
De Kronieken van D'ni

deel 5

URU

Tom van der Spek

URU

Tom van der Spek

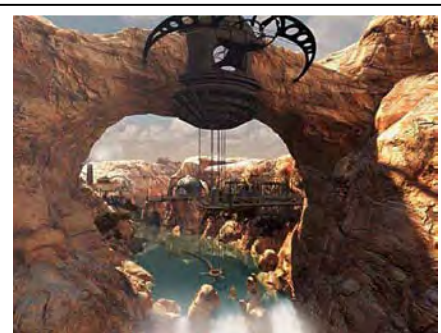
Proloog A: Terugblik.

Weer thuis gearriveerd, had ik wel even tijd nodig om de voorbije gebeurtenissen te verwerken. Want wat was er de afgelopen dagen veel gebeurd! Mijn oude vriend Atrus had mij verzocht naar Tomahna te komen, om hem te adviseren over zijn beide zonen, Sirrus en Achenar. Vanwege hun gepleegde wandaden in het verleden, woonden beide heren namelijk al zo'n twintig jaar in de Gevangenistijdperken 'Haven' en 'Spits', waarin ze zichzelf hadden opgesloten. Atrus' vrouw Catherine vond dat na al die tijd het moment was gekomen haar zonen opnieuw de vrijheid te gunnen. Atrus was echter nog sceptisch. Hij was zeker niet vergeten hoe zijn zonen destijds talloze schakelboeken hadden verbrand en diverse Tijdperken hadden geplunderd, niets en niemand ontziend! Waren zijn zonen inderdaad tot inkeer gekomen, of niet? Met behulp van zijn kristalkijker die hij had aangepast, kon hij kijken en zelfs luisteren naar de Tijdperken Haven en Spits, om zo te ontdekken wat zijn zonen daar uitspookten. Op aandringen van zijn vrouw was hij er zelfs toe over gegaan om met behulp van zijn D'ni vrienden in ieder Gevangenistijdperk een soort bezoekersruimte te plaatsen, waardoor het mogelijk werd voor de familie om Sirrus en Achenar daadwerkelijk te ontmoeten en met ze te praten.

Beide broers werden min of meer overrompeld door het feit dat het contact met hun ouders op deze manier in zekere zin werd hersteld. Hun verrassing was des te groter, toen ze erachter kwamen dat ze inmiddels ook een zusje hadden gekregen dat Yeesha heette.

Maar ook tijdens deze liefelijke bezoeken raakte Atrus er niet van overtuigd dat zijn zonen daadwerkelijk tot inkeer waren gekomen, iets waar Catherine wél in was gaan geloven. Een conflict tussen beide ouders werd zo geboren en een patstelling was het resultaat. Vandaar dat Atrus besloot mijn hulp in te schakelen, zodra zijn vrouw voor een aantal dagen naar Tay was vertrokken, waar haar verwanten woonden. Als onpartijdig en zeer betrouwbaar persoon kon ik het best bepalen of Sirrus, dan wel Achenar, of misschien wel beiden de vrijheid zouden verdienen, of niet.

Zodra ik echter in Tomahna was gearriveerd, geraakten de gebeurtenissen daar in een stroomversnelling. Allereerst maakte Atrus kortsluiting tijdens het kalibreren van zijn kristalkijker en moest hij afreizen naar Rijk, om daar reserveonderdelen op te halen. Daar stak echter een elektromagnetische storm op, waardoor hij niet terug kon reizen en voorlopig op Rijk vast kwam te zitten. Ik bleef dus alleen met Yeesha in Tomahna achter. Terwijl ik daar de stroomvoorziening herstelde, vond er een explosie plaats, die mij een tijdje uitschakelde. Nadat ik was bijgekomen, was het al nacht geworden en bleek Yeesha verdwenen te zijn!

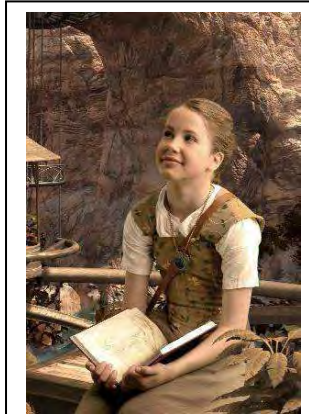

Zodra ik in Tomahna arriveer, raken de gebeurtenissen daar in een stroomversnelling.

Al snel kwam ik erachter dat Sirrus en Achenar uit hun Gevangenistijdperken waren ontsnapt en dat één van hen hun jonge zusje had ontvoerd. Yeesha had aan haar belager getracht te ontsnappen en had tijdens haar vlucht haar halsketting verloren.

Deze ketting bleek een 'Amulet der Herinneringen' te zijn, die ze tijdens een inwijdingsritueel op de vredige en magische wereld 'Serenia' had gekregen. Met behulp van deze ketting waren krachtige herinneringen op te roepen, die zo herbeleefd konden worden.

Er restte mij geen andere keus dan om de jacht op beide broers te openen en te proberen Yeesha uit hun klauwen te bevrijden. Uit mijn onderzoekingen bleek dat Sirrus, die in Spits huisde, er in was geslaagd om met behulp van kristallen beeldjes, een explosief te vervaardigen. Deze kristallen konden namelijk onbeperkt

Yeesha is ontvoerd door Sirrus, of door Achenar!

elektromagnetische energie opslaan, zolang ze niet geaard waren. Deze energie kwam plotseling vrij zodra het kristal geaard werd, waarbij dit ook nog eens ging 'zingen.'

Sirrus bleek nog vol haat te zitten en kende maar weinig wroeging jegens zijn in het verleden verrichtte wandaden. Zodra het contact met zijn ouders was hersteld, maar het er vervolgens niet naar uitzag dat ze hem spoedig vrij zouden laten, verzong hij een plan om dan maar zélf uit zijn gevangenis te breken. Middels een list wist hij via zijn kleine zusje Yeesha een schaakspel van zijn ouders los te praten, waarvan de speelstukken van nara waren gemaakt, een keihard, onverwoestbaar geacht metaalachtig gesteente, dat door de D'ni was ontdekt en gedolven. De wanden van de bezoekersruimte in Spits waren ook van dit gesteente gemaakt. Sirrus kon vervolgens met zijn nara schaakstukken

en de kristallen experimenteren, tot hij de juiste frequenties had gevonden waarmee de ontladende kristallen het onkwetsbaar geachte nara letterlijk kapot zongen!

Op die manier slaagde hij erin de bezoekersruimte op te blazen. Zo kon hij bij het schakelboek komen dat de bezoekers terug naar Tomahna bracht. Sirrus had daarna ook de explosie in Tomahna veroorzaakt, in de ruimte waar zich de schakelboeken naar Spits en Haven bevonden. Vervolgens had hij zijn zusje ontvoerd en meegenomen naar Serenia.

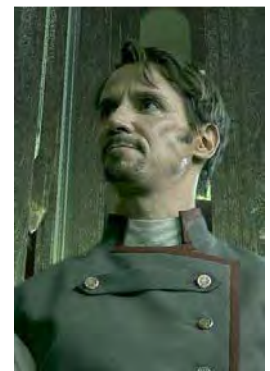
Sirrus had namelijk een duivels plan bedacht, dat trouwens al twintig jaar daarvoor, nog vóór beide broers in Spits en Haven werden gevangen, in de steigers was gezet. In Serenia was het namelijk mogelijk om met behulp van een 'geheugenkamer', een grote bloem die in symbiose leefde met schimmels, herinneringen vast te leggen. Die schimmels konden namelijk met behulp van de bloem het geheugen van overleden Serenianen losweken en in zogenaamde geheugenbollen opslaan. De Serenianen konden vervolgens, door in trance te gaan, een 'spiegelwereld' van Serenia betreden die ze 'Droom' noemden. Daar konden ze de herinneringen van hun voorouders raadplegen en met ze communiceren, net alsof ze nog in leven waren!

Een geheugenkamer, dat immers een levend organisme was, had een lang, maar niet een éeuwig leven. Zodra de bloem volwassen werd en de vruchten rijp, werden de pollen die de plant verspreidde, giftig. Op den duur werd de geheugenkamer hierdoor onbruikbaar en moest er naar een nieuwe worden uitgezien. In Serenia was nog zo'n oude geheugenkamer aanwezig, die al lang niet meer werd gebruikt. Sirrus wist echter, met hulp van zijn broer Achenar, zich heimelijk toegang tot deze verlaten geheugenkamer te verschaffen en het giftige stuifmeel op te vangen. Hierdoor kon deze geheugenkamer toch opnieuw gebruikt worden. Met behulp van apparatuur slaagden de beide broers erin om de schimmels zo te prikkelen dat ze de geheugens van nog levende personen gingen aftappen en deze tijdelijk in een geheugenbol

zouden opslaan. Sirrus had namelijk het plan opgevat om zijn vader naar Serenia te lokken en zijn eigen geheugen met die van zijn vader te verwisselen. Zo kon hij zijn duistere zaakjes voortzetten, terwijl hij zich voordeed als Atrus.

Zover kwam het echter niet. Nog vóór dit plan tot uitvoer gebracht kon worden hadden Sirrus en Achenar hun vader in K'veer (een eilandje in D'ni) vastgezet met een incompleet schakelboek waardoor hij niet naar Myst kon terugkeren, het eiland waar de familie toentertijd nog woonde. Hun moeder hadden ze naar Riven gelokt, haar thuiswereld. Ze maakten toen de fout om uit pure nieuwsgierigheid twee 'verboden' schakelboeken te gebruiken tegen het dringende advies van hun vader in. Deze boeken boden toegang tot Spits en Haven, echter zonder terugweg! De broers kwamen aldus in deze Tijdperken gevangen te zitten!

De uitvoering van hun plannen moest nu dus wachten tot ze opnieuw vrij waren gekomen, hetgeen Sirrus uiteindelijk met geweld kon bewerkstelligen. Ook zijn broer in Haven had hij bevrijd, want Sirrus kon het niet alleen af. In Haven had ik echter ontdekt dat Achenar, in tegenstelling tot zijn broer, in de loop van de jaren wél veranderd was. Geleidelijk had hij zich van jager en stroper, tot hoeder van de flora en vooral fauna van Haven ontwikkeld. Uiteindelijk was hij zelfs geheel opgegaan in de natuur door zich te vestigen bij een groepje mangrees, vriendelijke aapjes die in de jungle van Haven leefden. Uit zijn dagboeken kon ik halen dat Achenar de plannen van Sirrus maar zozo vond en hem slechts schoorvoetend de helpende hand bood.

Sirrus blijkt duivelse plannen te hebben uitgewerkt.

In Serenia bleek spoedig dat Sirrus zijn plannen had omgegooid. Hij had gehoord dat zijn vader Yeesha onderwees in D'ni, pogingen die Atrus bij hem en Achenar al snel had opgegeven. Sirrus wilde dolgraag ook D'ni leren, om zo zelf diverse Tijdperken te kunnen schrijven. Hij had Yeesha ontvoerd om háár geheugen af te tappen en daarna zijn eigen geheugen in haar hoofd te plaatsen. Zo kon Sirrus ongemerkt Yeesha's plaats innemen en zich bekwamen in de Kunst, zoals het D'ni schrijven om werelden en de schakels daar naartoe te scheppen, ook wel werd genoemd.

In Achenars ogen ging Sirrus' plan te ver. Hij was dol op zijn jonge zusje en wilde niet dat zij door zijn broer werd misbruikt. Achenar probeerde zijn broer te dwarsbomen, op het moment dat de eerste stap van de geheugenoverdracht al was gezet!

Met hulp van de Bewakers (priesteressen die Serenia beschermden) en een zogenaamde 'gidsgeest' kreeg ik de gelegenheid om veilig Droom te betreden en daar de Voorouders te raadplegen. Dankzij hun advies was ik erin geslaagd de geheime ingang van de oude geheugenkamer op te sporen en te openen. Pas daarbinnen werd ik mij bewust van het ware plan van Sirrus, tijdens een felle woordenwisseling tussen Achenar en Yeesha. Tijdens deze ruzie gloorde bij mij het vermoeden dat Sirrus' geest al in het lichaam van Yeesha was geplaatst, iets wat Achenar ook suggereerde.

Vervolgens nam ik de juiste beslissing om Achenar op zijn woord te geloven, maar bij het opnieuw terugzetten van de geheugens van Sirrus en Yeesha, ging het mis. De oude geheugenkamer was stervende! Als laatste redmiddel ging Achenar de levenssteen die hij uit de zogenaamde 'wortelkamer' had gestolen en die de geheugenkamers kracht gaf, in het hart van de oude plaatsen. Ondertussen moest ik

opnieuw de Droomwereld van Serenia betreden, om daar de geheugens van Sirrus en Yeesha te ontwarren.

Mede dankzij de hulp van mijn gidsgeest lukte dat en Sirrus moest zijn verderfelijke actie met de dood bekopen. De Droomwereld kende geen genade voor ongenode reizigers die Haar desondanks betraden!

Zodra ik in Serenia was teruggekeerd, zag ik dat Yeesha inderdaad gered was, maar dat ook Achenar stervende was. Hij was gedwongen geweest om de glazen stulp in het hart van de bloem te breken om zo de levensteen op de juiste plek te kunnen plaatsen. Hij had hierdoor minutenlang de giftige pollen ingeademd. Achenar kon nog net zijn pas ontwaakte zusje geruststellen, waarna hij stierf in haar schoot.

Kort na dit tragische moment was Atrus ten tonele verschenen, die, nadat de storm in Rijk was gaan liggen, via Tomahna spoorwegs naar Serenia was geschakeld. Helaas te laat... Zijn beide zoons waren gestorven, maar Yeesha was tenminste gered. Er volgden een aantal chaotische uren, maar uiteindelijk keerden Atrus en ik terug naar Tomahna, terwijl Yeesha door Catherine werd meegenomen om in Tay, het Tijdperk waar nu de voormalige bewoners van Rijk leefden, tot rust te komen. Er was verder niets wat ik kon doen, de familie moest op eigen kracht hun rouwproces doormaken. Al snel namen Atrus en ik daarom afscheid, en had ik het gevoel dat we elkaar nimmer meer zouden zien. Atrus gaf mij als dank voor mijn diensten echter nog een drietal boeken mee, want hij was er van overtuigd dat ik die zeer interessant zou vinden...

Proloog B: Het Boek van Ti'ana.

Hij had gelijk. Boeiend waren deze boeken zeker! Erin werd er veel over het geheimzinnige verleden van de D'ni onthuld en dat gold vooral voor het schrijfsel dat als titel 'Het Boek van Ti'ana' meedroeg en de gebeurtenissen beschreef die zich rondom de vernietiging van de D'ni beschaving hadden voltrokken. Indirect had ik al daar al iets over vernomen, maar in dit boek werd vrij nauwkeurig verteld wat er destijds allemaal was gebeurd. Het leek mij verstandig om hier een samenvatting van het uitgebreide verslag te geven.

Het verhaal begon met Aitrus, de grootvader van Atrus, die een jong lid was van het Karterdersgilde. Hij deed mee aan een expeditie naar de oppervlakte van de Aarde. De D'ni boorden tunnels in de rotsen, met op regelmatige afstanden zogenaamde 'luchtsloten'. De tunnels werden gemaakt voor de eeuwigheid en waren dermate fors, dat grote machines en boorapparatuur er via rails door konden worden vervoerd. Dit bracht de mijnwerkers een eind van huis, maar het Boodschappersgilde stuurde een voertuig over de rails met berichten en mededelingen van de regering voor de expeditieleiders en persoonlijke post en pakketjes van thuis voor iedereen.

Aitrus was verrast toen hij ook een pakketje kreeg, te meer daar dit afkomstig was van een oud klasgenoot van hem, een zekere Veovis, die het tot Opperreester had geschopt. Hij en Aitrus waren destijds niet bepaald dikke vrienden geweest, vandaar dat de gift van Veovis Aitrus bevreesde. Het was een kostbaar en prachtig gemaakt draagbaar weegtoestel, dat iedere Karterder wel zou willen hebben! Het geschenk werd vergezeld door het volgende briefje:

Misschien herinner je je mij nog van school. Ik realiseer me dat we niet de beste vrienden waren, maar we waren beide jong, en zulke dingen gebeuren. Pas geleden echter, kwam ik een rapport van jou tegen tussen mijn vaders papieren en werd zo herinnerd aan die dagen. Ik bedacht dat ik iets zou willen proberen om jouw beeld van mij te veranderen. Als het bijgevoegde geschenk niet welkom is, vergeef me dan, maar ik hoop dat je het zult accepteren met dezelfde intentie als waarmee het is gegeven. Veel succes met je expedities!

Met vriendschap, Veovis.

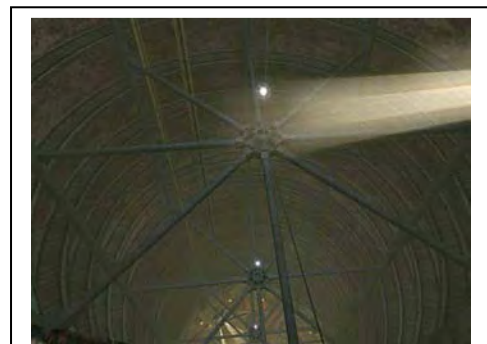
Aitrus keek op, verrast om nou net die handtekening te zien onderaan het briefje. "Het is van Veovis," zei hij zacht. "De zoon van Opperreester Rakeri." Tejara keek verbaasd. "Is Veovis jouw vriend, Aitrus?" Aitrus schudde zijn hoofd. "Nee, we waren op school zeker geen vrienden." "Dus dit cadeau komt als een verrassing?" Merkte Tejara op. Aitrus was nog niet over zijn verbazing heen. "Meer als een schok om eerlijk te zijn, Gildemeester, maar mensen kunnen misschien wel veranderen, denk ik..."

Enige tijd later kwam Veovis zélf de uitgraving inspecteren, als vervanging van zijn zieke vader die één van de vijf Grote Oppersteesters was. Hij scheen inderdaad in zijn voordeel veranderd te zijn en serieus vrienden met Aitrus te willen worden.

Ondertussen ontstond er onenigheid in de D'ni regering of de tunnel nu wél of niet zou moeten worden afgemaakt en of men zo uiteindelijk door de oppervlakte zou breken. Het leggen van contact met de oppervlaktebewoners zou dan onvermijdelijk worden. Aitrus was bang dat het project, waar hij twee jaar en vier maanden aan had gewerkt, gestopt zou worden. Hij wilde écht de oppervlakte zien.

De regering stuurde een commissie om hun werk te bekijken en Aitrus werd degene die ze rond moest leiden, in het bijzonder hun leider Meester Kedri van het Wetgeversgilde. Aitrus en Meester Kedri bleken elkaar te mogen en werden vrienden.

De commissie rapporteerde terug naar de regering en daarop werd besloten dat de tunnel zou worden afgemaakt, maar dat de beslissing over het bezoeken van de oppervlakte pas later zou worden genomen.

Het hoogtepunt van al die uitgravingen vormt zonder twijfel de Grote Ovalen Put, die later de 'Grote Schacht' wordt genoemd.

Vanwege deze beslissing raakten steeds meer Gilden betrokken bij de expeditie, maar slechts een handjevol Karteerders mocht tot het einde toe blijven. Aitrus was één van die gelukkigen.

Het hoogtepunt van al die uitgravingen vormde zonder twijfel de Grote Ovalen Put, die later bekend werd als de Grote Schacht. Hij ging recht naar boven tot grote hoogte, met trappen die langs de zijkanten al spiraliserend klommen en met nissen in de muren waarin reizigers konden rusten. Op de vloer lag een indrukwekkend mozaïek dat de stad D'ni voorstelde, omringd door rotsen. De muren van de Put werden

verlicht door zo'n twintigduizend vuurknikers, elk in een eigen lantaarn. Langs een verticale rail was een cabine aangebracht die als een lift dienst deed zodat oudere Oppersteesters en Gildemeesters naar de top van deze gigantische constructie konden worden vervoerd zonder dat ze al die trappen hoefden te lopen.

Nadat de Grote Schacht was uitgehakt, hielden de Gilden een groot feest om te vieren dat de Grote Ovalen Put tot voltooiing was gekomen. Alle achttien belangrijkste Gilden waren vertegenwoordigd. De Gildeleden waren aanwezig in hun mooiste ceremoniële gewaden, ieder Gilde in zijn eigen kleur. Gildeleden van het 'lagere' Artiestengilde stonden aan de zijlijn om dit feestelijke moment voor later vast te leggen. Het Cateringsgilde zorgde voor het banket.

Tijdens het banket kwam Oppersteester Veovis bij Aitrus langs om even een praatje met hem te maken. Dat duurde niet lang, omdat hij het erg druk had met regeringszaken, maar het was erg opmerkelijk dat een Oppersteester een rangloos Gildelid aandacht schonk. Dat werd ook opgemerkt door anderen, hetgeen Aitrus in verlegenheid bracht.

Omdat hij niet zoveel gedronken had als de anderen, werd Aitrus wakker gedurende de nacht die volgde, door een kleine aardbeving. Hij wekte één van de oude Gildemeesters, die hem zei dat er volgens hem niks aan de hand was.

Aitrus sliep uit tot laat in de morgen en werd pas een half uur voor de ceremonie wakker, die ter ere van de Grote Schacht zou worden gehouden. Na de ceremonie

vertelde Veovis aan Aitrus dat hij één van de Grote Oppermeesters naar beneden zou nemen en dat hij later die avond terug zou komen. Aitrus vroeg zich af waarom Veovis zijn vriend wilde zijn, omdat hij zichzelf niet erg bijzonder vond. Anderen hadden Veovis echter verteld dat Aitrus een bijzonder veelbelovend iemand was, waarmee hij zeker vriendschap zou moeten sluiten...

Die avond vond er een grote aardbeving plaats. Aitrus zat op dat moment in één van de enorme graafmachines, waarmee hij volledig omkiepte. Hij stootte zijn hoofd en het bloed stroomde over zijn gezicht. Hij wist zich uit de machine te worstelen en ontdekte dat de ijzersterke platen van nara waarmee de wanden van de Put bekleed waren, waren ontwricht. Eén van de geliefde oude Gildemeesters viel door de Schacht naar beneden en vond zo de dood. Het was een vreselijke ramp, want er waren veel meer doden en gewonden. De liftcabine was ver onder de top blijven steken, maar Aitrus slaagde erin naar beneden en daar naar toe te klauteren. Hij trof er een bijna dodelijk gewonde Veovis aan, die hij hielp en zuurstof toediende. Net op het moment dat Aitrus dacht dat de cabine van de wand loskwam en dat ze daardoor te pletter zouden vallen, werden ze gered. Ze werden met cabine en al opgepakt door iemand die hen met een andere machine had weten te bereiken.

Aitrus slaagt erin om zijn gewonde vriend Veovis te redden, voor deze in de Grote Schacht valt.

Vele jaren later sloeg Aitrus het aanbod af van Oppermeester Rakeri, Veovis' vader, om zijn beschermeling te worden, zodat hij een betere kans kreeg om vooruit te komen in de D'ni maatschappij. Aitrus bedankte voor de eer omdat hij graag op eigen kracht iets wilde bereiken. Veovis merkte toen op dat hij bij Aitrus in het krijt stond en gaf Aitrus zijn woord dat wat hij hem ooit in de toekomst zou vragen, hij hem dat dan, als het tenminste in zijn macht lag, niet zou weigeren.

Ze vervolgden beiden hun carrière én hun vriendschap, hoewel Veovis conservatief, hooghartig en bevooroordeeld was tegenover de gewone D'ni bevolking, en zelfs nog erger tegenover buitenstaanders. Aitrus was evenwichtiger, rechtvaardiger en voelde zich niet bedreigd door veranderingen. Ondanks dat, en ook al waren ze het soms niet eens en kon Veovis er absoluut niet tegen om zijn zin niet te krijgen, bleven ze toch goede vrienden.

Tijdens het volgende hoofdstuk werd er dertig jaar in de tijd vooruitgesprongen. Er werd kennisgemaakt met Anna, een jonge vrouw van nog geen twintig die met haar vader in een spleet woonde in de woestijn in een woning die hij eigenhandig uit de

Anna vindt een paar heel interessante steensoorten.

rotsen had gehakt en die hij 'de Hut' noemde. Hij was geoloog en had Anna opgeleid tot zijn assistente. Ze was er geboren en had sindsdien altijd in de spleet gewoond. Haar moeder was een paar jaar eerder verongelukt tijdens de beklimming van een berg. Vader en dochter leefden vredig samen. Ze waren tevreden met hun werk en ook gelukkig.

Op een zekere dag ontdekte Anna een grot met een paar heel interessante steensoorten. Ze moest worstelen om er in te komen en wilde een paar monsters meenemen voor haar vader. Ze raapte wat brokken op van de vloer

van de grot, omdat het haar niet lukte monsters van de wanden af te pikken. Zover kwam het niet. Plotseling werd haar vader ernstig ziek en hij stierf kort daarna. Anna bleef alleen achter. Ze pakte haar spullen bij elkaar en stopte ze in een handkar, omdat ze van plan was de woestijn te verlaten en naar het dichtstbijzijnde plaatsje te gaan. Voordat ze vertrok schoot haar echter die vreemde stukken steen te binnen die ze in de grot had gevonden en achteraf wilde ze daar nog wat verder op onderzoek gaan, alvorens definitief te vertrekken.

Ze verstopte haar kar op een veilige plek en spande zich weer in om in de grot te komen. Ze dwaalde over een grote afstand verder naar beneden, totdat ze de ruïnes bereikte van een, in haar ogen, hele oude en fascinerende beschaving. Ze vond ook een gedeelte van de enorme boor- en graafmachines die de D'ni gebruikt hadden en verwonderde zich over de vreemde symbolen die ze daarop aantrof. Anna zwierf door de prachtig aangelegde tunnels, maar verdwaalde. Tevergeefs probeerde ze de weg terug naar boven te vinden...

Wat zijn dit voor vreemde symbolen?

Ondertussen was in D'ni nog steeds niet besloten of de oppervlakte van de Aarde nu wél of níét bezocht mocht worden. Oppermeester Veovis was tegen, hij liet de dingen het liefst zoals ze waren. Volgens hem moesten de mensen aan de oppervlakte wel wilden zijn, omdat geen enkel ander volk enige beschaving zou kunnen hebben, tenzij dat door de superieure D'ni zou zijn bijgebracht.

Dan kwam het nieuws dat er een 'oppervlakedwaler' was gevonden in de tunnels. Deze werd in hechtenis genomen door het Onderhoudsgilde en het debat werd stopgezet. Nu er een 'buitenstaander' onder hen was, zou er niet worden gestemd. Het nieuws zorgde voor veel consternatie...

Anna – want die was natuurlijk de persoon in kwestie – werd naar de gevangenis van het fort van Irrat gebracht en bleef daar gedurende zes maanden. Leden van het Taalkundigengilde bezochten haar in een poging om haar taal te leren om met haar te kunnen communiceren, maar in plaats daarvan leerde ze zélf D'ni te spreken.

Eén van de Grote Oppermeesters hoorde hiervan en ging haar persoonlijk bezoeken.

Anna tekende zijn portret, dat sprekend leek. Zodra hij haar werk zag, werd hij diep geraakt en vroeg zich af of alle 'oppervlakedwalers' waren zoals zij. Ze hadden verwacht een wilde te vinden, maar in plaats daarvan vonden ze een intelligente en getalenteerde persoonlijkheid. Anna werd ondervraagd door de regerende Raad en ze kreeg toestemming om in D'ni te blijven. Grootmeester Kahlis, Aitrus vader, nam haar bij zich in huis. Hij en zijn vrouw Tasera waren erg aardig voor haar. Daar ontmoette Aitrus en Anna elkaar en langzaam leerden ze elkaar kennen.

Anna krijgt toestemming om in D'ni te blijven.

Veovis was erg bevooroordeeld en hooghartig in hoe hij Anna behandelde en hij wees haar bewust en minachtend af door haar op het laatste moment niet mee te laten gaan naar zijn 'Korfah V'ja' (Eerste Boek Viering). Deze ceremonie viel Schrijvers te beurt zodra ze hun eerste Tijdperk hadden geschreven. Het was de gewoonte dat na het officiële gedeelte in Yakul, een van de eerst geschreven Tijdperken in de geschiedenis van de D'ni, de debuterende Schrijver familie, vrienden en goede kennissen uitnodigde

voor een feest in het Tijdperk dat hij zojuist had voltooid. Veovis zei dat Anna geen D'ni was en dat alleen D'ni het recht hadden om Tijdperken te bezoeken. Aitrus vond dit erg onrechtvaardig. Hij vond dat Veovis van tevoren heel duidelijk had moeten zeggen dat Anna niet was uitgenodigd en dat niet pas kenbaar moest maken terwijl ze al met z'n allen bij hem thuis waren. Aitrus besloot om met Anna terug te gaan naar het huis van zijn ouders en haar niet alleen op K'veer achter te laten, terwijl verder iedereen naar Veovis' Tijdperk ging om feest te vieren. Veovis vatte het als een persoonlijke belediging op dat Aitrus voor een buitenstaander koos en niet voor hem. Hij werd heel kwaad.

Anna en Aitrus werken samen aan zijn Tijdperk Gemedet en brengen deze in kaart.

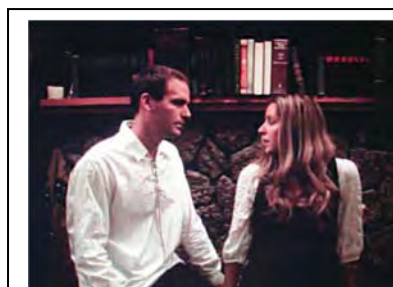
Later nam Aitrus Anna mee naar het Tijdperk van zijn familie en legde haar uit hoe de D'ni de Beschrijvende Boeken schreven die de verbinding vormden naar andere werelden. Hij leerde haar D'ni te lezen en te schrijven en vervolgens de 'Kunst van het Tijdperken Schrijven'. Ze werkten vervolgens samen aan Aitrus persoonlijke Tijdperk Gemedet en brachten deze in kaart. Zodra Veovis hierachter kwam werd hij razend en deed zijn beklag bij de Grote Oppermeesters en de Hoge Raad. De uitspraak van de Raad was vernietigend. Aitrus en zijn familie moesten al hun Tijdperken inleveren en vervielen in schande.

Echter, Grootmeester Kedri en zijn leerling Aitrus vonden een precedent, namelijk dat de originele bewoners van de

Tijdperken niet alleen in D'ni mochten leven en werken, maar al sinds lang ook naar andere tijdperken mochten reizen. Rechtvaardig en gevoelig voor steekhoudende argumenten, herriep de Raad haar besluit en kreeg de familie hun Tijdperken opnieuw terug.

Door deze gebeurtenissen werd de verhouding tussen Aitrus en Veovis echter nooit meer zoals het eens was, al deden beiden nog wel hun best daarvoor. Veovis was echter zo vol van trots en haat en wou zo graag zijn zin doordrijven, dat ze niet écht meer goede vrienden konden zijn.

De tijd verstreek. Aitrus en Anna werkten verder aan Gemedet. Ze hadden veel gemeen omdat geologie een specialiteit was van de Karteerders en Anna daar al veel vanaf wist. Ze deelden dezelfde waarden. Anna vertelde Aitrus veel verhalen uit de mythologie van de

Aitrus vraagt Ti'ana ten huwelijk, maar krijgt geen toestemming van de Raad.

'oppervlakte' en hij noemde haar daarom Ti'ana, wat op haar eigen naam leek en 'verhalenvertelster' betekende in de taal van de D'ni.

Aitrus kreeg toestemming van zijn ouders om Anna ten huwelijk te vragen en toen ze "ja" zei, ging hij voor toestemming naar de Raad. Normaal gesproken was dat een formaliteit, maar het werd hem geweigerd. Veovis zei als enige "nee" en gaf daar geen reden voor, wat ook zijn recht was. Aitrus zou zonder unanieme toestemming van de Raad nooit met Anna

kunnen trouwen. Hij zag geen andere oplossing dan om naar Veovis toe te gaan en een verklaring op te eisen. Toen Veovis weigerde deze te geven, herinnerde Aitrus hem aan zijn belofte die hij destijds gedaan had nadat Aitrus hem het leven had gered. Vervolgens vroeg Aitrus of Veovis zijn mening wilde herzien en alsnog ook

zijn toestemming wilde geven. Veovis, die zijn eer niet op het spel kon en wilde zetten, moest zich wel aan zijn gedane eed houden. Hij werd zo gedwongen zijn goedkeuring alsnog te geven, maar was furieus. Hij voelde zich verraden door Aitrus, omdat deze voor Anna had gekozen boven hun vriendschap. Vanaf dat moment begon hij Aitrus echt te haten.

De jaren vergleden. Anna en Aitrus kregen een zoon die ze Gehn noemden. Anna werd een officiële inwoner van D'ni. Veovis zijn woede was echter niet bekoeld, integendeel. De acceptatie van Anna door de meeste D'ni en het bestaan van het halfbloed D'ni kind voedde zijn haat alleen maar. Hij en Aitrus stonden vaak lijnrecht tegenover elkaar in de Raad en hun slechte verhouding was algemeen bekend.

Een man, genaamd A'Gaeris, die vijftig jaar eerder oneervol was ontslagen uit zijn Gilde wegens fraude, maakte handig gebruik van Veovis' negatieve emoties voor zijn eigen doeleinden. Met de hulp van een Gildelid, Suahnir, verstrikte hij Veovis in een compromitterende situatie. A'Gaeris schreef namelijk documenten in Veovis' eigen handschrift, waaruit bleek dat hij gehandeld had in illegale schakelboeken. Ook doodde hij twee jonge Onderhouders met een dolk die van Veovis was geweest. Zo leek het alsof Veovis schuldig was aan deze misdaden.

Vervolgens speelde A'Gaeris deze 'bewijzen' richting Aitrus toe, die een onderzoek opstartte. A'Gaeris acties hadden het gewenste resultaat. Veovis werd veroordeeld tot verbanning naar een Gevangenistijdperk.

Hij werd zo wraakzuchtig over wat de regering van D'ni hem had aangedaan, namelijk hem veroordelen voor misdaden die hij niet had begaan, dat hij volledig ging meewerken met A'Gaeris. Die slaagde er namelijk in om

heimelijk naar het Tijdperk te reizen, waar Veovis gevangen zat. A'Gaeris en Veovis poogden de hele D'ni beschaving te vernietigen. Ze terroriseerden D'ni met explosies, sabotages en moorden, maar Anna kwam achter hun plannen en wist deze te vrijdelen. Veovis probeerde haar te vermoorden, maar ze wist op het nippertje te ontsnappen. Ze schakelde naar de Raadzaal van de D'ni en Veovis, die Anna's reisdoel niet kende, volgde haar. Veovis werd gevangengenomen, berecht en voor de tweede keer schuldig bevonden. Zijn misdaden waren zo gruwelijk dat de Grote Oppermeesters deze keer besloten dat hij ter dood moest worden gebracht.

Ti'ana nam het nu echter voor hem op. Ze herinnerde hen eraan hoe ze Veovis de eerste keer ten onrechte hadden veroordeeld en ze haalde hen over om hem in plaats daarvan levenslang te verbannen naar een beveiligd Gevangenistijdperk.

Aldus geschiedde. De D'ni namen de grootste voorzorgmaatregelen opdat ze er zeker van konden zijn dat het Gevangenistijdperk volledig was afgesloten, zodat Veovis niet kon ontsnappen. Ze zouden hierin zijn geslaagd, maar realiseerden zich niet dat ze werden tegengewerkt door A'Gaeris en Suahnir. Die twee bedachten een plan waardoor A'Gaeris vlak na Veovis naar het Gevangenistijdperk kon schakelen

met een schakelboek waarmee ze samen konden ontsnappen naar een ander Tijdperk. De D'ni verbrandden het boek van het Gevangenistijdperk en dachten dat ze Veovis nooit meer zouden zien.

Niets was minder waar. Veovis slaagde erin om met vernuft een biologisch wapen te ontwikkelen, dat de D'ni bevolking zou decimeren. Door strategisch uitgevoerde explosies die ook verwoestende aardbevingen opwekten, werden veel gebouwen in D'ni verwoest. De bevolking vluchtte naar de verschillende Tijdperken, maar Veovis en zijn handlangers stuurden de besmetting van de ziekte met hen mee en wisten zo de meeste overlevenden alsnog te doden.

Aitrus kwam met ademapparatuur terug vanuit zijn eigen veilige Tijdperk, voor het geval het dodelijke gas er nog steeds zou zijn. Vanuit D'ni schakelde hij door naar een ander Tijdperk, waar hij zijn vader en de andere leden van de Hoge Raad zou zien om te bespreken wat ze moesten doen. Hij trof ze echter allemaal dood aan en realiseerde zich toen, nadat hij zijn ademapparaat al had afgedaan, dat hij zelf nu ook besmet zou zijn geraakt.

Aitrus wist dat als Veovis en zijn vrienden de Tijdperken zouden besmetten, het voor niemand ergens meer veilig zou zijn. Hij keerde terug naar Gemedet om zijn gezin op te halen en mee te nemen naar de oppervlakte van de Aarde, omdat hij dacht dat dit de enige plaats was waar ze veilig zouden zijn. Zodra ze door de hartverscheurend verwoeste stad trokken, onderweg naar de oppervlakte, hoorden ze iemand om hulp roepen.

Aitrus liet Anna en zijn zoon bij de haven achter en ging op zoek naar degene die om hulp riep. Het bleek tot zijn grote verbazing Veovis te zijn, die stervende was als gevolg van een grote steekwond. Veovis en A'Gaeris hadden samengewerkt, maar zodra A'Gaeris wilde dat Veovis een Tijdperk zou schrijven waar ze als goden zouden heersen, weigerde Veovis dit. Ze ruzieden, A'Gaeris trok een mes, stak Veovis in de rug en liet hem daarna achter, om te sterven.

Terwijl Veovis Aitrus vertelde wat er was gebeurd, hoorden ze Ti'ana plotseling gillen. Aitrus zag een boot op het meer varen met A'Gaeris aan het roer. Hij had zijn vrouw en zoon gegijzeld en waren op weg naar K'veer, daar waar Veovis en A'Gaeris hun hoofdkwartier hadden ingericht. Aitrus zag dat hij hen niet kon bereiken zonder boot. Alle hoop leek vervlogen, maar Veovis gaf hem toen het schakelboek dat toegang bood tot zijn persoonlijke Tijdperk. Hij vertelde hem dat Aitrus van daaruit naar K'veer kon schakelen, om er zo eerder aan te komen dan A'Gaeris en zijn gezin. Ook beschreef hij het Beschrijvende boek van Ederat, dat op K'veer was te vinden. Dit was het Tijdperk dat Veovis voor A'Gaeris had geschreven en dat ze nu als bibliotheek gebruikten voor alle boeken die ze hadden verzameld. Daarna stierf Veovis, maar hij had zijn oude vriend uiteindelijk dus toch een dienst bewezen. Zo kreeg Aitrus juist voldoende tijd om een list te bedenken en uit te werken. Aangekomen in K'veer zocht en vond hij het Beschrijvende boek van Ederat. Hij bracht daar veranderingen in aan, die tot resultaat hadden dat deze hele wereld in brand kwam te staan. Daarna wachtte hij tot A'Gaeris met zijn vrouw en zoon op K'veer was gearriveerd.

Om zijn gezin te redden, liet Aitrus A'Gaeris geloven dat hij met een toorts alle Boeken die A'Gaeris in Ederat had verzameld, wilde gaan verbranden. Aitrus, die wist dat hij toch binnenkort zou sterven omdat hij besmet was, schakelde met opzet naar Ederat, om zo de indruk te wekken dat hij zijn dreigement wilde uitvoeren. Hij wist dat A'Gaeris hem meteen zou volgen en Anna en Gehn zo levend en wel achter

zou laten. Wat A'Gaeris niet wist, was dat het schakelboek terug naar D'ni ook al door het vuur was verteerd. De besmette Aitrus offerde zich aldus niet écht op, zijn dood kwam alleen eerder. Door zijn actie wist hij A'Gaeris mee te sleuren en zijn vrouw en zoon te redden. Beide mannen kwamen om in de vlammen.

Een door verdriet lamgeslagen Ti'ana en een getraumatiseerde acht jaar oude Gehn volgden het pad dat Aitrus had gevonden naar de veiligheid van de oppervlakte. Er restte hen geen andere keuze om in de spleet van de woestijn, waar Anna haar jeugd had doorgebracht, opnieuw een bestaan op te bouwen.

Er rest Anna en Gehn geen andere keuze om in de woestijn een nieuw bestaan op te bouwen.

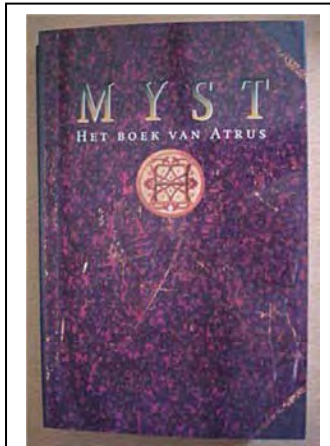
In 'Het Boek van Ti'ana' werd dus nauwgezet uit de doeken gedaan hoe de D'ni beschaving tot een eind was gekomen. Uiteindelijk bleken de D'ni toch dezelfde tekortkomingen te kennen als 'gewone' mensen. Het was toch bijna ongelooflijk dat de wraakzucht van één enkele man er de oorzaak van was dat een hele beschaving ineens stortte! Maar ja, de menselijke geschiedenis kende zo ook enkele voorbeelden...

Meer dingen waren duidelijk geworden. Anna, of Ti'ana was de moeder van Gehn en dus de grootmoeder van Atrus, die, op één letter na, naar zijn grootvader was vernoemd. Verder was duidelijk geworden dat die magische D'ni kunst niet alleen door D'ni bedreven kon worden, maar ook door getalenteerde 'gewone' mensen aangeleerd kon worden.

Veel uit het verleden was aldus opgehelderd, maar nog lang niet alles. In het tweede schrijfsel dat ik van Atrus had meegekregen, getiteld 'Het Boek van Atrus', zouden ongetwijfeld nog veel meer zaken worden onthuld.

Proloog C: Het Boek van Atrus.

Het verhaal begon elf jaar nadat Anna en Gehn aan de oppervlakte waren teruggekeerd. Gehn had zijn moeder jaren eerder verlaten, maar was nu teruggekeerd in de woestijnspleet. Hij was inmiddels getrouwd, maar zijn

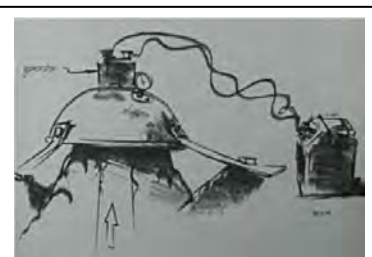
*'Het Boek van Atrus'
geeft een beschrijving
van de jeugd van Atrus.*

hoogzwangere vrouw was ernstig ziek en hij hoopte dat zijn moeder zijn liefje kon genezen. Gehn was echter te laat. Nadat de nog zeer jonge vrouw was bevallen van een zoon, stierf ze. In een woedeaanval verliet Gehn zijn moeder en pasgeboren zoon en verdween definitief. Hij nam zelfs niet de moeite om de baby een naam te geven. Anna besloot het kind 'Atrus' te noemen, naar zijn grootvader en nam de baby onder haar hoede.

Het verhaal pakte zeven jaren later de draad weer op en beschreef de kleine gebeurtenissen die bepalend waren voor het leven dat Anna en Atrus leden. Ze had hem in zijn jeugd veel geleerd, bijvoorbeeld dat hij alles van alle kanten moest bekijken en steeds moest proberen 'het grote geheel' te zien. Anna had Atrus ingeprent grondig te zijn en de tijd te nemen de dingen goed aan te pakken.

Ze vertelde hem ook verhalen van de D'ni. Ze leerde Atrus hun gesproken taal én de gewone schrijftaal, maar was nog niet begonnen hem te onderwijzen in de speciale taal van de Kunst en het schrijven van de Tijdperken, omdat ze aanvoelde dat hij daar nog te jong voor was. Atrus had nooit een ander thuis en een ander manier van leven gekend. Zijn temperament leek veel op dat van Anna, dus hij was tevreden met hun leven samen.

Opnieuw nam het verhaal hier een sprong in de tijd. Als veertienjarige voerde Atrus een experiment uit in de krater van de vulkaan, die zich vlak naast de spleet bevond. Hij hoopte een batterij die hij had gemaakt te kunnen opladen, zodat hij het oppompen van water kon automatiseren. Zo zou hun leven een stuk gemakkelijker kunnen worden. Bij zijn pogingen de accu te laden, veroorzaakte Atrus echter een explosie. Hierdoor werd een randje van de vulkaankrater afgeslagen en kwam er een grot of tunnel bloot te liggen, die oogde alsof deze door mensenhanden was uitgehakt! Voordat hij dat echter verder kon onderzoeken, riep zijn grootmoeder hem terug en verzocht hem de accu achter te laten omdat het onderin de krater te gevaarlijk was. De nacht daarop, toen Anna sliep, keerde Atrus echter toch terug om zijn accu op te halen en de tunnel te onderzoeken.

*Met behulp van stoom uit de
vulkaan en een accu, hoopt
Atrus het oppompen van
water te vergemakkelijken.*

Daarbinnen vond hij een grote gravure in de tunnelmuur – een D'ni woord! Nu werd hij pas echt opgewonden. Tot nu toe had hij de verhalen van Anna over de D'ni maar half geloofd. Hij vond ook een vuurknikker in de tunnel. Hij maakte snel dat hij wegkwam en probeerde zijn accu mee te nemen voordat zijn grootmoeder in de gaten kreeg waar hij was, maar te laat!

Anna was wakker geworden en vermoedde wat haar kleinzoon uitvoerde. Ze vond hem zodra hij de accu over de kraterrand probeerde te hijsen en hielp hem daarbij. Ze was niet boos op Atrus ondanks het feit dat hij ongehoorzaam was geweest, maar zei dat het tijd werd dat ze hem een verhaal vertelde. Daarop vertelde ze Atrus over de val van D'ni en Ti'ana's rol daarbij, maar ze vertelde hem niet dat zijzelf Ti'ana was...

Anna's stem trilde van emotie toen ze aan het eind van haar relaas was gekomen. "... Dus toen Veovis eindelijk terugkwam, was het lot van de D'ni bezegeld. Binnen één dag waren alle verworvenheden van duizenden jaren tenietgedaan en was de reusachtige grottenwereld van de D'ni voorgoed verlaten. En dat allemaal omdat Ti'ana verkeerd had geoordeeld."

Atrus zweeg even, toen keek hij op naar Anna. "Dus volgens jou is het allemaal de schuld van Ti'ana?"

Ze knikte. "Maar hoe had ze dat moeten weten? Bovendien dacht ze oprecht dat ze er goed aan deed, om haar eigen geweten te sussen, misschien. Maar was het ook goed voor de D'ni? Er gingen tenslotte ook stemmen op om Veovis meteen na die eerste rebellie ter dood te brengen. Wanneer er naar hen was geluisterd... Wanneer Ti'ana niet zo'n gloedvol pleidooi had gehouden voor de hoge raad..." Anna zweeg en sloeg haar ogen neer.

Atrus fronste zijn wenkbrauwen. "Dat wist ik niet..." zei hij tenslotte hoofdschuddend. "Nee..." Anna staarde naar haar handen. Toen keek ze op en glimlachte naar hem. "Het doet er eigenlijk ook niet meer toe. Het is allemaal verleden tijd. De D'ni zijn uitgestorven. Alleen de verhalen zijn gebleven."

Atrus liet nu de vuurknikker zien die hij had gevonden. Zodra ze die zag, veranderde haar hele uitdrukking. Anna verzocht hem er niet meer heen te gaan. Het was daar erg gevaarlijk en hij was nog niet zover. Ze liet het hem beloven. Dat deed Atrus en ditmaal hield hij zich daaraan. Hierna vertelde Anna hem over de ideeën achter de speciale D'ni taal die gebruikt werd in de Kunst en ze dacht dat ze hem daarin binnenkort kon onderwijzen.

Voordat ze daarmee kon beginnen, kwam Gehn echter tevoorschijn uit de vulkaan. Hij had de afgelopen jaren in de ruïnes van D'ni geleefd en keerde nu terug om zijn zoon op te eisen. Ondanks Anna's protesten nam hij Atrus mee naar D'ni met de belofte om haar na drie maanden samen met Atrus weer te bezoeken in de Spleet en liet haar alleen achter.

Onderweg naar beneden keek Gehn voortdurend in een aantekeningenboekje. Atrus

zag dat en kreeg daarom groot respect voor hem. Hij dacht dat Gehn lange tijd alleen in het donker moest hebben doorgebracht en grote gevaren moest hebben getrotseerd, terwijl hij het juiste pad probeerde te vinden om zijn doel te bereiken. De weg was zo ingewikkeld dat hij nauwkeurige aantekeningen moest maken in dat boekje. De tocht was slopend, lang en gevaarlijk. Onderweg kwamen ze zowel prachtige, als erg gevaarlijke dingen tegen. Eindelijk, met zere voeten en erg vermoeid, kwamen ze in D'ni aan.

Voor hen was een opening. Een stralende cirkel van oranje licht. Toen Atrus uit de tunnel naar buiten kwam, ontrolde zich voor zijn ogen het meest verbijsterende

Aan zijn voeten ligt een enorme vallei van wel vijftien kilometer breed en vierentwintig kilometer lang.

tafereel dat hij ooit had gezien. Aan zijn voeten lag een enorme vallei van wel vijftien kilometer breed en vierentwintig kilometer lang. De steile hellingen rondom rezen op uit een vurig oranje meer dat tenminste de helft van de vallei bedekte. Midden in het meer lag – als een eiland – een reusachtige berg van meer dan twee en een halve kilometer breed waaruit twee gedraaide stenen zuilen meer dan honderdvijftig meter omhoogrezen. Atrus keek naar rechts, naar het merkwaardige streep patroon op de rotswanden. Laag na kleurige laag rezen ze op

naar de schaduwen ver boven de plek waar Atrus stond. En in die lagen zag hij overal water oranje oplichten.

Hij keek omhoog, in de verwachting wolken te zien of misschien sterren, maar de duisternis boven zijn hoofd was volkomen. Hij schoof zijn lenzen voor zijn ogen en draaide eraan om het beeld te vergroten. De overkant van het meer kwam in zicht, en daar ontdekte hij gebouwen! Hij kon zijn ogen niet geloven! Gebouwen die aan het uitspansel hingen alsof ze de zwaartekracht tartten!

Atrus rekte zich uit en volgde met zijn ogen de rotswanden omhoog. Toen besepte hij wat er aan de hand was. Dit was niet het uitspansel dat hij zag. Hij bevond zich in een reusachtig gewelf, een grot van ongekende afmetingen.

Hij keek om zich heen, vol ontzag voor de vreemde schoonheid van deze plek. Onder zijn voeten liep de grond steil af naar de waterkant waar aan een kleine steiger een boot lag afgemeerd. Rechts van hem, even uit de kust, was het water bezaaid met kleine eilanden, als donkere vlekken op de oranje spiegel.

“Kijk.” Gehn kwam naast hem staan. “Nu begrijp je misschien waarom ik je niet in die belachelijke scheur in de grond kon laten. Heb je ooit zoiets groots gezien, Atrus?”

Nee, dat had hij niet en hij begreep maar al te goed waarom zijn vader hem hier had gebracht. Maar hij kon niet verhinderen dat herinneringen een schaduw over het moment wierpen. Plotseling wenste hij dat Anna bij hen was. Hij wilde de ervaring met haar delen. Hij wilde met haar kunnen praten, haar honderduit kunnen vragen.

“Kom.” Gehn begon de steile helling af te dalen. “Over een uur zijn we thuis.”

Dat ‘thuis’ bleek K’veer te zijn, een eilandje dat een stukje uit de kust lag, rechts van het grote centrale eiland. De ietwat scheef naar links hellende rots was geheel omgevormd tot een zeer ruime woning met diverse verdiepingen, kamers en kleine zalen.

Aanvankelijk dacht Atrus dat zijn vader geweldig was en hij vereerde hem zelfs. Atrus vergoelijkte Gehn’s botte en onbeschofte gedrag, hij was immers lange tijd niet meer onder de mensen geweest en zou daardoor zijn goede manieren hebben verloren. Maar Gehn was niet alleen bot, hij was ook ongeduldig, dictatoriaal en lichtgeraakt. Hij trok snel de verkeerde conclusies en

‘Thuis’ blijkt het eilandje K’veer te zijn, dat geheel is omgevormd tot een zeer ruime woning.

was moeilijk tevreden te stellen. Hij gaf Atrus de opdracht de 'Rehevor' uit zijn hoofd te leren, een complex D'ni woordenboek, waarbij iedere dubbele pagina één D'ni woord bevatte. Dagen later liet hij zijn zoon een willekeurig schakelboek uitzoeken en maakte Atrus voor het eerst de sensatie mee om naar een andere wereld te schakelen. Na zes weken lessen besloot Gehn zijn zoon te laten delen in de geheimen van de Kunst.

Gehn trok een van de grote, in leer gebonden boeken naar zich toe. Hij sloeg het boek open op de eerste bladzijde. Deze was leeg.

Gehn keek op naar Atrus. Zijn lichte ogen keken zijn zoon doordringend aan. "Je bent nu zes weken bezig geweest om een aantal van de belangrijkste D'ni woorden te kopiëren en je hebt ontdekt hoe ingewikkeld en prachtig hun schrift is. Maar die karakters betekenen ook iets, Atrus. En die betekenis gaat veel verder dan jij tot dusverre hebt gedacht. En beperkt zich bovendien niet tot deze wereld. Deze karakters werden in de loop van duizenden jaren ontwikkeld voor een heel duidelijke taak, namelijk het beschrijven van Tijdperken... het schéppen van andere werelden. Deze woorden zijn anders dan de woorden die jij en ik nonchalant uitspreken en ze kunnen ook niet op een dergelijke manier in boeken worden neergeschreven. Schrijven – volgens de leer van de D'ni – is niet alleen een Kunst, het is ook een wetenschap. De wetenschap van de exacte beschrijving."

Hij richtte zijn blik op de lege bladzijde. "Wanneer we beginnen, is er niets. Er is nog niets... geschápen. Maar zodra het eerste woord is neergeschreven – zodra dat eerste karakter is voltooid en zodra het tot en met de laatste strek op de bladzijde is gezet – is er een verband gelegd naar die nieuwe wereld en is er een brug geslagen."

Atrus fronste zijn wenkbrauwen. "Waar leidt die brug naar toe?"

"Dat kun jij zelf bepalen," antwoordde Gehn. Hij bleef hem aankijken, terwijl hij het deksel van de goudbruine kristallen inktpot nam. "De D'ni noemden het 'Terokh Jeruth', de grote boom der mogelijkheden."

Atrus lachte. "Dat klinkt naar toverij."

"Dat is het ook. Maar jij en ik zijn D'ni, en dus zal ik je een geheim onthullen. Wij zijn geen gewone mensen, Atrus, wij zijn goden."

"Goden?" Atrus keek zijn vader verbijsterd aan.

"Ja," vervolgde Gehn hartstochtelijk. Zijn ogen straalden met een vuur dat Atrus er nog nooit in had gezien. "Gewone mensen dromen en worden weer wakker. Maar wij kunnen onze dromen beleven. Binnen zekere grenzen – grenzen die de grootste D'ni geesten in de loop der millennia met zorg hebben aangegeven – kunnen we alles scheppen wat we ons kunnen voorstellen. Met woorden kunnen we nieuwe werelden tot leven brengen."

Atrus mond was opengevallen.

"Ik zou je werelden kunnen laten zien, zo rijk, zo bruisend van leven tot in de kleinste bijzonderheden, dat je uitzinnig van bewondering zou zijn voor hun makers. Werelden van zo'n pracht en schoonheid dat deze schitterende wereld van ons daarmee vergeleken maar heel gewoon lijkt."

Gehn lachte en hield Atrus de inktpot voor. Binnen de dikke goudgele doorzichtige wanden zag hij een dunne zwarte vloeistof. "Wat zie je, Atrus?"

Atrus keek op en ontmoette de blik van zijn vader. Even was hij geschrokken door de echo van Anna's vertrouwde woorden.

"Inkt?"

“Ja... maar geen gewone inkt. Deze heeft bijzondere vermogens die gewone inkt niet bezit. En dat geldt ook voor de bladzijden van het boek. Ze zijn gemaakt van een speciaal soort papier, waarvan de formule geheim werd gehouden door het Gilde.”

“En de pen?” Atrus wees op de ganzenveer. “Is die ook bijzonder?”

Gehn glimlachte. “Nee, de pen is een gewone pen. Maar als iemand anders – iemand zonder D’ni bloed – zou proberen wat wij nu gaan doen, dan zou het hem niet lukken. Wat wij nu gaan doen, is voor anderen onmogelijk.”

Gehn zette de inktpot neer en richtte zijn aandacht weer op het boek. Nadat hij de verharde punt van de ganzenveer in de inkt had gedoopt, hield hij de pen boven de bladzijde en begon te schrijven. Langzaam verscheen er een D’ni karakter: het woord ‘eiland’, zag Atrus. Het leek wel alsof de gitzwarte pennenstreken in het smetteloze wit van het papier werden gebránd. Gehn schreef nog een dozijn woorden neer. Toen nam hij de pen van het papier en keek Atrus aan.

“Is het klaar?” Vroeg Atrus, verrast dat dat alles was. Hij had gerekend op vuurwerk, had verwacht dat de hemelen zich zouden openen. “Hebt u nu een nieuw Tijdperk gemaakt?”

Gehn lachte. “Het bestaat, dat wel... maar het is nog lang niet af. Het creëren van een Tijdperk vergt een heleboel werk. Er zijn speciale formules die je moet volgen, wetten die je nauwkeurig moet naleven. Zoals ik al zei, het is niet zomaar een vorm van Kunst, het is een wetenschap – de wetenschap van de exacte beschrijving.”

Hij gebaarde naar het open boek. “Tot dusverre heb ik alleen de basiselementen van mijn nieuwe wereld geschetst. Als dat eenmaal is gedaan, ligt er nog een enorme hoeveelheid werk te wachten. Zwaar werk. Elk facet van het Tijdperk moet worden beschreven, elk nieuw element moet in het geheel worden ingepast. Maar dat is nog niet alles.”

Over het werkblad reikend pakte Gehn een ander, veel kleiner boek van een stapel naast zich. Hij hield het Atrus voor. “Zodra een Tijdperk compleet is, moet je altijd, áltijd een ‘verbindingsboek’ maken.”

Atrus pakte het kleine boekje aan en sloeg het open. Het eerste wat hem opviel, was het geringe aantal pagina’s. Ze waren allemaal blanco.

“Wanneer je naar een nieuw Tijdperk reist,” vervolgde Gehn, “moet je altijd een verbindingsboek bij je dragen. Doe je dat niet, dan zit je gevangen en kun je nooit meer terug.”

Atrus keek zijn vader met grote ogen aan. “Wat staat er dan precies in zo’n verbindingsboek?”

Gehn pakte het boek weer van hem aan. “Elk verbindingsboek verwijst naar een van de – aanzienlijk grotere – beschrijvingsboeken. Naar één bepaald boek dus. Je zou kunnen zeggen dat het de kern van dat grotere boek bevat: bepaalde zinnen en woorden die het met dat boek verbinden en met geen enkel ander. Maar dat is niet alles. Een verbindingsboek werkt alleen wanneer het een nauwkeurige beschrijving bevat van de plek waar je dat speciale Tijdperk binnenkomt, aangeduid door een speciaal D’ni symbool, een ‘Garohevtee’. Bovendien moet een verbindingsboek zijn geschreven in het Tijdperk en op de plek waarmee het de reiziger moet verbinden. Je zou dus kunnen zeggen dat een verbindingsboek het werkexemplaar is dat hoort bij een beschrijvingsboek.”

Atrus dacht even na. “En kan een beschrijvingsboek maar één verbindingsboek hebben?”

“Nee, zeker niet.” Gehn was verrukt door het feit dat zijn zoon zo snel van begrip bleek te zijn. Terwijl hij het dunne boekje weer op de stapel legde, voegde hij eraan

toe: “Je kunt net zoveel verbindingsboeken maken als je wilt. Maar je moet er tenminste één maken. Dat is regel nummer één. En die mag je nooit vergeten.”

Atrus knikte. “En als je veranderingen in een Tijdperk aanbrengt? Als je besluit om elementen aan het beschrijvingsboek toe te voegen? Werkt het verbindingsboek dan niet meer?”

“Jawel. Als je het beschrijvingsboek verandert, dan brengen alle bijhorende verbindingsboeken je naar die veranderende wereld.”

Atrus probeerde het zich voor te stellen en zijn ogen begonnen te stralen. Het drong nu pas tot hem door hoe gecompliceerd en machtig deze Schrijfkunst was. “Het... het klinkt... verbijsterend!”

“Ja.” Gehn keek Atrus aan, met ogen als van een god. Ogen waarin wijsheid stond te lezen die ver boven zijn menselijke jaren uitsteeg. “Dat is het ook, Atrus. Dat is het ook.”

Wanneer Atrus zijn vader eraan herinnerde dat ze toch weer een keer naar de woestijnkloof zouden terugkeren, weigerde Gehn dit botweg. Atrus drong aan en Gehn vertelde hem uiteindelijk dat Ti'ana feitelijk Anna was en dat de val van D'ni inderdaad haar fout was. Gehn had een eigen draai gegeven aan de feitelijke gebeurtenissen, die al tragisch genoeg waren, maar ze hadden zeker wel zijn effect op Atrus. Voor een tijdje nam Atrus het Anna dan ook kwalijk dat ze hem niet had verteld dat zij Ti'ana was, maar geleidelijk trok dat bij en ging hij ‘het grotere geheel’ weer zien en begreep hij wat Anna hem probeerde te leren.

Doordat hij dit begreep, kreeg Atrus ook een beter begrip van de Kunst om Tijdperken te kunnen schrijven. Gehn had zichzelf het Schrijven geleerd, maar zijn Tijdperken bleken gebrekkig en onstabiel te zijn. Gehn wist zeker dat er magische formules moesten zijn voor het Schrijven. Hij dacht dat als hij nou maar de juiste combinatie van zinnen wist te kopiëren uit andere Beschrijvende Boeken, er zo stabiele Tijdperken geschapen konden worden. Hij realiseerde zich niet dat je moest kijken naar het grote geheel, of dat je met de grootste zorg moest schrijven, terwijl je daarbij lette op de kleinste dingen.

Na een paar jaar nam Gehn Atrus mee naar zijn Zevenendertigste Tijdperk, waarbij hij stiekem hoopte dat, zodra Atrus alles had gezien, hem zó zou kunnen vertellen waarom het Tijdperk onstabiel was. Tot Atrus grote verrassing werd deze wereld bewoond door mensen, die Gehn als een god zagen en hem ook zo vereerden. Atrus begon echter te twijfelen...

Hij ging rechtop zitten, luisterend naar de stilte. Toen stond hij op en liep vlug en zachtjes naar buiten.

De beide manen waren ondergegaan en het land was donker, aardedonker. Daarbij vergeleken was de hemel bijna licht zoals de woestijnhemel bij nacht. Maar toen hij opkeek, wist Atrus dat hij niet op Aarde was. Waar was de jager? Waar de Grote Beer? Waren ze elders aan die uitgestrekte, met sterren bezaaide hemel, of was hij misschien heel ergens anders? Misschien wel in een ander universum?

Dat had hij zich het laatste paar maanden steeds vaker afgevraagd. Het was een gevaarlijke gedachte, die hij dan ook nooit hardop had uitgesproken.

“En toch... hoe meer ik leer over het Schrijven, des te meer begin ik te twijfelen aan de theorie van mijn vader dat we de werelden waarin we reizen, zelf creëren.”

Was het niet mogelijk dat ze die Tijdperken niet zozeer creëerden, maar veeleer contact legden met reeds lang bestaande werelden? Aanvankelijk had hij die gedachte als dwaas verworpen. Natuurlijk creëerden ze deze werelden. Dat moest wel! Hoe konden ze zich anders in zulke voorspelbare vormen aan hen openbaren? Bovendien, het was gewoon ondenkbaar dat er een oneindige reeks werelden bestond, wachtend om te worden ontdekt. En toch... hoe meer hij erover nadacht, des te meer begon hij vraagtekens te plaatsen bij de veel simpelere verklaring van zijn vader.

Atrus liep rond in het Zevenendertigste Tijdperk en maakte praatjes met de bewoners. Hij probeerde het vertrouwen te winnen van hen, in het bijzonder van zijn bediende Koena, die door zijn vader onpersoonlijk ‘Een’ was genoemd. Ook met een meisje, dat Salar heette, sloot hij vriendschap, nadat hij haar uit een plotseling ontstane scheur in de grond had bevrijd. Tijdens zijn tochten ontdekte hij namelijk meerdere instabiliteiten, waarvan die scheur er één was. Kleine eilanden rondom het grote waren al verdwenen en het hele eiland en de lagune werden omringd door een diepe, koude oceaan. Op de grens van beide bevond zich een muur van mist, die door de bewoners als ‘Het Wit’ werd vereerd. Met behulp van de visser Tarkuk en zijn zoon Birili, zeilde hij daar naartoe, om dat natuurverschijnsel van dichtbij te onderzoeken. Er bleek echter een zeer sterke stroming te staan die hun boot van het eiland weg, de mistmuur in en verder de oceaan op dreigde te voeren. Slechts door een uiterste krachtsinspanning konden ze eraan ontsnappen. Nu hoorde Atrus van de vissers dat ze met deze actie ‘Het Wit’ hadden verstoord als ook ontstemd en dat dit hun godheid was, vóór Gehn in deze wereld arriveerde, zo’n duizend dagen geleden. Gehn, die niet kon verkroppen dat de eilandbewoners iets of iemand anders dan hij als een god vereerde, bracht een herschrijving in zijn Beschrijvende Boek aan, waardoor de oceaan werd opgewarmd en zo de mist deed oplossen. Deze actie leek zeer geslaagd te zijn, maar had echter desastreuze gevolgen voor deze wereld, zoals later zou blijken.

Ondertussen kreeg Atrus van Gehn een ‘Kortee’nea’, een onbeschreven Beschrijvingsboek, om daarin zijn eerste Tijdperk te schrijven. In tegenstelling tot zijn vader wist hij een stabiele wereld te scheppen, die hij ‘Oorsprong’ noemde en die een kopie moest zijn van de woestijnspleet waar hij zijn kinderjaren had doorgebracht. Niet zoals Gehn had hij daartoe D’ni karakters uit andere boeken gekopieerd, maar had hij de woorden helemaal zelf verzonnen. Zodra hij samen met zijn vader naar zijn eerste Tijdperk schakelde, gaf Gehn Atrus maar weinig tijd om van zijn eigen schepping te genieten. Ze moesten namelijk opnieuw afreizen naar het Zevenendertigste Tijdperk om daar de Korfa V’ja van Atrus te vieren, waarbij Atrus als een nieuwe god zou kunnen worden gekroond. Voor het zover was, bracht Gehn nog een paar kleine veranderingen in het Beschrijvende Boek aan.

In dat Tijdperk waren echter fatale veranderingen in gang gezet. Er was een hete wind opgestoken, de grond was verdord en het meer opgedroogd. De waterspiegel van de oceaan was meer dan honderd meter gezakt! De eilandbewoners waren

wanhopig en zo ook Atrus, vooral toen zijn vader het deed voorkomen alsof dat een 'straf' was, omdat de eilandbewoners eerder hadden getwijfeld aan zijn godenstatus. Gehn leek niet van plan te zijn om te proberen de gebeurtenissen terug te draaien. Gehn en Atrus doorliepen snel de ceremonie en schakelden rap terug naar K'veer. Na smeekbeden van Atrus maakte Gehn de veranderingen in het Beschrijvende Boek dan toch ongedaan en nodigde zijn zoon uit om te controleren of alles in het Zevenendertigste Tijdperk weer als van ouds was geworden. Dat leek het geval te zijn, totdat Atrus tot zijn ontzetting ontdekte dat de eilandbewoners hem niet meer herkenden, een vreemde taal spraken en ronduit vijandig waren. Hij was naar een ándere wereld geschakeld, die alleen maar veel leek op het Zevenendertigste tijdperk!

Atrus schakelde terug naar K'veer en trof daar zijn vader gedrogeerd aan door het roken van zijn pijp. Atrus was woedend en schreeuwde zijn vader toe dat al zijn werelden onstabiel waren omdat hij totaal geen idee had waar hij mee bezig was en niets begreep van 'het grote geheel'. Ze kregen een knallende ruzie. Gehn pakte Atrus' Beschrijvingsboek van zijn eerste Tijdperk Oorsprong en begon te strepen in wat hij overbodige zinnen noemde. Hij dacht dat Atrus de zinnen slechts gekopieerd had uit andere boeken, terwijl hij juist alles vanaf de eerste letter zélf had verzonnen, iets waar Gehn nooit toe in staat zou zijn. Atrus smeekte zijn vader ermee te stoppen, maar vergeefs, Gehn verwoestte het Tijdperk. Terwijl hij met een ijskoude blik naar zijn zoon keek, beschuldigde hij Atrus ervan net als zijn grootmoeder eigenwijs en bemoeizuchtig te zijn.

Atrus wierp hem voor de voeten dat hij het Zevenendertigste Tijdperk helemaal niet had gerepareerd, maar alleen de schakel had gewijzigd, waardoor er dus niets was veranderd. Atrus vroeg of hij zelf het Tijdperk mocht herschrijven. Gehn zei verachtend dat het boek te gebrekkig was en gooide het in het vuur. Zo ging de schakel verloren en zouden Atrus' vrienden omkomen in de verschrikkelijke verwoesting die Gehn had veroorzaakt in hun wereld.

Atrus was ontzet. Het drong tot hem door dat zijn vader waanzinnig was en wist niet wat hij moest doen. Hij wist alleen dat hij niet bij Gehn kon blijven. Hij besloot dat hij wél afscheid ging nemen en er niet als een klein kind vandoor kon gaan. Atrus vond zijn vader in de studeerkamer, zwaar onder invloed van de drugs, die hij met zijn pijp gerookt had. Naast hem lag het notitieboekje waar hij op hun tocht naar D'ni zoveel in gekeken had.

Nieuwsgierig pakte Atrus het boekje en las: 'Het Boek van Atrus'. Het handschrift was echter niet van hém, of van zijn vader. Plots snapte hij het. Dit boekje was geschreven door zijn grootvader Aitrus. Díe had moeizaam zijn weg vanuit D'ni naar de oppervlakte gezocht en deze opgetekend. Zijn vader had al die risico's niet gelopen, het was zijn opa geweest!

Gedesillusionerd stak Atrus het aantekeningenboek bij zich en verliet K'veer. Hij probeerde de weg door de tunnels naar boven te vinden naar de oppervlakte waar Anna was achtergebleven, inmiddels bijna vier jaar geleden. Maar Gehn had in zijn paranoia ooit een cruciale pagina uit het boek gehaald en deze opgeborgen in een metalen doos in een vergrendelde lade van zijn bureau. Zodra Gehn zich realiseerde dat zijn zoon was weggelopen, riep hij zijn bediende Rijus op het matje en samen achtervolgden ze Atrus. Atrus werd onderschept, weer teruggebracht naar D'ni en opgesloten in de diepste kamer van het huis op K'veer.

Er bleek niets in die kamer te zijn behalve een bureau en het Beschrijvende Boek van Gehn's vijfde Tijdperk. Atrus vermoedde dat het een val was, dus liet hij het boek

links liggen en zocht naar geheime doorgangen of een andere manier om uit de kamer te ontsnappen, maar vond niets. Hij vond wel een oude steenhamer en maakte daarmee een barst in de muur bij de vergrendelde deur, maar dat werkte averechts. De pilaren naast de deur en een gedeelte van het dak stortte in, waardoor hij pas écht in de val zat.

Dan bleef er maar één ding over en Atrus vroeg zich af waarom zijn vader het boek van het Vijfde Tijdperk hier had achtergelaten. Wat zou hij daarmee willen? Waarom liet hij een pen en inkt achter en een Schakelboek om van het Vijfde Tijdperk terug naar deze kamer te kunnen gaan? Hij realiseerde zich dat Gehn nooit iets deed zonder daar zelf belang bij te hebben. Omdat hij toch geen keus meer had, besloot hij naar dit Tijdperk te schakelen, maar niet voordat hij het Beschrijvingsboek eerst zorgvuldig had doorgelezen. Het viel hem op hoe ingenieus het geschreven was, maar tegelijkertijd zeer onsamenhangend en kortzichtig, met talrijke fouten. Het boek was als een afzichtelijk tapijt, ondanks zijn samenstelling uit schitterende zijden lapjes. Maar één element ontnam hem de adem en wilde hij met eigen ogen aanschouwen: De Boom. Een reusachtige boom, met takken die tot in de hemel reikten.

Aangekomen in het Tijdperk verstopte Atrus zijn schakelboek in een nis in de rotsen, ver boven de hoogwaterlijn. Daar kwam hij oog in oog met die enorme boom te staan en ontdekte ook een tempel, die Gehn voor zijn verering had opgericht. Tevens ontdekte Atrus een vreemde poel met warm water, dat tegen de zwaartekracht in omhóóg wilde stromen. In zijn poging om de bovenste oppervlakte van deze vreemde waterplas te bereiken, verdronk hij bijna, maar werd door twee bewoners gered. Het bleken twee neven van een jonge vrouw genaamd Katran te zijn, die hem vertelde dat ze in haar dromen zijn komst had voorzien en dat hij op Riven was aangekomen. Tot zijn verrassing spraken de Rivenezen ook D'ni, zij het met een zwaar accent. Atrus kon haar naam maar moeilijk uitspreken en verbasterde dat tot 'Catherine'.

Atrus ziet de Grote Boom, die groeit in het Vijfde Tijdperk.

Al snel kwam Atrus erachter dat ook op Riven Gehn als een godheid werd vereerd. Daarnaast had Gehn een soort Gilde opgericht waarvan hij de leden had geleerd om D'ni symbolen te kopiëren. Daarbij had hij wel bepaalde sleutelwoorden achtergehouden, zonder welke het onmogelijk was om Tijdperken te maken.

Alleen Katran scheen de bedoeling van de symbolen te hebben begrepen die ze kopieerde. Hoewel ze niet zoveel talent bezat als Atrus, vond Gehn wel dat ze veel onderdaniger en gemakkelijker te sturen was. Daarom leerde hij haar wél alle facetten van de Kunst. Hij vertelde haar ook dat hij besloten had om met haar te trouwen, en wel over dertig dagen.

Toen Atrus weer terug was in zijn kamer op K'veer en de 'reparaties' bestudeerde die Gehn in het Beschrijvingsboek had aangebracht – Riven was namelijk evenmin een stabiele wereld – stond Katran plotseling voor zijn neus. Ze had een leeg beschrijvingsboek bij zich en vroeg Atrus om binnen dertig dagen, zonder te zeggen waarom, Riven te herstellen. Hij kreeg nog meer blanco boeken die ze had gestolen uit Gehn's studeerkamer, die hij kon gebruiken om eerst te experimenteren. Op die

manier zou hij daarna de juiste veranderingen kunnen aanbrengen in het Beschrijvingsboek van Riven.

Later liet Katran hem de scheur in de Grote Boom zien, die Gehn had veroorzaakt als straf en waarschuwing. Tenminste... dat was Gehn's verhaal. Eén van de Gildeleden had namelijk kritiek geleverd op iets dat Gehn hem had opgedragen. In zijn woede beval Gehn de overige Gildeleden om de man te offeren door, zoals Katran het vaag omschreef, "hem aan de zee te voeren". Het bleek haar vriend en geliefde te zijn geweest. Vervolgens dreigde Gehn dat als ze ooit weer aan hem zouden twijfelen, hij hun wereld zou vernietigen.

Met een schok kwam Atrus erachter dat de Gildeleden op Riven en Katran in het bijzonder door Gehn werden onderwezen in het Schrijven, hoewel ze geen D'ni waren! Katran deed daar nogal laconiek over en vertelde dat ze zelf al een boek had geschreven, dat ze vervolgens aan Atrus liet lezen. Atrus zei dat het prachtig was gemaakt, met sommige D'ni karakters die hem onbekend voorkwamen. Hij dacht

Een enorme zuil van water rijst uit de oceaan omhoog en verdwijnt tussen de sterren, zo het lijkt.

In een rond gat verdwijnt het water met een donderend geraas, als een volmaakt ronde waterval!

echter dat het niet kon werken, totdat Katran hem zover kreeg om er samen met hem naar toe te schakelen. Het Tijdperk bleek een wonder van fantasie te zijn, een droomwereld. De donkere wereld werd omgeven door een uitspanseel van sterren, maar in het hart rees temidden van een oceaan een enorme zuil van water omhoog, met een doorsnee van wel een kilometer, die in de hemel verdween. In het hart daarvan leek wel licht te stralen. Ze bezagen dit vanaf een groep eilandjes, daar in de buurt. Verder wemelde het van de fantasiedieren, die wel uit zeepbellen opgebouwd leken te zijn. Via een nauwe tunnel kwamen ze aan de andere kant, waar het licht was! Hier bevond zich eveneens een onmetelijke oceaan met een paar eilanden, bezaaid met bloemen, waarboven duizenden vlinders dartelden. In het midden van deze oceaan zat een groot gat, waarin het water met donderend geraas verdween, als een volmaakt ronde waterval – het begin van de waterzuil aan de andere kant! Het water doorliep een volmaakte kringloop. Langs de randen van de min of meer schotelvormige wereld condenseerde het water tot enorme wolken en donderbuien, die

het hemelwater weer in de oceaan deponeerden. Terwijl Atrus en Katran aan de lichte kant van haar Tijdperk vertoefden, vertelde Katran wat Gehn van plan was en ze zei dat ze liever zou sterven dan dat ze met hem trouwde.

Ze besloten om samen te werken en te proberen Riven te redden. Atrus voerde zijn experimenten uit en Katran schreef ondertussen een Tijdperk waar ze samen heen konden vluchten, buiten het bereik van Gehn. Ze noemde dit Tijdperk 'Myst'. Atrus merkte op dat Myst heel anders was dan haar vorige Tijdperk. Het toonde beheersing en diep begrip van de D'ni beginselen, die die van hemzelf overtroffen. Even twijfelde hij of zij het boek wel zélf had geschreven... Atrus realiseerde zich nu dat het inderdaad mogelijk was dat Gehn talloze slavenwerelden zou kunnen creëren en zo

miljoenen mensen aan zijn wil zou kunnen onderwerpen. Hij zag maar één oplossing. Gehn opsluiten in zijn Vijfde Tijdperk, terwijl hij Katran veilig achterliet in Myst.

Atrus bracht de definitieve wijzigingen aan in het Beschrijvingsboek van Riven en schakelde erheen. Terwijl hij daar was, schakelde Katran met nog iemand anders naar de kamer op K'veer en ook zij begon in het Rivenboek te schrijven.

Het lukte Atrus bijna om alle in Riven aanwezige schakelboeken te vernietigen en te ontsnappen, toen hij werd betrappt door Gehn. Vervolgens verscheen ook Katran achter Gehn.

“Je bent niet langer mijn zoon wat mij betreft. Begrijp je dat? Ik heb je niet meer nodig, Atrus.” Gehn keek naar Katran en glimlachte. “Catherine en ik... Ze is een sterke jonge vrouw. Wellicht laat mijn volgende zoon me niet in de steek!”

Op dat moment begon de grond te beven en raakte de zon verduisterd, het leek er alsnog op dat Riven zou vergaan. Er ontstond een gevecht op leven en dood tussen vader en zoon. Zodra Gehn op het punt stond om zijn zoon te doden, gooide Katran als afleiding één voor één de beide overgebleven schakelboeken in een kloof die door de aardbeving was ontstaan. Het lukte hen samen te vluchten en Catherine nam Atrus mee naar een andere kloof, eentje waarin in de diepte sterren waren te zien. Ze gaf Atrus haar Mystboek en schakelde zelf naar Myst. Gehn had Atrus inmiddels ingehaald en probeerde hem te overreden het Mystboek aan hem te geven. Atrus stapte echter de sterrenspeet in en schakelde naar Myst, waarna het boek verder viel...

Jaren later, veilig op Myst, schreef Atrus in zijn dagboek:

Ik kan mij nauwelijks meer voorstellen dat ik ooit ook maar een seconde aan haar heb getwijfeld. En toch, toen mijn vader me bij de grot verraste, was ik er absoluut zeker van dat ze me had verraden. Tegelijkertijd brak die zekerheid mijn hart. Want nadat alle liefde, alle genegenheid van het kind voor zijn vader door diezelfde vader waren afgewezen, had ik Catherine mijn hele hart geschonken. Het was een liefde die vrijwillig werd gegeven, zonder hoop op beloning. Hoe had ik kunnen weten dat ze zo lief, maar ook zo listig kon zijn? Mijn redder, mijn kameraad, en inmiddels ook mijn vrouw.

Alleen een heel bijzondere vrouw zou hebben gedaan wat Anna deed. Ze is ons gevolgd door het labyrint van tunnels en ingestorte gangen naar D'ni. Ze wist van meet af aan dat Gehn geen woord zou houden. Zij wist wat ik in mijn onschuld niet kon vermoeden: dat mijn vader niet alleen onbetrouwbaar was, maar bovendien krankzinnig. Al die jaren die ik op K'veer heb doorgebracht, heeft ze mij van een afstand in het oog gehouden, en ervoor gewaakt dat mijn vader me geen kwaad zou doen. En al die tijd

In de veilige haven die 'Myst' heet, schrijft Atrus in zijn dagboek.

wachtte ze op het moment waarop ik me bewust zou worden van de situatie. Anna zag me K'veer ontvluchten en probeerde me in de tunnels op te sporen, maar Gehn was haar voor. Toch zou ze tussenbeide zijn gekomen, als die stomme bediende er niet was geweest. Toen ze zag hoe ik bewusteloos naar K'veer werd teruggedragen, wist ze dat ze niet langer meer werkeloos kon toezien. Die avond kwam ze naar K'veer. Ze had besloten hoog spel te spelen en verschaftte zich toegang tot de studeerkamer van mijn vader, bereid om de confrontatie aan te gaan. Maar Gehn was er niet. In plaats daarvan ontmoette ze Catherine. Na haar aanvankelijke schrik en verrassing besloot Catherine Anna te vertrouwen en haar te helpen bij haar plan. Dat was de reden dat ze al van mijn bestaan op de hoogte was, op het moment dat wij elkaar in de hut in Riven leerden kennen. Als een Tijdperk waarover je eerst in een beschrijvingsboek las, voordat je erheen reisde.

Ik had meteen moeten begrijpen dat Myst niet Catherine's schepping was. Maar hoe kon ik weten wat er aan de hand was? Ik dacht immers dat Anna verloren was. Voorgoed.

En hoe had ik moeten weten dat, op het moment dat ik mijn voorbereidingen trof, zij druk bezig waren met het samenvoegen van hun talenten - Anna's ervaring en Catherine's intuïtieve genialiteit - om die schijnbaar rampzalige gebeurtenissen in het Vijfde Tijdperk te creëren. Daarbij zorgden ze ervoor dat de gebeurtenissen zichzelf na verloop van tijd zouden terugdraaien, waardoor Catherine's voormalige thuis - nu Gehn's gevangenis - weer stabiel zou worden.

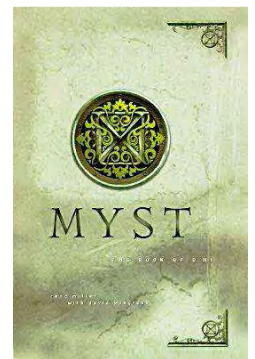
... En het boek van Myst? Zodra ik in de spleet viel, realiseerde ik mij dat het boek op deze manier niet vernietigd zou worden, zoals ik had uitgestippeld. Het bleef maar vallen in dat uitspannel met sterren, waarvan ik slechts een glimp had opgevangen. Ik probeerde te speculeren waar het boek zou terechtkomen, maar ik moet toegeven dat dit zinloze gissingen zijn. Toch zijn vragen zoals welke handen wellicht op zekere dag mijn Mystboek zullen vasthouden, verwarrend voor mij. Ik besef dat mijn angstige vermoedens waarschijnlijk nooit zullen worden gesust. Dus ik eindig hier, me realiserend dat het slot misschien nog niet is geschreven...

Vrijwel alle onduidelijkheden rondom de avonturen die ik een slordige twintig jaar geleden had beleefd vanaf het moment dat ik het Myst schakelboek op de Veluwe had gevonden, tot het ogenblik dat ik, komende uit de sterrenspleet vanuit Riven voor het eerst in Tomahna arriveerde, waren nu weggenomen. Maar er zouden nog meer sluiertipjes worden opgelicht. Ik had immers nog een derde boek van Atrus gekregen, getiteld 'Het Boek van D'ni'. Wat zou dát schrijfsel onthullen?

Proloog D: Het Boek van D'ni.

Het verhaal begon ongeveer zeventig jaar na de val van D'ni en ongeveer veertig jaar nadat Atrus en Catherine Gehn hadden vastgezet in Riven. In de vreemde lussen van de tijd was ik nog in de sterrenspleet onderweg van Riven naar Tomahna, maar waren er al ongeveer vier jaren verstreken nadat ik Catherine op Riven had bevrijd, Gehn gevangen had gezet en ik door het openen van de sterrenspleet het einde van Riven had bespoedigd. Dat offer was echter niet tevergeefs. De Rivenezen waren gered en veilig naar het Tijdperk Tay geschakeld en ik had Atrus en Catherine weten te herenigen. Tevens was ik er in geslaagd om Gehn definitief onschadelijk te maken.

Atrus en Catherine hadden het idee opgevat om te proberen zoveel mogelijk D'ni te redden, maar ze slaagden er nog steeds niet in om in D'ni uit de kamer in K'veer te komen, daar waar Atrus naartoe was gelokt door zijn beide zonen. De enige schakel naar D'ni waar ze de beschikking over hadden, kwam uit in deze kamer. Als

Wat voor geheimen gaat 'Het Boek van D'ni' mij vertellen?

Het Tijdperk Averone is een wereld met blokhutten, wouden, landerijen en een rivier.

alternatieve uitweg had Atrus een beschrijvend Boek gemaakt voor het Tijdperk Averone, een bewoonde wereld met blokhutten, wouden, landerijen en een rivier. Catherine en hij zochten daar contact met de bewoners, die hen vervolgens hielpen om door de muur te breken van de kamer in K'veer, om zo in de rest van het huis te kunnen komen. Op die manier kregen ze toegang tot de enorme grot waarin zich de stad van D'ni bevond.

Aanvankelijk hadden de Oudsten van Averone een overeenkomst gesloten met Atrus dat hij Averone weer zou verlaten, zodra ze hem hadden geholpen om door de muur te breken. Daarbij zou hij alles achterlaten zoals hij het oorspronkelijk had gevonden en er nooit meer terugkeren. Maar nadat ze vier jaar lang met Atrus hebben samengewerkt en hem leerden kennen als iemand die ze konden vertrouwen, besloten ze de schakel tussen hun Tijdperken toch wel open te houden. Zo konden sommige

van hun jonge mannen en vrouwen met Atrus meekomen, op voorwaarde dat ze regelmatig terug zouden keren. Zo konden ze alles wat ze geleerd hadden, weer doorgeven aan hun kinderen thuis in Averone.

En zo ging er een groep bereidwillige en enthousiaste helpers met Atrus en Catherine mee naar D'ni, waaronder Marrim, Gavas, Carrad, Irras en Meer om daar Beschrijvingsboeken te zoeken van Tijdperken waarin zich nog overlevenden van D'ni zouden kunnen bevinden. Atrus tekende gedetailleerde kaarten van de wijken van de stad om hun zoektocht in goede banen te leiden. Hun werkkamp zette ze op bij de haven, maar Atrus en Catherine keerden soms naar Chroma'Agana terug, om daar te werken. Dit was het Tijdperk dat Atrus had geschreven als een nieuw tijdelijk thuis voor hun beiden. Na de eerdere dramatische gebeurtenissen kleefde er namelijk aan Myst teveel pijnlijke herinneringen. Op Chroma'Agana groeiden

Oreadoraneiken, een soort naaldbomen die wel wat leken op de exemplaren die op Myst-eiland waren te vinden. Atrus had daar een nieuwe bibliotheek ingericht, alsmede laboratoria en werkplaatsen gebouwd. Ze gebruikten Chroma'Agana dus als een soort uitvalbasis.

Hun werk vorderde moeizaam. Veel woningen waren door Gehn geplunderd, de schakel- en beschrijvingsboeken weggenomen of deze waren besmet door Veovis.

Atrus onderzocht ook het dagboek van Gehn, vooral de daarin beschreven legendes en voorspellingen, die wellicht tot sommige ontdekkingen zouden leiden. Uiteindelijk vonden ze het huis van Aitrus, Atrus grootvader, in de wijk 'Jaren' in het hooggelegen, noordoostelijke deel van de stad. Het huis leek door vorige bezoekers ontsmet te zijn. In de zogenaamde 'boekkamer' vonden ze een Beschrijvingsboek van het privé Tijdperk van Aitrus, genaamd 'Bilaris'. Nadat ze het boek hadden onderzocht en hadden geconcludeerd dat het niet besmet of beschadigd was, besloten ze er naartoe te schakelen. Bilaris bestond uit een groep eilanden, maar het enige aanwezige dorp was totaal verlaten, tot hun teleurstelling. Tevergeefs schakelden ze naar in totaal zes Tijdperken waarvan ze de Beschrijvingsboeken hadden gevonden en die veilig leken, maar al deze werelden waren totaal gespeend van menselijk leven, of erger nog. In de wereld Aurack was een soort jungle aanwezig en daar werd Meer door een roofdier verrast en meegesleurd. Ze vonden hem niet meer terug. Dat noopte hen om voortaan nog voorzichtiger te opereren.

Uiteindelijk hadden ze succes. In een Tijdperk dat aanvankelijk ook verlaten leek, troffen ze Tamon aan, de voormalige Meester van het Stenengilde, het Gilde dat zich bezig hield met het bouwen met steen. Zij hadden destijds ook nara ontdekt en gedolven. Atrus en zijn metgezellen wisten Tamon en de andere D'ni die met hem waren gevlucht ervan te overtuigen dat ze goede bedoelingen hadden en ze sloten zich bij hen aan.

Terug in D'ni zag Atrus tot zijn verrassing dat daar al een hele groep mensen was gearriveerd! Het bleek een groepje overlevenden uit Bilaris te zijn. Ze hadden zich heimelijk verschanst op een landtong op een van de kleinere eilanden, hadden van daar hun bezoekers bespied en uiteindelijk besloten dat ze geen kwaad in de zin hadden. Zodoende waren ze terug naar D'ni geschakeld om daar te helpen de stad te herbouwen. Vooral Esel en Oma waren waardevolle krachten. Ze waren namelijk historici, die in staat waren oude geschriften te vertalen en ook konden vertellen hoe de zaken er lang voor de val in D'ni aan toe gingen.

Uiteindelijk groeide de populatie bij de haven aan tot twaalfhonderd bewoners. Ze hadden na de eerste zes, nog twaalf andere Tijdperken opgespoord die het waard leken om onderzocht te worden, maar opnieuw hadden ze het geluk niet aan hun zijde. Gavas schakelde naar het Tijdperk Sedona, die er van de twaalf het meest veelbelovend uitzag. Zodra de schakel zich opende, sloeg er echter een zinderende hitte vanuit het plaatje in het schakelboek omhoog die zo intens was, dat het schakelboek verbrandde en ook de nieuwsgierige omstanders geroosterde wenkbrauwen kregen. De zon van dit veelbelovende Tijdperk was in een nova veranderd. Gavas moest al verbrand en tot gloeiende as zijn verworpen, nog vóór hij had kunnen beseffen en voelen wat er überhaupt aan de hand was...

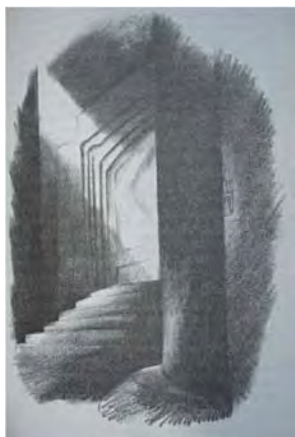
Gelukkig was de wereld Aridanu wel gastvrij met hoge bomen en vreedzame meren. Hier waren bovendien veel overlevenden aanwezig, waaronder een zekere Gadrun. Hij verklaarde dat ze zeer wel bereid waren om terug te keren naar D'ni en vertelde ook dat er 'een oude man' eenzaam als een kluizenaar op een eilandje woonde,

midden in een meer. Ze roeiden er naartoe. Het bleek Tergahn te zijn, een Gildemeester van het Karteerdersgilde, die ook dolgraag wilde terugkeren naar D'ni.

Daar onderzocht men zorgvuldig de overige Beschrijvingsboeken die men had gevonden, maar deze bleken bijna allemaal instabiel of ronduit gevaarlijk te zijn. Toch was er nog een succesje. In een nauwelijks veelbelovend Tijdperk naar het leek, bleken zich toch nog driehonderd mannen, vrouwen en kinderen verstopt te hebben. Uiteindelijk kwam daarmee het aantal D'ni op ruim achttienhonderd, waaronder 618 volwassen mannen en zeventien voormalige Gildeleden. Van de 787 boeken die waren gevonden, had uiteindelijk maar een zeer gering aantal iets opgeleverd... Met z'n allen werkten ze aan de restauratie van hun stad en cultuur, maar de werkzaamheden vorderden heel langzaam. De schade was namelijk gigantisch.

Ze roeien naar een eilandje in het meer, waar 'een oude man' als een kluizenaar leeft.

Ze ontdekken een ruimte die leidt naar een cirkelvormige deur, omzoomd door sterren.

In een poging een goede start te maken en om de mensen hoop en moed te geven, probeerden ze het minst beschadigde van de Gildegebouwen als eerste te gaan herbouwen, namelijk het oude Inktmakersgebouw. Zodra ze aan de slag gingen, bemerkten ze dat de schade veel groter was dan ze hadden voorzien. Onder een vloer met een prachtig mozaïek ontdekten ze een ruimte, die leidde naar een cirkelvormige deur, omzoomd door sterren. Dankzij apparatuur van Meester Tergahn konden ze zien dat zich daarachter een andere grote ruimte moest bevinden. Voorzichtig verbraken ze het zegel op de deur en gingen de ruimte binnen. Het bleek een grote hal te zijn, die als bibliotheek gebruikt werd. Er lagen daar duizenden Beschrijvende Boeken, die vele eeuwen oud waren en geschreven in een oud schrift dat iets anders was dan de vertrouwde D'ni karakters, maar die toch nog wel te lezen waren. In een alkoof lag een geheimzinnig en rijk versierd

schakelboek, dat echter veel dikker was dan enig schakel- of Beschrijvend Boek dat ze eerder hadden gezien. Tergahn vond dat dit boek veel te gevaarlijk was en dat ze het moesten verbranden, maar Oma en Esel wilden het eerst onderzoeken. Uiteindelijk besloten ze de gok te wagen en de schakel van het boek te gebruiken.

Zo arriveerden ze in een tempelruïne. Door het ingestorte dak twinkelden sterren hen tegemoet. Volgens Oma en Esel moest dit de tempel zijn van de Grote Koning. Opnieuw belandde ze in een bibliotheek, die ditmaal echter vrijwel leeg was. Ze wisten buiten te komen en zagen dat ze zich op een hoog rotsplateau bevonden, die uitzicht bood op een groot gebied met geïrrigeerde landerijen en landhuizen, terwijl in de verte de torens van een grote stad waren te zien. Waren ze op een beschaving gestoten die minstens zo voornaam was als die

In een alkoof ligt een dik, geheimzinnig en rijk versierd schakelboek.

Ze slagen erin om een eenvoudig liftje te fabriceren.

van de D'ni? Ze slaagden erin om een eenvoudig liftje te fabriceren om zo van het plateau af te kunnen dalen.

Daar beneden verbaasden ze zich over de rijkdom van dit Tijdperk en besloten richting een van de grote huizen te gaan, waar ze uiteindelijk een bewoner tegen het lijf liepen. Deze leek doofstom en blind te zijn, totdat ze opmerkten van D'ni te komen. Pas nu leek de jongeman hen op te merken. Hij stelde zich voor als Hadre Ro'Jethhe, en heette hen van harte welkom in Terahnee, wat letterlijk 'nieuwe boom' betekende.

Hij nodigde hen uit in het huis van zijn vader. Atrus en de zijnen kwamen erachter dat de Terahneeanen zeer gastvrij, goed opgeleid en cultureel waren. Het ontbrak hen daar letterlijk aan niets en het bestek en serviesgoed

dat ze gebruikten, had een adellijke uitstraling. Iedere Terahneean leek wel als god in Frankrijk te leven. Ook deze op het oog simpele landeigenaren gedroegen zich als vorsten en waren ook in het bezit van een rijk gevulde bibliotheek. Zo kwam Atrus' gezelschap er geleidelijk achter dat de Terahneeanen ook D'ni moesten zijn. Ze konden immers ook Tijdperken schrijven en hun taal leek sprekend op D'ni, met kleine verschillen. Atrus' groepje raakte zo overdonderd door de rijkdom en uitgestrektheid van Terahnee, dat bij hen het plan begon te rijpen om het restaureren van D'ni maar te stoppen en zich in de plaats daarvan met alle andere overlevenden in Terahnee te vestigen.

Het bestek heeft een adellijke uitstraling.

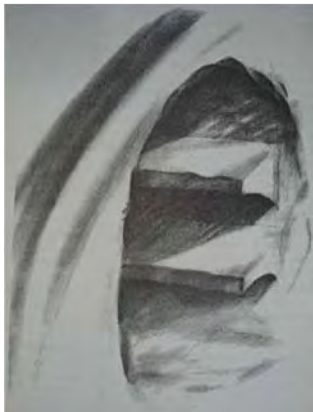
De gezagvoerders van Terahnee kregen lucht van de komst van dit onverwachte gezelschap en Atrus werd bij de Koning, genaamd Ro'Eh Ro'Dan, ontboden. Ook daar, in het paleis in de hoofdstad, werd hij zeer gastvrij onthaald. Nadat hij langere tijd met de Koning had gesproken, verzocht Atrus de Koning of hij en de zijnen zich in Terahnee mochten vestigen en de Koning leek zijn verzoek te willen inwilligen. Atrus vertelde de Koning over de val van D'ni en deze reageerde daar zeer opgelucht op. In Terahnee zwierf namelijk een profetie rond, die sprak over een beschaving die vergiftigd zou worden. "Een grote wolk van duisternis zou neerdalen en vernietiging brengen met zijn giftige adem." De Terahneeanen hadden gedacht dat die boze voorspelling op hún beschaving sloeg.

Na het onderhoud met de Koning werden Atrus en zijn metgezellen naar het buitenhuis van Eedrah gebracht, die de broer van Hadre was, die Atrus naar de Koning had geëscorteerd. Daar werd ter ere van hen een banket gegeven.

Een gast sprak tijdens de maaltijd over de 'ongezienen'. De Terahneeanen verkeerden van mening dat iedere buitenstaander uit de geschreven Tijdperken, de zogenaamde 'boekbewoners' onzichtbaar waren, omdat ze geen Tijdperken konden schrijven. Ze werden 'beestmensen' genoemd. Na nog een paar opmerkingen begon Atrus te beseffen dat de hele maatschappij draaiende werd gehouden door miljoenen slaven die uit andere Tijdperken werden 'geoogst'. De slaven waren 'Relyimah', de ongezienen. De slaven gebruikten gangetjes tussen de muren en onder de grond en de Terahnee hadden zichzelf getraind om hen inderdaad niet te zien en hun werk als iets vanzelfsprekends aan te nemen. Ze zagen de slavernij van deze mensen als iets wat zo hoorde. De slaven werden als hele jonge kinderen al gevangen genomen en

met behulp van marteling getraind, zodat ze gehoorzaam zouden zijn. Het was overbodig om te zeggen dat deze slaven een miserabel bestaan hadden. Er waren ook bedienden van een ander ras, de P'arali, die op de maatschappelijke ladder als de 'middenklasse' werden beschouwd en als de slavendrijvers werkten. De Terahneanen vonden dat ze het recht hadden om alle 'lage' mensen die niet in staat waren om Tijdperken te schrijven, als slaven te gebruiken.

Atrus ging daar tegenin, liet duidelijk zijn ongenoegen blijken over deze gang van zaken en vertelde tevens dat Catherine, maar ook zijn grootmoeder Anna geen D'ni waren, maar tóch Tijdperken konden schrijven. Zijn gastheer, de vader van Eedrah, genaamd Jethhe Ro'Jethhe, reageerde geschokt. Atrus' denkbeelden bedreigde de kern van hun maatschappij. Het feestbanket was abrupt voorbij, als ook de gastvrijheid van hun gastheer. Een ijlbood werd naar de hoofdstad gezonden om de Koning in te lichten over het voorval. Het gezelschap van Atrus werd in hun kamers vastgehouden, totdat de Koning over hun lot had beslist. Het reisgroepje hield crisisberaad en slaagde erin om Carred en Irras ongezien het huis uit te smokkelen. Zij moesten terugschakelen naar D'ni en daar Meester Tamon alles vertellen wat ze wisten.

Eedrah laat Catherine en Atrus de ondergrondse slavenkwartieren zien.

Eedrah bleek echter compassie met de slaven te tonen. Hij ging heimelijk naar de kamer van Atrus en Catherine en nam hen mee naar de ondergrondse slavenkwartieren om te laten zien dat de Relyimah toch echt mensen waren die een beter bestaan verdienden. Ze maakten kennis met Hersha, de leider van de Relyimah. Ook troffen ze daar een slavenjongen aan die ernstig ziek was geworden. Ze keerden terug naar het huis van Eedrah. Ze wilden de zieke jongen wel proberen te genezen, maar konden toch niets doen. In de maatschappij van Terahnee was het immers ontoelaatbaar om slaven te helpen, of zelfs maar op te merken!

De volgende ochtend trof Atrus, die eerder wakker werd dan Catherine, een briefje aan in hun kamer, met de volgende tekst:

Atrus,

Eedrah heeft me alles verteld. Het is moeilijk te geloven, maar ik denk niet dat hij liegt. Hij waarschuwde ons om voorbereid te zijn op een snel vertrek en dat heb ik gedaan. Je hoeft maar één kik te geven en de Boeken zullen vernietigd worden en de schakel tussen de Tijdperken voor altijd gesloten, maar ik zal dat niet doen totdat ik geen andere keuze heb. Ik zal zowel Irras als Carrad met dit terugsturen, als ook met medicamenten en benodigdheden. In gedachten zullen we allen bij je zijn.

Meester Tamon.

Ondertussen had de Koning een bericht gestuurd dat Atrus en zijn gezelschap naar de hoofdstad vervoerd moesten worden om daar terecht te staan, maar dat bericht zou niet meer aankomen. Atrus and Catherine kwamen er die ochtend al snel achter

dat een verschrikkelijke ziekte zich razendsnel aan het verspreiden was onder de bevolking. Ze werden niet meer bewaakt, het huis leek verlaten te zijn en de enkele bedienden die ze aantroffen, waren stervende, of al overleden.

Catherine schakelde snel terug naar D'ni om daar Helers te raadplegen. Ze wisten de oorzaak van de ziekte al rap te achterhalen. Het was een onschuldige bacterie die leefde in de maag, die ze zélf uit D'ni hadden meegenomen. Alle D'ni en de mensen daar waren er resistent voor, maar de Terahneeanen duidelijk niet. Zij stierven massaal en hetzelfde gold voor de P'aarli. Ook onder de Relyimah eiste de ziekte zijn tol, maar veel slaven bleken toch sterker te zijn en bleven in leven. Ook Eedrah werd ziek, maar genas, terwijl de rest van zijn familie wél stierf. Het land verviel tot chaos, terwijl de D'ni alles deden wat in hun macht lag om de slaven te helpen en te genezen.

Er werd een vergadering met de slaven belegd om ze te organiseren. Ymur, die een rebel onder de slaven was, stelde voor om alle overgebleven Terahneeanen uit te roeien, terwijl Hersha, die verstandiger was, wilde horen hoe Atrus en de D'ni hun kon helpen. Ymur leek echter niet gevoelig te zijn voor de ideeën van Atrus, totdat een kleine jongen, genaamd Uta, die Atrus had genezen, een profetie begon te zingen.

*“Wat mankeert het zieke kind?
Welke vreemdeling komt?
Welke woorden zullen hem volgen?
Gesproken door slapende tongen?”*

Door deze woorden leken de slaven in trance te raken. Het waren woorden uit de 'Korokh Jimah', het Profetieënboek. Atrus en de zijnen hadden deze profetie vervuld. Uiteindelijk moesten de slaven proberen een nieuw bestaan op te bouwen, nu vrijwel al hun meesters waren overleden. De D'ni hielp hen daarbij. Atrus gaf de Relyimah grondwetten die vergelijkbaar waren met die die de D'ni gebruikten en Catherine probeerde de mannelijke en vrouwelijke slaven, die tot nu gescheiden werden gehouden, te verenigen en socialer te maken. De D'ni die op Aarde waren achtergebleven, schakelden ook naar Terahnee om mee te helpen en met de bedoeling zich in Terahnee te vestigen. De Koning had daar immers eerder al (bijna) toestemming voor gegeven. De Koning was echter ook gestorven en Atrus reisde samen met Gat, een oudere slaaf, die onder zijn volk een hoog aanzien had, naar de hoofdstad om zijn lichaam te begraven. Ze ontdekten daar dat de slaven beelden en huizen van hun voormalige meesters hadden vernield, omdat ze niet steeds aan hun verschrikkelijke verleden herinnerd wilde worden. Deze acties bevreesde Atrus eerst, maar uiteindelijk kon hij het wel begrijpen. Sterker nog, langzaam groeide bij hem het besef dat ook zij niet de goede weg waren ingeslagen om te proberen de oude D'ni stad, waar zoveel was gebeurd, te restaureren.

Na de begrafenis werd hen echter geen rust gegund. De P'aarli die de plaag hadden overleefd, hadden zich tot een leger samengesloten en waren vastberaden om de slaven wederom te knechten. De slaven waren echter veruit in de meerderheid en onder leiding van Ymur werden de P'aarli verslagen. Ymur werd vanwege zijn overwinning overmoedig en wilde nu proberen zélf de macht te grijpen. Hij marcheerde op richting He'Darra, de plek waar de schakel naar de thuiswereld van de P'aarli zich bevond en waar doorheen de slaven werden vervoerd. Zijn intentie was om deze schakel te vernietigen. In zijn voornemen werd hij echter

gedwarsboomd door een leger van Ouderen, die hij echter wist te verslaan. De Ouderen die de slag overleefden, werden zijn krijgsgevangenen. De roem steeg Ymur nu naar het hoofd. Hij vermoedde dat de D'ni minder behulpzaam waren dan het leek en dat ze uiteindelijk toch het plan hadden zijn volk opnieuw te binden.

Ymur liet Uta een ultimatum overbrengen naar Atrus. Als hij zich niet zou overgeven, dan zou Ymur alle nog levende Ouderen doden. Atrus, die wel vermoedde dat Ymur een vuil spelletje speelde, nam geen risico. Hij arriveerde niet ongewapend en met een groep metgezellen. Tot hun verrassing troffen ze echter een verlaten kamp aan. Ymur's leger, driehonderdduizend man sterk, leek in rook te zijn opgelost! Toen ontdekten ze dat Ymur was gedood.

Nu kunnen de Terahneeanen zich eindelijk opmaken voor een échte vrede in hun mooie wereld...

Uta was de dader, maar moest deze actie met zijn eigen dood bekopen. Hij had zich opgeofferd, omdat hij beseftte dat Atrus en de zijnen wél het beste met hen voor had en Ymur uiteindelijk slechts op eigen gewin uit was. Dat besef had kennelijk ook wortel geschoten bij een grote meerderheid van Ymur's leger. Nu konden de Terahneeanen zich eindelijk opmaken voor een échte vrede in hun mooie wereld...

Jaren later kwamen ze erachter dat de D'ni en de Terahneeanen van één thuiswereld afkomstig waren, die Garternay heette, maar dat beide volken zo'n vijf-tot zesduizend jaar geleden hun eigen weg waren gegaan. Het leek verstandig dat dit ook in de toekomst zo zou blijven.

Voor de laatste keer bezochten Atrus, Catherine en een paar andere D'ni Terahnee. Ze namen afscheid van Gat, de voormalige slaaf die Atrus en de zijnen destijds had bijgestaan en altijd had gevonden dat de vrije slaven zich moesten concentreren op het opbouwen van een nieuwe gemeenschap, in plaats van wraak te nemen op de overlevende Terahneeanen. Gat was nu de nieuwe leider geworden, samen met Hersha en zij vertelden Atrus dat na hun vertrek en nadat de schakel tussen D'ni en Terahnee zou zijn verzegeld, zij hun wereld voortaan 'Devokan' zouden noemen, wat 'hoop' betekende.

De schakel tussen Terahnee en D'ni wordt verzegeld.

Later schreef Catherine in haar kroniek:

"En zo eindigde het, als het begon. Daar staand, tussen het kleine en nederige gezelschap, voelde ik een soort afsluiting, alsof het universum zelf een pauze had genomen voordat de slotpagina was omgedraaid en het laatste woord geschreven.

Zo voelde het, terwijl de nacht viel daar op het plateau waar onze grote ontdekkingsreis was begonnen. Waar duizenden jaren eerder, die eerste grote afscherming van Tijdperken had plaatsgevonden.

De tijd stond stil en terwijl dat gebeurde, vloeide de kennis over wat hier was gebeurd, in mij. Het vulde mij met het heilige licht van begrip.

De profetieën...

Voor vijfduizend jaar en meer hebben ze gewacht voor hem, verstoep en opgeborgen, als het mooiste kunstje van een grote tovenaars, niet gecreëerd om een publiek te amuseren, maar louter voor zijn eigen genoegen.

Maar om nu te spreken over 'magie' is ietwat kleinerend voor de prestatie van degene die deze profetieën voor het eerst ontwierp. Want het is nu duidelijk voor mij dat hun complexe samenhang bij dezelfde wortel ontspringen - misschien zelfs van dezelfde gewaagde experimenten - die de Grote Kunst zelf produceerden. Juist zoals die woorden de Tijdperken met elkaar verbinden, knopen deze woorden Tijd aan Tijd.

Het was zichtbaar. Ik heb daar geen twijfels meer over. Het feit dat het nu zichtbaar was, veranderde niets. Had Atrus het geweten - was hij zich bewust geweest van de griezelige importantie van wat hij deed - dan zou zijn handelen wellicht als een futiliteit zijn afgedaan en zou zijn hele leven als die van een marionet zijn geworden. Als dat zo zou zijn, dan vind ik zijn acties nogal opmerkelijk. Hij riskeerde tijd en zichzelf. Hij moest tegen de vloed van gebeurtenissen oproeien. En met welk doel? Een voorspelling vervullen? Nee. Op geen enkele manier wist hij ooit wat het resultaat van zijn handelen zou zijn. Zijn hele leven was in een dwangbuis van 'niet weten' gewrongen. Uiteindelijk was het dat niet weten, de vastberadenheid in hem om te doen waarvan hij dacht dat het juist was en niet wat was opgelegd, wat zijn handelen meer dan een soort van lot maakte. Het was meer - veel, veel meer - dan iets min of meer 'zien'. Zoals hij op de wereld was gezet, schreef Atrus niettemin zijn eigen route, als een Schakelboek terug naar zichzelf.

En het is over Atrus en de D'ni dat ik moet schrijven. Vanaf die dag, toen ik het plaatje van de profetieën duidelijk in het oog kreeg, begreep ik wat alleen de Maker en de Grote Koning hadden begrepen. Ik zag hoe de draden van de gebeurtenissen in ieder aspect van Atrus' leven zaten geweven en hem brachten op dat plateau op dat uur. Voor de allereerste keer in deze grote geschiedenis die ik heb geschreven tot deze laatste woorden, kan de bedoeling van de gebeurtenissen nu gevolgd worden. Vanaf de meest normale gebeurtenis - de dood van Ti'ana's vader, die leidde tot haar reis naar beneden tot in D'ni - tot de grootste catastrofe - de ondergang van D'ni zelf, waardoor uiteindelijk die verborgen kamer kon worden ontdekt - het was allemaal bedoeld om een groter goed te vervullen en een groter gevaar te overwinnen.

En zoals de profetieën over een grote wederopstandig spreken, herbouwen we nu D'ni, niet in de grote grot, maar in een nieuw Tijdperk - een Tijdperk dat zeker bij de mooiste Boeken hoort die ooit in de rijke geschiedenis van D'ni zijn geschreven. En het zijn de overlevenden van het oude D'ni die dit nieuwe Tijdperk zullen bouwen. Een prachtig en volmaakt Tijdperk en ik vraag mij af of het net zoveel delen zal vragen om het te beschrijven als ik tot dusver heb geschreven.

Maar jij, die mijn kronieken hebt gevonden, moet ik nog een laatste ding mededelen. Ik heb deze alleen geschreven opdat toekomstige onderzoekers, of dat nu D'ni of mensen zijn - zullen weten dat Atrus en ik en rustig in Tomahna leven met hun dochter Yeesha, nicht van Marrim's en Eedrah's kleine Anna. Ik verheug mij en roep vreugdevol uit dat ik droom van het leven dat achter mij ligt en van de zegeningen die nog zullen komen.

En Atrus? Hij schrijft, maar leidt niet. Hij adviseert, maar geeft geen bevelen. Hij verbaast zich en zoekt om te begrijpen. Hij houdt van het leven en beweegt rustig naar het doel dat de Maker voor hem heeft neergezet."

Ik wist inmiddels dat dit nieuwe Tijdperk dat Atrus voor de overlevende D'ni had geschreven, 'Releeshahn' heette. Dit boek had wederom een hele, en bepaald niet vredige geschiedenis verteld, maar zo was wel heel veel van het rijke verleden van de D'ni onthuld. Sommige namen van Tijdperken en personen en ik tijdens mijn avonturen soms terloops in verslagen, dagboeken en journaals had aangetroffen, kon ik nu plaatsen. Trouwens, in de meer recentere geschiedenis van de D'ni speelde ikzelf ook een belangrijke rol. Als ik destijds Atrus niet van K'veer had bevrijd, dan had de hele geschiedenis uit 'Het Boek van D'ni' niet eens plaatsgevonden! En dat was misschien óók niet gebeurd als ik er later niet in geslaagd was om Catherine, die op Riven gevangen zat, te bevrijden. Dat Tijdperk was dan misschien vergaan met Gehn en al haar bewoners. Ook daarna had ik een zeer goede daad verricht om het Beschrijvingsboek van Releeshahn uit de handen van Saavedro los te praten. Nee, voor de D'ni was ik ook een belangrijk persoon geworden.

Nu restte nog de vraag wie van de mensen hier dit alles zou geloven, ik had daar immers in het verleden niet al te beste ervaringen mee gehad.

Misschien was het een goed idee om eens naar een notaris te gaan om daar bepaalde zaakjes te regelen voor mijn nabestaanden...

Hoofdstuk 1: Een opmerkelijk nalatenschap.

Je hebt van die gebeurtenissen, waarvan menigeen denkt of zegt: “Die gebeuren alleen in films of soaps, maar nooit in werkelijkheid.” Ikzelf had ook die mening, maar de omstandigheden noopten mij deze mening te herzien. Ook ‘gewone’ mensen, zoals u en ik, kunnen opmerkelijke dingen meemaken. Want opzienbarend was het, wat ik heb meegemaakt.

Laat ik bij het begin beginnen. Ik ben inderdaad een heel ‘gewoon’ iemand, waarvan er duizenden hier rondlopen. Opgegroeid in een normaal gezin, de basisschool en daarna de middelbare school doorlopen en uiteindelijk geslaagd met gemiddelde cijfers. Het ‘huisje, boompje, beestje’ was daarna echter nog niet echt voor mij weggelegd. Na school besloot ik een paar jaar de wereld rond te trekken. Mijn inkomsten verkreeg ik door onderweg links en rechts allerlei tijdelijke baantjes aan te pakken. Een vetpot was het niet, maar ik was gewend om zuinig en creatief met geld om te gaan en niet zelden slaagde ik er ook in om gratis kost en inwoning te ritselen. Op die manier was ik zelfs in staat een aanzienlijk deel van het verdiende geld opzij te leggen. Zodra ik na een paar jaar in eigen land terugkeerde, was ik heel wat ervaringen, maar ook een klein kapitaaltje rijker geworden.

Tijd om mij daar nu te settelen, kreeg ik echter niet. Ik werd namelijk benaderd door een advocatenkantoor, dat informeerde naar mijn identiteit. Toen het hun duidelijk werd dat ze de juiste persoon te pakken hadden, werd ik uitgenodigd op kantoor, om een pakket in ontvangst te nemen, dat daar meer dan honderdvijftig jaar geleden was afgegeven en in bewaring gehouden. De advocaten wisten mij te vertellen dat het pakket afkomstig was van de grootvader van mijn opa. Die had het uitdrukkelijke verzoek gedaan om het pakket honderd jaar na zijn dood over te dragen aan het jongste meerderjarige mannelijke familielid, die in de meest directe lijn van hem afstamde, bij voorkeur een (achter) achterkleinkind dus. Ik bleek de gelukkige te zijn! Het was simpelweg een kwestie van het tekenen van een officieel overdrachtsformulier en zonder verder plichtplegingen en/of kosten was ik de eigenaar geworden van een geheimzinnig pakket van de vader van mijn vaders opa!

Van mijn betovergrootvader wist ik niet al te veel, al was ik wel naar hem vernoemd. Ook hij scheen aanvankelijk een tamelijk onopvallend leven te hebben geleden, maar op een gegeven moment was hij plots verdwenen, zonder ook maar één spoor achter te laten! Pas zo’n tien jaar later dook hij plotseling weer op en beweerde hij dat hij de afgelopen jaren door vreemde werelden had gezworven, die door middel van boeken, of zoiets, te betreden waren.

Het was begrijpelijk dat mijn familie met zo’n gek niets meer te maken wilde hebben. Het contact werd verbroken en er werd niet veel meer van mijn betovergrootvader vernomen, die zich elders in het land vestigde. Ja, hij scheen nog een aantal fantasyboeken geschreven te hebben, waarbij hij de indruk wekte dat de avonturen die hij in die boeken beschreef, zijn éigen belevenissen waren!

Ik wist niet wat ik daarvan moest denken, maar eerlijk gezegd had ik daar tot op dit moment nooit bij stilgestaan. Die gebeurtenissen hadden zich immers in een ver, grijs verleden afgespeeld, een kleine twee eeuwen geleden! Verder had ik niets tastbaars van dit familielid uit het verre verleden, zelfs geen foto. Misschien dat ik in

een oud fotoboek van mijn opa en oma van vaders kant nog een plaatje zou kunnen aantreffen van hem uit de tijd voordat hij verdween, wie weet...

Weer thuis gearriveerd en inmiddels behoorlijk nieuwsgierig geworden, maakte ik het nogal zware pakket open. Het bevatte een zevental boeken, alsmede een enveloppe. Vier boeken waren van A-4 formaat en gevat in een harde bruine kaft. De gouden letters op de omslagen verhaalden over 'De Kronieken van D'ni'. Deel 1 heette 'Myst', het tweede deel 'Riven' en het derde en laatste deel respectievelijk 'Verbannen' en 'Onthulling'. De drie andere boeken hadden een veel kleiner formaat en droegen achtereenvolgens de titels 'Het Boek van Ti'ana', 'Het Boek van Atrus' en 'Het

Boek van D'ni'. Waren dit de boeken die mijn verre voorouder destijds had geschreven en die verhaalden over de avonturen waarvan niemand destijds geloofde dat hij die zelf had beleefd? Wellicht dat de bijgevoegde enveloppe deze vraag zou beantwoorden. Ik opende de bewuste envelop en trof daarin inderdaad een brief aan die door mijn betovergrootvader was geschreven en waarin een nadere uitleg werd gegeven. Ik las het volgende:

Beste nazaat,

Je zult wel erg verrast zijn geweest toen je dit pakket in handen kreeg. Ja, het zijn inderdaad de boeken die ik, als je deze brief voor de eerste keer leest, een kleine twee eeuwen geleden heb geschreven, dat wil zeggen, de vier grote bruine exemplaren. De drie andere boeken heb ik van een vriend van mij gekregen, die Atrus heet. Die persoon, die voor driekwart mens, en voor een kwart een D'ni is, speelt in al deze boeken een belangrijke rol. Ik heb geen idee wat je van mij weet, maar dat zal weinig positief zijn, naar ik vrees. Mijn familie heeft namelijk het contact met mij verbroken nadat ik - in hun ogen - eerst met de noorderzon was vertrokken en na ruim tien jaar plotseling was teruggekeerd. Wat de reden hiervan was, kan je in detail in de eerste drie boeken lezen; 'Myst', 'Riven' en 'Verbannen'. Ik heb namelijk fantastische avonturen beleefd en die ook op papier gezet, maar het probleem is dat niemand dat wil geloven. Men denkt dat het allemaal pure fantasie is.

Ik heb een simpel verzoek voor je. Neem de moeite om deze boeken eens rustig door te lezen. Begin met de vier bruine boeken die ik zelf heb geschreven, en lees daarna 'Het Boek van Ti'ana', 'Het Boek van Atrus' en 'Het Boek van D'ni'. Mijn enige hoop is dat je hierdoor je mening over je voorouder, waarvan je misschien wel dacht dat die gek was geworden, zou willen herzien. Meer vraag ik niet.

Veel leesplezier!

Tom.

P.s: mocht je niet van lezen houden of om wat voor reden dan ook mijn boeken niet waarderen, geef ze dan aan iemand anders die dat wel kan. Op internet (als dat nog bestaat) zal je vast wel op een aantal potentiële liefhebbers stuiten, als je daar de woorden 'Myst' of 'D'ni' intikt.

T.

Dit was een opvallende brief, maar eigenlijk nog maar het begin van alles. Mijn betovergrootvader had het geluk dat ik zowel een leesliefhebber als een fan van science fiction was, dus met meer dan gemiddelde belangstelling sloeg ik het eerste boek open en begon te lezen.

Ik las dat mijn voorouder destijds in Bennekom woonde en op een mooie meiochtend naar de Veluwe toog om daar natuurfoto's te maken. Hij vond daar bij toeval een groot boek, dat geheimzinnige, met de hand geschreven tekens bevatte. Nóg opvallender was de foto die het boek bevatte, die bleek te kunnen bewegen! Zodra hij met zijn hand die foto aanraakte, werd de wereld van mijn betovergrootvader op zijn kop gezet...

Vervolgens las ik de avonturen die hij op een eiland beleefde, dat 'Myst' heette. Het leek inderdaad allemaal fantasie te zijn, maar ik moest toegeven dat hij het zo had beschreven dat het inderdaad leek alsof het een ooggetuigenverslag was. Die twijfels werden verder gevoed door de vele foto's waarmee de tekst doorspekt werd. Als de vader van mijn opa's vader alles uit zijn duim had gezogen, hoe kwam het dan dat die foto's er zo levensecht uitzagen, alsof ze daadwerkelijk daar ergens waren geschoten? Maar goed, in films werd de trukendoos ook meer dan eens wijd opengetrokken en wist men pure fantasie ook zeer levensecht op het witte doek te vertonen, dus dat bewees niets. Hoe dan ook, ik las verder en werd langzamerhand gegrepen door de avonturen die mijn betovergrootvader, al dan niet verzonnen, had beleefd.

In de dagen en weken die volgen, werk ik mij door de boeken heen.

In de dagen en weken die volgden, werkte ik mij door de overige boeken heen. Langzaam maar zeker werd ik mij meer en meer bewust van de grote rode draad die door alle verhalen liep en die de hoofdtitel van de boeken verklaarde: 'De Kronieken van D'ni'. Er was hier sprake van een unieke beschaving, die tragisch ten onder was

gegaan. De ware aard van deze ramp en de rijke geschiedenis van deze beschaving werd pas in zijn volle omvang duidelijk zodra ik de drie andere boeken las, die mijn voorouder van zijn vriend Atrus had gekregen.

Ik kon er niets aan doen, maar zo zoetjesaan begonnen de D'ni en alles daaromheen mijn leven te beheersen. Een zoektochtje op internet maakte duidelijk dat 'D'ni' in de diverse zoekmachines geen onbekende term was! Destijds had mijn betovergrootvader best wel een redelijk aantal van zijn boeken verkocht en een klein percentage onder zijn lezers raakte er van overtuigd dat het inderdaad niet allemaal fantasie kon zijn. De verhalen leverden een aantal interessante aanknopingspunten op. Zo zouden Atrus en Catherine in Tomahna wonen, een soort oase in een woestijngebied in de Verenigde Staten. Uit de verslagen in 'Het Boek van Atrus' en 'Het Boek van Ti'ana', bleek tevens dat D'ni zich in een enorme grot hier op Aarde bevond. De toegang tot die grot was te bereiken via een ingewikkelde route, die zijn beginpunt vond in een uitgedoofde vulkaan. Deze bevond zich nabij een woestijnspleet, waar Atrus zijn kinderjaren had doorgebracht.

Tomahna bleek onvindbaar te zijn, maar na lang zoeken op internet kwam ik erachter dat men al meer dan een halve eeuw geleden de bewuste spleet in de woestijn bij de vulkaan had gevonden. Uiteindelijk had men ook de route naar de grot waar zich de vervallen stad van de D'ni bevond, blootgelegd! Men besloot alsnog een poging te doen om de geheimen van deze stad en van deze mysterieuze D'ni beschaving te ontrafelen en de gebouwen te restaureren. Daartoe had men de 'DRC' opgericht, de D'ni Restoration Council. Ik zou zeggen dat de ontdekking van een niet-menselijke beschaving wel wereldnieuws zou zijn geweest, maar op de een of andere manier was men er in geslaagd de ontdekkingen min of meer stil te houden. Toch leek die D'ni stad dus te bestáán en daarmee werd de kans opeens groot dat ook die avonturen van mijn betovergrootvader écht waren gebeurd!

Hier zag ik mijn kans schoon om mijn verre voorouder te rehabiliteren. Ik herlas alle boeken nogmaals, struinde internet af voor nog meer informatie en zo werd ik na enige weken een echte D'ni kenner. Via internet kwam ik ook in contact met anderen die net zo door het D'ni virus waren gegrepen als ik. Om een lang verhaal kort te houden, uiteindelijk trof ik iemand die bereid was mij naar de plek te brengen waar Atrus zijn jeugd had doorgebracht en waar in de beurt zich dus de toegang tot D'ni moest bevinden. Ik had inmiddels begrepen dat door geldgebrek de DRC de restauraties had moeten staken en dat D'ni er inmiddels weer verlaten bij lag. Dat nam niet weg dat ik het allemaal wel eens met eigen ogen wilde aanschouwen.

Bandensporen zijn het enige bewijs dat ik niet lopend naar deze plek ben gekomen.

Onwetend wat mij allemaal precies te wachten stond, reisde ik af naar de Verenigde Staten, om preciezer te zijn, naar de staat New Mexico. Daar werd ik door een chauffeur in een jeep opgewacht, die met mij de woestijn in reed. Zodra we op de plek van bestemming waren aangekomen, ging zijn mobieltje. Een dringende kwestie noopte mijn metgezel om onmiddellijk terug te keren. Ik kreeg amper gelegenheid de jeep te verlaten, of de chauffeur gooide het voertuig al in zijn achteruit om snel om te draaien en weg te wezen. Hij gebaarde alleen nog vaag in de verte en zei dat ik maar die

kant op moest wandelen en daar zou vinden wat ik zocht. Daarna gaf hij gas en zoefde weg. De stofwolk die de route van de jeep markeerde, vervloog vrij snel. Daarna gaven alleen wat vage bandensporen aan dat hier zojuist nog een auto had gereden en dat ik niet lopend naar deze plek was gekomen.

Daar stond ik dan, moederziel alleen binnen een afgerasterd terrein in een Amerikaanse woestijn waar de ochtend nog relatief koel was en de zon nog laag aan de hemel stond. Ik wist echter maar al te goed dat deze aangename omstandigheden in de woestijn maar kort duurden en snel genoeg in een zinderende hitte zouden omslaan. In wat voor een avontuur had ik mij gestort?

Hoofdstuk 2: Ontdekkingen in de woestijn.

Om mij heen kijkend, zag ik dat ik in een desolaat stukje woestijn was gedropt. De grond aarzelde qua kleur tussen bruin en paarsig, zo te zien een mix van rotsgrond en harde, opgedroogde aarde. Dat laatste leek bevestigd te worden omdat rondom het toegangshek van dit afgerasterde terrein krimpscheuren in de bodem waren te zien. Hier lag het terrein een tikje lager dan de omgeving en het leek erop dat zich hier, tijdens een van de schaarse regenbuien, tijdelijk een waterplas kon vormen. Nu was het echter kurk en kurkdroog, het normale beeld. De vegetatie was namelijk alles behalve weelderig te noemen. Hier en daar groeide er een paar kleine dichte struikjes, die amper tot kniehoogte kwamen en op sommige andere plaatsen kwamen er ook een paar stugge, lange grasstengels uit de grond omhoog. Maar minstens 95% van het terrein was kaal. Wel leken er over de grond een aantal vage paden te lopen, herkenbaar omdat daar de bodem iets lichter was gekleurd. Het waren er nogal wat en ze liepen ook kriskras over het gebied. Op deze harde, vrijwel onbegroeide en slechts licht glooiende grond, maakte het ook niets uit waar je liep.

Vlak naast het toegangshek van dit met prikkeldraad omzoomde terrein stond een groot rechthoekig metalen bord, dat een beetje was weggezakt in de bodem. De witte letters op het bord waren sterk verweerd en nauwelijks meer leesbaar. Van dichtbij kon ik nog net ontcijferen dat dit gebied privé eigendom was en dat het verboden was het te betreden. Daar onder stond de gebruikelijke blabla dat overtreders van het gebod zouden worden beboet, enzovoorts. Nog net viel te lezen dat de eigenaar van het terrein Elias Zandi heette. Hmmm... zo te zien hoorde het bord aan de twee metalen spanten vast te zitten die hier langs het prikkeldraad in de harde woestijngrond waren geslagen. Maar waarom stond deze tekst dan naar de binnenkant van het terrein gericht? Als het waarschuwbord vanzelf had losgelaten, dan zou deze tekst toch juist aan de andere kant moeten staan? Of was het bord door mensenhanden losgemaakt en omgedraaid, omdat het betreden van dit terrein nu was toegestaan? Natuurlijk... dat moest het zijn!

Op de achterkant van het bord zit een rechthoekige doek geplakt.

Toch gluurde ik nog even aan de andere kant van het bord. Dat was inderdaad kaal, maar toch niet helemaal. Hierop zat een rechthoekige, bijna vierkante doek geplakt, geweven van een groffe stof, een soort jute. Het had ook de kleur van jute, behalve de rand, die van een eenvoudige rode versiering was voorzien. Grote zwarte steken omringden de rafelige randen en verhinderde dat het doek zo verder uiteenrafelde. In het centrum van het stuk doek was een donkerbruine figuur aangebracht, een spiraal met daarboven een viertal strepen. Je behoefde niet veel fantasie te hebben om te zien dat hiermee wellicht een hand werd uitgebeeld. Ik voelde eens aan de doek en drukte mijn hand op de

Rechts van het toegangshek bevindt zich een oud bord dat van de afrastering is gevallen.

Met een hol, rommelend geluid licht de duim van de hand op. Wat heeft dat te betekenen?

tekening in het midden van de lap stof. Tot mijn verrassing weerklonk er nu een ietwat hol klinkend rommelend geluid en lichtte het linkerstukje van de spiraal op, die de duim van de hand moest uitbeelden. Na een viertal seconden doofde de duim uit, maar toen ik mijn hand nogmaals op de doek drukte, werd het geluid herhaald en lichtte de duim wederom in een lichtblauwige gloed op.

Wat had dat te betekenen? Ik wist inmiddels dat in al die wonderlijke Tijdperken waarover mijn betovergrootvader had geschreven, er heel wat voorwerpen waren die soms op een onverwachte manier op aanrakingen reageerden, maar hierover

had ik niets gelezen of gehoord. Duidelijk was dat ik iets had geactiveerd, maar wat?

Ik liet het probleem maar rusten, kroop van achter het bord tevoorschijn en keek verder om mij heen. Te zien was dat het hek een groot rechthoekig terrein omsloot, maar in feite vooral een vulkaankrater, die in het centrum van het afgebakende terrein uit de min of meer vlakke grond omhoogrees. Aan de schaduwkant was deze vulkaankegel het steilst en hoogst. De kartelige kraterrand daalde naar rechts een stuk af en daar liep de helling vanaf deze rand een stuk geleidelijker af, om uiteindelijk over te gaan in een lage heuvelrug, die iets verderop tot voorbij het prikkeldraadhek doorliep. Zou deze kratermond de ingang naar D'ni herbergen? Ik besloot schuin die richting op te lopen. De chauffeur van de jeep had immers ook naar die kant gewezen, suggererend dat mijn doel zich daar zou bevinden. Ik doorstak de opgedroogde poel en beklom de lage heuvel. Op de top daarvan kreeg ik een weidser zicht op het terrein daarachter. Nog half achter de onderste glooiingen van de vulkaan verscholen, zag ik daar een windmolentje opdoemen. De wieken draaiden overigens niet, ondanks het briesje dat hier woei. Rechts daarvan leek wel een grote camper geparkeerd te staan... Aha! Zou zich daar iemand bevinden die mij nadere informatie kon verschaffen? Dat zat er dik in.

Ik besloot echter niet rechtstreeks naar de camper te wandelen, maar boog eerst wat naar links af, richting de vulkaankrater. Inmiddels had ik namelijk al in de gaten gekregen dat dit terrein niet zo verschrikkelijk groot was, en dus gemakkelijk te belopen. Zou ik daarboven al meteen de ingang kunnen vinden die Anna destijds had ontdekt en die een jonge Atrus later bij toeval opnieuw had blootgelegd?

Zo makkelijk werd het mij echter niet gemaakt. Al snel zag ik dat de steilere hellingen van de krater ook door middel van een prikkeldraadhek ontoegankelijk waren gemaakt en dat rode waarschuwingsbordjes met de tekst 'keep out' niet mis waren te verstaan. Ik haalde mijn schouders op. Dan niet. Vlak bij het hek staand, had ik trouwens wel een mooi uitzicht over de vrijwel kale,

In feite is het deze vulkaan, die is afgebakend.

De steilere hellingen van de krater kunnen niet beklommen worden.

licht golvende woestijnvlakte, met de hogere heuvels en bergen in de verte. In de droge stoffige atmosfeer kregen deze een blauwgrijze gloed. Ik blikte eens even naar de hemel, die er hardblauw uitzag. De stapelwolkjes bleven klein van omvang en

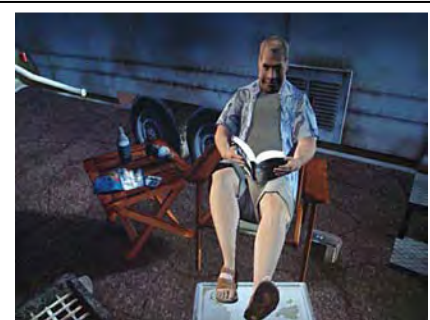

Ik marcheer in de richting van de camper, zo'n typisch Amerikaans geval.

hielden zich vooral dicht bij de horizon op. Slechts heel af en toe wist een wolkje het zonlicht voor korte tijd af te schermen. Ik veegde onwillekeurig langs mij nog niet bezwete voorhoofd, maar besloot nu toch voort te maken. De temperatuur begon al duidelijk op te lopen en het zou niet lang meer duren alvorens het hier ronduit onaangenaam heet zou worden. Ik marcheerde in de richting van de camper, zo'n typisch Amerikaans geval dat van alle gemakken was voorzien. Nog voor ik daar was gearriveerd, zag ik dat er aan de zijkant een groot vaal groen zonnescherm was uitgeklappt en dat zich daaronder een persoon had geïnstalleerd, die er

duidelijk zijn gemak van nam. Op mijn nadering zag ik dat het qua uiterlijk een Amerikaan pur sang was, niet écht dik, maar toch behoorlijk stevig. Gekleed in T-shirt, hemd en korte broek, liet hij zijn blote, in sandalen gestoken voeten rusten op een koelbox, die hij, heel praktisch, als voetenbankje gebruikte. Met een dik boek in handen, gezeten in de schaduw en met een koele drank onder handbereik, leek hij de dag wel door te komen. Onder zijn stoel speelde een transistorradio. Flarden muziek spoelden al in mijn richting, terwijl ik de laatste meters aflegde. Ik herkende het nummer dat werd gespeeld, 'Going up, going down', toevallig van een van mijn favoriete artiesten, namelijk Peter Gabriël.

De persoon moest mij vanuit de verte hebben zien aankomen. Hij wachtte rustig tot ik voldoende was genaderd, keek toen van zijn boek op en begroette mij vriendelijk. "Hoi. Welkom. Nou, eh... ik ben Zandi. Ik weet waarschijnlijk beter waarom je hier bent dan je zelf weet. Zit er maar niet over in. Je voelt je tot deze plek aangetrokken, net als de anderen."

Ik word vriendelijk begroet door een zekere Zandi.

Zandi verlegde zijn benen op het voetenbankje en hij had daar wel een punt. Op de een of andere manier bezat deze plek inderdaad een soort magische aantrekkingskracht, dus ik knikte maar. Zandi vatte

"Ik ben hier niet echt om je antwoorden te geven, maar alleen maar om hulp te bieden."

dat als een bevestiging op en had kennelijk ook niets anders verwacht. Hij vervolgde zijn betoog. "Ik ben hier niet echt om je antwoorden te geven, maar alleen maar om hulp te bieden en je te laten beginnen. Ze heeft een boodschap voor je achtergelaten in de spleet. Beluister deze zorgvuldig. Volg haar. Vind de reisdoeken en... betreed dan de boom! En eh... raadpleeg mij als je hulp nodig hebt."

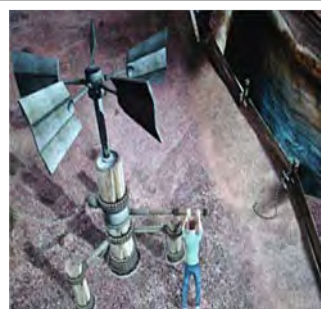
Met die informatie moest ik het doen. Deze meneer mocht dan wel vriendelijk zijn, erg loslippig

was hij verder niet. Op mijn vraag of hij de eigenaar van dit terrein was, antwoordde hij dat hij Jeff heette en de zoon was van degene die het land hier had gekocht. Hij lette nu op de boel en maakte bezoekers wegwijs, zoals hij zojuist ook bij mij had gedaan. Het was niet bepaald een zware job, want veel bezoekers kwamen er de laatste tijd niet meer. Ik zag dat hij op het houten tuintafeltje een paar versnaperingen had geplaatst, alsmede een tweetal halve literflessen cola. Naar echt Amerikaans gewoonte ontbrak ook de barbecue niet, maar om nu in je eentje in de woestijn een dergelijk eetfeestje te beginnen... Maar Jeff Zandi had zich in zijn lot geschikt en leek daar vrede mee te hebben.

Bij mijn afscheid merkte Jeff nog op: "Je hebt stroom nodig voor de imager in de spleet. Probeer eerst de rem van de windmolen te ontkoppelen."

Dat was een nuttig advies. Ik liep om de camper heen en zag dat het vanaf hier maar een paar tiental meters lopen was naar het windmolentje. Eerst nam ik echter de camper nogmaals in ogenschouw. Het was inderdaad een flink gevaarte, zelfs riant voor één persoon. Maar als Jeff langere tijd hier in de woestijn moest vertoeven, dan kon hij die ruimte wel hebben.

Tot mijn verbazing zag ik dat hier ook een doek op de metalen wand van camper zat geplakt, die er precies zo uitzag als het exemplaar op het waarschuwingsbord bij de ingang van dit terrein. Ik drukte op de hand die op de jute stof was getekend en opnieuw weerklonk dat geluid. Nu lichtte niet alleen de duim, maar ook een groot deel van de spiraal op, die een handpalm voorstelde. Was dit misschien een van die 'reisdoeken' waar Jeff Zandi over gesproken had? Zoiets als een schakelboek, maar dan anders? Gezien wat hier nu was gebeurd, was het niet onlogisch te veronderstellen dat ik elders nog meer van deze doeken zou vinden en dat, zodra ik ze allemaal had gevonden en geactiveerd, uiteindelijk de hele hand zou oplichten. En dan? Wat zei Jeff ook alweer? Ik zou dan 'de boom' kunnen betreden. Nou, dat zou vast niet zo'n exemplaar zijn als waarin in 'Riven' en in 'Het Boek van Atrus' werd gesproken... Dergelijke woudreuzen groeiden hier op Aarde niet, en zéker niet in een Amerikaanse woestijn. Maar vóór ik wat dan ook zou betreden, zou ik eerst ook nog kennis moeten nemen van een boodschap die een dame mij kennelijk had mede te delen. Althans, Jeff Zandi had over een 'zij' gesproken, die dat zou gaan doen.

Ik probeer tevergeefs het molentje aan te duwen.

Tot mijn verbazing zit er op de metalen wand van de camper ook zo'n doek geplakt!

Ditmaal licht ook een deel van de handpalm op.

Na deze mijmeringen liep ik richting het windmolentje, eigenlijk een heel eenvoudig geval met een vijftal metalen en niet al te grote wieken. Efficiënt zou het echter wel werken, want het molentje bevond zich al op wat hoger gelegen terrein waar het vaak en zo ook nu, zou waaien. Rechts zat een horizontale hefboom waarmee ik het

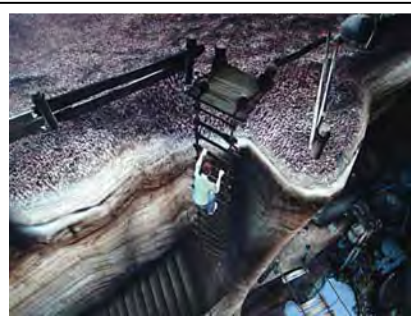
geheel kon aanduwen. Ik zette mij schrap en duwde uit alle macht tegen de hefboom, maar het geheel weigerde in beweging te komen. De centrale as van het molentje werd kennelijk elders geblokkeerd en Jeff had al de hint gegeven dat ik ergens in de spleet de rem van deze molen in zijn vrij kon zetten.

Die spleet bevond zich vlak naast het molentje. Hij moest vulkanisch van oorsprong zijn en was voor de veiligheid in zijn geheel door een eenvoudig houten hekwerk omgeven. De planken kwamen echter niet hoger dan tussen knie- tot heuphoogte, dus het was mogelijk om over dit plankier heen in de diepte te gluren.

Wat een opmerkelijke geologische speling van de natuur! De spleet was zo'n dertig tot veertig meter lang, maar slechts vier tot zes meter breed. De wanden waren glad en liepen vrijwel loodrecht naar beneden. Ze leken daarbij zelfs iets terug te wijken, waardoor de afstand tussen de zijwanden daar in de diepte nog iets groter was dan hierboven. Het geheel was meer dan tien meter diep en hoewel ik dat vanaf hier niet helemaal goed kon zien, leek de spleet een vlakke bodem te hebben. Een viertal meters boven deze bodem bevond zich echter langs de wanden een aantal stenen plateaus en zag ik ook een paar touwbruggen lopen. Hier en daar waren ook een paar hollen te zien, die in de rotsen waren uitgehakt.

Geen twijfel mogelijk. Dit moest inderdaad de spleet zijn waar Atrus zijn prilste jeugd had doorgebracht en waar ook Anna of Ti'ana een tijdlang had gewoond met haar vader, nog voor ze bij toeval de route in de vulkaan had ontdekt die uiteindelijk leidde naar D'ni.

Al lopende via de dalkant van de spleet naar de andere kant, zag ik daar de takken van een boom vanuit de diepte tot boven de spleet uitkomen. Daar beneden moest het wel koel zijn en wellicht was daar ook water aanwezig, anders zou deze boom hier niet kunnen groeien. Te zien was dat aan de andere kant van de spleet een

Ik daal in de spleet af.

uitsparing in het houten hek was aangebracht, en dat men daar via een ladder tot in deze aardscheur kon afdalen. Ik klauterde langs deze ladder naar beneden, waar deze uitkwam op een in de rotsen uitgehakte trap, die verder afdaalde.

Ik belandde hier op een van de vrij smalle rotsplateaus. Door middel van een tweetal simpele bruggen, gemaakt van planken en touwen, kon ik naar de andere kant van de smalle canyon oversteken. De staat van de bruggen was er in de loop van de tijd echter niet echt op vooruitgegaan.

De kortste brug van de twee liet in het midden een flink hiaat zien, er ontbraken daar meerdere planken. Zo te zien leidde deze brug naar een ruimte waarvan de deur was afgesloten. De andere brug was iets langer en mistte slechts één plank. Bovendien leidde hij naar een ruimte die wél te betreden was. De keus welke brug te nemen, was dus snel gemaakt – een verkeerde, zoals spoedig bleek!

Nauwelijks had ik een paar stappen op deze langere brug gezet, of de bevestigingstouwen in het midden schoten los. Met brug en al en met een luid

De spleet is een kleine veertig meter lang en slechts vier tot zes meter breed.

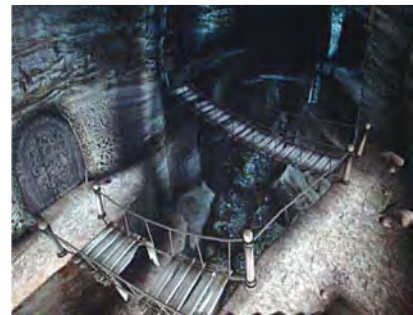
gekraak stortte ik in de diepte. Alhoewel... gelukkig was het niet bepaald meer een afgrond, waarin ik viel. Ik had de tegenwoordigheid van geest mij min of meer af te zetten, om zo mijn val in een sprong om te buigen. Ongedeerd belandde ik hierdoor slechts een viertal meters lager op de vochtige en koele rotsbodem.

De aangenaam koele atmosfeer hier beneden kon mij maar even bekoren. Een paniekgolf welde in mij omhoog, maar ebde even snel weer weg. Even was ik bang dat ik hier op de bodem als een spreekwoordelijke rat in de val zat, maar dat was natuurlijk onzin. Destijds konden Atrus en Anna ook tot op de bodem van deze spleet afdalen, dus zou er elders een weg naar boven leiden. Overigens, zelfs hier bleek de route bij nader inzien niet te zijn afgesneden. De brug die zojuist was afgeknapt, hing hier namelijk nog langs de rotswand naar beneden. Een snelle inspectie leerde dat de touwen weliswaar waren losgeschoten, maar op zich nog stevig genoeg waren en dat dit ook gold voor de planken waarvan de brug was gemaakt. Ik kon deze nu als sporten gebruiken, en zo hier uit de spleet klauteren!

Dat deed ik uiteindelijk toch niet. Nu ik eenmaal op de bodem was aanbeland, kon ik net zo goed hier eerst even rondneuzen. De afstand tussen beide rotswanden was maar twee tot drie meter en de hemel hierboven een smalle blauwe streep. Direct zonlicht zou hooguit kortstondig tot de bodem kunnen doordringen en dan alleen nog in de zomer, als de zon rond het middaguur zeer hoog aan de hemel kwam te staan. Geen wonder dat het hier koel, vochtig en schemerig bleef. De grond was zelfs deels bemost en begroeid met kleine, donkerblauwe bloempjes. Zelfs een paar varens hadden kans gezien om hier wortel te schieten. Dit was, kortom, een echte oase in de woestijn. Het was juist deze omgeving, atmosfeer en vegetatie die een nog jonge Atrus met succes had getracht te scheppen, toen hij van zijn vader voor het eerst toestemming had gekregen een Beschrijvend Boek te maken. Helaas voor Atrus was een dergelijke subtiliteit niet aan Gehn besteed...

Over de bodem liep ik richting het andere einde van de spleet. Daar bevond zich een kleine langwerpige waterpoel. Het water was fris en helder en ik kon niet nalaten er wat van te

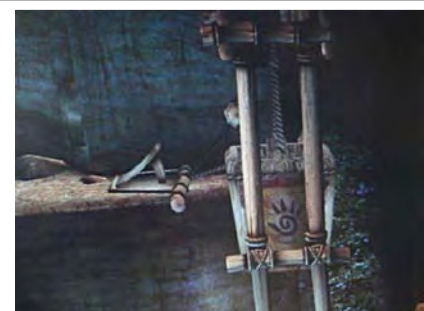
drinken. Zo liep ik onder de nog half hele brug door die ik daarnet had afgewezen en zag dat hier aan de zijkant van de poel een eenvoudige liftconstructie was aangebracht. Met behulp daarvan kon men met een emmer het water naar boven ophengelen. Het bedieningspaneel van deze emmer kon ik echter van hier niet bereiken. In het schemerige licht was wel te zien dat er aan de voorkant van de rechthoekige houten emmer óók zo'n 'reisdoek' zat

Mijn keuze om middels de achterste brug over te steken, blijkt een verkeerde te zijn.

Op de bodem bevindt zich een poel die koel en helder water bevat.

Op de emmer van het eenvoudige liftje zit ook een 'reisdoek' vast!

bevestigd, dus ik moest die emmer straks naar beneden zien te takelen.

Achter het poeltje kwam de spleet al snel tot een einde. Daar wortelde inderdaad de boom, die met zijn kruin tot boven de spleet uitstak. In de onderkant van de boom zat een holte verborgen, die zich verraadde middels een grijsig gekleurd schot dat de opening afsloot en waarop een bekende tekening was aangebracht – de hand! Ik drukte er op, maar er gebeurde niets. Het bleef stil en hoewel het even leek alsof de hand wilde oplichten, gebeurde dat uiteindelijk toch niet. Nou, de woorden van Jeff Zandi waren nu wel duidelijk geworden. Eerst moest ik alle reisdoeken vinden en activeren en daarna zou ik hier deze boom kunnen betreden. Waar mijn pad dan naartoe zou leiden, daar kon ik slechts naar raden. Een alternatieve route naar D'ni? De tijd zou het leren...

Het lukt mij niet om het schot dat de boomholte afsluit, te openen.

Goed, hier liep de spleet dus dood. Aan de rechterkant van de boom lagen een paar keien, waarover ook een paar planken waren gelegd. Hierover kon ik op een naburig plateauje klimmen, dat langzaam hellend omhoogliep en daar aansloot op een kort stenen trappetje. Aldus kwam ik uit op een plateau langs de andere lange zijde van de kloof, daar waar twee kortere en bepaald gammel ogende bruggetjes op uitkwamen. Ze bleken uiteindelijk toch mijn gewicht te kunnen dragen, al moest ik wel middels een sprong de hiaten, ontstaan door missende planken, overbruggen. Het leek mij namelijk zinnig om meteen over te steken, daar het eerste bruggetje uitkwam bij een kleine, open ruimte, dat een voorraadkamertje bleek te zijn. Er stonden in deze krappe ruimte nog een paar houten schalen en potten en langs een van de wanden hingen er enkele bruine doeken aan houten pinnen.

Maar dat was niet de enige reden waarom ik meteen was overgestoken. Het plateauje hier kwam ook uit bij het liftje. Helaas kon ik van hieruit niet het doek op de emmer beroeren en evenmin lukte het mij het voetmechanisme te bedienen. De hendel reageerde wel, maar deed het verder niet. Klaarblijkelijk had dit mechaniek naast spier- en zwaartekracht ook nog andere energie nodig. Wellicht windenergie? Waar zou ik die rem van het windmolentje kunnen loskoppelen? Opnieuw stak ik over, om mijn zoektocht hier in de kloof verder voort te zetten.

Glurend door het raam zie ik rechts een mechanisme dat wel eens de rem van het molentje zou kunnen zijn.

De brug kwam uit op een richel die grensde aan de rotswand waarin een wat grotere ruimte was uitgehakt. Ik passeerde eerst een glasloos raam, dat uitzicht bood op een lokaal die wel wat weg had van een keuken of een washok. Op de voorgrond zag ik een schaal, pot en kan op een brede vensterbank staan. De schaal en de schenkan waren van steen gemaakt en voorzien van een versiering. Langs de wand hing een houten nap aan een pin boven een klein stenen bassin en er hing ook een doek. Over een vierkant houten raamwerk dat aan het plafond

bevestigd was, hing een grotere doek. Verder zag ik links nog een kleinere kan staan, die gemaakt was van oranje klei. Interessanter was het dat ik rechts een stenen trap ontwaarde die naar deze ruimte afdaalde en daarnaast kon ik nog juist een kleine molensteen ontdekken op een plateauje. Daarboven zat een metalen

stang, die echter door een aantal klampen in bedwang werd gehouden. Voor het geheel zat een grote hendel. Zou dit wellicht de rem van de molen zijn? Helaas was ik niet in staat de ruimte vanaf hier te betreden. De grote houten deur naast het raam was en bleef gesloten en het raam zelf was net iets te klein en zat ook wat te hoog

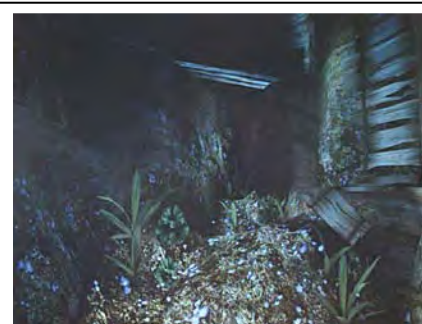
Ik bewonder de versieringen die op de wand en de deur zijn aangebracht.

om hierdoor naar binnen te kunnen klimmen. Jammer, maar helaas. Ik nam wel even de tijd om de wandversiering die rondom het raam en de deur was aangebracht, te bewonderen. Het leek wel een patroon van vissen en bloemen te zijn. Ook het paneel van de deur was opgesierd door een houtsnijwerk dat weelderige takken toonde, waarop een tweetal vogels zaten.

De spleet was inderdaad niet zo erg groot en het leek erop dat ik de eerste helft nu al afdoende had verkend. Het pad liep hier trouwens dood en oversteken had weinig zin. Ik gluurde over de rand

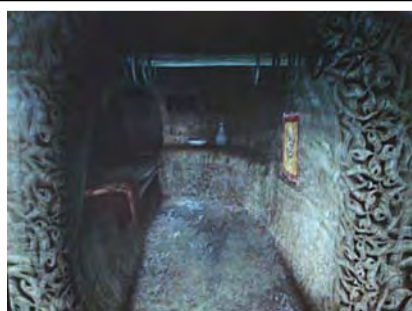
van het plateautje en zag dat zich lager een paar soortgelijke rotsrichels bevonden, zonder dat deze overigens toegang gaven tot een andere ruimte in de rotswand. Door middel van een drietal niet al te hoge sprongen belandde ik zo op een snelle manier opnieuw op de bodem van de spleet. Lopend richting het andere einde, was te zien dat het hier nog schemeriger, smaller en vochtiger was dan aan de andere kant, hoewel een waterplas hier ontbrak. Dat kwam omdat de bodem hier langzaam hellend iets omhoog liep. Die grond was hier trouwens zeer weelderig begroeid met mos en andere planten en ook de blauwpaarse bloempjes ontbraken niet.

De spleet leek aan het andere einde dood te lopen zonder dat er nog nieuwe opvallende zaken werden onthuld. Wel zag ik dat ginds een drietal losse, lange planken als overbrugging tussen de beide wanden van de kloof diende en rechts hing nog een

De bodem is hier zeer weelderig begroeid. Rechts kan ik omhoog klimmen.

andere brug, waarvan de touwen al eens eerder waren losgeschoten. Zou deze brug op zich ook nog stevig zijn, net als het exemplaar dat ik daarnet zelf had doen sneuvelen? Dat bleek het geval te zijn. Ik klauterde langs deze tot ladder getransformeerde brug omhoog en kwam zo op een plateau uit, dat anders niet te betreden was geweest.

Ik arriveer in een kleine ruimte, dat een slaapkamer blijkt te zijn.

Hier stuitte ik meteen op een kleine ruimte in de rotswand, die maar iets meer dan twee meter diep was en amper anderhalve meter breed. Het bleek een slaapkamertje te zijn. Links van de ingang was grote, langwerpige nis in de muur uitgehakt, die precies groot genoeg was om een bed te bevatten. Er lag zelfs nog een matras en een deken op dit stenen bed, die de tand des tijds redelijk doorstaan

leken te hebben. De krappe ruimte werd hier zo wel erg nuttig gebruikt, want ook in de achterwand waren een paar nisjes uitgehakt, waarin een paar potten, een schaal en een vaas stonden. Een brede 'vensterbank' onder de nisjes deed zo meteen

dienst als tafel. Voor de ingang hing een houten roede met ringen, die dienden om de ingang met een gordijn af te sluiten, maar dit gordijn was inmiddels verdwenen. De rechterwand was verder kaal en nislös, maar het 'schilderij' dat hier hing, beviel mij zeer! Het was namelijk weer zo'n reisdoek! Ik raakte de hand aan en daar weerklonk opnieuw dat holle en rommelige geluid. Nu lichtte de hele handpalm op. Nu de vier vingers nog... Dat betekende dat ik hier nog vier doeken moest zien te vinden, best nog wel een behoorlijk aantal. Eén doek had ik al gevonden, aan de voorkant van de houten emmer, maar dan moesten er hier nog drie verstopt zitten... Maar goed, systematisch te werk gaan was mij wel toevertrouwd en uit de verslagen van mijn betovergrootvader had ik al begrepen dat het een 'must' was om de Tijdperken nauwkeurig uit te kammen en op alle details te letten.

De hele handpalm licht nu op.

Ik verliet het slaapkamertje en zag dat het plateau toegang bood tot een tweede slaapkamer die in lengterichting in de rotswand was uitgehakt en een tikje groter was dan de eerste. Dit zouden dan wel de slaapkamers van Anna en Atrus zijn geweest. Ook deze kamer was slechts voorzien van de allernoodzakelijkste spullen, die ik slechts vluchtig aandacht schonk, maar mijn blik werd al snel getrokken naar een rechthoekig stuk papier dat op het bed lag. Tot mijn verrassing zag ik dat het ietwat gekreukelde papier een briefje was van Atrus aan zijn dochter Yeesha! Ik las het volgende:

Op het bed in het tweede slaapkamertje ligt een briefje dat Atrus aan zijn dochter heeft geschreven!

Onze allerliefste Yeesha,

Afgelopen nacht had je moeder een droom...

We weten dat sommige voorspellingen die door de schrijver of de Maker zijn gedaan niet zullen uitkomen, maar de droom vertelde dat D'ni opnieuw zal groeien op zekere dag. Nieuwe zoekers naar D'ni zullen de woestijn gaan overspoelen, geroepen als ze zich voelen naar iets wat ze niet begrijpen.

Maar de droom verhaalde ook over een woestijnvogel met de macht om deze nieuwe toekomst van D'ni te weven. We vrezen deze macht - het verandert mensen.

Yeesha, onze woestijnvogel, je zoektocht lijkt je steeds verder en verder van ons te brengen. Ik hoop dat hetgeen je zult vinden, je dichterbij ons brengt.

Je vader, Atrus.

Dat was een opmerkelijk briefje! Uiteraard was er een lange tijd verstreken sinds de gebeurtenissen die zich in Tomahna en Serenia hadden afgespeeld en die ik uitgebreid in het boek 'Onthulling' had kunnen lezen, tot de hernieuwde ontdekking

van de toegang tot D'ni, hier ergens in de vulkaankrater. Ik had geen idee hoe de familie destijds de dood van Sirrus en Achenar had verwerkt en wat ze daarna hadden gedaan. Ik had mij nauwgezet op deze reis voorbereid en wist nu in feite evenveel als mijn betovergrootvader destijds. Zo wist ik dat Atrus en Catherine ten tijde van die dramatische gebeurtenissen een nieuw Tijdperk voor de D'ni hadden geschreven, in feite zelfs al zo'n vijf tot tien jaar eerder. Dit briefje suggereerde dat Catherine in een voorspellende droom had gezien dat de oude woonplaats van de D'ni hier op Aarde opnieuw ontdekt zou worden en dat deze ontdekking avonturiers en onderzoekers zou aantrekken, wat in feite ook zo was gebeurd. Ik verbaasde mij er nogmaals over dat die ontdekking, zo'n ruim vijftig jaar geleden, toch min of meer onbekend bij het grote publiek was gebleven, terwijl het toch groot nieuws geweest had moeten zijn. Kennelijk waren er nog steeds veel mensen die dachten dat het allemaal verzinsels waren, net zoals men destijds ook had gereageerd op de verhalen van mijn betovergrootvader. Men ging daarom al snel over tot de orde van de dag en vergat het vervolgens.

Ik bestudeerde het briefje nogmaals en zag dat er langs de kantlijn in rode inkt nog een aantal krabbels waren aangebracht in een ander handschrift, dat wel van Yeesha leek te zijn! Het volgende kon ik ontcijferen:

***) Ik zal ze gebruiken om mij de minsten te laten bezorgen.**

***) onmogelijk.**

Nu is zijn last de mijne geworden.

Wat ik heb gevonden, moet worden teruggebracht.

Wat waren dit voor raadselachtige opmerkingen? Het leek erop dat Yeesha op een gegeven moment haar ouders had verlaten om haar eigen zoektocht te beginnen. Ik kon mij voorstellen dat ze met een identiteitscrisis kampte. Haar beide oma's waren immers vroeg gestorven en Yeesha had ze nooit gekend. Hetzelfde gold voor één van haar opa's. Dat was immers Gehn, die door mijn betovergrootvader in Riven in een gevangenisschakelboek was opgesloten. Tot overmaat van ramp waren ook haar beide broers gestorven. Zonder precies te weten hoe de vork in de steel stak, kreeg ik het idee dat Yeesha's ouders in onvoldoende mate antwoorden wisten of wilden geven op haar vragen en dat ze daarom zelf op pad was gegaan om de geheimen van D'ni in het algemeen en zaken betreffende haar eigen afkomst in het bijzonder, uit te zoeken. Het briefje suggereerde dat ze daarbij het contact met haar ouders min of meer verbroken had. Zo bleef Atrus niets bespaard! Hij was niet alleen zijn vader en zijn beide zoons kwijtgeraakt, maar nu dreigde hetzelfde met zijn enige dochter te gebeuren. Met een licht gevoel van medelijden legde ik het briefje voorzichtig terug op het bed.

Verder was er in deze ruimte niets belanghebbends meer te vinden, dus stapte ik naar buiten en keek in het rond. De enige ruimte waar ik nog niet was geweest, lag aan de overkant van de spleet, maar was niet rechtstreeks te bereiken. De brug die daar naartoe leidde, was middendoor gebroken. Langs de ene kant was ik zojuist naar hier geklommen, maar het andere eind bungelde aan de overkant en was duidelijk korter. Dat stuk brug kwam niet helemaal tot op de bodem van de spleet,

Met wat kunst en vliegwerk moet de open ruimte aan de overkant te bereiken zijn.

maar eindigde bij een plateautje op zo'n twee-en-een-halve meter daarboven. Toch was dit punt wellicht bereikbaar. Naast de gebroken brug aan deze kant van de spleet kon ik op een iets lager gelegen plateautje springen, waarop die drie losse planken lagen. Voorzichtig wandelde ik daar overheen naar de overkant. Daar kwam ik uit op een ander vlak stukje rots, dat grensde aan een nog iets lager gelegen richel. Hier kwam het andere stuk van de gespleten brug op uit. Ook dit gedeelte kon ik nu als een alternatieve touwladder gebruiken. Zo arriveerde ik dan voor de open ingang van wat verreweg de grootste ruimte hier was. Het was zo een, twee, drie niet eenduidig te zeggen waar dit lokaal voor gebruikt werd. Het leek wel een kruising te

Op de vloer van deze tamelijk grote ruimte, doet een ronde, ingekerfde afbeelding dienst als 'tapijt'.

zijn tussen een woonkamer en een laboratorium. Rechts deed een stenen, halfrond plateau dienst als tafel. Een houten stoel en een soort bestekbak waren echter deels gesneuveld en omgevallen. In de rechterhoek achterin de ruimte, deden een serie nissen naast en onder elkaar dienst als een soort kast. Op de stenen vloer lag geen tapijt, maar een grote ronde afbeelding die in de vloer was gekerfd, gaf wel die illusie. De abstracte afbeelding had wel iets mysterieus. Het leek wel alsof in het midden van deze vloertekening D'ni tekens waren gekerfd, maar ik wist het niet zeker. Links naast de ingang bevond zich een soort

bekken dat, zo leek het, door een glasplaat of zoiets werd afgedekt. Ik drukte op de onverlichte knop die daarvoor in de stenen rand was aangebracht, maar daar reageerde het apparaat niet op.

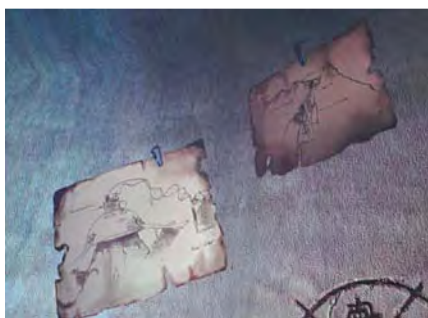
Naast de ingang bevond zich een grote blauwe knop, die wél zwakjes blauwachtig oplichtte. Ik vermoedde dat ik hiermee de toegangsdeur kon sluiten, want te zien was dat het houten paneel langs een rail naar boven en onderen kon schuiven. Maar ook deze knop bleek niet actief te zijn.

Per ongeluk stootte ik daarbij de twee lange planken opzij, die vlak naast de ingang tegen de muur stonden opgesteld. Hierdoor kreeg ik zicht op een vreemde tekening die hier in de muur was gekrast. Het was een cirkel, die door een kruis in vier gelijke stukken was opgedeeld. In ieder part was een andere tekening aangebracht. Links was een vierkant getekend, met daarin een soort 'H'. Rechts was een ovaal geschetst, met daarin een halve

Deze vreemde tekening tref ik op de muur aan, naast de ingang.

cirkel met omlaag hangende draden. Boven werd een vierkante spiraal door een '+' doorsneden. Het vierde plaatje onder leek wel wat op een kever, met vier kromme poten. Het was toch een vreemd geheel zo. Vervolgens verlegde ik mijn aandacht naar de deels vergane en vergeelde vellen papier die daar schuim boven aan de wand waren geprikt. Nee maar! Dit waren de originele schetsen die een jonge Atrus destijds had gemaakt van het apparaat dat hij in de vulkaankrater had geplaatst, om met behulp van de vrijkomende stoom, een

Daar schuin boven hangen de tekeningen die Atrus destijds heeft gemaakt voor zijn experimenten.

accu op te laden. Een schets van deze opstelling had ik ook in 'Het Boek van Atrus' zien staan. Dankzij zijn experimenten was de toegang tot D'ni toen weer blootgelegd. Ik liep rondom de tafel en onderwierp de spullen die daarop lagen, aan een nader onderzoek. Er lagen nog een paar opgerolde kaarten, maar het papier was grotendeels vergaan, zodat ik maar niet probeerde ze uit te rollen. Ook het stapeltje boeken moest ik om die reden met rust laten. Meer aandacht schonk ik aan het mechaniek dat daarnaast stond opgesteld. Het bestond uit nogal wat raderen, maar het leek mij dat het geheel niet compleet was en dat onder andere een beschermend omhulsel ontbrak. Uit het apparaat wees een wijzer in de richting van een langwerpige staafje, waarop D'ni tekens waren aangebracht. Was dit een soort D'ni klok, of zoiets? Ik wist het niet.

Met belangstelling bekijk ik de spullen die hier op de stenen tafel liggen uitgestald, vooral het vreemde mechaniek links.

De nissen achter de tafel waren vrijwel leeg, of bevatte slechts een paar half vergane spullen. Ik liep naar de lange muur van deze kamer, waarlangs een groot stenen plateau was aangebracht. Hier stond een apparaatje wat wel iets weg had van een kompas, maar dat niet was. Was het misschien een onderdeel van de klok? Wie weet...

Daarnaast stond een apparaat dat nog wel leek te functioneren. Een aantal stangetjes staken vanuit een centrale unit schuin omhoog en werden getooid door een zwak blauw oplichtend lampje. Daarboven was een verticaal staande schotel zichtbaar en daaronder zat een soort bedieningspaneel, die in het centrum voorzien was van een grote knop. Tot mijn verrassing zag ik rondom deze knop tekeningen zitten, die veel overeenkomsten vertoonden met de schets die ik naast de ingang op de muur had zien zitten. Sterker nog, drie van de vier symbolen leken precies hetzelfde te zijn, alleen de rechtse klopte niet. Door de afbeelding aan te raken, kon ik deze echter laten veranderen en na een aantal pogingen prijkte daar ook hetzelfde symbool als op de muur. Ik moest nu

Dit lijkt wel de 'imager' te zijn waar Jeff Zandi over gesproken had.

toch wel concluderen dat op de muur de uit vier symbolen bestaande code was gekerfd die de sleutel vormde om het apparaat hier aan de praat te krijgen. Ik drukte op de knop in het midden om de ingestelde code te activeren en hoorde een duidelijke 'klik', maar desondanks gebeurde er verder niets.

De ingekerfde tekening op de muur naast de ingang heeft de juiste code verklapt.

Tja, logisch ook. Zandi had mij al verteld dat ik stroom nodig had om de imager werkend te krijgen en dat het windmolentje die stroom zou moeten leveren. Dat dit apparaat hier die bewuste projector was, kon eigenlijk nauwelijks missen. Het beeld zou wellicht op die schotel worden geprojecteerd. Het geheel leek zo wel een beetje op het apparaat dat in het Tijdperk 'Rijp' stond opgesteld en waarop, na het plaatsen van de juiste kristallen, een beeld vanuit

Riven was te zien.

Wat viel hier nog verder te ontdekken? Tot mijn genoegen zag ik dat rechts een stenen trap begon, die naar beneden liep. Zou deze trap uitkomen in de ruimte met de gesloten deur en het raam? Dat zou heel goed kunnen. In het voorbijgaan wierp ik nog een korte blik op een doos met twaalf vakjes, waarin allerlei stenen en kristallen lagen en daalde vervolgens de trap af. Zo belandde ik inderdaad in de ruimte die ik vanaf buiten nog niet kon betreden.

Hier begint een trap. Brengt deze mij in de ruimte waar ik de rem van de molen kan ontkoppelen?

Door het raam had ik het goed gezien. Dit was inderdaad de keuken, en hier bevond zich de as van de molen, die ook een

Dat is het geval.

molensteen in beweging kon zetten. Wellicht maalde Anna hier graan, om zo brood te kunnen bakken. Ik duwde de hendel naar achteren, die zich voor het plateau met de molensteen bevond en zag hoe de klampen van de metalen stang losschoten. Het zaakje kwam echter nog niet in beweging. Wellicht moest, om de wrijving te overwinnen, de molen nu worden aangeduwd, een actie die ik eerder al tevergeefs had geprobeerd uit te voeren. Alvorens terug naar boven te gaan, keek ik hier eerst nog even nader in het rond. Rechts in de hoek

bevond zich de oven, die was vanuit het raam niet zichtbaar geweest. Links en rechts lagen nog diverse stronken hout, waarmee de oven werd gestookt. Daarnaast bevond zich de gesloten deur, maar door middel van de blauwe knop daarnaast kon deze geopend worden – althans zodra er energie beschikbaar was!

Er zat dus niets anders op om via de woonkamer hierboven weer naar buiten te gaan. Via de plateaus sprong ik naar de bodem van de spleet, klom aan de overkant via de kapotte brug omhoog en stond spoedig opnieuw boven op de woestijnbodem, alwaar de temperatuur inmiddels al behoorlijk was opgelopen. Het was echter maar een korte wandeling naar de andere kant van de spleet, alwaar het windmolentje zich bevond. Opnieuw zette ik mij daar schrap tegen de boom. Met een licht gekraak kwam deze in beweging en zo kreeg de warme, droge woestijnwind vat op de wieken. Daar begon het geheel rond te draaien. Mooi zo! De spleet was nu van energie voorzien en ik haastte mij terug naar het inwendige van de spelonk, alwaar een prettige koelte heerste.

Het windmolentje draait!

Daar aangekomen, verspilde ik geen tijd en begaf mij meteen naar het liftje met de vierkante emmer en testte het voetpedaal opnieuw. Ditmaal werkte hij wel en werd de emmer naar beneden getakeld. Nu werd ik in staat gesteld om de reisdoek die aan de voorkant van de emmer bevestigd zat, aan te raken. Tot mijn genoegen zag ik dat naast de hele handpalm en de duim, nu ook de wijsvinger van de afbeelding oplichtte. Nog drie vingers te gaan!

Nog drie vingers te gaan!

Dan moest ik mij nu maar naar de woonkamer begeven. Aangezien de energievoorziening hier nu in orde was, zou de imager wellicht functioneren? Jeff Zandi had verteld dat een zekere dame mij een boodschap had mede te delen, die ik goed moest beluisteren. Gezien het briefje dat ik hier had aangetroffen, zou het mij niet verbazen dat het Yeesha was die die boodschap had ingesproken. Als ze op zoek was gegaan naar haar 'roots', dan kon het niet anders dan dat ze ook hier in de spleet was geweest. Hier bevonden zich immers ook de wortels

van haar vader en oma, alsmede de ingang naar het oude D'ni!

Zodra ik de woonkamer binnentrad, vielen mij de veranderingen op. Allereerst vingen mijn oren het zachte schuren op van steen op steen, dat continue bleef doorgaan. Dat kon niet anders betekenen dan dat de molensteen in de keuken nu aan het ronddraaien was, al had die steen momenteel niets om te vermalen. Maar ook hier

Het glazen bekken toont een flakkerend beeld van een velletje papier, dat snel weer uitdooft.

was er wat veranderd. De knop van dat glazen bekken links van de ingang, lichtte nu fel groen op, ten bewijze dat het apparaat nu van stroom was voorzien en functioneerde. Was dit wellicht een onderdeel van de projector? Ik drukte op het knopje en zag even, gedurende hooguit een seconde, een rechthoekig plat voorwerp boven het bekken zweven, dat snel pulserend groter en kleiner werd, maar nog vóór ik het goed kon bekijken, alweer was uitgedoofd. Ik drukte nogmaals op het knopje. De afbeelding leek wel een velletje papier te zijn, maar de projectie schokte zo hevig en was zo snel weer verdwenen, dat ik nauwelijks kon zien of het papier

beschreven was of niet, laat staan dat ik de gelegenheid kreeg het geschrevene te lezen. Na nog een derde, vergeefse poging, liet ik het verder maar zitten.

Ook de blauwe knop bij de deur lichtte wat feller op. Ik drukte er op en daar schoof de deur dicht. Het was handig dat zo te laten. De schemer in deze ruimte werd zo nog dieper en zodoende zou ik de geprojecteerde beelden wat beter kunnen zien. Want natuurlijk was de imager het volgende interessante punt!

De code was al goed ingesteld, en vol verwachting drukte ik op de knop in het midden, die inmiddels ook helder blauw oplichtte. Het apparaat kwam tot leven.

Tot mijn verrassing werd er helemaal geen beeld geprojecteerd op de verticale schotel boven het apparaatje, maar diende die schotel als lens om een driedimensionaal beeld van een vrouw te projecteren die, zo het leek, hier gewoon op de vloer leek te staan! Hoewel het beeld een tikje doorschijnend was, leek het zo levensecht, dat ik snel een paar stappen opzij deed, toen de vrouw door mij heen dreigde te lopen. Ze begroette mij met de woorden: "Shorah. Rekooahn trecleft preniv legloen b'rem."

Het eerste woord leek mij een welkomstgroet, maar

De imager levert een holografisch beeld van een vrouw op, die mij in een vreemde taal toespreekt.

voor de rest verstond ik niets van wat ze zei. De vrouw zag haar fout in. Ze sloeg met haar hand op haar voorhoofd, en vervolgde: "O, ja... Niet in D'ni. Ze zullen het niet begrijpen."

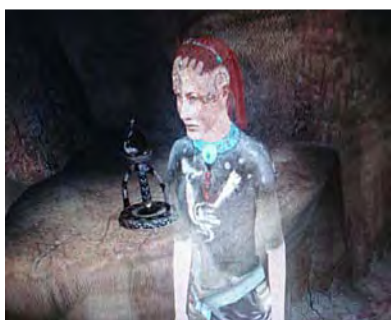
Ze stond even bedachtzaam stil, op het midden van de ronde tekening die op de vloer was aangebracht. Ik zag dat het een vrouw was die qua leeftijd moeilijk te schatten was. Haar jeugd lag duidelijk achter haar, maar oud leek ze ook nog niet te zijn. Als dit een holografische afbeelding van Yeesha was, dan moest deze opname al lang geleden gemaakt zijn. Ik zag dat ze slank was en halflang, kastanjebruin haar had. Even leek het dat er een enorm litteken boven haar rechteroog zat, maar toen ik nauwkeuriger keek, zag ik dat het een tatoeage was, of zoiets. Ze droeg laarzen, een lange broek en een soort T-shirt, die allemaal van een aparte snit waren, die ik nog nooit eerder had gezien. Waren dit D'ni kleren? Dat zou best kunnen.

Tijd om daar langer over na te denken kreeg ik niet, want de vrouw, waarvan ik aannam dat het Yeesha was, liep richting de deur en legde daar haar hand en bovenarm op de stenen muur boven de blauwe knop, alsof ze de vibratie in het gesteente wilde voelen. Ze merkte daarbij op: "Opnieuw begint de stroom in de spleet te vloeien. Het was al zo lang droog. Vanuit de woestijn stroomt het water binnen. De storm komt eraan!"

En ze hief haar rechterarm waarschuwend op. Haar blik was schuin naar beneden gericht. Als ik de deur open had gelaten, dan had ze zo de waterpoel hebben zien liggen, op de bodem van deze spleet. De vrouw liep naar de vier tekens die links van de deur op de muur waren gekrast en die de code van de imager vormden. Met haar vingers leek het net of ze deze tekens opnieuw aan het inkrassen was en daarbij vroeg ze: "Heb je gehoord van de stad? De diepe stad – de oude Uru – waar zich de macht bevond om werelden te schrijven? Duizenden jaren lang leefde de stad – leefde onder de oppervlakte – hoeder van het geheim, hoeder van de macht, hoeder van de Tijdperken. Altijd beschermend..."

Terwijl ze dit zei, bleef ze met haar vingers de vier tekens op de muur overtrekken. Nu stopte ze daar echter mee en met spijt in haar stem merkte ze nog op: "De stad werd trots. En toen stierf hij..."

De beeltenis van de vrouw, die waarschijnlijk Yeesha was, bewoog zich nu in een paar langzame danspassen terug in mijn richting, waarbij ze ook haar armen

Hier kan ik de kleding van de vrouw die waarschijnlijk Yeesha is, beter bekijken.

spreidde. Opnieuw moest ik een paar passen opzij doen, om haar ongehinderd te laten passeren. Het leek wel of ze een soort regendansje uitvoerde, terwijl ze opmerkte: "Het water stroomt daar waar het wil. Het zoekt ongecontroleerd zijn eigen pad. Behalve dan dat het altijd naar beneden stroomt, altijd naar omlaag."

Al dansend was Yeesha vlakbij de imager gekomen en ze keek nu in mijn richting. Het beeld was hier iets feller en zo kon ik haar kleding nog wat beter bekijken. Haar T-shirt was voorzien van een mooie lichtblauwe kraag en daaronder zaten een paar rode knopen. Verder was het shirt zwart, maar was

Met haar vingers lijkt de vrouw de tekens op de muur over te trekken.

daarop een grote wittige vogel aangebracht. Was dit de 'woestijnvogel' zoals het koosnaampje luidde dat Atrus aan haar dochter had gegeven? De afbeelding deed mij aan een renkoekoek denken, vogels die inderdaad in de Amerikaanse woestijnen voorkomen, al had ik er hier nog niet eentje gezien. De enige vogels die ik buiten had opgemerkt, waren grote roofvogels, die zwevend op de thermiek op grote hoogte in de hemel hun rondjes draaiden. Inmiddels had Yeesha haar hand voor haar borst geslagen en sprak: "D'ni, de stad van de Tijdperken, van andere werelden, stierf. Maar nu ademt zij opnieuw en wacht af."

En hierbij balde ze beide vuisten. Terwijl ze naar de linker achterwand liep die kaal was, vervolgde ze: "Sommigen zullen die bestemming zoeken. Maar jij zult de reis zoeken. Het is als een fijn wandtapijt, ingewikkelder dan een ieder zich kan voorstellen, maar nu verscheurd. We zullen je de overblijfselen laten zien, stukjes van het wandtapijt, delen van de reis..."

Terwijl Yeesha verder sprak, zag ik hoe ze met haar hand over de kale muur streek en dat daar nu opeens een reisdoek verscheen! In tegenstelling tot haar lichtgevende afbeelding, gaf deze doek geen licht en zat bovendien vrijwel in de dode hoek van de projector. Was deze doek dus echt en géén projectie? Het leek wel tovenarij!

Wederom werd mij geen tijd gegund om over deze wonderlijke gebeurtenis verder na te denken, want Yeesha sprak verder en ik moest mij snel op haar concentreren, om niets van het betoog te missen: "... Vindt deze

fragmenten, deze reisdoeken – zeven. Zeven in ieder Tijdperk. Zeven hier in de woestijn. Beschouw het als een avontuur. Nee – als een verzoek, een eer."

En hierbij vouwde Yeesha haar handen samen onder haar borst, als een soort gebed. Ze draaide zich om en wees schuin omhoog, al zeggend: "Het water stroomt

naar beneden. Het verzamelt zich, vormt plassen en uiteindelijk, opnieuw, zal het de wortels bereiken. En de boom zal wederom beginnen te groeien."

Ondertussen was de vrouw teruggelopen naar het punt alwaar het onderdeel van de D'ni klok naast de imager op het stenen plateau stond. Ze legde haar hand vlak voor dit toestelletje waarvan ik niet wist hoe het werkte en wat het precies was, en merkte ten overvloede op: "Ik ben Yeesha. Mijn ouders brachten mij naar deze plek. Wij zullen jón brengen!"

"Ik ben Yeesha. Mijn ouders brachten mij naar deze plek."

En na deze woorden liep de vrouw, die dus inderdaad Yeesha was, naar de imager en drukte op de blauwe knop. Het licht doofde en ik bleef in het schemerdonker achter.

Dat was me nogal wat! Ik had hier een driedimensionaal filmpje voorgeschoteld gekregen, volgens een techniek die mijn pet te boven ging. Ik wilde niet te hard van stapel lopen, maar dit leek toch te getuigen van een technische vaardigheid die wel bij een verder dan de mens ontwikkeld ras leek te horen, D'ni dus? Maar ook de D'ni leken menselijk te zijn, van een verloren gewaande, oeroude beschaving. Ik

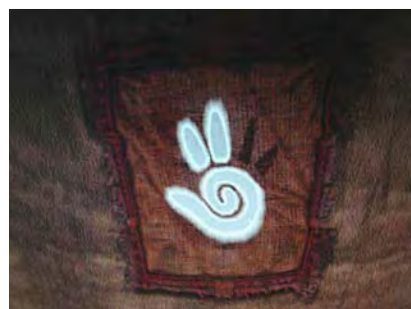
Plotseling verschijnt er een reisdoek op de wand! Wat is dat voor tovenarij?

herinnerde mij dat mijn betovergrootvader in een van zijn boeken had geopperd dat de D'ni misschien afstammelingen waren van de oorspronkelijke bewoners van een mythisch en verloren gegaan rijk. Ik had echter niets om te controleren of dit vermoeden juist was, of niet. In 'Het Boek van D'ni' had ik kunnen lezen dat de geschiedschrijving van de D'ni zo'n vijf- tot zesduizend jaar terugging in de tijd, toen een deel van het volk zich afsplitste en zich ging vestigen op Terahnee, terwijl het andere deel op Aarde bleef. Was het rijk voordien één en heette het toen Atlantis? Het was puur gissen... Trouwens, ook over Atlantis heerste tegenwoordig de mening dat deze beschaving nooit bestaan had en op pure fantasie gebaseerd was.

Hoe dan ook, Yeesha had mij hier met een duidelijke opdracht opgezegd. Hoewel ik niet alle finesses van haar woorden begreep, had ik daaruit wel op kunnen maken dat zij, samen met anderen (ze had namelijk geregeld over 'we' gesproken) mij een aantal geheimen van D'ni zou tonen. Die geheimen zouden voor mij worden onthuld, zolang ik maar alle reisdoeken zou weten op te sporen en zou activeren. Hier in de woestijn waren er zeven, hetgeen ik zelf al had vermoed, en in ieder ander Tijdperk waren er ook zeven. Betekende dit dat ik ook naar een aantal Tijdperken zou gaan reizen? Dat was een opwindend vooruitzicht!

Ik raak de hand aan op de door Yeesha tevoorschijn getoverde reisdoek.

Alleen de ringvinger en de pink van de hand blijven nog donker.

Verder leek Yeesha haar eigen zoektocht hier te zijn begonnen met toestemming van haar beide ouders, want ze had verteld dat ze door hen naar deze plek was gebracht.

Het was verstandig om niet op de zaken vooruit te lopen. Allereerst liep ik naar de linkerhoek van de kamer, om daar te constateren dat Yeesha inderdaad een soort tovenares moest zijn, want daar hing nu plots die reisdoek, die zo echt was als maar mogelijk was! Ik bevoelde de groffe stof van het rechthoekige wandtapijtje en raakte daarna de afbeelding van de hand in het midden ervan aan. Met het inmiddels bekende geluid lichtte nu inderdaad nog een derde vinger op en bleven alleen de ringvinger en de pink van de hand nog donker. Dat was nummer vijf!

Ik besloot af te dalen naar de keuken en zag daar nu de molensteen met een zacht geschraap zijn rondjes draaien in de ronde sleuf alwaar men desgewenst tarwe of graan kon

malen. Nu kon hier van binnenuit de deur worden geopend en ik stapte naar buiten.

Goed, nog twee reisdoeken moest ik zien te vinden. Waar zouden deze uithangen? Ik had toch het gevoel dat zich hier in deze spleet weinig geheime nissen en hoekjes zouden ophouden en dat ik alles toch goed genoeg had onderzocht.

Soms hangt een doekje echter tóch in een verborgen hoekje, wat ik ontdekte zodra ik de spleet was overgestoken en terugkeek naar de overkant.

De zesde reisdoek zit aan de buitenkant van de deur van de woonkamer geplakt!

De deur van de keuken was nog open, maar die van de woonkamer nu gesloten en... op de buitenkant van deze deur zat de zesde reisdoek geplakt! Na opnieuw een korte klauterpartij kon ik ook deze doek activeren en zag hoe nu de hele hand en alle vingers, op de pink na, oplichtten.

Vervolgens was ik een uur lang druk bezig met het nauwgezet uitkammen van de hele spleet, op zoek naar de zevende en laatste reisdoek, een zoektocht die vruchteloos bleek te zijn. Te lange leste besloot ik nogmaals de hand op het schot die de holle boom afsloot, aan te raken. Misschien was er sprake van een list, en was dit de zevende doek? Helaas, het schot bleef onwrikbaar op zijn plaats en de tekening van de hand lichtte ook niet op. Er móest dus ergens nog een reisdoek te vinden zijn, maar waar?

De hele hand, plus vier vingers, lichten nu op.

Plots kon ik mij wel voor mijn kop slaan. Wie zei dat die laatste doek zich hier in de spleet zou moeten bevinden? De eerste twee doeken had ik toch ook hierboven, in de woestijn gevonden? Misschien was daar ergens nog een derde doek binnen het afgerasterde woestijngebied verstopt. Nadat ik een flink aantal slokken van het koele water uit de poel had gedronken en ook wat water over mijn gezicht had gegooid, voelde ik mij opgefrist genoeg om boven, in de hitte van de woestijn, mijn onderzoek dienaangaande voort te zetten.

Boven aangekomen, kon ik een groot deel van het terrein gemakkelijk overzien. Ik liep daarom richting het hek, om dit op een slordige honderd meter afstand parallel te volgen. Zo hield ik goed uitzicht over het hele terrein dat zich aan de voet van de vulkaan ontrolde en zou ik in een betrekkelijk korte route deze hele krater kunnen rondren.

Die tactiek had succes. Al snel zag ik in de verte een aantal voorwerpen opdoemen die ik, zodra ik voldoende was genaderd, herkende als grote platen verwrongen metaal. Na een korte wandeling belandde ik midden tussen deze metalen platen. De meeste waren licht gebogen, meer dan manshoog en nog veel langer. Ze leken met een grote snelheid in de woestijnbodem te zijn geschoten. Er lag hier trouwens nog meer metaalschroot. Zo trof ik een paar verbogen hekken aan, maar het meest opvallende voorwerp lag in het midden. Dat leek wel het

In de verte liggen stukken metaalschroot.

Het is de telescoop die in Riven boven de sterrenspleet stond opgesteld!

omhulsel van een telescoop te zijn! Zie je wel, daar links zag ik het oculair zitten. Ik tuurde door de buis, maar het glas was verdwenen en ik zag alleen maar duisternis.

Maar dat ding kwam mij bekend voor! Mijn kop eraf als dit niet de telescoop was die in Riven boven de sterrenspleet stond opgesteld! Bij nader inzien vormden die hekken de steunen van deze kijker. De foto's daarvan had ik gezien in het boek 'Riven'. Die gebogen platen rondom moesten dan delen zijn van de metalen afdichting van de spleet zelf. Deze platen barstten los zodra die spleet door mijn

betovergrootvader werd geopend, door met de telescoop het kijkglas van deze afdichting te doorboren. Dat was gebeurd aan het einde van zijn avonturen op Riven, toen hij Catherine had bevrijd en Gehn gevangen had gezet. Kort daarna zou hij zélf in die sterrenspleet vallen en pas tien jaar later in Tomahna arriveren...

Althans, zo had hij dat allemaal beschreven. Ondertussen begon ik meer en meer te geloven dat dit geen verzinsels waren, maar dat het allemaal écht was gebeurd! Spijkerharde bewijzen hiervoor had ik niet, maar datgene wat ik hier allemaal aantrof, maakte dat steeds aannemelijker. Hoe was het trouwens mogelijk dat deze kijker min of meer ongeschonden hier in de woestijn was neergeploft? Het metaal moest dan wel erg weerbarstig zijn om weerstand te kunnen bieden aan de sterke wrijvingshitte die vrijgekomen moest zijn tijdens zijn val door de aardse atmosfeer. Maar er waren wel meer vreemde raadsels wat dat betreft. Dat een stuk metaal dit zou overleven, dat was nog verdedigbaar, te meer daar ik de resten hier met eigen ogen kon aanschouwen. Maar wat te denken van een schakelboek, dat van – weliswaar speciaal – maar toch van kwetsbaar papier was gemaakt? Mijn voorvader had het Myst schakelboek toch ongeschonden op de Veluwe aangetroffen en zo konden zijn vreemde avonturen destijds een aanvang nemen. Nee, die D'ni spullen waren toch door een waas van geheimzinnigheid omgeven, waarvan ik het fijne niet snapte.

Hoe ik ook zoek tussen de platen verwrongen metaal, een reisdoek valt nergens te ontdekken.

Terwijl ik dit allemaal overdacht, speurde ik tussen de diverse platen en bekeek ze aan alle kanten. Ze waren namelijk royaal groot genoeg om eventueel een reisdoek te kunnen bevatten. Helaas bleef het

bij 'eventueel', want hoe nauwgezet ik alles ook afzocht, een reisdoek trof ik niet aan, alleen maar zand en stof.

Teleurgesteld veegde ik het zweet van mijn voorhoofd, want inmiddels was het behoorlijk heet geworden. Toch gaf ik de hoop nog niet op, want tussen de stukken schroot doorglurend, zag ik een stukje verderop nóg een groot voorwerp liggen, wat wel een geraamte leek te zijn.

Het skelet lag maar een paar honderd meter verderop en ik had de beenderen binnen een paar minuten bereikt. Wat was dit voor een gigantisch beest geweest? Alleen de kaken waren al

Dit enorme skelet is van een whark, een roofvis die in de wateren van Riven rondzwom.

dubbel zo groot als een volwassen mens! Je viel hier van de ene verbazing in de andere, want ook dit geraamte herkende ik. Dit was het skelet van een whark, de enorme roofvis die in de wateren van Riven had rondgezwommen. Net als de telescoop, was dit skelet er in geslaagd om vrijwel ongeschonden, met alle botten nog min of meer bij elkaar, hier op Aarde te belanden. Zeer wonderbaarlijk, maar waar...

Met een mengeling van verbazing en ontzag stapte

In de verte ligt echter nog een ander groot voorwerp, wat wel een geraamte lijkt te zijn.

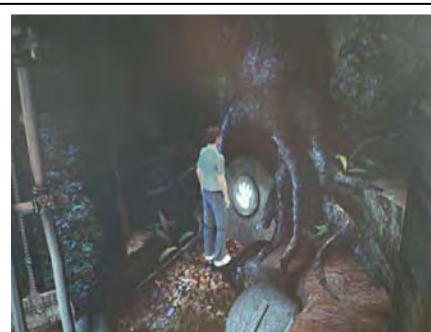
Onverwacht vind ik hier de reisdoek die ik zoek en die ik meteen activeer.

ik tussen de enorme kaken door en vond daar onverwacht datgene wat ik zocht! Aan de binnenkant van een van de kaken zat de zevende reisdoek geplakt. Ik activeerde hem en zag dat nu de hele hand en alle vingers oplichtten. Dat betekende dat ik hier klaar was en dat niets mij er meer van kon beletten om de boom in de spleet te betreden.

Ik wist niet hoe snel ik de droge hitte hierboven moest ontvluchten. Ik had geen zin meer om de vulkaan in zijn geheel te rondren. Ik tuurde in de verte tot zover ik kon en mijn ogen zagen alleen maar kale woestijngrond, met een paar losse rotsen

en wat dorre struikplukjes, zo hier en daar. Nee, daar viel niets meer te ontdekken. Door hier rechtsomkeert te maken was ik sneller terug bij de spleet en was er bepaald niet rouwig om dat ik mij daar opnieuw in de schemerige, koele en vochtige diepte moest begeven.

Mijn aanwezigheid daar zou trouwens een vrij korte zijn, indien het mij nu lukte om de boom te betreden. Zou het lukken? Ik beroerde de hand van het houten schot en jawel! Nu lichtte de hand wel fel op en daar schoof het schot naar beneden, de grond in! Een grote holte kwam hierdoor bloot te liggen, die gemakkelijk te betreden leek. Mijn hart bonsde in mijn keel. Ik kreeg het gevoel dat, zodra ik deze holte zou binnengaan, ik wel eens een 'point of no return' zou passeren. Mijn avonturen, met als doel mijn betovergrootvader te rehabiliteren én om de geheimen van D'ni te ontrafelen, leek dan pas écht te beginnen. Ik haalde diep adem en kroop de boomholte binnen...

De hand van het houten schot licht op en schuift open. Een grote holte komt hierdoor bloot te liggen.

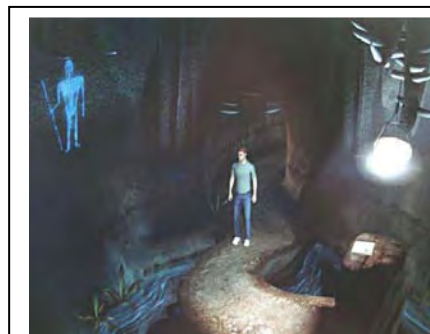
Hoofdstuk 3: Relto.

Zodra ik het gat inkroop, verwijdde de ruimte zich tot een kleine grot. Langs de wand was echter een houten ladder bevestigd, zodat ik gemakkelijk kon afdalen. Beneden versmalde de grot zich en transformeerde zo in een gang, die in een flauwe bocht

Ik bewonder de oplichtende afbeelding op de wand, die dezelfde is als het exemplaar op de vloer van de woonkamer.

naar links afboog. Zodra ik een paar stappen in de richting van deze gang zette, lichtte er op de wand naast de ladder een figuur blauwachtig op. Ik herkende de afbeelding. Het was dezelfde als die in de woonkamer in de spleet op de vloer was gekerfd, en keek er even bewonderend naar. Vervolgens liep ik door. Het pad verwijdde zich al na een paar meter en kwam uit in een tweede, wat grotere grot, in een koepelvorm. Het pad boog af naar een van de wanden en liep daar dood op een soort stenen sokkel. Daarboven was een lamp aangebracht, zodat ik hier niet in volslagen duisternis

Ik arriveer in een tweede grot, alwaar meer afbeeldingen blauwachtig oplichten.

Het pad buigt af naar de wand, waar zich een sokkeltje bevindt. Daarop ligt een boekje dat is opengeslagen.

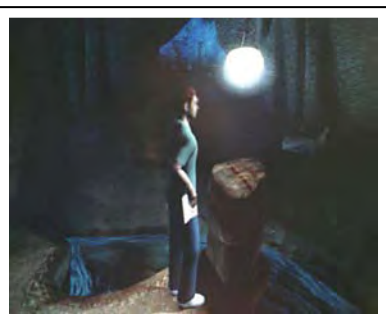
hoefde rond te dolen. Aan weerszijde van het pad had zich water verzameld, wat hier een poeltje had gevormd. Het was heel waarschijnlijk dat de boom hierboven dankbaar van deze watervoorraad gebruik maakte. Ik richtte echter al snel mijn aandacht op de wanden, want hier lichtten meer afbeeldingen in een blauwig licht op, waarna ze naar enige tijd weer uitdoofden. Rechts zag ik een soort krijger met een speer in zijn rechterhand en daarnaast lichtte een spiraal op. Daar links van viel een rechthoek te ontwaren, die iets bevatte dat wel wat op een opengeslagen boek leek, met opnieuw een D'ni teken in het hart. De laatste twee afbeeldingen die oplichtten leken respectievelijk op de immense grot waar zich de onderaardse D'ni stad moest bevinden, en de vulkaankegel hierbuiten. Dit alles moest toch een hint zijn dat ik hier op de goede weg was?

Ik liep naar het sokkeltje toe en zag dat daarop een langwerpige, maar niet al te groot opengeslagen boekje lag. Ik bestudeerde het nader. De linker bladzijde was leeg, de rechter toonde aan de onderkant dezelfde tekening die ik hier als eerste op de wand had gezien, alsmede op de vloer in de woonkamer. Daarboven was een foto van een eiland aangebracht, meer een hoge rots. Deze rees uit de wolken omhoog en op de voorgrond was ook nog een veel kleinere rotsstaak zichtbaar. Het leek wel of ik op de min of meer vlakke bovenkant van de grootste rots een hut zag staan en verder kon ik ook nog enige begroeiing ontdekken.

Het lijkt geen schakelboek te zijn. Het boekje is te klein en dun en de foto beweegt niet.

Wat moest ik hiermee? Het boekje was veel te klein en dun om een schakelboek te kunnen zijn. Bovendien bleef het plaatje statisch, het bewoog niet. Het was dus een 'normale' foto, die dan dus vanuit een vliegtuig, of vanaf een naburige rots geschoten moest zijn. Verder zag ik ook dat op de achterkast

Nadat ik het boekje aan mijn broekspijp heb vastgehaakt, valt het open en raak ik per ongeluk de foto aan...

een bevestigingsclip was aangebracht. Aldus kon ik het boekje desgewenst aan mijn broekspijp vastmaken, om het zo gemakkelijk mee te kunnen dragen. Dat deed ik dan maar. Ik haakte het boekje aan mijn broek en daarbij viel het open op de pagina met de foto, net op het moment dat ik mijn hand terugtrok. Hierdoor streek ik per ongeluk met mijn hand langs de foto. Meteen hoorde ik een sterk gonzend geluid dat in mijn hoofd leek te zitten en kreeg ik het gevoel dat ik het bewustzijn verloor. Mijn ogen weigerden plots dienst, mijn voeten leken het contact met de grond te verliezen en alles werd zwart om mij heen...

Mijn bewusteloosheid duurde niet lang. Opnieuw weerklonk er een sterk gezoem, maar het geluid stierf snel weg en het volgende ogenblik leek ik, gewoon op mijn voeten staand, weer geheel bij mijn positieven te zijn gekomen.

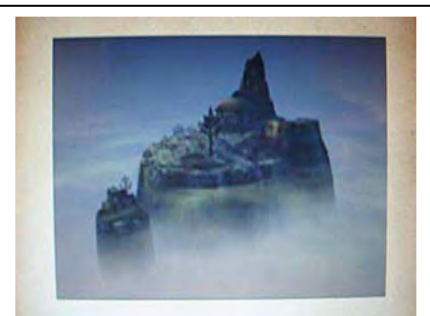

Lichtelijk verbijsterd kijk ik om mij heen. Ik sta plots op een rotsplateau!

Lichtelijk verbijsterd keek ik om mij heen. Ik bevond mij plots op een rotsplateau, dat aan mijn rechterhand vrijwel loodrecht afdaalde en daar al spoedig verdween in een uitgestrekte zee van wolken, die zich vanaf hier tot aan de einder uitstreckte. Naar links blikkend, was op een iets hoger gelegen plateau een bouwsel zichtbaar, een niet al te grote, vierkante hut. Achter deze rut rees een steile rots een eind de lucht in. Ik herkende deze plek, al was ik er nog nooit geweest! Dit was de rotspunt die ik zojuist op die

afbeelding in dat boekje had zien staan, dat trouwens nu nog steeds aan mijn broekspijp zat gespspt. Ik haakte het boekje los en sloeg het op de desbetreffende pagina open. Zie je wel! De foto was vanuit een ander perspectief gemaakt, maar ik herkende de hut en de rotspiek en kon op het plaatje zelfs min of meer de plek aanwijzen waar ik mij nu bevond. Ik haakte het boekje opnieuw aan mijn broekspijp vast en moest wel concluderen dat ik zojuist voor het eerst de sensatie had beleefd van het reizen door middel van een schakelboek.

Maar dat had belangrijke consequenties! Deze gebeurtenis vormde eigenlijk het bewijs dat mijn

Ik bevind mij op de rotspunt die op het plaatje in het boekje staat afgebeeld!

betovergrootvader destijds ook iets dergelijks had meegemaakt. Het reizen door middel van schakelboeken mocht dan wel ongelofelijk en onmogelijk lijken, zojuist had ik het tegendeel ervaren! Maar daardoor werden plots heel wat vragen opgeworpen. Uit hetgeen ik gelezen en begrepen had, bleef een schakelboek altijd achter op de plek van waar je schakelde. In het tijdperk waar je aankwam, moest een tweede schakelboek aanwezig zijn, om je desgewenst terug te brengen. Ik had begrepen dat het niet zo was dat het boek, met behulp waarvan je schakelde, zelf mééging op je reis. Wel kon je een ánder schakelboek meenemen die later de terugreis zou moeten verzorgen. Maar hier was dat dus anders gegaan. Bovendien leek het boekje dat aan mijn broekriem de reis had meegemaakt, eigenlijk ook veel te klein te zijn om als reismedium te dienen, maar toch had het gewerkt. Zo kende de Kunst van de D'ni nog veel geheimen...

Na deze overpeinzingen besloot ik precies te onderzoeken waar het schakelboek mij had afgezet. Die onderzoeken zouden niet al te lang hoeven te duren, want al in één blik had ik gezien dat deze rotspunt alles behalve groot was. Het geheel was ruim honderd meter lang en een dikke twintig meter breed. De bodem deed trouwens sterk denken aan de woestijn waar ik vandaan was gekomen. De grond was bedekt met kleine kiezels en een paar wat grotere keien. Hier en daar groeide er enkele stugge grasstengels die er tamelijk vergeeld uitzagen. Verder waren er diverse kleine struikjes te zien. De begroeiing was toch iets weelderiger dan in de woestijn, want er groeiden hier ook dennenboompjes, die allemaal nog wel klein van formaat waren. De grootste waren maar net iets meer dan manshoog. Regen moest hier dus wel eens vallen, al was het nu droog. Toch voelde de atmosfeer hier duidelijk anders aan dan in de woestijn. De niet kurkdroge lucht aarzelde tussen koel en warm en onwillekeurig kreeg ik even wat kippenvel op mijn armen, maar dat kwam ook deels door de spanning. Helemaal op mijn gemak voelde ik mij hier namelijk niet. Het was doodstil, alleen een zwak gesuisel van de wind was te horen. Over de rotspunt hing een schemerig licht, zoals dat heerst een half uurtje voor zonsondergang. De zon was trouwens niet te zien, want niet alleen rondom de rots, maar ook in de hemel daarboven dreven nogal wat wolken rond, die een beetje paarsig en rozeachtig werden aangelicht. Hier en daar was een stukje heldere hemel te zien, maar ook die ademde qua kleur een avondstemming.

Ik wandelde naar de hut, die in het midden, op het hoogste punt van het plateau was

De begroeiing is hier wat weelderiger dan in de woestijn, met ook kleine dennenboompjes.

De entree van de hut ziet er netjes uit.

neergezet. Naar beide kanten daalde de bodem langzaam glooiend af, om aan de randen abrupt in een steilwand over te gaan. Hier, op het hoogste punt, ontbrak de begroeiing vrijwel geheel en zo werd de indruk gewekt dat er vanaf de ingang van de hut een pad liep over de 'ruggengraat' van deze rotspunt. Dat beeld werd nog versterkt, omdat aan weerszijde van dit 'pad' een viertal stenen voorwerpen waren geplaatst, die wel wat weg hadden van een viertal zeer korte totems.

Die zou ik straks nader gaan bekijken, maar eerst

ging mijn belangstelling uit naar de hut. De entree zag er netjes uit. Een kort stenen trappetje leidde naar de ingang, die aan weerszijde geflankeerd werd door een tweetal brandende lantaarns. De deur was voorzien van panelen met houtsnijwerk. De kruisen die in het hout waren uitgebeiteld gaven het geheel een zeer oude uitstraling, alsof ik voor de ingang stond van een Keltisch gebouw, of zoiets. Het gebouwtje zág er ook oud uit. Vooral het met riet bedekte dak was dringend aan vervanging toe. Het riet was aardig ingezakt en op meerdere plaatsen waren de holle stengels verdwenen, zozeer zelfs dat het dak enkele gaten en kieren vertoonde. Nou, zolang het hier niet regende, was dat geen ramp.

De stevig ogende deur had geen slot, alleen een ovale, verticaal geplaatste houten kruk. Dat suggereerde dat dit een schuifdeur was. Dat bleek het geval te zijn. Zodra ik de kruk beproefde, weken de twee panelen vaneen en schoven open.

De kruisen op de deurpanelen geven de ingang een 'oud Keltische' uitstraling.

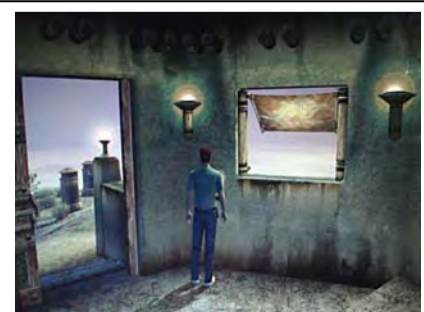

Het interieur van de hut oogt sober, om niet te zeggen Spartaans.

Het interieur van de hut was sober, om niet te zeggen Spartaans. De stenen vloer was geheel kaal. Het lokaal bleek zeshoekig te zijn en de vloer vertoonde een tweetal iets hogere plateaus die zo'n twee decimeter boven het eigenlijke vloeroppervlak waren aangebracht. Hierdoor waren twee, in de muren aangebrachte boekenkasten voor de eventuele gebruiker iets makkelijker te bereiken. Veel lectuur trof de leesliefhebber hier trouwens niet aan. De linker boekenkast was namelijk geheel leeg, de rechter bevatte slechts één exemplaar.

Langs de muren waren een aantal schemerlampen aangebracht in de vorm van een soort toortsen. Hoewel deze lampen brandden en er inderdaad ook een paar gaten in het dak zichtbaar waren, was het hierbinnen toch nog behoorlijk duister. Langs de twee wanden naast de ingang zaten echter glasloze ramen, waarvoor een soort zonwering was neergelaten. Het doek zag er oud en verweerd uit, vertoonde enkele scheuren en had een vale kleur. Nou, de verhuurder van dit optrekje mocht wel eens wat achterstallig onderhoud gaan plegen!

Naast het linker raam zat een hendel en daarmee kon ik de zonneschermen deels openklappen. Zo viel er wat meer licht naar binnen. Ik liep eens naar de linker, lege boekenkast toe en bekeek deze nader. Hij bestond uit twee planken, waarop 36 boeken een plaats konden vinden. Ik kon dat zo precies uittellen, omdat voor ieder boek een aparte plaats was gereserveerd, herkenbaar aan een metalen lipje aan de bovenkant, waarop de afbeelding van een opengeslagen boek stond, met daar weer boven het inmiddels bekende symbooltje van de hand. Het boekensymbool daaronder zag er interessant uit. Steeds was daarop op de rechter pagina een rechthoekig zwart vlakje getekend. Betekende dit dat in deze boekenkast

Ik breng wat extra licht in de ruimte door de versleten zonneschermen op te trekken.

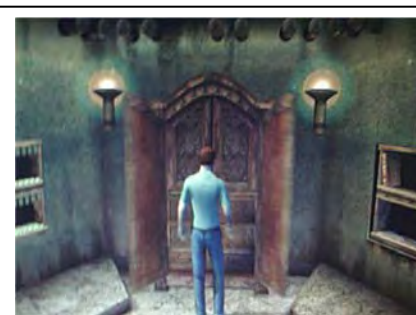
Deze boekenkast lijkt wel speciaal gemaakt te zijn om schakelboeken te stallen.

schakelboeken hoorden te staan? Maar wie dat wou, kon hier natuurlijk ook een 'normaal' boek plaatsen. Aan de onderkant waren metalen sleuven zichtbaar, die aan de voorkant voorzien waren van een vierkant, met een stip in het midden. Dit was het D'ni symbool voor het getal 'nul', zo wist ik. Op de bovenste plank was op twee plaatsen dit symbool trouwens verzonken. Die twee plekken, op de eerste en zevende plaats van links gezien, waren trouwens door verticale houten schotjes van hun burens gescheiden. Waren dit twee speciale plaatsen, voor twee aparte schakelboeken? Ik gokte maar wat, want weten deed ik het niet.

Ik liet de lege boekenkast voor wat hij was. Wel merkte ik nog op dat er boven deze kast in de wand een cirkelvormig symbool was gekerfd. Het was dezelfde tekening als die in mijn portable reisschakelboekje stond afgebeeld en die ik in de boomholte en spleet in de woestijn ook op meerdere plaatsen was tegengekomen.

Vervolgens richtte ik mijn aandacht op wat eigenlijk het enige échte meubelstuk in deze ruimte was. Recht tegenover de ingang stond namelijk een flinke kast, waarvan de deuren van een vergelijkbaar motief waren voorzien als de panelen van de ingang. Nieuwsgierig trok ik aan de kastdeuren, die met een licht gekraak opengingen.

Deze handeling had ik min of meer onnadenkend uitgevoerd en zo had ik nog niet bedacht wat ik wellicht in deze kast zou aantreffen. Tot mijn verrassing was het een klerenkast! Mijn verbazing werd nog groter zodra ik bemerkte dat de kleding niet alleen schoon en fris was gebleven, maar er ook nieuw uitzag en precies mijn maat bleek te zijn! Je zou bijna denken dat ik aldus naar een privé eilandje was geschakeld dat speciaal voor mij was gereserveerd! De kast pulde niet écht uit van de kleding, maar bood toch wel enige keus. Gezien de temperatuur die hier heerste, leek het mij niet onverstandig om mijn T-shirt te verruilen voor een groenig overhemd met een geblokt patroon en een iets zwaardere, maar verder wel prettig zittende stof. De mouwen rolde ik half op. Nu kon ik zowel warme, als wat koelere omstandigheden aan. Verder hingen er nog een T-shirt met lange mouwen, en een sweatshirt. Desgewenst kon ik ook een andere broek aantrekken. Er hing een korte spijkerbroek en een wat nettere korte en lange broek. Ik hield het maar bij de spijkerbroek die ik nu aan had, die was het meest praktisch en zat het lekkerst. Ook mijn sneakers hield ik aan, al stonden er in de kast ook sandalen en andere dichte schoenen. Ik sloot het meubel en nam een kijkje bij de andere boekenkast. Hij was van hetzelfde formaat als zijn collega aan de andere kant van de kamer, maar leek verder een doodnormale boekenkast te zijn, zonder lipjes, sleuven en andere frutsels. Hier konden dus alle

Ik open de kast, het enige echte meubelstuk in deze ruimte.

Nadat ik mijn T-shirt voor een overhemd heb verruild, bekijk ik de andere boekenkast.

Dit is het enige boek dat de boekenkast bevat.

normale boeken, groot, klein, dun of dik, een plaatsje vinden. Daar was plaats genoeg voor, want alleen links op de bovenste plank stond, ietwat scheefgezakt, er eentje. Ik pakte het boek en bekeek de licht versleten, roodbruinige omslag, die – alweer – voorzien was van dat ronde, D'ni symbool. Ik sloeg het boek open en zag dat alleen de rechter pagina's beschreven en genummerd waren. De eerste bladzijde toonde groot het D'ni symbool voor 'één' en bevatte een tekening. In het midden was een soort totempaaltje getekend, met bovenaan het bekende handsymbool, en daaronder een opengeslagen boek. Daarnaast waren aan weerszijde twee vrijwel identieke tekeningetjes aangebracht, die, zo leek het wel, een aantal paddenstoelen moesten voorstellen. Ik sloeg om en trof op

pagina twee dan toch een korte tekst aan, die in een zwierig handschrift in zwarte inkt was neergepend, en die ik daarom slechts met enige moeite kon lezen. Ik las het volgende:

Teledahn

*In de duisternis onder de oppervlakte
is de waarheid van een man te vinden.
Enig licht zal vermoedelijk alleen dat onthullen
wat sommige mensen willen zien.*

*Regeltavok Oorpah – Boek 9, Notitie 221
Aantekening 29*

Op de eerste bladzijde tref ik dit tekeningetje aan.

Hmmm... een diepzinnige strofe, die wellicht door een wijsgeer was opgeschreven en hier was geciteerd. Die wijze had dan aardig wat neergepend, want als de notitie onderaan klopte, dan kwam deze diepzinnigheid uit het negende boek... Ik sloeg maar om en stuitte opnieuw op een tekening, waarvan het middelste deel identiek was aan de vorige, alleen de twee tekeningetjes aan weerszijde verschilden duidelijk van de eerste schets. Het leken wel bergpieken, met onderaan een oog. Op de toppen zat een pagode of zoiets, maar wat het precies voorstelde, kon ik zo niet zeggen. Ik sloeg de bladzijde om en trof daar wederom een korte notitie aan, die van dezelfde wijsgeer afkomstig leek te zijn.

Gahreesen

*De wetten die door de trotsen zijn bedacht,
zijn hun zekerheid en hun ondergang.
Zulke wetten maken van ongehoorzaamheid
een deugd en van gehoorzaamheid een zonde.*

*Regeltavok Oorpah – Boek 12, Notitie 32
Aantekening 134*

Dit schetsje hoort bij de tweede filosofische notitie.

Tja, wat moest ik hier van denken? Een kern van waarheid zat er zeker in. Wetgeving kan inderdaad iets tegenstrijdigs hebben. Hij beoogt bescherming te bieden, maar kan soms erg onrechtvaardig uitpakken. Een zogenaamde 'creatieve oplossing' kan soms beter werken dan iets strikt volgens de letter van de wet uitvoeren. In het dagelijks leven waren daar genoeg voorbeelden voor te vinden. Maar wat moest ik er hier mee? Afwachten maar, en ik sloeg de bladzijde om. Niet geheel verrassend kwam ik daar opnieuw een tekening tegen, die leek op de vorige twee. De twee schetsjes kon ik net als de tekening hiervoor, moeilijk duiden. Het leken opnieuw een paar paddestoelen te zijn, of waren het alleen maar abstracte, cirkelvormige figuren? Ik wist het niet. Op de volgende pagina trof ik het stukje tekst aan, dat wellicht bij deze tekening hoorde:

Kadish Tolesa

*Alleen maar de manier waarop een man
zich verstopt, laat zien wie hij is.
Een vluchtige blik kan misleiden.
Kijk diep, overweeg en herken alles
wat is verborgen.*

*Regeltavok Oorpah – Boek 9, Notitie 221
Aantekening 77*

Sjonge, sjonge... had Yeesha mij naar hier geteleporteerd opdat ik eerst een soort filosofie cursus zou volgen, of zo? Je zou het bijna denken! Het cursusboek was echter niet al te dik, sterker nog, nog maar twee bladzijden waren beschreven en bevatte een vierde tekening, alsmede een stukje tekst. Ik bestudeerde de tekening nader. Nou, met een beetje goede wil was deze ditmaal herkenbaar. Was er niet een vijver getekend waarin een tweetal visjes zwom en die door een soort boom werd geflankeerd? Daar leek het op. Vervolgens las ik welke diepzinnigheid bij deze schets hoorde.

Eder Kemo en Eder Gira

*Als alles is afgenomen van iemand,
is de enige hoop die blijft
datgene wat is geschonken door de ander.
Door dit gegeven zullen beiden worden verlost.*

*Regeltavok Oorpah – Boek 2, Notitie 1071
Aantekening 54*

Peinzend sloeg ik het boek dicht en plaatste het terug op de bovenste boekenplank. Tja, zelfs een paar korte zinnen kunnen soms genoeg stof tot nadenken opleveren. Ik kreeg het vage gevoel dat deze vier diepzinnige strofes niet voor niets in dit

boekwerkje waren geciteerd, om daar door mij te worden aangetroffen. Vormden deze een van de geheimen van D'ni die Yeesha en haar helpers mij zouden tonen? Ik wist het simpelweg niet, en moest de verdere gebeurtenissen maar afwachten.

Over gebeurtenissen gesproken... ik had niet de indruk dat er hier op deze rotsklomp schokkende zaken stonden te gebeuren. Plots schoot er een sterk gevoel van onbehagen in mij omhoog. Ik was even druk geweest met het verkennen van mijn nieuwe omgeving, maar nu raakte ik doordrongen van het feit dat mij wellicht hetzelfde was overkomen als mijn betovergrootvader destijds! Ik was immers door middel van een schakelboek op dit eilandje neergezet, maar had geen idee of, en h  e ik zou kunnen terugkeren naar de spleet in de woestijn. Het bewuste schakelboekje dat met mij was meegereisd, kon dat in ieder geval niet bewerkstelligen. Wat ik wist van schakelboeken – en dat was lang niet alles – was

Ik besluit de vier totems aan een nader onderzoek te onderwerpen.

dat de foto's uit die boeken altijd de eindbestemming lieten zien. Opnieuw bekeek ik het plaatje uit het boekje aan mijn broeksriem. Het was en bleef een afbeelding van dit eiland. God mocht weten waar die plek zich bevond...

Na een kort ogenblik vermande ik mij. Dit lokaal had ik onderzocht en nu moest ik buiten maar eens gaan rondkijken, om te beginnen bij die vier totems die daar stonden opgesteld. Pas zodra ik dit eilandje in zijn geheel had uitgekamd en niets had gevonden om hier weer weg te komen, was het tijdstip aangebroken om mij zorgen te gaan maken

en niet eerder. Ik moest meer vertrouwen hebben in de hints die Jeff Zandi mij had toegespeeld en de boodschap die Yeesha mij had gegeven. Zij hoorden toch niet bij een duister complot wat tot doel had de argeloze bezoeker in een val te lokken? Uit het feit dat ik door middel van een schakelboek op deze rotsbult terecht was gekomen, moest ik toch de conclusie trekken dat dit een soort portaal was die toegang bood tot meer, hetgeen Yeesha had beloofd. Moreel weer wat opgekikkerd verliet ik dus in ferme pas de hut, die ik – voorlopig? – als mijn eigendom kon beschouwen.

De wandeling naar de plek waar de vier korte totems stonden, was een extreem korte. Ik onderwierp de meest rechtse die het dichtst bij de hut stond, aan een nader onderzoek. Opvallend was het grote symbool van een hand die op de ronde zijkant van de stenen zuil was aangebracht. Hij zag er precies hetzelfde uit als het handsymbool op de zeven reisdoeken, die ik in de woestijn en de spleet had geactiveerd. De bovenkant van de ongeveer anderhalve meter hoge zuil was eveneens opvallend. Vier schuine 'dakpannen' hielden nog een rond gat in het centrum vrij, waarin iets geplaatst of opgeborgen kon worden, maar die ruimte was nu leeg. De 'dakpannen' toonden een ets, voorstellende een grote paddenstoel, die door een tweetal kleinere werd geflankeerd. De tekening, en trouwens de stenen zuil als geheel, kwam mij bekend voor. In het boek dat ik zojuist had doorgebladerd en gelezen, werd deze zuil stilistisch afgebeeld. Het was het eerste plaatje dat ik was tegengekomen. Die schets toonde ook een opengeslagen boek, onderin de zuil. Zou deze zuil voorzien zijn van een

De eerste totem, rechts vooraan, toont een schets van een paar paddenstoelen.

De hand licht geelbruinig op, waarna een ruimte wordt geopend, die een schakelboek bevat.

geheime ruimte die een boek bevatte? De hint was overduidelijk en zelfs de bezoeker die deze zou hebben gemist, zou toch wel deze hand aanraken? Dat deed ik dan ook en zag hoe de hele hand geelbruinig oplichtte. Inderdaad schoof er daaronder een paneel open en in de nis hierachter bevond zich, zoals verwacht, een boek. Het was al opengeslagen en voorzichtig haalde ik het voor de dag. Qua formaat en dikte kon dit niet missen. Dit was een schakelboek! Het plaatje op de rechterpagina bewoog niet, maar ik paste wel op om de afbeelding niet per ongeluk aan te raken. Het plaatje was scherp en toonde een deel van een hut, in een schemerig licht. Ik zag planken, waarop voorwerpen lagen en stonden. Op de houten vloer stond een krukje en een tweetal lampen verspreidde een zacht geel licht. Een klein raam, bestaande uit een viertal ruitjes, keek uit op een

donkere omgeving, hoewel ik door het glas wel een blauwig licht zag branden. Dat was interessant... Mijn weg liep hier dus niet dood, maar zou mij op deze manier in andere Tijdperken brengen. Nu realiseerde ik mij dat het vreemde woord dat in het boek als een titel boven de filosofische zin was geplaatst, wel eens de naam van dit Tijdperk kon zijn. Hoe luidde die ook alweer? 'Teledahn', als ik mij niet vergiste.

De link tussen het boek binnen en de totems hier, was nu duidelijk geworden. Vier tekeningen en vier

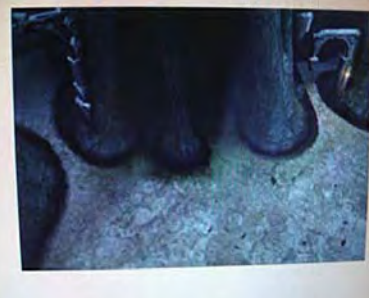

De hand van de tweede totem, rechtsachter, licht paarsig op.

stukjes tekst, pasten bij de vier totems hier. Ik had al gezien dat de vier zuilen identiek qua vorm waren, dus het leek redelijk te veronderstellen dat ik hier nog drie andere schakelboeken zou vinden, die in de overige totems verstopt moesten zitten. Dat moest ik dan meteen maar onderzoeken. Ik liep door naar de zuil rechtsachter en zag dat deze getooid werd door een vreemdsoortige paddenstoel, wat overeen kwam met de derde tekening en tekst uit het boek. Deze hand lichtte paarsig op zodra ik erop drukte en inderdaad, ook hier werd een ruimte geopend, die een schakelboek bevatte. Het plaatje dat werd getoond, kon ik niet plaatsen. Het was van enige hoogte, schuin naar beneden genomen, maar ik had geen idee wat ik hier zag. Het leek wel een gigantische olifantenpoot op een verder vlakke grond, waaraan zowel links als rechts een constructie was aangebracht. Vooral die rechts leek wel een soort stenen poort of boog te zijn, waaraan ook een lantaarn was bevestigd. Als ik zo een goed beeld had van de verhoudingen, dan was het nog

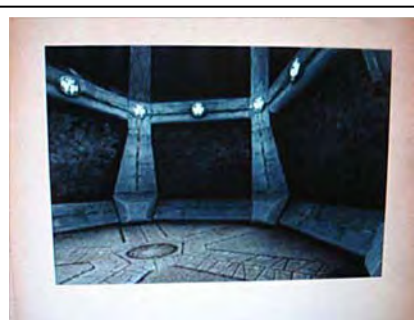
Het vrij scherpe plaatje toont het interieur van een houten hut.

Ik zie hier een gigantische olifantenpoot?

een flink understatement om die 'olifantenpoot' gigantisch te noemen... Voorzichtig legde ik het boek terug in zijn geheime nis.

De zuil links achter werd getooid met een ovaal, waarbinnen een opengeslagen boek was afgebeeld. Ik kon mij niet herinneren een dergelijke tekening in het boek te hebben gezien. Nou, dan maar eens kijken hoe het plaatje in het bijhorende schakelboek er uit zag. De hand lichtte lichtblauw op en het schakelboek, dat deze zuil natuurlijk ook bevatte, toonde een afbeelding van een ronde stenen vloer, waarin een vijfkantig mozaïek was aangebracht. De muren waren van donker steen en/of

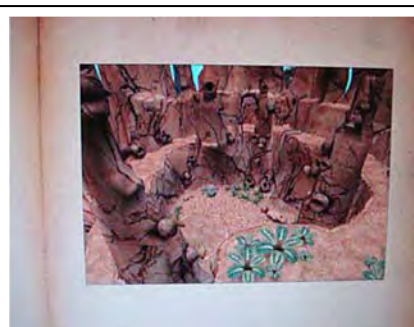
Dit is het plaatje uit het bijhorende schakelboek.

metaal gemaakt en waren aan de bovenkant voorzien van lampjes, waarin dat symbool van een opengeslagen boek weer in terugkwam. Bij welk Tijdperk hoorde dit? Er vanuit gaande

dat het er eentje uit het boek moest zijn, dan kwam het tijdperk dat ik als tweede had aangetroffen en dat 'Gahreesen' werd genoemd, er het dichtst in de buurt. Die onzekerheid werd weggenomen, zodra ik

aandacht schonk aan de andere afbeeldingen die rondom in de zijkant van de zuil waren aangebracht. Op het paneel achter de geheime opening ontwaarde ik dezelfde tekening als uit het boek, de bergen met het oog en de pagode op de top. De foto uit het schakelboek suggereerde dat dit inderdaad een gebouw was, dat betreden kon worden.

Dan bleef er nu nog één zuil over. Zie je wel, deze toonde een vis als afbeelding en dit kwam overeen met de vierde en laatste tekening uit het boek. Hoe dit Tijdperk heette was mij inmiddels ontschoten, maar de hand lichtte in ieder geval lichtgroen op en het schakelboek toonde een 'buiten' plaatje, dat echter meer roodbruinig dan groen gekleurd was. Ik keek namelijk

De bijhorende foto laat meer een roodbruinig landschap zien.

neer op een nogal rotsig en droog landschap, hoewel er vooral op de voorgrond wel een aantal groene planten waren te zien, die groeiden in een stervormige krans van zes bladeren. Ook dit schakelboek legde ik opnieuw voorzichtig terug op zijn plaatsje.

Ik voelde mij vreemd, met een mengelmoes van spanning en opgeluchtheid. Opgelucht was ik om te constateren dat ik op dit kleine eiland inderdaad niet vast zat, omdat mij hier vier ontsnappingsroutes werden aangeboden. Gespannen was ik, omdat ik geen idee had wat mij daar in die vier vreemde Tijdperken te wachten zou staan. Ik was dan ook niet van plan om nu meteen hier al

Het tekeningetje op de zuil linksachter herken ik niet, maar lijkt bij het Tijdperk te horen dat 'Gahreesen' wordt genoemd.

De zuil met het visje als symbool heeft een groene hand.

weg te schakelen, ik wilde toch eerst nog even verder rondkijken op dit eilandje. Dat onderzoek moest toch snel te voltooien zijn. Ik liep naar de achterste rand van het eiland, alwaar ik een goed overzicht had op het hele terrein voor de hut. Vervolgens staarde ik over de wolken. In tegenstelling tot de afbeelding uit mijn reisschakelboekje, zag ik geen naburige rotspunt. Wellicht was de top van de wolkenlaag inmiddels wat hoger komen te liggen, waardoor dit eilandje nu aan het oog werd onttrokken. Het bleef hier trouwens schemeren, de duisternis viel niet verder in.

Het smalle pad links van de hut loopt al snel dood.

Tussen de vier zuilen doorlopend begaf ik mij naar de linker zijkant van de hut. Er was daar nog genoeg ruimte voor een smal pad aan de rand van het rotsplateau. Achter de hut liep het pad verder, temidden van een aantal niet al te hoge, afgeronde en kale rotspunten. Erg ver kon ik hier trouwens niet doorlopen. Het pad maakte een flauwe bocht, steeg wat en liep daar dood op een groepje wat grotere dennenbomen, die hier groeiden.

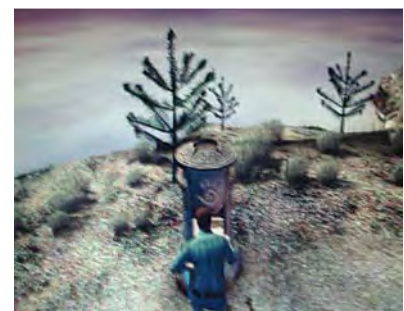
Vanaf het hoger gelegen plateau heb ik een mooi uitzicht over het hele terrein.

Aan de andere kant van de hut was het plateau nog wat breder en kwam daar uit op een wat hoger, half rond plateau, dat afgezien van wat armzalig gras en een paar struikjes, vrijwel kaal was gebleven. Het zag er aldus naar uit dat mijn onderzoek van deze rotsklomp zo snel tot een einde was gekomen. Vanaf dit hoger gelegen plateau had ik trouwens wel een mooi uitzicht over het hele terrein.

Wat nu? Het moment om dit

eiland te verlaten was zo sneller aangebroken dan ik op voorhand had gedacht. Ik moest nu dan maar de stoute schoenen aantrekken en één van de vier schakelboeken gaan uitproberen. Welke zou ik kiezen? Het leek mij het beste om de weg van de logica te bewandelen en het Tijdperk te gaan bezoeken dat het eerst in het boek werd genoemd, die wereld dus die 'Teledahn' heette en waar, als de tekeningetjes juist waren, paddenstoelen zouden groeien.

Ik liep naar de voorste en rechter zuil, hurkte voor de holte waarin het opengeslagen schakelboek lag en legde mijn hand op het plaatje dat het inwendige van een houten hut toonde.

Ik schakel naar het Tijdperk dat 'Teledahn' wordt genoemd.

Hoofdstuk 4: Teledahn.

Ik kwam bij mijn positieven bij de ingang van de hut die ik op het plaatje had gezien en keek naar buiten. Ik kon in eerste instantie moeilijk bepalen of dat 'buiten' écht buiten was, of nog steeds binnen. Het was namelijk behoorlijk schemerig en op niet al te grote afstand was een licht gebogen, donkere muur zichtbaar. Rondom de hut waren metalen roosters aangebracht. Onder de indruk zag ik hoe een enorme, ietwat lichtgevende paddenstoel vanuit de diepte omhoogrees. Zijn hoed, in blauwige en groenige tinten, was wel anderhalve meter groot!

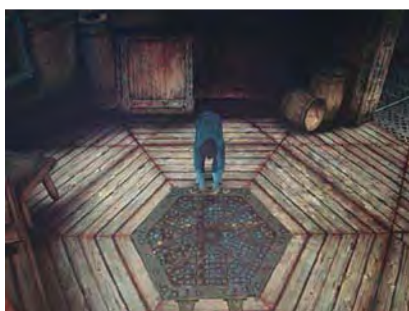
De metalen roosters werden door relingen omzoomd, waarop op regelmatige afstanden lampen waren aangebracht, die een zacht blauwig licht uitstraalden. Te zien was dat rondom de hut een cirkelvormig plateau was aangebracht, maar dat een pad van roosters hiervan wegleidde naar een cirkelvormige omgang die dichterbij de gindse muur was aangelegd.

Nog meer viel mij op. De atmosfeer was hier niet bepaald opwekkend. De lucht had iets ziltigs, maar stonk ook een beetje, zoals in een moeras. Tja, dat was natuurlijk te verwachten in een wereld waar van die grote zwammen groeiden! Verder bleek dat het licht sneeuwde. Het waren echter geen sneeuw kristallen die naar beneden dwarrelden. Deze vlokken waren lichtbruin van kleur en het waren zo te zien de reusachtige sporen die uit de onderkant van de hoeden van de paddenstoelen vielen. Ik blikte schuin omhoog. Dat moest betekenen dat de enorme zwam die ik naast het rooster zag zitten, in feite nog een ukkepuuk was!

Ik draaide mij om en besloot het inwendige van de hut aan een nader onderzoek te onderwerpen. De vloer was zeshoekig van vorm en

Rondom de hut zijn metalen looproosters aangebracht en daar groeit ook deze enorme zwam!

Het lukt mij niet om het metalen zeshoekige rooster in de vloer van de hut te openen.

ingelegd met onbewerkte, maar wel gladgeschuurde houten planken. In het hart van de grote zeshoek die zo was ontstaan, was een groot metalen luik aangebracht. Ik rukte aan het handvat, maar het luik zat op slot. Vrijwel recht onder het handvat zat een rood lampje, dat echter was gedoofd. Kennelijk was het rooster voorzien van een elektrisch slot, maar was de stroom hier afgesloten. Door het raster naar beneden turend, zag ik dat de hut in het water stond. De waterspiegel bevond zich ongeveer een meter onder de vloer van deze hut. Ik krabbelde overeind

en blikte om mij heen. De hut was tamelijk sobertjes ingericht en verre van groot. Op de vloer stonden twee houten kisten, die ik evenmin kon openen. Daarachter bevond zich het raam wat ik al op de foto in het schakelboek had gezien. Schuin daarvoor bevond zich langs de wand en in een van de hoeken, een lage zitbank. Links daarvan hingen aan een touw allemaal kleine paddenstoelen te drogen. Daarnaast stond een ton waarop een houten schaal stond en daarnaast stond een schep. Interessanter was het schap met boeken dat ik in de andere hoek van de hut aantrof en hier stond zowaar nog een lantaarn die brandde. Was hier kort tevoren nog

iemand geweest? Maar nu was hier niemand te bekennen. Ik liet mijn blik over de boeken gaan, maar zag dat het tuinboeken waren, die – hoe kon het ook anders – voornamelijk over zwammen en schimmels handelden. Na een vluchtige inspectie liet

Is dit een landkaart van deze wereld?

ik deze verder met rust. Op het tafelblad lag naast de lantaarn ook een vel bruin papier, wat een soort landkaart leek te zijn. De tekening was een tikje vochtig en de afbeelding deels vervaagd, maar ik kon toch de omtrekken van een eiland of een continent ontdekken, die een kruising leek te zijn van Antarctica en Australië. Negens kon ik ontdekken wat de schaal van de kaart was, dus zo was het moeilijk inschatten of ik hier naar een klein eilandje keek, of een enorme landmassa. Ik vermoedde echter het eerste, want afgaande op de belevenissen van mijn betovergrootvader, waren de

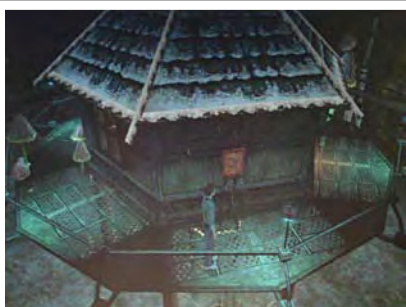
Tijdperken waarin hij had vertoefd, nimmer erg groot qua omvang geweest.

Zo was mijn onderzoek van deze kleine, zeskantige hut in een mum van tijd voltooid en moest ik maar eens buiten gaan rondkijken. Ik stapte op het rooster dat de hut omringde.

De ziltige moeraslucht was hier nog een tikje sterker dan in de hut, waar deze zich ook met een vage houtlucht had vermengd. Ik begon echter al aan de geur te wennen en vond hem nu wat minder onaangenaam dan op het moment dat ik die lucht hier voor het eerst had opgesnoven. Met een hol getik vielen er diverse druppels in het water en ook was het gekwaak van kikkers of padden te horen. Het was hier behoorlijk vochtig en tamelijk koel, maar niet koud. Geen wonder dat amfibieën zich hier thuis voelden. Vanuit de lucht dwarrelden er voortdurend wolken met bruinige sporen naar beneden. Ik had binnen al gezien dat zich een hele laag met grijsbruine smurrie op de raamkozijnen had afgezet en ook het dak van de hut was bedekt met een 'sneeuwlaag' van sporen. Het looprooster zelf leverde weinig geheimen op. Hier en daar waren zwammen er in geslaagd om zich door het rooster te wurmen, om pas daarna hun hoed te ontvouwen. Ik lette goed op om deze boleten niet aan te raken, want ik had geen idee of ze giftig waren, of niet. Door het rooster turend zag ik dat de hut op een viertal stevige palen stond verankerd

Op het dak van de hut ligt een 'sneeuwlaag' van sporen. Ginds zie ik een reet in de onringende wand.

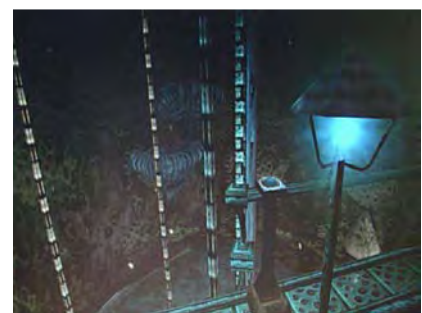
Op de achterwand van de hut tref ik een reisdoek aan.

en dat zich in het midden daarvan een metalen ladder bevond, die afdaalde. Het moest dus mogelijk zijn om via het rooster onder de hut te komen, maar dan moest het water wel weg zijn. Het water was ietwat troebel, maar toch wat helderder dan ik had gedacht. Vanaf hier zag ik ook dat er in de muur rondom een brede spleet zat en dat het buitenste roosterpad hierdoor pas écht naar buiten liep.

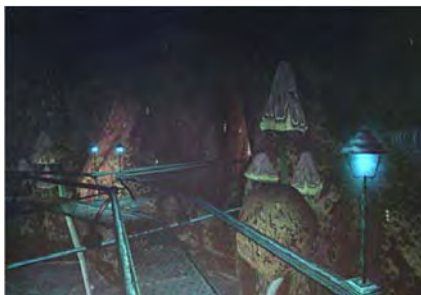
Ik wandelde helemaal rondom de hut en zag tot mijn verrassing dat op de achterwand een reisdoek was bevestigd, dat er precies hetzelfde uitzag als

de reisdoeken in de woestijn en de spleet. Ik raakte het handsymbool aan en zag hoe de duim in een lichtbruinige kleur oplichtte. Ook weerklonk hetzelfde rommelende geluid, maar nu hoorde ik ook een ander gerucht! Er weerklonk een bozig gekras als van een enorme kraai en even leek ik ook het gefladder van enorme vleugels te horen! Wat was dat nu weer? Iets wat angstig blikte ik naar boven, maar ik werd niet door een reusachtige vogel aangevallen. Ik zag alleen een diepe duisternis, waaruit het onophoudelijk sporen regende. Geen enkel dier, groot of klein, vliegend of niet, liet zich zien. De speech van Yeesha borrelde op dat moment weer naar boven in mijn geest. Had zij niet gezegd dat er in ieder Tijdperk zeven reisdoeken waren te vinden? In dat geval zou ik elders nog zes doeken moeten vinden. Zodra ik de hand helemaal had weten te activeren, zou er een nieuwe boom (of in deze wereld wellicht een paddenstoel) opdoemen, die mij een volgend reisdoel aanbood? Afwachten maar...

Mijn rondje voltooiend, kwam ik al spoedig weer bij de ingang uit en kon ik via het dwarspad op de buitenste ring van roosters komen. Ik arriveerde op een plek in het buitenste rooster waar de reling ontbrak. In de plaats daarvan waren er een aantal verticale kabels en stangen zichtbaar. Dat moest, zo te zien, wel een open liftschacht zijn. Rechts zat op een pilaartje een grote halfronde knop. Daarmee kon ik de lift oproepen. Ik drukte de knop in en hoorde een heldere metalen klik, maar verder gebeurde er niets. Het begon er meer en meer op te lijken dat hier schortte aan de energievoorziening, net zoals in de spleet in de woestijn, hoewel er links en rechts dus wel lampjes brandden. Nou, dan moest ik letterlijk maar eens

Dit lijkt verdacht veel op een open liftschacht, maar ik slaag er niet in de lift op te roepen.

Uit de wand groeien diverse zwammen. Ginds buigt het pad af en loopt door de spleet naar buiten.

buiten mijn licht gaan opsteken en ik vervolgde mijn route langs de buitenste ring.

Door het licht dat hier af en toe op de omringende wand viel, zag ik dat deze wellicht natuurlijk van oorsprong was. Hij was zeer hoog – hoe hoog precies kon ik niet zien, en liep helemaal rond, maar niet regelmatig, meer in flauwe golvingen. De wanden waren gevlekt in rode en gelige tinten, want in feite schimmels waren, zo vermoedde ik. Hier en daar groeiden er aan en uit deze wand een soort elfenbankjes of andere zwammen. Uit wat ik hier zag, moest ik wel concluderen dat de

waterplas waarin de hut stond zich binnenin de gigantische steel van een paddenstoel bevond, eentje van ongelofelijke afmetingen!

Al snel arriveerde ik op het punt alwaar het pad van de buitenste ring zich splitste en een tak naar rechts afboog, om daar door de spleet in de wand écht naar buiten te lopen. Dit pad sloeg ik in, stapte door de spleet en...

...Bleef daar met open mond stilstaan. Voor mijn ogen ontrolde zich de weidse blik van een groot moeras.

Wat zal ik daar aantreffen?

Het brakke water, dat zo te zien rijkelijk werd doorspekt met bruinzwarte algen, lag er verstild bij. De ziltige stank was hier buiten nog wat sterker, maar gelukkig was ik eigenlijk razendsnel gewend geraakt aan die lucht. De waterspiegel lag een meter of

Wat een landschap! Zelfs de 'kleine' paddenstoelen zijn hier gigantisch groot!

zeven onder het metalen looppad dat het moeras verder doorkruiste. Maar dat was niet de reden waarom ik vol verbazing stil was blijven staan. Vanuit het moeraswater staken diverse kleine en grotere paddenstoelen hun stelen en hoeden omhoog, maar 'klein' en 'groot' waren hier betrekkelijke begrippen! De kleine zwammen waren altijd nog een slordige tien meter groot en de grote konden qua formaat moeiteloos wedijveren met de spreekwoordelijke woudreuzen op Aarde. Deze 'kingsize' paddenstoelen waren ook voorzien van enorme hoeden. De omvang van de stelen van deze gigantische boleten was

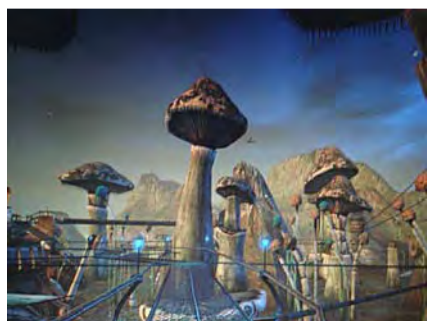
vergelijkbaar met de dikste bomen die op Aarde groeiden. Ik draaide mij om en zag dat ik zojuist uit zo'n vergelijkbare steel was gelopen, alleen 'mijn' paddenstoel was zijn hoed kwijtgeraakt. Tja, ook deze enorme organismen ontkiemden, groeiden en stierven uiteindelijk af. Weer richting het moeras blikkend, zag ik de resten van deze enorme hoed wat verderop in het donkere water liggen.

Het moeras liep trouwens niet tot aan de einder door, want in de verte rezen rotsige heuvels en bergen omhoog. Alles werd trouwens in een oranjegele gloed gedompeld, klaarblijkelijk was de zon net opgekomen of aan het ondergaan.

Een bleke zon scheert hier razendsnel langs de horizon. Zo zie ik alles in tegenlicht...

Al na een kort ogenblik kwam ik er echter achter dat noch van het een, noch van het ander sprake was. Terwijl ik verwonderend in het rond keek, zag ik hoe de lichtval veranderde. Er verscheen rechts een bleke witte zon, die niet de hemel in klonk of daalde, maar in een vliegende vaart evenwijdig aan de horizon langs het zwerk snelde. De zon stond zo laag, dat hij soms even achter de gindse bergtoppen verdween, maar al snel opnieuw daarachter tevoorschijn kwam. Nu zag ik alles in tegenlicht, maar ook dat beeld wijzigde snel. De zon schoot door in een racetempo en verdween al snel links uit beeld. Even later baadde het landschap voor mij opnieuw in het volle licht, dat nu ergens van achter mij kwam. Ik hoefde niet lang te wachten of de zon verscheen wederom rechts in beeld. Ik besloot eens te klokken hoe lang het duurde alvorens de zon hier een complete rondgang langs de hemel had gemaakt. Mijn horloge leerde dat dit in 67 seconden was gebeurd.

... en een half minuutje later baadt het moeras in de volle zon!

In de boeken van mijn betovergrootvader had ik gelezen dat ook in sommige andere Tijdperken het

ritme van dag en nacht zich zeer snel voltrok, onder andere op Myst zelf, maar dit was ongehoord, een planeet die zó snel om zijn as wentelde! De zon was trouwens

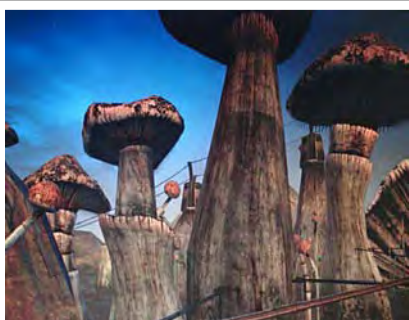
niet zo fel als op Aarde, maar dat kwam ook deels omdat er hier nogal wat wolken langs het zwerk trokken. Hoewel er hier beneden maar weinig wind stond, niet meer dan een zwak briesje, moest het hogerop veel harder waaien, want de wolken trokken behoorlijk snel. Dik waren ze echter niet, want de zon bleef er voortdurend gesluierd doorheen schijnen. Ze hingen dan ook tamelijk hoog, want het zicht was bijna optimaal en ook de hoogste bergtoppen ginds waren duidelijk zichtbaar en bevonden zich nog ruim onder de laagst langstrekkende wolkenlierten.

De temperatuur was hier wat aangenamer dan binnen. De zon gaf genoeg warmte om, in combinatie met het vele vocht hier, het bijna zwoel te doen aanvoelen. Die mening werd trouwens gedeeld door de fauna hier. Het was hierbuiten een gekwaak van jewelste, maar ik hoorde nog veel meer dierengeluiden. Soms leek het wel alsof ik een hond hoorde blaffen en ook leek ik insecten en vogelgeluiden te horen. Veel dieren zag ik echter niet. Sterker nog, alleen een vrij grote vogel zag ik traag, met grote klapwiegende vleugels langs vliegen. Ik had geen idee wat voor vogel het was en bij nader inzien leek het meer op een kruising tussen een vogel en een insect. Het dier vloog een paar keer dichtbij langs, leek nieuwsgierig mijn aanwezigheid op te merken, maar besloot toch geen risico te nemen en bleef op afstand. Eigenlijk was ik daar wel blij om. Stel dat het een roofvogel was, die in mij een prooi zag... ik had niets bij mij om mijzelf tegen een aanval te verdedigen!

Na aldus het landschap in mij op te hebben genomen, besloot ik het metalen looppad te volgen. Het bleef horizontaal, op ruime hoogte boven de waterspiegel doorlopen en was met metalen stangen en klampen aan de stammen van naburige reuzenboleten verankerd. Ook hier was het looppad voorzien van relingen en er waren daaraan op regelmatige afstanden lantaarns aangebracht die, net als binnen, blauwig licht verspreidde in de aanhoudend schemerige atmosfeer. Het was trouwens niet alleen natuur wat ik hier zag, want naast het looppad zag ik hier en daar ook spiraalvormige kokers hangen, waarvan er eentje trouwens bij 'mijn' paddenstoel uitkwam. Op zijn weg naar hier schampte hij de dikke steel van een reuzenzwam. Om deze blokkade weg te nemen, had men rücksichtslos een hele hap uit deze stam weggehakt, maar de reuzenboleet leek daar weinig hinder van te ondervinden. Zijn enorme hoed had hij namelijk nog op. Rondom de steel, ongeveer halverwege het

Een van de spiraalvormige kokers eindigt bij 'mijn' paddenstoel en doorsnijdt daar naartoe de steel van een andere reuzenzwam.

Aan de andere kant lijkt een soort kabelbaan te lopen.

looppad en het water, was wel rondom een zeil gespannen. Met welk doel precies, kon ik niet meer bepalen. Het zeil zelf was inmiddels op diverse plaatsen gescheurd en toonde ook grote gaten. Nee, dat zou niet veel bescherming meer bieden!

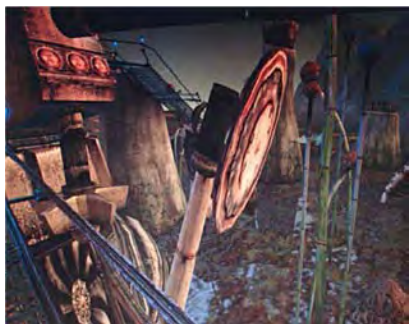
Van daar liep de spiraalbuis verder naar 'mijn' paddenstoel en daar vervolgens omhoog, om daar in de wand te verdwijnen. Aan de andere kant leek wel een soort kabelbaan te lopen, waarbij een paar hoedenloze dikke zwamstelen dienst deden als dragers van de kabels. De spiraalvormige kokers kwamen in de verte trouwens samen bij een groot

apparaat dat hier in het moeras was gebouwd en ook het looppad liep in die richting. Ik wandelde dus ook maar die kant op.

Middels een flauwe zigzag route arriveerde ik al spoedig aan de voet van dit enorme bouwsel. Tja, waar diende dit ding voor? Het was stevig verankerd in de moerasbodem en ten overvloede zag ik nog een paar enorme stangen zitten die zo lang waren als een huis en aan het eind van grote ronde schotels waren voorzien, met een doorsnede van een meter of drie. Het leken mij stabilisatoren, die desgewenst neergeklapt konden worden om het geheel zo nog beter te

Ik loop in de richting van een groot apparaat dat midden in het moeras is gebouwd.

Dit lijken wel enorme opgeklapte stabilisatoren te zijn.

verankeren. Het apparaat zelf leek een groot rond tandrad te zijn, waaraan een drietal raderen haakten, ook al van reuzenformaat. Hieraan zat eveneens zo'n spiraalbuis vast, dus het was niet moeilijk te bedenken dat met behulp van dat tandrad en die reuzenraderen, ook die buizen in beweging konden worden gebracht.

Het leek er derhalve op dat dit toestel hier de energievoorziening in dit moeras verzorgde. Kon ik het zaakje opstarten? Het looppad liep door tot aan de ronde bovenkant van het apparaat, dus ik kon daar sowieso een kijkje nemen.

Schuin omhoog lopend wierp ik geïmponeerd in het voorbijgaan een blik op de twee reusachtige raderen aan weerszijde, die net door de zon oranjeachtig werden aangelicht. Boven op het apparaat aangekomen, was daar nog een vrij kleine ronde metalen loopbrug aanwezig, die het hart van het toestel omspande. Dit was een metalen constructie met een soort opgevouwen paraplu in het midden, van een dikke twee meter lang. Uitgevouwen zou dit ding dus een spanwijdte krijgen van een kleine vijf meter! Van dit looppad leidde een drietal smalle en korte bruggetjes naar even zovele plateautjes, waarop een grote

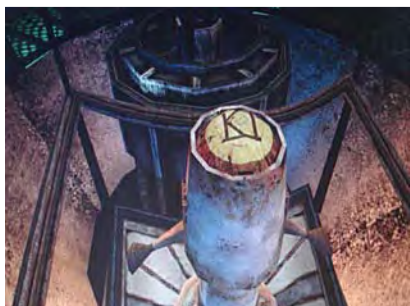
Geïmponeerd kijk ik naar de reusachtige raderen aan weerszijde van het looppad.

Zo arriveer ik aan de bovenkant van het apparaat.

hefboom bevestigd was. Die plateautjes bevonden zich steeds boven het beginpunt van een spiraalbuis én een van de reuzenraderen. Verder leidde ginds nog een ander looppad weg van dit apparaat en er bevonden zich hier, tegenover elkaar, nog een tweetal apparaten waarvan de ene iets meer dan manshoog was en de ander ongeveer tot borsthoogte kwam.

Dit tweede apparaat bekeek ik als eerste nader. Aan de zijkant zaten twee 'spanen', die schuin naar beneden wezen. Bovenop zat een grote groenige knop, die gelig aan en uit knipperde. Op

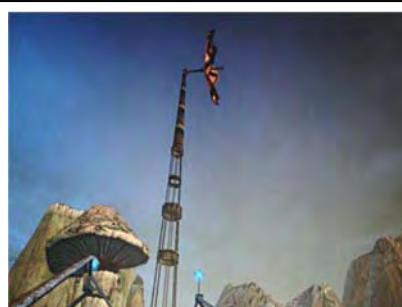

Een duidelijke hint... deze knop moet ik driemaal indrukken.

die knop was een groot D'ni teken aangebracht, dat het cijfer 'drie' voorstelde, zo wist ik. De hint was super duidelijk. Deze knop moest de gebruiker drie maal indrukken.

Ik moest behoorlijk wat kracht gebruiken om de knop in te kunnen drukken. Ik hoorde het schuren van metaal over metaal, maar verder gebeurde er niet veel. Nog een keer drukken leverde hetzelfde geluid op, maar duidelijk zag ik nu dat de beide spanen aan de zijkant een stuk omhoog waren gekomen. Kennelijk waren er een paar grendels, remmen of zekeringen weggeschoven. Zodra ik een

derde keer drukte, kwam het hele zaakje los! Met een enorm kabaal zag ik hoe de drie schuin omhoog staande zekeringen omlaag werden gemanoeuvreerd, totdat de grote ronde schotels aan het eind daarvan op het wateroppervlak rustten. Tegelijkertijd zag ik hoe in het hart van het apparaat een hele toren werd uitgeklaapt en omhoog schoof, met medeneming van de metalen paraplu. Zodra het hoogste punt was bereikt, klapte de paraplu naar opzij en vouwde open. Daarna stierf het kabaal weg en keerde de rust terug in het moeras.

Een toren wordt uitgeschoven en de metalen paraplu klapt uit!

Tja, wat nu? Ik besloot om te lopen en een kijkje te nemen bij het andere apparaat. Het bleek een soort kijker te zijn. Ik tuurde door een ovaal venster, dat uitkeek op een naburige bergtop, terwijl ik links daarvan een zee ontwaarde. Het beeld was van een duidelijk hoger standpunt afkomstig dan waar ik nu stond. In het midden werd het kijkvenster doorsneden door een metalen stang met een oog in het midden. Merkwaardig... dat wekte de suggestie dat ik met dit toestel ergens op kon mikken. Onderaan de stang zaten ook een tweetal knopen, waarmee ik het toestel naar boven of beneden kon manoeuvreren. Ik verplaatste het metalen oog wat omhoog en op dat moment schoof de snel bewegende zon in beeld, en ook even door het oog. Tot mijn verrassing weerklonk er rondom mij even wat gerommel en voelde ik een lichte trilling. Al na een paar seconden schoof de zon echter rechts uit het beeld, en kwam het hele zaakje weer tot rust.

Het kwartje was echter gevallen. Als ik de zon in het centrum van het beeld wist vast te houden, dan schenen de stralen recht in de metalen paraplu hierboven en werd er energie opgewekt. Dit apparaat was een alternatieve zonnekrachtcentrale! Het was

Ik tuur door een soort kijker.

In het oog moet ik de zon zien te vangen en vast te houden.

Gelukt!

echter vervelend dat die zon zo snel bewoog... Maar geen nood, links en rechts van het scherm zaten nóg twee knoppen en daarmee kon ik het hele toestel laten draaien in een door mij gewenste snelheid! Ik wachtte tot uiterst rechts de zon weer in beeld verscheen en drukte toen snel op de linker knop. De toren met de paraplu begon te draaien, maar nog niet hard genoeg om de zon bij te houden. Zodra deze echter in het midden van het metalen oog was gearriveerd, drukte ik nogmaals op de linker knop en nu kwamen beide snelheden met elkaar overeen en bleef de zon in het oog zitten. Het was wel grappig om te zien dat de zon nu stil leek te staan en dat in plaats daarvan het landschap bewoog! Aan de vibratie van het apparaat was te voelen dat er nu genoeg energie werd opgewekt om ook die korte zonloze momenten te overbruggen. Dat gebeurde zodra de zon even achter de hoogste bergtoppen was verdwenen. Mooi, het zag er dus naar uit dat ik het energieprobleem van dit moeras had opgelost!

Goed, wat nu? Ik liep naar de buitenste rand van de ring en zag hoe onder mij het enorme tandwiel in beweging was gekomen dat die beweging aan de raderwerken werd doorgegeven. Toch stokte er kennelijk nog iets in deze enorme machinerie, want de spiraalvormige buizen die hier ontsproten, stonden nog steeds stil. Maar daar kon ik wat aan doen! Ik begaf mij naar het eerste plateautje en duwde de grote hendel naar achteren, die zich daarop bevond. Tot mijn genoegen begon de grote horizontale buis te draaien, die helemaal terugleide naar de paddenstoel waarin ik dit Tijdperk was binnengegaan. Bij het tweede plateautje, links van het looppad, wilde ik hetzelfde doen, maar de hefboom daar bleek vast te zitten. Ook toen ik in een uiterste krachtsinspanning deze probeerde los te wrikken, lukte dat niet. Helaas...

Met de hefboomen op de plateautjes kan ik twee spiraalbuizen in beweging zetten. De derde blokkeert.

Deze spiraalbuis kon zo dus niet in beweging worden gezet en ik moest maar hopen dat dit zonder gevolgen bleef. Gelukkig lukte het mij wel om de derde buis in beweging te zetten.

Vanaf dit derde plateautje had ik trouwens, naar links blikkend, zicht op een deel van het moeras alwaar dit zich sterk versmalde en overging in een soort kreek in de verte. Echt goed kon ik het niet zien, maar ginds leek ook een pad te lopen. Meer naar rechts turend, zag ik dat dit moeras niet helemaal natuurlijk was. De brakke poel was hier namelijk afgedamd en te zien was dat zich achter de gesloten dam een kalme zee bevond, met veel helderder water. Nou, op zich zou het geen kwaad kunnen om wat vers, schoner water in deze draspoel toe te laten. Was het mogelijk die kant op te wandelen? Ik sloeg het tweede looppad in dat bij deze enorme energieopwekker vandaan liep.

Ginds ligt een dam, waardoor het moeras niet met vers water doorspoeld kan worden.

Zo te zien was het inderdaad oorspronkelijk zo geweest dat dit pad bij de dam zou uitkomen, maar die route was inmiddels geblokkeerd. Een van de hoeden van die reuzenboleten was losgeschoten en had in zijn val het metalen pad totaal

doormidden gekliefd! De route eindigde op de scheefhangende hoed in het drassige water dat, zo kon ik hier oordelen, niet al te diep kon zijn. Het andere einde van het pad bungelde een stukje verder doelloos in de hoogte, maar kon ik vanaf hier niet bereiken. Ik zag trouwens dat hier meer reuzenzwammen hun hoeden inmiddels waren kwijtgeraakt. Vlakbij het andere einde van de dam zag ik nog zo'n hoedenloos exemplaar staan.

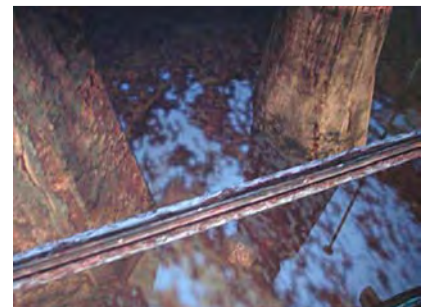
Onverrichter zaken keerde ik dus op mijn schreden terug, maar mijn route liep hier nog niet dood. Het andere pad liep immers gewoon verder, de route naar deze

Wat de functie is van die ronde, overdekte galerij, weet ik niet.

enorme machine was immers niet meer dan een splitsing geweest. Snel liep ik naar deze driesprong en vervolgde het hoofdpad. Het geratel, geschuur en gerammel van de in bedrijf zijnde machine werd daarbij geleidelijk naar de achtergrond gedrongen en daar was ik blij om, want wat maakte dat ding een herrie! Even later liep ik onder de spiraalbuis door, die ik als enige van de drie niet in beweging had kunnen zetten. Ik zag dat deze buis dwars door een losse rots liep die zich hier in het moeras bevond en van daar doorliep naar een reuzenzwam. Vlak onder de hoed eindigde hij daar,

in een soort cirkelvormige overdekte galerij die rondom de dikke steel van deze boleet was gebouwd. Naar de precieze functie van dit bouwsel kon ik slechts gissen. Mijn aandacht werd hier vervolgens getrokken door een vreemd ritmisch ploppend geluid, dat net boven het geratel van de werkende machine uitkwam. Vlak naast het looppad zag ik een uiterst merkwaardig creatuur, dat een kruising tussen een plant en een dier leek te zijn. Het was een rond en plat bruinig ding, met een doorsnede van ruim een halve meter. Door middel van een gat in het centrum lanceerde hij zichzelf steeds een eind de lucht in, waarbij hij zich als het ware opvouwde. Zodra de vaart eruit was en de daling weer werd ingezet, spreidde het vreemde dier zich als een paraplu uit en landde zo zachtjes met een ploppend geluid, op het water. Lang bleef het dier daar niet drijven, want onmiddellijk lanceerde hij zich opnieuw. Dat bleek zo de hele tijd doorgaan en ik bleef het schouwspel een korte tijd bekijken. Wonderlijk was het!

Wat voor vreemde speling van de natuur is dit merkwaardige dier?

Het looppad eindigt bij een kabelbaan, waarvan de cabines emmers blijken te zijn.

Mijn pad vervolgend, zag ik dat deze uitkwam bij het begin van de kabelbaan. Op een metalen torentje bevond zich een grote kabelgeleider en ik zag dat de cabines in feite grote emmers waren. De kabelbaan stond stil, maar zodra ik de hendel overhaalde die zich hier bevond, begonnen de emmers aan hun tocht langs de kabels. Dat gebeurde trouwens niet onmiddellijk. Met een ritmisch geklik werden zo te horen eerst allemaal remmen en zekeringen ontgrendeld, waarna de emmers langzaam maar zeker in beweging kwamen.

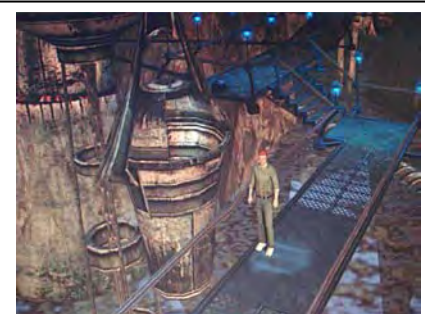
Via een kort metalen trappetje kon ik afdalen naar wat het einde van het looppad bleek te zijn. De emmers draaiden hier in hun rondgang langs de kabelgeleider vlak achter de reling van het looppad langs, die hier zelfs een stukje in de richting van de emmers was verbogen. Tja, een kabelbaan dient natuurlijk om iets naar boven en/of beneden te vervoeren en dit zou dan wel de plek zijn waar iets kon worden in- of uitgeladen. Ik volgde met mijn ogen een van de emmers en zag dat de kabelbaan uiteindelijk bijna helemaal bovenin de reusachtige hoedenloze paddenstoel eindigde, waarin zich ook de hut bevond.

Aha... daar had ik ook een soort open liftschacht ontdekt. Het begon er meer en meer op te lijken dat zich daarboven interessante zaken bevonden. Ik besloot helemaal terug te wandelen. Nu alles van energie was voorzien, kon die lift nu wel worden opgeroepen? Na een flinke wandeling arriveerde ik wederom bij de hut en daar testte ik opnieuw de blauwe knop van de lift. Tot mijn teleurstelling weerklonk er weliswaar een metalig gerammel, maar kennelijk blokkeerde er daarboven nog iets en bleef de lift op zijn plaats. Ik beende daarom maar de hut in en probeerde of ik nu het zeskantige luik in de vloer kon openen. Ook dat lukte niet!

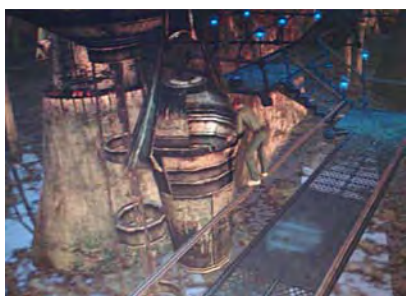
Verdorie! Wat kon ik hier nog meer doen? Het leek wel alsof ik vast zat! Ik ging even op een van de krukjes in de hut zitten, en dacht na. De lift werkte (nog) niet, het luik hier ging niet open, maar daar had ik nog niet veel aan, want hieronder bevond zich immers water. Het pad buiten leidde naar de machine die ik in werking had gesteld. Verder liep dit pad richting de dam, maar die route was afgesneden, en het andere pad eindigde bij de kabelbaan, die gelukkig wél functioneerde. Als ik nu een zak meel was, of zoiets, dan kon ik mij in zo'n emmer naar boven laten vervoeren... Maar wacht eens even! Ik kón toch zelf in zo'n emmer gaan zitten? Was dat mogelijk? Dat moest ik nader onderzoeken.

Weer bij de kabelbaan aangekomen, slaagde ik erin om deze, door het overhalen van de hendel, opnieuw stil te zetten. De emmers kwamen niet abrupt tot rust, maar gleden nog een eindje door.

Aldus was het even goed mikken voordat ik erin slaagde om een emmer precies hier beneden voor de reling van het looppad te parkeren. Als ik er maar voor zorgde de hendel over te halen zodra de dalende emmer de laatste kabeldrager passeerde, dan kwam het goed. Bij de reling staand, zag ik dat het mogelijk was om in, en minstens zo belangrijk, ook uit de emmer te klimmen. In principe moest het dus mogelijk zijn om mijzelf te vervoeren, maar dan moest ik wel snel handelen. Ik had al

Is het mogelijk om in en uit deze emmer te klimmen?

Ik slaag erin om in de emmer te klimmen, vóór deze vertrekt.

ontdekt dat de kabelbaan niet onmiddellijk in beweging kwam zodra ik de hendel overhaalde, maar dat dit een seconde of twaalf duurde. In die tijd moest ik snel het trapje afspringen, naar de emmer rennen en erin klimmen. Lukte dat in twaalf seconden? Proberen maar...

Ik moest er duidelijk enige handigheid in krijgen. Hoewel ik de eerste keer dacht snel genoeg te zijn, kwam de emmer juist in beweging op het moment dat ik mij daarvoor aan de reling omhoog hees.

Terug dan maar weer, voor een tweede poging.

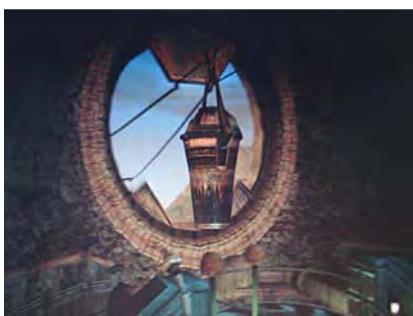
Nadat ik de kabelbaan op het juiste moment had stilgezet en weer in beweging had gebracht, snelde ik wederom, zo hard ik kon, naar de stilstaande emmer die voor de reling hing. Nu was ik op tijd! Ik hees mij op, pakte de rand van de emmer en liet mij rücksichtslos in het inwendige vallen. Dat leverde mij een pijnlijk voorhoofd op, maar ik nam niet de tijd om mij daar nu druk om te maken. De emmer kwam namelijk in beweging en ik krabbelde snel overeind om over de rand te kunnen gluren en zo het ritje te volgen.

Kortstondig kon ik nu genieten van een wijds uitzicht over het moeras, maar lang duurde het tochtje niet. De emmer rondde de kabelgeleider, passeerde de eerste staander, vervolgens nog een tweede en arriveerde al spoedig aan de bovenkant van de onthoofde reuzenpaddenstoel. In de enorme steel was een groot ovaal gat aangebracht, waardoor de kabelbaan naar binnen liep.

Zodra dat was gebeurd, kwam de emmer boven een fors uitgevallen rond metalen rooster tot stilstand en werd de ovaal ingang door een dikke metalen schuifdeur afgesloten. De reden liet zich raden. Het mechaniek

Daar gaat de emmer omhoog, met mij als passagier!

Door een groot ovaal gat schuift de emmer naar binnen.

had kennelijk geregistreerd dat deze emmer niet 'leeg' was. Ik kreeg niet eens de tijd om uit de emmer te klimmen, of daar schoot automatisch de bodem van de emmer los en tuimelde ik een paar meter naar beneden tot op het rooster, waar ik een paar maal over de kop rolde, maar mij gelukkig niet bezeerde. Op de bodem van mijn alternatieve vervoer hadden zich ook nogal wat sporen verzameld, die ook mee naar beneden dwarrelden. De functie van dit rooster werd nu ook duidelijk.

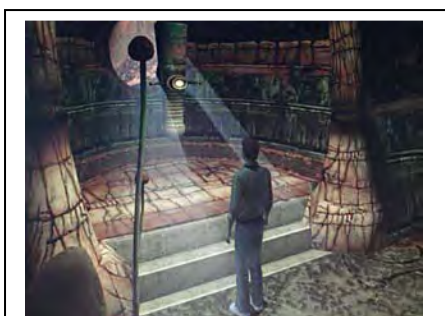
Nog voor ik overeind was gekrabbeld, kwam daaronder een grote ventilator in beweging. Deze zoog de omringende lucht naar zich toe, zodat de meeste sporen in deze ruimte werden weggezogen. Zodra ik overeind was gekomen, sloeg de ventilator al af, werd de ronde ingang weer geopend en begonnen de emmers opnieuw aan hun langgerekte rondgang langs de kabels. Ik volgde de baan die de emmers hier volgden. Ze schoven net langs en over mijn hoofd, om in het midden van de ruimte, een grote ronde zaal, om te draaien en weer naar buiten te gaan. Door de ronde opening turend, zag ik nog net de top van de tweede staander, die getooid was met een rood lichtje. In het lokaal waar ik was binnengevallen, was het verder behoorlijk schemerig. Er waren een paar lampjes ontstoken, maar die slaagden er nauwelijks in het donker te verdrijven. Het meeste licht kwam nog door de ovale opening, al was te zien dat zich rechts, in een tweetal nissen, ook een paar vensters bevonden. Tussen deze nissen in, zag ik aan de muur een reisdoek zitten, de tweede in deze wereld. Dat betekende dat ik een goede beslissing had genomen om dit kabelbaanritje te maken. Ik liep naar de reisdoek toe en activeerde

Op de wand tussen twee nissen in, bevindt zich een reisdoek.

hem. De lopende kabelbaan maakte zoveel gerucht, dat het rommelende geluid van de reisdoek nauwelijks te horen was. In ieder geval zag ik wel dat naast de duim, nu ook de eerste helft van de handpalm geelbruinig oplichtte.

Vervolgens keek ik verder om mij heen. Het was moeilijk in te schatten of de vloeren en bogen die de ingang van de twee nissen vormden, door mensenhanden waren gemaakt of zo natuurlijk waren gevormd. De wanden waren sowieso de originele binnenkant van de steel van de reuzenboleet. Wat dat betreft leek dit wel wat op die 'huisbomen' die groeiden op de thuiswereld van Saavedro, de man die zo ongelukkig door de zonen van Atrus in de steek was gelaten en die later het Releeshahn schakelboek uit Tomahna had gestolen. De bogen van de nissen nader bekijkend, moest ik concluderen dat dit hard geworden stelen van paddenstoelen moesten zijn. In deze wereld namen paddenstoelen de rol van bomen en dus hout, gewoon over.

In de nissen hangt een kijker.

Daarmee kunnen de kabelbaan en de zonnecollector in de gaten worden gehouden.

Dat de vloer ook van 'zwammenmaterie' was gemaakt, was indirect te zien omdat op sommige plaatsen de vloer was doorboord en dat ook daar bolenten hun stelen en hoeden omhoogstaken. Ik verbaasde mij er al niet meer over dat deze 'kleintjes' al groter waren dan ikzelf en liep de rechter nis binnen. Die was nog behoorlijk diep, maar verder leeg, op een metalen instrument na. Die hing in het midden, voor het ronde venster. Het bleek een kijker te zijn, die uitzicht bood op vrijwel de hele kabelbaan. Het was jammer dat ik de kijker niet kon verdraaien. Juist toen ik besloot dat ik genoeg had gezien, vloog een van de insectachtige vogels op een korte afstand langs. De zon deed zijn spatelvormige vleugels goudbruin oplichten en nu kon ik zien dat zijn staart dezelfde vorm had. De kop was klein, en daaronder zaten meerdere korte pootjes. Tja, bij nader inzien was dit dus tóch een insect, zeg maar een 'reuzenmoeraslibelle'!

In de tweede nis was, net als in de eerste, ook een kijker opgesteld. Deze keek uit op de zonnecollector. Vanuit deze gezichthoek zag ik tevens de (nu draaiende) spiraalbuis die deels door de steel van een reuzenzwam heenliep. Deze nam, gelukkig voor die schimmel, daar een kleinere hap uit dan vanaf het looppad bezien, had geleken. Achter de zonnecollector zag ik ook nog een deel van de dam liggen en het was duidelijk dat de twee kijkers dienden om de (goede) werking van deze apparaten hier te controleren.

Voor de nissen was in de vloer een groot ovaal verzonken gedeelte aanwezig. Hoewel deze nu vrijwel leeg was, vermoedde ik dat hier tijdelijk goederen werden opgeslagen die met de kabelbaan vervoerd moesten worden. Nu lag hier alleen een bovenstuk van een emmer en in de hoek van de ruimte zag ik een andere emmer liggen, alsmede andere reserveonderdelen van de kabelbaan. Vlak daarnaast was een bedieningspaneel aangebracht. Ik nam daarachter plaats en overzag het geheel. Erg

In de vloer is een groot verzonken gedeelte aanwezig.

ingewikkeld zag het er niet uit. Uiterst rechts zaten een drietal lichtknopjes, waarmee ik nog wat meer lampjes in deze ruimte kon ontsteken om de duisternis wat verder te verdrijven. De bovenkant van het paneel toonde een schema met vier symbolen, waarvan er drie brandden. Het bovenste symbool leek te slaan op de zonnecollector, en de twee symbolen daaronder lieten zien dat de kabelbaan in vol bedrijf was. Het meest linkse symbool was gedoofd en kon ik niet plaatsen, een spiraalbuis die eindigde bij een driehoek. Dit hoorde bij de derde spiraalbuis, die vast zat. Links van het paneel zat een hendel. Het onderste deel van het paneel bevatte een tweede hendel en een drietal wijzers. De eerste stond helemaal bovenaan langs een langgerekte sleuf die naast de hendel was aangebracht. Links wees een wijzer naar een symbool van ronddraaiende pijlen en deze kon desgewenst in de stand daaronder worden gezet, namelijk van een enkele pijl. Kon ik hiermee de kabelbaan ook hierboven stilzetten? Dat zou prettig zijn, want het voordurende piepende en schurende geluid begon mij te irriteren. Ik verzette de hendel en inderdaad. Zodra de volgende emmer boven het ronde rooster was gearriveerd, stopte deze en werd de ingang afgesloten. Ik zag ook dat het kabelbaansymbool in het schema nu was gedoofd. Mooi zo! In een

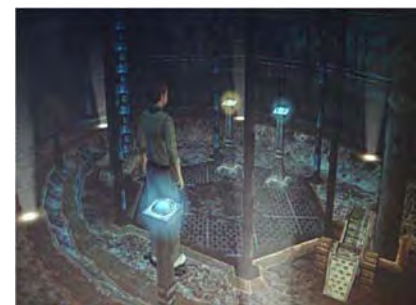
Het bedieningspaneel is niet erg ingewikkeld. Eerst haal ik de drie lichtknopjes over.

De middelste hendel schuift omhoog, de pijl daarnaast naar beneden. Zo wordt het water weggepompt!

rustige atmosfeer bestudeerde ik nu de rechter wijzer. Er brandde een rood lampje en de wijzer wees naar links, naar een symbool dat wel wat weg had van een amfora, zo'n ouderwetse Griekse kruik. Het symbool rechts leek veel op het zeshoekige rooster uit de hut, hier beneden! Aha, zou ik hier ook het luik kunnen ontgrendelen en het water daaronder laten weglopen? Ik haalde de hendel in het midden naar beneden en zag hoe deze heel langzaam weer terugschoof naar zijn oorspronkelijke positie, terwijl tegelijkertijd het pijltje in de sleuf daarnaast langzaam naar beneden bewoog. Van beneden

weerklonk er een vaag gerommel en ook meende ik het geklots van water te horen, als van een enorme badkuip die aan het leeglopen was. Dat was trouwens vrij vlot gebeurd. Mooi, dat was dan voor mekaar! Nu de wijzer nog even op het symbool van het vloerluik zetten en ik was hier klaar.

De lift wordt geblokkeerd, maar daar is iets aan te doen...

rechterkant van de lift zat een grote metalen klauw in een van de verticale stangen gehaakt. Deze stang was van inkepingen voorzien. Ongetwijfeld zou er onder het vloerplateau een soort tandwiel zitten, waarmee het hele zaakje naar boven of beneden kon bewegen. Ik drukte op het voetpedaal die voor de klauw zat en zag hoe deze lossprong. Opnieuw betrad ik het liftplateau en drukte opnieuw op de blauwe knop.

Ik had verwacht dat de lift door deze actie naar beneden zou gaan, maar in plaats daarvan ging hij omhoog! Maar dat maakte niet uit. Als hierboven nóg een ruimte was, dan moest ik die natuurlijk ook onderzoeken. Het liftplateautje stopte helemaal bovenin de steel van de reuzenboleet, maar ook hier was het schemerdonker. De lift

De ruimte waarin ik arriveer, wordt als woon- en slaapkamer gebruikt.

bevond zich aan het einde van een langgerekte nis of een kort gangetje, dat uitkwam in een min of meer ronde kamer. Deze was veel bescheidener van afmeting dan de zaal hier beneden en in een oogopslag zag ik dat deze ruimte als woon- en slaapkamer werd gebruikt. Op de vloer lag een rond kleed, maar het kleurrijke patroon was door de tand des tijds behoorlijk vervaagd. Recht vooruit stond tegen de wand een bed, voorzien van een zeer dikke, groene en nogal ouderwets aandoende spreij. Vlak daarnaast stond een grote vierkante houten kist die was opengemaakt. Er

slingerde hier nog enig verpakkingsmateriaal rond, zoals piepschuim. Ik vermoedde dat het voorwerp dat daar naast in een ondiepe nis stond, in die kist had gezeten. Tot mijn verrassing was het een aquarium. De bewoner van deze ruimte leek hier een privé stukje moeras te kweken! Het aquarium bevatte een paar kleine paddenstoelen en de 'vissen' waren in werkelijkheid een aantal van die merkwaardige platte, springende dieren, waarvan ik daarstraks een groot exemplaar had gezien. De dieren hier moesten jonkies zijn. Ze waren nog geen tien centimeter in doorsnee, maar toonden desondanks hetzelfde gedrag als dat grote exemplaar buiten in het moeras. Hun sprongetjes waren ook klein in vergelijking met hun ouders. Slechts de allergrootste exemplaren wisten tot bijna de bovenkant van de glazen bak te komen. Dat betekende dat deze 'moerasploffers',

Het lijkt precies in mijn reisschakelboekje te passen!

zoals ik deze pannenkoekachtige dieren nu maar noemde, hun aquarium al bijna aan het ontgroeien waren.

Voor het aquarium staand en naar links kijkend, zag ik daar

tussen de kist en de wand een rechthoekig papiertje schuin tegen de wand staan. Nieuwsgierig pakte ik het op en tot mijn verbazing zag ik dat het precies hetzelfde formaat had en van hetzelfde papier was vervaardigd als het kleine reisschakelboekje dat nog steeds aan mijn broeksriem vast zat. Het vermoeden dat ik dit velletje aan dat boekje kon toevoegen werd versterkt, omdat op de

In een nis staat een aquarium met jonge 'moerasploffers'. Mijn oog valt op het rechthoekige papiertje dat links tegen de wand staat.

onderste helft van de bladzijde weer dat ronde D'ni teken was aangebracht. Daarboven stond in een rechthoek een groenige tekening, die een soort dak of wigwam leek voor te stellen. Zodra ik de tekening aanraakte, klonk er een kort zoemend geluid en als bij toverslag lag het papier weer op dezelfde plaats op de grond. Maar tegelijkertijd had ik bij mijn middel een beweging gevoeld, daar waar het boekje vast zat. Ik haakte het los en sloeg het open. Inderdaad was daar nu op een pagina die eerst blanco was, de tekening van de wigwam verschenen, die nu helder groen oplichtte. Dat was allemaal zeer merkwaardig, maar wat ik ermee moest doen, wist ik niet. Ik sloot het boekje en haakte het opnieuw vast.

Als bij toverslag is de tekening in mijn boekje overgezet en licht daar fel groen op.

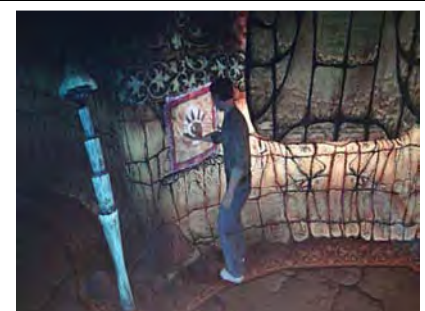
Bij het meest rechtse raam staat een kijker opgesteld, terwijl voor het middelste raam een soort bureautje staat.

Verder rondkijkend zag ik dat in de wand van de andere zijde van de ruimte een drietal ovale glas in lood ramen waren aangebracht, waardoor ik echter niet naar buiten kon kijken, omdat er een soort zonwering aan de buitenkant voor hing. Bij het meest rechtse raam stond een kijker opgesteld, terwijl voor het middelste raam een soort bureautje stond, of eigenlijk meer een hele brede vensterbank, die vol lag en stond met spullen. Links daarvan zag ik in de wand naast het derde raam een hendel zitten. Zou ik daarmee de zonwering kunnen optrekken?

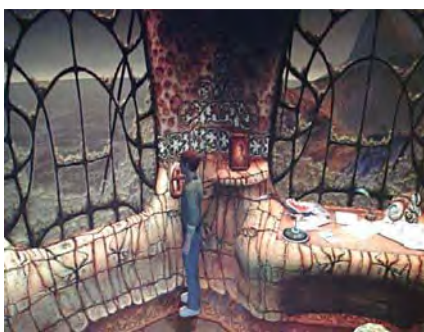
Die actie liet ik nog even achterwege, want aan de

linkerkant van het derde raam ontwaarde ik opnieuw een reisdoek! Dat had natuurlijk de hoogste prioriteit. Ik liep er naartoe, drukte mijn hand op het handsymbool en zag dat nu de hele handpalm geelbruinig oplichtte. Mooi, ik was bijna halverwege, nog vier te gaan!

Nadat ik een korte blik op de smaakvolle schemerlampen had geworpen, die hier een beetje licht verspreidde, haalde ik dan het kleine hendeltje over en zag hoe de zonneschermen voor de ramen naar beneden weg klapten. Een schemerig daglicht

Ik activeer de derde reisdoek...

...en klap de zonneschermen open.

spoelde naar binnen, maar een echt optimaal zicht bleef achterwege. Aan de buitenkant van de ramen hadden zich nogal wat sporen afgezet, die vooral langs de loden randen dik aangekoekt zaten. Wellicht was het een idee om eens een glazenwasser te bellen, maar een telefoon kon ik hier nergens ontdekken...

Naast de hendel stond een fotolijstje op een richeltje. Het plaatje was bruinig geworden en niet al te scherp en toonde het gezicht en de torso van een slank persoon. Was dit de bewoner van deze kamer? Maar waarschijnlijker was dit een plaatje van een goede relatie of een familielid van deze

geheimzinnige bewoner. Ik wendde mijn blik af.

Toch nieuwsgierig naar het uitzicht vanaf dit hoge punt, tuurde ik door een helder stuk van het raam, maar wat ik daar zag, viel behoorlijk tegen. Het raam keek uit op een saai stukje moeras en een paar rotsen. Het drassige water leek zich tot de einder uit te strekken en zo was deze sompige plek toch een stuk groter dan het aanvankelijk had geleken. Het was echter waarschijnlijk dat het derde raam een fraaier uitzicht had aan te bieden, want daar zou toch niet voor niets die kijker opgesteld staan? Ik tuurde door het apparaat en zag een hoekje van het moeras, alwaar deze overging in heuvels en lage bergen. Aan de voet van de heuvels was het water relatief helder, wat kwam omdat een stroom vanuit de bergen zich hier middels een waterval in de poel stortte. Al met al werd het moeras dus tóch van vers water voorzien, ondanks de gesloten dam. Snel ging het uiteraard niet. Ik bleef even kijken totdat ik de zon zag passeren, die nét boven de hoogste heuveltop langs wist te scheren.

De kijker biedt zicht op een waterval, waarmee fris, helder water het moeras binnenstroomt.

Vervolgens weidde ik mijn aandacht aan het bureau. Ervoor was een krukje in de vorm van een poef neergezet. De stoffen bovenkant zag er een stuk helderder uit dan het vloerkleed en toonde een achtpuntige ster, die in een ingewikkeld groenig patroon was ingeweven. Ik ging zitten en liet mijn blik over de vele voorwerpen dwalen die hier lagen uitgestald. Linksvoor stond op een staak een opgezet en half opengewerkt dier dat ik niet herkende. Het leek een soort vis te zijn, maar dan met pootjes, zoals een krab die heeft. Rechtsachter ontwaarde ik een prachtige ganzenveer in een luxe ogend potje, maar zo te zien was niet een gans de leverancier van dit primitieve schrijfgerei geweest. Het ding leek wel van D'ni makelij te zijn en dat gold zéker voor het vreemde instrument dat daarnaast lag. Was dit een helm, verrekijker of beide? Het ding bevatte meerdere lenzen, maar ik kon niet bepalen waar het precies voor diende, ook niet toen ik het aan alle kanten had bekeken. Je moest uitkijken met het experimenteren met onbekende apparaten, dus ik legde het maar voorzichtig terug op het bureau.

Op het bureau tref ik een paar vreemde voorwerpen aan en een hoop papieren.

'Hij is veel groter dan dat ik ben'; een understatement als de verhoudingen goed zijn getekend.

Verder lag het blad van de brede vensterbank bezaaid met allemaal vellen papier. Op een flink aantal daarvan waren schetsen gemaakt. Zo trof ik er eentje aan van een van de reuzenpaddenstoelen hier waaraan een katrol met een emmer zat bevestigd. Interessanter waren een vijftal schetsen die allemaal afbeeldingen van een behoorlijk groot dier waren. Ik zag dat de tekenaar op een schets de verhouding tot een mens had getekend. Nou, dit dier was inderdaad heel groot! Ten overvloede stond daarboven in het

Engels geschreven: *hij is veel groter dan dat ik ben.*

Dat was een understatement. Er stonden nog een paar woorden onder geschreven, maar de tekst was helaas sterk vervaagd en ik kon het niet meer ontcijferen. Ik

Dit enorme dier lijkt een goedaardige lobbies te zijn.

raapte de volgende schets op en meende daarop hetzelfde dier getekend te zien, wat zo wel iets op een walvis leek, maar niet helemaal. Ondanks zijn forse formaat, hadden de tekeningen een zogenaamde 'vriendelijke' uitstraling. Het dier mocht dan wel groot zijn, maar het leek een goedaardige lobbies te zijn. Als de schets klopte, dan had hij twee ogen op steeltjes van een slordige drie meter lang en een aantal poten, die hij ook als vinnen gebruikte. In de linker bovenhoek stond opnieuw iets

gekrabbeld, maar wederom kon ik niet precies lezen wat er stond. Alleen het tweede deel van de zin kon ik ontcijferen. Er stond: *gisteren zag ik ze in de lagune zwemmen.*

Ook het derde vel papier toonde een schets van hetzelfde dier, waarbij er vooral veel aandacht was besteed om de kop van het dier goed weer te geven. Onderaan stonden opnieuw half onleesbare krabbels, die ongeveer het volgende vertelden: *ze is echt een gigantisch beest, moet wel een soort reptiel zijn.*

Als ik haar niet met mijn eigen ogen had gezien, dan had ik het nooit geloofd.

Ook het vierde en het vijfde papier waren schetsen van deze walvisachtige. Op een van beide schetsen waren uiers op de onderbuik van het dier aangegeven, wat verklaarde waarom de maker van dit alles er van overtuigd was met een 'haar' te maken te hebben.

Op deze schets heeft de maker zijn best gedaan de kop van het dier goed weer te geven.

De laatste drie papieren waren van een heel andere aard. De eerste was een vreemde schets. In eerste instantie leek het wel alsof ik hier naar een dwarsdoorsnede van een long keek, of zoiets. Het papier was ietwat gekreukeld en

Wat dit voorstelt, weet ik niet, maar het lijkt belangrijk te zijn.

voorzien van koffievlekken. Opvallender was dat onderin een zevental rechthoekjes waren getekend, waarnaast in rood, D'ni cijfers waren weergegeven. Ik was blij dat ik mij zo goed op dit avontuur had voorbereid, want daarom kon ik de symbolen vertalen. Van links naar rechts, tegen de wijzers van de klok in, waren de rechthoekjes genummerd als '4', '7', '1', '5', '3', '6' en '2'. Ik had het gevoel dat dit belangrijk was, dus nam de getallen over in mijn opschrijfboekje dat ik ook bij mij had.

Het voorlaatste papier hoorde duidelijk bij het aquarium dat van het merk 'Fry Man' bleek te zijn en dat 'veilige haven III' werd genoemd. Het was zo'n kaart waarmee je je aankoop kon registreren en meteen een kleine enquête kon invullen, van waarom je juist voor dit product had gekozen en de gebruikelijke andere blabla daaromheen. Nu kon ik zien wie de eigenaar van het aquarium was en

vermoedelijk dus ook de bewoner van dit lokaal. Met blauwe ballpoint stond rechts immers de naam 'Douglas Sharper' vermeld, in hetzelfde handschrift als de krabbels bij de schetsen. Het was natuurlijk al lang duidelijk geworden dat deze locatie bewoond werd door gewone Amerikanen en niet door D'ni of andere inheemsen uit vreemde Tijdperken. Die Douglas Sharper zou wellicht wel een onderzoeker van de DRC zijn geweest.

Het laatste vel papier toonde een gebruiksaanwijzing van de verschillende type aquaria die de firma 'Fry Man' verkocht. Ik wilde het papier alweer terugleggen, maar bekeek toch de tekeningen met een hernieuwde belangstelling. Die schetsen lieten namelijk zien dat het aquarium in de voet een geheime ruimte herbergde. Ik las de

Daar schuift het geheime vak van het aquarium open!

tekst daarnaast nauwkeuriger door en ontdekte zo dat bij type 'III' dit geheime vak geopend kon worden door de aan- en uitknop van het licht bovenop het aquarium minstens drie seconden lang ingedrukt te houden.

Zou die Douglas Sharper hier iets, en zo ja, wát verborgen houden? Nieuwsgierig liep ik naar de plek waar het aquarium stond en hield het rode knopje bovenop de bak een drietal seconden ingedrukt...

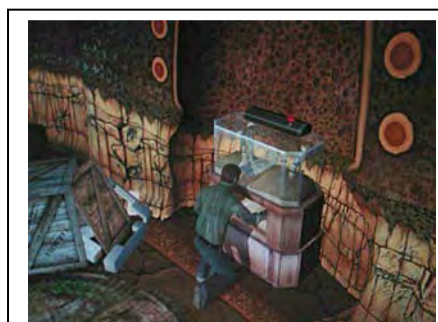
...Daar schoof de onderkant open en het inwendige was niet leeg! De ruimte was nog wat groter dan op de tekening van de gebruiksaanwijzing had geleken en

daar lag een dik, opengeslagen boek. Ik knielde voor het aquarium om het beter te kunnen bekijken en zag meteen hoe laat het was. Gezien het formaat en de foto die de rechterpagina toonde, kon het niet anders zijn dan dat ik hier opnieuw op een schakelboek was gestuit! Voorzichtig bekeek ik het boek nader. Op de linker pagina stond een klein rood stempel van de DRC. Was dit om aan te geven dat het veilig was om het boek te gebruiken? Of alleen maar om te vertellen dat de eigenaar van het boek een lid van de DRC was? Misschien wel allebei...

De foto rechts maakte mij weinig wijzer, hij was vrij

De foto van het schakelboek toont een paar interessante details.

Ik besluit te schakelen.

donker. Toch kon ik bij een nadere bestudering wel een aantal interessante details herkennen. De ruimte leek groter te zijn dan deze hier, maar toonde verder wel enige overeenkomsten. Op de vloer leek een soortgelijk tapijt te liggen als hier. Zeker interessant was dat links op het plaatje op een sokkeltje een opengeslagen boek was te zien, dat ook sprekend op een schakelboek leek.

Mijn nieuwsgierigheid was in voldoende mate gewekt. Ik haalde diep adem en legde mijn hand op de foto. Daar weerklonk weer dat zoemende geluid

in mijn hoofd en gleed ik de donkere tunnel binnen, onderweg naar een nieuw reisdoel.

Hoofdstuk 5: Het kantoor van Douglas Sharper.

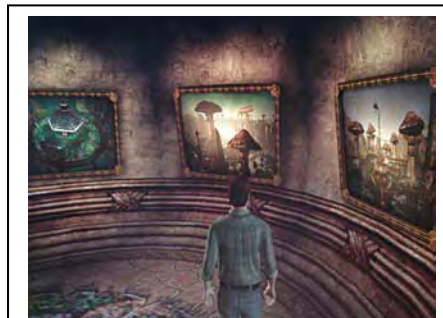
Al na een kort moment werd ik neergezet in de ruimte die ik ook op de foto van het schakelboek had gezien. Het lokaal was rond en niet al te groot, met een diameter van hooguit een meter of drie. Gezien de ronde vorm van de muren leek ik wederom in de enorme steel van zo'n reuzenboleet terecht te zijn gekomen. Op regelmatige afstanden waren in de wand verticale TL-lampen aangebracht. Deze waren in een dunne metalen fitting gestoken, voorzien van een soort bloemmotief. De lampen verspreidde een zacht gelig licht. Langs de vloer, waar een gelijksoortig tapijt lag als in de ruimte waar ik vandaan kwam, was een fraaie lambrisering aangebracht. Het sokkeltje rechts en het raamkozijn links leken uit hetzelfde harde 'paddenstoelenhout' te zijn vervaardigd als in de ruimte met de kabelbaan. Als eerste liep ik naar het sokkeltje toe en bekeek het opengeslagen boek dat daarop lag. Zoals ik al had verwacht, was dit een schakelboek dat ook weer voorzien was van zo'n rood DRC-stempel en de foto daarnaast liet mij zien dat dit boek mij opnieuw kon terugbrengen naar de ruimte met het aquarium.

Mooi! Het was toch wel geruststellend om te zien dat ik desgewenst meteen kon terugkeren naar de plek van waar ik vertrokken was, maar uiteraard deed ik dat nu niet. Ik wilde eerst op mijn gemak hier rondneuzen.

Bij het sokkeltje met het schakelboek staand, blik ik verder in het rond.

In de ronde hoek van de ruimte hingen drie schilderijen, waarvan ik de afbeeldingen onmiddellijk herkende. Het waren landschappen van Teledahn. Het meest rechtse schilderij toonde de machine met de uitgeschoven schotel, waarmee het zonlicht kon worden opgevangen en de omringende reuzenboleten.

De drie landschappen van Teledahn zijn best verdienstelijk geschilderd.

Het tweede doek toonde een deel van het moeras wat mij niet bekend voorkwam. Vooral de achtergrond toonde een waar woud van paddenstoelen en wel die soort met zeer lange, dunne stelen en met relatief kleine, ronde hoeden. Deze vruchtbeginsels had ik weliswaar zien groeien in het moeras, maar niet in zulke grote getale. Het kon natuurlijk heel goed zijn dat die kleinere paddenstoelen een snelle groeicyclus kenden en hier in sommige perioden talrijker waren dan in andere. De reuzenboleten leken, net als de bomen

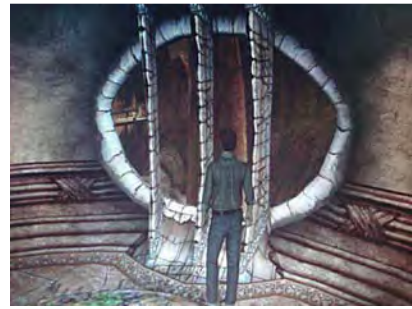
op Aarde, zich weinig van de eventuele seizoenen aan te trekken. Misschien was het nu wel 'winter' in Teledahn en zou die razendsnelle zon in de 'zomer' veel hoger in de hemel zijn rondjes trekken...

Het derde schilderij toonde de hut, in vogelvlucht gezien. Hoewel de kleuren van de doeken niet helemaal met de werkelijkheid overeenstemden, was het geheel toch zeer verdienstelijk geschilderd.

Zo belandde ik vanzelf bij het ovalen venster, waar aan de voorkant een drietal vreemde dikke 'tralies' waren aangebracht. Ook deze waren vervaardigd uit dat vreemde, houtige en geribbelde materiaal, terwijl er aan de onder- en bovenkant ook

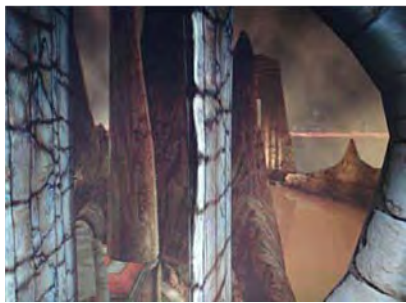
nog versieringen waren aangebracht. Nieuwsgierig blikte ik naar buiten en de adem stakte in mijn keel. Ik bevond mij helemaal niet meer in Teledahn!

Het landschap buiten werd in een schemerig licht gehuld, maar dat licht kwam ditmaal niet van boven. De hemel was donker en daar trokken wolkenlierten langs, die van onderen uit bruingelig oplichtten. In de diepte was namelijk een groot, rimpelloos meer te zien, maar het water was niet volmaakt donker. Hier en daar lichtte het

Het aparte raam toont mij een onverwacht uitzicht!

oranjegelig op en heel in de verte was er zelfs sprake van een behoorlijk sterke oranje gloed. Op de voorgrond staken een paar steile, kale rotspieken uit het water omhoog en wat verderop was een landengte met wat lagere rotsen zichtbaar. Deze eindigde bij een enorm rechthoekig gebouw, hoewel de zijwanden wel iets taps toeliepen. De top van het gebouw werd getooid door een relatief kleine koepel. In de

Ik kijk uit op de oude onderaardse D'ni stad! In de verte is 'de Poort van Kerath' zichtbaar.

voet van dit bouwsel dat wel wat weg had van een enorme piramide, waren een aantal lampen aangebracht. Deze zonden hun lichtbundels langs de voorgevel omhoog. Hoewel het bouwwerk voor een deel verscholen bleef achter de rotspieken op de voorgrond, herkende ik het toch. Ik had er indirect hier en daar over gelezen en er ook een paar afbeeldingen van gezien. Dit was 'De Grote Boog', het meest voornamelijk gebouw, eigenlijk een soort monument, dat de D'ni ter ere van hun laatste koning in hun stad hadden opgericht. Ik groef diep in mijn geheugen en diepte daaruit op dat dit monument ook wel 'de Poort van Kerath' werd genoemd, naar de naam van deze D'ni koning. Dat had ik gelezen in 'Het Boek van Atrus'.

Deze enorme poort vormde de ingang van de haven van D'ni en alle koningen moesten onder deze poort doorvaren...

De poort ziet er in werkelijkheid toch veel minder 'open' uit dan zoals hij in 'het Boek van Atrus' was geschetst.

... Met een schok realiseerde ik mij dat dit betekende dat ik mij nu in D'ni bevond, in die enorme onderaardse grot en dat ik nu uitkeek op de deels verwoeste stad, die er volledig verlaten bij lag. Ik probeerde meer details van de Poort van Kerath te ontwaren. Vreemd genoeg leek het er nu op dat het monument de ingang van de haven vrijwel geheel afsloot, terwijl ik mij ook kon herinneren dat ik in 'het Boek van Atrus' een schets van deze poort had zien staan, die veel meer 'open' was geweest. Daarom leek het geheel nu niet zozeer op een poort, maar meer op een tempel. Wellicht konden delen van dit gebouw openschuiven en verder moest ik mij niet

vergissen in de enorme schaal van het geheel. De smal lijkende, lange en hoge nis in het midden van het gebouw, was in werkelijkheid nog royaal breed genoeg om schepen van een behoorlijke omvang door te laten.

Ik moest het hier doen met het toch ietwat beperkte uitzicht dat het venster mij bood. Op de voorgrond meende ik een plateau en een breed voetpad te zien dat langs de steile rotsen en ruim boven de waterspiegel was aangebracht. Daarachter ontdekte ik een loopbrug, die echter leek dood te lopen of deels was ingestort. In de verte zag ik een ander groot, meer rechthoekig gebouw, met een gebogen dak. Erg goed kon ik het niet zien, want het bevond zich helemaal aan de linker zijkant van het raam en zelfs met mijn neus tegen het glas gedrukt, kon ik het nog maar net ontwaren.

Zo, ik bevond mij nu dus in een huis van de D'ni stad! Eigenlijk had ik niet verwacht dat Yeesha en haar helpers mij zo maar in deze stad zouden afzetten! Ik besloot dit buitenkansje met beide handen aan te grijpen. Ik zag hier dus het keiharde bewijs dat die geheimzinnige stad, die door Yeesha 'de oude Uru' was genoemd, dus écht had bestaan en eigenlijk nu nog steeds bestond! Mijn betovergrootvader was dus geen fantast, het was allemaal écht gebeurd! Ik moest hier, hoe dan ook, alles maar eens goed onderzoeken, wie weet op welke D'ni geheimen ik zou stuiten...

Ik zag dat het D'ni huis uit meerdere ronde kamers bestond. Het aangrenzende vertrek was ook ovaal en een fractie groter dan de ruimte met het schakelboek en de drie schilderijen. Het was overduidelijk in gebruik als een soort kantoor, getuige het bureau dat zich aan de andere zijde van de kamer bevond, met daarachter een ronde boekenkast. Links stond nog een houten opbergrek met daarin

Het D'ni huis bestaat uit meerdere ronde kamers.

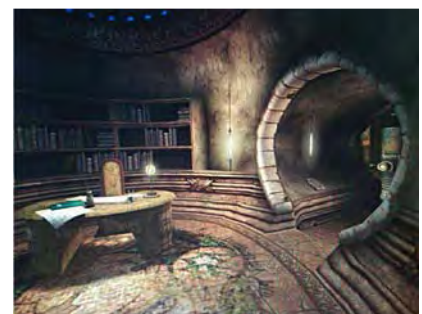
Ik bewonder een van de schetsen die aan de muur hangen.

een aantal opgerolde landkaarten zo ik vermoedde en links leidde een poortje naar een kleiner zijlokaal, eigenlijk een uitbouwttje. Naast dit poortje hing een grote prent op de wand, waarop wederom dat walvisachtige dier was geschetst, ditmaal in onder-, boven-, en zijaanzicht.

Op de wand aan de andere kant toonde een groot vel bruinig papier de ontwerpschets van een soort waterrad, of zoiets. Aangezien rechtsonder nog net vaag twee paddenstoelen waren te zien, moest ik concluderen dat dit instrument zich in

Teledahn moest bevinden. Maar voor zover ik wist had ik het daar nog niet aangetroffen. Misschien was men nog niet tot de bouw van dit toestel overgegaan.

Vervolgens wierp ik een blik op de opgerolde kaarten in de bak daarnaast, maar zonder ze echt voor de dag te halen kon ik zo al zien dat dit geen landkaarten waren, maar andere ontwerpschetsen van machines, elektriciteitsschema's en dergelijke. Dat had mijn interesse niet, dus al snel liep ik door naar het bureau. Allereerst wierp ik een blik op het fotolijstje daarachter, dat een zwart-wit foto bevatte van een jagersgezelschap dat zojuist een tijger had omgelegd. De foto leek behoorlijk oud te zijn en te stammen uit

De tweede kamer wordt als bureau gebruikt en bevat nog een soort uitbouwttje.

de eerste helft van de 19e eeuw, gezien de klederdracht van de jagers. Vreemd om een dergelijk plaatje hier aan te treffen, maar ik verloor al snel mijn interesse. Zouden de boeken die zich in de boekenkast achter het bureau bevonden, wél interessant

Ik neem plaats achter het bureau.

zijn? Op goed geluk trok ik een paar exemplaren tevoorschijn, maar ontdekte dat ik daarover geen oordeel kon geven. Het waren allemaal D'ni boeken, die geschreven waren in D'ni, met die ietwat op Arabisch gelijkende letters dus. De D'ni cijfers kende ik inmiddels uit mijn hoofd, maar dat gold niet voor het schrift, dus ik zette de boeken snel terug op de planken en nam plaats achter het bureau.

Op het tafelblad stond een prachtige schemerlamp op een bewerkte houten voet. De ronde lichtbol was voorzien van gelige en bruinige patronen, waarbij op de grotere gele vlakken abstracte zwarte figuurtjes waren aangebracht. Dit zou best wel eens een D'ni lamp kunnen zijn. De mok van geglazuurd aardewerk, waarin een aantal potloden was geplaatst, zag er daarentegen zeer 'Aards' uit en het bruine, taps toelopende vaasje daarnaast, vormde een grensgeval. Verder lagen hier nog een aantal papieren uitgestald en lag er een blocnote en een schrift met een harde kaft. Bepaald interessant was de grote landkaart die hier prominent was uitgestald. Uit wat ik hierop aantrof, moest ik wel de conclusie trekken dat ik hier keek naar een plattegrond van Teledahn, het Tijdperk dat uit een serie eilanden bleek te bestaan.

Op het bureau tref ik een prachtige landkaart aan van Teledahn, die door D'ni moet zijn gemaakt.

Gezien de D'ni getallen die langs de rand van de kaart en in de kaart zelf waren aangebracht, moest wel geconcludeerd worden dat dit een door de D'ni vervaardigde plattegrond was, wat betekende dat Teledahn een zeer oud Tijdperk moest zijn dat ooit door een D'ni was ontworpen! De cartograaf had duidelijk problemen gekend om de bol op een plat vlak weer te geven. De breedtegraden liepen vreemd krom en verder waren er nog een paar belangrijke punten aangegeven, in rood en blauw. De rode punten iets boven het midden en linksonder hadden zo te zien een speciale status. Vooral rondom het punt linksonder waren namelijk diverse stippellijnen getrokken, waardoor het wel een baken leek, of zoiets. Op negen plaatsen rondom de rand was de zon ingetekend, die met rode lijnen met elkaar waren verbonden. Tja, de zon kon natuurlijk prachtig als richtingsbaken worden gebruikt. Je hoefde je sextant maar te richten en binnen een dikke minuut had je de zon gevangen!

Ik bestudeerde de kaart nader. Hij was op een ouderwetse manier getekend en voorzien van allemaal tekeningetjes, die hem extra interessant maakte. Zo te zien waren de moerassige gebieden in lichtblauw weergegeven. Toch kon ik niet met zekerheid zeggen in welk lichtblauw gebiedje ik dan precies geweest was. Het leek mij dat de plek onder de grote rode stip of de twee lichtblauwe gebieden daar links van, de meest waarschijnlijke locaties waren. Verder waren op deze kaart ook die walvisachtigen getekend, terwijl de rechterkant van de kaart werd getooid met een reusachtige vleesetende plant of een octopus. Daaronder stond een figuur in een vreemd soort duikerpak afgebeeld, naast een pilaar waaromheen libelachtige insecten vlogen. Tot slot was er linksboven de octopus nog een groepje vreemde paddenstoelen getekend met ronde hoedjes. Ze waren ieder voorzien van een raampje en hadden antennes op de top, zodat de indruk werd gewekt dat dit een bewoonde stad was. Nou, ik had zelf ervaren dat het mogelijk was om in zo'n reuzenboleet te wonen, dus de mogelijkheid van een stad moest zeker open worden gehouden. Nergens op de kaart kon ik echter een duidelijke schaal aflezen. Toch leek het geheel dus een stuk omvangrijker te zijn dan ik eerst had gedacht.

Ik legde de kaart terug op het bureau en pakte het blocnote op, dat onbeschreven was, afgezien van een paar ruwe schetsen die ook weer het idee voor een of ander apparaat moesten uitbeelden. Nee, dan was het briefje dat ik hier aantrof, een stuk interessanter. Het was met de hand geschreven door een vrouw genaamd 'Marie', en gericht aan een zekere Dr. Watson. Ik las het volgende:

Op het blocnote staan ruwe schetsen van een of andere machine.

Dr. Watson,

Grote problemen. Het huis op Noloben is NIET leeg. Vandaag ontmoette ik daar iemand. Mijn D'ni is niet geweldig, maar ik sprak een tijdje met hem. Ja, hij is een D'ni en zoals wij ons hadden voorgesteld, hij weet veel van de schepsels. HEEL erg veel.

Het is duidelijk dat we zo snel als mogelijk is, een bijeenkomst moeten houden.

Marie.

Wat een opmerkelijk briefje! De onderzoekers van de DRC waren er dus in geslaagd een levende D'ni te vinden, die zich destijds niet bij Atrus en de zijnen had aangesloten. Was dit puur toeval, of was deze D'ni destijds wél ontdekt door de reddingsgroep van Atrus, maar had hij geweigerd zich bij de groep overlevenden te voegen? Ik kon mij niet meer herinneren daarover iets in 'Het Boek van D'ni' gelezen te hebben. Evenmin deed de naam van het Tijdperk waarin deze D'ni woonde, 'Noloben', bij mij een bel rinkelen. Het D'ni universum was kennelijk zeer uitgestrekt en het was begrijpelijk dat Atrus' groep er simpelweg niet aan toegekomen was om alle Tijdperken te doorzoeken naar overlevenden. Het was ook mogelijk dat Noloben

een van die werelden was waarvan men dacht dat deze wellicht geen leven (meer) zou bevatten en die daarom aan de kant was geschoven. Wat zou de DRC met deze kennis hebben gedaan? Wellicht viel dat te lezen in het blauwe schrift dat, zo viel op de kافت te lezen, het persoonlijke dagboek van Douglas Sharper was?

Ik sloeg het vrij dikke schrift open en trof daar inderdaad een uitgebreid verslag in aan, dat van zijn hand bleek te zijn. De eerste aantekeningen waren in rode inkt geschreven en bleken te dateren van het einde van de 20^e eeuw. Ik las het volgende:

14.11.97 - Het ziet er naar uit dat ze het eens zijn geworden om mij de 'controle' te geven over Teledahn. Tijd om een officieel journaal te beginnen.

17.11.97 - Misschien niet. Kodama 'wipte binnen' en ging door met zijn inspecties, op zijn gebruikelijke arrogante manier. Wat een mop.

24.11.97 - Nu is het de beurt aan Watson. Hij deed voorkomen alsof hij alleen maar wat kwam babbelen, maar ik kan vertellen dat hij alles nauwkeurig bekeek. Hij controleerde mijn vorderingen, of zocht de bevestiging dat hij er zeker van kon zijn dat hij mij kon vertrouwen. Ik zal er wel aan gewend raken.

25.11.97 - Tijd om op te schieten. De DRC zal nu niet snel iets gaan veranderen.

15.12.97 - Vrolijk kerstfeest. Ga voor een paar maanden naar boven. Kan dit rode tape niet meer uitstaan.

29.1.98 - Ho! voor de Broncos. De Patriots zouden daar moeten zijn. Stomme Steelers. Oké, misschien zal Teledahn mij helpen dit alles te vergeten.

Op dit punt ging Douglas Sharper opeens over van rode, op zwarte inkt. Uit deze eerste aantekeningen, in een tijdspanne van twee en een halve maand gemaakt, kon ik al interessante conclusies trekken. De hiërarchie in de DRC bleek duidelijk afgebakend te zijn. Die Watson, waaraan ook het briefje was gericht, scheen een hoge positie in te nemen, samen met die controleur Kodama. Men ging (terecht) niet over een nacht ijs tijdens het onderzoeken en uiteenrafelen van het universum van de D'ni. Indirect kon ik uit deze regels opmaken dat men daarbij goudzoekers en avonturiers liever zag gaan dan komen en pas na een uitgebreide screening kregen personen écht belangrijke taken toegeschoven. Douglas Sharper had dus zo'n voorname taak toegewezen gekregen, hij was de supervisor van Teledahn geworden!

Uit deze aantekeningen proefde ik zijn verlangen om zijn eigen gang te gaan, maar dat hij vond dat hij door de DRC bonzen wel érg op zijn vingers werd gekeken.

Uiteindelijk was het tijd geworden voor een kerstreces. Uit de laatste rode aantekening kon ik opmaken dat meneer Sharper kennelijk een fan was van American football. Wat zou hij hier in Teledahn allemaal hebben uitgevoerd? Dat zou de zwarte tekst mij vast gaan vertellen...

15.2.98 - 't Ziet er naar uit dat ik Watson uiteindelijk toch nodig heb. Ik heb boven allerlei soorten aantekeningen en journaals gevonden, die ik graag vertaald wil hebben. Ik denk dat Watson wel zal toestaan dat een van zijn assistenten mij gaat helpen. Sam.

1.3.98 - Sam is niet de snelste vertaler die ik ooit heb gezien. Volgens mij is hij nog niet eens begonnen. Kodama kwam vandaag opnieuw langs.

3.3.98 - Nam iets waar vandaag. Een soort beest. vergeet de geschiedenis van deze locatie voor nu. Ik moet dat ding opnieuw zien.

7.3.98 - Zag haar opnieuw. Wow. Wat een schoonheid.

9.3.98 - Ze is erg gevoelig voor geluid. Schrikachtig als een antilope. Ik schat dat ze een meter of veertien groot is. Type roofwalvis, met een hard pantser.

18.3.98 - Geen taal of teken van haar in dit gebied. Eindelijk, Sam vertelde dat hij volgende week wat tijd over heeft. In dit tempo...

Douglas Sharper scheen nogal wat moeite te hebben om inkt te vinden om daarmee zijn journaals te beschrijven. Het voorafgaande was in een nogal grijsig tint geschreven, met één meer zwarte zin ertussen. Hier ging hij maar weer met rode inkt verder. Inmiddels kon ik de tekeningen die ik in Teledahn had gevonden, goed plaatsen. Het waren de schetsen van de roofwalvis die Douglas hier had ontdekt. Onwillekeurig gingen mijn gedachten terug naar het Riven verslag, en de foto's uit dat boek. Was dit ook een soort whark, net als in dat Tijdperk? Ik las verder.

Douglas Sharper scheen nogal wat moeite te hebben om inkt te vinden en had daarom diverse kleuren gebruikt.

25.3.98 - Ze kwam opnieuw tevoorschijn. Ik zag haar eten. Ze houdt van de flappers. Gebruikt ze als voedsel. Behoorlijk snel en alert voor haar grootte. Verraste mij. Natuurlijk, deze flappers zijn niet echt slim. Degene die niet werden opgegeten, gingen meteen terug naar dezelfde plek en wachtten tot ze opnieuw zou opduiken.

Het lijkt erop dat deze plek is geschreven in 8990 als het 250-jarige verjaardagscadeautje voor een D'ni Meester van het Cateringsgilde. Als ik ooit 250 word, dan mag iemand mij een wat betere plek geven dan dit hier.

5.4.98 - Sam heeft het weer druk. Ondanks dat heeft hij me toch weer wat vertalingen gegeven. Het lijkt erop dat de paddenstoelen werden gebruikt als een soort delicatessen. Om eerlijk te zijn, ik ben er niet van overtuigd dat Sam op dat punt gelijk heeft. Gelet op wat ik hier zie, lijkt dat namelijk een beetje onzin te zijn.

7-4-98 - Watson vertelde mij dat Sam het te druk heeft om mij te helpen. Ik zal die taal zelf moeten leren, of iemand moeten vinden die mij nu kan helpen.

8-4-98 - Heb haar vandaag een tijdje geobserveerd. Zonder twijfel eet ze de flappers die dichtbij de kust leven. Ze eet ook paddenstoelen.

Op dit punt werd er opnieuw op grijszwarte inkt overgegaan. Indirect was hier opnieuw een geheimpje over de D'ni onthuld. Al eerder was het vermoeden gerezen dat D'ni een stuk ouder werden dan 'gewone' mensen, en een losse opmerking in dit dagboek leek daar een directer bewijs voor te vormen. Teledahn was geschreven om als cadeau te dienen voor een hooggeplaatste D'ni, die maar liefst 250 was geworden! Dat was in het D'ni jaar 8990 gebeurd. Ik wist niet of een D'ni jaar even lang duurde als een 'mensenjaar' en had daarnaast geen idee hoe lang geleden dit was gebeurd. Misschien zou ik dat verder in dat verslag ontdekken, of anders ergens anders.

Verder was deze DRC onderzoeker nogal geobsedeerd door dat walvisachtige dier dat hier rondzwom. Bij nader inzien leek dit schepsel minder bloeddorstig te zijn dan misschien op het eerste gezicht leek, want ze at paddenstoelen en was dus meer een alleseter en niet een carnivoor. Verder at ze ook die moerasploffers, die door Douglas Sharper dus 'flappers' werden genoemd, wat ook een goede naam was natuurlijk. Ik zag dat ook in het navolgende dit enorme zeezoogdier een hoofdrol speelde en las verder.

15.4.98 - Gebruikt ze altijd paddenstoelen als voedsel? Zag dat ze er vandaag eentje totaal verwoestte. Ze haalde het hele ding neer en at een tijdje, totdat ze door iets werd afgeschrikt.

17.4.98 - paddenstoel is verdwenen. Vermoedelijk gezonken. Kodama kwam vandaag langs en ik was opgelucht dat het meisje niet in de buurt was. Zou het laatste zijn wat ik nodig had.

14.5.98 - 1. De flappers houden van de sporen. 2. Het schepsel houdt van de flappers. 3. Ze is als de dood voor harde geluiden. Als ik deze apparatuur laat lopen, is ze verdwenen. Ik ga voor een weekje naar boven. Zal proberen deze dam te openen voordat ik vertrek. Kijken maar of ze naar binnen wil komen terwijl ik weg ben.

12.8.98 - Drie paddenstoelen zijn neergehaald. Ze lijken allemaal van dezelfde soort te zijn. Ze was in de lagune. Ik denk dat ik haar los zou kunnen laten, maar nu nog niet. DRC zou dan een reden hebben om mij eruit te gooien, of zo iets. Ze is ongetwijfeld een zoogdier met longen. Kon haar vandaag horen. Sliep aan de oppervlakte. Kodama volgde mij tot hier en deed haar enorm schrikken. Ze ontwaakte en als de bliksem schoot ze weg. Kodama heeft haar nooit gezien. Het lijkt erop dat een nieuwe vent D'ni aan het leren is en dat hij met mij wil samenwerken. We zullen zien.

28.8.98 - Er zijn nogal wat nieuwe mensen naar beneden gekomen. Een groep van de een of andere maatschappij was kortgeleden hier en dat gaf nogal wat rumoer. Ik ontmoette een paar van hen. Aardige gozers.

15.9.98 - Heb haar een volle maand niet gezien. Ik ga hier de apparatuur aan de praat brengen. Kan niet eeuwig wachten en de DRC zit mij achter de voddens. Alsof zij de eigenaren zijn van deze plek.

1.10.98 - De toren is bijna in werking. Heb wat gereedschappen van de oppervlakte nodig. Geen teken van Shroomie. Ontmoette de nieuwe jongen - Nick - aardige kerel. Dit zou heel goed kunnen uitpakken. Slimme jongen. Pakt D'ni heel snel op. Hij is van plan het bij te houden, maar ik gaf hem materiaal om ondertussen te bestuderen.

5.11.98 - Een snel uitstapje omhoog en terug naar beneden. Toren werkt. Nick heeft enkele vertalingen afgegeven en het past allemaal goed in het oudere spul. Nu werkt hij aan nieuw materiaal. Toren is van energie voorzien en zo ook meer projecten.

14.11.98 - Deze emmers zijn een rommeltje en dat geldt ook voor de lift. Heb een soort mechanisme ontdekt om het water weg te pompen. Ik denk dat het allemaal moet wachten. Ik ga terug naar boven voor vakantie en oud en nieuw. Kaartjes voor maandagnacht wedstrijd tegen Miami. Patriots zitten nog steeds in de race voor de playoffs.

Het was grappig om te lezen dat Douglas steeds sprak over 'beneden' als hij in Teledahn vertoefde, of hij moest vaak in dit kantoor aanwezig zijn. Deze plek, in de D'ni stad, was inderdaad écht beneden, diep onder de grond op de Aarde. Gedurende het jaar dat hij hier beschreven had, had hij het walvisvrouwtje dat hij het koosnaampje 'Shroomie' had gegeven, nader bestudeerd. Haar aanwezigheid had hij echter voor de DRC verborgen gehouden. Als hij daar maar geen moeilijkheden door kreeg. Verder had hij gepoogd de aanwezige apparatuur hier weer aan de praat te krijgen en ik had zelf ondervonden dat dit hem prima was gelukt. Zoals verwacht werden de aantekeningen in de loop van het volgende jaar voortgezet. Ik ging er maar goed voor zitten, want ik zag dat ik nog lang niet aan het einde van dit uitgebreide verslag was gekomen. Uiteraard gaf dat niet, want ik kreeg zo heel wat achtergrondinformatie en ook inzicht over het reilen en zeilen van de DRC. Ik kreeg meer en meer de indruk dat, alle goede intenties ten spijt, dit toch een tamelijk bureaucratische organisatie dreigde te worden. Slechts enkele mensen leken daar aan de touwtjes te willen trekken en erger nog, ze leken zich niet als hoeders en onderzoekers van het D'ni universum te gedragen, maar meer en meer de indruk te wekken dat ze de eigenaars van dit alles waren, iets wat Douglas Sharper al ergens in zijn dagboek cynisch had opgemerkt! Ik las verder.

7.1.99 - Patriots liggen er uit. Terug beneden. Nick is waardevoller dan ik ooit had durven hopen. Het lijkt erop dat hij de vertalingen uit de handen van de DRC houdt. Heeft sommige slechte ervaringen gehad met Kodama en Engberg, zelfs nu hier in mijn kamp. Perfect.

Klaarblijkelijk heeft Hinahsh het Tijdperk maar tien jaar in bezit gehad. Na zijn dood is Teledahn overgedragen aan het Cateringsgilde dat de apparatuur heeft geïnstalleerd waaraan ik momenteel aan werk. Sommige vertalingen zijn daarbij erg nuttig gebleken. Ik denk dat ik het voor elkaar krijg om de pomp werkend te krijgen. Die was nooit bedoeld om water op te pompen, maar ik denk dat hij het water wég moet pompen.

Nick zei dat er een flink stuk tekst is dat verhaalt over een Gildekapitein die het tijdperk nogal wat jaren heeft bestierd en deze plek wilde industrialiseren. Heeft zo te zien aardig wat werk verzet, maar Nick is nog steeds aan het lezen.

Tekenen van Shroomie, maar ik heb haar al een lange tijd niet meer gezien en ditmaal zal ik mijn werkzaamheden aan de apparatuur niet staken. Klaarblijkelijk wordt ze niet genoemd in de spullen die Nick aan het lezen is.

4.2.99 - De pomp werkt, maar ik houd het water hier. Een mooie manier van bescherming van de andere kant. Tenminste, totdat ik heb ontdekt waar het voor gebruikt wordt. Dat is nu het klusje van Nick. Ondanks dat, heb ik mijn eigen ideeën daarover.

Het lijkt erop dat Ventus de dam heeft geïnstalleerd om Shroomie hier uit te houden. Hij was er niet op gesteld dat zij zijn paddenstoelen opat. Goed idee.

6.2.99 - Ventus was achteraf gezien niet zo groot. Heeft deze plek verwoest en omgevormd in wat we nu zien. Verklaart de verschillen tussen de vroege beschrijvingen en de latere.

Het lijkt erop dat het Tijdperk was afgeschreven en dat was alles wat uit de officiële geschriften was te halen. Nick kan deze delen met de DRC. Ik vind het niet erg.

8.2.99 - Liet Nick enkele manuscripten zien die ik 'verborgen' heb gehouden. Ik ben er behoorlijk zeker van dat ik hem kan vertrouwen. Hij geeft het officiële rapport aan Watson en de anderen en is bereid om deze extra vertalingen tussen de bedrijven door te verrichten. Goed, man!

1.3.99 - Watson, Kodama en Sutherland kwamen vandaag langs. Ze hadden hun komst van tevoren aangekondigd, dus kregen ze niets te zien van wat niet nodig was. Ze leken tevreden te zijn met het werk dat ik hier verricht, maar het feit dat ze mij maar blijven controleren, maakt me gek. Ze zeiden dat ze het Tijdperk binnen relatief korte tijd klaar wilden maken voor bezoekers. Ik realiseerde mij niet dat alles en iedereen zo toegang zou krijgen tot deze locatie, maar waarom niet, bedacht ik. Ik heb dan nog altijd mijn eigen plekje.

4.3.99 - Vandaag een flinke ruzie met Watson gehad. Hij was ontstemd omdat ik niet alle vertalingen die Nick had gemaakt, met hem had gedeeld. Ik hield het op een miscommunicatie, maar was blij dat Nick over het andere zijn mond hield. Ondanks dat kan ik hun muggenzifterij niet uitstaan. Ik maak mij klaar om naar de oppervlakte te gaan voor een lange reis. Ga opnieuw naar Afrika met de metgezellen. Ik heb geen idee wanneer ik hier terug kom.

Nick weet hoe hij dingen stil moet houden. Ik heb alles zo gezet dat Shroomie terug kan keren en ik heb plannen om enkele nieuwe spullen naar hier beneden te brengen. Ik zie er naar uit om pas na een lange afwezigheid hier weer terug te keren.

Een blik in het dagboek leerde dat de volgende aantekening dateerde van 15 februari 2000, wat betekende dat Douglas ruim tien maanden lang de plaat had gepoetst. In het voorafgaande las ik tussen de regels door dat Douglas steeds minder op had met de leiding van de DRC en dat hij wat dat betreft in Nick een goede compagnon had gevonden. Ze leken hun eigen plannetjes uit te stippelen en het verstandig te vinden dat Watson en zijn trawanten niet alles te weten kwamen over wat zij ontdekten. Waar zou dat toe leiden? Het verslag was nog lang niet uit. Al met al kreeg ik zo aardig wat achtergrondinformatie over Teledahn, de DRC en de D'ni zélf, dus belangstellend las ik verder.

15.2.00 - Opnieuw terug in Teledahn. De reis aan de oppervlakte heeft een aantal ideetjes voor hier opgeleverd, zodat ik denk dat ik hier begin met ontginnen. Na een paar babbeltjes met Engberg moet dat in orde zijn.

Nick heeft een berg vertalingen afgekregen. Ik zal proberen deze zo goed als mogelijk is samen te vatten, als ik mij alles kan herinneren.

Deze plek was gekocht door een vent genaamd Manesmo. De man was er kennelijk in geslaagd het Tijdperk goedkoop te verwerven. Hij begon opnieuw met het oogsten van de

sporen – het leek erop dat het Tijdperk zichzelf na enige tijd had hersteld. Waarschijnlijk maakten zij er brood van. Dezelfde delicatessen waar de D'ni eerder zo dol op waren. Wist zo een aardig zakcentje te verdienen.

Maar, hij voerde ook vele duistere zaakjes uit. Handelen in slaven. Ik weet zeker dat Watson een beroerte zou krijgen als hij dit zou weten. Zijn delicate D'ni. Waar ze naar toe gingen hebben we niet uit kunnen vinden. Maar het verklaart de grotten en werkelijk de hele achterbuurt van deze plek. Ik vermoed dat ze het verstopt wilden houden voor de Handhavers.

We hebben ook wat meer levenstekens van Shroomie waargenomen. Manesmo heeft haar behoorlijk vaak gezien. Ze hebben zelfs haar nest gevonden. Morgen ga ik op pad om het zelf te zien.

Voor wat betreft Shroomie zelf, ze is hier geweest, maar was niet hier toen ik terugkeerde. Shroomies hebben het klaargespeeld om te verdwijnen en ze heeft een looppad aan de achterkant gebroken. Zal dat nu moeten repareren.

17.2.00 – Geen nest. Restanten ja, maar ze is overduidelijk hier al een lange tijd niet meer geweest. Ik vond vandaag uit dat deze locatie hier een stuk groter is dan ik eerst dacht.

3.3.00 – Het is de DRC menens om hier beneden mensen toe te laten. Ze zijn naar Het Eiland verplaatst en proberen delen van de stad te openen voor bezoekers. Ze hebben hun hoofdkwartier ook verplaatst naar een gebouw daar. Ik ga er maar van uit dat ook ik daar serieus werk van moet maken. Ze maken mij af als ik dat niet doe. Dus terug naar de apparatuur.

15.4.00 – Auto's geven mij allerlei problemen. Net zoals deze belachelijke lift en ik weet niet waarom. Ik maak een snel uitstapje naar de oppervlakte. Onderdelen.

23.5.00 – Terug met onderdelen. Nick heeft ontdekt dat de slaven naar een plek gingen die Rebek werd genoemd. Heb er zelf nog nooit van gehoord. Ik ga het morgen aan Watson vragen.

25.5.00 – Watson had ervan gehoord. Zei dat ze daar waren geweest. Vroeg mij hoe ik dat wist en ik realiseerde mij dat het een fout was om hem ernaar te vragen. Vertelde hem dat Nick mij erover had verteld en gelukkig genoeg vertelde Nick mij later dat hij enige officiële vertalingen van dat Tijdperk had gemaakt. Mazzel voor mij. Moet voorzichtiger zijn.

28.5.00 – Vond vandaag een nieuw boek. Een heel speciaal boek.

15.6.00 – De auto's werken. Waarom het nodig is dat ze moeten werken weet ik niet, maar kennelijk wil de DRC dat deze locatie tot in de originele staat wordt gerestaureerd. Dus, de auto's werken.

2.7.00 – Lift werkt. Eindelijk. Nick vertelde dat dit Rebek Tijdperk verbaasd is, maar dat hij er vanaf werd gehaald. Spelen met de slaven van hier werden er gespeeld. Een soort jachtspel. Ik ben niet bepaald een voorstander van mensenjachten, maar dit klonk grappig. Betwifel of Watson dat Tijdperk snel wil goedkeuren.

2.8.00 – DRC streeft ernaar om deze plek in 2002 te openen. Ze hebben, natuurlijk, niet de moeite genomen mij dat te vertellen, maar ondanks dat is het waar. Ik werk eraan om hier wat verlichting aan te brengen. Ik heb het gevoel dat de inspecties zullen toenemen.

10.8.00 – Watson lichtte mij vandaag in over de plannen. Het doel is 2002. Dank.

12.8.00 – Nick wipte aan en we hebben wat meer informatie. Het lijkt erop dat we de beschikking hebben over een soort wapen. Tenminste, het zou als een wapen gebruikt kunnen worden. Na de lichten.

15.8.00 – er is een inspectie gepland voor volgende maand.

12.9.00 – De lichten functioneren. Auto's. Deuren. Liften. Ik weet niet zeker wat ze nog meer willen, maar zeker weet ik dat ze nog wel met iets op de proppen zullen komen.

15.9.00 – Enfin, dommerd die ik ben. Ik heb een complete lijst afgewerkt met dingen die gedaan moeten worden om deze plek 'veilig' te maken. Ik zal geen andere Tijdperken meer aannemen, na deze. Misschien een stad. Ik kan dit niet accepteren.

17.9.00 – Shroomie is terug. Heb haar de hele dag geobserveerd. Uit het niets denk ik dat ze mij aardig begint te vinden. Dat zou prima zijn. Ik zal het werk voor een kort ogenblik staken.

20.9.00 – Ze is nerveus, maar ze komt iedere dag terug. Ik hou de doorgang omlaag.

21.9.00 – Ze is gevangen. Haalde de dam op terwijl ze hierbinnen was om Flappers te eten. Maakte haar van streek. Het is nogal duidelijk dat ze een vervelend meisje kan zijn als ze dat wil. Maar ondanks dat heb ik een afbeelding. En ik moet dit doen voordat Kodama op bezoek komt.

22.9.00 – Heb haar te pakken. Tijd voor een uitstapje naar de oppervlakte met de belangrijkste delen. De rest laat ik zinken.

30.10.00 – De houten looppaden zijn hersteld. De rails zijn aangebracht, samen met de andere dingen op de lijst van wat de DRC heeft verzocht. Als deze plek nu niet veilig is, dan weet ik niet welke dat dan wel is. Morgen inspectie.

Nick heeft opnieuw enkele vertalingen gedropt. Klaarblijkelijk was er een grote inspectie gaande naar illegale activiteiten vlak voor de ondergang. Het leek erop dat ze niets hadden gevonden.

1.11.00 – Inspectie verliep prima. Ik gok dat deze plek nu veilig is. Ik ga terug naar de oppervlakte voor meer spullen, football en de vakantiedagen.

Dit zeer uitgebreide dagboek van Douglas Sharper heb ik pas tot ongeveer de helft doorgelezen.

En zo was ik wederom een jaar verder gekomen in het verslag. Dit was een zeer uitgebreid journaal, want te zien was dat ik nu pas zo ongeveer op de helft was aangekomen. De hoeveelheid achtergrondinformatie waarvan ik nu echter kennis kon nemen, was echter immens te noemen. Tijdens mijn onderzoeken vooraf had ik al verbaasd gestaan dat er relatief zo weinig informatie te vinden was geweest, over deze verborgen D'ni stad en de DRC. Ze hadden hun zaakjes nog beter voor de buitenwacht afgeschermd dan ik vooraf had bevroed. Daarom was dit uitgebreide verslag dat door een insider uit de eerste hand was beschreven, zo waardevol. De meest schokkende ontdekking was wel dat ook de D'ni gebruik maakten of hadden gemaakt van slaven, die hier tijdelijk werden gehouden, maar op een wereld genaamd Rebek werden ingezet als pionnen in een soort jachtspel. Onwillekeurig gingen mijn gedachten naar de Romeinen,

die in hun circussen ook gladiatoren inzetten om te vechten tegen elkaar of tegen wilde dieren, dit ter vermaak van het volk. Zouden ook de D'ni zo barbaars zijn? Maar ik beseftte dat ik uit dit dagboek niet alle details kon halen. Ook Douglas zélf leek niet erg ontstemd te zijn, hij leek het spelletje zelfs wel grappig te vinden. Misschien werden de slaven redelijk goed behandeld en vielen er geen doden...

Ik liet de slavenproblematiek even rusten en overdacht wat ik nog meer had gelezen. Hoewel de informatie over de D'ni en de DRC relatief schaars was, bleek de DRC toch het plan te hebben om het ontdekte D'ni universum stukje bij beetje voor het grote publiek open te stellen. Om de een of andere reden was dit dus toch geen succes geworden en wellicht kon ik verderop nog lezen hoe dit was gekomen. Verder was het intrigerend om te lezen dat Nick en Douglas iets hadden ontdekt dat wellicht als een wapen kon worden gebruikt. Tegen wie of wat? Ik wist niet of die opmerkingen letterlijk genomen moesten worden of symbolisch waren bedoeld. Mogelijk zouden de antwoorden op ook deze vragen verderop in dit verslag worden gegeven, dus wederom zette ik mij aan het lezen.

1.2.01 – Opnieuw de playoffs gemist. O hemel. Zaken zijn nogal stressvol hier. Nog een jaar te gaan voordat de eerste bezoekers verschijnen en het begint zichtbaar te worden. Enfin, Sutherland kwam hier vandaag langs. Aardige vrouw. We hadden een prettig gesprek.

5.2.01 – Ik help nu een handje in de stad, er is niet veel werk meer te verzetten in Teledahn. Hier en daar schoonmaken. Onderhouden. Ik hoop dat ik een bepaalde locatie in de stad toegewezen krijg, misschien dat ik door mijn hulp ietwat in aanzien stijg bij Watson. In ieder geval geniet ik van mijn tijd met Sutherland.

3.3.01 – Meer werk in de stad. Hier gebeurt niet veel.

7.4.01 – Nick heeft het klaargespeeld mij vandaag een extra Teledahnboek toe te spelen. Goed man.

12.5.01 – Shroomie is terug! Duidelijk niet dezelfde, maar we hebben een nieuw meisje hier. Verbazend. Ik ben nieuwsgierig om te weten hoeveel er hier nu zijn. Ik denk dat ik ga proberen om een ander uitstapje in te roosteren gedurende de komende paar maanden.

23.5.01 – Het tripje was een succes. Verbazend. Er zijn overal hier nogal wat van deze schepsels. Waarschijnlijk heeft het iets met de seizoenen te maken. In de wateren waar ik eerder was geweest heb ik een hol van de schepsels gevonden En een groter exemplaar. Ik ben er niet zeker van, maar dit lijken de jonkies te zijn. Het grote schepsel was absoluut adembenemend. Ik heb nog nooit zo iets gezien in al mijn dagen dat ik heb gejaagd. Het was feitelijk een beetje beangstigend. Dit ding zou mijn boot in zijn geheel hebben kunnen verzwelgen. Om zelfs een klein deel naar huis te kunnen nemen zou... ik zal hierover moeten nadenken.

1.6.01 – Terug aan het werk hier. Op de platforms beneden installeer ik een soort geweer. Ik geloof dat het een D'ni instrument is uit de mijnen. Ondanks de komst van allerlei mensen wil de DRC dat het wordt opgesteld. Vreemd.

30.6.01 – Het geweer staat. Het werkt niet, maar het staat. Laxman wil dat we het werkend krijgen, of dat het tenminste een schot kan lossen. Ben niet bekend genoeg met dit aspect van de D'ni technologie.

5.7.01 – Meer stad- en minder Teledahn werk. Heb de kooien schoongemaakt en de grotere paddenstoel. Heb enkele kratten weggenomen en ze naar boven vervoerd. Ik denk dat er een ander tochtje naar de oppervlakte zit aan te komen. Marie wil ook naar boven gaan.

12.10.01 – Het heeft wat langer geduurd dan ik had verwacht vanwege duidelijke redenen. Vreselijke tragedie. Ik ben blij dat ik de D'ni heb. Het leidt mij af.

14.10.01 – Ik heb een aquarium naar beneden meegebracht. Tenminste, het eerste deel. Ik wil zien of ik meer kan leren over deze Flappers. Ik kan een paar jonkies vangen en wat water uit het meer. We zullen zien.

21.10.01 – Het stresspeil stijgt snel. Nog maar een paar maanden te gaan en ze plannen om een paar bezoekers naar beneden te brengen. Ze maken een gebied in de buurt schoon voor een groep nieuwe mensen. Interessant.

2.11.01 – Victor heeft deze week een soort communicatieapparaat ontdekt. Een KI noemen ze het. Een heel interessant apparaatje, dat moet ik toegeven. Victor lijkt eindelijk zijn zaakjes te kennen. Ik sprak met Engberg over een gebouw in de stad dat ik graag zou willen hebben. We zullen zien.

3.11.01 – Victor zal lange tijd niet bij het geweer kunnen. In feite wil de DRC nu dat het hele ding wordt verwijderd. Prima, wat mij betreft.

5.11.01 – Heb vandaag een ander nieuw boek gevonden. Waarschijnlijk heb ik nu mijn plekje in de stad gevonden. Heeft ook een prachtig uitzicht. Ik zal bepaalde zaken naar daar verplaatsen. Iets meer uit de weg. Ik ben blij dat ik het duurdere aquarium heb gekocht.

22.11.01 – Ontving een verslag van de oppervlakte. Patriots doen het niet goed en ik denk niet dat ik naar huis ga tijdens deze feestdagen. Ik ga hier helpen. Teledahn lijkt stabiel te zijn, maar Kodama heeft mij gevraagd een kijkje te nemen in een ander Tijdperk om ze daar te helpen. Klinkt als een interessante locatie. Ahnonay of zo iets. Waarom niet?

12.12.01 – Vreemde plaats. Zal een hoop werk kosten, maar dat is goed. Ik denk dat ik naar de oppervlakte ga. Watson heeft ons aangeraden naar boven te gaan. Marie zal mij opnieuw vergezellen.

Het volgende item was gedateerd op 10 februari 2002, dus Douglas Sharper was achteraf bijna twee maanden met vakantie geweest. Samen met een zekere Marie had hij deze vakantie gevierd, Zij heette Sutherland van haar achternaam, zo had ik eerder in dit dagboek gelezen. Het leek er op dat Douglas een meer dan vriendschappelijke relatie met deze vrouw aan het opbouwen was, maar dat ze ook tijdens het werk hier contacten onderhielden. Ze had immers dat briefje dat ze aan Dr. Watson had geschreven en waarin ze haar ontmoeting met een levende D'ni onthulde, aan Douglas toegespeeld. Verder had zich in de loop van het jaar ook een tragische gebeurtenis afgespeeld, maar Douglas had niet opgeschreven wat precies. Kennelijk was het bij het thuisfront iets gebeurd en hierdoor was Douglas ruim drie maanden weggebleven. Plots schoot mij echter iets te binnen. Op 11 september 2001 werd heel Amerika een tijdlang in grote beroering gebracht. Er werden toen met vliegtuigen terroristische aanslagen gepleegd op de Twin Towers van het World Trade Center in New York en het Pentagon in Washington. Naast onnoemelijke schade, vielen er bij deze aanslagen ook bijna drieduizend slachtoffers te betreuren. Het was logisch dat hierdoor het normale leven een tijdlang danig in de war werd geschopt. Misschien had Douglas ook wel vrienden, familie of bekenden die bij deze aanslagen gewond waren geraakt of zelfs om het leven waren gekomen, maar daarover had hij in het verdere verslag niets losgelaten.

Verder waren de belangrijkste gebeurtenissen uit het beschreven jaar geweest dat Teledahn verder klaar werd gemaakt voor de ontvangst van bezoekers en dat Douglas in de oude D'ni stad had gewerkt. Het leek erop dat hij in het geniep zijn

intrek in een gebouw in de stad had genomen. Dat kon hij doen omdat hij de hand had weten te leggen op een schakelboek dat hem in dat gebouw bracht. Dat boek had hij in het geheime vak van het aquarium verstopt en in dat heimelijke kantoor bevond ik mij nu! Douglas gebruikte deze plek om bepaalde zaken uit het zicht van de DRC te houden. Wat precies, zou mij wellicht in het verslag van het volgende jaar duidelijk worden. Ik las verder.

10.2.02 - Had niet de bedoeling zo lang weg te blijven, maar wie had gedacht dat de Patriots de Super Bowl zouden winnen! Ik geloof niet dat Watson erg tevreden was, maar jammer dan. Bezoekers waren naar beneden gekomen en ik was er niet om ze te zien.

16.2.02 - De DRC wil dat ik wederom Teledahn doorneem, al weet ik niet waarom. Deze plaats is al maandenlang 'schoon' verklaard. Typisch iets voor hen. Ik zou nu beter moeten weten.

17.2.02 - Nieuwe Shroomie schepsel lijkt hier aardig gelukkig te zijn. Vlucht als de machinerie wordt gestart, maar keert gewoonlijk terug. Meestal laat ik de dam neer.

23.2.02 - KI's werken grandioos. Aardig verbazende apparaatjes. Heb nog geen nieuwe bezoekers ontmoet. Watson zei dat hij niet wilde dat ik ze ontmoette. Typische bureaucratische nonsens.

1.3.02 - Ze zijn klaar om Het Eiland open te stellen. Ik moet toegeven dat ik behoorlijk opgewonden ben om deze mensen te zien als ze hun bezoek afleggen. Ik verlang ernaar dat ze ook naar Teledahn komen, maar de DRC stelt dat het nog niet klaar is. Ik weet niet wat ze nog meer willen.

20.3.02 - Een nieuwe groep bezoekers komt. De DRC is hier echt hyper over. Geautoriseerde onderzoekers.

27.3.02 - Genoot ervan om opnieuw met Robyn en Rand te spreken. Aardige gozers. Had ze een lange tijd niet gezien. Deze nieuwe gezaghebbende onderzoekers lijken zichzelf te amuseren. Grappig.

5.4.02 - Amusant. DRC brengt ons op de hoogte van het feit dat deze maand de hoogste prioriteit gegeven zal worden aan restauratie inspanningen. Meer ontmoetingen en meer inspecties terwijl het Tijdperk al maanden klaar is. Als ze zich daardoor beter voelen. Ze zijn te weten gekomen dat ik het boek heb gevonden. Had dat niet verwacht.

Het is zelfs grappiger, alle bijeenkomsten worden hier in de Tokotah gehouden. Ik zou niets meer hebben kunnen vragen.

20.4.02 - Dus ze hebben dat bekend gemaakt! Shroomie was hier binnen en ik moest een reden verzinnen om de trip uit te stellen. Als ze in feite de apparatuur hadden gezien en andere dingen... het is tijd om mij van sommige spullen te ontdoen. Als de DRC hier vandaag was langsgeslagen, had het er slecht uitgezien.

25.4.02 - Fase vijf is goedgekeurd. Wat betekent dat sowieso?

12.5.02 - Simpson vertelde mij over een behoorlijk vreemde steen, dus ik probeerde hem uit. Ik wil hem voor mijzelf houden. Het kan mij echt niets schelen wat de DRC daarvan vindt.

17.5.02 - Steen is weg. Verdween zo maar vanuit mijn kantoor. Waar is Simpson?

20.5.02 - Kreeg de steen opnieuw terug. Simpson bezwoer dat hij was teruggekeerd naar de plek waar hij hem had gevonden. Ondanks dat zal ik hem deze keer op een veiliger plaats bewaren.

25.5.02 - Nu is fase vijf goedgekeurd. Ik ben de laatste maand hier zo boos over geworden, dat ik bijna de handdoek in de ring had gegooid en naar boven was gegaan. Het is uitermate idioot wat ze aan het doen zijn. De benodigde beveiligingen zijn ze aan het uitkleden. Iemand kan beter iets doen voordat we hier beneden een uitgetelde regering hebben. Maar die draadjes op de forums betekenen wellicht iets. De DRC verdenkt heimelijk Zandi. Dat kan nog lollig worden.

Steen is opnieuw weg. Hoe?

30.5.02 - De laatste keer met de steen. Ik probeer een meer beveiligde locatie.

3.6.02 - Opnieuw weg.

7.6.02 - Ik heb de steen opnieuw te pakken. Simpson zegt dat hij hem niet opnieuw kan nemen. Dus ik zal nog één ding proberen. Onbestemd gevoel over deze schepsels.

18.6.02 - Het is plezierig al die mensen hier te zien. Misschien is het het allemaal waard geweest.

20.6.02 - Deze keer is de steen nergens naar toe gegaan. Ik denk dat ze bang zijn voor de overhangende rotsen. Interessant.

11.7.02 - Verrassing, Rebek was afgedankt. Ik zag deze maanden geleden.

23.7.02 - Dit is te gek. Ze raken daar over hun toeren door deze schendingen van Zandi. Hilarisch. Ik waardeer dat zeer. Natuurlijk hebben ze mij daar nog niets van verteld. Ik weet zeker dat ze dat ook niet van plan waren.

26.8.02 - Dit weekend een grote vergadering van de DRC. Ze weten niet wat ze moeten doen tegen Zandi en dat maakt ze dol. Ze denken dat het alleen maar erger wordt. Ik hoop het.

3.9.02 - Kodama wil een wedje maken over de 'spelletjes' aan de oppervlakte? Wie had dat gedacht, maar ik zal zijn geld innen.

Op een wat meer avontuurlijke toer nam Nick ons vandaag mee naar Rebek. Verbazend. Ik zou daar graag wat meer tijd hebben doorgebracht, maar we hadden haast. Hij vertelde mij dat er ook een nieuw Tijdperk is met schepsels. Ik zou daar wat graag naar toe gaan, maar betwijfel of dat zal gebeuren. De DRC zit in haar maag met deze Zandi zaakjes. Ik sta aan zijn kant, maar ik hoop dat dit de dingen niet erger maakt.

7.9.02 - Zandi is bezig ze aan zijn kant te krijgen. Ik wou dat ik Kodama kon beschrijven. Wow. Ik geniet ervan. Ik heb zijn waarschuwbord aan de oppervlakte gezien. Niemand schijnt het zelfs maar opgemerkt te hebben. Ik gok dat hij ze zelf heeft gemaakt. Ha.

14.9.02 - Marie heeft het verloren. Een T-shirt? Op dat punt ben ik het met Kodama eens.

14.10.02 - Kodama heeft geld van mij gewonnen en dat maakt me gek. Als ik zijn stemmingmakerij niet had gezien tijdens deze ontmoetingen, zou ik kwader zijn geweest. Hoewel, het was het waard.

14.11.02 - Wel, Zandi is niet meer te houden. Hij is bezig mensen naar beneden te brengen en ze kunnen hem niet tegenhouden. Het is grappig, maar het betekent ook meer werk. Ik wil dat dit alles voor iedereen werkt, dus ik help daar waar ik kan. Hoop nog steeds dat er zo druk wordt uitgeoefend op die structuur hetgeen ik al een paar jaar lang wil.

18.11.02 – Die Zandi toestand is prachtig. Ik denk dat de DRC zo langzamerhand klaar is voor hen, maar nog steeds... meer macht voor hem. Verbazend, nog steeds heeft niemand van de DRC hier officieel met mij over gesproken.

1.12.02 – Het lijkt erop dat URU het nu helemaal is. Opnieuw, bedankt Zandi!

24.12.02 – Kerstavond in Teledahn. Als ik mijn fantasie maar hard genoeg laat werken, dan zorgen de sporen hier voor een witte kerst. Niet echt. Ik denk dat ik terugga voor de playoffs en nieuwjaar.

En zo had ik opnieuw een heel jaar doorgenomen. De belangrijkste gebeurtenis uit 2002 was dat de oude D'ni stad – ook wel URU genaamd – opengesteld was voor publiek. Dat was echter wel wat vlotter gebeurd dan de DRC had gewenst. De veroorzaker was een zekere Zandi. Dat moest dan wel Elias Zandi zijn, de vader van Jeff Zandi, die ik in de woestijn had ontmoet. Het amuseerde Douglas Sharper wel dat Zandi de bureaucratie van de DRC aan zijn laars lapte en voor zichzelf had besloten dat D'ni klaar was om bezoekers te ontvangen.

Verder had Douglas nog een interessant apparaatje van D'ni makelij aangestipt, namelijk een zogenaamde 'KI'. De beschrijving was echter zo indirect geweest, dat ik geen idee had waar dit toestelletje voor diende en hoe het er uit zag.

In het verslag werd ook nog melding gemaakt van een opmerkelijke steen, die de eigenschap leek te hebben om zomaar te verdwijnen en vervolgens weer op de plek te verschijnen waar hij oorspronkelijk was gevonden. Onwillekeurig moest ik denken aan de rode en blauwe pagina's uit de gevangenisschakelboeken van Sirrus en Achenar, die min of meer dezelfde eigenschap leken te bezitten, maar deze steen leek toch iets anders te zijn. Vooral de opmerking gedaan op 20 juni 2002 was intrigerend. Daar stond dat de steen op zijn plaats was gebleven omdat 'ze bang waren voor de overhangende rotsen'. Deze opmerking suggereerde dat de steen in het geniep door wezens werd weggenomen en dat het verdwijnen ervan niet toegeschreven moest worden aan een magische eigenschap van de steen zélf. Helaas had Douglas daaromtrent geen nadere ontboezemingen aan het papier toevertrouwd, dus het bleef gissen van mijn kant. Het zag er trouwens naar uit dat ik het einde van die zeer uitgebreide jaarnaal begon te naderen. Ik bladerde even verder en zag dat de aantekeningen in september 2003 werden gestaakt, waarbij Douglas de laatste bladzijden opnieuw in rode inkt had geschreven.

Ik was al veel wijzer geworden. Maar, en zo gaat het meestal, er waren ook nieuwe vragen opgeworpen. Wellicht zouden er in deze laatste aantekeningen nog een aantal onthullingen worden gedaan? Ik ging er maar goed voor zitten om ook dit laatste stukje door te lezen.

5.1.03 – Geen playoffs, maar toch een goed Nieuwjaar. Dit zou een grappig jaar voor de D'ni moeten worden. Heb ook tijdens deze trip wat meer onderdelen van het aquarium mee naar beneden genomen. Ik denk dat het bijna klaar is, als ik een kans krijg om eraan te werken.

7.1.03 – Het zou interessant zijn om zowel Zandi als de DRC in de gaten te houden. Ik ben er gespannen op om te zien wie hier het gezag heeft.

1.2.03 – Het lijkt erop dat ze proberen de bovenliggende partij te worden. Ze verklaren het verhaal van Zandi en brengen het voor het voetlicht. Watson moest een aantal van zijn leden zien te overtuigen op dat punt, geloof mij! Waarschijnlijk wel een slimme actie.

15.3.03 – Tijdperken worden vrijgegeven, bezoekers komen naar beneden. Ik verlies tijd met het schrijven van jaarnaals.

2.4.03 - Afsluiten, openen. Ik begrijp het idee erachter niet, maar de DRC probeert ongetwijfeld klaar te komen voor de nieuwe aankomenden. Een andere grote groep kwam zojuist naar beneden en het lijkt erop dat de dingen redelijk gladjes verlopen.

5.4.03 - Ik hoorde hen kort geleden praten over een huis daar op het Eiland. Ze beginnen met een interne restauratie en ik moet een manier zien te vinden om daar bij te zijn. Nick zei dat de plek verbazend is. Hij heeft enkele histories gelezen en de verhalen gaan door en door en heel ver terug. Ik ga nu met Watson praten.

20.5.03 - Er gaan geruchten dat er hier een D'ni overlevende rondscharrelt. De DRC probeert het onder de pet te houden, maar de geruchten lijken nogal betrouwbaar te zijn. Uiteraard zal ik de laatste zijn om er iets naders over te horen, maar ik vind wel een manier om hem zo snel als mogelijk is, te ontmoeten.

25.5.03 - Grappig. Het lijkt erop dat er tegenwoordig heel wat gewone mensen in de stad vertoeven. De DRC spreekt nogal veel over bezoekers die worden toegelaten tot Tijdperken die nog niet zijn goedgekeurd. Ze zijn een tikje geïrriteerd op zijn minst en proberen uit te zoeken hoe ze dit onder controle kunnen krijgen. Ik denk niet dat ze dat lukt. Interessant.

Uiteindelijk heb ik het geweer werkend en wel kunnen opstellen. Laxman wordt iedere dag beter. Die vent is een genie. Watson kwam ook langs om het werkend te zien, hoewel hij zich meer zorgen leek te maken over het opruimen van de brokstukken dan over het geweer zelf. Typisch DRC.

18.7.03 - vanuit het niets heeft Sonya Michaels contact met mij gezocht. Het is een oude vriendin van mij die aan de oppervlakte werkt voor een of andere krant uit Maine. Ze zei dat ze voor een lange periode naar beneden zou komen. Ze wil erover schrijven.

Wat meer typisch, Watson kwam een paar dagen geleden langs en vroeg mij naar de namen van sommige wilde dieren hier. Ze zij er niet in geslaagd de D'ni namen van veel dieren te vinden die de D'ni gebruikten. Hij merkte op dat de namen desondanks D'ni-achtig moesten klinken. Ik denk niet dat hij 'Shroomie' en 'Flappers' echt kon waarderen. Hoe dan ook, ik heb de vogels hier 'Buggaros' genoemd. Ik denk dat een deel van dat woord het D'ni voor 'groot' is - dat is tenminste wat Nick laatst zei. Grote kever. Ik vraag mij af wat ze daar zelf van vinden?

22.9.03 - Keerde zojuist terug van een kort uitstapje naar de oppervlakte. Ben afgelopen week naar de laatste wedstrijd van de Patroits geweest in Philadelphia. Fantastische wedstrijd. Precies wat ze nodig hadden na dat miserabele optreden in de eerste week. En gisteren opnieuw gewonnen. Travis speelde het klaar om mij te ontmoeten in Philadelphia en bracht kleine Travis met hem mee. Het was goed om ze beiden te zien.

Sonya lijkt het hier beneden te bevallen. In feite lijkt het erop dat ze hier lang zal verblijven - langer dan ze had gedacht - en dat ze misschien op een vergelijkbare manier voor de DRC gaat werken als Simpson. Prima wat mij betreft. Een ander die zo de zaken van binnenuit bekijkt, kan nooit pijn doen.

Ik ga proberen hier een pub te openen. DRC heeft kennelijk lange termijnplannen om een nieuwe wijk van de stad te openen en daar is een plek, die ik graag voor mijzelf wil hebben. De tijd lijkt opnieuw gunstig te zijn en ik zal kijken of ik het kan krijgen.

Vrij abrupt kwam het dagboek hier tot een einde. Op de valreep had ik nog een naam toegespeeld gekregen die Douglas had gegeven aan die insectachtige vogels die hier rondvlogen. Verder was het duidelijk dat in de loop van 2003 het openstellen van de oude D'ni stad en van diverse Tijdperken in een stroomversnelling was gekomen, wat de DRC ietwat had overrompeld. Het ging nu zelfs zover dat men kennelijk toeristische attracties wilde gaan aanbrengen in de oude D'ni stad. Zo dacht Douglas Sharper er dus over om er zelfs een bar te vestigen! Het moest niet gekker worden... Opnieuw verbaasde ik mij erover dat, hoewel uit de notities in dit dagboek het tegendeel bleek, de ontdekking van het D'ni universum bij het grote publiek toch min of meer onbekend was gebleven en dat het uiteindelijk met het aantal bezoekers en vooral ook geldschieters, tegen was gevallen. Tussen toen en nu moest er iets zijn gebeurd, die een ommekeer in gang had gezet, waardoor de DRC zijn activiteiten had moeten staken. Nu lagen de stad en de diverse Tijdperken er weer verlaten bij. Sporadisch doken er echter nog bezoekers op, die door de zoon van Alias Zandi op weg werden geholpen en vervolgens door Yeesha en haar geheimzinnige metgezellen verder op sleeptouw werden genomen. Met welk doel? Ja, het tonen van de geheimen van D'ni, maar ik had sterk het gevoel dat er méér achter stak. Wat precies? Daar zou ik wellicht verder achter komen, als ik mijn onderzoeken hier en daar zou voortzetten.

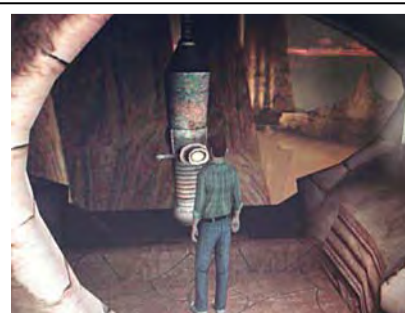
Van wat er te zien is op dit vel papier, kan ik geen chocola maken.

Ik legde het dagboek terug op het bureau en zag dat ik hier alles had onderzocht, op een vrij groot rechthoekig papier na, dat ik nader bestudeerde. Ik kon van de afbeelding echter geen chocola maken. Rechts was in silhouet een grote vis afgebeeld. Was dit Shroomie, in bovenaanzicht? Daarnaast was een vage schets aangebracht, voorzien van een aantal onleesbare D'ni letters. Het leek wel een soort pad te zijn met een brede vlonder, maar duidelijk was het allemaal niet. Links onder was een rood teken aangebracht, als een stempel die het papier een officiële status gaf. De bovenkant van het vel was in

bijna vierkante rechthoekjes ingedeeld. Nee, hier kon ik verder niets mee en ik legde het vel voorzichtig terug.

Daarmee had ik alles in deze ruimte voldoende onderzocht, maar bleef de zij-nis nog over. De achterwand van deze nis was voorzien van een groot raam, ditmaal zonder tussenspijlen, waardoor men een vrij uitzicht had over de omgeving. Voor dit raam stond ook een kijker opgesteld, waardoor ik een nog betere blik naar buiten kon werpen.

Nou, ik kon de opmerking van Douglas beamen dat men vanaf deze locatie een fraai uitzicht had over de stad. Nog prominenter dan bij het andere raam had ik zicht op de Poort van Kerath en gelukkig

In de uitbouw bevindt zich een groot raam en een kijker, om het uitzicht nog beter te kunnen zien.

Op het dak van een naburig gebouw lijkt wel een tentenkamp gevestigd te zijn, dat verlaten is.

kon ik de kijker ook een klein stukje verdraaien, om zo mijn blikveld wat te verruimen. Linksonder kreeg ik nog net zicht op het dak van een wat lager gebouw, dat recht tegenover de Poort aan de rand van het water was opgetrokken. Op dat dak, dat voorzien was van een grote stenen ommuring, stonden een aantal tenten opgesteld, zo leek het wel. Ik zag ook een aantal rode vlaggetjes hangen. Waren dit tenten van de DRC? Ik bleef een tijdje die kant op turen, maar enige activiteit viel er niet te bespeuren. Ook dit kamp was verlaten, wie weet hoe lang al...

Door de kijker helemaal naar de andere kant te

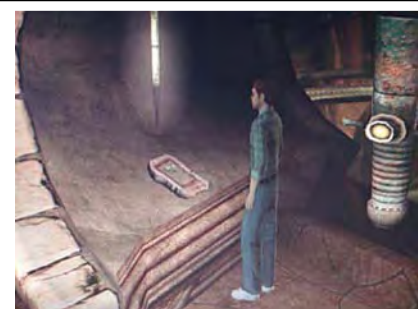
bewegen, kreeg ik zicht op een soort brug, eigenlijk meer een looppad dat hoog boven een diepte was aangebracht. De loopbrug was echter zwaar beschadigd, het middendeel was totaal vernield. De afstand was net te groot om het goed te zien, maar ik meende dat het hiaat nu werd overbrugd door wel heel fragiel ogende en smalle houten planken... Achter de brug bevonden zich puntige, maar toch ook wel afgeronde rotsen, als reusachtige stalagmieten. Daar weer achter bevond zich een groot gebouw. De bouw was vreemdsoortig, met gebogen vormen. Het dak leek op deze afstand wel op een reusachtig zeildoek, dat bij de vier hoeken werd ondersteund, maar door zijn eigen gewicht nabij en in het midden was doorgezakt. Dat was behoorlijk onpraktisch als het zou gaan regenen, want het water zou zich dan in deze kuil in het midden van het dak verzamelen. Toen realiseerde ik mij dat dit 'buiten' niet écht buiten was, maar een gigantisch onderaards gewelf. Het zou hier dus nooit regenen, afgezien dan van sijpelend grondwater, dat wellicht via stalactieten hangend aan het plafond van dit gewelf, naar beneden zou druppelen.

Aan de andere kant zie ik een gebroken brug en daarachter een vreemdsoortig gebouw.

Ik liet de kijker met rust en keek verder om mij heen. De enige andere voorwerpen in deze uitbouw waren enerzijds een tweetal lampen die in de wanden waren aangebracht en anderzijds een dikke, rechthoekige steen die onder de linker lamp lag. Ik bekeek de steen nader.

Was dit het geheimzinnige stenen voorwerp waar Douglas Sharper in zijn journaal over gesproken had? Dat kon ik mij niet voorstellen, want de steen zélf zag er tamelijk gewoontjes uit. Dat gold echter niet voor het voorwerp dat daarop geplakt zat. Dit was een reisdoek, dat kon niet missen! De doek was uit dezelfde grove stof geweven als de reisdoeken die ik eerder had gezien en ook de rand was voorzien van een vergelijkbare rode versiering. Toch was dit een ander soort doek. Hij was veel rechthoekiger dan de weefsels waarop de handen stonden afgebeeld. Bovendien

Wat is dit voor een vreemd voorwerp?

Ik kijk hier niet naar een schakelboek, maar naar een schakeldóek!

bevatte deze doek géén afbeelding van een hand, maar in plaats daarvan een rechthoekige afbeelding van een landschap. Het plaatje vertoonde weinig contrast, maar ik meende de silhouetten van een aantal paddenstoelen te herkennen.

Gezien het formaat van de doek als geheel en het plaatje zelf, wekte dit toch de sterke associatie op dat ik hier naar een alternatief schakelboek stond te kijken, zeg maar een schakeldóek. Opmerkelijk... Zou deze doek mij naar een andere locatie in Teledahn kunnen vervoeren? Daar leek het wel op en ik kon daar maar op één manier achterkomen. In een rustig gebaar legde ik mijn rechterhand op de foto.

Hoofdstuk 6: Een doodlopende weg?

Mijn inschatting was juist geweest, maar dat kon eigenlijk ook niet missen. Het gezoem nam wederom bezit van mijn hoofd en mijn ogen weigerden tijdelijk dienst. Wat dat betreft kwam het gevoel volledig overeen met dat wat de reiziger kreeg als hij van een 'normaal' schakelboek gebruik maakte. Maar wat was normaal in dit verband? Het reizen via een plaatje in een boek was eigenlijk al te wonderlijk voor woorden. Hoe dan ook, na een kort ogenblik werd ik al keurig neergezet op het reisdoel van deze schakeldoek. Het was inderdaad een plekje in Teledahn, waar ik nog niet eerder was geweest.

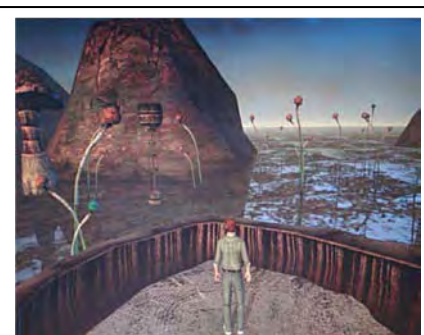
Ik arriveerde namelijk op de top van een hoedenloze reuzenboleet, ergens in het moeras. De enorme paddenstoel groeide in de buurt van een plek alwaar nogal wat rotspunten uit het brakke water omhoog rezen. Kijkend door een opening tussen deze rotsen door was te zien dat het moeras hier tot aan de horizon doorliep. Er groeiden hier nogal wat van die kleinere paddenstoelen met dunne, lange stelen en ronde hoedjes. Voor een rots zag ik zo'n apparaat staan dat diende om sporen in op te slaan, een soort silo. Langs een vergelijkbaar, maar nog wat groter ding waren de kabels van de 'emmer kabelbaan' aangebracht.

Ik draaide mij om en zag dat de bewuste kabelbaan

zich niet zo ver hier vandaan bevond. Rechts daarvan bevond zich die reuzenboleet met de vreemde ronde omgang daarboven. Die kon ik echter niet bereiken en daardoor wist ik niet waarvoor deze precies diende. Ik zag ook een deel van het looppad lopen, dat hier zomaar in het niets doodliep. Voor de veiligheid was er een stukje voor het einde een soort wegafzetting geplaatst, zo'n geval met een tweetal witte houten dwarsbalken waarop diagonale rode strepen waren aangebracht. In dit landschap vloekte dat voorwerp wel héél erg met zijn omgeving, maar de onvoorzichtige wandelaar die desondanks tóch in het moeras tuimelde, kon in ieder geval niet achteraf beweren dat hij niet was gewaarschuwd!

Het gestamp van de zonnecollector klonk hier tamelijk gedempt door, maar die machinerie werd dan ook bijna geheel aan het oog onttrokken door een reuzenboleet en een paar losse rotsen die er van hier uit gezien vrijwel voor stonden. Zodra de zon schuin achter mij stond en het landschap voor mij in het volle licht dompelde, zag ik even de ronddraaiende schotel van achter de hoed van de reuzenpaddenstoel opdoemen. Verder naar rechts kon ik nog net een smal strookje van de heldere zee zien, maar de dam was vanaf hier eveneens onzichtbaar.

Nadat ik hier om mij heen had gekeken en wist waar ik mij zo ongeveer bevond, begon een licht ongerust gevoel zich van mij meester te maken. Hoe kon ik hier weg komen? De top van de boleet was vlak en had een doorsnee van een slordige drie

Ik arriveer op de top van een hoedenloze reuzenboleet.

Ik bevind mij vlak in de buurt van de kabelbaan en de reuzenboleet met die vreemde, ronde omgang.

meter. De vlakke 'vloer' leek wel van hout te zijn en oogde net zo als een grote doorgezaagde boomstam op Aarde. Duidelijk zag ik allemaal jaarringen zitten, wat aangaf dat deze enorme paddenstoelen behoorlijk oud konden worden en net als de woudreuzen op Aarde ieder jaar een beetje dikker werden. Daarmee was het meteen duidelijk geworden dat Teledahn ook iets van seizoenen kende. De platte top werd aan alle kanten omgeven door een ronde houtige rand van een ruime meter hoog. Desnoods zou ik daar overheen kunnen klimmen, maar wat dan? Ik bevond mij zo'n zeven meter boven het wateroppervlak, en ik had geen andere keus om vervolgens met een flinke sprong daarin te plonsen. In helder water zou ik desnoods kunnen zwemmen, maar dat zag ik in dit brakke water niet zitten. Sterker nog, het was misschien wel meer een soort dunne zuigende modder, waarin de ongelukkige die daarin terecht zou komen, al snel definitief kopje onder zou gaan. Aan de andere kant... Shroomie leek hier ook te kunnen zwemmen, dus waarom ik niet? Toch zou dat mij weinig soelaas bieden. Zo op het oog zag ik aan de randen van dit brakke bassin alleen maar steile rotswanden omhoog rijzen, of zo mogelijk nog steilere stelen van paddenstoelen en boleten. Waar zou ik, met andere woorden, aan wal kunnen kruipen? Ik overdacht waar ik daarginds had rondgelopen en kwam tot de ontdekking dat die plekjes er niet waren. Wat nu? Had ik mijzelf op een doodlopend pad gemanoeuvreerd van waar er geen weg terug was? Kon ik nog een aanvaardbare ontsnappingsroute bedenken?

Dat was het geval. De oplossing was achteraf gezien kinderlijk eenvoudig en het was natuurlijk ook logisch dat Yeesha mij niet zomaar in deze val zou laten lopen. Sterker nog, zij had mij zelf al aan het begin van dit avontuur een altijd veilige haven aangereikt. Het was het kleine reisschakelboekje dat ik nog steeds aan mijn broek had vastzitten! Dit boekje kon mij naar mijn eigen privé eilandje vervoeren, dat Yeesha mij had geschonken. Zou dat ook vanaf hier werken? Ik sloeg het boekje open en raakte met mijn hand de foto daarin aan. Zie je wel, daar weerklonk het gezoem en schoof de waas voor mijn ogen.

Het duurde allemaal erg kort. Voor mijn gevoel had ik het boekje nog niet eens helemaal dichtgeslagen en daar werd ik al keurig in de hut op 'mijn' rotseilandje neergezet. Een enorm gevoel van opluchting maakte zich van mij meester. Dat betekende dat ik, waar ik mij ook bevond, altijd veilig terug naar hier kon schakelen.

Het lijkt, vreemd genoeg wel dat er tijdens mijn afwezigheid een rietdekker bezig is geweest!

Dat gebeurde ook erg snel, wat handig zou kunnen zijn als ik mij in een benarde positie bevond en het nodig zou zijn om onmiddellijk, zonder uitstel, weg te wezen.

Al rondkijkend, zag ik dat er tijdens mijn afwezigheid, hier nauwelijks iets veranderd was. Er hing nog hetzelfde schemerige licht, maar toch leek het hierbinnen iets donkerder geworden te zijn. Naar boven turend, zag ik de oorzaak. Het dak was veranderd! Hoewel er nog steeds hier en daar een paar hiaten zichtbaar waren, zag het riet er plots fris en nieuw uit en leken er ook nieuwe dwarslatten aangebracht te zijn, die de rietbundels bijeen hielden. Ik liep even naar buiten en kon vanaf daar wat duidelijker zien dat er tijdens mijn afwezigheid inderdaad een rietdekker in de weer was geweest. Dat was merkwaardig... Werd mijn eilandje door meerdere personen gebruikt?

Maar na een ogenblik besepte ik dat het allemaal nog wat merkwaardiger was. Ik haakte het schakelboekje los van mijn broeksband en bekeek de groenige afbeelding die daarin was verschenen. Die leek toch aardig weer te geven hoe het dak van mijn hutje er nu uitzag! De pagina met deze afbeelding die ik bij het aquarium had gevonden bezat dus de magische eigenschap mijn eilandje wat te verfraaien. Zou dat een cadeautje zijn van Yeesha als aanmoediging dat ik met mijn onderzoek op de goede weg was? Het zou mij niet verbazen. In dat geval zou ik elders tijdens mijn zoektocht maar goed naar deze 'Yeesha pagina's' moeten blijven speuren.

Opnieuw betrad ik de hut en overdacht welke strategie ik nu zou kiezen. In Teledahn had ik het gestelde doel nog niet bereikt, ik had daar nog niet alle zeven reisdoeken gevonden en geactiveerd. Yeesha had in de spleet duidelijk verteld dat er in ieder Tijdperk zeven waren te vinden. Ik vermoedde dat na activering van alle zeven doeken, er dan andere deuren voor mij open zouden gaan, net zoals dat in de woestijnspleet was gebeurd. Waar dat toe zou leiden, daar had ik nog geen idee van. Achteraf was er hierbinnen toch ook iets veranderd.

In de boekenkast aan de linkerkant die eerst leeg was, waren opeens twee boeken verschenen. Op de derde plaats van links op de bovenste plank stond nu een exemplaar met oranjeachtige kaft. Nog veel mooier zag het boek er uit dat vier plaatsen verderop, in het plaatsje met de twee houten schotjes, was verschenen. De rug van dit boek was bruin, maar aan de bovenkant was de rug ingelegd met een rozeachtig juweel, dat gevat was in een plat koperkleurig plaatje, dat de afbeelding van de bekende hand toonde van de reisdoeken! Het koperen beslag werd trouwens langs de rug voortgezet, middels een paar ovalen en dunne reepjes, die helemaal tot de onderkant van de rug doorliepen. Dit gaf het boek een zeer dure en exclusieve uitstraling. Dat dit boek sowieso speciaal moest zijn bleek ook wel uit het feit dat hij op een van de twee aparte plaatsjes in deze boekenkast was neergezet. Ik haalde het boek tevoorschijn en zag dat dit een schakelboek was dat toegang bood tot het kantoor van Douglas Sharper, in D'ni. Dit zou dan wel dat 'bijzondere boek' zijn waarover Douglas had geschreven in zijn journaal. Het was miraculeus dat dit boek hier zomaar was verschenen, maar het was in ieder geval prettig en nuttig dat ik nu op deze manier een zeer snelle route vanaf hier kreeg aangeboden om daar naartoe te gaan, mocht ik daar de behoefte aan hebben.

In de linker boekenkast zijn opeens twee boeken verschenen.

Die behoefte had ik nu niet direct, dus ik zette het boek terug op zijn plaatsje. Nieuwsgierig pakte ik vervolgens het oranje boek en sloeg het open. Tot mijn verrassing stuitte ik op de eerste pagina op een reisdoek, al was deze natuurlijk een stuk kleiner van formaat dan de vierkante doeken die ik links en rechts in de woestijn en in Teledahn had aangetroffen. Aan de bovenkant van dit kleinere doekje zat ook een rechthoekig stukje stof aangenaaid, waardoor het geheel de uitstraling kreeg van een boekenlegger. Ik raakte met mijn vingers de afbeelding van de hand aan, met de intentie deze te activeren.

In het oranjeachtige boek zit tot mijn verrassing een reisdoek verstopt.

Maar in plaats daarvan gebeurde er iets anders. Voor ik er erg in had weerklonk weer dat gezoem en verloor ik even het bewustzijn. Even later bevond ik mij vlak voor de reisdoek die ik het laatst hiervoor had geactiveerd, namelijk in de ruimte met het aquarium in de reuzenboleet boven de plek alwaar de kabelbaan uitkwam!

Ik had niet veel tijd nodig om te beseffen wat er was gebeurd. Het oranje boek was het schakelboek dat toegang bood tot Teledahn en dat eerst buiten in een van de vier zuiltjes had gelegen. Je kon via de foto naar een 'vast' beginpunt in dat Tijdperk reizen, of desgewenst snel naar de plek waar een reisdoek hing, die je het laatst actief had gemaakt. Tijdens het 'lezen' van het Tijdperk kon je zo door middel van deze 'reisboekenlegger' je vorderingen in dat Tijdperk vastleggen!

In het oranje schakelboek is nu ook een foto van de hoedenloze reuzenboleet verschenen, waarop ik daarstraks nog stond.

Ik moest het een en ander maar meteen eens uitproberen. Ik sloeg opnieuw het schakelboekje open dat ik bij mij droeg en beroerde de foto. Tot mijn genoegen werkte het reisschakelboekje hier ook en stond ik in een mum van tijd wederom in de hut op mijn eilandje. Voor de tweede keer pakte ik het oranje boek uit de boekenkast. Zie je wel! Daar stuitte ik op de foto van de hut in de reuzenboleet in Teledahn. Daarmee stopte het echter niet. Aan de rechteronderkant was een klein hoekje van de bewuste pagina omgevouwen wat eerst nog niet het geval was geweest en op de volgende bladzijde trof ik een tweede foto aan. Ik keek hier van enige

afstand naar de hoedenloze reuzenpaddenstoel waarop ik daarnet had gestaan. Het was dus allerm minst een doodlopende route. Vanaf twee plekken kon ik er nu komen en dankzij mijn reisschakelboekje, ook gemakkelijk weer weggkomen.

Dat was een zeer geruststellende constatering. Maar wat zou ik nu gaan doen?

Hoofdstuk 7: De duistere kant van Teledahn.

Het was natuurlijk zonneklaar wat mijn volgende stap nu moest zijn. In het verslag van Douglas Sharper was te lezen geweest dat er op Teledahn bepaalde zaakjes werden verricht die het daglicht niet konden verdragen. Er werden slaven gehouden! Sharper had geprobeerd die informatie niet aan de DRC door te spelen, maar de bazen daar schenen hiervan al op de hoogte te zijn. Wat ze echter níét wisten, was dat Teledahn als een soort doorvoerhaven voor deze slaven werd gebruikt.

Het was niet moeilijk te verzinnen waar ik daarover wellicht meer informatie kon inwinnen. Ik moest maar eens proberen om het luik in de hut alwaar men dit Tijdperk binnentrad, te openen. Nu het water onder de hut was weggepompt, kon ik vermoedelijk tot onderin het inwendige van de reuzenboleet afdalen. Ik pakte het oranje boek en raakte met mijn hand de foto aan die het inwendige van de hut toonde.

Na een ogenblik arriveerde ik op de gewenste plek. Ik liep even naar buiten tot op het metalen rooster dat de hut omringde en tuurde schuin naar beneden. Inderdaad was te zien dat al het water daar was weggelopen. Weer binnen in de hut, bekeek ik het zeshoekige rooster nader. Het lampje bij het handvat brandde nu en zonder al te veel moeite slaagde ik er ditmaal in om het luik

Het water rondom de hut is inderdaad verdwenen.

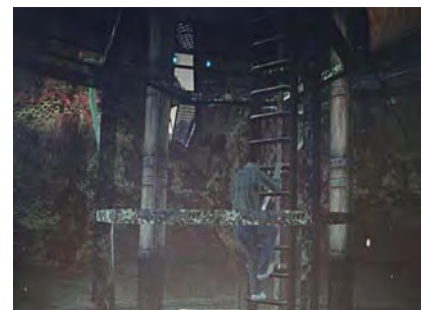

Het zeshoekige luik in de vloer is nu moeiteloos te openen.

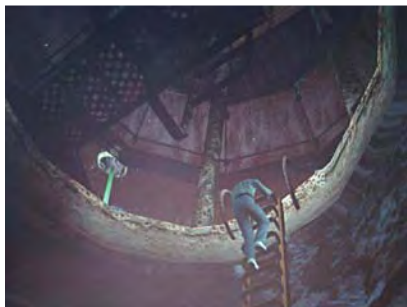
te ontgrendelen en naar achteren te klappen. Tussen de poten waarop de hut was gebouwd, was een metalen ladder bevestigd. Voorzichtig liet ik mij door het gat op deze ladder zakken en klauterde naar beneden.

Al na een aantal sporten werden deze een tikje roestig en ook glibberig. Logisch, ze hadden, wie weet hoe lang, in het water gestaan. Ik liet mij daardoor niet weerhouden en behoedzaam klauterde ik verder. Het was een behoorlijke afdaling en uiteindelijk kwam de ladder uit op een langwerpige rooster, dat hier een wat kleiner gat

overspande, van een kleine drie meter in doorsnede. Het gat werd omringd door een grote metalen vloer, waarvan de delen aan alle kanten afhielden richting dit gat. Even leek het dat mijn pad hier dood zou lopen, maar al snel ontdekte ik dat aan de rechterkant van het gat een andere metalen ladder verder afdaalde. Het was hier beneden al behoorlijk schemerig en het geluid van de zonne-energiemachine klonk hier hol en erg gedempt door. Keuze had ik niet. De andere routes liepen hier dood en daarom moest ik in dat donkere gat verder afdalen. Het speelt mij wel dat ik geen zaklantaarn bij mij had.

Behoedzaam daal ik de metalen ladder af.

Dapper daal ik verder in de afvoerput af.

Dapper daalde ik de ladder af, maar gelukkig werd de duisternis toch niet helemaal totaal. Mijn ogen wenden geleidelijk aan het diepe duister en zo kon ik toch nog enige details onderscheiden. Dit was eigenlijk een diepe afvoerput, dat kon echt niet missen. Een flink aantal meters lager arriveerde ik op de bodem van deze put, waar ik in kniediep water kwam te staan! In een reflex bleef ik eerst even een paar sporten hoger op de ladder staan zodra mijn voeten de waterspiegel raakten, maar al snel viel te ontdekken dat er geen andere keus was dan om door dit water te waden. Tot mijn opluchting

was het water behoorlijk helder en zo te ruiken tamelijk fris. Het stroomde snel in mijn richting en verdween hier onder mijn voeten door een soort rooster. Te zien was dat de put hier overging in een zeer grote buis, meer een nauwe tunnel. Die liep langzaam hellend omhoog en vervoerde het water naar hier. Een eindje verderop gloorde er licht. Kon men daar uit deze buis klimmen?

Ik waadde in die richting en gelukkig werd het water in de buis zelf al snel een stuk minder diep, tot er alleen maar een smal stroompje precies in het midden overbleef. Hier kon ik min of meer droog mijn tocht vervolgen en mijn voetstappen werden in de buis hol weerkaatst. Al vrij snel arriveerde ik bij het stuk buis, waardoor daglicht naar binnen viel. Klaarblijkelijk was de buis hier deels doorgeroest, zodat er gaten in de bovenkant waren gevallen. Die waren echter te klein om doorheen te klimmen, zodat er niets anders op zat om dan maar door te lopen.

Vlak voorbij het doorgeroeste stuk ging de buis bijna zuiver horizontaal lopen. Ook hier was het niet helemaal donker, omdat er spoedig rechts een grote horizontale scheur in de buis zichtbaar werd, waardoor een schemerig licht viel. Vlak daarvoor viel mijn oog op een drietal tekeningen die hier op de binnenwand van de buis waren gekrast. Echt vrolijk werd ik er niet van. De schetsjes waren zeer kinderlijk gemaakt, maar lieten desondanks aan duidelijkheid niets te wensen over. Links waren twee slaven getekend die door middel van kettingen aan hun enkels en polsen waren vastgeketend en het lot van een derde slaaf rechts daarnaast was nog minder te benijden, want hij hing aan zijn polsen aan het plafond vastgeketend!

Ik beland in een grote buis, die langzaam hellend omhoog loopt.

Van deze schetsen van geketende slaven wordt een mens niet vrolijk.

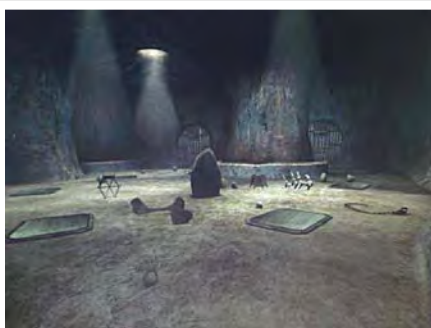
Destijds had Atrus tot zijn ontzetting ontdekt dat de D'ni in Terahnee gebruik maakten van slaven. Hij verkeerde van mening dat dit niet gold voor de D'ni afstammelingen die naar de Aarde waren uitgeweken, om daar Uru, de oude D'ni stad, te stichten. Dat bleek dus niet waar te zijn en zo leken de D'ni toch steeds minder op een edel en voornaam ras dat boven 'normale' mensen verheven was. Ook zij waren kennelijk in het bezit van de zogenaamde 'slechte' menselijke trekjes, iets wat na de lezing van 'Het Boek van Ti'ana' natuurlijk al duidelijk was geworden...

Ik klom door het grote gat in de buis naar buiten, al was dit 'buiten' nog steeds donker en ergens in een onderaards gewelf. Getsie! Naast de buis stapte ik meteen weer in een vrij diepe, modderige poel, maar langs de wand van deze grot was een stenen trap aanwezig, die hier naar boven liep. De trap kwam uit in een ander onderaards gewelf. Meteen naast de ingang ontwaarde ik op de wand een reisdoek. Nog voor ik hier verder rondkeek, haastte ik mij om deze doek te activeren. Tot mijn genoegen zag ik hoe de hele hand, en ook een vinger bruinig oplichtte. Ik had in dit Tijdperk dus nog maar drie reisdoeken te gaan.

Waar was ik hier beland? Het kostte niet veel tijd om dat te bedenken. Dat was de ruimte waarin de slaven werden gehouden! In het plafond van het gewelf van de schemerige grot

Meteen naast de ingang tref ik de vierde reisdoek uit dit Tijdperk aan.

Ik sta in de ruimte waar de slaven werden gehouden!

waren een paar grote gaten aangebracht, waardoor daglicht naar binnen viel. Verder was de grot geheel kaal, maar op de stenen vloer stonden en lagen wel diverse voorwerpen. Er lagen stenen en keien in diverse formaten en ook zag ik een deel van een skelet, niet van een mens, maar van een dier. Wat verderop lag een stuk van een metalen ketting met daaraan een boei en tevens trof ik een paar houten voorwerpen aan die eventueel als een krukje gebruikt hadden kunnen worden, ware het niet dat de zittingen ontbraken.

De hele ruimte slingerde in een ovaal om een grote centrale zuil heen en zowel aan het begin als het eind werd de doorgang versperd door een deur, gemaakt van dikke houten tralies. Ik liep naar het traliewerk

Tot mijn verbazing is op de vloer de 'handtekening' van Yeesha ingekerfd.

aan de linker zijde en zag hier ook een enorm afgekloven bot op de grond liggen. Opmerkelijk was dat ik hier op de vloer ook een grote ronde afbeelding gekerfd zag zitten, die ik inmiddels al op zoveel plaatsen had gezien. Het was de schets die de 'handtekening' van Yeesha leek te zijn. Nou, dat gaf wellicht aan dat ik in haar ogen nog steeds de goede weg bewandelde.

Ik tuurde door het traliewerk naar de ruimte die zich achter de gesloten deur bevond en zag dat de slavengrot in feite helemaal rond liep om de centrale zuil heen. Het gedeelte hier nam bijna

driekwart van de hele cirkel voor zijn rekening. In het laatste kwart was een derde houten traliewerk aangebracht, maar die deur stond open! Rechts ernaast was een vrij grote nis aanwezig, alwaar ik een aantal hendels en vierkanten bordjes zag zitten, waarvan er een aantal omhoog waren geklapt en een aantal anderen niet. Vanaf hier had ik daar echter geen optimaal zicht op, dus was het beter om helemaal naar de andere kant van de ruimte te wandelen. De grot doorkruisend, viel het mij op dat in de stenen vloer ook een aantal rechthoekige platen waren weggewerkt. Ik stapte eens even op zo'n plaat. Met een duidelijke klik zakte hij een stukje in, maar verder

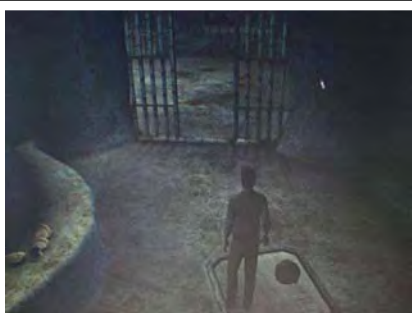
gebeurde er niets. Zodra ik er weer vanaf stapte, kwam de plaat met een licht gerommel opnieuw omhoog.

Aan de andere kant aangekomen, tuurde ik tussen de stammen van de deur door en zag de nis nu duidelijk zitten. In de nis bevonden zich zeven platen, waarvan de eerste, derde en vijfde omlaag zaten geklapt en de andere vier omhoog. Wat had dit te betekenen? De link met de drukplaten hier was snel gelegd en ook schoot mij nu het velletje papier te binnen wat ik op het bureau van Douglas Sharper hier in Teledahn had ontdekt. Die vreemde schets leek van een long te zijn, maar nu had ik ontdekt dat de bewuste tekening een bovenaanzicht van deze grot hier voorstelde. Sharper had de aanwezige drukplaten duidelijk aangegeven en van D'ni nummers voorzien. Turend naar de nis leek het logisch te veronderstellen dat de omhooggeklapte platen 'actief' waren en de andere niet. Ik haalde mijn schetsboekje tevoorschijn waarin ik de positie en de bijhorende nummers van de drukplaten had overgenomen. Zo zag ik dat de twee platen die het dichtst bij ieder hekwerk gelegen waren, actief gemaakt moesten worden en dat de drie overige platen, meer in het midden van de ruimte, met rust moesten worden gelaten. Ik mocht mij gelukkig prijzen dat hier voldoende stenen en andere zware spullen waren te vinden, daarmee moest het toch kunnen lukken.

Door de houten traliedeure turend, zie ik in een nis een zevental bordjes, waarvan er vier omhoog zijn geklapt.

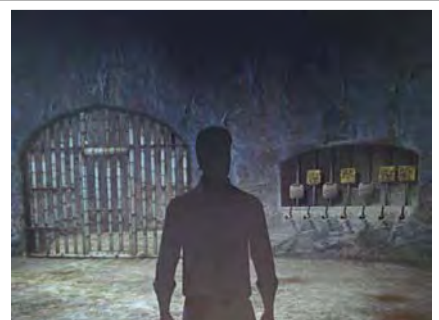
Rondom de laatste plaat, die het dichtst bij de deur gelegen was, lag geen rommel, maar bij de voorlaatste plaat lagen twee flinke keien. De grootste van de twee schoof ik op de drukplaat en vervolgens liep ik eerst naar de andere kant van de ruimte en verzwaarde ook daar de twee achterste drukplaten met een flinke steen. Opnieuw liep ik daarna terug, raapte bij plaat 'zes' de kleinste steen op, zeulde deze mee en liet hem op de laatste plaat vallen.

Na het verzwaren van de laatste drukplaat, gaan de deuren open!

Het doel was bereikt! Met een gerammel schoven de tralies open en kon ik de ruimte daarachter binnenstappen. De vreugde was daar echter van korte duur. De beide deuren van het slavenverblijf mochten dan nu zijn opengegaan, maar de derde deur waardoor men de grot hier daadwerkelijk zou kunnen verlaten, was daarvoor in de plaats dichtgegaan!

Onwillekeurig gingen mijn gedachten terug naar de belevenissen van mijn betovergrootvader, die hij beschreven had in het boek 'Verbannen'. Aan het einde van dat avontuur was hij op de thuiswereld van een zekere Saavedro terechtgekomen, die daar tussen twee muren van ijs gevangen zat. Het was daar alleen mogelijk om óf de binnenste, óf de buitenste ijswand te laten smelten, wat niet door één persoon gedaan kon worden. Hier leek ik voor hetzelfde dilemma geplaatst, echter met dat verschil dat ik níét de beschikking had over een

Maar nu is de derde deur dichtgegaan. Hoe los ik dat probleem op?

helper. Hoe was dit op te lossen?

Achteraf was het zeer simpel om dit probleem te tackelen. Ik was al naar de nis gelopen met de zeven bordjes en zag dat in de muur daaronder evenzovele houten

Ik klap simpelweg het eerste bordje omhoog.

hendeltjes zaten, waarmee ik de bordjes desgewenst naar boven of beneden kon klappen. Ik klapte simpelweg het eerste bordje omhoog. Aangezien in de slavengrot de drukplaat met het nummer 'een' niet verzwaard was, klopte de code nu niet meer. Als reactie gingen de beide deuren van het slavenverblijf weer dicht, maar de derde deur hier open. Mocht het nodig zijn om via deze route opnieuw terug te gaan, dan moest ik dat eerste bordje simpelweg weer neerklappen...

Alvorens door te lopen, keek ik hier eerst nog even in het rond. Nieuwe zaken werden daarbij niet onthuld.

De ruimte was verder kaal en leeg, afgezien dan van een aantal metalen boeien die hier aan het plafond hingen en een afgebroken exemplaar dat op de stenen vloer terecht was gekomen. Lang nam ik niet de tijd deze te bestuderen, maar liep door de geopende deur naar de ruimte daarachter, die nog niet al te veel verschilde van de plek waar ik vandaan kwam. Ik bevond mij nog steeds in een kale grot. In de zijwanden waren enkele stenen banken uitgehakt die gespeend waren van enig comfort, maar waarop men wel iets gemakkelijker kon zitten dan op de stenen vloer. Recht vooruit transformeerde de stenen zaal tot een schemerige gang die in een flauwe bocht naar links wegliep. Deze gang sloeg ik in.

Ik arriveer in een schemerige gang die in een flauwe bocht naar links wegloopt.

Na een twintigtal meters gloorde er licht in de verte en toch ietwat tot mijn verrassing arriveerde ik daar plots buiten, op een houten plateau. Met een licht opgelucht gevoel ademde ik de buitenlucht in. Het was daarbinnen toch wel ietwat bedompt geweest en sowieso wekte die slavenruimte een onaangenaam gevoel op. Nee, met die duistere zaakjes wilde ik het liefst maar zo weinig mogelijk te maken hebben en ik was opgelucht dat deze hindernis achter mij lag.

Hoofdstuk 8: De vijfde reisdoek.

Mijn oren vingen het geklater van stromend water op. Naar links turend zag ik dat het houten plateau waarop ik stond, tegen de linker rotswand van een langgerekte, smalle vallei was aangebouwd, die gevuld was met brak water. In de verte eindigde deze vallei en daar klaterde een waterval. Deze heldere waterstroom had ik eerder gezien door de kijker in de ruimte waar de kabelbaan van emmers eindigde. De rotswand in de verte leek begroeid te zijn door lage struikjes, maar verder waren de rotsen kaal, afgezien van wat groenige algen. Net als in het hoofdmoeras hadden hier in het water een paar reuzenboleten kans gezien om te wortelen, net als een paar van die slanke, hoge exemplaren met kleine, ronde hoedjes. Het leken zo wel reusachtige spelden met die gekleurde

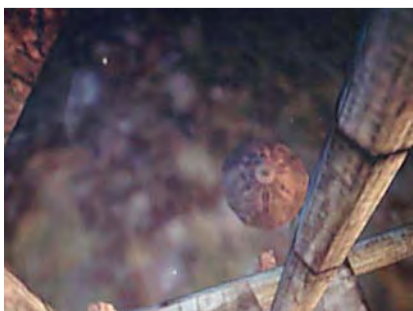

De vallei eindigt in de verte bij een waterval.

bolletjes aan een kant, die naaisters wel gebruikten om de juiste plek voor stiksels of zomen in de stof te markeren. Voor het gemak noemde ik deze slanke paddenstoelen daarom maar speldboleten.

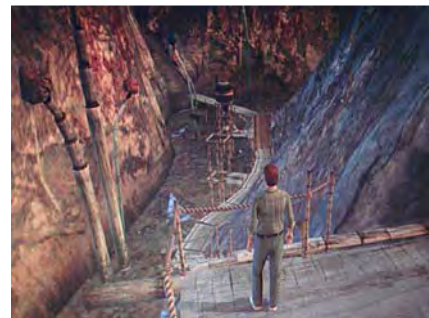
In deze vallei wisselden de lichtomstandigheden sterk. Dan weer lag de hele ondiepe kloof in de schaduw en het volgende moment werd eerst de ene en daarna de andere wand in het zonnetje gezet. Terwijl ik keek zag ik de zon vlak boven de rotsen bij de waterval langs scheren. Boven het geruis van het water uit, hoorde ik ook een regelmatig geplof. Er huisden hier nogal wat van die moerasploffers, die door Sharper 'flappers' waren genoemd. Wellicht kon ik die dieren zo van nog wat meer naderbij bekijken, want aan de andere kant van het houten plateau daalde een trap van bielzen af, tot vlak boven de wateroppervlakte. Ik zag dat het houten pad daar op een kleine twee meter boven de waterspiegel doorliep, de flauwe ronding van de vallei volgde en ginds bij het einde van dit dal aansloot op een stenen trap, alwaar men dit dal weer kon verlaten.

Daarnaast zag ik verderop nog een houten toestel staan en werd het pad ginds onderbroken door een houten ophaalbruggetje. Ik daalde de trap af.

Dit is wel een erg grote moerasploffer!

Het pad van brede, houten planken volgend, passeerde ik inderdaad de leefplek van een enorme moerasploffer. Zodra hij op het drassige water landde, was te zien dat dit dier een doorsnee had van bijna een meter en met een enorme ademteug wist deze flapper zich tot wel een meter of acht boven het moeraswater te lanceren. Ik vroeg mij af waarom het dier hier zoveel energie in stak en niet rustig op de waterspiegel bleef liggen? Misschien was het een soort verdediging tegen hongerige vissen die zich in het water ophielden. Erg efficiënt was die verdediging dan niet, want die vissen

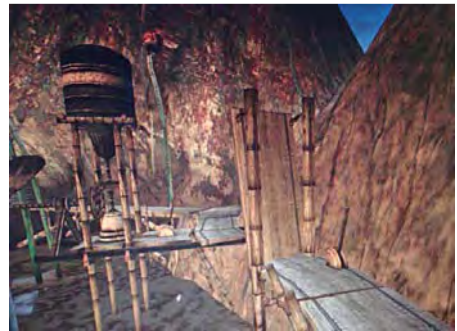

Het houten pad loopt ginds in de diepte verder. Er staan daar ook een paar apparaten opgesteld en ik zie een ophaalbruggetje.

hoefden dan alleen maar met open bek te wachten tot de flapper na een kort moment weer op hetzelfde plekje zou neerdalen...

Ik verlegde mijn aandacht naar het kleine uitbouwsel dat hier aan het pad was gebouwd. Het leek er bijna op dat de functie van dit houten plateautje was om deze, en eventuele andere moerasploffers te voeren! Dat was niet eens een gekke gedachte. Douglas Sharper had in zijn journaal geschreven dat de ploffers de sporen van de reuzenboleten aten en dat de flappers op hun beurt door de Shroomies werden geconsumeerd. Aangezien hij die laatste dieren wilde lokken, moest hij dus wel hun voedsel zien te kweken...

Ik vervolgde mijn route en arriveerde vrijwel meteen bij het kleine ophaalbruggetje, niet meer dan een houten vloerdeel van het pad, dat omhoog stond. Gelukkig bevond zich hier een hendel, waarmee ik het hele zaakje kon laten zakken... dacht ik. Er gebeurde echter erg weinig toen ik de hendel overhaalde, al leek hij wel daarvoor te dienen. Ik bestudeerde het omhoog staande deel nader en zag waar de schoen wrong. Deze houten plaat had al heel lang in deze positie gestaan en was daardoor gaan klemmen. Met mijn blote handen kon ik het geheel niet loswrikken, maar een stevige duw moest voldoende zijn. Ik nam een aanloopje en gooide mijn volle gewicht tegen de plank. Dat had

Het ophaalbruggetje klemt, maar na een flinke duw kan ik hem met de hendel neerhalen.

het gewenste effect. Met een gekraak schoot hij los en daalde een stukje. Met de hendel kon ik de plank nu helemaal laten zakken en was het looppad vrij gekomen. Achter het ophaalbruggetje bevond zich een tweede houten uitbouw, waarop een groot opvangvat bevestigd was, dat qua uiterlijk wel wat leek op het exemplaar dat het begin van de kabelbaan vormde. Erachter zat een soort rad met vier wieken en

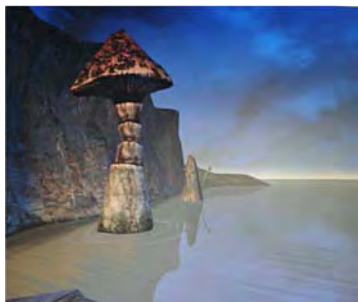

Met dit apparaat kon Sharper de flappers voeren met sporen.

daarvoor zat een hendel. Ik haalde hem over en zag hoe het rad even ronddraaide en de vier wieken begonnen te klappen. Door dit pompmechanisme werden een flink aantal sporen door het apparaat gelanceerd, die in een smalle straal omhoog schoten en vervolgens langzaam in het omringende water neerdaalden. Zie je wel! In dit voorraadvat had Sharper de boleetsporen verzameld en daarmee voedde hij de moerasploffers. Ik stapte weer op het pad en legde het laatste kleine stukje af, alwaar de vallei zich meer tot een kloof versmalde van maar een paar meter breed. Hier overstak het pad het

water en boog de kloof naar rechts af, om daar als een smalle kreek verder te lopen. In de verte kwam deze uit in het hoofdmoeras en zag ik links de schotel van de zonne-energiecentrale ronddraaien. Dan was dit dus de kreek die ik vanaf daar ook al had gezien.

De brug kwam uit bij de stenen trap, die ik beklom. Halverwege waaide het geluid van de stampende energiemachine weer in mijn richting. Bovenaan ging de trap over in een rotsig pad, dat zich al snel verwijdde tot een groter plateau. Aan alle kanten liep dit plateau dood. Aan drie kanten werd dit omsloten door rotswanden. De vierde zijde was open en bood een fraai uitzicht over de zee. Ik liep naar de rand en terwijl ik dat deed, weerklonk er vanuit de verte een dierlijk gebrul. Zag ik daar de rug van

Langs de kustlijn groeien een paar reuzenboleten.

een Shroomie boven het wateroppervlak uitsteken? Het was ver weg en voor ik goed en wel bij de uiterste rand was gearriveerd, was de walvisachtige alweer ondergedoken.

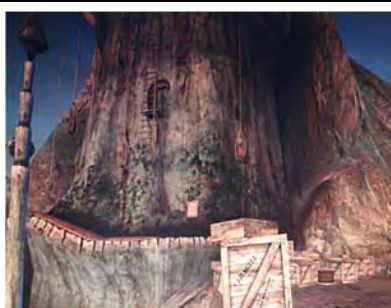
De zee lag er zeer rustig bij. Een paar lange trage golven, eigenlijk niet meer dan rimpelingen, kwamen aanrollen en liepen dood op de steile rotskust, zonder te breken. Vlak langs de kustlijn hadden zowaar twee reuzenboleten weten te wortelen. De achterste was zijn enorme hoed kwijtgeraakt. Aan de voet van deze paddenstoel groeiden ook een paar speldboleten.

Naar rechts turend, zag ik dat daar een groot apparaat in zee was geplaatst, waarvan de functie mij ontging. Er liep een dikke buis naartoe en daar zag ik ook een aantal metalen loopplanken en trappetjes. Er was hier duidelijk nog genoeg te ontdekken!

Aan de rechter zijde van het plateau stonden een flink aantal houten kisten, die gegroepeerd lagen rondom een ingang die zo te zien toegang bood tot een hoedenloze reuzenboleet die pal tegen de rotsen aan was gegroeid. Omhoogturend zag ik dat men als bescherming boven de boleet een eenvoudig dak van stevig tentdoek had opgetrokken. Het tentdoek hield nog genoeg ruimte over tussen de bovenrand van de reuzenpaddenstoel en dit 'plafond'. Het doek zat bevestigd aan een aantal dikke metalen spanten, waaraan

De functie van dit apparaat ontgaat mij. Er valt hier nog genoeg te ontdekken!

De ingang hogerop in de stam van de reuzenboleet is helaas onbereikbaar, omdat de ladder is ingetrokken.

ook lange touwen hingen. Deze eindigden in grote lussen, waarin flinke stenen waren gehangen. Nou, met deze verankeringen kon er met dat tentdak niet veel gebeuren, al was er wel te zien dat er door de tand des tijds toch een paar gaten in het doek waren gevallen. Interessant was ook om te zien dat er halverwege de boven- en onderkant een opening in de stam van de boleet was aangebracht, die door middel van een ladder bereikbaar was. Helaas was die ladder naar boven ingetrokken.

Mijn blik gleed verder omlaag naar het pad dat een tweetal meters boven het plateau was aangebracht en langs de stam van de reuzenboleet slingerde.

Hier zag ik ook een reisdoek hangen, de vijfde alweer. Hoe kon ik op dit pad komen? Ik gebruikte de kisten als een opstapje en kon zo op het pad springen. Met mijn hand drukte ik op de reisdoek en zag nu twee vingers oplichten, naast de hele hand. Ik begon hier in Teledahn al aardig op te schieten!

Met een sprong belandde ik van het pad op het plateau daaronder en besloot te kijken of de deur, die de ingang hier beneden afsloot, te openen was. De deur sprong zowaar moeiteloos van het slot en zo arriveerde ik in een ronde ruimte, die overduidelijk als opslagplaats werd gebruikt, want meubilair was hier niet te vinden.

Ik activeer de vijfde reisdoek.

Ik bewonder het doek met de drie Shroomies.

Op de kale, grijzige vloer, waarop allemaal dikke ovals zwarte voegen waren aangebracht, stonden her en der langs de wanden een aantal kisten opgestapeld. Hier en daar stond er op deze kisten een nog brandende lantaarn. Daar vlak in de buurt waren vanuit de vloerplint een aantal paddenstoelen omhooggeschoten, alsof ze daar gebruik hadden gemaakt van het beetje aanwezige licht. Daar waar de lampen stonden opgesteld, hingen aan de wand ook een aantal afbeeldingen, die kopieën waren van de schetsen die ik in het kantoor van Douglas Sharper had gezien. Ik

bewonderde even opnieuw het doek met de drie Shroomies en liep vervolgens naar de andere kant van de ruimte, waar een kopie lag van de landkaart die ik in de hut had aangetroffen. Hier hing ook die vreemde kaart aan de wand, met de rode rechthoeken en die vage steiger.

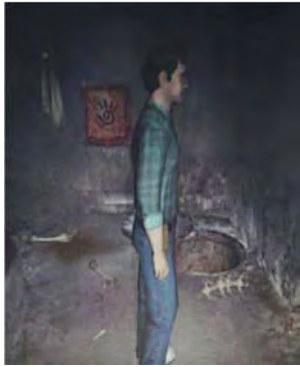
Vervolgens zette ik koers naar de rechterhelft van dit lokaal, waar een metalen trap naar boven liep. Daarbij passeerde ik een vrij grote stapel houten kisten, waarop geen lantaarn was geplaatst. Vanuit een ooghoek zag ik plots wat lichts schitteren vanaf een kist, die half verscholen achter een wat grotere stapel kisten stond. Wat was dat? Ik liep even om en zag dat het weer zo'n wittige, rechthoekige steen was, waarop een schakeldoek zat geplakt. Ik pakte de steen op en bekeek het plaatje op de doek nader. Dat maakte mij weinig wijzer. De afbeelding was zó donker, dat er nauwelijks enige details waren te herkennen. Waarom lag deze steen hier zo verscholen in een donker hoekje? Was het wellicht gevaarlijk om hem te gebruiken? Leidde hij wederom naar een doodlopend pad? Geen idee, maar wat kon mij gebeuren? Nadat ik mij ervan overtuigd had dat ik mijn kleine reisschakelboekje nog steeds bij mij droeg dat mij in geval van nood snel terug naar mijn eilandje zou kunnen vervoeren, besloot ik dat ik de gok wel kon wagen. Voor de zekerheid sloeg ik mijn schakelboekje alvast open en hield mijn rechterhand vlak boven de foto. Tegelijkertijd legde ik mijn linkerhand op de donkere foto van de steen.

In een donker hoekje achter een stapel kisten ontdek ik een steen met daarop een schakeldoek geplakt.

Hoofdstuk 9: Virtueel gevangen.

Na een korte, duistere reis arriveerde ik inderdaad in een nauwe, donkere ruimte en ik voelde mij daarbij vreemd licht. Mijn oren vingen een vaag gebrom op en

Ik arriveer in een krappe, donkere ruimte met botten op de vloer, een rond mangat, maar ook met een reisdoek op de muur!

tegelijktijd voelde ik ook dat de ruimte hier licht trilde. Verder hoorde ik vage vogelgeluiden. Dat was verrassend! Die geluiden klonken heel anders dan ik in Teledahn had gehoord. De ruimte hier was amper twee meter breed en een meter of drie lang. Aan een korte zijde zag ik een reisdoek aan de wand hangen! Dat was een snelle vangst en ik haastte mij om de doek te activeren. Daarbij wachtte mij een tweede verrassing. Alleen de duim van de hand lichtte namelijk op, in een lichtblauwe kleur. Dat betekende dat deze reisdoek niet bij Teledahn hoorde, maar bij een heel ander Tijdperk! Opmerkelijk...

Na deze constatering keek ik verder om mij heen. Net als in de

slavengrot, was dit een weinig opwekkende plek. Ik stond op een rond deksel, dat diende om een mangat in de vloer af te dekken, maar dat gat was nu geopend. Naast de reisdoek hing er een vale handdoek aan de wand en de vloer lag bezaaid met botten. Langs de lange wanden waren twee britsen aangebracht en aan de andere korte zijde zaten in de dikke stenen muur een tweetal verticale sleuven, van

Bij Teledahn hoort deze reisdoek niet, maar bij een ander Tijdperk!

Twee nauwe sleuven in de dikke muren dienen hier als ramen.

maar iets meer dan een decimeter breed. De muur zelf was hier bijna een meter dik, dus het was niet verwonderlijk dat het daglicht moeite had deze ruimte binnen te vallen.

Turend door een van de twee sleuven, zag ik een bosrijke helling voorbijschuiven. Hoezo, voorbijschuiven? Nu werd duidelijk waar dat aanhoudende vage gebrom en die lichte trillingen vandaan kwamen. Dit hele gebouw draaide langzaam rond! Ik bleef een tijdje door de sleuf turen en zag zowaar een waterval passeren. De wereld waarin dit gebouw stond, moest wel vruchtbaar zijn, want hoewel de rotsen vrij steil leken te zijn, waren ze vrijwel geheel begroeid en

groeiden er ook flinke bomen op. Helaas was de speet niet groot genoeg om een deel van de hemel te kunnen zien. Af en toe leek het uitzicht weidser te worden, maar mijn gezichtsveld was hier zo beperkt dat ik niet kon bepalen of ik een deel van een grijze hemel zag, of andere bergwanden, veel verder weg. Ik wachtte rustig tot de waterval opnieuw langs kwam en het gebouw dus een heel rondje had gemaakt. Ondertussen luisterde ik naar de dierengeluiden die hier naar binnen waaiden. Die kreten deden ietwat tropisch aan. Hierbinnen was het koel, maar dat was gezien de dikke muren, wel verklaarbaar. Ik slaagde erin om een arm een eindje de speet in te steken en meende inderdaad dat het dichterbij de opening wat warmer aanvoelde.

Wat dat betreft moest dit een tamelijk aangenaam oord zijn, wat echter niet gezegd kon worden van deze ruimte hier. Want dat ik mij in een krappe cel bevond, was wel duidelijk.

Zo leek mijn onderzoek hier zeer kort van duur te blijven, maar aan het hoofdeind van het rechter bed viel mijn oog op een rechthoekig stuk papier, dat ik nader bekeek. Nee maar! Het was opnieuw zo'n Yeesha pagina, die precies in mijn reisschakelboekje paste! De tekening aan de onderkant van de pagina was onmiskenbaar en daarboven toonde de groenige schets een afbeelding van rotsen, wolken en water dat van de rotshellingen stroomde. Ik raakte de tekening aan en met een helder gezoem werd daarvan opnieuw een kopie in mijn reisschakelboekje aangemaakt. Ik sloeg het boekje open en zag de nu helder groene schets meteen zitten achter de foto en nog vóór de schets van het rieten dak. Nou, ik mocht hier dan virtueel gevangen zitten, ik had er in ieder geval goed aan gedaan om de schakeldoek te gebruiken. Zo had ik hier in 'no time' al twee waardevolle objecten gevonden.

Bij het hoofdeind van het bed tref ik een Yeesha pagina aan.

In welk Tijdperk bevond ik mij trouwens? Uit het feit dat ik hier een reisdoek en een Yeesha bladzijde had gevonden, moest dat wel één van de drie andere Tijdperken zijn, die ik vanaf mijn eilandje kon bereiken. Ik had daarbuiten al alle vier de schakelboeken bekeken. Gravend in mijn geheugen borrelde daar het antwoord omhoog. Het schakelboek dat hoorde bij het Tijdperk dat Gahreesen heette, had een hand die ook lichtblauw werd gekleurd. Goed, ik bevond mij nu dus in dat Tijdperk. Onverwacht verliep mijn onderzoek zo niet écht systematisch, maar nu ik hier toch was, kon ik net zo goed even verder rondkijken. Mits ik er in slaagde uit deze gevangenis weg te komen, natuurlijk. Anders zou mijn onderzoek wel van érg korte duur zijn...

In de andere hoek van de ruimte bevond zich dat mangat. Ik tuurde er in en zag zo toch een mogelijkheid deze nauwe ruimte te verlaten. De verdieping hieronder lag een metertje of drie lager. Voorzichtig liet ik mij in het gat zakken en vervolgens vallen. Met een hol metalig geluid landde ik opvallend zweverig op een metalen looppad. Dat was het! Nu kon ik ook dat vreemde lichte gevoel verklaren. De zwaartekracht in deze wereld was veel geringer dan op Aarde! Na deze constatering keek ik om mij heen. Het rumoer van de machinerie die dit gebouw in draaiing hield,

Ik plof relatief zachtjes op een metalen rooster.

drong hier nog wat duidelijker door. Ik was in een donkere spelonk terechtgekomen, maar hier vlakbij eindigde deze bij een halfmond raam met tralies. Daar kon ik in ieder geval wat beter naar buiten kijken...

Wow! Wat een uitzicht! Ik zag een diepe, vrij steile vallei, waarvan de bodem bedekt werd door een meer. De rotshellingen boden plaats aan gras en

Wat een uitzicht!

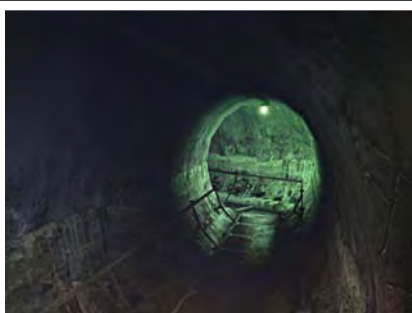
lage struiken, maar op diverse plaatsen groeiden er groepjes bomen. Hier en daar waren de rotsen nog een stuk steiler en daarom ook kaal gebleven. Op diverse plaatsen stortten watervallen naar beneden tot in het meer. Veel bergruggen waren min of meer afgerond, maar hier en daar stonden er rotspieken en zuilen, van een meer resistent gesteente. Toch stonden er op de platte toppen van deze zuilen soms ook behoorlijk grote bomen. Dan zou het in deze wereld niet erg hard waaien, want anders zouden die bomen al lang het loodje hebben gelegd.

Hier vlakbij het glasloze raam staand, was duidelijk te voelen dat de atmosfeer buiten vochtig en warm was. Het zicht was dan ook niet optimaal. De rotsen die wat meer in de verte waren gelegen, werden door vage nevels omhuld en de hemel was een bleek blauw, waarlangs witte, laaghangende wolkenlierten dreven.

Opnieuw wachtte ik tot het gebouw een compleet rondje had gemaakt. Waarom zou dit gebouw trouwens roteren? Ik had geen idee. Ik draaide mij om om te zien waar dit donkere pad mij zou brengen. Het gat waardoor ik hier letterlijk was komen binnenvallen, bevond zich nabij een splitsing, maar zowel aan de linker- als rechterzijde werd deze route al na een meter versperd door tralies. Richting het centrum van het gebouw liep de route ook al na een tiental meters dood, ditmaal tegen een blinde muur, maar daarvoor was een tweede splitsing aanwezig, die niet doodliep. Zowel aan de linker- als aan de rechterzijde liep het pad een vijftal meters door en sloeg daar een hoek om. Daarboven was een lamp aangebracht, die een groen licht verspreidde. Ik besloot de rechter tak in te slaan.

Waar brengt dit donkere pad mij?

Op ieder hoekpunt in het pad is een groene lamp bevestigd.

Om de hoek volgde een dubbel zo lang recht stuk, met aan het eind weer een hoek met een groene lamp. Precies halverwege bevond zich echter een zijsplitsing, die exact hetzelfde oogde als degene waar ik zojuist was gearriveerd. Eén kant liep dood, de andere kant eindigde bij een halfrond getralied raam en daar vlak voor bevond zich parallel aan de hoofdroute een doodlopende zijroute. De moed zink mij hier bijna in de schoenen, want vlak achter de tralies van de linker tak lagen op het looppad

een schedel en nog een paar botten! Waren deze van een wanhopige gevangene die aan zijn lot was overgelaten en die tevergeefs had geprobeerd te ontsnappen? Hij zou dan door honger en dorst zijn omgekomen. Hoe dan ook, dit moest zeer lang geleden zijn gebeurd. De botten waren gering in aantal en schoon en er hing hier geen lijkenlucht, maar meer een vochtige geur van roestend metaal. Ik draaide mij toch maar snel om, liep terug naar het hoofdpad en bleef rechtsom lopen. Het leek er sterk op dat dit pad symmetrisch, in een soort vijf- of zeshoek langs de buitenkant van dit gebouw was

Deze gevangene heeft het duidelijk niet gered...

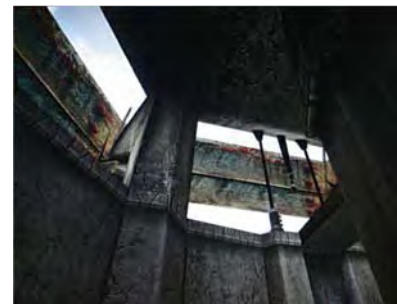
Langs deze ladder kan ik naar buiten klimmen.

aangelegd en dat ik hier eindeloos in rondjes zou kunnen blijven lopen. Voor de derde keer zag ik een groen licht bij de volgende hoek en wederom trof ik halverwege een splitsing aan.

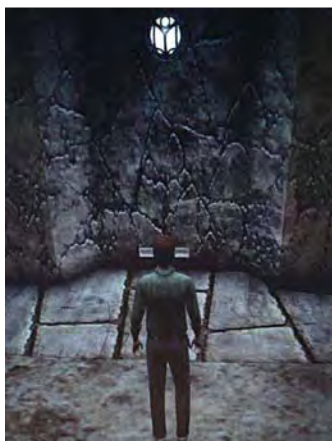
Maar nu zag ik toch een verandering! De linker splitsing die verder het gebouw in liep, liep weliswaar ook dood, maar aan de linkerwand was een ladder bevestigd! Ik liep er naartoe en tuurde langs de sporten omhoog. Daar zag ik een rond gat en enig licht. Ik klauterde omhoog en stond al snel

in het daglicht! Dat was in ieder geval een verbetering, maar of de vooruitgang groot was, viel nog te bezien. Ik was namelijk uitgekomen op een breed stenen pad, dat als een soort loopgraaf rondom het centrale gebouw liep. Vrij was ik dus allerminst. Aan de buitenrand was ook nog een hoge, massieve muur aanwezig, als een laatste, maar zeker efficiënte verdedigingswal om gevangenen met ontsnapplannen tegen te houden. Dat dit pad en deze buitenmuur ook een vast onderdeel van het hele gebouw vormden, was onmiddellijk duidelijk vanwege het lichte getril en het feit dat ik in de stukken open lucht af en toe een stuk boom of rots voorbij zag schuiven.

Voor het uitzicht had ik niet naar deze route hoeven te zoeken. De hoge muur was overal massief en geblindeerd, terwijl er boven het looppad een ver overstekend plafond was aangebracht, dat hier en daar door middel van ronde metalen stangen aan de bovenkant van de muur zat verankerd. Maar daar bleef het niet bij. De vijf- of zeshoekige vorm van het gebouw kwam uiteraard ook in de muur en het plafond terug. Op de hoekpunten waren beide objecten door dikke stenen zuilen aan elkaar verbonden en die zuilen

Het uitzicht op de hemel wordt mij behoorlijk ontnomen.

Deze lamp lijkt op het symbool dat bij het Tijdperk 'Gahreesen' hoort.

dienden tevens als stutten voor een brede metalen rand die verder naar buiten uitstekend om het gebouw liep, maar zo nog meer mijn zicht op de hemel belemmerde. Geen wonder dat het hier beneden tamelijk schemerig bleef. Hierdoor vielen de witte lampen die in de muur waren aangebracht extra duidelijk op. Op de lampenkap was in zwart het silhouet van een opengeslagen boek weergegeven, met daarboven een cirkel. Het leek zo wel op een persoon die een boek zat te lezen. Daarmee was het wel zeker dat ik mij hier in Gahreesen bevond. Ik meende dat ik dit symbool ook op het zuiltje had zien staan, waarin zich het schakelboek bevond dat toegang bood tot deze wereld.

Na deze constatering besloot ik ook hier maar eens een rondje te lopen, wie weet wat ik nog tegen zou komen. Kijkend naar het centrum van het gebouw, besloot ik naar

rechts te lopen en meteen om de hoek trof ik een grote deur aan! De ingang was van metaal gemaakt en bolde ietwat naar buiten. Aan de zijkanten van het paneel zaten twee rijen van drie groene lichten, en in het midden drie wat kleinere rode, onder elkaar. Tja, was dit een zogenaamd 'Gahreesen slot'? Ik kon de deur in ieder geval

Deze deur kan ik helaas niet open krijgen.

niet ontsluiten, op welke knop ik ook probeerde te drukken. Na een aantal vruchteloze pogingen liep ik maar door. Om de volgende hoek trof ik niets bijzonders aan. In het wegdek bij de binnenmuur zat alleen een rond rooster weggewerkt, maar dat was ditmaal geen mangat waardoor men kon afdalen naar de spelonken beneden. Het zou wel een luchtgat zijn, of zoiets.

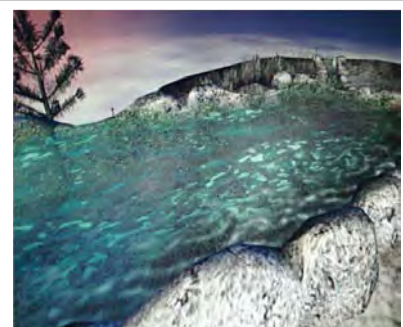
Drie hoeken verder leverden drie maal hetzelfde uitzicht op en vervolgens arriveerde ik opnieuw bij het mangat waardoor ik omhoog was gekropen! Dit

gebouw was dus een zeshoek. Ik was het pad nu helemaal rondgegaan en voor de zekerheid liep ik nog even door en trof om de hoek inderdaad de deur aan. Zou er hier beneden toch nog een ander geheim pad te vinden zijn? Ik liep terug en liet mij opnieuw in het mangat zakken, om zo die route verder te verkennen.

Spoedig kwam ik er achter dat ik mij de moeite had kunnen besparen. Het enige schokkende dat ik tegenkwam was dat in één hoek een groene lamp haperde en steeds aan en uit floepte, terwijl in een doodlopend zijgangetje ook andere skeletresten waren te vinden. Het duurde niet al te lang of ik arriveerde opnieuw bij de ladder, waarlangs ik naar boven en buiten kon klauteren, wat ik dan maar deed. Opnieuw op de stenen zeshoekige omgang aangekomen, deed ik het enige wat mij nog restte om hier weg te komen. Ik opende mijn reisschakelboekje en legde mijn hand op de foto van mijn eilandje.

Net als de vorige keer arriveerde ik in de hut. Meteen viel mij een verandering op. Ik hoorde een zacht geklater van water, dat van buiten kwam! Ik verliet de hut en zag dat de tweede Yeesha pagina die ik had gevonden in de gevangenis in Gahreesen, net als de eerste een wonderlijke verandering op mijn eilandje had veroorzaakt. Het leek wel of Yeesha mij zo wilde belonen voor de vorderingen die ik maakte. Het vlakke, wat hoger gelegen plateau schuin achter de hut was nu voorzien van een aantal randen van ronde keien, die nu een waterbassin omsloten! Het water stortte op drie plaatsen, waarvan er twee afgebakend waren, over de rand van het plateau in de diepte, maar de poel werd voortdurend aangevuld door een paar stroompjes die vanuit de top van de hoge puntrots achter de hut naar beneden liepen. Dat was wel héél wonderlijk! Hoe kreeg Yeesha dat voor elkaar? Het water was koel en tamelijk helder, maar of het daarmee ook drinkbaar was, betwijfelde ik. Er dreven wat groenige algen in het water, dus ik liet maar achterwege een slokje te proeven. In ieder geval kon ik mij hier opfrissen als ik dat wilde en mochten de kleine naaldboompjes hier erg dorstig worden vanwege het uitblijven van regen, dan kon ik ze nu dus water geven...

Verder leek er hier niets veranderd te zijn, dus ik wandelde opnieuw de hut in. Daar had zich toch een kleine wijziging voltrokken. In de boekenkast was een derde boek verschenen, dat pal naast het oranje boek aan de linkerkant was neergezet. De kaft was bruingroenig en toonde het embleem van het opengeslagen boek dat wordt gelezen. Dan moest dit het Gahreesen schakelboek zijn. Ik pakte het van de plank

Mijn eilandje is plots voorzien van een poel en een aantal watervalletjes!

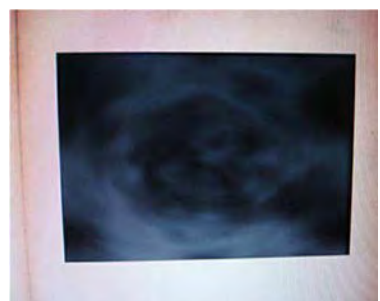
en sloeg het boek open. Op de eerste pagina trof ik wederom zo'n reisdoek bladwijzer aan. Ditmaal paste ik wel op om de hand op deze doek niet aan te raken. Ik zou dan regelrecht naar de reisdoek in de gevangenis van het roterende gebouw worden gebracht, een ongewenste bestemming. Ik sloeg de bladzijde om en zag een foto op de volgende pagina, die wel leek op een donkere draaikolk. Dat was vreemd... Ik bladerde maar verder door en stuitte daar op een tweede foto. Ook dit was een donker plaatje, dat echter bij een meer nauwkeurige blik, toch wel enige details toonde. Het was bij nader inzien dezelfde afbeelding die ik op de schakeldoek in Teledahn had aangetroffen, alleen was deze afbeelding wat groter en duidelijker. Met enige moeite zag ik dat het beeld van schuin omhoog de gevangenis inkeek waar ik ook even had vertoefd. Toch zag ik enkele verschillen. De reisdoek op de achterwand ontbrak, daaronder brandde een zwak wit lampje en het mangat was afgesloten. Had Yeesha na het maken van de 'schakelboekfoto' deze route voor mij gebaand? Wie weet...

Het werd mij nu duidelijk waarom de vorige foto een vreemde draaikolk was. Ik was Gahreesen niet op de officiële wijze binnengegaan, dat kon ik waarschijnlijk alleen buiten bij het zuiltje doen. Pas dan zou de foto van de entreeplaats van dat Tijdperk ook hier in het boek verschijnen. Dat moest ik maar eens controleren. Voorzichtig zette ik het boek terug en liep naar buiten. De zuil rechtsachter bevatte inderdaad het Gahreesen schakelboek met daarin een foto, waarop ik nu het inwendige van zo'n veelhoekig gebouw herkende, als ook de lampen met opengeslagen boeken aan de wanden. Schakelen deed ik echter niet, het was beter om eerst mijn zaakjes in Teledahn af te handelen. Ik legde het boek terug en stak schuin over naar de zuil waarin zich het Teledahn schakelboek bevond.

Tot mijn verbazing was deze zuil afgesloten! Ik drukte op de hand om de zuil weer te openen, maar er lichtte slechts de hand, de duim en twee andere vingers op. Ja, tot zover was ik inderdaad gekomen. Het werd mij duidelijk dat de boeken hierbuiten en in de boekenkast aan elkaar gelinkt waren, al snapte ik niet precies hoe dat werkte. Goed, ik moest dus binnen zijn. Daar aangekomen pakte ik het oranje boek en legde mijn hand op de reisboekenlegger om mijn onderzoeken in Teledahn vanaf het gewenste punt voort te kunnen zetten.

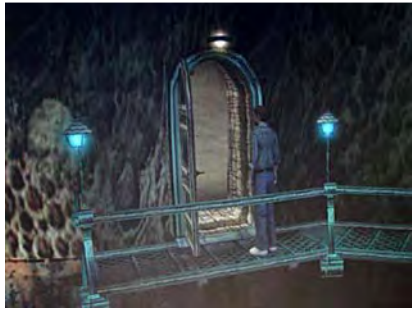
Op de boekenplank is nu een derde boek verschenen.

Deze donkere draaikolk geeft wellicht aan dat ik niet op de 'officiële' manier Gahreesen ben binnengegaan?

Hoofdstuk 10: Schoten richting het einddoel.

De reisboekenlegger zette mij keurig voor de reisdoek neer, op de richel linksboven van de ingang van de reuzenboleet bij het plateau. Ik sprong naar beneden en wandelde de ruimte binnen, die dus voor de opslag van goederen werd gebruikt. Zonder dralen beklom ik nu rechts de metalen trap, die uitkwam op een kort looppad.

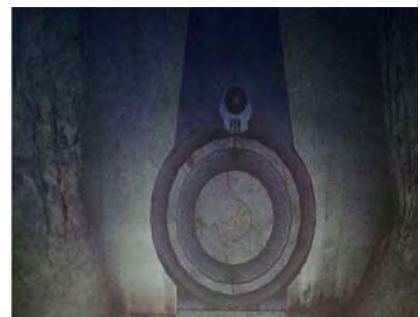
Via deze deur beland ik in een kruising tussen een gang, een tunnel, of een langgerekte grot.

Na een paar meter liep deze dood bij een deur, die echter niet op slot zat.

De deur bood toegang tot een wijde gang in de rotswand, waartegen de reuzenpaddenstoel was gegroeid. De gang was dermate breed en hoog, dat het meer weg had van een tunnel, of een langgerekte grot. Helemaal donker was het er niet, want ginds leek de gang te splitsen en daar viel ook enig licht naar binnen. Ik liep die kant op. In werkelijkheid bleek het geen splitsing te zijn, maar maakte de gang een flauwe bocht naar links, terwijl hij nog iets breder en hoger werd. De splitsing naar rechts was een inham, maar de route leek daar

toch verder door te lopen. Dit pad was echter niet te volgen, want een vreemdsoortige metalen deur versperde mij de weg. De bovenkant, minstens vier meter boven de grond, liep in een soort punt uit. Hieronder was de eigenlijke ingang een aantal ronde platen, die als een serie brede ringen in elkaar vielen. Het geheel zag er zeer solide uit, alsof het een kluisdeur was, maar te zien was dat sommige metalen ringen in verticale richting bezien, doorsneden werden. Deze deur zou dus open kunnen. Een deurkruk of slot kon ik niet ontdekken, maar wel was er in het metaal in het middelste ronde paneel een symbool van een hand geëtst, dat precies zo oogde als de handjes op de reisdoeken! Ik drukte op de hand, die als reactie hierop even in zijn geheel bleek bruin oplichtte, maar verder gebeurde er niets.

Het kwartje was echter razendsnel gevallen. Deze deur zou wellicht mijn einddoel in dit Tijdperk zijn, zodra ik er in was geslaagd om hier alle zeven reisdoeken op te sporen en te activeren. Nou, dat moest ik dan maar snel voor elkaar zien te krijgen. Om mij heen kijkend zag ik dat ik de zesde en voorlaatste doek hier al heel snel te pakken had. Een klein stukje verderop zat deze namelijk op de wand geplakt, tegenover de deur. Ik activeerde hem en met het vertrouwde rommelende geluid zag ik tot mijn genoegen dat nog maar één vinger niet oplichtte. Ik moest dus nog maar één reisdoek zien te vinden. Terwijl het geluid van de reisdoek wegstierf, weerklonk er opnieuw dat onheilspellende gekras, dat hol in de grot werd weerkaatst. Wat waren dat toch voor beesten, die ik ook had gehoord toen ik de eerste reisdoek hier

Wat is dit voor een vreemde deur?

Aan de wand schuin tegenover de deur zit de zesde reisdoek geplakt.

activeerde? Behoedzaam keek ik om mij heen, maar opnieuw lieten de slakers van de krassende geluiden zich niet zien.

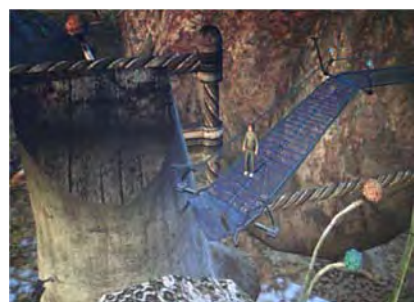
Op dit punt splitste de grotgang zich uiteindelijk toch. Hier lag op de rotsbodem een oranje lamp, die als het ware zowel de positie van de reisdoek als van de splitsing aangaf. De lamp doofde steeds in een langzaam, regelmatig ritme uit en gloeide dan weer op. Te zien was dat het frame van de kap bestond uit een opengeslagen boek met een cirkel daarboven, precies hetzelfde symbool dus die ik op de lampen in Gahreesen had ontdekt. Kwam deze lamp daar vandaan? Vermoedelijk. Getuige de barsten in de rotsgrond, was hij dus doelbewust op deze plek in de bodem verankerd. Was dit weer een hintje van Yeesha om de juiste richting van de route aan te geven? Ik wist het niet, maar die suggestie werd wel gewekt.

Dit lichtpunt hier in Teledahn lijkt uit Gahreesen afkomstig te zijn.

Goed. Welke splitsing zou ik eerst nemen? Ik besloot gewoon rechtdoor te lopen en de gang naar links liet ik nog even voor wat hij was. Nog voor ik bij de opening aan de andere kant

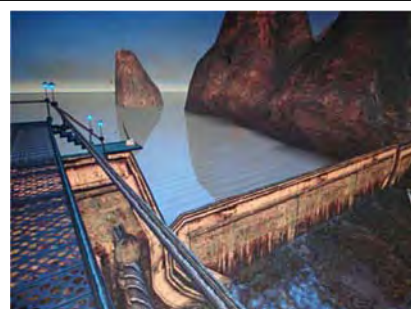
van de tunnel was gekomen, hoorde ik alweer het geluid van de zonnecollector, dat luider werd naarmate ik de uitgang naderde. Daar arriveerde ik opnieuw op een metalen looppad. Om mij heen kijkend, zag ik onmiddellijk waar ik was uitgekomen. Dit was het andere einde van het vernielde looppad, dat oorspronkelijk toegang bood tot de dam. Vanaf deze kant hoefde ik alleen maar een kort trapje af te dalen om vlak boven deze dam te arriveren. De dam was overduidelijk gesloten, maar er zat hier een hendel. Het werd tijd om in dit moeras eens wat helderder zeewater binnen te laten stromen. Misschien zouden dan ook Shroomies weer zin krijgen om deze locatie te bezoeken. Ik trok de hendel naar mij toe en zag hoe de damwand tot onder de waterspiegel wegzakte. Mooi zo! Erg snel zou deze waterverversing zich trouwens niet voltrekken, want de zee lag er nog steeds vrijwel zo glad als een spiegel bij en veel stroming leek er ook niet te staan. Tja, met zo'n razendsnel om zijn as wentelende planeet, zou hier ook wel geen eb en vloed optreden. Een maan had ik hier nog niet

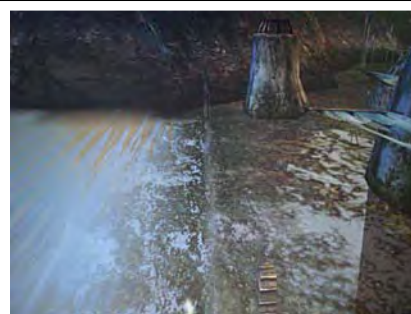
Ik arriveer op het pad dat door de vallende hoed van een reuzen-boleet in tweeën is gespleten.

gezien en zelfs als de zon hier hard aan het water zou trekken, dan nog kon de oceaan hier dat racetempo van de zon simpelweg niet bijhouden...

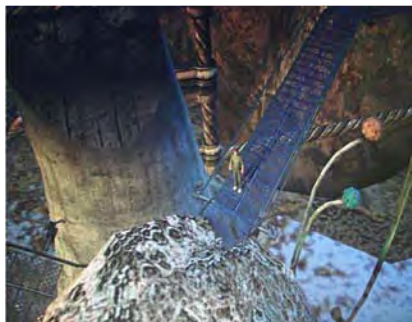
Ik klom het trapje weer op en volgde het pad verder richting de stampende energiemachine. Al snel arriveerde ik bij het gedeelte alwaar de vallende hoed van een reuzenboleet het pad in tweeën had gespleten. Vlak bij het afgebroken einde bleef ik staan. Desgewenst zou ik met een uitgekiende

Het looppad eindigt bij de dam, die is gesloten.

Ziezo! Laat het frisse zeewater nu maar binnenstromen!

Het looppad knikt naar beneden en komt op de reuzenhoed tot rust. Zo heb ik een snelle route naar het moeras gecreëerd!

sprong op de reuzenhoed kunnen springen en dan aan de andere kant het pad kunnen nemen, maar de route naar hier zou dan nog steeds afgesneden zijn. Te voelen was dat de langwerpige metalen roosters ietwat doorbogen onder mijn gewicht, door een gebrek aan steun. Dat bracht mij op een idee. In een flinke sprong zette ik mij af, maar ik sprong recht omhoog, en niet naar voren. Puur al door de kracht van mijn afzet boog het metaal verder door, maar capituleerde definitief zodra ik met mijn volle gewicht op het rooster landde. Het hele zaakje knikte nu langzaam verder door, totdat ook dit uiteinde op de boleethoed kwam te rusten. Mooi! Ik had nu een alternatieve doorlopende route gecreëerd. Wie weet waarvoor dat nuttig kon zijn! Nu keerde ik echter op mijn schreden terug, want het moeras rondom de zonnecollector had ik al afdoende onderzocht.

Weer terug in de grot en aangekomen bij de lamp en de reisdoek, sloeg ik de andere splitsing in. Mijn suizende oren waren blij om het harde, schurende geluid van die energiemachine achter te laten. Nee, als ik de supervisie over dit Tijdperk zou krijgen, dan zou een van mijn eerste acties hier zijn ervoor te zorgen dat die machine zijn taak wat geruislozer zou verrichten...

De gang eindigde aan de andere kant van deze rots, zodat de geluiden uit het centrale moeras hier niet te horen waren. Opnieuw was het duidelijk waar ik mij bevond. Aan mijn linkerhand zag ik dat grote apparaat in het water staan, dat ik vanaf het plateau al had gezien. Middels een tweetal metalen trappen daalde mijn route af en liep vlak langs dit toestel. Aan het eind daarvan daalden een derde en vierde trap af, tot een paar meter boven de zeespiegel. Bovenaan de derde trap stond een soort kijker opgesteld, die ik even links liet liggen. Ik liep eerst helemaal door naar het eind van het pad, alwaar opnieuw zo'n apparaat stond dat diende om sporen van de boleten in de lucht te werpen. Ik haalde de hendel over, zag de vanen flapperen en hoe de sporen

Het pad daalt twee trappen af en loopt vlak langs een groot apparaat dat daar in het water staat.

Zodra ik de sporenwerper inschakel, duikt er in de verte een Shroomie op!

gelanceerd werden. Kennelijk werd het geluid van de sporenwerper ook onder water doorgegeven, want vanuit de verte klonk een vaag gebrul en opnieuw dook daar een grote vissenrug vanuit het water omhoog! De afstand bleef echter erg groot, want de Shroomie – het dier dat ik vermoedelijk zag – was niet van plan om dichterbij te komen. Uit het dagboek van Douglas Sharper had ik begrepen dat de walvisachtige niet hield van de herrie van de machines hier (net als ikzelf, trouwens) en dat hij daarom op afstand bleef. Maar ik had toch geen zin om de zonnecollector uit te schakelen...

Teruglopend, onderzocht ik de kijker bovenaan de derde trap nu wel nader. Het ding leek veel op het apparaat waarmee ik de schotel

Ik gluur door de kijker, die hier staat opgesteld.

van de zonnecollector in beweging had gezet, alleen leek op dit ding hier een loop bevestigd te zijn. Het zichtvenster zag er evenwel precies hetzelfde uit en ook de knoppen aan weerszijde en aan de onderkant waren identiek. Het verschil met de kijker bij de elektriseermachine was dat ik deze knoppen hier ingedrukt moest houden om het toestel te bewegen. Zodra ik de knoppen losliet, kwam de telescoop meteen tot rust. Al experimenterend met de bediening had ik het metalen oog in het midden van het oculair op dezelfde hoogte gebracht als de grote ronde uitlaat

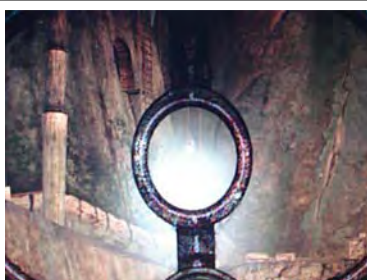
van het toestel dat hiernaast in het water stond. Dit leek ook wel een op een soort voorraadvat voor sporen, of meer voor delen van paddenstoelen, getuige de forse uitlaat.

Ik verplaatste mijn aandacht opnieuw naar het bedieningspaneel van deze kijker. Waar diende die blauwe knipperende knop voor die hier aan de bovenkant van het venster zat? Ik drukte erop en schrok mij een hoedje, want er weerklonk een oorverdovende knal en met een kleine stofwolk was er een rond kogelgat verschenen in het apparaat hier tegenover mij!

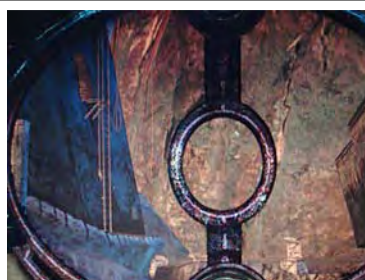
Nee maar, dan was dit dat beroemde D'ni wapen, waarover Sharper zo uitgebreid had geschreven in zijn dagboek! Nou, ik was zéker niet van plan om hier op Shroomies of op andere dieren te gaan jagen, maar kon ik andere nuttige dingen met deze kruising tussen een geweer en een kijker uithalen? Ik draaide de schietkijker in het rond en kreeg zo

zicht op het plateau, de ingang in de hoogte en de ingetrokken ladder die daarvoor hing. Ook kon ik de touwen zien waaraan de stenen hingen, die het tentdoek stutten. De knop rechtsonder bleek een zoomknop te zijn en ik haalde het beeld maximaal naar mij toe. Zo kreeg ik zicht op drie hangende stenen. Plots rijpte er een ideeje. Die stenen zouden het dak een extra versteviging geven, maar stel dat één of meerdere keien ook dienden als contragewicht voor de ladder? Als dat gewicht zou wegvallen, dan zou de ladder wellicht vanzelf uitklappen!

Het was het proberen waard. Op goed geluk richtte ik de kijker totdat de eerste steen, die zich het dichtst bij de ladder bevond, precies in het hart van het metalen oog zichtbaar was. Ik drukte op de blauwe knop en met een harde knal zag ik hoe het rotsblok uiteenspatte in een grote, witte stofwolk. Voor de rest leek er echter niet

Met twee gerichte schoten gaan twee stenen...

...aan gruzelementen. De ladder is nu uitgeklap!

veel te gebeuren, of toch? Bewoog de ladder daar niet een klein stukje? Ik richtte het vizier op de tweede steen daar schuin achter en schoot nogmaals. Opnieuw raak! Ook deze steen vloog aan gruzelementen. Tot mijn vreugde had ik het goed ingeschat. Nog voor de

witte stofwolk in zijn geheel was opgetrokken, zag ik de ladder losschieten en daar gleed hij omlaag, totdat hij op het smalle looppad daaronder tot staan werd gebracht. Mooi! Dat waren twee prima schoten! Nu moest ik daar maar eens mijn licht gaan opsteken. Het einddoel was nu bijna bereikt, zo had ik het gevoel.

Ik klim langs de ladder omhoog.

Na een korte wandeling arriveerde ik opnieuw bij het plateau, alwaar ik op het looppad in de hoogte sprong en daar de uitgeschoven ladder beproefde. Het was een stevig exemplaar, die mij bracht in een vergelijkbaar kantoor als in de andere reuzenboleet boven de ruimte met de kabelbaan. Het verschil met die plek was echter dat deze locatie ramen ontbeerden, zodat het hierbinnen erg schemerig was. Het enige licht viel hier binnen door de ovale opening en ook een beetje van boven, door de vrije ruimte die was overgebleven tussen de bovenkant van de reuzenboleet en het daarboven gespannen tentdoek. In de spanten waren een paar schemerlampjes bevestigd en ook was te zien hoe de zon zo af en toe het tentdoek in een gouden gloed zette.

Het tentdoek wordt door de zon in een gouden gloed gezet.

Erg lang bewonderde ik dit schouwspel echter niet, want langs een van de wanden had ik al de zevende en laatste reisdoek ontdekt, die ik snel activeerde. De hele hand en alle vingers lichtten nu bruinig op. Ik liet vervolgens een snelle blik door het kantoor gaan, maar ontdekte daar niets meer wat van belang kon zijn. Ook in deze ruimte stond een bureau en stonden er een aantal kisten. Het lokaal deed sterk denken aan de ruimte hier beneden en de paperassen die ik hier aantrof, waren kopieën van afbeeldingen en aantekeningen die ik elders al had gezien. Nou, dan moest ik nu mijn geluk maar eens bij die geheimzinnige ronde deur zien te beproeven...

Al snel ontdek ik de zevende en laatste reisdoek van Teledahn.

Ik zag dat dit lokaal nog een andere ingang, of in dit geval uitgang had. Vanuit daar spiraliseerde een trap naar beneden, die uitkwam op een deur die afgesloten was. Een deurkruk kon ik niet ontdekken, maar tastend in het duister over het deurpaneel, stuitte mijn vingers op een ondiepe knop. Zodra ik deze beroerde, schoof het deurpaneel in de vloer weg en door de ontstane opening arriveerde ik opnieuw in de opslagruimte beneden.

Via een geheime deur kom ik weer beneden in de opslagruimte uit.

Lang bleef ik niet beneden, want via de metalen trap daarbinnen begaf ik mij naar de ganggrot. Daar aangekomen had ik de tegenwoordigheid van geest om eerst opnieuw de reisdoek aan te raken, die daar hing. Ik wist inmiddels dat de reisboekenlegger in het

schakelboek mij zou vervoeren naar de laatst aangeraakte reisdoek in het desbetreffende Tijdperk. Het leek mij wel handig om daarvoor deze strategische plek te kiezen, die zeer centraal was gelegen in Teledahn. Ik verbeeldde mij dat het wel leek alsof de reisdoek het met mijn beslissing eens was. Klonk er niet een 'voornamenklank' door in het rommelige geluid? Maar wellicht was dit het normale geluid dat weerklonk zodra je een reisdoek, die al eerder was geactiveerd, opnieuw aanraakte.

De geheimzinnige deur schuift open met een luid gerammel.

Dan moest het nu maar gebeuren. Toch met een licht gespannen gevoel liep ik op de vreemde metalen deur af en legde mijn rechterhand op het handsymbool. Ditmaal lichtte het fel op en met een luid gerammel schoof de deur open! Maar dat was niet het enige geluid dat ik hoorde. Het leek wel of alle reisdoeken opnieuw hun activeringsgeluid uitstootten. Terwijl deze klanken wegstierven, weerklonk wederom het gekras van de reuzenvogels, die zich echter nog steeds niet lieten zien. In tegenstelling tot eerder, bleven ze nu echter krassen. Licht ongerust blikte ik naar binnen. Ik zag een gang,

waarvan het einde echter niet was te zien, want al na een paar meter werd de duisternis daarbinnen totaal. Was het veilig hier naar binnen te stappen? Ik moest maar opnieuw op Yeesha vertrouwen. De zeven reisdoeken die ik hier had geactiveerd, dienden toch om deze weg voor mij bloot te leggen? Ik stapte dus naar binnen, maar mijn vrees en aarzeling waren niet geheel weggenomen.

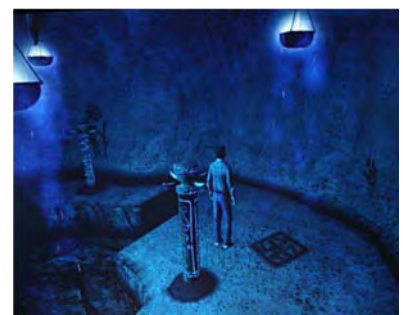
Al na een aantal passen kon ik geen hand meer voor ogen zien en voorzichtig schuifelde ik verder. Ik liep toch niet het risico om onverwacht in een spleet of put te stappen? Mijn gemoedsrust werd er niet beter op toen ik plots aan alle kanten om mij heen gekras hoorde, samen met het klapperen van vleugels en het krabben van klauwen. Voelde ik daar een windvlaag in mijn gezicht, veroorzaakt door het geklapwiek van een enorme vleugel? Het volgende moment kreeg ik het gevoel dat ik door iets groots werd gegrepen en opgetild. Help!

Hoofdstuk 11: De Bahro grot.

Het gevoel dat ik door een onzichtbare, maar monsterlijke vogel werd meegevoerd, bleef niet lang in stand. Na een kort ogenblik weerklonk in mijn oren het gezoem dat altijd te horen was nadat ik mijn hand op een afbeelding van een schakelboek had gelegd. Schakelde ik samen met mijn zwarte metgezel naar een andere bestemming? Daar leek het op. Voor het gevoel leek ik nu vrij door de lucht te zweven en had ik niet meer het idee dat ik aan de klauwen hing van een vliegende draak, of zoiets.

Ook dit gevoel duurde maar kort. Daar werd ik al neergezet op een klein stenen plateau in een grot, of meer van een diepe ronde schacht, waar het plateau, als was het een balkon zonder omheining, uit de wand naar voren stak. In het midden daarvan stond een soort totem opgesteld. De hele ruimte werd in een vreemd blauwig licht gedompeld, wat uit een aantal schalen kwam. Deze hingen met kettingen aan staken, die in de ronde muur waren geslagen. Hierin brandden vuurtjes met blauwwitte vlammen, maar de ruimte leek vooral de blauwige lichtstralen te weerkaatsen.

Een nadere inspectie van deze plek moest ik echter voor nu laten varen, want door de ruimte begon een stem te echoën, die ik meteen herkende. Het was Yeesha die ik hoorde praten. Op de een of andere manier was ze ingeseind dat ik hier was gearriveerd, maar bij nader inzien zou het wel een sensor in het plateau zijn geweest, die automatisch haar speech startte. Ik luisterde naar wat ze te vertellen had.

Ik beland op een klein stenen plateau in een grot die in een blauwig licht is gedompeld.

“Je reis is begonnen. Je kunt je niet voorstellen hoe deze onbeduidende dingen de toekomst beïnvloeden, maar op zekere dag zal je het begrijpen. Je zal terugkeren. Vele wegen hebben mij naar deze plek gebracht. Het pad van mijn overgrootmoeder; brengster van verwoesting. De weg van mijn grootvader; de herbouwer van trots. De route van mijn moeder; schrijfster van dromen. En van mijn vader – mijn lieve vader – de drager van lasten. En ik weet dat aan het einde van zulke verheven paden een groot doel ligt te wachten. Ik ben teruggegaan naar de spleet om het te vinden. De spleet – de scheur in de woestijn, de wond in de Aarde, de route naar dingen onder de oppervlakte – het was dáár waar ik hoopte mijn bestemming te vinden. Het was dáár dat ik kennis verkreeg over de dode onderaardse stad van de D’ni. Deze D’ni mensen, die nu zijn verdwenen, kwamen duizenden jaren geleden naar de beschutting van de grot om tot niets terug te keren. Ze vonden verlichting in hun nietigheid in het donker en ik ook. Maar licht is sterk in de duisternis.”

Hier laste Yeesha een relatieve lange pauze in, als het ware om mij de gelegenheid te geven haar woorden te laten bezinken. Een ogenblik later sprak ze verder.

“Heb je de verborgen grotten gezien en de kooien? Dat is waar de trotsen de minsten bewaarden. De minsten waren toch alleen maar dieren? Dieren die konden schakelen... Ze konden aan het werk worden gezet, of dienden om mee te spelen. Ze konden de lasten van de trotsen verlichten en hun vrije tijd invullen met vermaak. Rustig, terwijl D’ni sliep, werden hun levens genomen, omdat de trotsen de regels

maakten. Dit was niet de eerste keer dat zo'n blasfemie een onderdeel vormde van de D'ni. De geschiedschrijving van D'ni fluistert erover. Als Va'tuhg de Ager, of Koning Asemlef. En zelfs in dit Tijdperk... het zal wellicht niet de laatste keer zijn."

Opnieuw deed Yeesha er even het zwijgen toe, ditmaal omdat ze een ander onderwerp wilde aansnijden. Ze kwam meteen ter zake.

"En dan nu deze Totems. Deze vier Totems hier om je heen zijn het diepste innerlijke van de Bahro. Je moet ze nemen. Ze zullen een grote schat naar Relto brengen, jouw Tijdperk, het eiland in de wolken. Relto zal hun hoeder zijn voor slechts een korte tijd."

Wederom zweeg Yeesha, en ditmaal definitief, zo het leek. Tijdens haar speech lichtte een ets op de wand in een wittig licht op. De twee oplichtende figuren herkende ik. Eerst was daar een soort mensfiguur, met in zijn linkerhand een lange stok of een speer. Het leek mij niet dat deze figuur Yeesha zelf zou

moeten voorstellen, wellicht was het een krijger. Of zou het een van die slaven zijn, die Yeesha de 'minsten' had genoemd, 'dieren die konden schakelen'?

Ik kreeg het akelige vermoeden dat ik daarnet, tijdens het binnengaan van de donkere gang, door die wezens omringd was geweest en dat die het waren die dat gekras uitstootten. Had één van die wezens, die klaarblijkelijk dan toch een mensachtig uiterlijk had, zij het met vleugels, mij opgepakt en was hij vervolgens met zijn vrachtje naar hier geschakeld? Echter, zodra ik hier in de grot was gearriveerd, was ik alweer alleen. Nee, er waren hier nog genoeg raadsels, die om een oplossing vroegen!

Terwijl ik dit alles overdacht, was de tekening van de krijger uitgedoofd, en zo ook de ronde schets die rechtsboven het hoofd van deze figuur was aangebracht. Dat was de handtekening van Yeesha, dat had ik al gezien. Zodra ik de tekening aanraakte, lichtte hij opnieuw op en draaide Yeesha haar verhaaltje voor een tweede keer af.

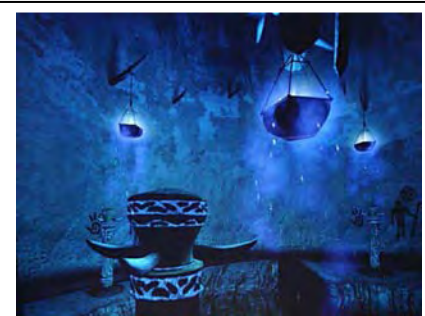
Daarmee werden enkele vragen beantwoord, maar kwamen er nieuwe voor in de plaats. Merkwaardig was dat ze haar overgrootmoeder, Anna of Ti'ana, de 'brengster van verwoesting' had genoemd. Ze was inderdaad degene die, door krachtig te pleiten, ervoor had gezorgd dat Veovis' doodstraf in een levenslange gevangenisstraf werd omgezet, maar ze kon toch moeilijk verantwoordelijk worden gehouden voor al het kwaads dat Veovis en A'Gaeris later zouden uitrichten. Haar grootvader Gehn werd als een 'herbouwer van trots' neergezet. De rol van Gehn was op zijn minst twijfelachtig, zo hadden de avonturen in Riven en de verslagen in 'Het Boek van Atrus' uitgewezen. Inmiddels had ik al begrepen dat Yeesha 'trots' niet echt als een deugd zag, eerder als het tegendeel... Gelukkig had zij een positiever oordeel over haar beide ouders overgehouden, dat in het geval van Catherine echter niet meer dan neutraal was. Alleen op haar vader leek ze écht gesteld te zijn.

Mijn vermoeden dat Yeesha naar de spleet in de woestijn was afgereisd om naar haar afkomst te zoeken, leek niet ver bezijden de waarheid te zijn. Ergens in de diepte onder de Aarde had ze haar geheimzinnige metgezellen ontmoet, die haar nu leken te vergezellen. Die schepsels werden door de D'ni als slaven behandeld, weinig beter dan dieren, maar het waren dus wél dieren die konden schakelen! Ik

kon mij daarom niet voorstellen dat deze wezens, die door Yeesha 'Bahro' werden genoemd, niet intelligent zouden zijn.

Tot op dat punt had Yeesha vooral verklaringen afgelegd, maar aan het eind van haar betoog vertelde ze wat er verder van mij werd verwacht. De totems hier vormden het diepste innerlijke van die zogenaamde Bahro. Zou dat de naam zijn die de slaven aan zichzelf hadden gegeven? Dat zou heel goed kunnen. Wat ze precies bedoelde met dat 'diepste innerlijke' begreep ik niet. Zouden de geesten van overleden Bahro in deze totems hier huizen, net zoals de herinneringen van overleden Serenianen in geheugenbollen werden gestopt in Serenia? Geen idee. Hoe dan ook, het was de bedoeling dat ik deze totempalen tijdelijk op mijn eilandje zou onderbrengen, dat door Yeesha nu ook van een naam was voorzien; 'Relto'. Dat klonk wel aardig en Yeesha had ook gezegd dat dit eilandje écht van mij was! Ik voelde mij vereerd...

Het gelukzalige gevoel dat door mij heen spoelde, ebde echter vrij snel weg. Hoe kon ik die verheven taak, die Yeesha mij had opgedragen, ten uitvoer brengen? Ik nam de tijd om wat nauwkeuriger om mij heen te kijken. Het plateau waar ik op stond, was niet echt groot. Het had de vorm van een taartpunt, waarvan het hart in het midden was weggesneden. Zo bleef er een stuk over van ongeveer drie meter diep. Het deel dat aan de ronde achterwand grensde, was daar een meter of zes breed, maar aan de andere kant was daar net aan twee meter van overgebleven. Hier middenvoor stond de totem prominent opgesteld. Het voorwerp was manshoog en hoorde duidelijk bij Teledahn, want op de ronde boomstam waren tekeningen ingekerfd, waarmee de reuzenboleten uit dat Tijdperk werden afgebeeld. De lijnen van de etsen lichtten op een raadselachtige manier blauwachtig op, om na een ogenblik opnieuw uit te doven. Het leek aldus wel of er leven in de totem zat. De top van de paal deed wel een beetje denken aan een kapstok. Uit een 'hoed' staken een viertal houten haken, waaraan men desgewenst een jas kon hangen, al zou dat wel niet de bedoeling zijn! Verder ontwaarde ik op de stenen vloer van dit plateau ook nog een vreemde figuur, een soort 'H', die ik echter wél herkende. Het was één van de vier symbolen die ik op de imager in de spleet moest instellen om daar de eerste mededelingen van Yeesha aan te horen en ook haar holografische afbeelding te zien.

De top van de totem is als een kapstok te gebruiken, maar dat zou wel niet de bedoeling zijn!

Wat was hier verder nog te zien? Langs de ronde wand ontwaarde ik nog drie andere totempalen. Deze stonden echter veel dichter tegen de muur, omdat de plateaus waarop ze stonden, waren ingetrokken. Was dit om aan te geven dat deze nog niet 'actief' waren? Dat leek logisch. Het begon mij namelijk te dagen. Ieder van de vier Tijdperken die ik vanaf mijn eilandje, 'Relto' genaamd, kon bereiken, had hier in deze grot zijn eigen totem. In ieder Tijdperk moest ik zeven reisdoeken zien te activeren, iets wat Yeesha mij zelf al verteld had in de woestijnspleet. Dan zou ik de deur kunnen openen die toegang bood tot deze schacht hier.

Naar de rand van het plateau lopend, zag ik dat het inderdaad veel meer een schacht was dan een grot waarin ik was beland. Want wat was die centrale ruimte diep! Ik boog mij voorzichtig voorover en slaagde er niet in om de bodem van deze put te ontwaren. Toch was het geen bodemloze put waarin ik keek, want zag ik daar

Zie ik daar in de diepte sterren opdoemen?

in de diepte geen sterren? Maar dat kon toch niet? Ik leunde nog iets verder voorover en moest toen erkennen dat mijn ogen mij niet bedrogen. Ik leek daar beneden rechtstreeks het heelal in te kijken! Met een mengelmoes van verbazing en schrik deinsde ik terug. Dit beeld toonde veel overeenkomsten met die sterrenspiegel op Riven waarover ik gelezen had, alleen was de atmosfeer hier volmaakt rustig en woei er geen stormwind.

Ik prees mij gelukkig dat ik mijn reisschakelboekje bij mij had, zodat ik op een veilige manier naar

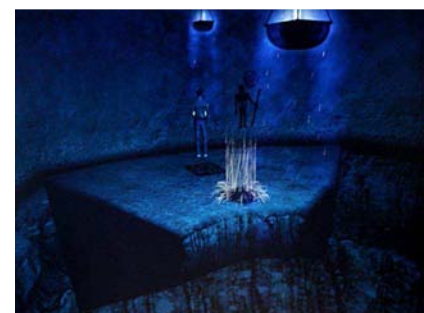
Relto, mijn eilandje in de wolken, kon terugkeren. Ik sloeg het boekje open en zag toen tot mijn ontzetting dat de foto veranderd was! Weg was het eiland en in plaats daarvan grijsde een donkere draaikolk mij tegemoet! Wat betekende dat nu weer? Ik drukte mijn hand op de foto, maar er gebeurde niets! Mijn schakelboekje was onklaar geraakt! Wat nu?

In toenemende paniek keek ik om mij heen. Hoe kwam ik hier weg? Maar daar zag ik gelukkig een reddende engel opdoemen. Op de achterwand was nog een tweede ets aangebracht, een overbekende! Het was het handje, dat ook op al die reisdoeken had gestaan. Aha... daarmee zou ik vast op een alternatieve manier van hier worden weggebracht. Ik liep naar de afbeelding toe en beroerde hem met mijn hand. Als reactie daarop lichtte de tekening op, maar ik werd niet uit de grot getransporteerd. In plaats daarvan klonk er wel een geraas en zag ik hoe de totem op dit plateau in een regen van vonken uiteenviel, die vervolgens in een waaiervorm rondom de plek waar de totem had gestaan, op het gesteente belandde. Terwijl het gerommel in de ruimte hol werd weerkaatst en langzaam verstierf, zag ik hoe een deel van de vonken over de rand gleed en in de diepte verdween. De anderen bleven nog een tijdje nagloeien, maar doofden langzaam uit, tezamen met de hand op de muur.

Goed, als Yeesha's woorden klopte, dan was de totem nu onderweg naar mijn eilandje, mijn Relto. Maar nu ikzelf nog... Moest ik die hand wellicht nóg een keer indrukken? Ik deed dat, maar dat had alleen maar tot resultaat dat met een luid gerommel de totem weer terug op zijn standplaats hier in deze grot werd gebracht! Ik drukte voor de derde maal op de hand, om de totem opnieuw weg te zenden. Op de plek waar hij had gestaan was nu alleen een ronde, donkere schroeiplek achtergebleven. Tja, dan zat ik nu met een serieus probleem opgescheept. Hoe kon ik uit deze grot ontsnappen? Wederom liep ik naar de rand en keek onbehagelijk in de diepte. Boven het ronde gat hing aan het

Ik druk op het handsymbool op de wand, wat als resultaat heeft...

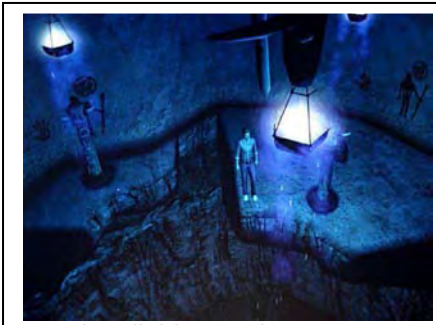

... dat de totempaal in een vonkenregen verdwijnt!

In een waaiervorm vallen de vonken op het gesteente en glijden deels over de rand in de diepte.

plafond van deze schacht nog een vijfde vuurschaal. Het licht van de vlammen was echter bij lange na niet toereikend om de schacht tot nabij de bodem te verlichten. Ik

Hoe kan ik hier weggkomen?

zag hoe een dunne rook en een paar vonkjes naar beneden dwarrelden. Kon ik nog een list verzinnen? Moest ik misschien op een van die drie ingetrokken plateaus springen? De afstand leek net klein genoeg om springend te overbruggen. Ik zag echter al vanaf hier dat daar wellicht geen opzienbarende andere dingen zouden opdoemen. Ieder plateau had zo te zien zijn eigen totem en op de wanden zag ik ook daar tekeningen van een handje zitten, als ook de schets van de krijger en de handtekening van Yeesha. Nee, dit was allemaal

duidelijk. Ieder van de vier Tijdperken die ik vanuit mijn Relto kon bezoeken, had hier in deze schacht zijn eigen plekje.

Maar dan nog... ik kon er voor de zekerheid toch even gaan kijken? Het plateau aan de overkant van de schacht lag inderdaad buiten mijn bereik, maar de twee plateaus aan weerszijde van deze hier, vergden toch geen bovenmatige springkunsten. En was ik daar eenmaal aanbeland, dan kon ik vervolgens toch het plateau aan de overkant bereiken.

Ik had echter nog wel een half uur tijd nodig om mijn kansen te wikkelen en te wegen en alles hier voor de zekerheid extra goed te onderzoeken. Toen was het mij duidelijk geworden dat ik hier niets over het hoofd had gezien en dat ik geen andere keuze meer had dan om te proberen de naburige plateaus met een bezoek te vereren. Tenslotte nam ik een zorgvuldige aanloop, zette af richting het rechter plateau en...

... stuitte in mijn sprong op een onzichtbare muur, zo het leek. Maar dat was niet het ergste. Ik gleed als het ware langs deze ongeziene hindernis naar het midden van de ruimte weg en belandde zo boven de schacht, alwaar mijn lichaam een prooi werd van de zwaartekracht. In een toenemende snelheid zag ik de rotswanden rondom mij langs schieten. Razendsnel zag ik de sterrenvloer naderbij komen, maar slechts een ogenblik later bemerkte ik dat er van 'vaste grond' daar geen sprake was! Na nog een paar seconden voelde ik de sensatie die Atrus destijds ook gevoeld moest hebben toen hij vanuit Riven in de sterrenpleet sprong. Tijd om van mijn vlucht te genieten, nam ik echter niet. Mijn hart leek stil te staan van schrik en mijn ademhaling stokte. Ik grabbelde naar mijn reisschakelboekje, sloeg het open en drukte mijn hand op de foto. Of die foto inmiddels weer mijn vertrouwde eilandje toonde, kon ik niet eens zien, maar terwijl de sterren als in een draaikolk om mij heen spoelden, hoorde ik het vertrouwde 'schakelgezoem' in mijn oren en weigerden mijn ogen tijdelijk dienst.

Mijn hart staat stil van schrik en mijn adem stikt. Sterren spoelen als in een draaikolk om mij heen!

Het volgende ogenblik stond ik op mijn eilandje, wat ik nu al als mijn nieuwe 'thuis' beschouwde. Ditmaal was ik buiten afgezet, midden tussen de vier zuiltjes. De totem uit de grot was hier ook terechtgekomen. Hij was geplant op de top van het zuiltje waarin het Teledahn schakelboek verstopt had gezeten. Door het gewicht van de totem schoof het zuiltje langzaam maar zeker in zijn voetstuk weg, totdat de geheime

Aankomend in mijn Relto, zie ik dat daar ook de totem is gearriveerd.

een pulserend blauwig licht oplichten. Het leek wel of de totem tijdens zijn reis naar hier heet was geworden, want uit de top steeg een rookwolkje, een soort damp op, die langs de ronde stam omlaag gleed en daar vervloog. Dit was allemaal zeer wonderlijk. Echt vertrouwen deed ik het allemaal niet. Ik bleef daarom op een paar passen afstand staan en durfde het oppervlak van de totem niet aan te raken. 'Deze totems brengen een grote schat naar je Relto', zoiets had Yeesha gezegd, maar ook: 'ze zullen daar maar korte tijd verblijven.' Wat bedoelde ze daarmee? Ik had nog geen idee, maar vermoedde dat ik daar vanzelf wel achter zou komen.

Ik schakel naar Gahreesen.

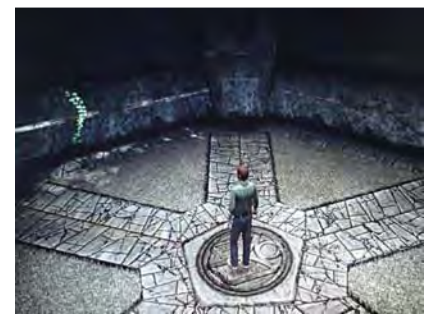
In ieder geval was het duidelijk wat mijn taak was. Ook die drie andere totems moest ik hier op hun corresponderende zuiltjes zien te krijgen. Nou, daar moest ik dan maar meteen verder mee gaan en het was niet moeilijk om te bepalen welke van de drie overgebleven Tijdperken ik nu met een bezoek zou gaan vereren. Dat moest Gahreesen zijn, waar ik onverwacht al eventjes was geweest. Ik liep naar het zuiltje met het Gahreesen schakelboek, sloeg het open en legde mijn hand op de foto.

Het zuiltje zinkt weg, tot het voetstuk als een stevig fundament voor de totempaal overblijft.

Hoofdstuk 12. Gahreesen.

Zoals te verwachten viel, dropte het schakelboek mij op een andere locatie in Gahreesen dan waar ik eerder was geweest. En nu maar hopen dat dit geen doodlopende route was. Ik stond precies in het midden van een grote, zeshoekige ruimte die geheel uit steen was opgetrokken. De ruimte was verder geheel kaal. Ik stond op een vijfhoekige tegel, waarbinnen een ronde metalige plaquette was aangebracht. Deze toonde in het groot het symbool van een opengeslagen boek, met een cirkel daarboven. Dit symbool, dat wel een meter in doorsnee was, kon men toch écht als het herkenningsteken van dit Tijdperk beschouwen. De lucht was vervuld van een aanhoudend zwak gerommel en een continue trilling voerde door de vloer. Het was duidelijk dat ook dit gebouw langzaam in de rondte draaide, net als het bouwwerk waarin zich de gevangenis had bevonden. Was dat misschien ditzelfde gebouw? Er

Ik beland in het midden van een kale, zeshoekige ruimte.

was echter niets waaraan ik dat met zekerheid kon aflezen. Omhoogturend zag ik dat deze ruimte geen plafond had. De zes wanden werden gescheiden door zeer dikke stenen pilaren, die naar boven toe ietwat taps toeliepen en halverwege het open dak aan dwarsbalken waren verankerd. Daarin waren lampen verwerkt, die hetzelfde symbool toonde als hier op de vloer. De muren hielden allemaal iets naar binnen, waardoor de open ruimte in de hoogte kleiner was dan het vloeroppervlak. In deze opening zag ik blauwe lucht en soms een witte wolk langsschuiven. Langs de wanden speelden een paar zonnebanen, die zich vrij snel in een constant tempo verplaatsen. Dat was een nadere bevestiging van het feit dat dit gebouw inderdaad roteerde.

Vanuit mijn gevangenis hier had ik al gezien dat Gahreesen een zwoele en vruchtbare wereld was. Het binnenvallende zonlicht werd zo te zien dan ook gefilterd door gebladerte en boomtakken. Hoewel het hier beneden schemerig was en

De ruimte wordt afgesloten door een wel zeer massieve stenen deur, die gelukkig openstaat.

vruchtbare aarde ontbrak, was een enkele klimop er toch in geslaagd om langs de wand te ontkiemen in het stof dat zich daar had verzameld. Ik bekeek de ontsproten rank even, maar verlegde mijn aandacht al snel naar de grote doorgang die in één van de zes wanden was aangebracht.

Die doorgang werd gevormd door een vergelijkbare deur die ik tijdens mijn eerste bezoek aan dit Tijdperk ergens buiten langs die omgang had aangetroffen, maar die ik toen niet open kon krijgen. Gelukkig was deze deur wél opengeschoven en dat was maar goed ook. In het voorbijgaan zag ik dat deze zeer massief en van

steen was. Hij was bijna een meter dik! Zelfs als hij niet afgesloten zou zijn geweest, maar alleen maar dichtgeschoven, zou ik met mijn blote handen zo'n stenen gevaarte wellicht toch niet open kunnen krijgen...

Ik arriveerde in een soort vestibule met recht vooruit een tweede deur, die net als de eerste ook prima dienst zou kunnen doen als de toegang van een atoombunker.

Gelukkig stond ook deze half open. Links en rechts was een glasloos venster aanwezig, voorzien van tralies. Mijn aandacht werd echter onmiddellijk getrokken

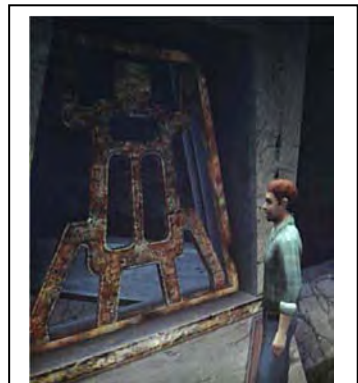

Dit advies is niet mis te verstaan. Maar wat is een 'KI'?

door een wel zeer Aards voorwerp, dat links naast de deur stond opgesteld. Het was een manshoge houten ezel, waarop een groot papier was bevestigd. Bovenop was een rood stempel van de DRC gezet en daaronder stond in Engels geschreven 'ontvang alstublieft uw KI.' Daar weer onder stond een afbeelding van een soort stopwatch en een pijl, die ten overvloede naar de open deur wees, alsof de bezoeker hier nog een andere route zou kunnen kiezen, wat niet zo leek te zijn.

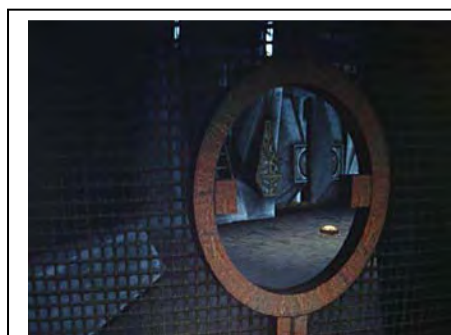
Wat was een 'KI'? Het schoot mij te binnen dat Douglas Sharper dat apparaatje in zijn dagboek even had aangestipt, maar veel meer dan dat een soort communicatietoestelletje was, had hij niet losgelaten. Wel, de aantekeningen op deze sheet suggereerde dat men hier zo'n bijzonder apparaatje kon bemachtigen, dat ongetwijfeld door de D'ni was vervaardigd. Spannend!

Alvorens naar die KI uit te kijken, liep ik uit nieuwsgierigheid toch even naar het linker venster en tuurde er door. De tralies waren vreemd van vorm en leken wel een enorm insect – een soort kever met vier achterpoten en twee voorpoten – uit te beelden. Het raam als geheel liep ook ietwat taps toe. Ik tuurde door de openingen tussen de ietwat verweerde metalen spijlen en zag dat het venster op een andere kale ruimte uitkeek, hoewel te zien was dat in de wanden wel een aantal compartimenten waren weggewerkt in een soort sarcofaag vorm, waarvoor metalen deurtjes waren aangebracht van dunnere spijlen en gaas. Het raam aan de andere kant van het lokaal hier was ook voorzien van gaas, maar in het midden was een ronde uitsparing aangebracht. Ik gluurde er door, maar ook hier maakte het uitzicht mij weinig wijzer.

Het traliewerk van dit venster heeft, vreemd genoeg, wel wat weg van een kever.

Weer keek ik in de richting van een kale ruimte met een paar wandkastjes, maar ditmaal zag ik ook een derde 'kluisdeur', die open stond. Vervolgens besloot ik de aanwijzingen op de ezel te volgen en liep door de deuropening in de richting van waar ik mijn KI zou kunnen bemachtigen.

Turend door het tweede venster, ontwaar ik onder andere een derde 'kluisdeur', die ook open staat.

De deur bracht mij in een gang van ruim twee meter breed, maar die toch smal leek, omdat hij meer dan vijf meter hoog was. De vloeren, wanden en plafonds wekten de indruk dat ze, net als de deuren hier, minstens een meter dik waren. In de zeer massief ogende stenen pilaren die half verzonken in de wanden waren aangebracht, zaten op zo'n drie meter hoogte ook weer die lampen, waarvan de kapjes dat opengeslagen boek toonden. De gang maakte zowel naar links als naar rechts na een aantal meters een flauwe knik. Daarmee werd de indruk gewekt dat dit gebouw

Het is duidelijk... die kant moet ik niet op.

andere kant op en stuitte daar bij de linkerwand op een deur die voor de verandering uit metaal was vervaardigd en ietwat op een liftdeur leek. Ik kon hem echter niet openen en liep dus door.

Met het aanhoudende monotone gerommel en geratel in mijn oren passeerde ik een knik in de gang en liep vervolgens door een andere geopende deur. Nee, verdwalen kon men hier niet. Op de vloer was namelijk een witte baan geschilderd met twee smallere roodachtige streken aan weerszijde, als een soort loper. Ook deze leek de bezoeker de weg te wijzen. Na een vijftiental meters stuitte ik opnieuw op een wegafzetting, maar de 'loper' boog hier naar rechts af, door alweer een geopende deur.

De kamer is voorzien van allemaal sarcofaag vormige kastjes.

Hier arriveerde ik in een langwerpige ruimte. Ik zag dat dit de kamer was die ik door het tweede venster in de vestibule had gezien. Hier bevonden zich die sarcofaagachtige kastjes langs de wanden, waarin allerlei spulletjes werden bewaard. De meeste kastjes waren dicht, maar sommige stonden open en zo links en rechts stonden en lagen er voorwerpen op de vloer. Met enige verbazing keek ik naar een soort metalen masker, meer een gesloten helm, die hier lag, met twee groenige ogen en een ronde mond. Een dergelijk ding had ik ook in een van de kantoren van Douglas Sharper aangetroffen, in Teledahn. Ik zag hier trouwens nog meer spulletjes die ik in dat Tijdperk al had gezien. In de vloer zat zo'n oranjegelige lamp vastgemaakt en in een hoek van dit vertrek stonden en lagen nog meer van die exemplaren. De metalen 'stelen' van deze lampen waren driekwart meter lang. Nou, daarmee kon men zeker wel een goede verankering maken!

Ik richtte mijn aandacht op de kastjes. Hier en daar ontwaarde ik allerlei voorwerpen achter het gaas, maar ik slaagde er niet in om de deurtjes te openen. Helaas waren al de kastjes die wél waren opengemaakt leeg, maar dat gold niet voor het kastje helemaal achteraan in de rechterhoek. De planken daar lagen vol met dikke boeken, die men

zeshoekig van vorm was, net als het bouwsel waarin de gevangenis was aangebracht. De DRC had kennelijk niets aan het toeval overgelaten om de bezoekers hier de juiste weg te wijzen. De pijl op het bord had schuin naar rechts gewezen, maar de linkeroute van deze gang was ten overvloedde ook nog eens versperd door een wegafzetting en een tweetal oranje pylonen. De eigenwijze bezoeker kon hier echter gemakkelijk langs lopen als hij dat persé wilde, maar ik besloot verstandiger te zijn. Ik liep de

Dit lijkt een liftdeur te zijn, maar die kan ik niet openen.

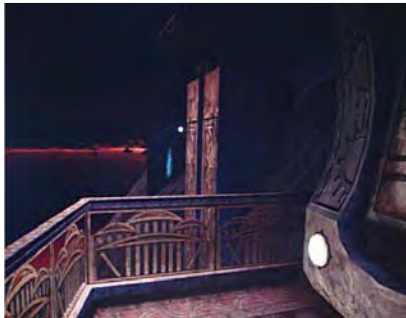
Het kastje helemaal achteraan in de rechterhoek is níet leeg!

ongemoeid had gelaten. Opvallender was echter de marmerkleurige rechthoekige steen die ik hier eveneens aantrof. Er zat ook weer zo'n schakeldoek opgeplakt. Ik pakte de steen voorzichtig op en probeerde de afbeelding te herkennen. Ik was er niet zeker van wat ik hier zag, maar het leek opnieuw een balkon te zijn dat een nogal weids uitzicht bood op de oude D'ni stad! Interessant... Zou ik daar nu een kijkje nemen? Die actie zou weinig risico inhouden. Als ik daar vast zou komen te zitten, zou ik terug kunnen schakelen naar mijn Relto en vandaar opnieuw naar dit Tijdperk. Hoewel ik in de ruimtes hier beneden nog geen reisdoek had aangetroffen, had ik verder nog weinig meer gedaan dan het maken van een wandelingetje. Nee, veel tijdverlies zou dit uitstapje dus niet veroorzaken. Ik aarzelde dus niet al te lang en drukte mijn hand op de afbeelding.

In het kastje bevindt zich naast boeken, ook deze steen met daarop een reisdoek geplakt.

Hoofdstuk 13: Onthullende beelden.

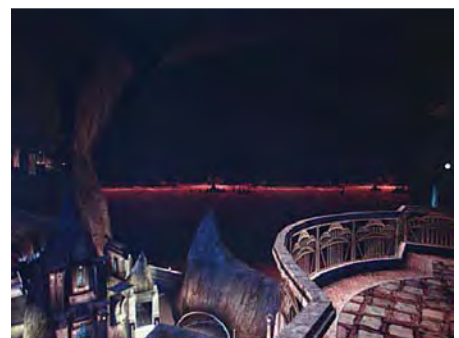

Ik arriveer op een balkon in de oude D'ni stad!

Na een korte reis werd ik, zoals verwacht, op een groot balkon neergezet. Mijn oren vingen het geluid van een waterval op. Het neerstortende water klonk nogal hol. Geen wonder, want te zien was dat ik inderdaad in het enorme onderaardse gewelf was gearriveerd, waar de oude D'ni stad was gevestigd. Links kon ik in het schemerdonker nog juist zien dat daar een stroom langs de rotswand naar beneden klaterde, maar ik richtte mijn ogen al snel naar de andere kant, alwaar het balkon uitkeek op een reusachtig onderaards meer, dat in diepe schemer was gehuld. Het water gaf echter een zachte

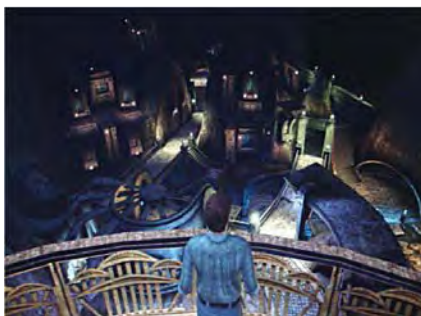
oranjerode gloed af, die langs de oevers aan de overkant het sterkst was. Vooral daar kon ik een aantal kleine rotsige eilandjes ontdekken, soms niet veel meer dan een paar rotspunten, die uit het water omhoog staken. Enkele eilandjes waren echter wat groter. Op één van die grotere eilandjes, K'veer genaamd, had Gehn destijds zijn intrek genomen, zo had ik gelezen in 'Het Boek van Atrus'. Later had hij zijn zoon, de toen nog jonge Atrus, daar ook naar toe gebracht. Ik kreeg nu een beetje een idee hoe Atrus destijds overweldigd werd bij zijn eerste aanblik op dit onderaardse meer en de stad die aan zijn oevers was gebouwd. Eigenlijk kon ook ik mijn ogen bijna niet geloven, al was dit inmiddels al het tweede kijkje dat mij op D'ni werd gegund. In Douglas Sharper's kantoor was dat echter meer afstandelijk geweest, via vensters en een kijker. Nu pas had ik het gevoel er écht te zijn.

Wat waren de afstanden hier enorm groot en hoe was het mogelijk dat zich diep onder de Aarde een dergelijke gigantische grot bevond? Zelfs een simpele mijngang moest regelmatig en zorgvuldig worden gestut, maar iets wist dit immens grote gewelf er van te weerhouden om simpelweg in te storten. In de diepe duisternis slaagde ik er niet in om het plafond van deze supergrot te ontdekken. Zelfs de meest nabije oevers aan de overkant van het meer lagen minstens een paar kilometer ver

Zelfs de meest nabije oevers aan de overkant van het meer liggen op enkele kilometers afstand.

weg. En dat was nog maar de breedte van dit meer! De lengte kon ik trouwens van

In een grote nis van de enorme grot is een hele woonwijk gebouwd.

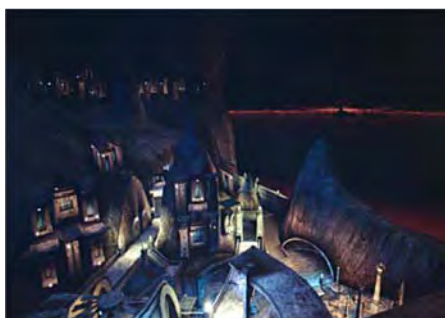
hier niet overzien, want het gebouw van dit balkon bevond zich in een grote nis van een van de wanden van de grot, waarin, zo leek het, een hele woonwijk van de stad was gebouwd.

De woonwijk was totaal verlaten, maar zag er desondanks uit alsof de bewoners pas vanochtend waren vertrokken en over een paar uurtjes weer zouden terugkeren. De hoge, rechthoekige stenen gebouwen zaten als het ware tegen de rotswand aangeplakt. Ze waren allemaal nogal fors van formaat en de gevels waren voorzien van brede, rechthoekige pilaren en smalle rechthoekige

vensters. Het leek erop dat de meeste vertrekken van deze woningen in de rotsen zelf waren uitgehakt, maar dat zou een nadere inspectie moeten uitwijzen. Dat ik dit alles kon bewonderen, kwam omdat op diverse plaatsen lantaarns brandden. Het waren vooral deze lichten die maakten dat dit alles er eigenlijk 'normaal' uitzag en de stad helemaal niet verlaten leek.

Langs de rand van de balustrade staand, boog ik ver voorover om zoveel mogelijk details te zien. Onder dit balkon, maar een flink stuk lager, bevond

zich een rond plein en verder naar rechts zag ik een soort watertuin met gekleurde lampen en grillige stapstenen in een ovale vijver. Het leek erop dat de waterval het

Rechtsonder ontwaar ik een soort watertuin en ook op een wat grotere hoogte zijn er huizen gebouwd langs de tegenoverliggende rotswand.

water van deze tuin leverde. Verder zag ik dat de diverse straten op nogal verschillende hoogtes waren aangelegd, maar dat die met elkaar verbonden waren middels diverse stenen trappen. Het plein hieronder was verbonden met een brug, van waar men een mooi uitzicht op de watertuin zou hebben en die aan de andere kant aansloot op een tunnel.

De woonwijk lag nog een flink stuk hoger dan de oppervlakte van het meer. De rotstuin werd begrensd door een halfhoge rotswand, maar links daarvan was een brede opening zichtbaar. Voor een deel liep daar een muur langs, maar de uitsparing daarin suggereerde dat daar een trap

afdaalde, al kon ik die vanaf hier niet zien. Op wat grotere hoogte langs de tegenoverliggende rotswand waren ook huizen gebouwd en het had er alle schijn van dat ik mij hier nu bij een vergelijkbaar rijtje huizen bevond, die langs deze wand hier waren gebouwd. Dit alles hadden de D'ni met veel smaak gedaan. Het geheel straalde een architectonische schoonheid en ingewikkeldheid uit, van een hoogbeschaafd volk. Dat gold trouwens ook voor het balkon hier. De vloer was fraai ingelegd met natuursteen en langs de randen was een soort roodachtig mozaïek aangebracht, dat door de tand des tijds wel iets vervaagd was. Het metalen hekwerk van de reling wierp wel wat associaties op met de reuzenboleten uit Teledahn, maar dat zou wel toeval zijn.

Midden voor de woning was het balkon in een soort halve cirkel sterk verbreed, zodat daarmee een soort terras was gecreëerd. Het zou trouwens wel prettig zijn als ik de woning, waar dit balkon bij hoorde, zou kunnen betreden. Al snel werd echter duidelijk dat deze D'ni woning zijn geheimen voor mij niet zou prijsgeven. De toegangsdeur werd gebarricadeerd door een grote stenen plaat die zo fors was, dat ik deze onmogelijk zonder hulp zou kunnen verplaatsen of kantelen. De twee vensters aan weerszijde van de ingang waren geblindeld, dus zelfs een blik in de woning werd mij niet gegund.

Diverse gebouwen zijn half in de rotsen gebouwd en uitgehakt.

Met belangstelling bekijk ik de stenen plaat die de ingang van de woning verspert.

Op de stenen plaat waren echter een aantal tekeningen gekerfd, die ik belangstellend bekeek. Nee maar! Het leek erop dat ik bovenaan mijn eilandje, Relto getekend zag! Kijk maar... een rots, die uit de wolken stak en waarop zich een hutje bevond! Aan weerszijde was zo'n Bahro totem getekend en daar weer naast een figuur, een soort krijger, wat dan wel een Bahro zou moeten voorstellen. Nou, die

Dit moet toch mijn Relto voorstellen, als ook de Bahro's en de totems die ik geacht word te verplaatsen?

De schets links lijkt op de Bahro grot waarin ik al ben geweest. De grot rechts heeft een ander uitzicht in de diepte.

figuurtjes zagen er, zij het ietwat primitief, toch wel menselijk uit. Vleugels kon ik niet ontdekken, maar wel duidelijk armen en benen, twee handen en twee voeten. Vanuit de twee totems waren ook lijnen en stippen getekend, die afbogen richting het eilandje. Werd hiermee symbolisch de verplaatsing van de totems naar mijn Relto weergegeven?

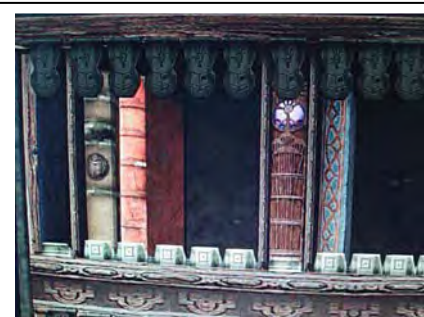
Ook de tekening linksonder herkende ik. Dit moest toch de Bahro grot voorstellen? Daarin stonden vier totems en ook de centrale schacht in het midden met daaronder de sterrenhemel, waren aangegeven. Rechts daarvan was een soortgelijke grot getekend, maar het uitzicht in de diepte zag er ditmaal anders uit. Het centrale gat mondde ditmaal uit bij een meer, met daarin een rotsig eiland. Onder het bovenste niveau van deze tweede grot waren vier Bahro's getekend. Tussen beide grottekeningen in waren er nog vier uitgekrast. Centraal tussen deze laatste vier figuren in was ook nog een soort oog geschetst.

Ik kon mij niet aan de indruk onttrekken dat hier in een notendop het hele proces van het ophalen en verplaatsen van de vier Bahro totems was weergegeven en waarvan ik inmiddels de eerste stap had voltooid. Ik begreep nog niet alle stadia van dit proces, maar het was in ieder geval

opmerkelijk om deze stenen inscripties hier op een balkon van een D'ni woning in de oude stad, de Uru, aan te treffen. Eens te meer kreeg ik de indruk dat dit niet allemaal louter toevallig was. Het begon er meer en meer op te lijken dat ik een route volgde die Yeesha zorgvuldig voor mij had uitgestippeld en waarmee, stukje bij beetje, de geheimen van de D'ni en van de rol die de Bahro daarin speelden, werden onthuld. Het leek zo wel op een heel aparte puzzeltocht...

Met deze wetenschap, blikte ik nog even om mij heen en nam het uitzicht in mij op. Het was duidelijk dat ik dit balkon niet kon verlaten en dat er zodoende nog heel veel voor mij verborgen bleef. Er restte mij dus geen andere keus dan om mijn reisschakelboekje ter hand te nemen en terug te schakelen naar mijn Relto.

Mijn privé vliegtuigje in boekvorm, zette mij keurig in het hutje op mijn Relto neer, alwaar sinds mijn laatste bezoek niets was veranderd, althans, op één detail na dan. In de boekenkast was een vierde boek verschenen, rechts van het

In mijn boekenkast is nu een vierde boek verschenen.

bruinige boek tussen de twee houten schotjes. De kaft was lichtblauw gekleurd en werd doorspekt met een bruinig patroon dat wel wat leek op de ornamenten die ik aan weerszijde van de gebarricadeerde ingang op het D'ni balkon had ontdekt. Ik haalde het boek tevoorschijn en zag op de eerste bladzijde de afbeelding van de donkere draaikolk, die aangaf dat ik op een niet officiële wijze een Tijdperk was binnengegaan. Op de volgende pagina trof ik een tweede afbeelding aan, die het balkon en een deel van het uitzicht toonde, waar ik zojuist was geweest. Dat was mooi, want dat betekende dat ik desgewenst direct via mijn Relto

naar deze plek in de D'ni stad kon reizen, als ik dat zou willen.

Nu had ik die behoefte uiteraard niet. Ik zette het boek terug en haalde het Gahreesen schakelboek voor de dag. Mijn onderzoekingen in dát Tijdperk waren nog maar net begonnen en die moest ik nu maar eens voortzetten. Ook die KI wilde ik nu wel in mijn bezit krijgen...

Hoofdstuk 14: De naaf van het gebouw.

Opnieuw werd ik in het ronddraaiende gebouw neergezet. Snel liep ik via de vestibule en de gang naar de ruimte waar ik de steen met de schakeldoek naar het D'ni balkon had aangetroffen. Er was in dat lokaal maar één kant waar ik op kon gaan. Links was een deur aanwezig en ook deze was opengeschoven. Wederom arriveerde ik in een schemerige ruimte die veel langwerpiger dan breed was en gezien zijn hoogte, meer een brede gang leek dan een kamer. Aan de andere korte zijde was een opengeschoven deur aanwezig, maar hiervoor had de DRC een afzetting en een paar pylonen geplaatst. Halverwege de ruimte bevond zich nog een deur, maar deze was dicht. Ik liep erheen en zag dat op ieder deurpaneel de helft van het wapen van Gahreesen was aangebracht, zoals ik dit hier alom aanwezige symbool van het opengeslagen boek met de cirkel daarboven, maar benoemde. Zodra de deur was dichtgeschoven, vormden deze twee helften een geheel, zoals hier.

Lang gaf ik de deur geen aandacht, maar draaide mij om en bekeek het grote apparaat dat daar recht tegenover langs de andere lange wand van deze gang stond opgesteld. Het leek wel een soort ronde verwarmingsketel, met daarboven een afvoerkanaal. Deze buis was getooid met drie rode lampjes. Aan de voorkant van de ovale ketel was een grotere, cirkelvormige lamp aangebracht. De omtrek van deze lamp lichtte blauwig op en daarbinnen was een tweede, wat dunnere lichtgevende cirkel aangebracht. Aan de bovenkant doorsneed een stukje van een cirkel de donkere schijf die in het midden overbleef. Aldus leek deze lamp wel wat op de tekening die ik op de sheet had zien staan, dus dit zou dan wel het toestel zijn dat mij de KI zou schenken. Ik speurde in het rond, maar kon nergens een gleuf of zoiets ontdekken om een munt in te gooien. Dat was maar goed ook, want D'ni geld bezat ik niet, nog afgezien van het feit dat ik überhaupt niet wist of de D'ni gemeenschap gebruik maakte van geld om hun zaakjes af te handelen, ik had dat nergens ondubbelzinnig gelezen.

Ik betreed de ruimte waar zich een apparaat bevindt, dat wel wat lijkt op een verwarmingsketel.

Zodra ik mijn arm en hand in de uitsparing schuif, wordt er als bij toverslag een soort horloge om mijn hand aangebracht!

De ketel liep niet helemaal door naar onderen en aangezien ik nergens een knop of hendel kon ontdekken, schoof ik mijn linkerhand en arm maar in deze uitsparing, die zwak blauwig werd verlicht. Deze actie had tot gevolg dat er een kort gezoem weerklonk. Tegelijkertijd lichtte de afbeelding links van het toestel even in hetzelfde blauwige licht op. Die afbeelding toonde eveneens het ronde stopwatchachtige symbool.

Als bij toverslag werd er plots een soort horloge om mijn hand aangebracht! Ik trok mijn arm terug en bekeek het mij geschonken apparaatje. Het had het

formaat van een kloek, rond horloge, maar één blik was voldoende om te constateren dat ik met dit toestelletje niet simpelweg de tijd kon aflezen, maar wat dan wel? Het ronde display bleef donkergrijs, maar leek in vier, min of meer gelijke parten te zijn

ingedeeld, waarbij er rechts nog een tweetal kleinere cirkels was te zien. Hmmm... Het bord van de DRC zou toch niet voor niets haar bezoekers er op gewezen hebben dat zij hier dit apparaatje moesten halen?

Plots ging mij een lichtje branden. Stel dat dit inderdaad een gevangenis was! Net als een 'normale' gevangenis op Aarde, zou het wellicht mogelijk zijn voor verwanten of familie, om de gevangenen te bezoeken. Zou deze KI dan een soort toegangspasje zijn, dat aan bezoekers werd uitgereikt? Dat was niet eens zo'n dwaze gedachte. Als dit een gevangenis was, dan verklaarde dat ook meteen waarom de muren en deuren hier zo dik waren, zo kon men niet ontsnappen! Maar waarom draaide deze gevangenis dan ook aanhoudend in de rondte? Als een extra beveiliging? Ik dacht na en meende een verklaring gevonden te hebben. Hoe houd je mensen gevangen die eventueel via een schakelboek naar elders kunnen reizen? Dat was toch een grote extra moeilijkheid. Wellicht dat bezoekers daarom zorgvuldig werden gefouilleerd. Ach natuurlijk... die kastjes in de ruimte hierachter waren wellicht een soort bagagekluisjes, waarin de bezoekers hun losse spulletjes konden opbergen, alvorens ze hun KI kregen en hun gevangen verwanten of vrienden mochten bezoeken. Was het trouwens niet zo dat men alleen van en naar een locatie kon schakelen als het schakelboek zowel op de plek van aankomst als vertrek zich relatief ten opzichte van de omgeving in rust bevond? Ik meende daar ergens iets over gelezen te hebben. Men zou dan niet van en naar een locatie kunnen schakelen die voortdurend in beweging was. Grootschalige bewegingen telden daarbij blijkbaar niet. Teledahn was een Tijdperk op een planeet die razendsnel om zijn as draaide, maar dat hinderde kennelijk niet, omdat het héle gebied in die tomeloze vaart roteerde. Maar zelfs met inachtneming van deze verzachtende omstandigheid, bleef ik met een paar problemen zitten. Hoe was het dan mogelijk dat ik willekeurig van welke plek dan ook door middel van mijn reisschakelboekje terug naar mijn Relto kon schakelen en dat het toch ook mogelijk was om in en uit een cel in dit draaiende bouwwerk te schakelen? Beide dingen waren echter het werk van Yeesha geweest. Ik begon te beseffen dat zij toch wel een zéér talentvolle schrijfster moest zijn, die daarmee menige D'ni, en misschien zelfs haar vader naar de kroon stak...

De KI die om mijn hand zit bevestigd lijkt op een horloge, maar is het niet.

Ik besloot deze kwestie nu verder te laten rusten en keek of ik mijn KI wat beter kon vastmaken. Het apparaatje was voorzien van een leerachtige bruine band, die het uitgiftetoestel vrij strak om mijn handpalm had bevestigd, nog vóór mijn duim. Dat was een niet zo handige plaats, maar helaas zag ik geen mogelijkheid de KI los te maken. Verrassend genoeg kon ik hem ook niet van mijn hand afschuiven. Omdat ik ondanks dat toch mijn vingers en duim kon blijven gebruiken en het ook mijn linkerhand was, liet ik het maar zo. Ik liep naar de andere kant van de ruimte, alwaar ik de afzetting besloot te negeren. Daar rechts stond ook een stenen lessenaar. Ik vermoedde dat daar eens een soort gastenboek op had gelegen en dat de ruimtes

Ik negeer de afzetting en loop naar de belendende ruimte.

achter de deur waarvan de DRC kennelijk wilde dat ik die niet zou betreden, het eigenlijke inwendige van deze gevangenis vormde. 'Sorry, DRC', dacht ik mij myself, 'ik wil dit alles hier toch wel nader onderzoeken...' Ik liep simpelweg langs de afzetting en door de deuropening. Zo belandde ik in de volgende ruimte.

Het wordt mij snel duidelijk waarom de DRC de toegang tot deze ruimte heeft afgezet.

Oeps! Ik kon mij plots voorstellen waarom de DRC hier deze afzetting had geplaatst. In de langwerpige ruimte waarin ik was gearriveerd, had zich een instorting voorgedaan. Delen van het plafond waren naar beneden gekomen en door het ontstane gat kon ik de ruimte daarboven zien, die zo op het eerste gezicht vrijwel identiek was aan de ruimte hieronder. Maar dat was niet de enige schade hier. De vloer was gespleten en voor mijn voeten gaapte een diepe scheur van wel twee meter breed. Langs het randje naar beneden turend, zag ik dat de spleet zo'n vier meter diep was. Maar die hindernis kon ik toch wel nemen? Ik nam een aanloopje en

sprong simpelweg over de scheur heen. Aan de overkant staand, tuurde ik nogmaals in de diepte. Verroest! Lag daar beneden niet een Yeesha pagina? Daar leek het wel op. Dan loonde het toch de moeite om mij naar beneden te laten zakken, om mij die pagina toe te eigenen. Maar eerst bekeek ik de instorting hier nader. Het waren behoorlijk grote steenplaten en stukken pilaar die naar beneden waren gekomen. Was ik hier getuige van een spectaculaire poging van een paar boeven om door middel van springstoffen uit hun gevangenis te ontsnappen? Wie weet... Sirrus en Achenar hadden van hetzelfde middel gebruik gemaakt, dus waarom zouden enkele D'ni misdadigers niet dezelfde tactiek hebben beproefd? Maar waarschijnlijk zou de ware oorzaak van deze puinhoop hier een minder romantische zijn.

De instorting was niet van recente datum. De DRC, die immers al een tijdje weg was, had destijds het geheel hier al afgezet en veel stof kon ik ook niet meer ontdekken. Sterker nog, het leek wel alsof men al het stof, gruis en de kleinere brokstukken had verwijderd en alleen de écht grote steenbrokken had laten liggen. Het was een koud kunstje voor mij om hierop te klimmen en zo zag ik dat de stapel stenen niet al te groot was. Maar ik zag nog meer! Achter de puinhoop was een nis vrij gebleven, waar oorspronkelijk een deur had gezeten die toegang bood tot de belendende ruimte. Hier zat, heel stiekem geborgen in de schemer, een reisdoek op de wand geplakt! Ik activeerde de doek en zag hoe de duim en een deel van de handpalm blauwig oplichtten.

Helaas was het niet mogelijk om door te lopen naar het aanpalende lokaal, want een groot brok steen van meer dan twee meter hoog en breed, versperde de doorgang aan de andere kant. Langs de wand was nog wel enige ruimte overgebleven en zo kon ik zien dat de ruimte hiernaast ook een soort opbergkastjes bevatte langs de wanden. Maar geen nood, het was mij al opgevallen dat zich tussen de instorting hier en de spleet in de vloer een doorgang naar links bevond. Ik klauterde terug, maar alvorens deze doorgang te nemen, besloot ik dat het nu toch de moeite waard was om mij even in die spleet te laten zakken. Nadat ik

Achter de stapel puin ontdek ik een reisdoek op de wand.

Voorzichtig laat ik mij in de spleet zakken om daar de Yeesha pagina op te halen.

mij ervan vergewist had dat mijn reisschakelboekje nog steeds aan mijn riem vast zat, liet ik mij over de rand zakken en liet toen los.

Veilig landde ik op de min of meer vlakke bodem en liep naar de platte steen, waarop ik de Yeesha pagina had zien liggen. Ik raapte de bladzijde op en bekeek hem nader. Het plaatje toonde een paar bamboe stokken of latten zo het leek, tezamen met een paar ronde keien. Ik activeerde de pagina door het plaatje aan te raken

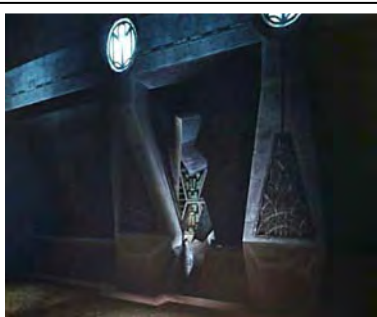
Deze pagina...

en sloeg daarna mijn reisschakelboekje open. De afbeelding was inderdaad helemaal achteraan toegevoegd. Om mij heen kijkend zag ik dat er hier beneden verder niets meer te ontdekken viel en dat het inderdaad niet mogelijk was om op eigen kracht uit deze spleet te klimmen. Dan was het maar goed dat ik hier een reisdoek had gevonden. Zo kon ik hier snel terugkeren door eerst naar mijn Relto te schakelen en vervolgens de reisbladwijzer in het Gahreesen schakelboek aan te raken.

Zo gezegd, zo gedaan. In een oogwenk stond ik weer in mijn eigen hutje, alwaar ik naar buiten liep, om te zien welke verandering zich in mijn Relto had voltrokken. Nou, hiervan kon ik toch niet echt onder de indruk raken. De grond voor mijn hutje lag nu bezaaid met stukken gestripte en afgezaagde boomstammen, alsmede een aantal min of meer ovale keien, van een paar decimeter in doorsnede. Zo werd het hier wel een rommelig geheel, maar wie weet waar dat hout en die stenen nog goed voor waren. Ik liep snel weer naar binnen, greep het Gahreesen schakelboek en via de reisboekenlegger schakelde ik terug naar de locatie van de reisdoek die ik het laatst had aangeraakt, daar in de verborgen nis achter de hoop met steenbrokken in Gahreesen.

... brengt in mijn Relto een aantal afgeronde keien en een stelletje gestripte boomstammen.

Dankzij een stuk weggeslagen muur, kan ik de ruimte tóch via de gang betreden.

Ik verspilde geen tijd, klauterde en sprong over de stapel brokstukken heen en verliet de vernielde ruimte via de openstaande deur in de linkerwand. Daarbij arriveerde ik opnieuw in de gang die, zo vermoedde ik, helemaal langs de buitenrand van dit gebouw slingerde. Ik sloeg rechtsaf, in de richting van de zaal aan de andere kant van de stapel puin. Na een flauwe knik kwam ik in een langer recht stuk gang uit. De rechtermuur toonde geen in- en uitgangen, maar de instorting had hier een stuk muur weggeslagen, waardoor er toch een opening was geschapen en het mogelijk werd om de gewenste ruimte tóch via deze gang te betreden. Tussen het puin was hier, min of

Tussen een vrij gebleven smal pad betreed ik de ruimte met allemaal vreemde hokken.

meer toevallig, een smal looppad vrij gebleven. Achteraf waren de kastjes die ik in deze kamer aantrof, toch iets anders dan de opbergkluisjes naast de ruimte met de KI-machine. Het leken wel een soort hokken, in de vorm van een zandloper, die hier langs de wanden waren geplaatst. Het fijne gaas werd onderbroken door dikkere roestig ogende metalen stroken, die in de vorm van grote keverachtig insecten waren aangebracht. Het waren dezelfde stilistische voorstellingen als op een van de twee vensters in de vestibule. Wat had dit te betekenen? Werden hier reusachtige kevers gehouden, of zoiets? In ieder geval waren alle

hokken nu leeg en verder kon ik hier ook niets ontdekken dat als een bewijs kon dienen voor het feit dat hier die insecten daadwerkelijk hadden rondgefladderd. Ik blikte verder om mij heen en zag dat mijn onderzoek hier zeer snel afgerond zou zijn. De rijen hokken werden aan beide zijden halverwege onderbroken door een 'klimwandrek' van dikke, horizontaal aangebrachte ronden metalen spijlen en achteraan dit vertrek was het bewuste 'keverraam' aanwezig, waardoor ik tot in de vestibule kon kijken. Eerder had ik nog aan de andere kant gestaan.

Teruglopend liet ik mijn blik nogmaals door de behoorlijk hoge ruimte dwalen. Boven de hokken was een brede stenen richel aanwezig en in het schemerige licht viel het mij nu pas op dat daar, rechtsachter tussen twee lampen in, een reisdoek op de wand zat geplakt! Dat was een onverwachte meevaller, dat ik hier twee reisdoeken zo dicht bij elkaar aantrof. Ik beproefde het metalen 'klimrek' tussen de hokken, wat stevig genoeg bleek. Ik klauterde omhoog en arriveerde op de richel boven de hokken, die gelukkig een stuk breder was dan een evenwichtsbalk, zodat ik er vrij gemakkelijk overheen kon lopen. Een ogenblik later stond ik bij de reisdoek en activeerde deze. Tot mijn genoegen zag ik de duim en de hele handpalm oplichten. Mooi, ik was hier al bijna halverwege voor wat de reisdoeken betreft en had er nu nog vier te gaan.

Ik klim omhoog naar de richel boven de hokken...

... waar zich de derde reisdoek bevindt.

Hierboven had ik een mooi overzicht over de hele ruimte en kon nu ook min of meer over de hele instorting heen kijken. Een deel leek ginds van de zijwand van de etage pal boven de begane grond te zijn afgebrokkeld en daarboven zag ik twee oranje pylonen staan. Het afgebrokkelde stuk wand was vrij steil en een drietal meters hoog, maar ik zag hier een kans om een verdieping hoger in dit gebouw te komen. Langs de andere wand hing een balk scheefgezakt tegen de muur, maar zo te zien was deze klem geraakt tussen andere stukken puin. Wellicht kon ik daarover naar de voet van het afgebrokkelde stuk muur lopen? Ik sprong naar beneden en opnieuw viel het mij op hoe gemakkelijk dat ging, alsof ik een beetje zweefde. Wat ik tijdens mijn

Dankzij de instorting kan ik wellicht op de verdieping hierboven komen.

eerste bezoekje hier in de gevangenis al had opgemerkt, was ook in dit gebouw heel duidelijk merkbaar. De zwaartekracht was hier geringer dan op Aarde, waardoor men veel hogere en verdere sprongen kon maken. Onbewust had ik dat ook al ervaren toen ik daarstraks over die spleet sprong en mij vervolgens daarin liet vallen.

Aan de andere kant klom ik weer omhoog en liep naar de schuine balk. Voorzichtig beroerde ik met mijn voeten het ene uiteinde. De balk gaf geen krimp. Behoedzaam ging ik er met mijn hele gewicht op staan, er voor wakend dat als het hele zaakje

hierdoor toch ging schuiven, ik dan snel kon wegschakelen naar mijn Relto.

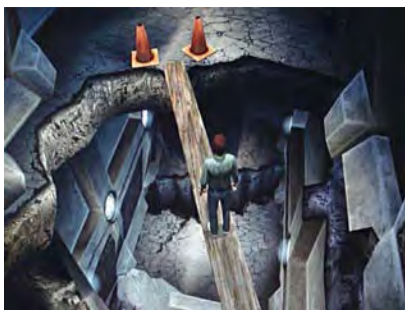
Die voorzorgsmaatregel bleek overbodig. Alles bleef rotsvast op zijn plaats en zo wandelde ik over de balk naar het andere eind, alwaar ik op een dwarsbalk terechtkwam, die mij vervolgens aan de voet van het stuk ingestorte wand bracht. Het eerste stukje was vrij vlak, maar liep daarna een stuk steiler omhoog, om te eindigen bij het stuk afgebroken vloer of plafond van ruim een meter dik. Met een drietal goed uitgekiende sprongen wist ik, tot mijn eigen verbazing, ook deze hindernis te nemen. Het was volkomen logisch dat mijn voeten grip zouden verliezen op die steile, brokkelige wand, maar met dank aan de geringe zwaartekracht, gebeurde dat niet en wist ik wonderwel steeds mijn evenwicht te bewaren. Zo belandde ik op een stuk vloer dat niet was afgebrokkeld, tussen de twee pylonen in.

Om mij heen kijkend, was het duidelijk dat ik opnieuw in een langwerpige ruimte was gearriveerd, maar dan een etage hoger. De ruimte had een L-vorm en de instorting had zich juist in de haakse knik van deze 'L' voorgedaan. Het nog gave stuk links was onbereikbaar, maar aan de rechterkant had men een grote lat over de opening gelegd. Dat was een wel héél primitieve brug!

Niet alleen hier, maar ook aan de overkant hadden leden van de DRC twee oranje pylonen geplaatst, als waarschuwing. Een beetje overbodig, want je moest toch wel een blind paard zijn om niet te zien dat hier iets was gebeurd, maar goed.

Uiterst behoedzaam, alsof ik op eieren liep, stak ik de balk over, maar het hout bleek gelukkig stevig genoeg om mijn gewicht te dragen, al leek de balk op het eerste gezicht ietwat aan de dunne kant te zijn. Maar ook hier bood de geringe zwaartekracht mij een helpende hand. Mijn gewicht was een stuk geringer hier, dus hoefden de voorwerpen die mijn last moesten dragen ook minder solide te zijn dan op Aarde! Toch was ik opgelucht zodra ik veilig aan de andere kant was gearriveerd.

Mijn aandacht werd hier meteen getrokken door een rechthoekig raam aan de linkerzijde, dat ditmaal wél van glas was voorzien. Ik zag dat het raam uitkeek op de ruimte alwaar het Gahreesen schakelboek mij had

Uiterst behoedzaam steek ik de balk over.

Het nog gave stuk aan de rechterkant van de ingestorte gang is via deze lat te bereiken.

afgeleverd. Verder rondkijkend zag ik dat de gang hier doodliep. De 'kluisdeur' die mij hier verder zou kunnen brengen was namelijk dichtgeschoven en ik hoefde niet eens te proberen deze open te schuiven. Toch leek het erop dat mij hier opnieuw een onverwachte route werd aangeboden.

Twee meter voor de afgesloten deur liep er namelijk een smalle scheur door de vloer, die uitmondde op een breder hiaat in de rechterwand. Dit gat was royaal breed genoeg om doorheen te stappen. Hij bood toegang tot nog een gang, die veel leek op die van de benedenverdieping, compleet met de 'loper' op de vloer. Ik stapte door

het gat en meteen viel het mij op dat het gerammel en geratel dat aanhoudend te horen was, hier een stuk luider weerklonk. De oorzaak hiervan was gemakkelijk te achterhalen. De scheur in de vloer liep gewoon verder en ook de tegenoverliggende wand was in verticale richting opengespleten. Voor dit gat was wederom een afzetting geplaatst en het was duidelijk te zien waarom! Het hardere geluid kwam uit dit gat en werd veroorzaakt door een vrij snel ronddraaiende stenen zuil die de het hele gat vulde en die vermoedelijk nog een stuk groter was. Ik nam het geheel van nog wat dichterbij in ogenschouw en concludeerde dat ik hier naar een deel van een aandrijfmechanisme keek – een enorme naaf – die dit gebouw in rotatie bracht en hield. In de steen waren grote tanden en rechthoekige uitsparingen aangebracht,

In het gat achter deze afzetting draait een enorme stenen cilinder rond, een soort tandwiel.

alsof ik hier naar een reusachtig tandwiel keek, wat vermoedelijk ook zo was. Na een ogenblik zag ik dat zelfs deze naaf deels het slachtoffer van de vernielingen hier was geworden. Plotseling schoof er een hiaat in de massief lijkende draaiende steenmassa voorbij en kreeg ik even zicht op een kleine ruimte die zich daarachter bevond. In een flits was de opening echter alweer weggedraaid. Hoewel het geheel best snel leek te roteren, duurde het toch meer dan een halve minuut alvorens de scheur in het gesteente opnieuw langs kwam. Dan kon dit onmogelijk een naaf zijn, maar meer een zeer grote ronde cilinder. Daarbinnen draaide alles

kennelijk met een andere snelheid rond, of waarschijnlijker, draaide het helemaal niet. Het was gezichtsbedrog wat ik hier zag. Het leek alsof ik, en de gang om mij heen, stilstond en dat de stenen cilinder in dat gat ronddraaide, maar het was wellicht juist andersom. De trillingen die ik voortdurend voelde, waren wat dat betreft onmiskenbaar.

Ik liet de cilinder voor wat hij was en richtte mijn aandacht op de gang, om er naar korte tijd achter te komen dat mijn route hier doodliep. In beide richtingen stuitte deze gang op deuren die, in tegenstelling tot beneden, op deze verdieping wél afgesloten waren. Ook een zijdeur die ik ontdekte, was afgesloten.

Dat was een tegenvaller... Ik had hier beneden twee, en in de gevangenis één reisdoek aangetroffen en ergens hier in Gahreesen moesten er nog vier te vinden zijn. Het kón dus niet zo zijn dat mijn pad hierbinnen overal doodliep. Die instorting had mij al een paar routes aangereikt, zou dat hier nog steeds gelden?

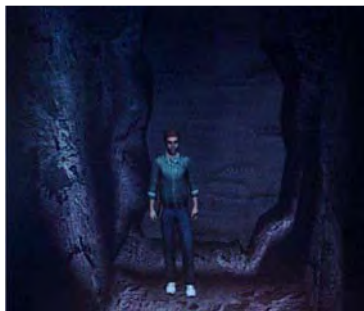
De enige deur hier is afgesloten, maar opnieuw biedt een gat in een van de zijmuren een uitweg.

Zo was ik wederom bij de afzetting aanbeland en tuurde in het gat naar die ronddraaiende cilinder. Opnieuw flitste de opening voorbij en te zien was dat die meer dan manshoog en ook minstens anderhalve meter breed was. De schemerige ruimte daarachter was klein, maar leek een nis te zijn die toch groot genoeg was om in te staan.

Er rijpte een plannetje in mijn hoofd. Als ik vlak voor die cilinder ging staan, moest het mogelijk zijn om snel door die spleet te springen, zodra deze passeerde. Als ik in de nis achter deze spleet alsnog vast zou komen te zitten, zou ik simpelweg terug kunnen springen, of terug kunnen schakelen naar mijn Relto.

Zo gezegd, zo gedaan. Ik stapte langs de afzetting en posteerde mij vlak voor het draaiende stenen gevaarte. Ik liet het gat eenmaal passeren. Het was goed opletten wanneer het langs zou komen, want ik moest in een fractie van een seconde reageren. Gelukkig zag ik dat een momentje daarvoor een stenen tand van het wiel passeren waarvan een stukje was afgebrokkeld. Dat kon ik als richtlijn gebruiken. Zodra dit beschadigde stukje was gepasseerd, moest ik mij alvast schrap zetten...

Daar kwam de spleet! Ik sprong, sloeg als het ware over de kop en krabbelde overeind, terwijl het schurende geluid van steen op steen in mijn oren daverde. Ik

Ik slaag erin om door het gat in de kleine nis te springen.

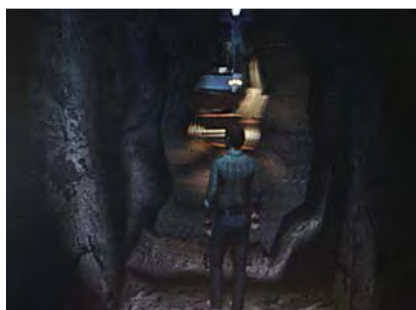
was inderdaad in een nauwe nis aan de binnenkant van de cilinder terechtgekomen!

Mijn beleving van stilstand en beweging was plots andersom geworden. Deze ruimte hier leek nu stil te staan, terwijl die waarvan ik vandaan kwam, leek te draaien. Ook de vloer hier was echter niet vrij van trillingen, dus wellicht lag de waarheid ergens in het midden en draaiden béide schijven rond, elk met een verschillende snelheid.

Hierbinnen was het bijna donker. Het duurde even tot mijn ogen aan het duister gewend waren geraakt. Te zien was dat ik mij de moeite van de buiteling wel had

kunnen besparen. De nis bestond uit ruwe muren of rotsen, zonder in- of uitgang. Ik zat hier inderdaad vast! Nou, dan moest ik maar proberen opnieuw terug te springen en belangstellend keek ik naar de voorbij schuivende wand om te zien hoe de opening er vanaf déze kant uitzag. In ieder geval zag de draaiende wand er vanaf hier bezien min of meer glad uit, zonder tanden en uitsparingen. Dat moest ook wel,

opdat het geheel hier soepeltjes langs elkaar heen moest kunnen draaien.

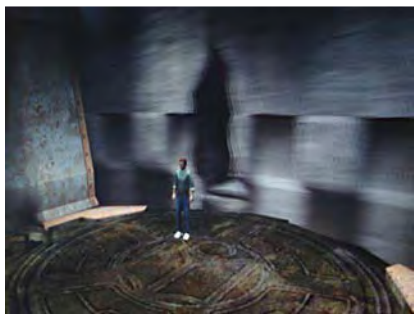
Desgewenst kan ik terugspringen naar de gang, maar de cilinder heeft nog een tweede opening, die naar een grote zaal leidt.

Na een ogenblik zag ik inderdaad de scheur passeren waardoor ik naar hier was gesprongen. Ik wachtte rustig af tot het geheel opnieuw een rondje had gemaakt, om zo beter het moment te kunnen inschatten waarop ik opnieuw mijn sprong moest wagen. Tot mijn verrassing verscheen er even later echter een tweede spleet, die duidelijk breder was dan de eerste en minstens even hoog. Zodoende kreeg ik iets meer tijd om er door te turen en zag dat déze speet op een behoorlijk grote ruimte uitkeek, een heuse zaal zelfs! Daarmee werd meteen duidelijk dat ik mij hier in de naaf van dit

gebouw bevond, die het uitwendige in draaiing hield. De trillingen hier werden

natuurlijk veroorzaakt door het overbrengingsmechanisme door middel van de tandwielen. Wat een energie moest hiervoor worden opgewekt en hoeveel wrijving moest er niet worden overwonnen om dit alles hier in beweging te krijgen! Tja, de D'ni waren kennelijk tot veel in staat. Ze hadden er kennelijk bewust voor gekozen om deze mechanismen te bouwen op een wereld met een geringere zwaartekracht, opdat het makkelijker zou zijn om die wrijvingsenergie te overwinnen. Maar was dat wel zo? Gewicht en massa waren immers twee verschillende begrippen. Maar ik had inmiddels al begrepen dat er in nogal wat Tijdperken behoorlijk met natuurwetten werd gejongleerd...

Tijdens mijn overpeinzingen had ik al weer een volledig rondje gemaakt en zo had ik de bredere spleet nog een keer zien langskomen. Het uitvoeren van een tweede, welgemikte sprong moest toch zeer wel mogelijk zijn. Ik woog zorgvuldig mijn kansen af en wachtte tot de bredere spleet opnieuw was langsgekomen. In feite moest deze tweede sprong zelfs makkelijker zijn dan de eerste, omdat de spleet breder was. Na een paar minuten had ik genoeg gezien en besloot een poging te wagen. Op het juiste moment zette ik af en sprong.

Gelukt! Ik spring door de spleet en beland op een grote, ronde metalen schijf.

Gelukt! Ik belandde op een grote ronde metalen schijf, waarop opnieuw het wapen van Gahreesen was gekerfd. De schijf had een doorsnede van rond vijf meter en al snel zag ik dat het niets anders was dan een groot, platliggend tandwiel, dat echter in rust was. Hol weerkaatste het gedaver van de ronddraaiende stenen cilinder in de behoorlijk grote ruimte. Te zien was dat deze cilinder enorm was qua afmeting en behoorlijk snel rondwentelde. Op hoofdhoogte bevonden zich afwisselend grote, bijna vierkante uitsparingen van een dikke meter, afgewisseld door even grote uitsteeksels, die dezelfde vorm hadden als de gaten. Ook dit wekte

de indruk dat ik niet alleen naar een cilinder keek, maar dat dit ding tevens een tandwiel was. Ik liep terug naar de reusachtige roterende wand en zag dat de tanden van het liggende metalen rad waarop ik stond, hierin prima zouden kunnen passen. Het liggende tandwiel zou daartoe dan wel een dikke meter moeten worden opgeheven. Terwijl ik dit overdacht zag ik in een flits de scheur in de cilinder passeren waardoor ik naar hier was gesprongen.

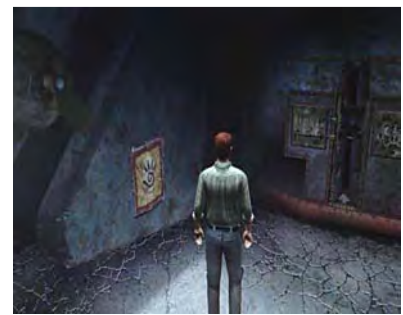
Bevond zich tussen de cilinder en het liggende rad een open ruimte, aan de zaalkant sloot de cilinder vrijwel naadloos aan op de vloer, zodat ik gemakkelijk van het gevaarte af kon stappen. Wat was hier nog meer te zien? Zowel links als rechts was in de vloer een voetpedaal bevestigd, die een metalen klamp aan- of loskoppelde van het liggende rad. Te zien was dat het rad nu verankerd zat. Ik drukte eens op een voetpedaal, maar het mechanisme kwam niet in beweging. Ik blikte verder in het rond. Links en rechts was ook een deur aanwezig, maar beide in- of uitgangen waren afgesloten. Verder zag ik hier nog wat onduidelijke machinerie, maar tot mijn vreugde zag ik in het midden van de ruimte, op een zijmuurtje, ook een reisdoek zitten. Ik activeerde

Ik slaag er niet in om het rad te ontkoppelen met het voetpedaal.

hem. Dat was mooi, want als ik hier nu weg zou gaan, desnoods door terug te linken naar mijn Relto, dan kon ik desgewenst rechtstreeks naar hier terug schakelen, zonder dat ik die ingewikkelde route via de instorting en die draaiende cilinder zou hoeven te nemen.

Naast het wandje met de reisdoek waren langs de achterwand een vijftal apparaten geplaatst, bestaande uit een grote vierkante plaquette en daarnaast een rail met een grote hendel. Daarboven zat ook een lamp weggewerkt, maar bij alle apparaten waren deze lichtpunten gedoofd. De rail was van een soort schaalverdeling voorzien. Vervolgens bekeek ik de afbeeldingen op de plaquettes nader. De meest rechtse herkende ik, die als enige níet van een

Er hangt hier ook een reisdoek, die ik snel activeer.

Naast het wandje met de reisdoek zit een soort bedieningspaneel.

hendel met lamp was voorzien. Hier werden die zware kluisdeuren afgebeeld, die ik hier in diverse gangen, kamers en zalen had aangetroffen en waarvan er sommige open waren, maar andere gesloten. Dat was nu juist het probleem. Als ik ze naar believen kon openen en sluiten, dan had ik hier overal een stuk gemakkelijker toegang gehad! De twee afbeeldingen daarnaast herkende ik ook. Het waren liftdeuren, respectievelijk voor naar boven en naar beneden, waarvan ik er ééntje had gezien. De voorlaatste afbeelding was ook duidelijk, dat stelde het liggende rad voor dat hier

in de vloer zat verzonken. De laatste, meest linkse afbeelding, leek de remmen van dit rad weer te geven. Met een stevige ruk trok ik de hendel naast deze afbeelding naar beneden, maar de lamp daarboven bleef gedoofd. Ik liep naar het rad, maar ik slaagde er nog steeds niet in dit te ontkoppelen. Ik zette daarna de hendel bij de afbeelding maar weer in de oorspronkelijke, bovenste stand.

Het werd duidelijk dat de apparaten de energie ontbeerden om dat te doen waarvoor ze waren ontworpen. Die energie was hier echter wel voorhanden! Als ik het liggende tandrad aan de draaiende cilinder zou kunnen koppelen, dan had ik als het ware een reuzen dynamo in werking gezet! Er was hier sprake van een leuke paradox. Het rad kon ik niet loskoppelen omdat ik niet de beschikking had over de energie die daarvoor nodig was. Kon ik die krachtbron namelijk wél gebruiken, dan zou het rad al los zijn! Kortom, ik moest hier in deze 'raderenkamer' een andere energiebron zien op te sporen.

Die diende zich sneller aan dan ik had gedacht. Aan de andere kant van het wandje met de reisdoek, bevond zich een metalen rooster, dat met een harde klik naar beneden veerde, zodra ik daar op ging staan. Onder invloed van mijn gewicht schoof vervolgens achter dit rooster een grote metalen cilinder omhoog, die ook al van een schaalverdeling was voorzien. Hij schoof omhoog totdat de top zich ongeveer twee-en-een-halve meter boven de vloer bevond en kwam toen tot rust. Zodra ik dit had gedaan, stapte ik van het plateau af. Als reactie

Door op een rooster te gaan staan, verheft zich daarachter een grote metalen cilinder...

hierop, begon de cilinder met een gerammel weer langzaam te zakken.

Ik had echter inmiddels gezien dat bij de beide remmen bij het liggende rad een tweetal lampen die daar in de vloer verzonken zaten, begonnen te knipperen. De zakkende cilinder leverde nu het beetje energie dat nodig was om hier het zaakje te ontkoppelen! Ik liep naar de eerste rem en drukte vol goede moed op het voetpedaal, om vervolgens te bemerken dat de rem nog steeds niet ontkoppeld werd! Wat nu? Omkijkend zag ik dat de vier lampen boven de hendels van het bedieningspaneel langs de achterwand, ook aan het knipperen waren. Natuurlijk... dáár moest ik de opdracht geven voor het loskoppelen van de klampen die het rad in bedwang hielden.

Nog voor ik echter bij het bedieningspaneel stond, hoorde ik dat de cilinder opnieuw geheel in de vloer was weggezakt en terstond doofden alle lampen weer. Tja, uit de door mij opgewekte extra energiebron, kon ik slechts een kort ogenblik putten! Het was dus niet mogelijk om alle benodigde stappen in één keer uit te voeren. Ik moest er voortdurend voor zorgen dat de cilinder die de energie leverde, in beweging bleef, omdat anders alles weer in de oorspronkelijke stand gereset zou worden.

Terug op het rooster staand, wachtte ik geduldig tot de cilinder zich weer helemaal had opgericht. Dat duurde amper een half minuutje, dus zoveel tijd kreeg ik om te doen wat ik moest doen. Als eerste sprintte ik naar het paneel en trok de hendel naast de afbeelding met de remmen, naar beneden. Vanuit een ooghoek zag ik hoe de tekening blauwig oplichtte, als om aan te geven dat de remmen actief waren geworden. Meer tijd dan voor een vluchtige blik kreeg ik niet, want haast was geboden! Snel holde ik terug naar het rooster.

Net op tijd! De top zat nog maar een half metertje boven de vloer, zodra ik op het rooster stapte. Omhoog ging de cilinder weer en onderwijl kon ik de beste strategie bedenken. Ik bemerkte dat, zolang ik maar op het rooster bleef staan, ik een pauze kon inlassen. Puur mijn gewicht leverde al genoeg energie op om alles hier onder spanning te houden. Eigenlijk was die cilinder dus een soort reusachtige knijpkat! Het slimst was natuurlijk om als eerste de verste rem los te gooien en daarna de tweede

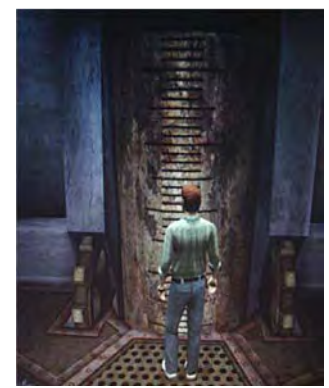

Nadat ik de remmen heb ontkoppeld, kan ik ook het rad activeren.

die hier dichterbij zat. Vervolgens zou ik op het paneel de hendel naast de schets van het liggende rad moeten activeren. Eventueel zou ik daarna nog een paar keer snel heen en weer moeten lopen, om ook de liften en deuren van energie te voorzien.

Zo gezegd zo gedaan. Ik holde naar de andere kant van de ruimte, gooide daar met een welgemikte trap de klamp los en sprintte terug naar het rooster, alwaar ik wederom net op tijd arriveerde. Zodra de cilinder opnieuw zijn maximale stand had bereikt haastte ik mij naar de tweede rem. Na het losgooien daarvan kon ik rustiger terugwandelen. De afstand tussen deze

tweede rem en het rooster was zo kort, dat de cilinder pas voor net iets meer dan de helft in de vloer was weggezakt, zodra ik daar weer arriveerde. Ik haalde even een paar keer diep adem, wachtte tot de cilinder opnieuw zijn hoogste stand had bereikt en holde vervolgens naar het bedieningspaneel, alwaar ik de hendel naast de plaquette van het liggende rad, naar beneden trok.

... tot zo'n twee-en-een-halve meter boven de vloer.

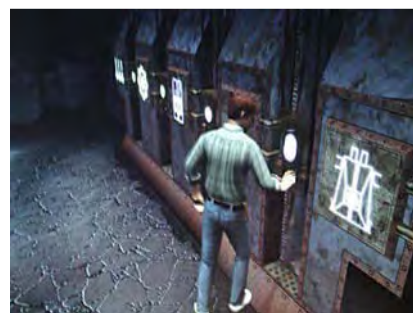

Het rad wordt aan de draaiende naaf van het gebouw gekoppeld.

Ik zette al een tweetal passen in de richting van het rooster, maar zag dat dit niet meer nodig was. Ook de tekening van het rad lichtte nu op en vanuit de vloer kwam het reuzenrad omhoog, wat vervolgens aan de draaiende cilinder daarachter werd gehaakt. Het metalen rad ging hierdoor nu ook draaien. Ter beveiliging van de bezoekers hier was er ook een metalen hekje uit de vloer omhoog gekomen en de vier lampen op het paneel brandden

nu continue. Ook de tekening van de kluisdeuren lichtte nu op en nadat ik de beide hendels bij de lifttekeningen ook naar beneden had gedruwd, was het hele paneel actief geworden.

Mooi! Dat betekende dat dit gebouw nu van energie was voorzien! Mijn oren tuiten nu bijna van het ritmische geluid dat door de ruimte daverde. Zou het metalen rad geen hinder ondervinden van het gat dat zich in de stenen cilinder bevond? Gelukkig bleek dat niet het geval te zijn. Het geheel draaide zo te zien, soepeltjes door.

Nadat ik ook de liften heb geactiveerd, is het hele gebouw van energie voorzien!

Mijn triomfantelijke gevoel vanwege dit behaalde succes, bleef echter niet lang in stand. Het mocht dan mooi zijn dat ik die machinerie hier aan de gang had gebracht, maar hoe kon ik deze ruimte verlaten? De machinekamer had weliswaar een tweetal deuren, maar die waren dichtgeschoven en van dezelfde superzware en solide atoombunkerachtige uitvoering als die exemplaren beneden in het gebouw.

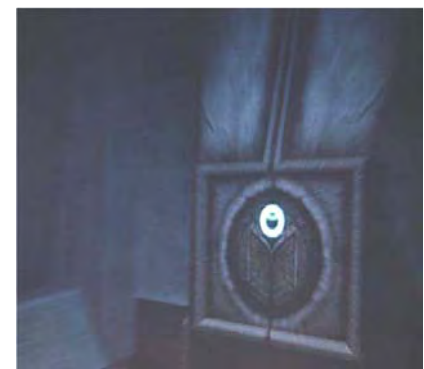
Als het goed is, zou alles hier nu moeten werken.

Maar wacht eens even? De symbolen van deze deuren waren toch niet voor niets opgelicht op het bedieningspaneel? Ik wandelde richting de linker deur en toen ik daar nog een drietal meters van verwijderd was, zag ik dat mijn KI een signaaltje stuurde naar het wapen van Gahreesen dat midden op de deur was gegraveerd. De bovenkant van dit symbool, dat leek op een lezend hoofd, lichtte vervolgens blauwig op en als reactie hierop schoof de

zware deur open! Nu zag ik ook dat dit gedeelte van het symbool precies hetzelfde was als het teken dat op de machine zat dat mij de KI had geschonken. Mooi! Dat betekende dat dit op een horloge lijkende apparaatje in feite een soort draadloze sleutel was, waarmee de bezoekers aan deze gevangenis automatisch toegang tot bepaalde afdelingen kregen.

Ik arriveerde in eenzelfde soort gang als beneden en was blij dat de deur achter mij weer dichtschoof. Het zware gedreun van de draaiende raderen drong zo nog maar zeer gedempt tot in deze gang door. Gelukkig maar, want een aanhoudend gesuis in mijn oren gaf de waarschuwing af dat mijn trommelvliezen de afgelopen minuten aan teveel herrie blootgesteld waren geweest.

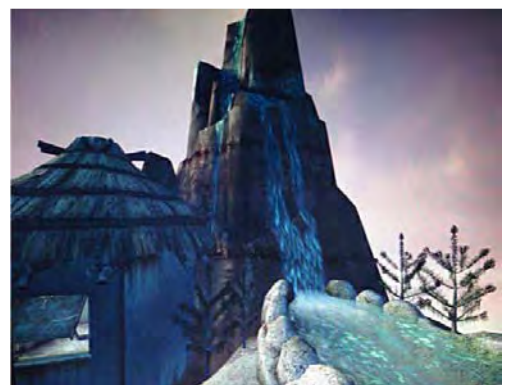
De gang boog in een flauwe knik naar rechts af. Mijn vermoeden dat de KI, die wellicht dus voor bezoekers bestemd was, alleen aan bepaalde gangen en ruimtes toegang verleende, werd hier meteen bevestigd. Een deur in de rechterwand van de gang bleef namelijk gesloten, ook al lichtte het symbool eventjes groenig op, zodra ik langs deze doorgang liep. Kennelijk was mijn KI alleen gerechtigd om 'blauwe' deuren te openen. Ik liep door, zag hoe een volgende gangdeur zich automatisch opende en stond toen opeens bij een scheur in de vloer en de wand, die met pylonen en een hekje was afgezet. Het tafereel kwam mij bekend voor! Hierlangs was ik naar de draaiende cilinder geslopen en vervolgens met een tweetal uitgekiende sprongen in de machinekamer gekomen! Dan moest ik deze gang maar eens verder uitkammen, om te zien of deze ook nog toegang bood tot een paar interessante ruimtes...

Mijn KI is alleen in staat om 'blauwe' deuren te openen, en geen 'groene'.

Dat bleek zwaar tegen te vallen. De deuren die in de gang zelf waren aangebracht, gingen de een na de ander keurig voor mij open, dat was het probleem niet. Echter, ook in déze gangdelen bleken de ándere deuren die in de rechter gangwanden waren aangebracht, zonder uitzondering op 'groene' KI-signalen te reageren, die mijn KI niet kon leveren. De gang zelf bleef voortdurend naar rechts afbuigen en zo leek het wel alsof deze aan de buitenkant van dit gebouw, in een complete cirkel rondliep. Hoe juist die constatering was, bleek al spoedig. Het machinedaver was aanvankelijk nog wat verder afgezwakt, maar werd op een gegeven moment opnieuw wat luider. Toen tenslotte de zoveelste gangdeur openging, stond ik pardoos weer in de controlekamer, waar ik nu door de andere, linkerdeur was binnengekomen!

Plots had ik genoeg van de herrie hier en in een opwelling greep ik mijn reisschakelboekje en schakelde terug naar mijn Relto. Opnieuw staand in mijn hut op mijn eilandje, viel de stilte als een weldadige deken over mij heen. Ik liep even naar buiten, naar de watervalletjes en de vijver. Het zachte geklater van het water bracht mij tot rust en verder zag ik dat het schemerige licht nog steeds niet was veranderd. Wat waren die D'ni werelden toch wonderlijk! Ik ervoer nu zelf dat ik, na toch pas een korte tijd hier vertoefd te hebben, deze rotspunt al helemaal als mijn 'thuis' beschouwde. Er borrelde zelfs een vaag gevoel van heimwee in mij omhoog, bij de gedachte dat ik hier spoedig weer zou vertrekken.

Het zachte geklater van het water op mijn Relto brengt mij tot rust.

Want dat ik terug zou moeten schakelen naar Gahreesen, dat was duidelijk, want mijn opdracht was daar nog niet voltooid. Pas vier van de zeven reisdoeken had ik in Gahreesen geactiveerd en ook had ik nog niet het portaal gevonden waardoor ik dat Tijdperk zou kunnen verlaten, zodra ik de zevende en laatste reisdoek had geactiveerd. Toch leek het dat ik daar in de gevangenis nu vast zat. "Maar ja, dat is de functie van een gevangenis nu eenmaal, dat men vast zit," mompelde ik zachtjes voor mij uit, in een soort van wrange humor.

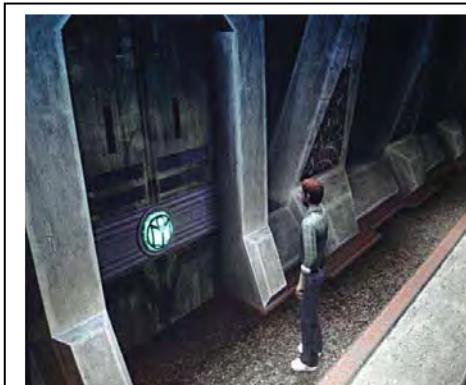
Maar goed gesproken, was dat onzin natuurlijk. Die gang daarboven mocht dan geen nieuwe routes hebben blootgelegd, in de onderste verdiepingen van het gebouw kon dat toch wél het geval zijn? Ik moest simpelweg naar het beginpunt van Gahreesen schakelen, en daar nogmaals rondneuzen. Als dat dan óók niets zou opleveren, kon ik altijd nog zien wat er daarna nog viel te verzinnen.

Zo gezegd, zo gedaan. Ik liep de hut weer in, haalde het Gahreesen schakelboek tevoorschijn en legde mijn hand op de foto die de entreeruimte van dit Tijdperk toonde.

Hoofdstuk 15: Naar buiten.

De reis naar Gahreesen verliep voorspoedig. Daar aangekomen, wist ik meteen welke kant ik op moest gaan. In de vestibule, waar het bord met de aanwijzing om de KI te verkrijgen naar rechts wees, liep ik nu juist naar links, het stuk gang in dat de DRC had afgezet. Ik negeerde deze afzetting en de pylonen simpelweg en zag tot mijn genoegen dat de dichte deur daarachter een 'blauwe' was, die openschoof.

De vreugde was echter van korte duur. De deur bood toegang tot het stuk gang alwaar de wand was opengescheurd vanwege de instorting daarachter. Hier was ik dus al geweest, ik had nu simpelweg een veel kortere route genomen. Dit betekende dat deze gang, net als die op de hogere verdieping in dit gebouw, gewoon in een min of meer ronde veelhoek langs de buitenkant van deze gevangenis was aangelegd.

Het 'toegangslicht' van de lift is groen, een 'verboden' kleur, of niet?

Waren mijn mogelijkheden hier dan toch zeer snel uitgeput? Terwijl ik daarover nadacht, liep ik desondanks door.

Vrij snel arriveerde ik zo bij de ruimte waar zich de KI-machine bevond. De deur naar dat lokaal schoof eveneens open, maar interessanter was de lift, die zich aan de andere kant van de gang bevond! Het wapen van Gahreesen op de liftdeur lichtte groenig op. Zou ik deze nu kunnen openen, ondanks het feit dat 'groen' voor mijn KI een 'verboden' kleur was? Inderdaad reageerde dat toestelletje aan mijn linker hand niet, maar zodra ik het groene symbool aanraakte, gebeurde toch dat wat ik wenste. De deur schoof

open en inderdaad bleek het een lift te zijn. Ik stapte naar binnen en zag dat het niet mogelijk was om een verdieping te kiezen, want knoppen ontbraken. De deuren sloten automatisch en daar ging de lift omhoog.

Na een kort ritje arriveerde ik op het dak van het gebouw! Nadat ik was uitgestapt keek ik met open mond om mij heen en ademde de vochtige en zwoele lucht in. Ik

Ik ontdek niet wat de oorzaak is van het afbreken van deze zuil.

was op een groot vijfhoekig plateau gearriveerd. Kennelijk konden bezoekers hier buiten verpozen en misschien werden er ook wel gevangenen gelucht, wie weet. Aan de overkant van het platte dak ontwaarde ik een tweede zuil, waarin eveneens een lift zat weggewerkt. Op de andere hoekpunten waren ook zuilen aangebracht, waarop een soort antennes zat bevestigd. Eén zo'n zuil was trouwens afgeknapt en was op het dak getuimeld. Ik liep er heen, maar kon niet ontdekken wat daar de oorzaak van was geweest. Net als bij de instorting beneden kon ik geen gruis en kleine

brokstukken ontdekken, alleen het grote brokstuk had men laten liggen. Hielden beide gebeurtenissen wellicht verband met elkaar? Het antwoord op die vraag moest ik (voorlopig?) schuldig blijven...

Het centrale deel van het dak was trouwens open. Langs de reling van deze opening staand, kon ik helemaal naar beneden turen en zag aldus dat ik hier in de aankomstruimte van Gahreesen keek.

Ik drentelde nog even rond op het dak, maar zag dat daar niet veel meer te ontdekken viel. Helaas zat er niet op een pilaar een reisdoek vastgepind. Die zou ik dus elders moeten zien te vinden. Vervolgens besloot ik de omgeving eens nader in mij op te nemen. Zo te zien was een soort breed voetpad dat vanuit het dak verder naar buiten stak, daar het meest geschikt voor. Wat was de functie van deze 'duikplank'? Het ding stak meer dan tien meter uit en het uiteinde werd niet eens afgeschermd door een hekwerk, of zoiets. Werden overspannen gevangenen hier aangemoedigd om maar een duik in de diepte te nemen, of zoiets? Dat was toch niet zo waarschijnlijk. Daar waar het dak

Vanuit de opening in het dak kijk ik zo in de aankomstruimte hier in Gahreesen.

geëindigde en de loopplank begon, was namelijk een soort metalen boog bevestigd. Die apparatuur herkende ik niet en deze leek nu ook niet meer actief te zijn. Aan weerszijde van de boog zaten twee dikke, ronde staanders, een soort metalen pilaren. Deze waren meer dan manshoog en daaraan waren een drietal rode lichten bevestigd, die naar elkaar keken. Ik kon mij zo voorstellen dat als deze ingeschakeld zouden worden, ze stralenbundels naar elkaar zouden uitzenden. Die zouden wellicht genoeg weerstand bieden – of nog erger – tegen

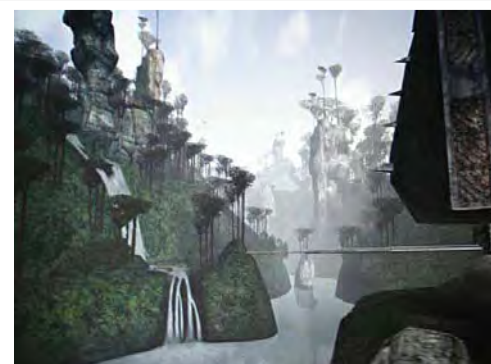

De 'duikplank' lijkt door apparatuur bewaakt te worden, maar deze is nu niet actief. Ik kan dus doorlopen.

gevangenen die van plan waren om deze loopplank op te lopen. Die hindernis hoefde ik dus niet te overwinnen en zo liep ik ongehinderd richting het eind van dit vooruitgeschoven looppad.

Diep was het inderdaad. Het gebouw draaide rond op een soort rotspunt, een van meerdere die vanuit een vrij diepe fjord omhoogstaken. Ik zag dat het uitzicht hetzelfde was als dat ik gezien had vanuit de cel en de gang daaronder, alleen werd mijn blik nu door niets belemmerd. Vanaf de steile hellingen stortten diverse watervallen in het meer, dat op de bodem van deze fjord was gevormd. Die hellingen waren trouwens weelderig begroeid met struiken en grotere bomen. Dat hier niet alleen planten groeiden, was duidelijk te horen. Er kwinkteleerden hier diverse vogeltjes en vanuit het ruige woud klonk zelfs af en toe het gebrul van een roofdier op.

Tja, de natuur was hier prachtig, maar daarvoor was ik niet op dit dak gekomen. Ik was op zoek naar nóg drie reisdoeken, en helaas had ik al geconstateerd dat er hierboven niet eentje was te vinden. Maar waar dan wel? Ik was helemaal naar het einde van de 'duikplank' gelopen en keek

De natuur is hier prachtig, maar...

belangstellend naar een naburige rotspunt, waarop een nog groter gebouw was neergezet dat eveneens roteerde. De uitstraling van dit geheel wekte de indruk dat ik hier naar een vesting keek. Het fort bleek zeshoekig te zijn en bestond uit zeer grote en massief ogende stenen platen, zonder ramen of openingen. Deze liepen naar boven ietwat taps toe en staken aan de voorkanten verder naar buiten. Op ieder uitstekend front waren ten overvloede ook nog eens grote 'stekels' aangebracht. Als bekroning was op het meest vooruitstekende stuk een extra grote punt bevestigd. Alleen deze 'prikker' was al minstens vier meter groot!

... wat te denken van deze enorme vesting die daar op een naburige rots ronddraait?

Toch leek het geen onneembare vesting te zijn. Was de gevangenis hier voorzien van een 'duikplank' die vanaf het dak naar voren stak, het fort ginds had maar liefst zés lange loopplanken, die vanaf de onderkant van het gebouw minstens twintig meter naar buiten staken. Ook deze loopplanken waren aan het uiteinde helemaal open gelaten en de andere zijdes leken aan te sluiten op toegangen, die waren aangebracht in diepe nissen onder de grimmige hoekige en stekelige bouwsels daarboven.

De draaisnelheid van beide gebouwen leek niet helemaal synchroon te verlopen, maar toch zag ik hoe deze lange loopplanken, de een na de ander, een eindweegs in mijn richting staken, waarna ze weer wegdraaiden. Zou ik vanaf hier op zo'n loopplank kunnen springen? Die dwaze gedachte liet ik echter vrijwel onmiddellijk weer varen. Die andere loopplanken bevonden zich weliswaar op iets lagere hoogte dan hier, maar dan nog... De zwaartekracht mocht in Gahreesen dan geringer zijn, waardoor men in dit Tijdperk verder kon springen dan op Aarde, de afstand die overbrugd moest worden, bleef toch veel te groot. Tóch had ik het gevoel dat er hier iets mogelijk moest zijn.

Ik was zo geconcentreerd geweest op dat tweede roterende gebouw, dat het me nu pas opviel dat er halverwege tussen beide gebouwen in, een kleinere rotspunt gelegen was. Deze was onbebouwd gebleven en had een min of meer vlakke bovenkant. Was die rots wellicht als een tussenstation te gebruiken? Goed turend

Is het mogelijk om via die rotspunt naar een van die loopplanken van dat vestinggebouw te springen?

zag ik dat de loopplanken van de vesting ginds daar op zeer korte afstand langs scheerden, zodat, eenmaal op die rotspunt aanbeland, een sprong naar zo'n loopplank bijna een peulenschil zou zijn. Ik wachtte tot het gebouw hier opnieuw langs deze rots schoof, om het geheel wederom in ogenschouw te nemen en mijn kansen dienaangaande te schatten. De afstand tot deze stenen staak was een stuk korter en bovendien lagen niet alle platte delen van de top van de rots op precies dezelfde hoogte, maar lagen sommige plateaus ook nog eens een paar meter lager. Ik nam een aanloopje op de loopplank en sprong

eens experimenteel. Zie je wel, ik leek wel door de lucht te zweven en legde een onwaarschijnlijk grote afstand af door de lucht, alvorens, relatief zachtjes, een stuk

verder terug op de loopplank, weer op beide benen te landen. Met die wetenschap zou het moeten lukken. Opnieuw wandelend naar de rand zag ik nu, terwijl het gebouw de rots wederom van nabij passeerde, dat mij eigenlijk geen andere keus werd gelaten. Op de staak, midden op het hoogst gelegen plateau, zat namelijk een reisdoek geplakt! Deze rotspunt vormde dus een onmisbaar en verplicht onderdeel van de gewenste route hier in Gahreesen.

Goed, dan moest het er maar van komen. Eerst checkte ik of mijn reisschakelboekje stevig vast zat en sloeg dit voor de zekerheid open. Mocht de sprong mislukken en ik in de diepte storten, dan kon ik, voor ik te pletter zou vallen of in het water zou plonzen, snel terugschakelen naar mijn Relto.

Gelukkig bleek die voorzorgsmaatregel overbodig. Ik hoefde mij niet eens tot het uiterste in te spannen, want met een relatief rustige sprong slaagde ik erin om een

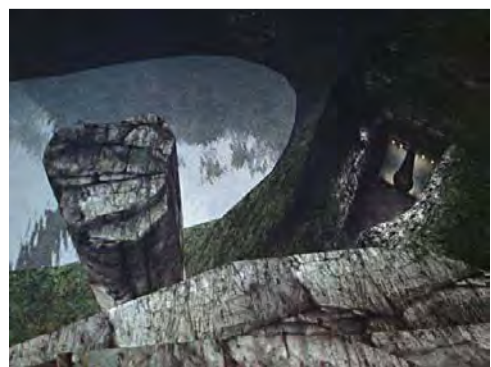
Veilig geland op de stenen staak, haast ik mij om de daar aanwezige reisdoek te activeren.

paar meter lager op het onderste plateau van de rotspunt te landen. Toch was ik wel opgelucht dat ik dit obstakel zo vlot had genomen. Via een schuine beloopbare helling belandde ik op het hoogst gelegen plateau, waarop nog een laatste rotspuntje was gelegen. Aan de wand daarvan hing de reisdoek en ik haastte mij om deze te activeren. Ziezo! Met genoegen zag ik dat nog maar twee vingers niet oplichtten. Het einddoel begon te naderen!

Maar zover was het nu nog niet. Ik nam de moeite om op deze kleine rotspunt nog even verder rond te kijken. Het was sowieso geen

plek voor mensen met hoogtevrees. Vanaf de platte bovenkant met de twee niveauverschillen, daalden de wanden van deze rotsige staak vele tientallen meters loodrecht naar beneden. Ik waagde het even om naar een kant te sluipen en naar beneden te turen.

Wat ik daar zag, deed mijn hart in mijn keel kloppen. Op dezelfde rots waarop het gevangenisgebouw ronddraaide en dat ik zojuist had verlaten, zag ik in de diepte een grote deur zitten, die aan de bovenkant geflankeerd werd door een viertal donkergele lampjes. In feite was het een zeer grote rechthoekige metalen plaat. Hierin was in het midden een taps toelopende uitsparing aangebracht, die naar onderen toe een groot ovaal werd. Die vorm kende ik maar al te goed! In Teledahn bracht een vergelijkbare deur mij in de Bahrogrot! En dat zou hier dus mijn einddoel moeten zijn? Hoe zou ik daar in vredesnaam kunnen arriveren? In de gevangenis had ik geen gangen of trappen ontdekt die mij via de onderkant van het gebouw naar buiten konden brengen. Nee, het leek erop dat men, eenmaal binnen, alleen

Nee hè... moet ik dáár naartoe als ik alle zeven reisdoeken heb geactiveerd?!

naar het dak kon gaan. Zonder stijgijsers, houwelen, touwen en ander klimgerei, was het onmogelijk om langs deze rotswanden af te dalen of omhoog te klimmen! Bovendien was er daar beneden als extra hindernis ook nog eens een flinke strook water aanwezig. Hoe zou ik dit probleem kunnen tackelen?

Een stukje naast deze rots stond een tweede staak, die wat kleiner en lager was dan degene waar ik nu op stond. Het enige wat ik in de gauwigheid kon verzinnen was om middels een zorgvuldige sprong als eerste op die kleinere rotspunt te springen, en vanaf daar vervolgens een veel grotere sprong te wagen richting de vlakke rotsbodem aan de voet van de deur. Ik werd al bijna duizelig van het idee alleen en besloot snel dit probleem vooruit te schuiven en uit mijn geest te bannen, tot het moment dat het echt urgent zou zijn geworden.

Ik richtte de aandacht op het enorme gebouw vóór mij, wat mijn eerste doel moest zijn. Bij dit bouwsel vergeleken, was de gevangenis maar een schuurtje. Wat zou de functie van deze enorme kolos zijn? Daar zou ik wellicht vanzelf achterkomen, mits ik

Met een uitgekiende sprong moet het mij toch lukken om op zo'n passerende loopplank te springen?

er in slaagde om over te steken.

Omdat het vestinggebouw in tegenstelling tot de gevangenis niet over één, maar liefst over zes loopplanken beschikte, hoefde ik maar eventjes te wachten alvorens er eentje langs de rotspunt scheerde. Tot mijn opluchting zag het er van zo dichtbij bezien, nog gunstiger uit dan bekeken vanaf het dak van de gevangenis. De loopplanken waren vrij breed en meer zeer langwerpige plateaus, waarvan de uiteindes deze rots tot op anderhalve meter wisten te benaderen. Ook bevonden ze zich op dezelfde hoogte als het bovenste plateau van deze rotspunt. Enig nadeel was

wel dat die uiteindes zich op maximale afstand van de as van het draaiende gebouw bevonden, zodat ze in een relatief flinke vaart langs de rots scheerden. Het was dus zaak om een eventuele sprong vroeg in te zetten en er voor te waken dat ik geheel over de loopplank heen in de leegte zou springen! Na nog even de kat uit de boom te hebben gekeken, moest ik het er maar op wagen.

Scherp tuurde ik in de richting van een naderende loopplank en wachtte tot deze de rotspunt hier bereikt had. Ik zette op het juiste moment af en landde precies in het midden van het uiteinde van het zeer langwerpige uitsteeksel. Mooi zo! In één keer gelukt! Met een tevreden gevoel draaide ik mij om. Vanaf dit punt had ik prachtig zicht op de rots vanwaar ik zojuist was gesprongen en ook op de roterende gevangenis daarachter. Ik kreeg nu trouwens de vreemde gewaarwording als draaide het landschap om mij heen langzaam rond, terwijl ik zélf stil leek te staan. Ach, was alle beweging in het heelal niet relatief?

Na deze filosofische overpeinzing bleef ik op het uiteinde van de loopplank staan. Het leek erop dat dit uiterste puntje van de loopplank omhoog geklapt kon worden, waarna men niet meer op deze manier op de loopplank zou kunnen springen. Vanaf dit punt had ik een ander en weidser uitzicht op het omringende landschap. Vooral nu werd het duidelijk dat dit grote gebouw niet zo heel snel om zijn as draaide, want het duurde een aantal minuten voordat ik een complete

Ik land precies op het midden van de loopplank.

Vanaf de loopplank heb ik een perfect zicht op het omringende landschap.

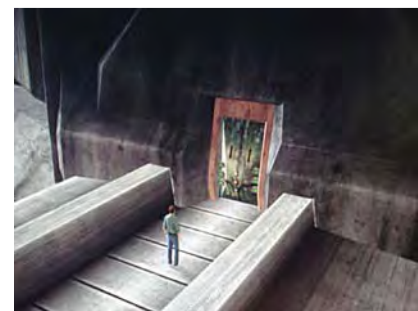
Na een tijdje komt de gevangenis en de rots met de reisdoek daarnaast, weer in zicht.

cirkel had beschreven. De fjord werd door behoorlijk hoge hellingen omringd, die hier en daar door zijkloven werden doorsneden. Zonder uitzonderingen stortten hierdoor beken hun water in de fjord. De bovenkant van de hellingen leek veel vlakker te zijn, als een golvende hoogvlakte, maar toch zag ik hier en daar tussen de bomen door, ook verderop steile rotsstaken omhoog rijzen. Het was toch grappig om te zien dat ook op die staken hier en daar behoorlijk grote bomen groeiden, iets wat ik al eerder had opgemerkt.

Na een tijdje kwam dus de roterende gevangenis weer in zicht. Het viel op dat dit gebouw op een rots was gebouwd die eigenlijk nog een onderdeel vormde van de zijwanden van de fjord en dat dit gebouw voor een belangrijk gedeelte in deze rots was gebouwd. Wat was dat gebouw nietig in vergelijking met deze enorme vesting hier! Een ogenblikje daarna schoof de rots met daarop de reisdoek op korte afstand langs en even daarna ving ik een glimp op van de Bahrodeur, daar in de diepte. Poeh! Dat zou pas écht een sprong worden...

Ik draaide mij om en richtte mijn aandacht op het gebouw voor mij en begon de loopplank af te lopen. Was dit gedeelte voorzien van metalige platen in een soort raatpatroon en waren er langs de randen voor de veiligheid dikke ronde metalen stangen aangebracht, halverwege werd dit alles vervangen door stenen platen en relingen. Zouden deze loopplanken tot op dit punt kunnen worden ingetrokken? Dan zou deze vesting écht onneembaar worden. Maar het was niet verstandig om al te vroeg te juichen. Ik moest nog maar zien of het mogelijk was daadwerkelijk binnen te komen, misschien droeg ik wel een KI die daarvoor geen toestemming had gekregen... Op dit punt aangekomen moest ik bijna mijn hoofd in mijn nek leggen om daarboven het enorme puntige uitsteeksel te zien, dat midvoor op het gebouw was aangebracht.

Wat betreft de lengte van deze loopplank, had ik mij behoorlijk vergist. Dit ding was eerder veertig, dan twintig meter lang! Maar na enige ogenblikken arriveerde ik dan bij de ingang. Het was een zelfde soort deur als die ik bij de binnenomloop in de gevangenis had ontdekt. Tot mijn opluchting herkende de deur mij dankzij mijn KI als een persoon die gerechtigd was om binnen te treden. De massieve klampen aan de zijanten schoven in de panelen weg, de dikke panelen schoven vervolgens open en nadat ik naar binnen was gegaan, werd de deur automatisch achter mij gesloten. Mijn onderzoek hierbinnen kon beginnen!

Zou de deur hier opengaan? Dat is gelukkig het geval.

Hoofdstuk 16: In de vesting.

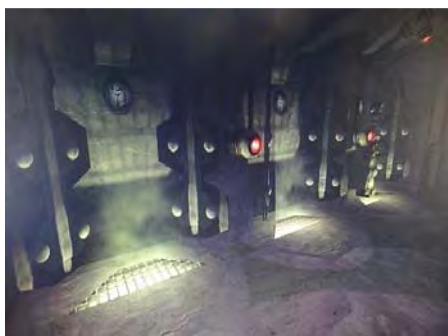
Ik was in een soort gang aangekomen, die in een vreemd roodachtig licht was gedompeld, wat kwam door de rode lampen die in de zijmuren waren aangebracht. Voor mij liep een korte stenen trap omhoog. Daarachter bevond zich een tweede deur, die echter op mijn nadering eveneens openschoof.

Nu arriveerde ik in een wat grotere, min of meer ronde ruimte, die zo te zien een soort kruispunt van gangen vormde. In de vloer werd dat kruispunt door een grote 'plus' weergegeven, waarbij in ieder van de vier poten een witte lamp was weggewerkt. Ook in de wanden zaten grotere en kleine lampjes, in diverse kleuren. Het doel van deze kerstboomachtige verlichting ontging mij voorlopig.

Gezien de vorm van dit gebouw, leek het logisch dat de gang links en rechts een rondlopende gang was, die toegang bood tot de centrale ruimtes in de vesting, net als in de gevangenis. Ik keek dan ook met meer belangstelling naar de deur recht voor mij, maar ook met enige

behoedzaamheid naar de twee vreemde apparaten die daar vlak voor aan weerszijde van de deur stonden, als twee bewakers. Ze waren wel drie meter hoog. Aan de onderkant zat een stel buizen. Daar bovenop was een grote ronde ketel gemonteerd, die hogerop uitmondde in een koker met een bolle ronde deksel op de top. Deze koker werd opgesierd door een aantal lampen, die allemaal rood oplichtten. Nu is 'rood' universeel een waarschuwingskleur, dus het was begrijpelijk dat ik zeer op mijn hoede, met mijn reisschakelboekje in de aanslag, naar deze apparaten toe sloop. Zo kon ik bij het minst geringste onheil meteen naar mijn Relto terugschakelen.

Gelukkig bleek dat niet nodig. Of deze toestellen nu in bedrijf waren of niet, ze dienden in ieder geval niet om eventuele ongewenste bezoekers tegen te houden. Maar wellicht was het feit dat de buitendeur als reactie op mijn KI was opengegaan, al genoeg bewijs voor deze metalen wachters om mij als 'goed volk' te beschouwen.

Uit de roosters kringelt wat stoom omhoog en in de diepte brandt een fel gelig licht. Merkwaardig...

Die deur wil ik wel openen, maar wat te denken van die twee vreemde apparaten die daarvoor als een soort 'bewakers' staan opgesteld?

Doorlopen was dus het parool en nadat mijn KI ook aan de derde deur een seintje had gegeven dat hij mocht opengaan, arriveerde ik in het inwendige van het gebouw.

In de langwerpige zaal waarin ik nu was beland, was het eveneens schemerig. Het centrale deel van de ruimte werd wittig verlicht door lampen die in het plafond zaten. In de wanden zaten allemaal ondiepe nissen weggewerkt, waaronder roosters zaten. Daaruit kringelde wat stoom omhoog en in de diepte brandde een fel gelig licht. Geen wonder dat het nogal warm en vochtig was in dit lokaal. Ik tuurde eens door zo'n rooster

in de diepte, maar zag daar niets anders dan een dichte gele mist. Merkwaardig...

De achterwanden van de nissen waren kaal, afgezien van het Gahreesen wapen dat hierin was aangebracht. Tussen de nissen in, brandden rode lampen. De ruimte was

symmetrisch opgebouwd. De achterste nis aan de linkerkant, was trouwens niet leeg. Het leek wel alsof hier een robot stond! Ik tuurde eens goed en zat dat het in feite een soort ruimtepak was. Bij de heup, aan de onderarmen, maar ook de twee ogen lichtten blauw op. Nu zag ik dat die helm er net zo uitzag als dat ding dat ik op het bureau van Douglas Sharper's kantoor had zien liggen. Een vergelijkbaar exemplaar had ik ook op de vloer van de gevangenis aangetroffen, in de ruimte met de bagagekluisjes. Trouwens, over robotten gesproken, aan de andere linkerkant, vlak

In een van de nissen lijkt een robot te staan, maar het is een soort ruimtepak.

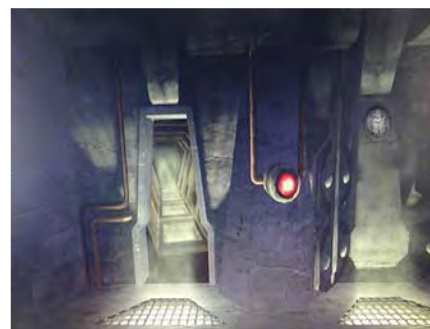
In de andere hoek lijkt een echte robot te staan!

naast de ingang stond ook al zo'n geval. Dit leek veel meer op een échte robot, want hij was massief. Op het 'hoofd' zaten drie rode lampjes onder elkaar en op de schouders zaten er twee aan weerszijden. De armen waren al voor de ellebogen afgeknapt en staken naar voren. Op de afgezaagde rechterarm prijkte één rood lampje, op de linker drie. Het leek zo wel alsof de robot deze als wapens wilde gebruiken, maar gelukkig voor mij, bleef ook deze robot onbewegelijk en zwijgend op het rooster staan. Dit was toch allemaal erg vreemd en dat gold ook voor het toestel dat ik aan de andere korte zijde van deze ruimte aantrof, tegenover de ingang. Van dit toestel kon ik evenmin chocola maken. Een grote metalen koker was het, waaronder een metalen ring was bevestigd. Daaronder zat nog een rond plateau. Het geheel werd nog geflankeerd door twee toestellen die wel wat leken op de twee 'bewakers' hierbuiten, maar deze hier waren een stuk kleiner. Voor de verandering werden de apparaten hier getooid door een groot groenig licht met een kleiner rood lampje daarboven. Ook in het midden van de centrale koker brandde een grote ronde groene lamp.

Hmmm... mooi hoor, maar wat ik ermee moest, wist ik niet. Het leek erop dat het onderzoek daarom hier snel kon worden afgerond. Het enige dat nog van belang leek, was dat aan de rechterkant tóch een nis open bleek te zijn, die het begin van een niet al te lange, smalle gang vormde. Het plafond van die gang was trouwens breder dan het vloeroppervlak, waarin ook al

Van dit apparaat kan ik evenmin chocola maken.

Aan de rechterkant is een nis tóch open en deze biedt toegang tot een smalle, lage gang.

roosters waren weggewerkt en waaruit eveneens wat stoom kringelde. Ik liep deze gang in om te zien waar hij op uitkwam. Het plafond zat zo laag dat ik maar net rechtop kon blijven lopen.

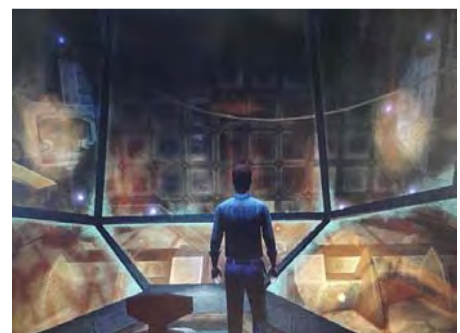
In deze zaal tref ik een paar enorme zoeklichten aan, die nu echter op een zacht pitje branden.

Zodoende arriveerde ik in een veel grotere en ook hogere zaal. Het enige wat maar niet veranderde, was het schemerige licht dat hier heerste. Kijkend richting de officiële ingang van dit lokaal, zag ik dat er aan weerskanten vier enorme zoeklichten waren te zien, al gaven de vier kleine, en de ene grotere lamp in het midden nu maar een zwakke lichtbundel af. Aan de bovenkant zat een metalen beugel en de grote bollen waarin de lampen zaten, waren aan enorme grijpers vastgemaakt. Deze rustten nu op de vloer, maar zo te zien konden ze scharnieren en dus worden opgeheven. Met welk doel?

Wellicht gaf het andere uiteinde van deze ruimte daarop antwoord. Geflankeerd door twee 'bewakers' was hier namelijk een half ronde uitbouw gemaakt, die voorzien was van gewapend glas en die uitkeek op een nog veel grotere ruimte.

Midden in deze uitbouw was een houten stoel bevestigd, van waar de bezoeker een optimaal zicht had op de hal die – en dat kon eigenlijk niet anders – het hart van dit gebouw moest vormen. Turend naar de ruimte, kon ik niet direct zeggen waar deze voor werd gebruikt. Geen stukje wand was recht, waardoor er diverse randjes, uitsteeksels, nissen en plateautjes vielen te ontwaren. Hier en daar zag ik een ladder lopen of hing er ergens een kabel. Alle muren waren zeer massief en de ruimte werd, net als hier, spaarzaam door diverse lampjes verlicht. Verder was de ruimte totaal gespeend van meubilair of andere apparaten.

Klaarblijkelijk kon een klein groepje toeschouwers hier de gebeurtenissen in de centrale hal aanschouwen, maar slechts één stoel, die er ook nog eens ongeriefelijk uitzag, bood het publiek wel erg weinig comfort. Misschien was deze glazen uitbouw alleen maar bestemd voor een toezichthouder, of zoiets. Gezien dat beschermde pak dat ik in de ruimte hiernaast had

De zaal bevat ook een glazen uitbouw die uitkijkt op een grote, centrale ruimte.

aangetroffen, diende deze hal misschien wel om extreme omstandigheden na te bootsen, zoals een hoge luchtdruk, hoge, of juist lage temperaturen, enzovoorts. Dat vond ik niet eens zo'n gekke gedachte. De D'ni, die naar diverse werelden konden schakelen, troffen daar wellicht niet altijd de meest ideale levensomstandigheden aan. Misschien dat sommige D'ni speciaal getraind werden om als een soort verkenner, als eerste naar zo'n wereld toe te schakelen, om daar de leefbaarheid te testen, wie weet...

Na een ogenblik had ik het hier wel gezien en besloot ik mijn onderzoekingen verder voort te zetten. Aangezien dit gebouw zeshoekig was, was te verwachten dat er hier beneden ook zes ruimtes te betreden waren. Om het onderzoek systematisch te houden, was het verstandig om steeds, vanuit het inwendige bezien, links aan te

houden. Ditmaal was er geen 'geheim', smal gangetje aanwezig en moest ik gebruik maken van de officiële in- en uitgang van deze zaal. Gelukkig ging ook deze deur gehoorzaam open, zodra ik naderde. De ronde ruimte daarachter leek als twee druppels water op het voorportaal van het vorige lokaal. Ik sloeg linksaf de gang in, die na een korte knik naar links een lang stuk recht doorliep, alvorens weer een knik te maken in dezelfde richting. Deze gang was een stuk breder en ook hoger dan het kleine tussengangetje. De muren werden gevormd door grote vooruitspringende steenblokken, met nauwe, donkere en lege nissen daartussen. Ieder paneel was onderaan getooid met een rood lampje, terwijl bovenaan, nabij het plafond, een grotere lamp was bevestigd, die een groenig licht verspreidde. In een horizontale en verticale strook was ook op ieder paneel een eenvoudige versiering aangebracht en daarin was eveneens het wapen van Gahreesen verwerkt. Na een korte wandeling kwam ik aan in de volgende halfronde ruimte, die in niets verschilde van de andere twee. Ik aarzelde niet en liep meteen door naar de deur die toegang bood tot de centrale ruimte daarachter.

De muren van de rondgang bestaan uit grote vooruitspringende steenblokken, voorzien van lampen.

Ditmaal kwam deze uit op een tweede, vrij smalle gang, die zich ginds echter verwijddde tot een ronde zaal, die wel een vergaderzaal leek. Dat idee werd opgewekt

Ik arriveer in een fraai ingerichte vergaderzaal.

omdat er centraal in de ruimte een grote ronde tafel stond, voorzien van een prachtig tafelblad in de vorm van een achthoekig mozaïek in steen en hout. In de rand van dit tafelblad waren acht halfronde nissen uitgezaagd, waardoor acht personen hier zeer riant konden zitten met voor, maar ook naast zich, voldoende ruimte om iets neer te zetten of te leggen. De stoelen die bij deze nissen waren geplaatst, zagen er wél geriefelijk uit, met ronde, bewerkte stoffen zittingen, hoge ruggen en ronde armleuningen van hout. In de muren rondom waren brede,

zeskantige panelen aangebracht, die voorzien waren van donker glas. Kennelijk waren dit een soort beeldschermen en één daarvan was actief. Ik liep erheen en zag dat het een gedetailleerde plattegrond was van dit gebouw. Duidelijk was te zien dat de vesting volmaakt symmetrisch was. De zes in- of uitgangen werden allemaal verbonden door een centrale gang die helemaal rondliep en die toegang bood tot een zestal ruimtes daarbinnen. Een kleine, doodlopende ruimte was middels een klein zijgangetje verbonden met een veel grotere rechthoekige ruimte daarnaast. Deze zou op zijn beurt toegang moeten kunnen bieden aan de

Eén van de beeldschermen toont een plattegrond van dit gebouw.

grote, zeshoekige zaal in het hart van het gebouw. Via de rondgang kon men tenslotte in deze vergaderzaal belanden. In deze drie ruimtes was ik inmiddels geweest, maar een toegang tot de grote centrale ruimte had ik niet ontdekt.

Dezelfde ruimtes werden aan de bovenkant van de vesting precies zo gekopieerd. Aangezien deze zaal ook voorzien was van een groot raam dat op de centrale hal uitkeek, begon het er op te lijken dat ik hier keek naar respectievelijk de verkleedruimte, de toegangshal en de vergaderzaal of kantine van de 'wedstrijd' die in de centrale hal werd uitgevochten. Want het leek wel of er hier twee partijen in het spel waren! Ik moest echter bekennen dat het

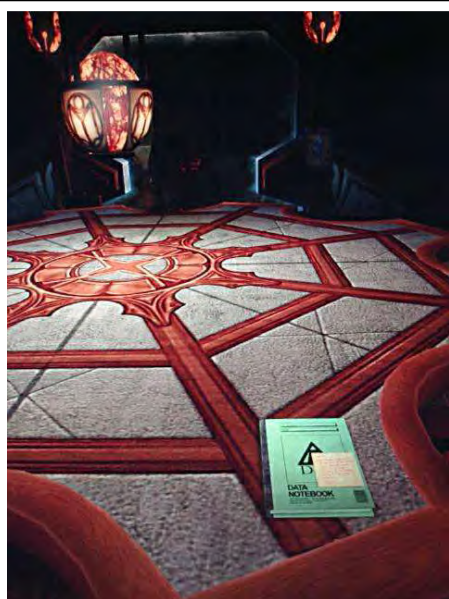
Rechts van het raam ontdek ik de zesde reisdoek van dit Tijdperk!

puur gissen was van mijn kant.

Ik liep naar het raam, om vanaf deze positie de hal in mij op te nemen. Hier was ook een extra stoel geplaatst en er stond een lessenaar. Belangrijker was echter dat ik hier aan het rechter kozijn van het raam, een reisdoek geplakt zag zitten! Dat was mooi! Ik drukte mijn hand op het symbool op de doek en zag en hoorde dat bijna de hele hand en vingers blauwachtig oplichtten, op nog maar één vinger na! Nog één reisdoek, en ik zou ook de Bahro totem van Gahreesen kunnen ophalen.

Een blik door het venster leverde niet echt nieuwe onthullingen op. Wel zag ik dat de zaal door een tussenwand in twee gelijke delen werd gesplitst. Op de randen van deze wand zag ik lampjes zitten, die in een paarsig licht aan en uit knipperden. Zowel links als rechts zag ik in de zijwand de glazen uitbouw zitten, behorende bij de toegangshal.

Wat was hier nog meer te zien? De overige wandpanelen waren niet actief, maar toch niet helemaal donker. Met moeite kon ik op deze schermen een lichte ruis ontdekken, als ook een patroon met cirkels en gangen. De betekenis hiervan ontging mij. Verder viel het mij op dat deze ruimte fraai was afgewerkt met lambriseringen

Op het fraai ingelegde tafelblad ligt een notitieboek van de DRC.

langs de wanden, die wel wat weg hadden van reusachtige kroontjespennen. Bovenin deze lambriseringen waren ook lampen weggewerkt die qua vorm leken op engelen. Boven de tafel hing een ronde lamp, die hetzelfde zachte, oranjeachtige licht verspreidde. Deze ruimte hier was als een oase in een gebouw dat verder zowel buiten als binnen een grimmige uitstraling bleef vasthouden!

Afgezien van de tafel en de stoelen was de ruimte leeg, maar op de tafel lag een kloek notitieboek met een groene kaft, dat zo te zien van de DRC afkomstig was. Ik pakte het op en zag dat het schrijfsel over Gahreesen handelde! Nou, dan was het, voor de broodnodige achtergrondinformatie, zeer nuttig dit boek eens op mijn gemak door te lezen.

Op de kaft zat trouwens een geel notitieblaadje geplakt, en het handschrift daarop herkende ik.

Het was een notitie van Douglas Sharper, gericht aan ene Simpson. In rode inkt stond daar geschreven:

Simpson,

Laat niets los over het bovenste gebied van het fort in je rapport over Gahreesen. Ik wil niet dat mensen overal door Teledahn gaan zwerven om te zoeken naar die vreemde schakelsteen.

-Sharper

Nu schoot het mij te binnen wie die 'Simpson' ook alweer was. In zijn journaal had Sharper daarover geschreven. Simpson was de ontdekker van een schakelsteen, die steeds op onverklaarbare redenen verdween, totdat hij onder een overhangende rots was geplaatst en 'ze bang waren geworden'. Kennelijk hadden Simpson en Sharper iets ontdekt dat ze voor de leidinggevendenden van de DRC nog even onder de pet wilden houden. Nu hoopte ik maar dat Simpson deze notitie had genegeerd, zodat ik in dit verslag tóch iets zou kunnen lezen over deze geheimzinnige steen. Maar dat zou wel niet. Ik nam plaats op een van de stoelen, sloeg het aantekeningenboek open en trof daarin een keurig getypt en daarom makkelijk leesbaar verslag aan. Ik las het volgende:

Analyse

Auteur: Simpson (vertaald van voice recorder)

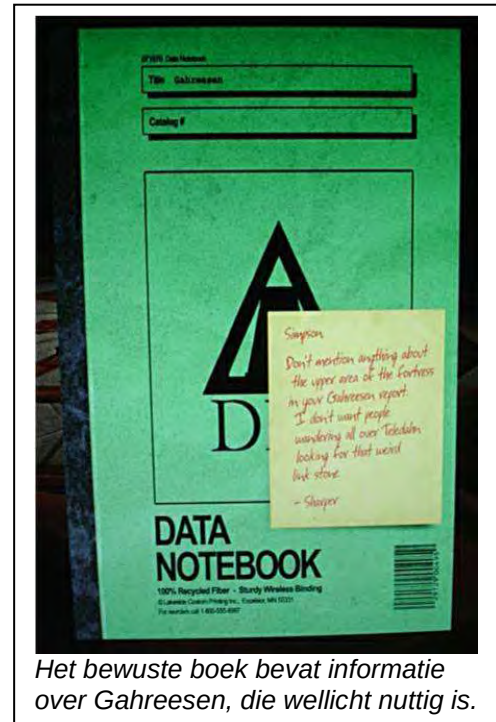
Tijdperk: Gahreesen

Datum: 11/12/2001-6/4/02 Meerdere tripjes

Oké, een ding lijkt onmiddellijk duidelijk te zijn; deze plek is gebouwd voor de veiligheid. Niemand kan waar dan ook een schakelpunt schrijven in dit gebouw, of het andere. Het was duidelijk de een of andere faciliteit van de Handhavers en het ziet er niet naar uit het voor doorsnee Gildeleden bestemd was. Dat gezegd hebbende, ik bedoel dat het op zijn minst gelimiteerd was tot de leden die hoger in rang waren.

Hoe ze er in geslaagd zijn om hier de eerste schakel te schrijven, weet ik niet. Wellicht gebeurde dat toen het geheel hier nog in aanbouw was. Het is pijnlijk duidelijk dat dit niet nogmaals zal gebeuren, tenzij zich hier iets ingrijpends voltrekt.

Nou, die ingrijpende gebeurtenis hād zich inmiddels voltrokken, bedacht ik. Of die instorting in de gevangenis ermee te maken had, wist ik niet, maar in ieder geval was Yeesha er in geslaagd toch een link te leggen met het inwendige van één van de cellen. Althans, als de schakeldoek op de steen uit Teledahn daadwerkelijk door haar was vervaardigd. Ik las verder.

Ik moet zeggen dat Kodama enkele theorieën over dit Tijdperk heeft gelanceerd, die tot dusver stand hebben weten te houden. Misschien zijn hier 'speciale troepen' van de Handhavers gelegerd. Begon later, in het midden van de jaren 8000. Werd min of meer de onderzoeks- en ontwikkelpoot van het Handhaversgilde. Ik weet het niet, maar het is vermeldenswaardig. Er worden nogal wat opmerkingen gemaakt over zulke groepen in andere documenten die Kodama heeft gevonden, of minstens heeft ingezien.

Hmmm... het begon er op te lijken dat mijn eigen conclusies over het gebruik van de ruimtes hier, aardig in de goede richting zaten! De eerste bladzijde van het uit bijna twaalf pagina's bestaande verslag had ik nu uit en ik zag dat de navolgende pagina's een nauwkeurige beschrijving gaven van de diverse zalen, gangen en ruimtes die men hier kon aantreffen, beginnende bij de gevangenis. Zou ik daar nog nuttige aanvullende informatie uit kunnen halen? Snel verder lezen maar.

Entree

Om te beginnen, ik betwijfel of iemand anders dan een hooggeplaatste regeringsautoriteit of soortgelijk persoon het überhaupt tot deze kamer zou brengen. Het is maar mijn gok, maar die snijdt echt wel hout. Ik denk niet dat hier kameraatjes van school of vriendinnetjes konden aanwippen om hun Handhavervriendjes te zien. Het schakelboek vonden we diep binnen het Handhaversgilde en ik ben er zeker van dat het de hele dag goed werd bewaakt.

Gelijk van acquit was te zien dat de entree extreem was beveiligd. Dikke muren, een deur, een hoog raam (voor een scherpschutter, wellicht). Als je het klaar zou spelen om hier met een bom of zoiets binnen te wandelen, dan zou deze geen noemenswaardige schade kunnen aanrichten. Ik hou wel van dat Handhaversymbool op de vloer en overal elders waar je kijkt. Voor het geval ik misschien vergeet waar ik ben en mij dat afvraag.

Wachtkamer

Kijk eens aan, bezoekers worden begeleid naar deze kleine wachtkamer. Aan een kant zit een raam wat bijna op een loket lijkt voor kaartjes. Misschien moet men hier wapens of goederen inleveren die niet zijn toegestaan. Wellicht ook boeken. Ik weet zeker dat ze hierbinnen geen boeken willen hebben.

Ja, het lijkt erop dat het vooral voor boeken is. Er is een ander loket aan de andere kant, al ziet deze er anders uit. Ik ben er vrijwel van overtuigd dat het kooien voor kevers zijn aan de andere kant. Kevers die inkt opzuigen. Iemand vertelde mij onlangs dat er allerlei verwijzingen naar hen zijn te vinden in andere documenten. Je komt niet voorbij deze kamer met een boek.

Daarbij gaan de deuren nooit tegelijkertijd open. Dus, zelfs als je het op de een of andere manier klaarspeelde om in de entreeruimte te komen, dan slaagde je er nooit in om voorbij deze kluisdeuren van het wachtgedeelte hier te komen.

Kijk, hier werd een aardige onthulling gedaan. Die grote kooien die ik had gezien dienden inderdaad om kevers te huisvesten, maar dat die beestjes werden gebruikt om inkt uit (schakel)boeken op te zuigen, dat had ik toch niet kunnen bedenken! Het gaf in ieder geval aan hoe zorgvuldig de D'ni hier hun zaakjes probeerden te beschermen.

Weer een blik werpend op het getypte verslag, zag ik dat Simpson zeer systematisch te werk was gegaan en alle ruimtes en belangrijke voorwerpen na elkaar behandelde. Dit was dus een zeer nuttig verslag! Ik ging er eens goed voor zitten, en hervatte de lezing ervan.

Gangen

Het lijkt erop dat de gang compleet doorloopt rond het gebouw. Er zijn kamers genoeg; ik zal ze de een na de ander onderzoeken. Om te beginnen, er is ook een lift, maar het lijkt erop dat hij is uitgeschakeld. Ik vraag mij af of dat altijd zo was? Meer beveiliging, gok ik. Als je bent doorgedrongen in de gangen, is er nog steeds niets waar je heen kunt gaan, tenminste, als ze niet willen dat je ergens naartoe gaat.

Kluisjes

Ik vermoed dat ieder boek dat naar dit Tijdperk wordt gebracht, wordt bewaard in de kluisjes. Ik stel mij zo voor dat sommige van de arbeiders, of regelmatige bezoekers daar ook wat spullen bewaarden, maar ik zou het mis kunnen hebben. Het lijkt erop dat ze hier ook wat Handhavers gereedschap bewaren; seinen, helmen, enz... Om eerlijk te zijn, lijkt dat een beetje misplaatst.

KI's

Oké, de zaken worden nu een beetje meer duidelijk. Heb zojuist een langdurige babbel met Laxman gehad en in de stad heronderzocht ik enkele documenten, die Nick had. Het lijkt erop dat de huidige toestand niet de originele staat was.

De KI was een belangrijke ontwikkeling, niet alleen voor de Gildeleden, maar klaarblijkelijk ook voor alle stedelingen. Het blijkt dat ze net bezig waren om de KI's aan het publiek uit te delen ten tijde van de val. Prima timing.

Het lijkt er dus op dat ze hier enige renovaties hebben doorgevoerd om de grote hoeveelheden bezoekers die hier zouden komen om een KI te ontvangen, in goede banen te leiden. Het draait er dus op uit dat mijn 'kleine vriendinnetjes analogie' compleet de plank missloeg. Vriendinnetjes, maar nog veel meer bezoekers begonnen hier te komen, tenminste naar de opengestelde gedeelten. Kodama verbeterde mij, we hebben daadwerkelijk meerdere boeken in de buurt gevonden, net als het bewaakte Handhaver Boek, dat ik eerder aanstipte. Oeps!

Dus, bezoekers komen binnen, wandelen door de deuren, laten de kevers hun boeken controleren en lopen dan door de gang tot in de KI-kamer. Ze kregen daar hun KI en schakelden dan weg van hier. Bewakers hielden zich vermoedelijk bij de lift naar omhoog op, die vlak achter deze kamer is te vinden. Als het mocht gebeuren dat ze illegale spullen bij zich hadden, dan kregen ze deze terug aan de andere kant van de kamer met de kluisjes en hup, daar gingen ze terug naar huis met hun nieuwe, blinkende KI.

Dit snijdt meer hout als verklaring waarom die Handhavers uitrusting ook in de kluisjeskamer was te vinden. Wellicht was dit een kleine uitstalling voor alle bezoekers om indruk te maken.

Warenhuis

Hier zijn nogal wat goederen te vinden, waarvan het meeste de bezoekers nooit te zien kregen, daar ben ik zeker van. Vanaf de bovenverdieping heeft zich nogal een akelige instorting voorgedaan, hoewel Engberg zei dat de locatie qua structuur in orde leek te zijn. Hij zal binnenkort nauwkeuriger inspecties gaan uitvoeren.

Het lijkt erop dat de meeste van deze kratten zijn gevuld met apparatuur om de KI's te onderhouden, als ook een verscheidenheid aan reserveonderdelen, etc... Ik weet niet of Laxman deze locatie grondig gaat onderzoeken. Ik weet zeker dat hij er van houdt om dit alles door te spitten. Om niet te zeggen, ik weet dat.

Keverkooien

Een nuttige instorting. Ik zou niet weten hoe iemand zonder die puinhoop in de ruimte met de keverkooien zou zijn gekomen. Heb geen idee hoe ze hem dat geflikt hebben. Misschien door middel van een schakel? Afgezien daarvan ben ik er aardig zeker van dat deze kooien voor kevers bestemd waren. De symbolen op de voorkanten zijn duidelijk en in sommige van de meest vuile kooien troffen we redelijk wat resten aan. We zullen dit schoon moeten maken. Ben benieuwd waar ze aan stierven.

Over toegankelijkheid gesproken, een andere vraag. Hoe slaagden zij erin om op de volgende verdieping te komen? De liften slaan de middelste verdieping over. Zal ook wel met de veiligheid te maken hebben, vermoed ik.

Tot op dit punt had Simpson niet veel meer onthuld van wat ik nog niet wist. Dat dit gebouw ook als opslagplaats werd gebruikt, was niet onlogisch. De kratten of kisten waar hij over sprak, had ik hier (nog) niet aangetroffen, maar ook niet alle deuren had ik hier kunnen openen. Het leek er trouwens op dat veel kisten waren versleept naar Teledahn, want daar had ik er nogal wat aangetroffen.

Belangrijk was het dat juist rondom het tijdstip van de ondergang van D'ni men hier bezig was met de uitgifte van de KI's. Dat verklaarde waarom dit uitgifte apparaat nu ook nog steeds werkte. De voorraad KI's was nog lang niet op en daar hadden de DRC-leden als ook ik, handig gebruik van gemaakt. Ik proefde trouwens uit het verslag van Simpson dat die KI's voor méér konden worden gebruikt dan het simpelweg openen en sluiten van deuren. Hopelijk kwam ik later nog te weten welke nuttige functies dit apparaatje om mijn linkerhand nog meer bezat.

Dat onderwerp werd in het navolgende in ieder geval nog niet aangesneden, want Simpson was er kennelijk in geslaagd om tóch op de middelste verdieping te komen. Ik las:

Tweede verdieping

Verwoesting is wat uitgebreider dan ik dacht. Het lijkt erop dat er zelfs een deel van de buitenmuur is gesneuveld. Ik ga hier weg totdat Engberg hier terug kan komen.

Ben een paar dagen weggeweest, maar nu teruggekomen. Ik ben geen deskundige, dus ik denk dat ik Engberg moet vertrouwen. Maar... hij zegt dat dit hele ding een van de meest solide constructies is die hij ooit heeft gezien. Het is veilig, zo verzekert hij mij. Als ik hier dood ga en iemand ontvangt deze opname, sleep hem dan voor het gerecht namens mij.

De tweede verdieping lijkt gelijk aan de eerste; een entree en een aantal kamers. Moet in het achterhoofd houden dat erg weinig mensen ooit in deze zalen hebben gelopen. Er is hier geen toegang te verkrijgen via liften of trappen, alles om hier te komen. Ik denk dat dit via een schakelboek gedaan moest worden, wat waarschijnlijk ergens in de stad is te vinden. Ik vermoed dat er toch een manier zijn om de liften hier te laten stoppen, maar ik betwijfel of wij die vinden. Ondanks dat is deze verdieping extreem beveiligd en alleen toegankelijk middels een boek, zo gok ik.

Wacht lounge

Naast de waarnemingskamer – tenminste, ik neem aan dat dat het was – is er een ruimte die een wacht lounge is. Het lijkt erop dat ze hier lange tijd moesten verblijven. Er staan hier bedden en ook banken. Ik neem aan dat deze lui het raam / de observatiepost bemannen als hier bezoekers binnenkomen.

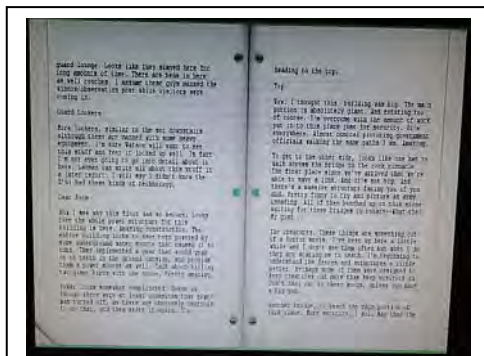
Wacht kluisjes

Nog meer kluisjes, gelijk aan het stel hier beneden, hoewel deze gevuld zijn met wat zware uitrustingen. Ik weet zeker dat Watson deze spullen wil zien en ze goed achter slot en grendel wil houden. In feite ga ik ze hier niet eens in detail beschrijven. Laxman kan in een later rapport alle details over deze spullen beschrijven.

Machinekamer

Nu zie ik waarom deze verdieping zo beveiligd is. Het lijkt erop dat de hele machinerie die de energie voor dit gebouw levert, hier aanwezig is. Verbazende constructie. Het hele gebouw lijkt zijn energie te putten uit een soort ondergrondse waterbron die de rotatie veroorzaakt. Ze hebben hierin een rad geïntegreerd dat in tanden grijpt in de grond hierbuiten om zo nóg een energiebron te verkrijgen. Om de beeldspraak eens te gebruiken, zo worden twee reuzenvogels door één steen gedood. Aardig verbazend.

De energie lijkt nogal ingewikkeld in elkaar te steken. Het lijkt erop alsof hij minstens bij sommige gelegenheden werd uitgeschakeld, zoals er overduidelijk controleurs waren om dat te doen, om vervolgens de energie weer op te starten. Ik ga naar de top.

Het keurig getypte verslag van Simpson levert behoorlijk wat achtergrondinformatie op.

Simpson liet in het midden hoe hij in de machinekamer was beland. Was ook hij door bewegende scheuren en spleten doorgesprongen? Het verslag zweeg daarover. Van belang was dat natuurlijk niet. Op dezelfde verdieping had hij 'geheime' uitrustingen van de

D'ni aangetroffen, die hij niet in detail wilde beschrijven. Ik had die spullen niet meer gezien, of het zou onder andere dat 'ruimtepak' moeten zijn dat ik hier in dit fort had aangetroffen. Het leek erop dat Simpson zijn onderzoek van de gevangenis bijna had voltooid, want hij was inmiddels bij het dak aangekomen. Wat had hij daar nog aangetroffen? Ik las verder.

Top

Wauw. Ik dacht dat dit gebouw groot was. Het hoofdgebouw is absoluut gigantisch. En het roteert ook, natuurlijk. Ik word overweldigd door de hoeveelheid werk die in deze locatie is gestopt, puur en alleen uit veiligheidsoverwegingen. Het is overal. Bijna komisch om fotograferende regeringsfunctionarissen te zien die dezelfde routes afleggen als ik. Verbazend.

Om aan de andere kant te komen lijkt het erop dat je eerst een soort van brug moet afwandelen tot de rotsput. De eerste plek waar we in staat waren om een schakel mee te maken sinds we hier waren gearriveerd. En het is niet groot. En er is een massieve structuur die op je neerkijkt als je dit doet. Aardig grappig om hier een beeld trachten te vormen van een invasieleger. Allemaal staan ze dan opeengepakt op die rots, te wachten op die roterende bruggen - - Wat nou? Mijn hemel...

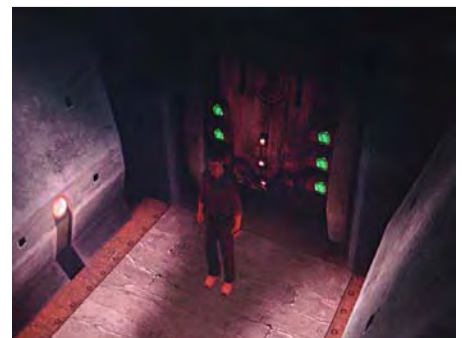
De schepsels. Die dingen lijken ontsnapt te zijn uit een horrorfilm. Ik ben hierboven maar een ogenblik geweest en ik zie ze niet vaak, maar als ik ze zie, dan maken ze mij doodsbang. Ik begin al die hekken en structuren een beetje beter te begrijpen. Wellicht zijn sommige daarvan meer

ontworpen om schepsels buiten te laten dan om bezoekers binnen te houden. Ga niet rondhangen in deze wouden, tenzij je een groot geweer bij je hebt.

Opnieuw een brug, om het hoofdgebouw van deze locatie te kunnen bereiken. Meer veiligheid. Je zou zeggen dat het platform tussen de bruggen wat geërodeerd is. Eens was het oversteken van de bruggen wellicht een veiligheidsaspect om er zeker van te zijn dat handelbare groepen een voor een het grote gebouw konden benaderen. Maar ik wed dat het toen een stuk makkelijker was dan het nu is. Het wegslijten van het platform tussen de bruggen maakt het nu een beetje lastiger. Ik vermoed dat de Handhavers het in de huidige vorm zelfs meer waarderen dan toen.

Ook dit gedeelte van het verslag klonk mij redelijk bekend in de oren. Opvallend was wel dat er kennelijk gevaarlijke roofdieren rondslopen in het omringende woud. Ik had soms wel wat gebrul gehoord, maar die dieren hadden zich niet laten zien. Maar er was dan ook al lang geleden dat hier iemand was geweest, dus de roofdieren hadden wellicht hun belangstelling voor de twee roterende gebouwen al hoog en breed verloren. Ook besepte ik nu dat een flink deel van de veiligheidsmaatregelen er klaarblijkelijk op gericht waren om de roofdieren buiten te houden en niets met de bezoekers binnen de gebouwen van doen hadden. Verder was het nuttig om te lezen dat er inderdaad geen makkelijke manier was om van de gevangenis ginds naar de vesting hier te gaan. Simpson had dezelfde twee sprongen uitgevoerd als ik daarstraks om hierbinnen te belanden en de rest van het verslag zou dan ook wel over dit gebouw gaan.

Dat bleek het geval. Kennelijk was daar veel minder over te vertellen, want Simpson had voor dit onderwerp nog maar vier pagina's nodig. Hij begon te schrijven over... 'modderkamers'? Welke ruimtes zou hij daarmee bedoelen? Al snel bleek dat hij daarmee de in rood licht gedompelde korte gangen met een trap bedoelde, die onmiddellijk achter de ingangen gelegen waren, zo las ik.

Om de een of andere reden noemt Simpson de ruimtes in het fort die meteen achter de ingangen liggen, 'modderkamers'.

Modderkamers

Ik weet niet hoe ik deze dingen moet noemen, maar ze doen mij denken aan modderkamers, dus noem ik ze zo. Niet veel hier. Lijkt dat iedere brug verbonden is met zo'n modderkamer en met een andere groep deuren, etc... Er lijkt hier niet enige vorm van decompressie of ontsmetting plaats te vinden. Het lijkt werkelijk niets meer te zijn dan een andere plek voor een andere serie deuren. Een andere veiligheidslocatie.

Trainingscentrum

Ik was van plan om hier iedere kamer apart te bespreken, maar nadat ik een snelle ronde heb gemaakt, denk ik dat ik maar gewoon met het hele ding ga beginnen.

Er zijn drie type kamers in het gebouw, van iedere soort twee. Er is een controlekamer, een paarse en een gele, een toonzaal, een paarse en een gele en dan nog een vergaderzaal. Hoewel deze niet gekleurd zijn, neem ik aan dat er één is voor ieder 'team'.

Het hele gebouw lijkt gecentreerd te zijn rondom de massieve muur in het midden. De controlekamers beheren de muur, de toonkamers tonen de uniformen die gedragen werden in de

muur (neem ik aan) en de vergaderzalen geven bezoekers van de regering en de hooggeplaatste officieren de gelegenheid om over deze trainingen op de muur te vergaderen. Kijk.

Controlekamers

Ik ga niet dieper in op hoe de muur hier bediend kan worden in dit document. Ik zal Laxman dat een andere keer laten doen. Niettemin, het paneel hier bedient overduidelijk de muur. De muur werd als training gebruikt en ook om diverse pakken te testen. Ik geloof dat de centrale ruimte behoorlijk heet, koud, rokerig, of iets anders kan worden wat ik maar kan bedenken en behoorlijk snel ook. Het was een wedstrijd – wie kon het snelst op de top komen. Teams zouden de obstakels oprichten en de leden zouden racen.

Er is een zijtunnel die toegang biedt aan de toonzaal vanuit de controlekamer.

Toonzalen

Weet niet zeker of dit van origine toonzalen waren – maar misschien wel. Hoe dan ook, er zijn hier nogal wat oude Handhaverspakken. Er is hier ook het laatste Handhaverspak (of huid). Ik gok dat ik beter kan zeggen dat de machine om het laatste Handhaverspak aan te trekken, hier aanwezig is.

Nu ik enige tijd heb gekregen om dit nader te bekijken, is het ongelooflijk. We praten hier over een pak dat past als een tweede huid en dat schakelmogelijkheden etc... heeft ingebouwd. Erg hightech voor zover het over Handhaverspakken gaat. Erg indrukwekkend. Een Handhaver zou door de stortkoker kunnen vallen en terwijl hij 'reist' naar de centrale ruimte / de muur, zal het pak hem worden aangetrokken. Ik bid dat ik dit ding zou mogen uitproberen, maar de DRC heeft verordend dat niemand dat doet. Laxman heeft al iemand op het oog die moet proberen meer uit te vogelen. Ik zal de eerste zijn als ze dat doen.

Ik denk dat deze kamers simpel als kleedkamers voor de teams beschreven kunnen worden.

Vergaderzalen

Wel, ik gok dat in deze zalen de hoge Pieten achterover zitten, al pratend over hun Handhavers. Overduidelijk zijn ze er op gespind om de muur te zien en er zijn beeldschermen die de patronen laten zien die zijn gebouwd en die worden 'afgespeeld' op de muur. We zullen het nooit weten, maar ik kan hier de Gildemeesters zien, kijkend hoe hun teams strijden, zich voorbereidend om ze naar het een of andere radioactieve Tijdperk met vuurballen te zenden om te zien of hun pakken de elementen kunnen weerstaan.

Nou, dat verklaarde veel! Opnieuw waren mijn eigen veronderstellingen niet al te ver bezijden de waarheid geweest. Dit gebouw was inderdaad een training faciliteit om extreme omstandigheden die men in sommige Tijdperken kon aantreffen, na te bootsen en daarmee om te gaan. Tegelijkertijd werd daarbij nieuw ontwikkelde apparatuur uitgetest, maar ik had de indruk dat dit toch niet het hele verhaal was. Ik had het gevoel dat hier ook een stukje entertainment werd geboden, middels een wedstrijd tussen twee teams. Ik zag in gedachten al hoe notabelen onderling weddenschappen afsloten op de winst van hun eigen team...

Hoe dan ook, het verslag van Simpson had ik nu bijna in zijn geheel doorgenomen, er restte mij nog driekwart pagina, waarin hij kort de hogere verdiepingen van dit fort doornam. Ik las:

Bovenste delen

Ik ga nu niet naar boven, maar we weten dat de bovenste delen als cellen werden gebruikt. Typische D'ni technologie – ze hadden een enkel schakelboek dat toegang bood tot alle cellen. Omdat het gebouw altijd roteerde, was er een zeer gecompliceerd schakelapparaat en tijdmechanisme gekoppeld aan het boek. Het tijdstip van schakelen zou bepalen tot in welke cel de persoon zou schakelen. Uiteraard luisterde dit erg nauw.

Over schakelen gesproken. Dit hele gebouw roteert ook. Het lijkt erop dat de meeste bezoekers op het pad kwamen vanaf de bron, hoewel er ook boeken waren die direct naar dit gebouw schakelden. Dat moet wel zo zijn. Klaarblijkelijk gebruikten veel van hen ook het tijdmechanisme om in speciale kamers te schakelen. Het lijkt erop dat er een ander nieuw ding is ontworpen en gebouwd door deze lui. Een van velen, dat is wel zeker.

Ik vraag mij alleen af waar de belangrijkste ontwerplaboratoria waren? Of nog beter, waar iedereen sliep of at?

Om met dat laatste te beginnen, misschien was dat helemaal niet nodig! Ik had al bemerkt dat door dat heen en weer reizen tussen deze Tijdperken en mijn Relto, mijn besef van tijd goeddeels verloren was gegaan. Vreemd genoeg ging dat samen met een absoluut gebrek aan honger, dorst of slaap. Ik meende dat ook mijn betovergrootvader daar hier en daar in zijn verslagen iets over geschreven had.

Verder begon ik nu toch ernstig te twijfelen of de plek waar ik als eerste in Gahreesen was binnengekomen, namelijk via de schakeldoek op die steen in Teledahn, wel in het kleinere gebouw ginds was geweest. Dat bouwsel had ik steeds 'de gevangenis' genoemd, maar gezien het feit dat dit bouwwerk grotendeels in een rots was gebouwd, werd dat toch twijfelachtig. Het begon er nu toch meer op te lijken dat die cel waarin ik toen was geschakeld, niet ver onder het dak van dit gebouw was gelegen. Achteraf bezien was het ook logischer dat juist het fort hier mede in gebruik was als gevangenis en dat het kleinere gebouw ginds als opslagruimte werd gebruikt en tevens de entree en de bezoekersruimte van de gevangenis hier vormde.

Ik legde het boek terug op de plek waar ik het had aangetroffen en maakte even een plan de campagne. In deze vergaderzaal viel verder niets meer te ontdekken. Dankzij het verslag van Simpson wist ik nu dat de drie andere ruimtes op deze verdieping in dit gebouw waar ik nog niet was geweest, in principe identiek waren aan de drie hier. Deze werden alleen door de andere partij, de 'tegenstanders' gebruikt. Het onderzoek daar zou wellicht niet al te veel tijd meer in beslag nemen, maar wie weet, zou ik daar nog een paar opvallende zaken aantreffen. Zo zou het bijvoorbeeld heel fijn zijn als ik in de andere vergaderzaal op de zevende reisdoek zou stuiten...

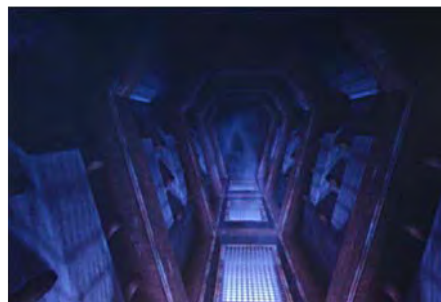
Hoe dan ook, ik ging door op de ingeslagen weg. Na het verlaten van de vergaderzaal hield ik, in de gang angekommen, opnieuw links aan. Bij het volgende kruispunt was ik vergeten welke ruimte ik als eerst zou aantreffen, maar bij binnenkomst was het wel logisch om te constateren dat het opnieuw de kleedkamer of toonzaal was. Hij zag er, zoals verwacht, hetzelfde uit als de andere kleedkamer en ook de robot in de hoek ontbrak niet. Het verschil was inderdaad dat er vanuit de roosters hier

De toonzaal oogt net zo als de andere, afgezien dan van het paarsige licht. Ook de robot in de hoek ontbreekt niet.

geen gelig, maar een paarsig licht scheen. Lopend naar het andere eind van de ruimte, bekeek ik wederom dat vreemde apparaat dat ook hier stond opgesteld, met de groene en rode lichten. Was dit misschien de 'stortkoker' die de deelnemers kleedden en vervoerden naar de centrale ruimte? Wellicht wel, maar die kennis bracht mij weinig verder. Ik had nog steeds geen idee hoe dit apparaat werkte en daarom was het voor mij onmogelijk om in de centrale ruimte een kijkje te nemen. Misschien was dat maar goed ook...

Het viel mij op dat de nis links van het apparaat leeg was, dus hier stond geen 'ruimtepak' opgesteld. Het was waarschijnlijk dat deskundigen van de DRC dit pak voor nader onderzoek hadden meegenomen, want ik mocht er toch wel van uitgaan dat beide teams oorspronkelijk over zo'n pak konden beschikken. Mijn onderzoek van deze ruimte bleef dus een zeer kortstondige en via het korte gangetje dat ook in een paarsig licht was gedompeld, begaf ik mij naar de volgende ruimte.

Ook het gangetje tussen de toonzaal en de controlekamer is hier in een paarsige lichtgloed gedompeld.

Afgezien van het paarse licht, was ook de zaal met de enorme zoeklichten volstrekt vergelijkbaar met de zaal aan de andere kant van de centrale

ruimte. Simpson had dit in zijn verslag de controlekamer genoemd, omdat men van hieruit de muur in het centrale strijdtoneel van dit gebouw kon bedienen. Ik liep even naar de glazen uitbouw met die ene stoel, om vanaf daar een blik in de enorme zaal daarachter te werpen. Zo op het oog zag ik geen enkel verschil. De centrale ruimte leek volstrekt symmetrisch te zijn en de hoge, massieve muur in het midden, waartegen het zich dus allemaal afspeelde, zag er van deze kant bezien, precies hetzelfde uit als de andere kant. Ik vermoedde dat de strijd die hier geleverd werd, wel een sportieve was. Wellicht bleef ieder team zelfs aan zijn eigen kant en waren de hindernissen die overwonnen moesten worden en die in de muur waren aangebracht, aan beide kanten identiek. Het was dus niet zo dat teamleden de tegenpartij een hak konden zetten, of zo. Primair was wellicht het uittesten van de pakken en de uitrusting en werden die wedstrijden er slechts bij gedaan ter vermaak, net zoiets als demonstraties die de brandweer wel eens gaf op een braderie, of zo. Dat was toch heel iets anders dan een 'echte' brand!

Ook hier was ik dus vlot uitgekeken en dan restte mij hier beneden nog maar één ruimte, namelijk de tweede vergaderzaal. Na een korte wandeling was deze bereikt en het was niet bepaald een verrassing om te constateren dat ook hier geen verschillen waren te ontdekken in vergelijking met de andere vergaderzaal aan de overkant, afgezien dan van het feit dat een paar stoelen op wat andere plekken in de zaal waren neergezet.

Hoewel, één ander verschilletje was er toch wel, tot mijn spijt. Het rechter kozijn van het raam was namelijk leeg, er zat daar geen reisdoek op vastgeplakt! Helaas, dat zou ook al te makkelijk zijn geweest. Die laatste reisdoek zou ik dus ergens anders moeten zien op te snorren.

Toch was het geen nutteloze wandeling geweest,

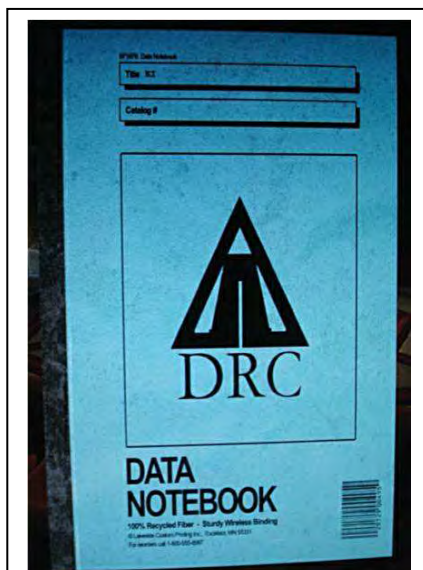
In de tweede vergaderzaal bevindt zich géén reisdoek, maar wel een tweede notitieboek van de DRC.

want ook op déze tafel lag een notitieboek van de DRC, ditmaal uitgevoerd in een lichtblauwe kaft. De titel luidde kort maar krachtig 'KI' en ditmaal zat er op de kaft géén briefje geplakt. Dat was zeker een interessant onderwerp. Ik nam plaats aan tafel en sloeg het boek open. Opnieuw was het een keurig getypt verslag, van ditmaal ruim drie pagina's. Nou, dat zou ik vlotjes uit kunnen lezen. Ik las:

De KI

Basis functies – D'ni #3 op de achterkant van al deze apparaatjes... 3 functies? In ieder geval, het is een geschikte naam: KI.

1. **Nexus interface – de Nexus lijkt alleen maar een vertolker te zijn voor alle KI data. KI's stellen gebruikers in staat om Boek toegang naar andere KI's te maken of te verbreken. Ik denk dat we dit ook werkend kunnen maken voor de buurten hier. De namen van Tijdperken die in de KI's worden gedefinieerd, verschijnen in de Nexus. Of zou...**
2. **Communicatie tussen personen – ongetwijfeld de meest belangrijke functie: communicatie door middel van geluid of tekst met andere KI gebruikers. In één Tijdperk of tussen verschillende Tijdperken; lijkt niet uit te maken.**
3. **Het maken, opslaan en versturen van foto's – Met de simpele druk op één knop kan men een foto maken en deze in een geschikte Tijdperkmap opslaan. Plaatjes kunnen ook naar andere KI's worden verstuurd en worden geupload naar sommige verbeelders (afhankelijk van versies). Het lijkt erop dat hoofdservers deze functie coördineren – is wellicht moeilijk op te halen.**
4. **Journal invoegen, opslaan en versturen – nogal simpel. Schrijf notities en sla ze op. Opnieuw verzorgt de server het versturen... van KI naar KI, of van KI naar verbeelder.**
5. **Markeringen – de mogelijkheid om markeringen uit te zetten en te verzamelen op de huidige locatie van de gebruiker in een Tijdperk. Lagen van functionaliteit hebben we hier – vereist meer onderzoek. Misschien dat deze functie kan worden aangesproken om te helpen bij het GN probleem. Interessant.**
6. **Deuren – In dit Tijdperk opent de KI (zelfs in de meest eenvoudige uitvoering) niveau 1 deuren. Niveau 2 en 3 deuren vereisen hogere versies.**

Het boek geeft een opsomming over de gebruiksmogelijkheden van de KI.

Dat was een hele opsomming! Daar kon een moderne mobiele telefoon een puntje aan zuigen, zeker als ook het formaat van het toestelletje in ogenschouw werd genomen. Alleen de opsomming onder punt '5' was niet erg duidelijk, vooral daar waar over het 'GN probleem' werd gesproken. Waar stond die afkorting voor? Wellicht zou dat verderop nog uit de doeken worden gedaan. Verder was ook nog de vraag h e al die functies waren te bedienen. Zou de schrijver van dit verslag ook een beknopte gebruiksaanwijzing hebben toegevoegd voor onhandige KI gebruikers? Dat was te hopen en snel las ik verder.

Er zit veel meer variatie tussen de verschillende instrumentjes dan we eerst hadden bevroed. De 'uitdeler' is in staat om tenminste vijf verschillende versies te leveren en misschien wel meer. Het uiterlijk varieert zeer. Er moet een systeem zijn om deze apparaatjes te controleren en te

volgen... waar?

De ingebouwde verbeelders is verrassend compact en doelmatig. Gebruikt hetzelfde vervloekte gecomprimeerde 'tralie' systeem, bij gebrek aan een beter woord... moeten dat kraken. Sterke projectie voor iets dat past op het topje van een hand.

Markeringen

Doel: misschien een speeltje om mee te trainen voor Handhavers. Markeringen kunnen worden opgezet en rekruten en/of laaggeplaatsten kunnen het 'parcours' doorlopen.

Interface: De KI's werken op 3 manieren met de markeringen.

'Team Vanger' – Wanneer alle markeringen zijn geplaatst, zijn er twee teams die deze markeringen kunnen verzamelen. De KI wijst de markering aan het juiste team toe. Markeringen kunnen vervagen na een zekere tijdslimiet of nadat ze allemaal zijn geregistreerd. De markeringen moeten in één Tijdperk zijn aangebracht. Test: kunnen markeringen gereset worden?

'Vasthouden' – opnieuw twee teams. Markeringen verdwijnen alleen nadat een van tevoren ingestelde tijdslimiet is verstreken. Markeringen verdwijnen niet voordat ze zijn geactiveerd, alhoewel de server wel bijhoudt welk team ze 'vasthoudt'. De server vat samen welk team aan het eind van de tijdslimiet de meeste markeringen vasthoudt. De markeringen moeten in hetzelfde Tijdvak aanwezig zijn.

'Solo Vangst' – alleen één individuele KI kan de markeringen registreren. Markeringen kunnen ook tekst bevatten. Een hele verzameling markers kan waar dan ook in het systeem van de ene naar de andere KI worden verzonden. Markeringen kunnen in ieder Tijdperk worden geplaatst.

De markeringen zelf lijken identiek te zijn aan deze die de Grote Nul produceert. In feite ben ik er zeker van dat dezelfde techniek hiervoor wordt gebruikt, als het niet de Grote Nul zelf is. Het is mogelijk dat de KI's met de Grote Nul zelf communiceren en bij het overal plaatsen van deze markeringen worden geregistreerd. Problemen met deze theorie zijn de markeringen van de Handhavers, etc...

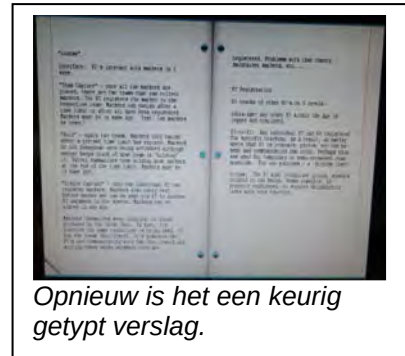
Het leek er dus op dat deze KI's ook werden gebruikt tijdens de wedstrijden die hier werden gehouden. Verder was ik er nu ook achtergekomen wat de kreet 'GN' behelsde. Die stond voor 'Grote Nul', maar om nu te zeggen dat dit mij veel wijzer maakte... Ik proefde uit de tekst dat dit een soort centraal apparaat moest zijn, waar alle KI's mee in contact stonden en waarmee markeringen werden uitgewisseld. Was het misschien een soort plaatsbepaler? In dat geval was 'Grote Nul' natuurlijk een prima naam, als het nulpunt van een driedimensionaal assenkruis, ten opzichte waarvan men ieder punt in de ruimte kon aangeven.

In het verslag was ik inmiddels bijna bij het slot aangekomen. De laatste stukjes tekst handelden over de registratie van de KI. Ik las:

KI registratie

KI volgt andere KI's op 3 niveaus:

Intern-Tijdperk: Iedere andere KI in hetzelfde Tijdperk wordt opgeslagen en weergegeven.

Opnieuw is het een keurig getypt verslag.

KI-naar-KI: Iedere individuele KI kan worden geregistreerd om speciaal deze te volgen. Als gevolg kunnen, ongeacht waar deze KI zich bevindt, er verslagen, foto's, etc, worden uitgewisseld en kan er communicatie plaatsvinden. Misschien werd dit gebruikt voor tijdelijke of semi-permanente team missies. Voor onze doeleinden – een 'vriendenlijst'?

Groepen: De KI herkent ook groepen, die op enige manier met de Nexus zijn verbonden. Het lijkt mogelijk, als de juiste configuratie is ingesteld, om buurtlijsten met deze functie te ondersteunen.

Ik sloot het notitieboek en keek met bewondering naar mijn linkerhand, waar de KI omheen zat. Toen ik dit toestelletje ontving, had ik het bijna uitgescholden voor een raar soort horloge, maar die mening moest ik nu snel herzien. De tijd kon ik er niet mee aflezen, maar er wel een heleboel andere dingen mee doen, tenminste, als ik mijn KI verder aan de praat kon krijgen. Of had het uitgiftetoestel mij een zeer simpel type uitgereikt? Ik probeerde mijn KI een van de dingen te laten doen die in het notitieboek vermeld stonden, maar moest al snel tot de conclusie komen dat mij inderdaad een zeer eenvoudige KI was geschonken, want ik kreeg het toestelletje verder niet aan de praat. Noodgedwongen moest ik er dus maar genoeg mee nemen dat mijn KI (voorlopig?) niet verder kwam dan het openen van 'niveau 1' deuren.

Op een van de stoelen ligt een steen met een schakeldoek.

een van de stoelen die van de tafel was weggeschoven, lag weer zo'n steen, waarop een schakeldoek zat geplakt. Ik bekeek de afbeelding op deze doek nader. Opnieuw was het een nogal vaag plaatje, maar ik meende in de verte de Poort van Kerath te zien en op de voorgrond, aan de linkerkant, een donker rechthoekig vlak. Dan leek het er op dat deze schakeldoek opnieuw een link vormde naar de oude Uru, de onderaardse D'ni stad! Interessant! Ik aarzelde dan ook maar kort en legde mijn hand op de afbeelding.

Na deze constatering keek ik in deze ruimte verder rond, om er zeker van te zijn dat ik niets belangrijks over het hoofd zou zien. De grote ronde kamer was inderdaad volkomen identiek aan de andere vergaderzaal, maar tóch kwam ik hier nog iets interessants tegen. Op

De afbeelding is niet al te duidelijk, maar toont in ieder geval een deel van Uru, de oude D'ni stad.

Hoofdstuk 17: Een glimp van de oude Uru.

Ik werd op een niet al te groot rechthoekig betonnen plateau neergezet, dat omringd werd door een brede stenen rand van ruim anderhalve meter hoog, zodat ik daar maar net overheen kon kijken. Aan drie kanten was het plateautje zo gevormd, terwijl de vierde (brede) kant een blinde muur was. Zo leek het erop dat ik hier niet op het balkon van een D'ni huis stond, maar meer op een dak, dat overigens niet op een normale manier toegankelijk was. Een reguliere in- of uitgang ontbrak immers!

Ik word op een kaal, betonnen plateau afgezet.

Ik vroeg mij even af hoe het, met deze wetenschap, mogelijk was dat men hier een link had weten te maken. Maar omdat ik de oplossing van dit raadsel niet wist, liet ik die gedachte al snel varen en keek om mij heen.

Het was behoorlijk donker. Het water van het reusachtige onderaardse meer kon ik vanaf hier niet ontwaren en de Poort van Kerath kon ik evenmin ontdekken. Dat was opvallend, want dit was eigenlijk de eerste keer dat een afbeelding op een reisdoek of schakelboek níet overeen kwam met de omgeving alwaar de reiziger door de desbetreffende link werd afgezet.

Zo ver van het lichtgevende water was het logisch dat de duisternis hier diep was. Het waren de lichten in de stad zelf die de diepste schemer wisten te verdrijven. De rechterkant van het plateau keek uit op een ander gebouw, dat echter op een hogere platte rots was neergezet. Tussen deze rots en dit gebouw zag ik in de diepte een brede stenen trap lopen, die afdaalde. De weg waar de bovenkant van deze trap op uitkwam, was maar een paar meter lager gelegen dan dit dak. Onderaan kwam de trap uit op een brede weg die door lantaarns werd verlicht en wat verderop uitmondde in een soort plein.

Haaks op dit gebouw bevond zich een tweede bouwwerk, dat even hoog was het gebouw waarop ik nu stond en dat voorzien was van een soortgelijk dak. Het nam, tamelijk hinderlijk, nogal wat uitzicht weg. Daardoor kon ik maar weinig van het plein zien, maar gelukkig waren de hogere gebouwen daarachter wel goed zichtbaar. Ik meende dat ik een glimp van deze gebouwen, van een veel grotere afstand, ook vanuit het kantoor van Douglas Sharper had gezien. Het was duidelijk dat dit geen gewone woonhuizen waren, maar openbare gebouwen met een onbekende functie. Het zat er derhalve dik in dat deze link mij vrijwel in het centrum van de stad had neergezet. Het gebouw voor mij had een licht gebogen voorgevel en telde zes verdiepingen. Opvallend was de structuur op het dak. Daar was een soort bloem bevestigd, bestaande uit een aantal lichtblauw lichtgevende bladen. Het leek hierdoor wel een soort neonreclame, die er voor zorgde dat het bouwwerk al van een grote afstand herkenbaar was.

Ik heb zicht op een aantal markante gebouwen, waarvan er een op het dak een verlichte 'bloem' heeft en een ander een 'ei'-vorm bezit.

Rechts van dit gebouw leidde een weg naar een eivormig gebouw dat van onderen blauwig werd verlicht. Wat een merkwaardig bouwsel! Het leek wel of de twee

helften van de eierschaal ietwat uiteen week, waardoor het inwendige zichtbaar werd. Hierin was een grote ingang aangebracht. Aan de bovenkant was een nis zichtbaar, zodat het geheel ook wel iets weg had van een koepel van een observatorium. Er was echter één 'maar'. Hier in deze immense grot had het observatorium geen zicht op de hemel en zodoende zou het gebouw dus wel een heel andere functie hebben.

Het was toch wel frustrerend dat mij wél steeds een blik op de D'ni stad werd gegund, maar dat het tegelijkertijd onmogelijk was om daar daadwerkelijk op onderzoek te gaan. Maar wie weet, misschien zou ik later nog ergens op een reisdoek stuiten die mij alsnog ergens in de straten zou afzetten...

Ik liep naar de andere kant van het plateau en vervloekte de brede, hoge rand die dit dak omringde. Die nam toch wel erg veel zicht weg van wat daar beneden was te zien! Ook aan deze kant liep een breed pad weg van het plein. Ik ging op mijn tenen staan om zoveel mogelijk details te zien. Aan de voorkant van dit gebouw was, voor zover ik het kon zien, een behoorlijk diepe afgrond aanwezig. Die was echter niet erg breed, zodat er meer van een ravijn gesproken kon worden. In de tegenoverliggende rotswand waren een aantal woningen aangebracht die halfrond van vorm waren en waarvan alleen de voorgevels uit de rotsen staken. Deze woningen waren dus geheel in het gesteente uitgehakt.

Voor dit rijtje huizen was een soort trottoir aangebracht dat middels een drietal treden naar de weg afdaalde. Deze weg was echter grotendeels afgebrokkeld tot in het ravijn daarachter. Door een paar keer omhoog te springen kon ik zien dat de rand van het ravijn zeer grillig verliep en steil afdaalde. De DRC had deze steilwand met vele oranje pylonen en een paar wegafzettingen afgezet. Uit het feit dat deze er bijna allemaal nog stonden, viel af te leiden dat de afbrokkeling al een tijd geleden had plaatsgevonden en tegenwoordig kennelijk was gestopt. Was dat gebeurd tijdens de grote aardbeving waarover in 'het Boek van Ti'ana' werd gesproken? Misschien, maar wellicht ook niet. Ik wist het simpelweg niet.

In de rotswand zijn een aantal huizen uitgehakt. De weg daarvoor is deels in het ravijn afgebrokkeld en door de DRC met vele pylonen afgezet.

Naar links turend kan ik nog net het begin van een brug zien.

brug zien die ginds hoger uit de rotswand tevoorschijn kwam en daaronder kon ik ook een soort gebouw ontwaren. Al binnen een paar minuten had ik het hier echter wel gezien en besloot ik terug te schakelen naar mijn Relto.

Een oogwenk later stond ik wederom in het hutje op mijn privé rots boven de wolken. Puur uit nieuwsgierigheid liep ik naar de boekenkast en pakte het meest rechtse

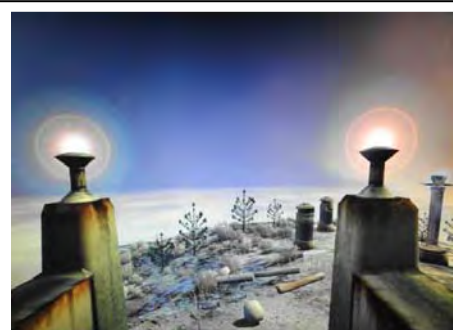
boek waarin eerder een foto was verschenen die toegang bood tot het balkon in D'ni dat uitzicht bood op de buitenwijk, het meer en de watertuin. Daarin was nu inderdaad een tweede foto verschenen. Maar een afbeelding van de plek waar ik zojuist was geweest, zag ik niet. Er werd een donkere draaikolk getoond, een bewijs dat ik een clandestiene link had gebruikt. Wellicht was dit de verklaring voor het feit dat de foto op de schakeldoek niet overeenstemde met de werkelijke plek. Had Yeesha de oorspronkelijke link soms verplaatst of 'omgevormd'? Ik wist niet of dit mogelijk was en het had weinig zin hier verder over te filosoferen. Dat was 'hogere school D'ni' wat ik maar aan de Oppermeesters moest overlaten... In ieder geval had ik ditmaal dus geen makkelijke route om naar die plek in de oude Uru terug te keren, als ik zou willen. Ik zou daartoe dan opnieuw naar de tweede vergaderzaal in Gahreesen moeten afreizen.

Over Gahreesen gesproken... Mijn onderzoeken waren daar inmiddels ver gevorderd, maar nog niet voltooid. Ik moest daar de zevende, en laatste reisdoek nog zien te vinden. Waar zou die kunnen zijn? Goedbeschouwd had ik in het grote gebouw nog niet alle ruimtes doorzocht. De centrale trainingsruimte kon ik sowieso niet betreden. Verder was ik in vijf van de zes kleine ruimtes, die in het verslag van de DRC 'modderkamers' werden genoemd en die onmiddellijk aan de uitstekende loopplanken buiten het gebouw grensden, nog niet geweest. Was het mogelijk dat in één van deze ingangen van de vesting de laatste reisdoek verstopt zat? Ik zou dat in ieder geval moeten onderzoeken.

Zo gezegd, zo gedaan. Het volgende uur was ik kwijt met het nauwgezet doorzoeken van al deze ruimtes in Gahreesen waar ik eerder nog niet was geweest, maar het gewenste resultaat bleef uit. Lichtelijk gefrustreerd besloot ik uiteindelijk dan maar opnieuw terug te schakelen naar mijn Relto, alwaar ik voor de ingang van het hutje ging zitten om te kalmeren en mijn gedachten wederom op een rijtje te krijgen. Ik zag iets over het hoofd... maar wat?

Opnieuw ervoer ik de sensatie van hoe een, aanvankelijk onbekende omgeving, snel tot een vertrouwde wist om te slaan. Ik beschouwde deze rotspunt al snel als mijn eigen 'thuis', hoe klein de rots ook was en hoe eenvoudig mijn hutje dan ook was ingericht. In mijn inwendige keerde de rust dan ook snel terug, vanwege het kalmerende effect van het zachte licht, het murmelende water achter de hut en het zwakke, zwoele briesje dat rondom de rots speelde. Het duurde dan ook niet lang voordat het heilzame van de omgeving, ook geestelijk zijn effect had.

Had ik in het verslag van de DRC niet gelezen dat bovenin het grote gebouw een gevangenis was gevestigd? In die gevangenis was ik al geweest. Via de reissteen die ik in Teledahn had aangetroffen, was ik immers naar een van de cellen daar getransporteerd en daarbinnen had ik de eerste reisdoek van Gahreesen en ook een Yeesha pagina aangetroffen. Het was mij van daaruit gelukt om buiten te komen, maar dat 'buiten' was een ommuurde rondgang, waar mijn route alsnog doodliep. Maar was ik daar niet op een deur gestuit die ik toen niet kon openen? Bij nader inzien was het zo'n zelfde deur geweest als de diverse andere in- en uitgangen die ik

*Voor de ingang van mijn hutje
gezeten, kom ik tot rust.*

later op vele andere plekken in Gahreesen had aangetroffen. Deze gingen nu, dankzij mijn KI, wél open! Het zou heel goed kunnen dat die deur in de rondgang toegang bood tot een gang of ruimte die mij uiteindelijk naar de zevende reisdoek zou brengen!

Ik hoefde gelukkig geen heksenkunsten uit te halen om opnieuw in die gevangenis te geraken. In het Gahreesen schakelboek was namelijk een link naar die plek verschenen! Duidelijk opgemonteerd betrad ik de hut en raadpleegde het Gahreesen schakelboek. Daar was de bewuste foto! Een ogenblik later was ik onderweg naar dat tijdperk.

Hoofdstuk 18: Op het dak van de gevangenis.

In de nauwe cel aangekomen, wist ik nu precies wat ik moest doen. Ik liet mij in het mangat vallen en volgde de inwendige gang met de groene lampen, totdat ik bij het zijgangetje met de ladder uitkwam. Daar klom ik naar boven en stond opnieuw op de ommuurde rondgang.

Ik tuurde eens naar boven. Honderd procent zeker wist ik het niet, maar het leek er toch sterk op dat ik hier inderdaad naar het dak keek van het tweede, reusachtige roterende gebouw. Maar daar zou ik heel snel achterkomen. Ik sloeg de hoek om en arriveerde bij de deur die... nu openging, nadat mijn KI daartoe een signaal had gegeven!

Aldus kreeg ik toegang tot een grote, cirkelvormige ruimte, met een middellijn van wel veertien meter. Langs

De deur gaat nu open!

Ik arriveer in een grote, cirkelvormige ruimte.

de wanden waren een aantal apparaten aangebracht, die wel enige overeenkomsten vertoonden met de toestellen die ik op de onderste verdieping van dit gebouw had aangetroffen. Hier stonden twee van die robotachtige apparaten opgesteld. Aan de andere zijde van de zaal, tegenover de ingang, was ook een KI uitgifte toestel geplaatst, maar in tegenstelling tot het apparaat in het bezoekersgebouw, was deze niet actief. Jammer... zo ging de kans voorbij om wellicht een meer geavanceerde KI te bemachtigen... Verder zag ik hier ook twee panelen, vergelijkbaar met

degene die ik in de vergaderzalen had gezien. Ze lieten een gelig flakkerende plattegrond zien van wat wellicht het dak van dit gebouw zou zijn. Ik bestudeerde deze kaart nader, maar hij maakte mij weinig wijzer. Het dak was een groot zeshoekig plateau, waarbij er aan iedere rechte zijde een drietal korte uitsteeksels was bevestigd. Een grote rondgang omsloot een kleinere zeshoek in het centrum, waarin een aantal looppaden en een centrale spil vielen te ontdekken.

Wellicht zou ik niet lang hoeven te prakkiseren hoe deze vork precies in zijn steel stak, want op de vloer van deze ruimte was een cirkel van lichtgevende blauwe platen aangebracht die een centraal, rond hek omsloot, dat aan twee kanten open was. Daarbinnen kwam vanuit het hoge plafond een zeer massieve ronde koker omlaag met een doorsnede van wel vier meter. De onderkant van deze koker werd getooid met een aantal lampen, voorzien van het Gahreesen wapen. Belangrijker was dat vanuit deze koker ook een tweetal ladders afdaalden. De toegang tot het dak hierboven? Dat kon toch bijna niet anders!

Nadat ik mij ervan had vergewist dat in deze ruimte de zevende reisdoek niet was te vinden, liep ik naar het hart van de ronde zaal, precies halverwege tussen de twee ladders in. De ronde metalen plaat, die hier in de vloer was aangebracht, was in regenboogachtige kleuren uitgeslagen. Het zat er dik ik dat ik hier ook op de spil van

De plattegrond van het dak maakt mij weinig wijzer.

Ik klauter naar boven...

ladder inderdaad op het centrale plateau van het dak van het gebouw dat zowel een gevangenis, vesting en trainingscentrum was. Ook deze ronde centrale ruimte werd omgeven door een rond hek met twee openingen, waarbuiten zich een zeshoekige omgang bevond. Van daaruit kon men via zes korte loopbruggen op de buitenste omgang komen, die de buitenrand van het dak vormde. Die loopbruggen overspanden

Vanuit dit hoge standpunt heb ik een fraai zicht op de omringende heuvels.

inderdaad de omgang daar meer in de diepte, alwaar ik zojuist nog had gestaan. Aan het eind van iedere loopbrug was ook weer waarschuwingsapparatuur aanwezig, die hier evenmin actief was. Ik liep naar de rand van het dak en bewonderde wederom het landschap rondom. Vanuit dit hoge standpunt had ik geen zicht op het water in de fjord beneden, maar des te beter konden hier de heuvels rondom worden bekeken. Zodra het fort een volledige rondgang had gemaakt, concentreerde ik mij echter opnieuw op het eigenlijke doel waarom ik dit dak had opgezocht, namelijk het vinden van de zevende en laatste reisdoek. Zo vluchtig rondkijkend zag ik hem niet zitten, maar de diverse steunberen en pilaren hadden natuurlijk nogal wat dode hoeken. Geduldig volgde ik de rondgang en mijn geduld werd snel beloond. Al op de tweede pilaar waar ik langs liep, prijkte de reisdoek! Snel drukte ik mijn hand op deze doek en was er te zien hoe de hele hand en alle vingers in een lichtblauwe gloed oplichtten!

Mooi, dat betekende dat ik hier klaar was.

Alhoewel... ik moest nog wel 'even' naar de deur gaan die toegang bood tot de Bahro grot. En die deur, zo had ik al gezien, was vrijwel onbereikbaar aanwezig aan de voet van de rots waarop het bezoekersgebouw was neergezet. Kortgeleden had ik al gefilosofeerd hoe ik bij die deur kon komen, maar die gedachten hadden mij toen hartkloppingen bezorgd. Het leek erop dat deze toegangsdeur slechts te bereiken was middels een tweetal vrijwel onmogelijke sprongen, eerst van de rots met de reisdoek, naar een tweede staak en vandaar verder naar beneden naar het pad aan de voet van de rots dat naar de deur leidde.

... en arriveer zo op het dak.

Daar is de zevende en laatste reisdoek!

Is er toch een makkelijker route om deze Bahro deur te bereiken?

Maar was het écht onmogelijk, of wist ik plots toch nog een makkelijker route te ontdekken die tot dusver verborgen was gebleven? Ik had er een hard hoofd in, maar had geen keus. Als ik niet bij die deur zou kunnen komen, dan zou ik noodgedwongen de uitgestippelde route van Yeesha moeten onderbreken en nooit ontdekken welke geheimen ze verder voor mij in petto had. Ja, ik zou natuurlijk nog de twee laatste tijdperken die vanuit mijn Relto beschikbaar waren kunnen bezoeken, maar mijn queeste zou ik dan nooit kunnen voltooien. Nee, het was veel te vroeg om het nu al op te geven.

Hoe moest ik dit aanpakken? Al snel kwam ik erachter dat ik opnieuw naar het dak van het eerste roterende gebouw zou moeten afreizen, om daar de mogelijkheden en onmogelijkheden opnieuw te bezien. Dat kon vanaf hier op verschillende manieren, maar de meest risicoloze route was om terug te schakelen naar mijn Relto, vervolgens door te reizen naar de ontvangstruimte van Gahreesen en daar tot slot de lift te nemen naar het dak.

Zo gezegd, zo gedaan. Na een reisje via twee schakelboeken en een korte wandeling, arriveerde ik vijf minuutjes later al op het dak van het eerste roterende gebouw. Vanaf daar was het bijna niet mogelijk om de Bahro deur in de diepte te zien. Alles overwegende, kwam ik tot de conclusie dat mij maar weinig keuzes restte. Ik zou dus toch op mijn sprongkracht moeten vertrouwen, mede geholpen door de geringe zwaartekracht hier. Allereerst sprong ik vanaf de loopplank op de rots met de reisdoek, die ik opnieuw activeerde. Mocht het hier helemaal misgaan, dan kon ik later rechtstreeks vanuit mijn Relto naar de top van deze rots schakelen, dankzij de reisboekenlegger in het Gahreesen schakelboek.

Staand op de rots liep ik naar de rand vanwaar ik goed zicht had op de tweede rotsstaak waarop ik zou moeten springen. Ik bekeek hem zorgvuldig. De bovenkant was platter en groter dan de rots hier. Ook lag deze bovenkant duidelijk een stuk lager, dat scheelde wel een meter of tien. Ik bleef nog een tijd staan aarzelen, maar besepte dat ik vroeg of laat toch knopen moest doorhakken. Ik

Ik moet mijzelf nogal wat moed inspreken alvorens ik het waag om naar deze rotsstaak te springen.

parkeerde mijn reisschakelboekje zo dat ik binnen één seconde naar mijn Relto kon terugschakelen zodra het leek dat ik óf in de diepte zou storten, óf tegen een steile rotswand dreigde te slaan, of beide tegelijkertijd. Het bleef, hoe dan ook, een zeer riskante sprong. Ten slotte haalde ik adem, nam een aanloop en zette af...

Tot mijn eigen verrassing beschreef mijn lichaam een keurige parabolische baan, die mij nog redelijk zachtjes en ook precies midden op de top van de rotsstaak bracht. Ik had zelfs nog de ruimte om rustig een paar meter uit te lopen! Oef! Dat was achteraf toch een stuk gemakkelijker gegaan dan ik had verwacht!

Maar goed, het was nog te vroeg om nu al victorie te kraaien, want dit was pas de eerste sprong. Vanaf deze rots moest ik namelijk op het pad zien te springen dat naar de Bahro deur leidde. Een eventueel uitloopp probleem had ik daarbij in ieder geval niet, maar wel lag dit pad tussen twee steile rotswanden in van zo'n tien meter hoog en bevond de top van déze rots zich daar nog eens een slordige tien meter boven! Ik zou dus ongeveer twintig meter omlaag moeten zeilen, een sprong die op Aarde gelijk zou staan aan zelfmoord. Bij mijn eerste sprong had ik echter al gemerkt dat de geringe zwaartekracht in combinatie met de dichte atmosfeer, mij meer omlaag deed zweven dan snel vallen. Ook dit zou dus moeten lukken. Opnieuw

Nu die tweede sprong nog...

maakte ik mij klaar voor een aanloop, waarbij ik er goed op lette om in de lengterichting van het pad af te zetten en hopelijk te landen. Mijn reisschakelboekje hield ik uiteraard opnieuw paraat, om indien noodzakelijk, een 'panieklink' uit te voeren. Ik liep een stukje terug, maakte vaart en daar ging de tweede sprong!

Gelukt!

Ditmaal duurde de zweeftocht door de lucht wat langer dan de eerste keer, maar nog voor de landing zag ik dat het niet nodig was om snel weg te linken. Na een paar seconden landde ik met een behoorlijk vaart midden op het stenen pad voor de deur. Door uit te hollen wist ik echter zonder nadelige

lichamelijke gevolgen tot stilstand te komen. Nou, dat was werkelijk een stuk minder beroerd afgelopen dan ik tevoren had gevreesd. In een toegenomen zelfvertrouwen liep ik naar de Bahro deur toe.

Hoofdstuk 19: Het ophalen van de tweede Bahro totem.

De deur zag er precies hetzelfde uit als het exemplaar uit Teledahn, al was de bovenkant, die hier met vier oranjegelige lampen werd getooid, daar meer in de rotsen verzonken geweest. Hieronder zag de ronde opening met het handje, er tenminste hetzelfde uit. Ik legde mijn hand op het symbool, zag hoe dat in zijn geheel blauwachtig oplichtte en vervolgens schoof de deur open.

De Bahro deur schuift open.

Opnieuw zag ik daarbinnen een donkere gang, die al na een paar meter verloren ging in een totale duisternis. De nieuwigheid was er nu echter af en dapper stapte ik naar binnen, daarbij probeerend het gekras en het gefladder om mij heen, te negeren.

Wederom kreeg ik, vlak alvorens ik naar de eigenlijke Bahro grot schakelde, het gevoel alsof ik door iets of iemand werd opgepakt. Een ogenblik later arriveerde ik in de grot, die nog steeds door een aantal brandende vuurkorven in een blauwachtig licht werd gedompeld.

Het plateau waarop ik werd neergezet, vertoonde veel overeenkomsten met het eerste plateau waar ik was geweest. Dát plateau bevond zich nu tegenover de plek

Het plateau waarop de eerste totem stond, bevindt zich tegenover het plateau waarop ik nu sta.

waar ik nu stond en was opnieuw grotendeels in de wand teruggeschoven. Ik herkende het, omdat een totem daarop ontbrak. De twee plateaus aan weerszijde waren beide nog wel van een totem voorzien, net als het plateau hier. Op de stam van het vreemde voorwerp waren inkervingen gemaakt, die in een pulserend blauw licht oplichtten en duidelijk het Tijdperk Gahreesen representeerde. Met wat fantasie kon men daarin de roterende gebouwen herkennen. Ook dit verschilde niet van het eerste bezoek dat ik aan deze grot had gebracht. Wat dat betreft waren de vier totems gelijkvormig, al had iedere paal zijn

eigen tekening die overeenkwam met het Tijdperk dat de desbetreffende totem representeerde.

Ook in de stenen vloer van dit plateau was een symbool gekerfd wat overeenkwam met één van de symbolen die ik ook op de imager in de kloof had aangetroffen. Hier zag ik de schets die wel wat weg had van een kever.

Veel tijd om rond te kijken kreeg ik ditmaal trouwens evenmin, want het symbool van de krijger op de wand lichtte op en opnieuw kreeg ik een speech van Yeesha te horen. Ze was duidelijk te spreken over mijn vorderingen, want haar eerste woorden luidde:

“Shorah, vrede voor jou, verplaatser van de minsten. Zeven nieuwe reisdoeken hebben je dichterbij gebracht.

Ik werd verleid terwijl ik in D’ni was. Mijn nederige duisternis duurde maar kort, voordat ik mij begon te koesteren in wat ik zou kunnen doen – wat ik zou kunnen schrijven. Mijn geschenk, mijn pad, de kennis van mijn vader en de dromen van mijn

moeder, boorden een gat in het duister, in de zwakte. Ik was mij bewust van mijn kracht en ik was trots... hele werelden leken in mijn vingertoppen te zitten. Zo ging het ook met de D'ni, het was dezelfde kringloop. Licht opende de donkerte. Het nam, het gebruikte en het hield vast. De D'ni vonden kracht in deze boeken. Deze boeken die jij gebruikt om te reizen, waren een geschenk van de Maker. Deze Tijdperken waarheen je reist waren hún Tijdperken – opmerkelijke oorden die leven gaven... en leven namen.

Deze schaduw viel over hen, deze schaduw van licht. Want het was in hun verlichting dat ze besloten dat ze zelf beter waren... beter dan de minsten. En we waren terneergeslagen voor hen.

Kan je daar de D'ni voelen? Je hebt hun overblijfselen aangeraakt – de fragmenten van hun trots en kracht...”

Hier laste Yeesha een kleine pauze in. Haar laatste woorden echode door de grot en verstierven, maar na een korte stilte hervatte Yeesha haar betoog, waarbij ze een ander onderwerp aansneed.

“Laat mij je vertellen over koning Kerath, ik zou geen kwaad over hem durven te spreken. Een van de grote koningen, maar toch was hij de schepper van de trotsen. Want het was zijn systeem van Gilden dat diende als de fundering van kracht... en corruptie.

De krachtigen hadden controle nodig, forten en garnizoenen om hun kracht te beschermen. En al snel was deze bescherming opnieuw iets om trots op te zijn. Lagen binnen lagen werden gebouwd om hun Tijdperken en hun trots jegens de zwakken en minsten die misschien wel zouden aanvallen vanuit het niets, te behoeden. En toch is het vanuit het niets dat de meeste naties ten val worden gebracht en dus staan de machtige garnizoensplaatsen van de D'ni nu leeg...”

Opnieuw volgde er een pauze, als wilde Yeesha dat de luisteraar de wijsheid die ze zojuist had geponeerd, liet bezinken. Maar na wederom een kort moment, kwam ze tot het laatste deel van haar betoog. Ze sprak:

“Het geschrevene verbergt wat er tussen de regels aanwezig is. Deze reisdoeken helpen je om daar tussendoor te reizen. De Bahro zullen terugkeren. Deze totems zijn ons reisdoel. Het wederkeren van de totems is het wederkeren van de Bahro. Het wegbrengen én het terugbrengen.”

Opnieuw stierven Yeesha's woorden weg en nu definitief. Het was duidelijk dat ze er geleidelijk was achtergekomen dat de D'ni niet dat verheven volk was dat met alles en iedereen in vrede en saamhorigheid leefde. Uit de boeken die Atrus mij geschonken had, was dat al duidelijk geworden, vooral uit 'het Boek van Ti'ana' en 'het Boek van D'ni'. In dat laatste boek werd trouwens ook gesproken over een 'upper class', die een andere bevolkingsgroep onderdrukte, de zogenaamde 'ongezienen'. Dat was echter in Tarahnee, de wereld vanwaar de D'ni zich duizenden jaren geleden hadden afgespitst. De slaven op Tarahnee konden dus niets te maken hebben met de 'minsten' waarover hier in D'ni op Aarde werd gesproken. Toch kon ik mij niet aan de indruk onttrekken dat er een zeker verband leek te zitten tussen beide onderdrukte bevolkingsgroepen.

Ik luister naar hetgeen Yeesha mij te vertellen heeft.

Hoe dan ook, Yeesha leek zich het lot van deze 'minsten' aan te trekken, die Bahro werden genoemd. Op de een of andere manier waren de Bahro nog geboden aan de ketenen van het verleden en leken ze bevrijd te kunnen worden door deze totems,

Ik druk op het handsymbool op de wand en in een vonkenregen verdwijnt de totem, op weg naar mijn Relto.

Net als op het plateau aan de overkant, rest er alleen een ronde, zwarte cirkel.

die deze Bahro leken te representeren, te verplaatsen naar mijn Relto. Maar toch sprak Yeesha in haar slotwoorden over 'wegbrengen en weer terugbrengen'. Nu herinnerde ik mij ook dat ze in haar betoog bij het ophalen van de eerste totem iets had gezegd als 'dat Relto slechts korte tijd als verblijfplaats voor de totems zou dienen'. Nee, alle 'ins en outs' begreep ik nog niet. Toch leek Yeesha's doel nobel te zijn en ik wilde graag meewerken aan dit streven van haar om de Bahro van hun ketenen te ontdoen. Wat ik hier moest doen, was nu duidelijk. Ik drukte op het handsymbool op de wand van de grot en zag hoe de totem in een vonkenregen verdween. Een ronde zwarte cirkel was alles wat er was overgebleven, net als op het ingetrokken plateau aan de overkant van deze grot.

Zo te zien was ik dus halverwege, alleen aan weerszijde stonden er nog twee totems overeind. Zo werd het uitgestippelde pad voor mij steeds duidelijker. Ik had nog twee Tijdperken met in totaal veertien reisdoeken te gaan, en dan zou ik alle vier de totems naar mijn Relto hebben verplaatst. Wat er dan daarna zou moeten gebeuren, zou ik ongetwijfeld vanzelf te horen krijgen.

Ditmaal bleef ik aanzienlijk minder lang talmen in de grot dan de eerste keer. Turend in het gat in het midden, zag ik in de diepte opnieuw de sterren schijnen. Ik wist dat ik via dit sterrengat veilig en wel terug naar mijn Relto zou worden getransporteerd. Zonder omhaal stapte ik daarom over de rand en liet mij in de diepte vallen. Ditmaal nam ik zelfs de moeite om de sterren rondom mij te bewonderen, al werd mij daar maar een kort moment de gelegenheid voor gegund. Al snel begon de sterrenhemel rond te kolken en een ogenblik later stond ik wederom op mijn inmiddels vertrouwde rotseilandje boven de wolken.

Daar aangekomen zag ik dat de totem op de pilaar diagonaal tegenover de eerste was neergeplant. Ook deze pilaar verzank onder het gewicht van de totem een eindje in de grond en kwam toen tot rust. Net als het eerste exemplaar wekte ook deze tweede Bahropaal de indruk dat er nog genoeg latente energie in verstopt zat. Vanuit de top steeg een lichte damp op en ook de tekeningen op de totem zelf bleven in een blauwig licht pulseren. Het bleef allemaal erg raadselachtig en ook ietwat

De tweede totem wordt diagonaal tegenover de eerste neergeplant.

beangstigend. Het leek wel of er een Bahro in de paal zat opgesloten die mij met broedende ogen gadesloeg, maar nog steeds niet in staat leek om uit zijn gevangenis te breken.

Na een ogenblik maakte ik mijn blik los van de tweede totem, wandelde tussen de vier pilaren door en ging wederom zitten op de drempel van mijn hutje, voor een moment bezinning. Wat zou mijn volgende stap worden? Nou, dat was niet zo moeilijk. Het derde tijdperk wachtte op een bezoek. Welk van de twee overgebleven Tijdperken zou ik nu gaan bezoeken? Het leek mij het beste om de weg van de logica te blijven bewandelen en koos daarom voor het derde tijdperk dat in het boekje werd genoemd dat ik in de andere boekenkast had aangetroffen. Ik betrad de hut en haalde dat boekje weer even voor de dag. Het derde Tijdperk werd 'Kadish Tolesa' genoemd en het bijhorende schakelboek trof ik aan in het pilaartje rechtsachter. De bijhorende hand lichtte paarsig op en de afbeelding in het schakelboek leverde geen vertrouwd aandoende herkenningspunten op. Enfin, ik zou er snel genoeg achterkomen of ik hier daadwerkelijk naar een paar reuzen olifantspoten keek, of toch naar iets anders. Ik besloot te schakelen.

Ik schakel naar Kadish Tolesa.

Hoofdstuk 20: Kadish Tolesa.

Na een kort ogenblik werd ik midden tussen deze 'olifantspoten' neergezet. Ik draaide mij om en zo werd al zeer snel duidelijk dat ik hier naar iets heel anders keek. Een niet te missen hint werd gegeven doordat er zo af en toe een paar veervormige, roodachtige en gele bladeren naar beneden dwarrelden. Verder hoorde ik ook een paar vage geluiden van dieren, zo het leek. Ik stond in een schemerige omgeving omringd door boomstammen die een zeer forse omvang hadden, maar dat was niet het opmerkelijkste. De stammen rezen tot een ongelooflijke hoogte op. Ik

De boomstammen reiken hier tot een ongelooflijke hoogte.

moest mijn hoofd bijna in mijn nek gooien om te zien hoe ze ver in de hoogte in een paarsige nevel verdwenen. Zelfs daar toonde deze stammen nog steeds geen enkele zijtak of een begin van een kroon van bladeren, dus de vallende bladeren vonden hun oorsprong nóg hoger, temidden van, of zelfs boven het wolkendek.

De grond waarop ik stond was stevig en leek wel uit opgedroogde modder te bestaan, getuige de vage hexagonale structuren die ik daarin kon ontdekken en die wel iets weghadden van krimpscheuren in kleigrond, die opdroogt. Hierdoor was de modder zo

hard als steen geworden. Vanuit de hoogte bereikten slechts een paar banen gefilterd licht de grond tussen de stammen, waardoor hier beneden een schemerige sfeer heerste. De enorme bomen stonden dicht opeen, maar zowel aan mijn linker- als mijn rechterhand leek een smal pad tussen de stammen door te lopen, weg van mijn aankomstplek hier.

De atmosfeer was hier écht 'bosachtig'. Een tikje koel en vochtig, maar niet onaangenaam en wind stond er hier beneden niet. Waarom de bomen hier zo reusachtig waren, kon wellicht worden verklaard door het feit dat ook op deze wereld de zwaartekracht een stuk geringer was dan op Aarde. Ik voelde mij letterlijk zo licht als een veertje!

Toch was het niet alleen 'puur natuur' wat ik hier aantrof. Het begin van beide paden te linker- en rechterzijde werd gemarkeerd door een soort stenen poort, die tegen de boomstammen was aangebouwd. In de poort rechts was ook een brandende lantaarn weggewerkt. Welk pad zou ik eerst inslaan? Ik kon geen keuze maken en besloot de natuur voor mij te laten beslissen. "Als er een rood blad voor mijn voeten neerdwarrelt, dan neem ik het linker pad, maar wordt het een gele, dan kies ik de rechtse route," bedacht ik namelijk bij mijzelf.

Lang hoefde ik niet op de uitslag te wachten. Al na een halve minuut landde een van de vallende bladeren vlak voor mijn voeten. Het was een rood exemplaar, dus ik nam het pad aan mijn linker hand.

Een rood blad landt als eerste vlak voor mijn voeten.

De poort die de ingang van deze route markeerde, was de eenvoudigste van de twee. 'Poort' was eigenlijk een groot woord. Het was een eenvoudige stenen boog, die ook nog niet eens helemaal doorliep. Aan de linkerkant zat maar een klein stukje

boog, maar zelfs een kleuter kon zien dat het helemaal niet de bedoeling was dat deze aan het rechterstuk aansloot, want hij was ruim een meter hoger aangebracht. Maar nu maakte ik wellicht een denkfout. Beide boogdelen waren op een verschillende boom bevestigd en misschien was de linker boom in de loop der tijden wat sneller gegroeid dan de rechter. Met bomen van een dergelijke grootte zou men wellicht niet op een metertje meer of minder moeten kijken!

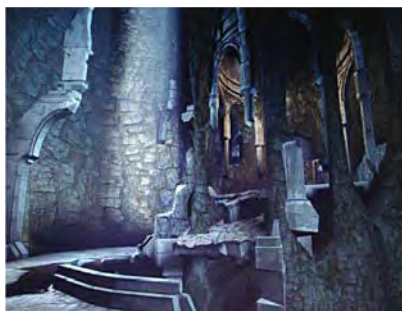
Terwijl ik onder de restanten van de stenen boog doorliep, hoorde ik vanuit de hoogte een langzaam aanzwellend gerommel, dat na een tiental seconden opnieuw wegstierf. Na een ogenblik besepte ik wat ik hoorde. Het was het geruis van de wind door de boomkruinen, daar ver in de hoogte! Tegelijkertijd hoorde ik nog wat meer dierengeluiden, een soort gekras en het geroffel van een soort specht. Tja, het was niet onlogisch dat de dieren die in deze reuzenbomen huisden, vogels zouden zijn...

Voorbij de poort verbreedde het pad even, om daarna opnieuw te versmallen. Hier hoorde ik nu afwisselend het geruis boven mijn hoofd aanzwellen en afzwakken. Hmmm... Kadish Tolesa was een vreemde, maar tegelijkertijd ook vertrouwde wereld, al was het wel opvallend dat hier beneden geen enkel ander plantje groeide. Zelfs mos of gras ontbrak geheel, al toonden de vrij gladde stammen rondom wel hier en daar een vage, groene gloed. Klaarblijkelijk bood de keiharde modder voldoende weerstand voor andere planten om hier te wortelen.

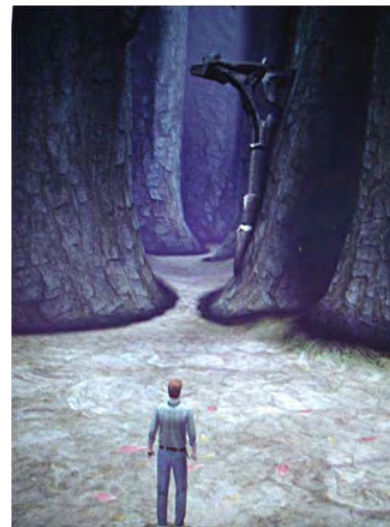
Het pad bleef tussen de reuzenstammen door slingeren, maar na een korte wandeling eindigde de route bij een tweede stenen poort die er ditmaal wat completer uitzag en ook van een brandende lantaarn was voorzien. Achter deze poort lag een iets hoger gelegen plateau, dat via vier stenen treden te bereiken was. Al snel zag ik dat daar een bouwwerk was geplaatst, in een wat grotere open plek tussen de stammen.

Al snel arriveer ik bij een open plek...

... alwaar ik een ruïne van een reusachtig prieeltje aantref.

De boombladeren hebben bepaald dat ik eerst de linker route zal nemen, die begrensd wordt door een stenen boog.

Door de poort lopend, kreeg ik onbelemmerd zicht op het aldaar aanwezige bouwsel. Zelfs een vluchtige blik was voldoende om te zien dat dit een ruïne was. Het ronde bouwwerk leek nog het meest op een tempeltje, of een reusachtig prieeltje. Hoewel enkele pilaren rondom het deels hadden begeven, slaagden de overgebleven zuilen erin om het ronde dak nog steeds te stutten. Wat hier was gebeurd, kon ik zo niet zeggen. Duidelijk was in ieder geval dat ook de rondgang om het enorme stenen tuinhuis het deels had begeven. Vooral aan mijn rechterhand was een stuk van het plaveisel in een gapende afgrond gestort. De bomen hier reikten niet alleen tot zeer hoog, ze wortelden ook

nog eens erg diep. Ik liep voorzichtig naar een van de randen. De boomschors leek hier wel op een rotswand, maar ver in de diepte meende ik een paarsige waterpoel te zien, al was dat in de intensere duisternis daar beneden, maar moeilijk te zien. Gelukkig was de rondgang nabij de omringende stammen min of meer in tact gebleven, zodat ik daar wel kon doorlopen.

Al na een klein stukje stuitte ik op een stenen trap, die de kloof overbrugde en toegang bood tot het prieeltje in het midden. De leuning aan weerszijde waren grotendeels weggeslagen, maar de trap zelf leek nog redelijk solide te zijn. Ik weerstond echter de opwelling om meteen deze trap te nemen, ik wilde eerst het geheel van de buitenkant in oenschouw nemen.

Om twee brokken van de stenen leuning heen laverend die op het pad waren beland, liep ik dus verder. Het pad versmalde zich hier wat en ik passeerde een tweetal halve stenen bogen die aan de stammen die deze open plek omringden, waren aangebracht. Ze toonden veel overeenkomsten met de stenen boog die het begin van mijn route naar hier had gemarkeerd.

Vanaf dit punt had ik ook een beter zicht op het prieeltje in het midden van de open

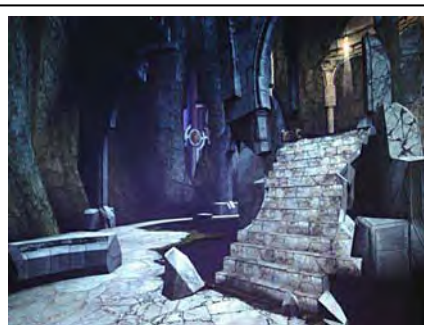

Het 'tuinhuisje' is op de stronk van een van die reuzenbomen gebouwd.

plek. Het geheel was zo te zien stevig verankerd, want het was gebouwd op de stronk van een van die reuzenbomen. Ik bedacht dat een houthakker hier een aardig klusje zou hebben, ook als hij slechts één boom zou willen vellen. Die zou in ieder geval een aardig houtvoorraadje opleveren! Aldus mijmerend en doorlopend kwam ik er al snel achter dat het niet mogelijk was om hier geheel rond te lopen. Nadat ik bijna driekwart cirkel had afgelegd, kwam ik op een punt alwaar het pad tot aan de rand van de omringende stammen was afgebrokkeld in de diepte. Echter,

als ik op het uiterste randje ging staan, moest het wel mogelijk zijn om naar de overkant te springen, want het hiaat in het pad was niet erg breed. Die sprong was echter niet nodig. Weliswaar slingerde er een pad ginds tussen de stammen door weg van deze plek, maar toen ik goed keek, zag ik dat het de route was waarlangs ik hier was gekomen. Het liep hier dus dood.

Na deze constatering draaide ik mij om en liep terug. Daarbij zag ik de zijpilaren van de andere kant. Nu zag ik dat op de laatste pilaar die ik was gepasseerd, behoorlijk verscholen in een donker hoekje, een reisdoek zat geplakt! Dat was een meevaller! Ik activeerde hem en zag hoe de duim van de hand paarsig oplichtte. Ik liep verder terug en nog voordat ik opnieuw bij de trap arriveerde, zag ik dat vlak achter een andere pilaar een opening tussen de stammen was te zien, ditmaal op een paar meter boven het pad. Hierin was een vreemdsoortig toestel bevestigd. In een stenen gebogen frame zaten

Via deze trap is het prieeltje te betreden, maar eerst loop ik door.

Achter een van de zijpilaren tref ik de eerste reisdoek van Kadish Tolesa aan, die ik meteen activeer.

verschillende rechte en ronde metalen stangen bevestigd. Daar verder achter kon ik nog net een paar andere toestellen zien. Het leek mij dat ik deze apparaten vanaf het hoger gelegen prieeltje wat beter kon bewonderen, reden te meer om de trap nu wél te nemen.

Boven aangekomen zag ik dat ook de vloer van het prieeltje ernstig was beschadigd. Aan de zijanten waren stukken gebroken en weggezakt, of zelfs helemaal in de diepte verdwenen. Gelukkig was het centrale deel, toch nog een behoorlijke oppervlakte, wel in tact gebleven. Recht tegenover de

Een kijker in het prieeltje kijkt via een tweede apparaat naar de toestellen ginds in de opening tussen de stammen.

opening tussen de boomstammen waarachter die toestellen stonden opgesteld, zag ik hier een ander toestel staan. De staander met een kijker aan de voorkant vertoonde wel wat overeenkomsten met de kijkers die ik in Teledahn had aangetroffen. Vlak achter deze kijker stond hier echter nog een tweede apparaat opgesteld, bestaande uit een aantal metalen ringen gevat in een vierkant frame, al was dit, vreemd genoeg, niet helemaal rondom gesloten. De bovenkant ontbrak namelijk en de metalen rand aan de rechterkant boog zelfs een stukje de verkeerde kant op, naar buiten! Ik begon te beseffen dat de zuilen en instrumenten waaraan onderdelen of stukken ontbraken, niet allemaal oorspronkelijk wél compleet waren geweest en later door een aardbeving of geweld of zo deels uiteen waren gevallen. Het kon ook wel eens een kunstuiting zijn...

Ik greep de handvaten en tuurde door de kijker.

Het instrument vergrootte behoorlijk en zo kon ik het ding met de ronde metalen stangen dat achter de opening tussen de boomstammen stond opgesteld, beeldvullend bewonderen. Langs de randen zag ik ook iets van het toestel dat hier vlak achter de kijker was neergezet. Te zien was dat de diverse metalen stangen verschillend van kleur en dikte waren. Wat was hier de bedoeling van? De rand van de kijker was van een mozaïek voorzien en aan de onderkant bevonden zich drie knoppen. Ik drukte eens op de meest linkse knop en zag hoe het hele patroon een stukje tegen de klok in, verdraaide. Aha... zou ik hier een bepaald patroon moeten instellen? Ik bleef op de knop drukken. Het patroon draaide verder door en na acht slagen had ik de beginstand opnieuw verkregen.

Vervolgens probeerde ik de middelste knop eens uit, maar zo op het oog deed die hetzelfde als de linker. Acht slagen later was het startpatroon opnieuw hersteld. Bij de rechterknop gebeurde er echter toch iets anders. Ditmaal verdraaide alleen de vrij dikke donkerbruine stang en bleven de andere op hun plaats. Dat betekende dat ik hier niet alleen het hele patroon kon verdraaien, maar dat het ook mogelijk was om in het patroon zélf wijzigingen aan te brengen. Het was duidelijk dat dit een soort puzzel was. Van de bezoeker werd verwacht dat die hier een speciale code instelde. Maar welke? Ik had geen idee en evenmin kon ik bevroeden wat een goed opgeloste puzzel zou opleveren. Het was dan ook verstandig om deze puzzel

Het patroon dat in de kijker te zien is, kan met de drie knoppen verdraaid worden.

opnieuw in zijn beginstand te brengen en daartoe moest ook déze knop acht maal worden ingedrukt.

Ik liet de kijker voor wat hij was en keek verder in het rond. Recht tegenover de kijker was de uiterste rand van de vloer tot een smalle 'gang' afgebrokkeld, maar dat stuk vloer leidde naar een sokkel, waarop een boek lag. Al van een afstand zag ik dat dit boek was opengeslagen en dat op de rechter pagina een foto zat. Dat was interessant... was dat een schakelboek? Ik liep erheen en bekeek het boek nader.

Het was inderdaad een schakelboek, dat kon niet missen. Geruststellend was het om te zien dat op de linker, blanco pagina een rood stempeltje was aangebracht door de DRC, klaarblijkelijk om aan te geven dat het veilig was om dit boek te gebruiken. Zou dat niet zo zijn geweest, dan was dit schakelboek

Het is een schakelboek dat toegang lijkt te bieden tot een zeer bijzondere locatie!

hier vast niet zo open en bloot blijven liggen.

Ik bekeek de foto nader, waarop nogal wat details waren te zien. Het leek wel een foto van een zaal uit een paleis! De zaal werd omzoomd door dikke pilaren, zo te zien van een roodachtige geaderde marmersoort. Daartussen was een aantal verlichte objecten opgehangen, maar het plaatje was net iets te klein om te zien wat dat precies waren. Ook de vloer was in een gladde steensoort uitgevoerd, ditmaal een lichtbruine marmersoort. In het midden daarvan stond op een rond verhoog, eveneens een

soort prieeltje opgesteld. De foto was vanaf een hoog standpunt genomen, waardoor er ook nog net iets van het plafond was te zien. Vaag kon ik een paar blauwige balken ontwaren.

Dat zag er zeer boeiend uit en ik kon de verleiding om naar deze mooie plek te schakelen, dan ook niet lang weerstaan. Ik legde mijn hand op de foto.

Aan de andere kant van het prieeltje bevindt zich een sokkel waarop een boek ligt.

Hoofdstuk 21: Het museum.

Mijn reisje eindigde in het midden van de prachtige zaal. Het was dat de foto mij al ietwat had voorbereid, anders was mijn mond wellicht opengevallen van verbazing.

Ik krijg zicht op een opgang met een tweetal statige trappen.

Wat een pracht en praal!

Het schakelboek had mij trouwens neergezet met mijn gezicht in de richting van dat deel van de zaal vanwaar de foto was genomen. Twee statige trappen liepen in een boog naar een hogere verdieping. De stenen leuningen waren zeer massief uitgevoerd, maar met oog voor verfraaiende details. Bovenaan was een al even solide en fraai uitgevoerde balustrade aangebracht. Verder waren er in het trapgat een tweetal lichtgevende voorwerpen opgehangen. Het leken wel glas in lood ramen, die een kleurrijke abstracte voorstelling toonden, maar

ook een aantal rechte en gebogen lijnstukken, die in beide figuren hetzelfde waren. Ik wist niet of deze ook iets uitbeelden, of niet, maar mooi waren ze zeker.

Of het gebouw waarin ik was beland méér dan twee verdiepingen had, wist ik niet. Met niet geringe verbazing keek ik naar het plafond van de eerste verdieping. Dit was zwart uitgevoerd en daarin was een sterrenhemel aangebracht, waardoor de bezoeker hier de indruk kreeg alsof men buiten was, tijdens een heldere, donkere nacht!

Ik draaide mij om en zag het beeld dat meer overeenstemde met wat ik op de foto van het schakelboek had gezien. Het leek er derhalve op dat deze foto was genomen vanaf een van de beide trappen. Nou, het was duidelijk dat er in deze ruimte wel het een en ander kon worden

bekeken.

Het geheel had de uitstraling van een luxe expositiezaal

van een museum, waar allerlei sculpturen en andere kunstzinnige voorwerpen waren uitgesteld. Ik besloot mijn onderzoek aan de rechterkant van de zaal te beginnen en zo langzaam rond te gaan.

Deze sculptuur is een kunstzinnige weergave van een van de reuzenbomen.

Dit lijkt meer op hetgeen de foto uit het schakelboek mij liet zien. Wat een pracht en praal!

Als eerste arriveerde ik zo bij een sculptuur van wel vier meter hoog. Die beeldde een soort paddenstoel uit met een hele lange steel, die zich, vreemd genoeg, vlak onder de hoed vertakte. Maar wacht eens even... misschien werd hier helemaal geen paddenstoel uitgebeeld, maar keek ik naar een kunstzinnige weergave van een van de reuzenbomen! Ga maar na... een zeer lange stam, die zich pas vér in de hoogte

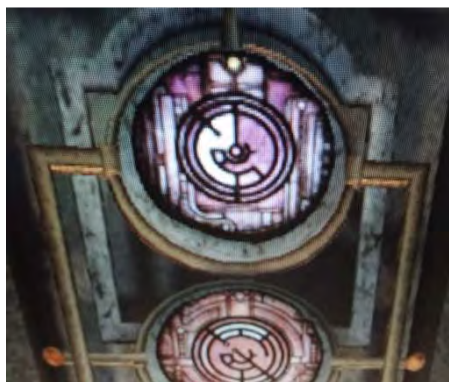
vertakte en daar uitmondde in een paddenstoelvormige kroon van bladeren. Ik liep door en kwam bij een volgend prachtig kunstobject, bestaande uit drie grote ronde glas in lood ramen die onder elkaar waren aangebracht, in een strak, maar eveneens fraai frame van metaal en steen. Trouwens, bij nader inzien leken de enorme pilaren aan weerszijde van de brede nis waarin het kunstobject hing, niet gemaakt te zijn van roodachtig marmer, maar van een soort notenhout. De palen, die van een kunstzinnig metalen beslag waren voorzien, waren bijna anderhalve meter dik. Zonder het zeker te weten, vermoedde ik dat die reuzenbomen als grondstof hadden gediend voor het vervaardigen van deze pilaren.

Tussen twee dikke pilaren van een soort notenhout, zijn drie glas in lood ramen aangebracht.

Na een ogenblik concentreerde ik mij op de drie glas in lood ramen daar tussenin. De bovenste was paarsig van kleur en qua vormgeving de simpelste van de drie. De middelste en onderste waren bruinroodachtig van kleur en in toenemende mate ingewikkeld qua uitvoering. Alle drie de ramen toonden in het midden een aantal cirkels, waarbinnen ook nog eens een combinatie van rechte en gebogen draden was aangebracht. Het patroon daarbuiten was minstens zo ingewikkeld, maar in dunnere lijnen uitgevoerd. Daarmee werd de suggestie gewekt dat de cirkels en het patroon daarbinnen het 'belangrijkst' waren, en het patroon daar omheen meer de achtergrond. Persoonlijk was ik niet zo'n liefhebber van abstracte kunst, maar ik moest toegeven dat dit hier alles behalve broddelwerk was en dat er wellicht heel wat arbeidsuren in waren gaan zitten. Het eindresultaat was zeer de moeite van het bekijken waard. Sterker nog, het vage gevoel borrelde omhoog dat het bovenste cirkelpatroon mij bekend voorkwam...

Op dat moment schrok ik op van een piepje, dat van mijn linkerhand afkomstig was. Mijn KI was opeens tot leven gekomen, maar hier zag ik toch geen deur die geopend

Het patroon op het bovenste raam komt mij vaag bekend voor...

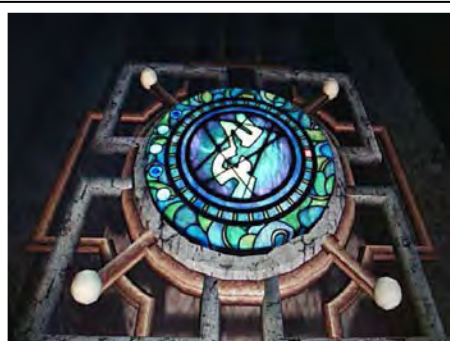
kon worden... Ik raadpleegde het toestelletje en zag dat zomaar vanuit het niets de fotofunctie was geactiveerd! Dat betekende dat ik van de kunstuistalling hier, foto's kon nemen!

Tegelijkertijd met deze ontdekking gloorde het besef waarom het patroon op het bovenste glas in lood raam mij bekend voorkwam! Het leek op datgene ik daarnet door de kijker, staand in het prieeltje in Kadish Tolesa, had gezien! Het patroon dat ik hier zag, was echter niet precies hetzelfde als datgene ik daar had gezien. Zou dit glas in lood raam het patroon tonen zoals dat moest worden ingesteld?

Dat ook juist op dit moment volautomatisch de fotofunctie van mijn KI actief werd, kon geen toeval zijn. Ik richtte het toestelletje op het bovenste raam en drukte af. Nadat ik mij had vergewist dat de foto scherp was, maakte ik ook meteen een foto van het middelste en het onderste raam. Die ingewikkelder patronen zou ik later misschien nog nodig hebben... Gelukkig was de KI simpel te bedienen. Met het bovenste knopje kon ik de foto nemen en met het knopje daar rechts van, kon ik de gemaakte foto's inzien.

Mooi, met een tevreden gevoel liep ik door. De volgende nis tussen twee pilaren was ingeruimd voor slechts één, extra groot glas in lood raam. Opnieuw keek ik naar een abstracte afbeelding, ditmaal in groenige en blauwige kleuren. De brede buitenrand leek zo wel uit bladeren opgebouwd te zijn, al waren er aan de linkerkant een vijftal grote stippen aangebracht. De eerste en vierde waren donkerblauw, de andere lichtblauw. Daarbinnen bevond zich een rand met een groot aantal vakjes. Opvallend was dat het vakje op 'drie uur' als enige roodachtig was gekleurd. Het was zelfs het enige plekje op het hele raam dat in deze kleur was uitgevoerd. Ik kon mij niet aan de indruk onttrekken dat dit een soort markering was. Als dat hier geactiveerd zou moeten worden, dan zou ik wel eerst een ladder moeten opsnorren. Het raam hing namelijk zo hoog dat ik zelfs met een sprong alleen maar de onderkant zou kunnen aanraken.

Binnen deze cirkel bevond zich nog een tweede, die niet in vakjes was ingedeeld. Wat overbleef was een groot rond vlak in het midden, waarin een grillige 'weg' van de boven- naar de onderrand was aangebracht, in geelgroenige tinten. Daaromheen was het cirkelvormige vlak effen in blauwpaarsige kleuren uitgevoerd. Het hele vlak werd verder alleen nog door een vijftal rechte lijnen doorsneden, die ook de grillige route in het midden in stukken opdeelden.

Dit glas in lood raam lijkt ook wel een sleutel of aanwijzing in zich te bergen om iets op te lossen.

Bij het vorige kunstvoorwerp werd de hint al gegeven en ook hier kreeg ik het idee dat deze kunstuiting méér was dan zomaar een abstracte afbeelding. Het was niet alleen een lust voor het oog, maar het raam kon wellicht ook gebruikt worden als sleutel of aanwijzing om iets op te

lossen. Ik aarzelde dan ook niet en maakte ook van dit raam een foto, zodat ik de afbeelding desgewenst later, op een andere plek, zou kunnen raadplegen.

Met het bekijken van dit grote glas in lood raam, was ik eigenlijk het prieeltje dat midden in de zaal stond opgesteld, voorbij gelopen. Nu besteed ik de drie ronde treden en zag dat dit bouwwerkje vooral diende om opnieuw een schakelboek een prominente plaats te bezorgen. Het boek lag op een stenen sokkel, die midvoor in het prieeltje was neergezet. Eén blik op de foto was genoeg om te constateren dat ik mij over de terugreis geen zorgen hoefde te maken, zelfs als ik geen reisschakelboekje bij mij zou hebben. De foto toonde namelijk het deels verwoeste prieeltje uit Kadish Tolesa, dus dit boek zou mij regelrecht

Ook dit prieeltje bevat een sokkel met een schakelboek, die mij naar Kadish Tolesa terug kan brengen.

terugbrengen naar mijn uitgangspunt. Het DRC-stempel op de linker pagina toonde aan dat het gebruik van ook dit schakelboek in orde werd bevonden.

Terugschakelen deed ik echter nu nog niet, want ik had hier nog lang niet alles gezien. Wat bijvoorbeeld te denken van de voorwerpen die voor het prieeltje, aan de korte wand van deze zaal waren aangebracht? In deze wand zat in een grote rechthoekige nis een groot metalen frame bevestigd. Daarin zaten vierkanten en

rechthoekige buizen geklemd, waarvan de laatste bij de hoeken waren ingesneden. Het vierkant was daar als het ware 'doorheen' gemonteerd, zodat er opnieuw een kunstzinnig meetkundig frame was ontstaan. Bovendien waren daarachter ook nog buizen aangebracht die vanuit het centrum van het frame als een soort stralenkrans naar buiten liepen en daar in de wand zaten verankerd. In het centrum zat een kleiner vierkant met inkepingen en daarin was wederom een glas in lood raam gemaakt, dat ditmaal een écht abstract patroon leek uit te beelden. De stukjes glas leken nu volkomen willekeurig van kleur en vorm te zijn, al had de ontwerper wel de wat donkerder kleuren nabij de hoeken vastgemaakt en de gelige stukjes in het hart, waar deze ook nog door een metalen cirkel met een viertal rechthoekige uitsparingen werd omgeven. Aan de zijkanten, boven- en onderkant van het omringende rechthoekige frame zaten echter ook nog een viertal kleine glas in lood raampjes, in de vorm van een paddenstoel. Hoewel de gebruikte stukjes glas daarvoor niet gelijkvormig waren, konden deze vier vormen qua kleur en uitstraling, toch als identiek worden beschouwd.

Dit lijkt een echt abstract kunstwerk te zijn. Toch maak ik er een foto van.

Hoewel ik mij niet kon voorstellen welke puzzel ik eventueel met deze vijf glas in lood ramen kon oplossen, had het geheel toch een zeer prominente uitstraling. Ik maakte er dus een foto van met mijn KI.

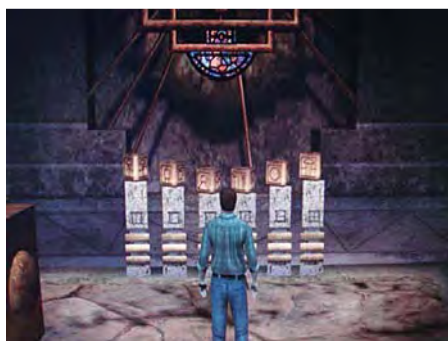
Nee, de echte puzzel trof ik daarvoor aan, op de vloer onder het glas in lood raam.

Daar stonden een zestal driehoekige sokkeltjes opgesteld, waarvan de buitenste twee het grootst waren, de twee daarnaast aan weerszijde iets kleiner en de twee kleinste stonden in het midden. Op de voorkant van ieder sokkeltje was een D'ni cijfer gekerfd, ik herkende van links naar rechts de cijfers 'één' tot en met 'zes'. Dat was nog niet zo bijzonder, maar dat gold wel voor de driehoekige blokjes die op de sokkeltjes waren bevestigd en die in een aanhoudend gestaag tempo ronddraaiden!

De echte puzzel lijkt zich op de vloer onder het raamwerk te bevinden.

Ik bekeek de roterende blokjes nader en zag dat ieder voorzien was van een drietal afbeeldingen,

Wat dit te betekenen heeft, weet ik niet. Ik leg de 18 plaatjes toch maar fotografisch vast.

die wel enig onderling verband lieten zien. Op de eerste sokkel bijvoorbeeld, zag ik op het eerste plaatje een afbeelding van zo'n reuzenboom. Op het tweede plaatje liepen de takken die vanuit de kruin kwamen, echter naar de zijkant weg. Het derde plaatje leek weer op de eerste, met dat verschil dat er naast de stam, vlak onder waar deze zich vertakte, aan weerszijde een stip was aangebracht. Ook op de andere sokkeltjes was iets dergelijks te zien. Op de vijfde bijvoorbeeld was het eerste plaatje een simpele cirkel, op de tweede afbeelding was deze door een horizontale en een verticale lijn in vier gelijke

stukken opgedeeld. Op het derde plaatje was alleen de cirkel en de verticale lijn overgebleven. Het blokje op de tweede sokkel had als basis een vierkant, de derde de combinatie van een driehoek en een cirkel en het vierde blokje leek een combinatie van verschillende vierkanten en rechthoeken uit te beelden. Tot slot kwam op het zesde blokje weer de reuzenboom tevoorschijn, waarbij de basisvorm een boom was met maar liefst drie stammen.

Ik had geen idee wat dit allemaal te betekenen had, maar het leek mij niet onverstandig om ook dit bewegende schouwspel fotografisch vast te leggen. Gelukkig draaiden de blokjes synchroon in de rondte en toonden ze ook alle zes tegelijkertijd een zijde, zodat ik met slechts drie foto's in totaal, alle achttien afbeeldingen op de blokjes kon vastleggen.

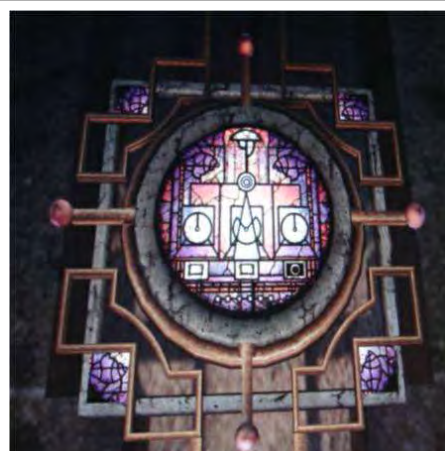
Er bevindt zich nog een bewegend object in deze expositiezaal.

Doorlopend naar de linkerkant van de zaal, zag ik dat de zes roterende blokjes niet het enige bewegende kunstobject was. Tussen de pilaren hing hier in een ingewikkeld gevormd frame opnieuw een groot rond glas in lood raam. De ronde rand was opgedeeld in allerlei vakjes, die ieder voorzien waren van een D'ni cijfer. Opvallend was dat deze rand langzaam, met de wijzers van de klok mee, in de rondte draaide. Te zien was dat de meeste vakjes bruinig van kleur waren, maar daartussen waren ook anders gekleurde vakjes aangebracht, ik ontwaarde

drie rode, drie witte en ook evenveel groene en blauwe hokjes. Die kleuren leken duidelijk te passen bij de vier objecten in het midden van het raam. Binnen een meer abstract patroon van langwerpige rechthoeken en lijnen, waren daar naast elkaar een rode, witte, groene en blauwe 'fles' aangebracht. Althans, deze vormen deden nog het meest aan lange, slanke flessen denken.

Ik hief mijn hand met de KI om van het geheel een foto te nemen en bestudeerde daarna de cijferrand. In totaal telde ik 28 vakjes, die getooid werden door de getallen '1' tot en met '4'. Waren die getallen willekeurig over het patroon verdeeld, of niet? Nader aandacht gaf ik aan de twaalf vakjes die anders gekleurd waren. De drie rode waren van de cijfers '2' tot en met '4' voorzien, en dat gold ook voor de drie groene. Bij de drie witte vakjes ontbrak juist het cijfer '4' en bij de drie blauwe de '2'. Hmmm... was dit toeval, of had het een diepere betekenis? Ik besloot hoe dan ook deze bevinding in mijn geheugen op te slaan.

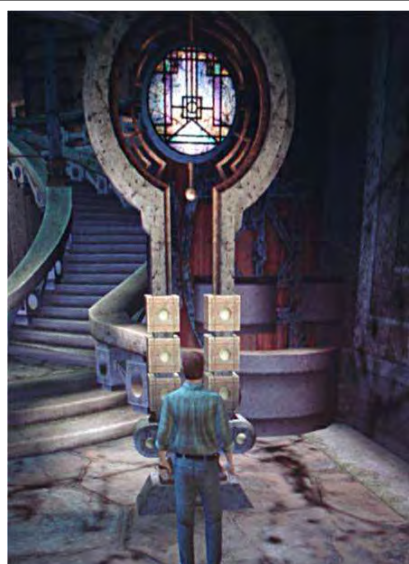
De volgende nis in de zaal was opnieuw ingeruimd voor een prachtig glas in lood raam, gevat in een, min of meer, vierkant frame, waarin op de hoeken een klein vierkant glas in lood raampje was verwerkt, in paarsige kleuren. Het lood leek hier wel een blad uit te beelden. Dat was te rijmen met de grote afbeelding op het ronde raam in het centrum. Daar waren drie van die reuzenbomen afgebeeld, waarvan de ene

Het volgende glas in lood raam is ook prachtig, maar wat betekent het?

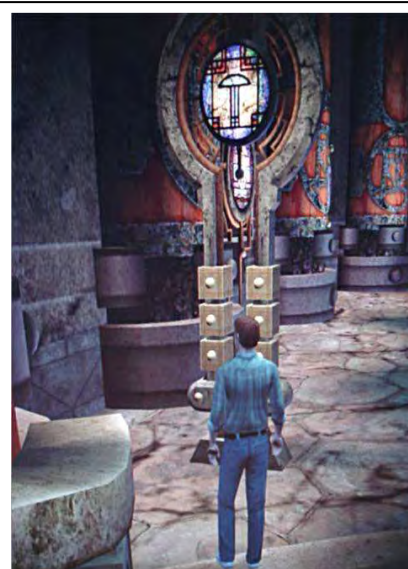
bovenaan in het midden in crème kleurig glas was afgebeeld en 'belangrijker' leek te zijn dan de andere twee aan de zijkanten, die in meer op de achtergrond en in paarsige stukjes glas waren uitgebeeld. De gelige boom in het midden leek tevens daaronder een cirkel te openen, terwijl die daar aan weerszijde, gesloten bleven. Ik had geen idee wat hier werd uitgebeeld. De hele afbeelding was symmetrisch, maar toch weer niet helemaal, want onder de middelste, deels geopende cirkel en de linker, bevond zich een licht rechthoekje. Onder de rechter cirkel was echter een donker rechthoekje aangebracht met daarin een licht cirkeltje. Goed, dan maar weer een foto nemen en dit plaatje raadplegen zodra dat nodig was.

Zo begon het erop te lijken dat ik mijn onderzoek hier vrij snel kon afronden, hoewel daar natuurlijk nog de eerste verdieping was. Voor ik weer bij de trappen arriveerde, stuitte ik daar opnieuw bij een zelfde sculptuur alwaar links de reuzenboom was bevestigd. In deze sculptuur zat opnieuw een, ditmaal kleiner glas in lood raam vastgemaakt. Het was een afbeelding van lijnen en rechthoeken, met in het centrum

De sculptuur die nabij de trappen staat opgesteld...

een klein vierkant met daarin een cirkel. Daaronder was een driehoek aangebracht. Dit raam leek geen oplossing voor een puzzel in zich te herbergen, maar toch maakte ik er voor de zekerheid een foto van. Ik zag trouwens dat aan de andere kant een ander raam was aangebracht, die op een kleurrijke manier in een

... bevat zelfs twee verschillende glas in lood ramen!

vierkant een reuzenboom uitbeeldde, met in totaal twee stammen. Ook die afbeelding werd door mij gekiekt.

Aldus had ik mijn rondgang in de zaal hier beneden voltooid en belandde ik opnieuw

Deze wegafzettingen, door de DRC geplaatst, maken dat de omgang en de deuren onbereikbaar blijven.

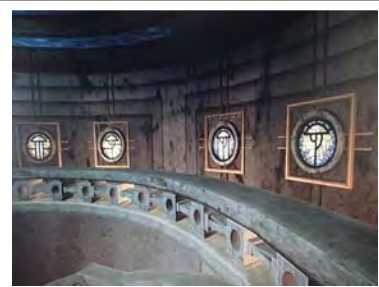
op het bordes aan de voet van de twee trappen. Wat zou ik boven aantreffen? De linker trap bracht mij op de eerste verdieping, alwaar de trappen uitkwamen op een rondgang, die ik echter niet kon betreden. Mijn weg werd versperd door een tweetal wegafzettingen die de DRC hier had geplaatst en ditmaal op zo'n manier, dat ik deze hindernis niet kon omzeilen. Dat was jammer, want daarachter bevond zich een korte gang die uitkwam bij een tweetal deuren. Midden op deze deuren was een lichtgevende blauwe knop aangebracht, die suggereerden dat deze deuren wel te openen

waren. Helaas, vanuit mijn positie kon ik die handeling niet verrichten. Ik hield mijn KI boven de afzetting en richtte deze naar de deuren, maar ditmaal gaf het apparaatje geen puls af. Jammer... dan maar niet.

Rondkijkend was te zien dat de omgang zelf geen nieuwe verrassende zaken zou opleveren. Alleen aan de wanden waren zowel links als rechts een viertal glas in lood ramen aangebracht. Rechts waren vier verschillende afbeeldingen van de reuzenbomen te zien, waarvan ik er drie al op de roterende blokjes beneden had gezien. De vier glas in lood ramen links lieten variaties op het vierkant, de cirkel en de driehoek zien. Ditmaal kwamen alleen de achterste twee overeen met die ik beneden had gezien en waren de eerste twee afbeeldingen nieuw voor mij. Ik liet mijn zéér portable fototoestelletje daar opnieuw plaatjes van schieten.

Vanaf deze positie had ik nog beter zicht op het donkere, met sterren doorspekte plafond dat hierboven het trappengat was aangebracht en dat door blauwige balken werd omzoomd. Dat was werkelijk heel knap gedaan. Je zou bijna zweren dat het dak open was en dat men zo rechtstreeks naar het nachtelijke uitspannel kon kijken. Ik tuurde en tuurde en kwam tot de slotsom dat ik geen bijna onzichtbare naden in het dak kon ontdekken. Was het hierboven tóch echt open? In strijd hiermee leek te zijn dat ik niet het minste briesje buitenlucht kon voelen en evenmin enig geluid kon horen. Ook bleven de sterren strak, onbeweeglijk op hun plaats. Toch een dak dus, misschien van glas? Ik besepte nu dat ik geen idee had waar ik mij bevond. Was dit een locatie elders in Kadish Tolesa, of ergens in D'ni, of in een heel ander Tijdperk? Hier ontbrak iedere referentie om daar uitsluitel over te krijgen.

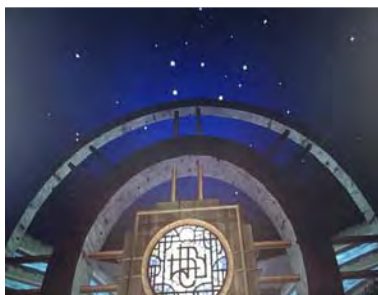
Na nog een ogenblik besloot ik dat ik hier alles had gezien wat er te zien was. Ik daalde via de rechtertrap af, ging naar het prieeltje en gebuikte het schakelboek om terug te reizen naar Kadish Tolesa.

Aan de wanden langs de omgang zijn in totaal acht...

... glas in lood ramen te zien, die een aantal plaatjes van de roterende blokjes tonen.

Ik kan niet bepalen of ik hier door een glazen dak naar de sterrenhemel kijk, of dat het hierboven toch echt open is.

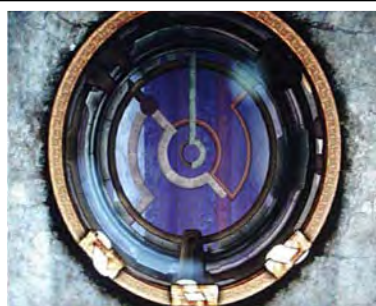
Hoofdstuk 22: De oplossing van het drieluik.

Ik werd precies in het midden van het prieeltje afgezet. Gezien mijn bevindingen in het museum leek het verstandig om de kijker die hier stond opgesteld, aan een nader onderzoek te onderwerpen. Allereerst viel het mij op dat de cirkelvormige metalen opstelling vlak achter de kijker wel wat overeenkomsten vertoonde met het glas in lood raam met de drie bomen en de cirkels daaronder, waarvan de middelste werd geopend. In die gesloten cirkels was namelijk vanaf de bovenkant een lijn getrokken die in het hart van de cirkel uitmondde in een dikke punt. Laat deze cirkelvormige rand nu ook een metalen stang tonen, die eindigde in een halfrond stangetje? De gelijkenis was duidelijk.

En dan was er natuurlijk het drieluik. Voor de drie glas in lood ramen staand, had ik al de indruk gehad dat de bovenste mij vaag bekend voorkwam. Ik tuurde door de kijker en

De verticale stang in het ronde metalen frame achter de kijker, lijkt te zijn afgebeeld op het glas in lood raam met de bomen en cirkels.

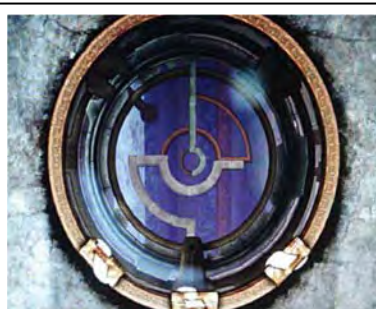

Het patroon in de kijker kan ik kloppend krijgen met het bovenste raam, door eerst de linker knop 4 x in te drukken...

raadpleegde vervolgens de foto die ik van dat raam had gemaakt. Zie je wel! Het was een vergelijkbaar patroon, dat echter op het raam op een andere manier was gekanteld dan ik hier door de kijker zag. Zou ik hetzelfde patroon hier kunnen reconstrueren?

Eens kijken... Met de linker knop kon ik het hele patroon verdraaien en met de rechter knop alleen de donkere metalen stang. In de kijker zag ik dat rechtsonder, op 'vijf uur' een kort, donkerbruin stangetje zat, met een knop aan het einde. Op het raam zat dit stangetje juist links bovenaan, op 'elf uur'. Door vier maal op de linker knop te drukken, kreeg ik deze op dezelfde positie.

Het hele patroon was nu dus een halve slag gedraaid. Ik zag dat de bruine stang niet in de juiste stand stond, maar die zou ik met de rechter knop kunnen corrigeren. Echter, de breedste en lichtste stang stond óók nog verkeerd, die moest ik één slagje zien door te draaien. Hoe kon ik dat voor elkaar krijgen? Al snel besepte ik dat mijn enige kans was dat de middelste knop dit kon bewerkstelligen. Eerder had ik de indruk gekregen dat deze knop hetzelfde 'deed' als de linker, maar achteraf bezien

... daarna de middelste knop één maal...

was dat natuurlijk totaal niet logisch. Waarom zou men drie knoppen maken, als twee al toereikend waren? Ik drukte éénmaal op de middelste knop en ja hoor! Het hele binnenpatroon verdraaide één slag. Ik had het de eerste keer dus verkeerd gezien. Er was een binnenpatroon en een buitenste ring. De linker knop deed zowel de ring als het patroon verdraaien en de middelste knop alleen het patroon. Met de rechter knop tenslotte, kon men alleen de binnenste dunne bruine ring verdraaien die, zo zag ik nu, ook wat meer naar achteren lag en daarom deels verscholen zat

achter de dikste, lichte stang. Ik kreeg het idee dat het glas in lood raam toch niet alle kleine details precies kon weergeven, maar nadat ik de rechter knop vijf maal achtereen had ingedrukt, had ik toch de indruk dat de dunne bruine stang nu ook in de stand stond zoals op dit raam werd uitgebeeld.

Half verwachtte ik dat er nu iets 'leuks' zou gebeuren, maar dat viel tegen! Sterker nog, er gebeurde helemaal niets! Maar misschien was dat wel begrijpelijk. Er was immers sprake van een drieluik en

ook het andere raam met de bomen en de cirkels suggereerden dat deze puzzel pas af was zodra er driemaal aan een patroon was gesleuteld. Zouden er elders in dit Tijdperk nog twee andere kijkers staan opgesteld? Het werd, kortom, hoog tijd om hier verder op onderzoek uit te gaan.

Rondkijkend had ik eerder al gezien dat ik deze plek alleen maar kon verlaten via hetzelfde, slingerende pad tussen de reuzenstammen door als waarlangs ik hier was gekomen. Het was echter maar een korte wandeling en al snel arriveerde ik op de open plek die tevens als 'schakelingang' van dit Tijdperk diende.

Ditmaal liep ik naar het rechter pad, waarvan de ingang ook door een soort poort werd gemarkeerd. Deze was iets luxer uitgevoerd dan die bij het begin van het linker pad. Zo was er aan de zijkant een lantaarn bevestigd, die zelfs brandde. Toch was ook deze poort op een vreemde manier incompleet. De boog liep helemaal door, maar de linker voet van de boog ontbrak deels en sowieso leek de boog te smal te zijn om de hele ruimte tussen de twee stammen hier, te overbruggen. Daarom bleef het linkerdeel op een vreemde manier in de lucht hangen. Aan de linker stam was een tweede aanzet tot een stut en een boog gemaakt, maar deze zat hoger en ook iets naar achteren. Bij de andere poort had ik nog gedacht dat dit was veroorzaakt door een verschil in groeitempo van de twee reuzenbomen, maar hier werd duidelijk dat deze twee delen nooit en te nimmer in elkaar zouden kunnen passen. Net als bij het frame bij de kijker moest ik concluderen dat dit wellicht onder de noemer viel van een kunstzinnige bouwstijl. Schouderophalend liep ik onder de poort door en volgde het smalle pad, dat al na enkele meters vrij scherp naar rechts afboog. Daar verbreedde het pad ietwat en kwam ook wat lager te liggen. In deze laagte had zich een poeltje gevormd. Ik waadde door het ondiepe en heldere water. De bodem van de poel was iets zachter geworden en ik zag dat ik daar een paar donkere voetstappen op achterliet, die echter na een ogenblik vervaagden. Het leek er dus op dat deze keiharde grond tóch water kon opnemen, zij het moeizaam.

Al snel arriveerde ik daarna bij een tweede soort poort, maar het bouwwerk dat hier op het pad was aangebracht, leek meer een kruising te zijn tussen een poort en een stenen sloepenrad, met een grote, ronde doorgang in het midden. Ook dit bouwwerk kende de luxe van een brandende lantaarn en ik verbaasde mij er maar niet meer over dat ook dit bouwsel de indruk wekte deels kapot of onafgebouwd te zijn. Aan de

Al snel arriveer ik bij een tweede soort poort.

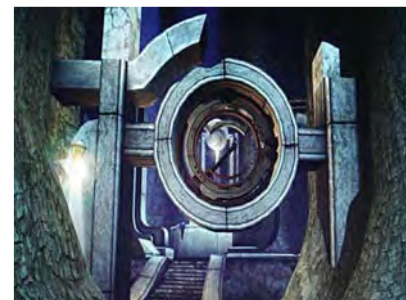
zijanten leken ook een paar brokstukken te liggen, maar ik had nu gereede twijfel of die stukken steen inderdaad van deze vreemde poort waren afgebrokkeld.

Opnieuw waadde ik door een plas, die precies onder de ronde doorgang was gevormd. Daarachter was het pad behoorlijk smal en kende wat hoogteverschillen. Klaarblijkelijk hadden de enorme wortels van de reuzenbomen de grond hier soms wat omhooggewerkt.

Nu arriveerde ik zowaar bij een tweesprong. Rechts werd het pad behoorlijk breed en stond

er verderop een klein toestel opgesteld, terwijl naar links de route juist erg smal werd.

Al na een korte afstand bevond zich echter boven de linkertak een grote stenen cirkel, waarbinnen een rond metalen frame was aangebracht. Deze leek op het frame dat ik achter de kijker op het prieeltje had zien staan. Ik wandelde dus die kant op en zag dat ik op het goede spoor zat. De stangen die ik in het ronde frame kon ontwaren, leken inderdaad sprekend op die uit het eerste frame, al stonden ze uiteraard wel in een andere stand. De kijker, waarmee ik dit hier zou kunnen instellen, zou wel op het bouwsel staan opgesteld, dat hierachter opdoemde.

Binnen een grote stenen cirkel is het tweede metalen frame aangebracht.

Achter het prieeltje bevindt zich de open plek met het frame waar de eerste kijker op uitkijkt.

Bij gebrek aan een betere naam, noemde ik ook dit bouwsel maar een prieeltje. De route rondom was hier niet weggezakt, en een ditmaal gave stenen trap bracht mij op het centrale verhoog. Daar was te zien dat dit object toch ook niet geheel onbeschadigd was. De grote ronde, meer dan manshoge sokkel met een doorsnede van wel vier meter, vertoonde links een lelijke scheur. Het bleek dat deze sokkel het eigenlijke prieeltje was en dat de wat hoger gelegen grond hier wel deels was weggebrokkeld. In de aldus ontstane holtes had zich water verzameld dat er alles behalve helder

uitzag en ook niet zo fris rook.

Een simpele stenen trap links maakte het mogelijk de sokkel te beklimmen. Verder naar links zag ik trouwens de open plek tussen de stammen alwaar het ronde metalen raamwerk was bevestigd waar de eerste kijker naar uitkeek. Terwijl ik de trap beklom, viel mijn oog op een nis in een boomstam daar vlak naast. Het leek er sterk op dat op de rechthoekige steen die daar lag, een reisdoek zat geplakt. Daar moest ik strakjes dan maar een kijkje nemen, eerst zien of hier de tweede kijker stond opgesteld.

Naast de trap zie ik in een nis een steen liggen, met daarop geplakt een schakeldoek.

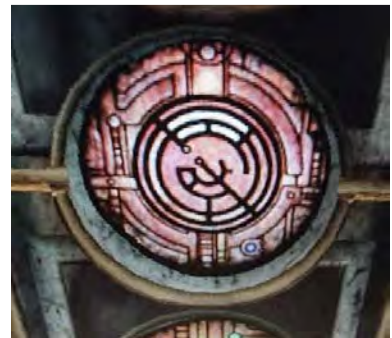

Ik tuur door de tweede kijker.

Dat was het geval. Ook vlak achter deze kijker was een rond, metalen raamwerk opgetrokken. Het toestel keek verder naar het tweede raamwerk waar ik zojuist onderdoor was gelopen. Ik tuurde door de kijker en het uitzicht was vergelijkbaar met dat van de eerste kijker, al was duidelijk te zien dat het spel van verbogen stangen inderdaad wat ingewikkelder was geworden. Goed turend zag ik dat dit kwam omdat het patroon van de éérste kijker hier ook werd weergegeven en dat daar doorheen het tweede patroon verweven zat. Hier zou ik wellicht alleen die grote, donkere dwarsstang die nu op 'vijf uur' zat, kunnen verdraaien,

alsmede de brede lichtere stang aan de bovenkant en de dunne, iets donkerder metalen stang onderaan het patroon. Ik raadpleegde mijn KI en zocht de foto van het tweede glas in lood raam van het drieluik op en bestudeerde die nauwgezet.

Hmmm...het leek erop dat deze klus hier vrij snel tot een goed einde kon worden gebracht, want vrijwel alle stangen leken al goed te staan! Zo te zien moest ik alleen de dunne bruine stang een drietal slagen verdraaien en dat kon ik met de rechter knop doen. Mooi! Dat was een stuk eenvoudiger dan ik eerst had gevreesd! Na deze simpele handeling bekeek ik beide patronen kritisch, maar kon ik daar geen enkel verschil meer in ontdekken. Prachtig, nog één patroon te gaan!

Door goed te kijken naar de foto van het tweede raam, is het een koud kunstje...

...het tweede patroon daarmee identiek te maken. Ik hoef slechts de rechter knop drie maal in te drukken.

Ik daalde de trap weer af en nam even de tijd om een kijkje te nemen bij die steen met de reisdoek die daar in de nis lag. Het plaatje op de doek was donker en toonde weinig details, maar dat wat ik wél zag, maakte duidelijk dat deze schakel mij opnieuw op een plek in de oude Uru zou brengen. Interessant, maar ik besloot toch om deze schakel nu nog niet te gebruiken. Ik wilde eerst hier nog wat verder rondneuzen en als het even kon, snel op de derde kijker en

Ik tref hier ook de tweede reisdoek aan.

het laatste patroon stuiten! Het leek er trouwens op dat ik die derde kijker, bij nader inzien, al in de verte had zien staan, bij de splitsing de andere kant op!

Alvorens deze plek te verlaten, nam ik even de moeite om rondom de sokkel te lopen. Dat was een goed besluit, want aan de andere kant zat daarop een reisdoek geplakt, de tweede uit dit Tijdperk. Ik drukte mijn hand op het handsymbool en tevreden zag ik hoe op de reisdoek tezamen met het bekende gerommel, zowel de duim als een deel van de handpalm, paarsig oplichtten. Goed, dan was ik nu

Het toestel dat aan het eind van de rechter tak staat opgesteld, is inderdaad de derde kijker.

klein bassin aanwezig. Vanuit het hart van het apparaat stroomde water door middel van een mini watervalletje in het bassin. Het geheel werkte dus op waterkracht.

Rondturend zag ik dat het tweede metalen framework waar de kijker naar keek, hier ook op de grond stond gemonteerd. Het stond een flink stuk verderop, aan het eind van deze open plek, op een rechthoekige sokkel.

Het tweede frame staat een eind verderop opgesteld. De boom daarachter is van zijn bast ontdaan.

ingesteld, dan zou dat wellicht hier zijn. Ik liep terug naar de kijker en tuurde erdoor. Het zag er ingewikkeld uit, maar toch minder dan ik had verwacht. Het was niet zo dat ik hier nu zowel het eerste als het tweede patroon zag en dat ik daar doorheen nu ook nog eens een derde moest instellen, nee, het eerste patroon was hier weggelaten en ik zag alleen het tweede. Het derde patroon moest van zó ver dichterbij worden gehaald, dat dit duidelijk donkerder van kleur was dan patroon 'twee'. Ik pakte mijn KI erbij en bekeek de foto van het patroon op het derde glas in lood raam.

Als eerste zag ik dat het korte stangetje, dat hier op 'tien uur' zat, op het raam op de 'zes uur' positie, onderaan dus, was te vinden. Dit stangetje kon ik alleen verdraaien met de linker knop. Na drie slagen stond deze goed, maar was natuurlijk ook wel de rest van het patroon meegedraaid. Ik begon er echter al handigheid in te krijgen. Met de middelste knop kon ik nu de brede witte stang, die er

klaar om mijn onderzoek verder voort te zetten.

Bij de tweesprong liep ik nu rechtdoor en arriveerde zo snel bij het toestel, dat inderdaad de derde kijker bleek te zijn. Het frame daar pal achter was op de grond gemonteerd en hier had ik royaal de ruimte om daar omheen te wandelen. Daardoor kreeg ik te zien welk mechanisme werd gebruikt om de stangen te verdraaien. Onder het frame was een

De kijker werkt op waterkracht.

klein bassin aanwezig. Vanuit het hart van het apparaat stroomde water door middel van een mini watervalletje in het bassin. Het geheel werkte dus op waterkracht.

Rondturend zag ik dat het tweede metalen framework waar de kijker naar keek, hier ook op de grond stond gemonteerd. Het stond een flink stuk verderop, aan het eind van deze open plek, op een rechthoekige sokkel. In tegenstelling tot de eerste twee, was dit patroon in een veel kleiner frame gevat, van ongeveer gelijke afmeting als de frames die pal achter de drie kijkers stonden opgesteld. Vooral de brede, lichte stang was nogal ingewikkeld van vorm, maar zo wel erg herkenbaar. Enfin, met behulp van de foto die ik van het onderste raam had gemaakt, moest ik er wel uit kunnen komen?

Ik zag trouwens dat achter het sokkeltje met het frame, de boom een andere structuur had, alsof in de vorm van een grote, V-vormige nis, alle bast was weggeschrapt. Hmm... áls er iets zou gebeuren nadat ik het derde patroon juist had

Ik bekijk de foto van het derde, onderste glas in lood raam.

Allereerst manoeuvreer ik het korte stangetje naar 'zes uur' door de linker knop drie maal in te drukken.

Daarna krijg ik de brede, lichte stang in de juiste positie door de onderste knop 7 x in te drukken. De dunne stang volgt door de rechter knop 3 x in te drukken.

van deze afstand meer grijs uitzag, in de goede stand zetten. Kijkend naar de foto leek het alsof deze juist één slagje te ver was doorgedraaid en zo was het ook. Ik moest de onderste knop zeven maal indrukken om deze in de correcte positie te krijgen. Nu alleen de dunne stang nog. In de kijker leek het wel dat deze alleen uit twee losse ronde stukken bestond, maar ik vermoedde dat het rechte verbindingstukje tussen deze twee delen achter de dikkere grijze stang verborgen zat. Volgens de foto moest dat dwarsstukje, dat nu op 'twee uur' zat, naar 'negen uur' worden verplaatst, drie slagen met de rechter knop dus. Turend naar de foto, zag ik dat ik dan nog een tweede dwarsbalkje zou missen. Maar dat probleem zou zich vanzelf oplossen, als dat tweede balkje momenteel achter de ándere dwarsbalk van de brede grijze stang verstopt zat. Beide aannames bleken te kloppen. Nadat ik de rechter knop drie maal had ingedrukt en het, volgens mij, correcte patroon was geschapen, bleek het niet eens nodig te zijn om te controleren of ik het inderdaad goed had gedaan. Er weerklonk een zwak gerommel en in de kijker was te zien hoe de houten wand zonder bast wegdraaide en dat er daarvoor in de plaats een opening verscheen! Ik liep er naar toe en zag dat een van de reuzenbomen

hier kennelijk hol was en nu dienst deed als draaideur. Ik wou al door de deuropening naar binnen stappen, maar...

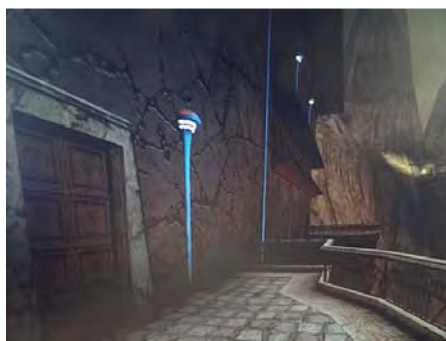
Hoofdstuk 23: Pauze in Uru.

...bedacht bijtijds dat ik hier nog niet alles had gezien. Nadat ik een insect had weggeslagen die hier ietwat hinderlijk om mijn hoofd zoemde – het was het eerste dierlijke leven dat ik hier aantrof – besloot ik op mijn schreden terug te keren. In een nis bij de sokkel van de tweede kijker lag immers nog die steen, met daarop geplakt een schakeldoek. Nu ik de eerste belangrijke vorderingen had gemaakt in dit Tijdperk, leek mij de tijd rijp voor een kleine pauze ergens anders. In een hernieuwd uitstapje naar de oude, onderaardse D'ni stad, de Uru, had ik wel zin.

Opnieuw bij de nis in de reuzenboom aangekomen, bestudeerde ik de foto nader, maar net als bij de eerste keer, kon ik niet veel meer ontdekken dan dat de plek van deze foto in de oude Uru te vinden moest zijn. Na de bevestiging dat ik mijn reisschakelboekje nog steeds bij mij droeg, besloot ik naar die locatie te schakelen.

Al snel arriveer ik bij de nis in de reuzenboom, waarin de steen ligt met daarop een reisdoek.

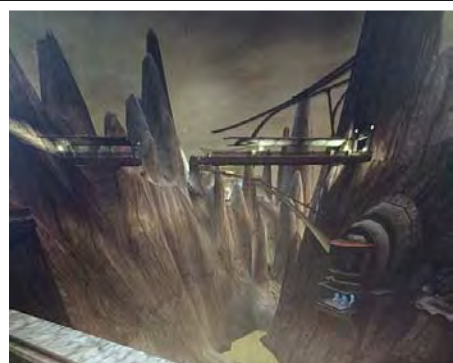
De reisdoek brengt mij opnieuw op het balkon van een D'ni woning.

Helaas, net als de vorige keren werd ik op een locatie neergezet alwaar mijn bewegingsvrijheid zeer beperkt werd. Opnieuw stond ik ditmaal op een balkon, dat qua vormgeving veel overeenkomsten vertoonde met het balkon dat uitzicht bood op een buitenwijk van de stad en de watertuin. Ik liep naar de rand en zag meteen waar ik mij bevond. Net als tijdens mijn vorige bezoek aan deze stad, keek ik uit op het rijtje woningen die grotendeels in de rotsen waren gebouwd en naar de, tot op grote diepte, afgebrokkelde weg daarvoor. Vanaf het dak van

de woning die uitkeek op het plein met de openbare gebouwen, had ik dit tafereel van meer opzij gezien. Het balkon van de woning waar ik nu stond, bevond zich echter recht tegenover deze 'straat'.

Over de balustrade leunend, zag ik nu wat de oorzaak was van deze instorting. In de diepte stroomde een rivier, die zich hier in de loop van de tijd verder had ingesneden. Tja, op tijden met een hoge waterafvoer kon er dan wel eens wat van de steile oevers afbrokkelen en dat was wat er hier wellicht was gebeurd. Mijn oren vingen ook, ietwat hol, het monotone geluid van stromend water op, wat echter niet direct van hier beneden kwam. Het peil van de rivier leek nu namelijk behoorlijk laag te staan en het water stroomde zeer rustig.

De lucht was hier nogal vochtig en te zien was dat het dak van de enorme grot grotendeels aan het oog werd onttrokken, vanwege lage wolkenflarden die

Een rivier heeft de kloof uitgesneden en de instorting veroorzaakt.

daaronder rondrepen. Die wolken werden door het lichtgevende water van het meer, dat overigens vanaf hier niet zichtbaar was, in een bruinige gloed aangelicht. Zo kreeg de bezoeker werkelijk de indruk hier 'buiten' te vertoeven, terwijl deze grot in werkelijkheid ergens diep onder de aarde was te vinden. Het enige waaraan dat wellicht was te merken, was de relatief hoge temperatuur, dit in tegenstelling tot de heersende atmosfeer in de meeste grotten.

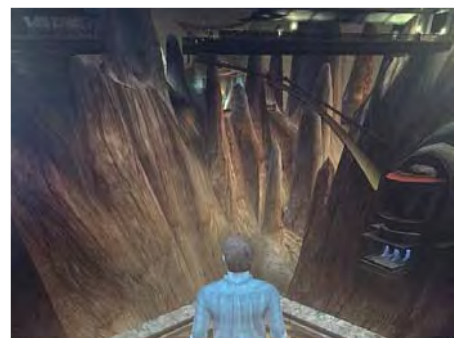
De verbrokkelde straatweg verdwijnt links in een tunnel en gaat rechts over in een brede, stenen trap.

Na deze constatering blikte ik verder in het rond. Te zien was dat de verbrokkelde weg rechts overging in een brede trap, die wellicht ergens in de buurt van dat plein zou uitkomen. Het dak van het gebouw waarop ik eerder had gestaan kon ik niet met zekerheid identificeren, maar de rand daarvan leek ginds tegen de hemel af te steken. Aan de andere kant liep de verbrokkelde straatweg via een tunnel de rots in, maar onmiddellijk daarachter was een enorme voorgevel te zien, die uit de rotsen stak. Dit zeer grote bouwwerk kon geen gewoon huis zijn, maar

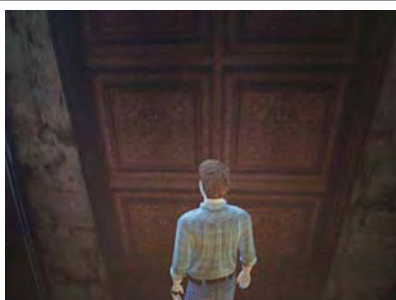
wat het wel was? Het leek wel een reusachtig overdekt uitzichtplateau te zijn, maar in het schemerdonker kon ik te weinig details onderscheiden om dat met zekerheid te zeggen. Het plateau leek wel aan het einde van een gigantische buis vastgemaakt te zijn, maar het geheel was tot meer dan tien meter in de diepte aan de rotsen verankerd. Onder het halfronde balkon zat een kleiner rechthoekig plateau, met drie pilaren, dun van boven en dikker beneden, die een zwak blauwig licht uitstraalden. Daaronder liep de fundering nog een heel eind door en tot slot leek er aan de voorkant een metalen baldakijn bevestigd te zijn. Nee, dit bouwwerk was één groot vraagteken voor mij.

Het bouwsel daarachter zag ik hier niet voor de eerste keer en had in ieder geval wel een duidelijke functie. Het was een brug, die deze rivierkloof overspande. De bezoeker kon deze route nu echter niet meer nemen, want een deel van de brug was ingestort, waardoor er een hiaat van pakweg vier of vijf meter was ontstaan. Ondanks dat, brandden er zowel aan het begin als aan het eind van de brug nog steeds een paar lampen en ook op het langste brugdeel waren nog een paar lantaarns ontstoken. Trouwens, ook langs de straatweg hier tegenover deed de verlichting het nog. Net als in de buitenwijk gaf dit de illusie dat deze stad helemaal niet verlaten was, maar verbeelde ik mij dat er zo maar opeens een paar mensen vanuit de woningen tevoorschijn zouden komen, of dat er wandelaars de trap zouden afdalen. Dat gebeurde echter niet.

Langs deze rotswand zag ik trouwens dat er nog een woning aanwezig was, die voorzien was van een groot, halfrond balkon. Dat dit hier een woning was, kon worden geconcludeerd uit het feit dat er een grote houten deur op dit balkon uitkwam. Deze werd geflankeerd door een tweetal lampen, die een blauwig licht verspreidden. Tegen beter weten in liep ik naar de paneeldeuren, in een poging deze te openen. Aan de buitenkant zat echter niet eens een deurkruk! Mijn pogingen

Van het gebouw rechts kan ik geen chocola maken en de brug is deels ingestort.

De paneeldeuren hebben niet eens een deurkruk! Open krijg ik ze dan ook niet.

hadden dan ook geen succes. Ik drentelde nog even rond op het balkon, maar moest toch sneller dan ik eigenlijk had gewild, tot de conclusie komen dat ik hier alles had gezien wat er te zien viel. Na een ogenblik sloeg ik dus maar mijn reisschakelboekje open en schakelde terug naar mijn Relto.

Daar aangekomen, was het geen verrassing om te zien dat mijn 'schakelboekenkast' met één boek was uitgebreid. Naast het oranje boek was nu een paars exemplaar verschenen. Zowel boven, als onderaan de rug was als versiering een van de tekeningetjes van de roterende blokjes weergegeven. Ik pakte het

boek en sloeg het open. Daarin trof ik wederom de reisboekenlegger aan op de eerste twee pagina's en op de volgende rechter pagina stond de foto met de olifantspoten, waarvan ik nu wist dat het de onderkant van de stammen van de reuzenbomen waren.

Het was duidelijk dat ik opnieuw naar Kadish Tolesa zou moeten schakelen, want er was daar nog genoeg te ontdekken. Toch zette ik het boek even terug, want ik was nieuwsgierig of de nieuwe plek in D'ni waar ik zojuist was geweest, ook vanaf hier bereikbaar zou zijn. De locatie op het platte dak had ik hier niet aangetroffen en nog steeds trof ik in het meest rechtse boek alleen een foto van de buitenwijk aan en een ander plaatje dat een donkere draaikolk toonde. Jammer...

In een opwelling greep ik echter het boek daarnaast, waarin de link naar het kantoor van Douglas Sharper zat. Ik herinnerde mij nu namelijk dat ik vanuit het raam van zijn kantoor ook de kapotte brug vanuit de verte had gezien. Misschien was het wel zijn kantoor geweest dat ik ginds in silhouet had gezien, om nog maar te zwijgen van het feit dat ik mogelijk zelfs op het dak van dat gebouw had gestaan!

Tot mijn verrassing was deze gok misschien wel een schot in de roos, want in dit boek zaten alle andere schakels naar de plekken in Uru waar ik tot dusver was geweest, namelijk het platte dak én het balkon. Een tweede verrassing was dat daar tussenin een plaatje zat van het museum waarbinnen ik had rondgelopen. Betekende dit dat deze expositieruimte zich óók in de oude D'ni stad onder de aarde bevond? Dat kon ik niet met zekerheid zeggen, maar feit was wel dat alle drie de andere locaties die nu in dit boek waren te vinden, hun einddoel ergens in die stad hadden. Tot het tegendeel werd bewezen, moest ik er dus maar vanuit gaan dat ik in een museum in Uru was geweest. Was dat misschien een van de openbare gebouwen die ik van een afstandje van de buitenkant had gezien? Ook dat antwoord moest ik schuldig blijven.

Goed, dan werd het nu hoog tijd om mijn onderzoek in Kadish Tolesa verder voort te zetten. Ik greep het paarse boek en aarzelde even of ik naar de beginplek in dit Tijdperk zou reizen, of dat ik gebruik zou maken van de reisboekenlegger. Qua afstand maakte dat niet zoveel uit, dus ik besloot maar rustig naar de open plek bij het begin van de twee wegen te schakelen. Ik pakte de foto er dus bij en legde mijn hand op het plaatje.

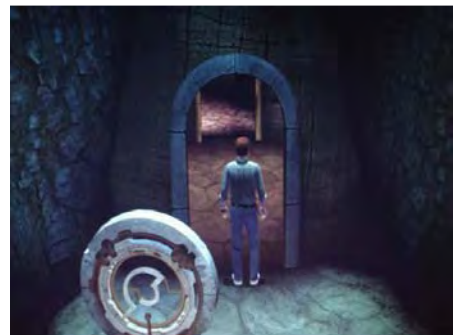

In mijn boekenkast is inmiddels ook het paarse Kadish Tolesa schakelboek verschenen.

Hoofdstuk 24: De vloer doen.

Na een snelle reis middels het schakelboek, gevolgd door een korte wandeling, arriveerde ik bij de boom die nu tot een doorgang was verworpen. De makers van dit geheel hadden zelfs de moeite genomen om de opening in de vorm van een poort, van een simpele omlijsting te voorzien. Ik liep naar binnen.

Het was onmiddellijk duidelijk dat ik mij hier in een enorme holle boom bevond, waardoor er nu een min of meer ronde ruimte met een doorsnede van een kleine vier meter was ontstaan, die echter zeer hoog was. Hoe hoog precies kon ik niet zien, want ik werd verblind door de lichtbundel van een hanglamp, die de ruimte hier verlichtte. Het inwendige van de boom was verder kaal, dus al snel wandelde ik door de opening die aan de andere kant in de stam, recht tegenover de ingang, was gemaakt.

Ik wandel de holle boom binnen.

Het leek wel alsof ik hier in een soort tussengangetje was aanbeland, waarbij de licht golvende wanden nog steeds de indruk wekten dat ik mij hier in het inwendige van een boom bevond. Alleen de aard van de vloer leek iets veranderd. Vooral nabij de wanden waren de vage hexagonale vormen sterk gebarsten, waarbij deze ondiepe scheuren roodachtig waren gekleurd.

Recht vooruit bevond zich een tweede poort, die min of meer de vorm had van een reusachtig, ouderwets sleutelgat. Het leek erop dat deze poort uitkwam op een soort balkon, dat uitkeek op een enorme zaal. Alvorens daar naartoe te lopen, viel mijn oog op een sokkel die hier langs de linker wand was geplaatst en die van een opvallende blauwe knop was voorzien. Ik drukte erop en meteen draaide de holle

Na het draaien van de boom is de ingang afgesloten geraakt, maar is er wel een reisdoek tevoorschijn gekomen.

reuzenboom een kwart slag, waarna de blauwe lamp doofde. De uitgang waardoor ik in dit gangetje was gearriveerd, was hierdoor van de rechter, naar de linkerkant gedraaid. Dat maakte op zich niets uit, maar vervelender was dat de ándere in- of uitgang dezelfde beweging had gemaakt en hierdoor nu was afgesloten. Ik kon dus niet meer teruglopen, maar na de eerste schrik besepte ik dat dit evenmin erg was. Desgewenst kon ik via mijn Relto en het Kadish Tolesa schakelboek toch weer naar het beginpunt in dit Tijdperk schakelen. Afgezien daarvan, was het toch wel goed dat ik op die knop had gedrukt, want op de wand die nu de

doorgang blokkeerde, was een reisdoek verschenen! Ik activeerde hem en zag nu de duim en de hele handpalm oplichten. Nu de vier vingers nog...

Zonder te talmen liep ik nu regelrecht naar de 'sleutelgatpoort' om te zien wat zich daarachter bevond. Het was inderdaad een soort balkon waarop ik belandde, maar dit balkon was inpandig aangebracht in een grote ronde en zeer hoge stenen ruimte. De vloer bevond zich zo'n acht meter onder mij en het plafond lag daar minstens

twintig meter boven. De muren waren uit grote, rechthoekige stenen opgetrokken, die echter verschillend van grootte waren en niet gemetseld leken te zijn, maar zorgvuldig opgestapeld, zoals men dat ook wel bij oude muren in Engeland en Ierland kon zien. Ter extra versteviging waren er wel op regelmatige afstanden dwarsbalken en pilaren aangebracht. Het was trouwens opvallend dat de ronde ruimte beneden het grootst was, terwijl de wanden nabij het plafond iets naar elkaar toe hielden, zonder dat er sprake was van een koepel. In het ronde gat dat overbleef was een reusachtige bolvormige blauwige lamp geplaatst, die daar als een soort planeet in de hoogte hing. Minstens zo opvallend was de mobile, bestaande uit gebogen stukken steen, die vanaf daar naar beneden hing. Dat

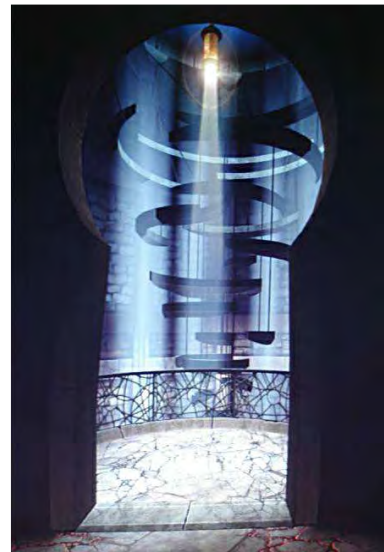
Aan het plafond hangt een grote, ronde blauwige lamp en een enorme mobile.

ding was minstens vijftien meter lang! Nee, de makers van dit Tijdperk hadden beslist wel oog voor schoonheid gehad!

Met een blik op de balustrade die van een ingewikkeld metalen draadwerk was vervaardigd, besloot ik af te dalen. Vanaf het balkon liep namelijk een vrij breed pad al spiralisierend langs de wanden langzaam naar beneden. Ten gerieve van de wandelaar, werd deze route ook nog eens door een aantal lampen verlicht die in de wandpijlers waren aangebracht. Ik zag dat ik zo

een complete cirkel zou beschrijven. Recht onder de plek alwaar ik hier de ruimte was binnengegaan, was opnieuw een balkonnetje gemaakt, dat nog een tweetal meters boven de grote ronde vloer was aangebracht. Onder dit balkonnetje was een deur aanwezig. Die moest bereikbaar zijn, want de route stopte niet bij dat uitbouwje. Hij liep daarna horizontaal door, om uit te komen bij een vijftal balkonnetjes, naast elkaar. Zelfs vanaf hier kon ik zien dat aan de voorkant van ieder balkonnetje een sokkeltje was geplaatst, met daarboven een blauw lampje. Merkwaardig... Pas links daarvan daalde een stenen trap tot aan het vloeroppervlak af. Ik liep door tot het balkon boven de deur en vanaf daar had ik een fraai zicht op de vloer.

Die zag er nogal ongewoon uit. Hij was gemaakt van een harde, gladde steensoort, een soort graniet. Dat was niet het opmerkelijkste, maar wel dat de afzonderlijke tegels waren gelegd in een patroon van louter cirkels, die echter heel verschillend van afmeting waren. De kleinste cirkel, min of meer in het midden van de vloer gelegen, had een doorsnede van amper één meter, maar de meeste waren een stuk groter. Sterker nog, een flink aantal waren zó groot, dat ze totaal niet op deze vloer pasten! Je zag daar dan ook maar een gedeelte van

De poort in de vorm van een sleutelgat, biedt toegang tot een ronde, en vooral hoge zaal.

De route spiraliseert langzaam naar beneden en komt uit bij een balkon, waaronder een deur aanwezig is.

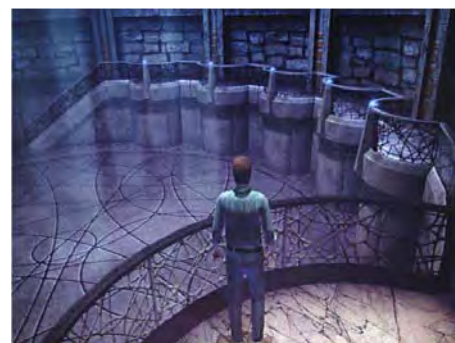
Het patroon op de vloer is opgebouwd uit een heleboel cirkels, die allemaal een andere afmeting hebben.

en de allergrootste exemplaren leverden alleen maar zwak gebogen lijnen op, die als bijna rechte lijnen van de ene naar de andere rand van de vloer liepen. Al die krommen en cirkels doorsneden elkaar op willekeurige plaatsen zo het leek, en zodoende kregen de afzonderlijke tegels heel verschillende vormen en afmetingen. De kleinste kon ik bij wijze van spreken met gemak in mijn broekzak stoppen, terwijl de grootste platen wellicht alleen door een paar krachtpatsers die hun krachten bundelden, getorst konden worden. Het was al een prestatie op zich dat alle voegen tussen de tegels overal

even breed waren en dat het totale patroon een complete cirkel opleverde!

Terwijl ik dit overdacht, was ik doorgelopen naar het eerste van de vijf balkonnetjes. Ook hier had ik goed zicht op de vloer, maar in feite verschilde het uitzicht niet veel dan gezien vanaf het balkon waar ik zojuist had gestaan. Wat was in vredesnaam het nut om hier nog vijf van die kleine balkonnetjes naast elkaar te plaatsen? Kon dit ook beschouwd worden als een vreemde kunstuiting, net als dat ingewikkelde, maar op zich wel aparte cirkelpatroon op de vloer?

Ik haalde mijn schouders op en liep door. De ruimte hier was immers verder leeg en leek derhalve louter te dienen als een doorreisroute, naar elders. En die deur daar beneden moest mij bij dat 'elders' brengen!

Wat is in vredesnaam het nut van zoveel balkonnetjes naast elkaar?

Op de begane grond aangekomen, zag ik dat de trap mij precies tegenover de deur had gebracht. De eigenlijke vloer was een tikje verzonken, er omheen was een brede stenen rand aangebracht, althans hier. Dat was wellicht gedaan omdat de zes balkons hier natuurlijk wat naar voren uitsprongen. Ik zag nu dat de vloer toch geen zuivere cirkel was, maar meer een veelhoek. Het maakte niets uit. Ik nam de kortste route en stak dwars over.

Het is een prachtige deur... jammer alleen dat hij niet open gaat!

Al snel stond ik voor de deur. Het was een pracht exemplaar, met bewerkte houten panelen en zelfs een glas in lood raam. Daardoor kon ik echter niets zien, omdat het daarachter pikkedonker was. De deurkruk, ook voorzien van een sleutelgat, ontbrak ditmaal niet. Nee, deze deur zou in een Engels landhuis niet misstaan of

net zo goed de ingang van een sfeervol barretje of eethuisje kunnen zijn.

Minder plezierig was het dat de deur afgesloten was! Ik rammelde aan de deurkruk dat het een lieve lust was, maar de deur bleef dicht. Daar stond ik dan met mijn goede plannetjes! Goede raad was duur... wat nu?

Plots kreeg ik een ingeving. Het was natuurlijk nogal naïef om te denken dat ik hier zomaar door kon lopen. Ik moest hier wellicht wat doen om die deur tot openen te bewegen. De sleutel zou hier wel eens gevormd kunnen worden door die vijf balkonnetjes! Daarop waren vijf knoppen aangebracht. Wat kon ik daarmee uitrusten?

Ik wandelde terug, nam plaats op het eerste balkonnetje en drukte op de knop. Zie je wel! Opeens lichtte er een aantal vloertegels op, sommige wat sterker, anderen wat zwakker, terwijl de meeste in relatieve duisternis gehuld bleven. Alsjeblieft! Ik moest hier een 'vloerpuzzel' oplossen! Ik drukte nogmaals op de knop en zag hoe alle vloerdelen weer doofden. Ik dacht na. Er waren hier vijf lampen, die ik wellicht allemaal kon ontsteken of uit kon laten. Dat gaf behoorlijk wat mogelijkheden! Welk patroon moest ik hier zichtbaar maken? Dat zou toch wel de route worden die leidde naar de deur?

Met de knop op ieder balkonnetje kan ik delen van de vloer laten oplichten.

Bijtijds realiseerde ik mij dat opnieuw een glas in lood raam dat ik in het museum had gezien en gefotografeerd, mij de helpende hand bij deze puzzel aanbood. Ik raadpleegde mijn KI en had al snel de juiste foto te pakken. Het was dat raam dat in blauwige en groenige tinten was uitgevoerd en dat in het midden een grillige gele route liet zien – het lichtpatroon dat ik op deze vloer moest zien te toveren? Al snel kreeg ik door dat het ondoenlijk was om net als bij de metalen stangen op de knoppen hier te drukken en vervolgens te zien of ik in de buurt kwam van het gewenste patroon, daarvoor waren de mogelijkheden simpelweg te talrijk en het patroon te ingewikkeld.

Maar wacht eens even! Langs de linkerrand van het raam waren vijf blauwe rondjes aangebracht, waarvan de tweede, derde en vijfde wat lichter waren dan de eerste en vierde. Betekende dit dat ik hier alleen de knoppen van het tweede, derde en vijfde

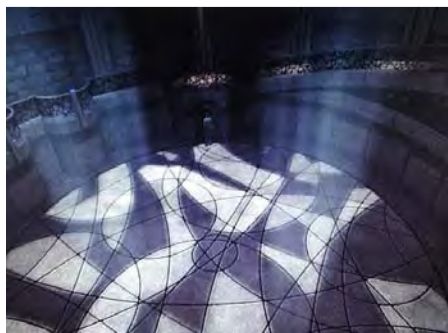
Na het indrukken van de knoppen op balkon '2', '3' en '5', ligt er een grillige lichtbaan die eindigt bij de deur.

balkon zou moeten activeren? Het was de moeite van het proberen waard. Ik liep naar het tweede balkon, drukte op de knop en zag nu hoe andere tegels in het licht werden gezet. Na het activeren van de knop op balkon 'drie' kwamen daar meer verlichtte tegels bij en leek zich al iets van een patroon te vormen. Al doorlopend passeerde ik het vierde balkon en drukte tenslotte op balkon 'vijf' ook op de knop.

Tot mijn genoegen zag ik nu dat er een grillige lichtbaan op de vloer was verschenen die vlak bij de trap begon en eindigde bij de deur. De vorm kwam goed overeen met het patroon zoals dat op het glas in lood raam was uitgewerkt. Goed,

rondom het patroon op de vloer hier waren ook nog andere tegels opgelicht, maar dat was wellicht gedaan om het de puzzelaar die op goed geluk te werk zou gaan, niet te makkelijk te maken.

Mooi! Ook deze puzzel was opgelost! Ik liep naar beneden en zorgvuldig op de witte baan blijvend, volgde ik de grillige route over de vloer naar de deur aan de overkant.

Een koude douche... de deur is nog steeds gesloten! Moet ik een andere route volgen?

De koude douche kwam daar snel en onverwacht. De deur was nog steeds afgesloten! Hoe was dat mogelijk? De puzzel had ik goed opgelost, daarover bestond geen twijfel, maar kennelijk zat er nog een addertje onder het gras. Wat zag ik over het hoofd? Ik raadpleegde nogmaals de foto van het bewuste raam. Zie je wel, het patroon was écht wel goed! Ik stond nu aan het einde van de lichtstrook, dat op dit raam aan de bovenkant was weergegeven.

Plots viel mijn oog op het rode vakje dat aan de zijkant, op ongeveer 'drie uur' was weergegeven. Daarstraks in het museum had ik mij al over dat

vakje verbaasd. Omdat het als enige in rood was uitgevoerd, moest het wel een belangrijk punt aangeven. Het probleem was dat hier op diezelfde plek weinig belangrijks was te zien, het was een stukje blinde muur, recht tegenover de vijf balkonnetjes. Ik besloot terug te lopen en het hele patroon vanuit de hoogte, opnieuw te bekijken.

Vanaf bovenaan de trap had ik een goed overzicht. Ja, die lichtbaan was het meest opvallend. Daar waar denkbeeldig dat rode vakje zat, vertoonde de vloer juist een groot donker vlak aan de rand. Ik volgde met mijn ogen dat vlak en zag nu dat dit met een beetje fantasie óók een weg was, ditmaal een duistere, die bovendien een stuk korter was dan de lichte. Hij eindigde namelijk niet bij de rand aan de overkant, maar bij het midden van de vloer, waar de kleinste cirkel van het hele patroon ook geheel donker was gebleven. Sommige woorden van Yeesha schoten mij nu te binnen. Duisternis was soms belangrijker dan licht, in overdrachtelijke zin kon licht soms schadelijker zijn dan donkerte! Was het, kortom, de bedoeling dat ik juist dit dónkere pad zou moeten volgen? In dat geval gaf het rode vakje de hint dat ik dáár bij de rand moest beginnen!

Ik aarzelde niet en liep langs de buitenrand naar het begin van dit duistere pad en stapte er voorzichtig op. Vervolgens wandelde ik langzaam en zorgvuldig naar het midden van de vloer, waarbij ik goed oplette om niet op een van de verlichtte tegels te stappen. Nog een paar meter... daar stapte ik op de kleine cirkel in het hart van het patroon.

Meteen voer er een trilling door het hele gebouw en weerklonk er een dof gerommel van steen die langs steen schuurt, maar al na een paar seconden stierf het geluid weg. De cirkel waarop ik stond was een paar decimeter weggezakt. Zodra ik mij omdraaide, zag ik dat dit in sterkere mate gold voor de andere donkere tegels waarover ik zojuist was gelopen. Zodoende was er een grillige trap ontstaan en was er langs de rand van de vloer een doorgang vrij gekomen!

Voorzichtig loop ik over de donkere baan, die in de kleine cirkel op het midden van de vloer, eindigt.

De donkere vloertegels zakken weg en vormen zo een grillige trap, die op een heel andere plaats een doorgang blootlegt!

Met een zeer tevreden gevoel daal ik de grillige trap af, om te zien waar deze mij gaat brengen.

Ongelofelijk... wat geniepig! Die deur aan het eind van de verlichte route was dus fake, althans, het was nooit de bedoeling geweest dat deze open zou gaan! Iemand die niet in het museum was geweest, zou deze puzzel daarom wellicht nooit kunnen oplossen...

Nou, de plek tot waar ik nu toegang zou krijgen, was wel zeer goed beveiligd! In totaal had ik twee puzzels moeten oplossen en vooral dit laatste vloerraadsel hier had zich ontpopt als een wolf in schaapskleren. Maar ik had hem opgelost! Daarom daalde ik met een zeer tevreden gevoel

de grillige trap af om te zien waar deze mij zou gaan brengen.

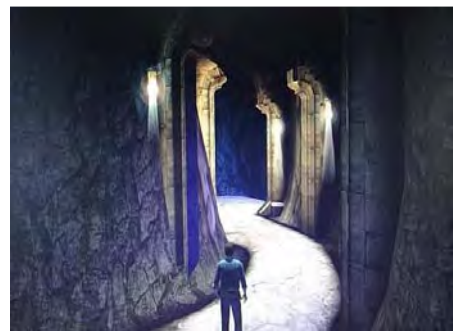
Hoofdstuk 25: Vergezichten.

Door de poort lopend bleek al snel dat het gebouw dat ik nu verliet, in een reuzenboom was opgetrokken. De wanden bleken veel dikker te zijn dan ik binnen kon bevroeden en ik keek hier wederom tegen een reusachtige stam aan. Het hexagonale vloerpatroon deed zeer vertrouwd aan en ook hoorde ik opnieuw het ruisen van de wind door de hoge boomtoppen en wat dierengeluiden. Ik was dus in een ander deel van het woud aanbeland.

Een halfronde trap leidde hier omhoog. Aan de bovenkant trof ik wederom een sokkel met een blauw licht aan, maar ik paste er nu wel voor om deze in te drukken. Stel je voor dat deze doorgang dan zou worden afgesloten? Ik ging er maar eventjes vanuit dat ik in dat geval niet nogmaals als beloning op een schakeldoek zou stuiten. Mocht ik er later tóch eentje missen, dan zou ik die actie hier alsnog kunnen uitvoeren, maar nu besloot ik door te lopen.

De route hier week qua uitstraling maar weinig af van de twee paden die ik aan het begin van dit Tijdperk had bewandeld. Recht vooruit versperde een loot van een van de reuzenbomen mijn weg, maar zelfs deze stam was al ruim twee meter dik. Gelukkig slingerde het pad daar omheen. Aan de rechterkant was het pad een stuk lager gelegen dan aan de linkerkant en daar had zich dan ook een behoorlijke plas water verzameld. Zin in natte voeten had ik niet, dus ik nam de droge linker tak.

Na deze hindernis genomen te hebben, slingerde het pad verder, maar werd duidelijk de indruk gewekt dat ik naar iets 'belangrijks' onderweg was. Plots werd het pad hier omzoomd door een serie zuilen, die ook nog eens verlicht waren. Het pad kreeg zo de allure van een oprijlaan, hoewel hij tussen de boomstammen bleef doorkronkelen en dus niet recht verliep. Na de serie zuilen maakte het pad een scherpe bocht naar rechts en...

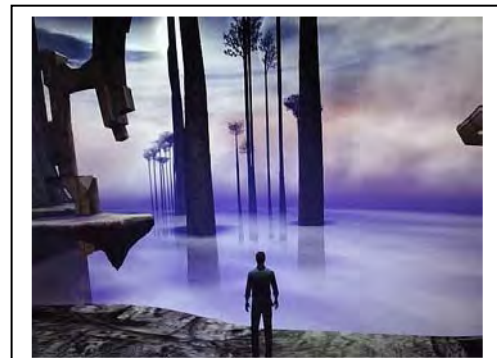
De verlichte zuilen aan weerszijde van het pad, wekken de indruk dat ik naar iets 'belangrijks' onderweg ben.

De adem stukt in mijn keel. Wat een uitzicht!

in vergelijking met die reusachtige stammen, ielletjes! Ze eindigden ook onder de wolken, dat in tegenstelling tot de exemplaren die hier aan de wal groeiden. Ik bedacht nu dat ik deze bomen nog geen naam had gegeven. 'Wolkenbomen' vond ik nu wel een hele aardige en passende benaming.

Wat was dit trouwens hier een prachtige rustige, ja bijna serene plek! Het wateroppervlak leek bij nader inzien meer een dikke laag paarsige nevel te zijn. Ik kon de stammen van de wolkenbomen ginds daarin zien verdwijnen, terwijl ze pas vele meters lager, door een dikkere substantie, aan het oog werden onttrokken. De lucht ademde trouwens een avondsfeer. Wolkenflarden werden door een laagstaande, bleke, maar vrij grote zon in tinten paars en roze aangelicht, terwijl er op grotere hoogte ook nog veel sluierbewolking zichtbaar was. Minstens zo opvallend was de zeer grote maan, die ongeveer even hoog aan de hemel stond als de zon. Hij stond er maar een kort stukje naast. Dat zou eventueel een spectaculaire zonsverduistering op kunnen leveren, maar nadat ik een tijdje had getuurd, kwam ik tot de conclusie dat beide hemellichamen vrijwel roerloos aan het zwerk stonden. Ook leken ze zich niet ten opzichte van elkaar te verplaatsen.

Wat een rustige, ja bijna serene plek!

Verder om mij heen kijkend zag ik dat de wolkenbomen die in het water stonden, wellicht zaailingen van de enorme bomen hier op het land waren. Langs de kuststrand staand had ik een beter totaalzicht op de volwassen wolkenbomen. Nou, die deden hun naam die ik had verzonnen, eer aan. De stammen waren tientallen meters in doorsnede en omhoog kijkend zag ik dat deze nauwelijks dunner waren op het punt alwaar ze in de wolken verdwenen. Verder liep de harde grond hier een klein stukje door tot boven zee, alwaar deze door het water (ik ging er vanuit dat dit verder in de diepte wel was te vinden), deels was weggeërodeerd of uitgehold. Ik paste daarom op om niet te dicht bij de rand te komen. Ginds zag een 'rotspunt' er al

De 'kleine' bomen in het water lijken de zaailingen te zijn van de enorme wolkenbomen op het land.

behoorlijk fragiel uit, maar wellicht vanwege de geringe zwaartekracht hier, kon het uitsteeksel toch nog een van de vreemde stenen vormen torsen, die ook hier, schijnbaar zonder doel, links en rechts waren neergezet.

Het zat er trouwens dik in dat ik mij hier zelf ook al op zo'n deels ondermijnd stuk grond bevond, want een stukje verderop was deze inderdaad weggeslagen. Wat restte was een diep, maar niet al te breed ravijn, wat helemaal doorliep tot aan de voet van een wolkenboom. Wellicht was dit de plek waar een beek of zo, in de zee uitmondde. Gelukkig bevond zich aan deze kant van dit ravijn een stenen trap, die de bezoeker naar een open plek zou brengen tussen de bomen, alwaar een groot gebouw was neergezet. Dat was althans zelfs vanaf hier al te zien.

Ik wou die route al inslaan, toen mijn oog viel op een schittering op de grond, aan de andere kant van de kloof. Ik tuurde goed en zag dat het een rechthoekig stuk papier

De rest van het 'strand' kan ik niet betreden, omdat een kloof mij de weg verspert, zo lijkt het.

Ik spring echter over de kloof en kom zo toch bij het stuk papier, dat een Yeesha pagina blijkt te zijn.

was. Het leek wel alsof er daar een Yeesha pagina op de grond lag, gezien de grootte en de vorm van het velletje. Eens kijken... het moest toch mogelijk zijn om met een aanloopje via het smalste stuk naar de overkant van het ravijntje te springen? Ik besloot de gok te wagen.

Zie je wel... appeltje, eitje. Ik had niet eens het gevoel dat ik mij bovenmatig hoefde in te spannen. In een fraaie boog landde ik aan de andere kant van de kloof en liep naar de plek waar het velletje papier lag. Ik had het goed gezien. Het stuk papier was inderdaad een Yeesha pagina. Ik herkende de handtekening van haar. De afbeelding was niet mis te verstaan, een soort dennenboompje. Zoiets kon je van hier verwachten. Ik activeerde de pagina en een kopie werd met een zoemend

geluid in mijn reisschakelboekje verankerd. Ik mocht trouwens wel hopen dat er nu in mijn Relto ook niet van die wolkenbomen zouden gaan groeien, de ruimte bovenop de rots was daarvoor toch wel wat beperkt. Maar dat zou wel niet.

Ik sloeg het reisschakelboekje dicht, liep terug en nam nog even een kijkje op de landtong, omdat ik vanaf daar toch wel een fraai zicht had op de kustlijn hier. Ik nam even een rustpauze om dit alles in mij op te nemen, maar sprong vervolgens opnieuw over de kloof heen. Het werd tijd om nu te kijken wat ik in en om dat gebouw dat ik daar ginds zag liggen, allemaal kon ontdekken.

Hopelijk worden er hierdoor geen wolkenbomen in mijn Relto gepoot?

Een stenen trap brengt de bezoeker door een ronde poort naar een open plek in het woud daarachter.

Een grote ronde, van boven opengewerkte stenen poort bood toegang tot de omvangrijke open plek daarachter. Een stenen trap leidde de bezoeker door de poort. Daar werd duidelijk dat deze poort de enige toegang was tot de open plek, want de stammen van de wolkenbomen daaromheen stonden zo dicht opeengepakt, dat zelfs een

muis er niet in zou slagen hier via een andere route te geraken.

Maar daar ging het hier niet om. Met verbazing keek ik naar het gebouw dat in het midden van deze plek was neergezet. De onderkant had wel wat weg van een vierkante piramide, waarvan de bovenkant echter ontbrak. Hierdoor was het dak van de piramide een plat vlak, maar de ontwerpers van dit gebouw hadden hier een

Met verbazing kijk ik naar het merkwaardige gebouw dat in het midden van de open plek is gebouwd.

reusachtig rechthoekig metalen hekwerk op geplaatst, van minstens vijftien meter hoog! Daarbinnen was een grote stenen koepel geplaatst, die een beetje de uitstraling had van een observatorium. Aan de voorkant was namelijk een groot rond raam zichtbaar.

De entree van deze piramide zag er minstens zo opmerkelijk uit. In een langwerpige, naar voren springende zuil met een ronde bovenkant, was een smalle ingang aangebracht. Zodra ik echter voor die ingang arriveerde, zag ik dat het met de breedte best wel meeviel. Hij leek alleen maar smal, omdat de rechthoekige poort naar verhouding wel erg hoog was. Dat was echter niet het meest opvallende van deze ingang. Erg vreemd was de 'bliksemflits' die aan de voorkant van de grote zuil naar beneden liep, tot deze bij de bovenkant van de poort aankwam. Daar stopte deze echter niet, maar

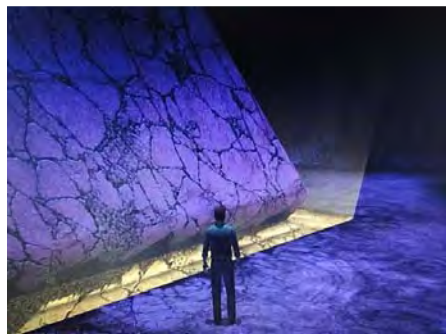

De entree van de piramide is minstens zo opmerkelijk!

langs het plafond van de gang achter de poort, liep deze verder! Dat de scheur in het gesteente op een bliksemflits leek, kwam omdat deze van binnenuit werd verlicht. Hij eindigde aan de bovenkant van de zuil, daar waar een klein rond raam was aangebracht. De spleet zelf was vrijwel overal even breed en leek doelbewust te zijn aangebracht. Men hield er hier toch vreemde opvattingen van architectuur op na, maar ik moest toegeven dat dit wel fraai oogde. De zuil zelf was trouwens, net als de twee kortere zuilen daarnaast, opgetrokken uit een sterk geaderd gesteente, dat wel wat weg had van marmer. Ook de piramide zelf was uit dit gesteente opgetrokken. De statige uitstraling van deze ingang werd vervolmaakt door een tweetal lantaarnpalen die aan weerszijde van de ingang waren neergezet. De lampenkappen van deze lantaarns leken wel ietwat op een sterk verkleinde uitgave van het enorme raamwerk op het dak van dit gebouw.

Ik weerstond de opwelling om meteen het gebouw binnen te gaan. Het grootste gevaar was immers om te overhaast te werk te gaan en daarbij iets triviaals over het hoofd te zien. Het leek mij daarom een goed idee om eerst maar eens rustig om het hele gebouw heen te wandelen en liep richting de rechter hoek.

De hele ruimte werd in een vreemd paarsig licht gedompeld. Elders in het woud was het mij ook al opgevallen dat het bleke zonlicht door de hoge kruinen van de wolkenbomen zo werd gefilterd, dat er alleen paarsige lichtbanen overbleven. Het woud was hier echter zo dicht, dat er slechts een schemerig licht zou overblijven. De ontwerpers van deze piramide hadden daarin echter voorzien. Langs de rand van het bouwsel was een soort ondiepe greppel gemaakt, waarin lampen waren verwerkt. Hierdoor lichtte de sleuf in een gelig licht op, met een warme uitstraling.

Langs de randen van de piramide is een lichtgevende sleuf aangebracht.

Ik rondde de eerste hoek en even leek het alsof ik hier niets bijzonders meer zou aantreffen, maar dat bleek toch niet het geval te zijn. Halverwege deze zijde zat een nis in het

gebouw en behoorlijk onopvallend zat aan een van de zijwanden van deze nis, een reisdoek geplakt. Kwam dat even goed uit! Ik activeerde hem en zag dat naast de duim en de handpalm, nu ook de wijsvinger paarsig gloeide. Ik was dus over de helft en had nog drie vingers te gaan.

De wandeling langs de buitenrand van het gebouw vervolgens, zag ik dat de stammen langs de rand van de open plek hier inderdaad tot een ondoordringbare houten muur waren aaneengegroeid. Voor de rest leverde dit

In een nis van het gebouw tref ik de vierde reisdoek aan.

Te zien is dat de boomstammen nog meters dik zijn op het punt daar waar ze in de wolken verdwijnen.

wandelingetje geen nieuwe opvallende feiten meer op. Wel blikte ik nog af en toe naar boven om zo te zien dat daar de houten wand week en zich langzaam tot afzonderlijke boomstammen afsplitste. Maar volgens een voorzichtige schatting waren die stammen nog steeds enkele meters in doorsnede op het punt waar deze in het blauwpaarsige wolkendek verdwenen.

Binnen een paar minuten kwam ik opnieuw aan de voorkant uit en had daar vandaan een fraai vergezicht door de ronde poort op de kust en de zee daarachter, met de zaailingen van de wolkenbomen.

Dan was nu het moment gekomen om de stoute schoenen aan te trekken en de piramide te betreden. Wat zou ik daarbinnen aantreffen?

Hoofdstuk 26: De geheimen van de piramide.

Het gangetje kwam al snel op een kort trapje uit, dat naar boven leidde. Bij mijn binnenkomst werd een sensor geactiveerd, waardoor een aantal schemerlampen langs de wand aanfloekten, die een zacht, groenig licht verspreidden.

Aldus was ik op een verhoog aangekomen, in de vorm van een halve cirkel. Aan de voorkant hiervan waren maar liefst drie doorgangen aangebracht. Die aan zowel de linker- als rechterzijde leidde via een kort trappetje opnieuw naar beneden, naar de begane grond. In het midden, tussen twee stenen zuilen door, bracht een trappetje de bezoeker juist nog wat hoger, naar een balkonnetje. Dat laatste trappetje besloot ik als eerste te nemen.

Ik kreeg een vaag déjà vu gevoel, want hoewel de bouw niet precies hetzelfde was, leek ik hier opnieuw op één van die vijf balkonnetjes te staan. Ook dit balkon was klein, rond van vorm en keek uit op een grote vloer. Maar dat gevoel werd mede opgewekt omdat ook hier een sokkel met een blauwige knop was aangebracht. Zou dat ook een lichtknopje zijn? Want een beetje licht kon het inwendige van de piramide wel gebruiken! De vloer en de hoge wanden rondom waren in een diepe duisternis gehuld en alleen wat lager waren in een kring langs de wand een aantal gelige schemerlampjes ontstoken. Daaronder zonden iets fellere lampen een wittige lichtbundel naar beneden en hierdoor kon ik zien dat er rondom tien identieke deuren waren aangebracht, die allemaal gesloten waren en bestonden uit stevige metalen of stenen panelen.

Ik voelde aan mijn water dat er hier weer een puzzel zou opdoemen en dat de oplossing daarvan mij naar de juiste deur zou leiden. Maar eerst hier maar eens meer licht maken. Ik drukte op de blauwe knop, die hierdoor verzonk, maar langzaam weer

Het halfronde verhoog biedt mij maar liefst drie doorgangen. Ik kies voor de middelste, die omhoog leidt.

Het ronde balkonnetje kijkt uit op een duistere ruimte, met in totaal tien deuren, die allemaal gesloten zijn.

Na het ontsteken van het licht zijn op de tegels afbeeldingen te zien, die mij deels bekend voorkomen.

omhoog kwam. Tegelijkertijd weerklonk er een dof gerommel en werd er in het dak een luik opengeschoven, of zoiets. Van daaruit drong een baan met licht naar binnen, die de vloer verlichtte. Ook werd er een lamp ontstoken die onder dit balkon bevestigd zat. Hierdoor kon ik nu zien dat de vloer uit allemaal zeskantige tegels bestond in een ruwe, bruingrijze steensoort. Op iedere tegel was een vage lichtere afbeelding geschetst. Het leken wel dezelfde tekeningetjes te zijn die ook op de roterende blokjes in het museum stonden. Een tweede blik leerde echter dat dit maar voor een

beperkt aantal tekeningetjes gold. De meeste andere lieten toch een iets afwijkende variatie op die thema's zien.

Het muntje viel snel. Net als bij de vorige vloerpuzzel zou ik hier een bepaald pad over de tegels moeten zien te vinden. Zodra ik de juiste route naar de overkant zou hebben afgelegd, zou één van de deuren opengaan. Goed bedacht... maar nu de uitvoering nog. Bij die lichte en donkere banen op die andere vloer was het duidelijk hoe ik moest lopen, maar hier zou ik alle afbeeldingen moeten bestuderen. Ik bleef daartoe maar op het balkonnetje staan, omdat ik vanaf dit punt een goed totaaloverzicht had.

Ik bestudeerde het honingraat patroon minutenlang en prees mij daarbij gelukkig dat ik met mijn KI alle afbeeldingen op de roterende blokjes had gefotografeerd. Het was echter moeilijk te onthouden welke schetsen zowel daar als ook hier voorkwamen. Ik maakte daarom maar een ruwe schets van de vloer en kruiste daarop aan waar ik 'bekende' tegels tegenkwam en waar niet. Nadat ik alle tegels had doorgenomen en het resultaat had gecheckt, was er een kwartier voorbij gegaan.

Het resultaat was zeer onbevredigend. De aangekruiste tegels vormden helemáál geen route, zelfs geen grillige! Ze lagen willekeurig over de hele vloer verspreid en sloten op meerdere plaatsen niet eens op elkaar aan. Zou ik daarom, analoog aan de andere vloerpuzzel, juist via de overige tegels moeten lopen? Maar dat was onzinnig. Ook in dat geval was er geen sprake van een route met een begin of eind. Ik zou dan op meerdere plekken de vloer op kunnen stappen en ook weer kunnen verlaten. Nou, dat moest ik dan toch maar proberen. Misschien zat er in deze puzzel, net als bij de vorige, eveneens een instinker verstopt. Zou ik simpelweg kunnen oversteken en daar dan één van de deuren open maken?

Ik kan in de symbooltjes op de tegels geen logisch patroon ontdekken.

Beneden aangekomen, zag ik dat het in feite helemaal niet nodig was om via de vloer naar de deuren rondom te lopen. Ook hier was de vloer een weinig verzonken en werd deze omgeven door een brede rand. Over deze rand lopend, zou ik alle deuren kunnen proberen!

Zo gezegd, zo gedaan. Ik had mij echter de moeite kunnen besparen, want welke van de tien deuren ik ook probeerde te openen, ze bleven allemaal secuur afgesloten. Te langer leste stak ik dan toch maar via een denkbeeldig patroon de vloer over. Daarbij lette ik er alleen maar op dat ik de tegels meed die voorzien waren van een tekening die overeen kwam met de schetsjes op de roterende blokjes.

Het maakte echter allemaal niets uit. De tien deuren waren dicht en bleven dicht. Met een licht gefrustreerd gevoel arriveerde ik even later opnieuw bij het beginpunt en besloot daar wederom naar het balkonnetje te gaan. Als ik namelijk hier niet verder kwam, dan kon ik net zo goed daar het licht weer uitdoen en opnieuw naar

Welke van de tien deuren ik ook probeer te openen, ze zijn en blijven gesloten.

Na een tweede druk op de knop worden de tegels opeens blauwig en verschijnen er andere symbolen!

buiten gaan. Wie weet had ik buiten iets over het hoofd gezien. Ik drukte nogmaals op de knop en...

...bleef met open mond staan. Opnieuw klonk daar dat gerommel, maar het vloeroppervlak werd niet in duisternis gehuld. Opeens lichtten alle randen van de tegels blauwig op en op de tegels zelf verschenen nu blauwe tekeningen, die er heel anders uitzagen dan de grijzige die er zojuist nog op stonden! Veel tekeningetjes beelden nu een wolkenboom uit, anderen lieten variaties met cirkels en vierkanten zien. Het

vreugdegevoel dat in mij omhoog welde, ebde echter vrij snel weg. Het zag er naar uit dat ik nu voor hetzelfde probleem geplaagd stond als zo-even. Maar was dat wel zo? Ik zag dat niet alle tekeningetjes verschillend waren. Hoe dan ook, ze konden ruwweg in twee groepen worden ingedeeld. De eerste groep was opgebouwd uit cirkels en vierkanten, de tweede uit wolkenbomen. Was het niet logisch om mij op die laatste groep tegels te concentreren? Ik pakte mijn KI erbij en bekeek wederom de foto's die ik in het museum had geschoten. Welk glas in lood raam zou mij wellicht kunnen helpen bij het oplossen van deze puzzel? Dat was nog niet eens zo simpel. Niet één raam leek uitkomst te zullen bieden, maar tenslotte besloot ik dat het paarsige raam waarop de bomen met de drie cirkels daaronder werden afgebeeld, wellicht een hint gaf. Het was mij al opgevallen dat de drie vakjes aan de onderkant van dat raam, niet symmetrisch waren. De rechter was donker, de andere twee licht. Werd hiermee verteld dat men hier twéemaal op de knop moest drukken om de puzzel te onthullen? Verder waren er duidelijk op dit raam wolkenbomen afgebeeld. Was dat de tweede hint, dat er over tegels met een afbeelding van een wolkenboom gelopen moest worden? Die kans was toch aanzienlijk.

Naar beneden lopend via de rechter trap, bekeek ik nogmaals het vloerpatroon van zo dichtbij. Er lagen nogal wat tegels die van een wolkenboom waren voorzien. Zoals vanaf dit punt bezien het hele patroon lag, leek het wel duidelijk dat ik hier met de naar buiten springende tegel zou moeten beginnen. Aan de overkant van de vloer lag een vergelijkbare tegel, die dan wel de finishlijn zou vormen. Er waren echter meerdere wegen die naar Rome leidden. Welke route zou ik precies moeten kiezen? Goed kijkend zag ik echter dat sommige veelbelovende routes tussen tegels met vierkanten en cirkels, doodliepen. Het zou wel niet de bedoeling zijn om dezelfde tegels meerdere malen aan te doen en zo kon ik een aardige zigzagroute via de linkerkant van de vloer uitzetten.

Dit lijkt de 'starttegel' te zijn en ook de twee daarop volgende tegels van deze route lijken duidelijk te zijn.

Voorzichtig stapte ik op de eerste tegel, die een 'kale' wolkenboom toonde met een stam, die zich vlak onder de bladerkroon in drie takken splitste. Voor de tweede tegel had ik maar één keuze, namelijk die daar links van, die eenzelfde boom met twee stippen toonde. Vervolgens kon ik alleen op een tegel stappen die net als de eerste tegel een kale boom toonde.

Op de derde tegel staand, kan ik twee kanten op. De tegel linksvoor is de juiste.

Op deze tegel staand, had ik twee keuzes, maar langs de rand van de vloer staand, had ik al gezien dat de weg naar rechts doodliep, dus ik stapte op de tegel linksvoor. Vanaf hier stuitte ik echter op een hele cluster tegels die voorzien waren van een wolkenboom. Welke daarvan moest ik nemen, welke niet, of moest ik misschien op ál deze tegels stappen? Vanaf hier kon ik op een tegel met een boom met drie, of maar liefst vijf takken en stammen stappen. Ik had het gevoel dat die laatste wat teveel van het goede was, op het glas in lood raam hadden

slechts bomen met drie stammen gestaan. Ook op de roterende blokjes waren alleen maar wolkenbomen afgebeeld waaruit hooguit drie takken uit de kruin ontsproten.

Ik telde dat er vanaf hier nog in totaal negen tegels met een boom daarop bereikbaar waren, waarvan er twee van vijf takken waren voorzien. Als ik die twee zou negeren, dan zal ik aan het eind in totaal op tien tegels hebben gestaan. En laat het aantal deuren hier nu ook tien zijn! De kans was groot dat dit dus de juiste route zou zijn. Ik stapte dus op de tegel met de boom met drie stammen, die helemaal tot onderaan doorliepen, en had vanaf daar maar liefst vier keuze mogelijkheden. De rest van de route was echter makkelijk. Twee keuzes vielen af – dat waren de twee tegels met de vijf stammen. Ik stapte schuin links naar voren op een tegel met een kale boom en kon vanaf daar alleen maar twee tegels naar voren stappen, op eentje met een boom met twee stippen en een met een boom met drie lange stammen, maar ook met een horizontale lijn.

Ik was hier al bij de rand aan de overkant aangekomen, maar om de tien stappen vol te maken, moest ik vanaf hier alleen nog maar op de twee daarnaast liggende randtegels stappen, naar rechts. De eerste toonde een kale boom met een horizontale streep, de laatste tegel alleen een kale boom.

Triomfantelijk keek ik om mij heen, om af te wachten wat er zou gebeuren. Bar weinig, zo bleek spoedig. Ik hoorde geen enkel geluid, ook niet het zachte klikje van een deur die van het slot werd afgehaald, of zoiets. Ik moest dus wel concluderen dat ik tóch een verkeerde route had gekozen en besloot daarom opnieuw te beginnen.

Over de rand langs de vloer lopend, arriveerde ik al snel bij het begin. Het leek er toch sterk op dat ik wat betreft de eerste vier tegels, geen andere keus had. Het probleem lag dus bij de cluster van boomtegels die ik daarna tegenkwam. Plots zag ik wat ik daar verkeerd had gedaan. Ik had mij blindgestaard op het totaal aantal takken en stammen, terwijl ik eigenlijk alleen maar moest kijken naar de plaatjes waarop de centrale stam van de wolkenboom zich nabij zijn kruin in drie takken vertakte! Dat er daarnaast ook nog eens stammen waren die onvertakt van de kruin naar de grond liepen, was onbelangrijk! Juist de vijfde tegel waar ik zojuist op was gestapt, die met drie onvertakte stammen, was dus de foute! In plaats daarvan stapte ik nu dus op de tegel linksvoor, met de wolkenboom die voorzien was van drie

Ik besluit tussen de twee tegels met vijf stammen door te laveren.

De juiste route leidt echter over tegels met afbeeldingen van wolkenbomen waarvan de centrale stam zich nabij de kruin in drie takken splitst.

stammen, waarvan de middelste keurig onder de kruin in drie takken splitste. Ik zag vanaf dit punt al meteen de juiste route die ik moest nemen. Het totaal aantal tegels zou dan ook 'tien' bedragen. Ik stapte recht naar voren op

De laatste drie tegels van de route zijn nu duidelijk: naar voren, naar links, naar voren.

een tegel met een kale boom en vanaf daar opnieuw naar voren op een tegel met een kale boom, voorzien van twee stippen. Vanaf daar was het simpelweg tussen twee 'foute' boomtegels doorlaveren, via een tegel met een boom met vijf stammen en takken. Vandaar kon ik op de laatste twee tegels stappen die langs de rand aan de overkant van de vloer waren gelegen.

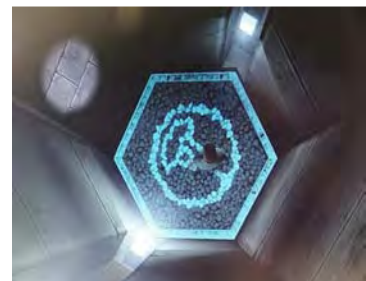
Opnieuw op die laatste tegel staand, hoefde ik ditmaal niet lang te wachten om te constateren dat ik ditmaal het juiste pad had afgelegd! De deuren bleven dicht, maar met een gerommel kwam de tegel waar ik op stond, in beweging! Door een vrij lange, zeshoekige schacht daalde deze af en kwam ten slotte tot rust. Hier beneden was een doorgang verschenen, die uitkwam op een brede, hoge gang. Nog voor ik van mijn verbazing was bekomen dat ook deze vloerpuzzel een andere oplossing had opgeleverd dan ik eerst had vermoed, kwam de tegel opnieuw in beweging en ging terug naar boven!

De laatste vloertegel van de route komt in beweging...

... daalt in een zeshoekige schacht af...

... en komt een stuk lager bij een doorgang tot rust.

Het was te laat om van de tegel alsnog door de opening te springen, dus ik liet mij maar opnieuw naar boven voeren. Na een kort ritje sloot de 'liftegels' boven opnieuw naadloos aan op het vloerpatroon. Ik bleef maar rustig staan en na een vijftal seconden gebeurde dat wat ik had verwacht. De tegel daalde wederom af en beneden aangekomen, haastte ik mij nu wél om van de tegel af te stappen. Nauwelijks was ik in de gang aanbeland, of met een gerommel ging de tegel opnieuw omhoog. Ik zag hoe de opening door een bewegende zuil van steen werd afgesloten. Het duurde niet lang of de zuil kwam tot stilstand, om na een kort ogenblik alweer te zakken. De tegel zou wellicht zo tussen de gang

Ik verlaat deze alternatieve lift.

In de gang tref ik de vijfde reisdoek van Kadish Tolesa aan!

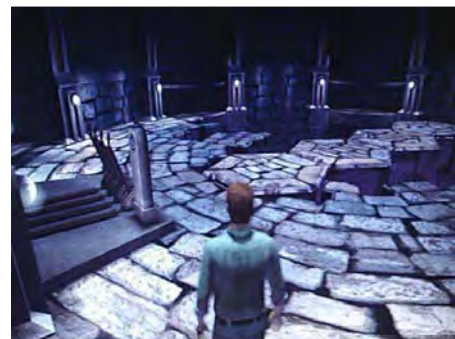
hier en de vloer hierboven, op en neer blijven pendelen.

Rechts naast de ingang was weer zo'n sokkel aanwezig, voorzien van een blauwe knop. Ik drukte die maar niet in, want ik vermoedde dat hiermee de lift zou worden vastgezet. Dat zou betekenen dat de vloer hierboven gereset zou worden en zolang ik de volgende reisdoek nog niet had gevonden, kon ik de tegel maar beter op en neer laten bewegen.

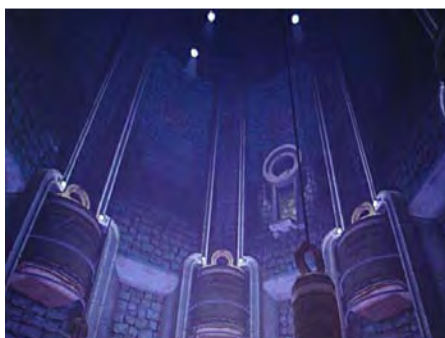
Door de gang turend, die was opgetrokken uit grote grijzige rechthoekige stenen, zag ik dat ik

niet lang hoefde te zoeken naar die reisdoek, want daar zag ik hem al op de rechterwand geplakt zitten! Met genoegene activeerde ik deze vijfde reisdoek in Kadish Tolesa, ik had er nog maar twee te gaan in dit tijdperk!

Snel liep ik door om te zien waar de gang op uitkwam. Zo arriveerde ik in een zeer hoge, ronde zaal, alwaar ik opnieuw geconfronteerd werd met de merkwaardige bouwstijl in dit Tijdperk. Die vreemde manier van construeren, waarbij vooral poorten niet helemaal werden afgemaakt, had hier ook de vloer in zijn greep. Al in de gang was het mij opgevallen dat de voegen tussen de nogal grote stenen aan de wijde kant waren, maar in de vloer hier werd dat verder overdreven. Sterker nog, de vloer leek zelfs onafgemaakt te zijn. Aan de andere zijde van de zaal hadden de stenenleggers er schijnbaar van het ene op het andere moment de brui aan gegeven, waardoor de vloer daar in een grillig patroon simpelweg ontbrak, evenals de deklaag daaronder! Ik liep naar de rand en zag dat het overgebleven gat zelfs behoorlijk diep was. Toch was het voor de bezoeker mogelijk om over te steken. In het midden van de vloer overbruggden vier grote stenen zuilen die tegen elkaar aan waren gelegd, het gat. Deze waren zeskantig van vorm, net als de tegels van de vloer schuin boven deze ruimte.

De vloer is op een vreemde manier onafgemaakt. Via vier zeskantige zuilen kan het gat echter worden overgestoken.

Langs de wanden hangen enorme gewichten en contragewichten. In de hoogte is ook een doorgang te zien.

Langs de wanden zag ik verder een viertal enorme gewichten hangen, aan dikke kabels en katrollen. De bijhorende contragewichten hingen iets boven hoofdhoogte, maar zelfs die ronde en langwerpige gewichten hadden een doorsnede van ruim een halve meter en een lengte van een dikke twee meter. Verder omhoog turend zag ik daar een kort plateautje met daarachter een rechthoekige doorgang en daarboven een rond raam. Aha! Ik stond hier in de kelder van het centrale deel van de piramide en dit bouwsel was

op het platte dak daarvan gebouwd. Dit ronde raam had ik vanaf buiten al gezien. Je hoefde geen meester puzzelaar te zijn om uit te vinden wat er hier moest gebeuren, zelfs de glas in lood ramen uit het museum had ik daarvoor niet nodig. De

vloer met de verlichte tegels en vooral de bewegende lifttegel gaf daarbij een duidelijke hint. Ook deze hexagonale zuilen konden wellicht bewegen en ik moest deze alleen maar omhoog manoeuvreren om zo bij die hoge doorgang te kunnen komen. De gewichten hier zouden daartoe wel de benodigde energie leveren en met

het bedieningspaneel dat hier langs de rand was aangebracht, zou dat klusje geklaard kunnen worden.

Dat paneel zag er simpel genoeg uit. Vier grote hendels naast elkaar en rechts daarvan bevond zich een sokkel, met een blauwe knop. Het was dus zaak om de achterste zuil omhoog te hijsen, totdat de platte bovenkant bij het plateautje was aangekomen. Het leek mij het meest logisch dat ik met de meest linkse hendel, deze zuil zou moeten bedienen. Ik trok de hendel met kracht naar voren, maar zag als resultaat dat juist de vóórste zuil een eindje omhoog werd getild.

Gelukkig verschenen er aan de voorkant van deze zuil dikke metalen stangen, die horizontaal, op korte afstand van elkaar, waren aangebracht. Deze kon ik dus als ladder gebruiken, om zo de top van de zuil te bereiken. Tegelijkertijd zag ik dat alle grote gewichten een stukje omlaag kwamen. Deze grote ronde tonnen werden door een metalen frame omringd, waaraan ik ongeveer kon aflezen hoe vaak ik de zuilen zou kunnen opheffen. Zodra de gewichten namelijk op de grond waren beland, zou ik ze, net als bij een klok, moeten optrekken. Het leek mij dat de blauwe knop op de sokkel dat voor mij zou doen en zo was het ook. Nadat ik op deze knop had gedrukt zonk de zuil met veel geraas weer terug tot het niveau van de vloer en werden de gewichten tot de bovenste stand opgetrokken. Vreemd was wel dat de kleinere contragewichten niet in beweging kwamen, ze bleven roerloos op hun plek. Ik besloot er niet over te prakkiseren waarom dat zo was.

Goed, dan moest ik dus de meest rechtse hendel hebben, die meteen naast de sokkel. Ik trok eraan en zag nu de achterste zuil net zover omhoogschuiven als daarnet de eerste. Ook hier verscheen er een metalen laddertje aan de voorkant. Nou, dit was zo geen ingewikkelde puzzel! Na nog een tweede ruk aan de hendel schoof de zuil nog een stuk de hoogte in en had toen ongeveer de helft van de totale afstand tot de opening in de wand afgelegd. Na nog twee halen, was de bovenkant van de achterste zuil bij deze opening aangekomen.

Klaar was ik echter nog niet, want ik zag dat alleen het bovenste stukje van de zuil van een ladder was voorzien. Ik moest dus ook met de

andere zuilen in de weer gaan. Kijkend naar de positie van de gewichten, zag ik dat deze nu ongeveer halverwege de vloer en hun bovenste positie hingen. Dat betekende dat ik wellicht in totaal acht 'ophef' handelingen kon uitvoeren.

Met de tweede hendel van rechts kon ik de derde zuil optillen. Deze moest ik drie stappen opheffen, om de bovenkant van déze zuil te laten aansluiten op het laddertje van de meest achterste staak. De gewichten waren inmiddels bijna op grondniveau aangekomen, zodat ik nu nog maar één zuil precies één positie kon opheffen.

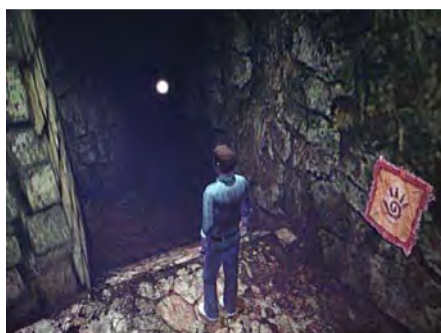
Gelukkig zag ik dat de ladder aan de voorkant van de derde zuil een stuk langer was dan die van de vierde, zodat ik zuil 'twee' al na die ene optilactie kon laten aansluiten, althans dat hoopte ik maar! Ik zou niet weten wat ik moest doen als dit niet toereikend was...

Mijn vrees bleek gelukkig ongegrond. Nadat ik de derde hendel van rechts had overgehaald, kwam de tweede zuil in beweging. Ook deze was voorzien van een ladder en de bovenkant kwam inderdaad tot rust bij het einde van de ladder van zuil 'drie'. De route naar de opening bovenin deze zaal was nu toegankelijk geworden!

Ik klauterde langs de metalen ladder naar boven en klom uiteindelijk op de top van de achterste zuil. Van hieruit had ik een fraaie blik op de zaal in de diepte.

Ik klauter langs de metalen ladder naar boven...

... en arriveer zo bij de zesde reisdoek én bij een trap.

Ik zag de grote gewichten nu op de grond rusten en kon vanaf hier ook nog net in de gang turen, alwaar ik aan het eind de liftvloertegel nog steeds onvermoeibaar op en neer zag gaan.

Lang bleef ik echter niet van het uitzicht genieten, want toen ik op de bovenkant van de achterste zuil klom, had ik al gezien dat een korte stenen trap toegang bood tot een gang waarin, prominent, de zesde reisdoek op een van de wanden zat geplakt. Ik liep er naar toe, drukte mijn hand op het symbool en zag hoe nu de hele hand paarsig oplichtte, op de pink na. Het einddoel begon nu toch snel te naderen! Nog maar één reisdoek! Daarbij realiseerde ik mij dat ik ook de Bahrodeur nog niet had ontdekt, die mij toegang zou moeten verschaffen tot de grot, waarin ik de derde Bahrototem zou kunnen meenemen. Er moest hier dus nog wat meer werk worden verzet.

Ik zou natuurlijk via de zuilen opnieuw kunnen afdalen, maar deze gang, eigenlijk een nis, kwam uit op een trap, die naar beneden liep. Dat was een interessante route, die mij wellicht bij een andere uitgang zou brengen? De trap daalde in een flauwe bocht af, voortdurend naar links. Ik volgde hierbij de vorm van de zaal, de trap was klaarblijkelijk tussen de zaalmuur en de buitenmuur aangelegd. Beneden aangekomen, stuitte ik op een blinde muur, maar aan de rechterkant zat een hendel. Zodra ik deze naar boven overhaalde, schoof een stuk muur naar beneden weg en verzonk in de vloer. Vol verwachting klopte mijn hart... waar kwam ik uit? Tja, dat had ik natuurlijk wel kunnen beredeneren. Ik belandde namelijk gewoon weer in de zaal met de vier zuilen!

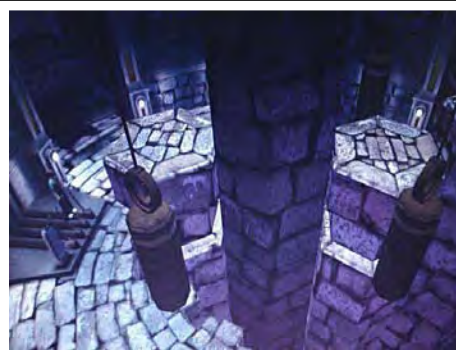
Nadat ik de derde zuil drie posities en de tweede één positie heb opgeheven, is er een doorlopende ladder naar boven gecreëerd.

Goed, wat nu? Ik had de indruk dat ik iets te vroeg had gejuicht. De makkelijke puzzel hier had mij als beloning de zesde reisdoek geschonken, maar het muisje bleek nog een staartje te hebben. Goedbeschouwd kon ik hier niet zoveel meer doen. Buiten had ik alles redelijk zorgvuldig uitgekamd en hierbinnen leek de route dus dood te lopen. Maar waar zat in dit Tijdperk dan de zevende reisdoek en de Bahrodeur verstopt? Ik kreeg het gevoel dat de zuilenpuzzel hier, net als de beide vloerpuzzels, uit twee onderdelen bestond. Ik besloot, om te beginnen, eerst de zuilen weer te laten zakken. Ik had nu immers een andere route blootgelegd die mij boven kon brengen. Opnieuw nam ik plaats achter het bedieningspaneel en drukte op de blauwe knop. Met een gedaver kwam alles in beweging. De zuilen gingen omlaag en de grote gewichten omhoog.

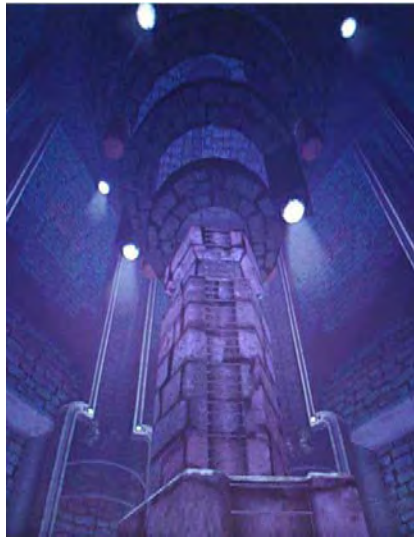
Zodra de rust was weergekeerd, moest ik mij beraden. Ik vermoedde dat de oplossing van de tweede puzzel opnieuw in het museum was te vinden, dus ik pakte mijn KI erbij en bekeek de foto's van de diverse kleurrijke ramen. Natuurlijk viel een aantal glas in lood ramen af, deze hadden hun diensten al bij andere puzzels bewezen. Eigenlijk bleef er maar één raam over, die met die langzaam bewegende rand van gekleurde en genummerde vakjes en met die vier 'flessen' in het midden. Bij nader inzien zouden die vier flessen ook voor de vier zuilen hier kunnen staan! Destijds in het museum had ik al nadere aandacht aan de vakjes geschonken die dezelfde kleur hadden als de vier zuilen in het centrale deel van het raam. Die vakjes waren genummerd van 'een' tot en met 'vier', maar bij iedere serie van drie, ontbrak er één nummer. De witte vakjes ontbeerden het cijfer 'vier', bij de groene en rode ontbrak de 'een' en bij de blauwe het getal 'twee'. Als ik er vervolgens van uitging dat de vier zuilen op het raam net zo gerangschikt stonden als de hendels hier, dan kwam de rode overeen met de voorste zuil, de witte met de tweede van voren, de groene met de derde en de blauwe met de achterste zuil. Kijk eens aan... als ik de ontbrekende cijfers van iedere zuil optelde, kwam ik precies op acht uit! Dat moest toch wel inhouden dat ik de achterste zuil dus twee posities moest opheffen, de derde en voorste één positie en de tweede zuil vier posities? Wat het nut van deze configuratie zou zijn, ontging mij echter. Weliswaar zou ik dan via de eerste zuil op de top van de tweede kunnen klimmen die zich dan het hoogst zou hebben opgeheven, maar wat dan? Die top zal dan ergens in de 'lucht' uitkomen, nog vele meters onder het dak, ongeveer in het midden van de ruimte.

Enfin, bij een gebrek aan een beter plan, moest ik de aanwijzingen van het glas in lood raam maar uitvoeren. Ik speelde met de hendels en bracht de zuilen in de gewenste positie, beginnend met de achterste. Daarna hief ik ook de overige drie zuilen tot de gewenste stand op.

Zodra de laatste (voorste) zuil één positie werd opgeheven en ik dus klaar was, gebeurde er echter iets onverwachts! Tegelijkertijd kwamen de vier kleinere contragewichten nu wél in beweging en gingen omhoog. Op hetzelfde moment kwam er vanuit het plafond een soort stenen koker naar beneden, die in een aantal steeds kleinere ringen uiteenviel. Uiteindelijk kwam de onderste, kleinste ring vlak boven de top van de tweede zuil tot rust. Te zien was dat er aan de binnenkant van deze koker

Nadat de derde en voorste zuil één positie zijn opgeheven, de tweede zuil viér en de achterste zuil twee posities, gaan de contragewichten omhoog...

... en daalt er vanuit het plafond een soort stenen koker af.

een lange ladder werd neergelaten. Kijk, dáár was mijn alternatieve route uit dit gebouw, maar het zou wel een flinke klim worden...

Ik liep om het bedieningspaneel heen, beklom de eerste zuil en ging zo verder naar boven. Op de top van de tweede zuil aangenomen, gunde ik mijzelf een korte rustpauze. Omhoog turend had ik namelijk gezien dat de ladder die ik nu moest beklimmen, wel een héle lange was. Dapper greep ik echter de sporten op borsthoogte beet en begon aan de klim naar de nok van dit gebouw. Waar zou ik nú uitkomen?

Bovenaan de ladder waren de stenen ringen waarbinnen ik

omhoog was geklommen, verworpen tot een ronde muur, opgetrokken uit hetzelfde soort stenen als de vloer beneden. De ladder kwam uit op een korte, smalle gang die al snel overging in een soort grot. Hoe was dit mogelijk? Ik liep naar de wand en zag dat deze grot niet uit rots was uitgehakt, maar dat de wanden van hout waren. Deze tunnel, want dat was het feitelijk, was dus in de enorme stam van een wolkenboom uitgehakt! Dat moest dus een van de bomen zijn die de open plek begrensde waarbinnen dit gebouw was neergezet.

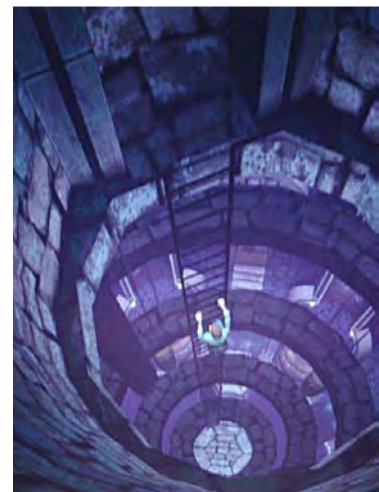
De zuil met de blauwe knop die ook hier aan de ingang van het gangetje aanwezig was, liet ik wederom met rust. Ik had geen zin om de zuilenpuzzel te resetten, het

was wel prettig dat er een makkelijke terugweg aanwezig bleef! Alhoewel, makkelijk... ik hoopte niet dat ik die lange klauterpartij nogmaals zou moeten verrichten...

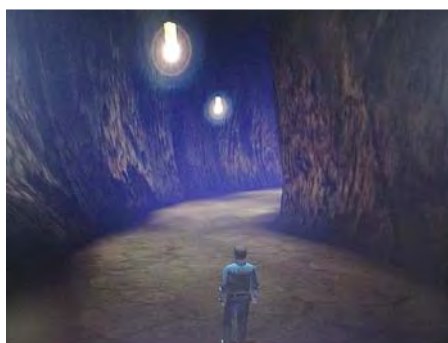
De brede, hoge tunnel boog geleidelijk naar rechts af en een aantal lampen die hier aan het plafond waren bevestigd, gaven voldoende licht om te zien dat de vloer hetzelfde patroon toonde als de grond in het gindse woud.

Al na een korte wandeling doemde er een grote opening op en belandde ik bij het andere open einde van deze werkelijk gigantisch dikke boomstam. Deze wolkenboom had een

doorsnede van minimaal een meter of dertig, ongelofelijk... Maar waar kwam ik hier uit? De opening toonde een nevelig, paarsig uitzicht, maar dat niet alleen. Wat was dat voor een ding?

Het is een hele klim naar de nok van het gebouw.

De 'grot' is een tunnel, die in de stam van een wolkenboom met een ongelofelijke dikte is uitgehakt!

Hoofdstuk 27: De zwevende kubus.

Doorlopend tot de opening kreeg ik zo zicht op een wel zeer bizar landschap. De tunnel kwam uit op een – rotspad, zo dacht ik onwillekeurig – maar het opmerkelijke was dat ook dit pad uit massief hout bestond. Rondom bevonden zich bijna loodrechte en steile wanden van hout, die een ovaal ravijn omringden van ongeveer honderd meter breed en enkele honderden meters lang. Zonder te overdrijven kon men hier spreken van een peilloze diepte en hoogte. In het ovale gat was het nevelig, waardoor de houten wanden aan de overkant tot paarsige kleuren waren vervaagd. De bodem van dit ravijn verdween ver in de diepte in een dichtere paarse waas en ook omhoog turend, verdween mijn blik daar in een paarsige mist.

Dit was al opvallend genoeg, maar wat te denken van het grote, kubusvormige voorwerp dat daar midden boven deze kloof zweefde? Dat ding had zijden van een slordige vijftien meter, zo niet meer. Uiteraard konden de ontwerpers van dit vreemde bouwsel niet alle natuurwetten negeren, ook al was de zwaartekracht in Kadish Tolesa een stuk geringer dan op Aarde. De kubus zweefde dan ook niet écht. Aan alle kanten waren

Aan het eind van de tunnel doemt een bizar landschap op.

Boven het ravijn hangt, tussen steile wanden van hout, een 'kubus', die aan alle kanten door dikke kabels wordt gezekerd.

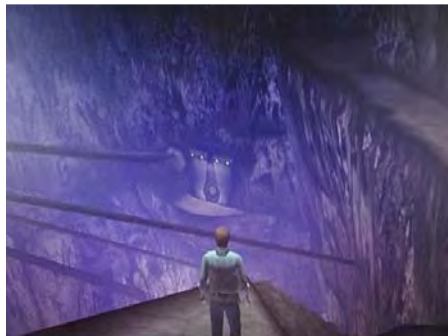
dikke kabels aangebracht, die het grote gevaarte aan de omringende wanden vastklonken. Zelfs vanaf het dak liepen kabels bijna loodrecht omhoog, om daar in het paarse wolkendek te verdwijnen. Kan je nagaan tot hoe hoog deze wolkenbomen hier moesten groeien! Een volwassen sequoiaboom op Aarde was hiermee vergeleken slechts een grassprietje! Het houten pad liep naar rechts meteen dood, maar naar links volgde deze een stukje de houten steilwand. Op iets wat wel een bewerkte reuzentak leek, boog het pad vervolgens naar het midden af, om daar bij de ingang van de kubus te eindigen. Een bezoeker zou dus dit vreemde bouwsel kunnen betreden. Bang dat men met gebouw en al in de diepte zou storten, hoefde men niet te zijn. De tientallen kabels waarmee het gebouw werd gezekerd, waren niet bepaald dunne tuidraadjes. Nee, iedere kabel leek bijna op een buis, zo dik waren ze!

Ik prees mij gelukkig dat ik geen hoogtevrees had, ook al was het pad ruim anderhalve meter breed. Niettemin hield ik voor de zekerheid mijn reisschakelboekje bij de hand. Toch een beetje als op eieren lopend, vervolgde ik behoedzaam mijn weg.

Sommige kabels lopen zelfs bijna loodrecht naar boven en verdwijnen daar in de nevels.

Al snel arriveerde ik bij het punt alwaar de weg de houten wand verliet en richting de zwevende kubus begon af te buigen. Middels een paar korte trappetjes en horizontale stukken daartussen, liep de route regelrecht naar de ingang van het bouwsel. Hoewel het pad hier zelfs nog breder was dan het stuk dat langs de wand liep, voelde ik mij toch ietwat ongemakkelijk, omdat zich hieronder een peilloos 'niets' bevond. Na een ogenblik vermande ik mijzelf echter. Wat een onzin! Hout was oersterk. Zelfs een relatief dun tafelblad kon met gemak meerdere volwassenen

Plots ontdek ik de Bahrodeur. Maar hoe kan ik daar komen?

dragen en deze 'tak' hier was vele malen dikker dan een tafelblad. Dit in combinatie met de geringere zwaartekracht maakte dat over deze weg wellicht zonder problemen een hele kudde olifanten zou kunnen marcheren. Na deze nuchtere gedachte liep ik meer ontspannen door. Nadat ik het eerste trappetje had genomen, nam ik even een pauze om opnieuw om mij heen te kijken. Terugblikkend had ik zicht op de route die ik zojuist had afgelegd. Niet zover links van de plek waar het pad uit de tunnel tevoorschijn dook, zag ik in de wand de Bahrodeur zitten! Hij

bevond zich een kleine vijftien meter lager, maar er leidde geen weg naartoe. Voor de deur zat een klein, halfrond plateautje, dat was al. Eigenlijk zag ik maar één mogelijkheid om daar te arriveren. Aan de linker bovenkant van de deur eindigde een van die dikke borgkabels. Hij liep vanaf daar schuin omhoog, onder een niet al te steile hoek, om uiteindelijk wat verderop, hier onderaan bij dit pad te eindigen! Juist ja... er zou hier wellicht weer een 'leuk' evenwichtskunstje van mij worden gevraagd. Als een soort koorddanser zou ik naar de Bahrodeur moeten lopen! Gelukkig was dat iets minder problematisch dan het op het eerste gezicht leek. Om te beginnen was deze kabel niet bepaald een dun koord. Het moest mogelijk zijn, ook voor ongeoefende evenwichtskunstenaars, om over de bovenkant van deze buisdikke kabel te lopen. Ten tweede stond er in dit diepe ravijn geen zuchtje wind, dus dat was een meevaller.

Voor ik echter zelfs maar kon denken aan het oversteken naar de Bahrodeur, moest ik eerst de zevende reisdoek van dit Tijdperk zien te vinden. Mijn kop eraf als ik die

Met dit bedieningspaneel is de deur van de 'zwevende kubus' te openen.

doek niet ergens in dat kubusvormige gebouw zou aantreffen, dus ik liep door. Een drietal korte trappetjes brachten mij bij een zwevend plateautje, alwaar een bedieningspaneel stond opgesteld. Onderaan dit paneel bevonden zich zes lichtgevende gelige knoppen in twee rijen van drie. Aan iedere knop waren volgens het display vier symbooltjes gekoppeld, die ik maar al te goed herkende! Dit waren de tekeningetjes die ik op de zes roterende blokjes in het museum had gezien! Mooi, dat betekende dat ik niet lang hoefde te zoeken welk kunstvoorwerp uit die expositiezaal ik moest gebruiken om deze

puzzel op te lossen. Want een puzzel was dit zeker. Schuin omhoog kijkend zag ik dat ook de grote toegangsdeur van de kubus voorzien was van zes lampjes en dezelfde tekeningetjes. Dit paneel hier vormde dus als het ware de sleutel om die deur ginds te openen.

Nieuwsgierig als ik was, besloot ik het paneel nog even met rust te laten. Eerst vervolgde ik het pad, dat mij voor de enorme ingang bracht. De ontwerper van dit alles had een soort bordes gemaakt en had deze ter verfraaiing zelfs omzoomd met een metalen omheining, vervaardigd uit een aantal door elkaar gevlochten metalen kabeltjes. Bij het rechter hekje staand, had ik een mooi zicht op de hele weg die ik had gelopen, het plateautje met het bedieningspaneel en de Bahrodeur daar schuin achter. Ook was te zien dat de borgbuis die bij die deur eindigde, aan de andere kant bij dit plateautje begon.

Op het bordes staand, heb ik fraai zicht op de Bahrodeur, de route die ik heb gelopen en het plateautje met het bedieningspaneel.

Vervolgens richtte ik mijn aandacht op de deur zelf. Deze was van metaal, zat verzonken achter een grote ronde opening met een doorsnede van wel drie meter en werd geflankeerd door twee lantaarns. De zes lampjes op de deur, als ook de tekeningetjes die op de panelen waren geëtst, waren identiek aan die op het bedieningspaneel. Goed, dit 'slot' moest ik nu zien te kraken.

Nu deze code zien te kraken...

Weer terug bij het bedieningspaneel, bekeek ik de fotootjes op mijn KI die ik van de afbeeldingen op de roterende blokjes had gemaakt. Hoe, en op welke manier kon ik deze koppelen aan de tekeningetjes die hier zichtbaar waren?

De ontwerper van dit speciale 'slot' had in zijn goedertierenheid besloten de bezoeker een beetje op weg te helpen. De meeste linkse knop was namelijk van het D'ni cijfer '1' voorzien, dus die knop zou ik wel als eerste moeten indrukken. Ik liet dat nog even achterwege, want ik moest eerst de logica achter deze puzzel zien te vinden.

Ik haalde mijn opschrijfboekje tevoorschijn, want ik zou wel het een en ander moeten noteren. Het leek mij een goed idee om eerst op te schrijven waar de symbooltjes op de zes roterende zuiltjes in het museum hier op het paneel waren te vinden. Het waren er vierentwintig, namelijk vier voor elke knop, terwijl ik de beschikking had over achttien verschillende tekeningetjes. Ik had echter al gezien dat sommige etsjes op dit paneel dubbel voorkwamen.

Na een tijdje goed kijken en vergelijken, had ik alle nummers genoteerd van de tekeningen op de zuiltjes die overeenkwamen met de schetsjes bij de knoppen hier. De vier tekeningetjes die hoorden bij de knop die ik als eerste zou moeten indrukken, stonden op de zuiltjes '2', '3', '4' en '6'. Wat was in vredesnaam de gedachte hierachter dat dit daarom dus de eerste knop was?

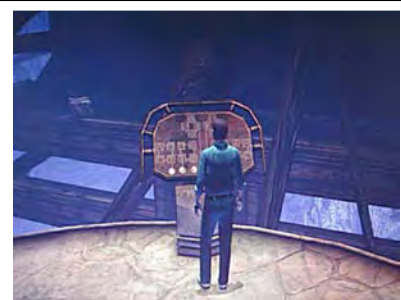
De zes zuiltjes met de roterende blokjes moeten mij daarbij helpen!

Ik ging in de denkkamer en meende na een tijdje de oplossing van dit raadsel te zien. Mensen hebben sterk de neiging om oplossingen te zoeken in dingen die ze zien en niet in zaken die juist onzichtbaar zijn. De oplossingen van de meeste puzzels in dit Tijdperk zaten echter juist in die onzichtbare dingen. Zie maar... bij de eerste vloerpuzzel leek het logisch dat het zichtbare, oplichtende pad dat leidde naar een deur, de oplossing was. In werkelijkheid was de juiste route juist het 'onzichtbare' onverlichte pad daartussenin, die leidde naar een, tot dan, verborgen doorgang. Bij de tweede vloertegel was het net zo iets. Niet de zichtbare bruinige tekeningetjes leidde tot een oplossing, maar juist de onzichtbare blauwe. Ook bij de vier zuilen en de drie frames was er sprake van routes die pas later werden blootgelegd. Geestelijk zette ik dus een knop om en noteerde vervolgens van welke zuiltjes er bij iedere knop juist tekeningetjes ontbraken!

Bij de meeste knoppen bleken dat er twee te zijn, alleen bij knop '2' en '3' ontbraken er drie schetsjes. Knop '1' miste de etsjes die voorkwamen op zuiltje '1' en '5'. De logica waarom ik deze knop dan als eerste moest indrukken en niet als vijfde, ontging mij eerlijk gezegd, maar misschien werd de bezoeker hier niet voor niets een makkelijk begin geboden.

Wat was de volgende stap? Ik bekeek dat wat ik had opgeschreven met een mengelmoes van argwaan en verwachtingsvolle interesse. Ik voelde dat ik op de goede weg was, maar dat ik de clou nog niet doorhad. Ergens knaagde het gevoel dat ik hier toch nog in het ootje werd genomen. Het volgende had ik op papier staan:

- Knop 1: schetsjes van zuiltjes '1' en '5' ontbreken.
- Knop 2: schetsjes van zuiltjes '1', '2' en '3' ontbreken.
- Knop 3: schetsjes van zuiltjes '1', '3' en '4' ontbreken.
- Knop 4: schetsjes van zuiltjes '4' en '5' ontbreken.
- Knop 5: schetsjes van zuiltjes '2' en '6' ontbreken.
- Knop 6: schetsjes van zuiltjes '1' en '6' ontbreken.

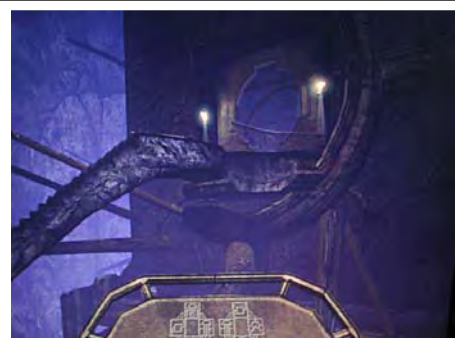
Het duurt even tot ik de clou van dit 'puzzelslot' door heb.

Ik staarde ingespannen naar de getallen en plots viel het stevige fundament van dit puzzelslot als een kaartenhuis in elkaar! Natuurlijk! Nu zag ik het! Na eliminatie van de eerste knop, moest ik bij de andere knoppen het cijfer '1' verwijderen, want die kon daarna niet meer gekozen worden. Maar dat betekende dat bij knop 'zes' alleen nog maar de '6' overbleef. Die knop moest ik dus als laatste indrukken!

Het logische vervolg was dat ik bij knop 'vijf' de '6' ook mocht doorstrepen, zodat dat daar alleen het cijfer '2' overbleef. Knop 'vijf' moest ik dus als tweede indrukken!

Nu ging het snel. De '2' ontbrak verder alleen nog maar bij knop 'twee', waar ik ook al de '1' had doorgestreept. Hier bleef nu alleen de '3' over, dus knop 'twee' was de derde knop. Na doorhalen van de '3' bij de overgebleven twee knoppen, bleven achter knop 'drie' alleen de '4' en achter knop 'vier' de '5' over. Toch nog snel had ik de juiste knoppenvolgorde gevonden, die dus luidde: knop '1'-'5'-'2'-'3'-'4'-'6'.

Behoedzaam drukte ik de zes knoppen in deze volgorde in en ja hoor! Nadat ik de laatste knop had ingedrukt, hoorde en zag ik hoe de metalen

Na het intoetsen van de juiste code gaat de deur van de kubus open!

deuren in het ronde paneel naar de zijkanten openschoven. Ik kon nu de kubus betreden!

Ik beklom de trap opnieuw en betrad het bordes. Nieuwsgierig gluurde ik door de geopende ingang naar het inwendige van de ruimte. Nee maar, het was een soort

Het blijkt een kluis of een schatkamer te zijn!

kluis, zeg maar een schatkamer! De ruimte was niet in aparte compartimenten ingedeeld, al waren er in de zijwanden en achterwand wel grote ronde nissen aangebracht. De ruimte was volgestouwd met wat evenzogoed de buit van een roversbende zou kunnen zijn! Ik ontwaarde talloze vaten en kisten, maar ook tapijten, vazen en enkele schilden. Op meerdere plekken waren letterlijk schatkisten neergezet. Een aantal daarvan was geopend en de inhoud lag in hopen op de vloer. Het waren gouden muntstukken! Ik stapte door de ingang naar binnen.

Een grote, halfronde trap daalde af. Aan de voet van de trap was een flink stuk van het vloeroppervlak vrij gebleven en tot mijn schrik zag ik daar een lijk liggen! Behoedzaam nam ik de laatste treden van de trap en liep naar de overledene toe. Nu zag ik dat deze persoon al lang geleden het tijdelijke voor het eeuwige had verwisseld. Er lag hier alleen nog maar een geraamte en de lucht die hier hing, rook hooguit ietwat muffig, als van oude tapijten. Nou, dat kon kloppen, want tapijten waren er hierbinnen in overvloed. Vreemd genoeg was het skelet ook gehuld in een tapijt, terwijl de benen in een paar forse laarzen staken, van een onbestemde bruinige kleur.

Was deze persoon de eigenaar of bewaker van deze kluis geweest? Naast het skelet lag op een dichte kist een opengeslagen schakelboek. De

*Op de vloer tref ik een skelet aan.
De eigenaar van deze kluis?*

Het schakelboek bekijk ik nader.

rechterhand van de dode was vlak onder het uiterste linker puntje van dit boek op de zijkant van de kist blijven rusten, alsof de persoon in zijn doodsstrijd nog had gepoogd om voor een laatste keer te schakelen. Dat was er echter niet meer van gekomen.

Voorzichtig bukte ik mij en bekeek het schakelboek nader. Het was een door de DRC goedgekeurd exemplaar, dat toegang bood tot het museum! Dan zou het wel eens zo kunnen zijn dat hier de kunstenaar lag die al die glas in lood ramen daar had gemaakt. Het had er dus alle schijn van dat deze figuur ook de eigenaar van deze kluis was. Misschien wilde hij zijn eigendommen hier beschermen. Was hij wellicht één van de slachtoffers van de ramp die D'ni had

getroffen en was hij één van de velen geweest die getracht hadden hieraan te ontsnappen? Misschien was Kadish Tolesa wel zijn privé Tijdperk, alwaar hij zijn rijkdommen bewaarde... Dan moest dit wel een hooggeplaatste D'ni zijn geweest. Zo doorredenerend, was de kans groot dat deze D'ni een natuurlijke dood was gestorven. Om wat voor reden dan ook had hij er niets voor gevoeld om zich na de ramp bij Atrus en de andere overlevenden die gevonden en gered waren, aan te sluiten. Wellicht brak bij hem op een gegeven moment het besef door dat het zonde was dat dit alles na zijn dood definitief verloren zou gaan. Misschien had hij daarom zorgvuldig die puzzels gemaakt om zijn kluis toch toegankelijk te maken. Wellicht was het wat naïef gedacht dat vanwege deze puzzels rovers op een afstand zouden blijven en dat alleen oprechte personen al die moeite zouden nemen om hier binnen te dringen... Aan de andere kant, de kluis wekte niet de indruk beroofd te zijn. Als er al spullen waren weggenomen dan was dat subtiel en met beleid gedaan.

In hoeverre ik hier de gebeurtenissen goed had ingeschat, kon ik niet bepalen. Ik keek in het rond en zag bij de rechtervoet van het geraamte een briefje op de vloer liggen. Ik raapte het op en zag dat het in D'ni was geschreven, zodat ik er niets van kon lezen. Ik vermoedde dat het een verklarend briefje was voor de D'ni, die deze kluis vroeg of laat zouden weten te openen.

Het was echter duidelijk dat ik niet de eerste bezoeker was sinds de kluseigenaar was heengegaan. Onderzoekers van de DRC waren hier ook geweest, getuige het stempeltje in het boek, maar ook Yeesha, want die had op het briefje in rode inkt een aantal notities geschreven, die ik wél kon lezen. Bovenaan stond:

Kon hij zich ooit realiseren dat hij zo had gefaald?

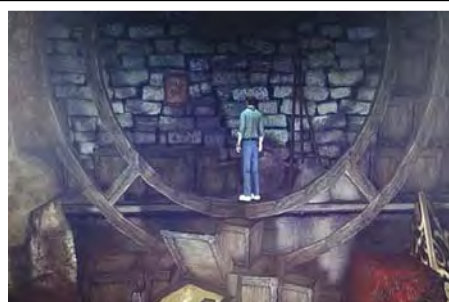
Onderaan de brief stonden ook nog twee losse notities, die luiden:

**Wat voor een soort einde is dit?
Onmogelijk tenzij...**

Het briefje kan ik niet lezen, maar wel de rode opmerkingen daar omheen.

Ik herinnerde mij dat Yeesha op het briefje dat haar vader had geschreven en dat ik in een van de slaapkamertjes in de woestijnspleet had aangetroffen, ook iets had geschreven in de trant van dat het 'onmogelijk was, maar niet helemaal...' De notities verduidelijkte niet veel, maak ik maakte er wel uit op dat de D'ni hier, in Yeesha's

De zevende reisdoek heb ik gelukkig snel gevonden.

ogen althans, verkeerde beslissingen had genomen. Ik wist niet wat ik er hier verder mee moest, dus ik legde het briefje terug op de vloer en keek in het rond. Ik moest hier immers de zevende en laatste reisdoek zien te vinden!

Even vreesde ik dat ik hier alle kisten aan een nadere inspectie zou moeten onderwerpen, maar die vrees bleek ongegrond te zijn. Al snel zag ik dat de reisdoek, duidelijk zichtbaar, op de achterwand zat geplakt. Ik moest alleen even over een aantal kisten heen klauteren, om daar

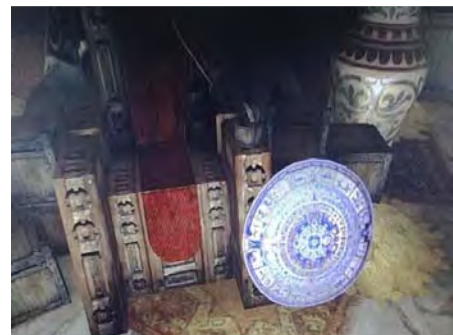
De hele hand en alle vingers lichten paarsig op. Ik ben hier klaar!

te komen. Na slechts een ogenblik kon ik mijn hand op de zevende en laatste reisdoek leggen en zag hoe de hele hand en alle vingers nu paarsig oplichtten. Mooi! Ik was hier klaar!

Uiteraard nam ik nu even de tijd om de schatten hier te bekijken. Het waren vooral kisten met gouden munten die hier stonden opgestapeld, maar in de nissen hingen ook nog eens grote doeken, die eveneens volgestouwd lagen met dukaten. Tja, rijkdom kan heel nuttig zijn, maar wat heb je daaraan op een plek waar je daar niets mee kunt kopen? Op een onbewoond

eiland heb je meer aan een zakmes en een kompas, dan aan een staaf goud... Misschien doelde Yeesha daar wel op met haar opmerking dat de D'ni hier had gefaald. Wellicht had hij beter schakelboeken in plaats van gouden munten kunnen meenemen...

De tapijten hier leken wel veel op de Perzische exemplaren die je op Aarde kon aantreffen en ook de uitgestalde vazen schonk ik iets meer dan een vluchtige blik. Eén vaas was omgevallen en daarbij gebroken. Daar schuin achter stond een metalen frame, waarin een groot rond beschilderd bord was aangebracht. De schildering leek veel op de reuzenpaddenstoelen uit Teledahn. Verder was nog het meest opvallend dat hier een grote houten stoel stond, een soort troon. Het was het enige meubelstuk in deze ruimte. Tegen de troon stond een prachtig schild, versierd met een ingewikkeld paarsig patroon. Langs de brede buitenrand leek wel een soort dierenriem te zijn uitgebeeld, maar het waren meer dan twaalf vakjes. Van alle objecten in deze kluis, vond ik dit misschien wel het mooiste voorwerp. Zou ik trouwens een paar munten of iets anders meenemen? Na een korte aarzeling besloot ik dat niet te doen. In mijn Relto kon ik daarmee ook niets beginnen, en als ik zou willen, dan kon ik via de reisboekenlegger in het Kadish Tolesa schakelboek spoorlags naar hier terugkeren. Nee, het meenemen van een paar schatten had absoluut geen prioriteit. Ik kon mij beter concentreren op mijn queeste. Ik was namelijk bijna op het punt aangekomen dat ik de derde Bahrototem naar mijn Relto kon verplaatsen. Ik liep de trappen op en verliet de zwevende kluis.

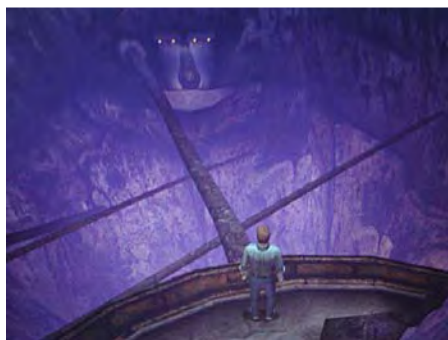
Het schild dat naast de troon staat, is misschien wel het mooiste voorwerp uit de hele schatkamer.

Hoofdstuk 28: En dat is drie!

Tja, dan was er nu nog een lastige tocht nodig om bij de ingang van de Bahrogrot te belanden. Met een licht gevoel van weemoed dacht ik terug aan de éérste Bahrodeur die ik was binnengegaan, in Teledahn. Die deur was simpelweg in de wand van een grot aanwezig... Waarom werd het mij in de twee Tijdperken daarna zo moeilijk gemaakt?

Het had echter geen enkele zin om daarover te treuren. Ik liep terug naar het plateau met het bedieningspaneel en zag dat de buis die bij de Bahrodeur eindigde, aan de rechterkant van dit plateau begon, vlak voor de plek alwaar delen van dit plateau waren afgebrokkeld.

Ik kon op de uiterste rand stappen en zag dat de buis daar anderhalve meter onder ontsprong. Een pluspuntje was dat ik nu zag dat deze buis min of meer ovaal van vorm was en niet zuiver rond. De bovenkant was hierdoor platter dan het vanaf een afstandje bezien, had geleken. Dat maakte dat een wandeling bovenop deze buis

Met gemengde gevoelens schuifel ik naar de rand van het plateau en bekijk de route die ik moet afleggen.

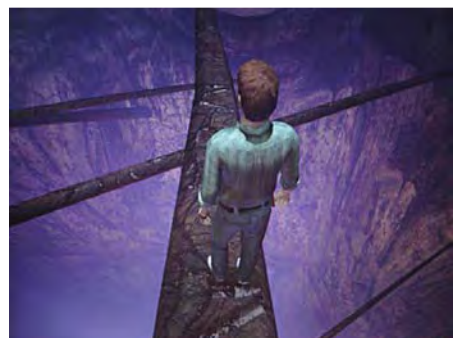
een tikje makkelijker was dan ik had gevreesd. Toch keek ik met gemengde gevoelens naar de gapende diepte onder de buis. Het begin zou het lastigst zijn. Ik zou, hoe dan ook, op de buis moeten springen en daarbij mijn evenwicht moeten zien te houden. Nu is een sprong van anderhalve meter op zich niet veel, maar met de wetenschap dat ik daarbij hooguit een paar decimeters speelruimte zou hebben, maakte dit toch tot een zeer hachelijke onderneming. Zou ik mij niet beter langzaam langs de rand van het plateau kunnen laten zakken? Ik zou mij dan op de buis langzaam moeten omdraaien, maar dat

leek mij beter om na een sprong even wankelend op die buis te staan, om vervolgens tóch mijn evenwicht te verliezen en in de diepte te storten...

Behoedzaam schuifelde ik naar het plekje op de uiterste rand van het plateau dat zich precies recht boven de buis bevond. Nadat ik mijn reisschakelboekje alvast open had geslagen en gecheckt had dat het goed vastzat, liet ik mij voorzichtig over de rand zakken.

Tot mijn opluchting bevond het begin van de buis zich toch iets hoger dan ik eerst had ingeschat. Mijn vingers zaten nog om het uitstekende randje van het plateau geklemd, toen mijn tenen al de bovenkant van de enorme borgkabel beroerden. Er restte dus nog maar een heel klein sprongetje. Ik liet voorzichtig de plateaurand glijpen en voelde nu 'vaste grond' onder mijn voeten. Oef! Zonder te wankelen stond ik op de buis, zij het met mijn rug gekeerd naar de richting van waarin ik zou moeten lopen.

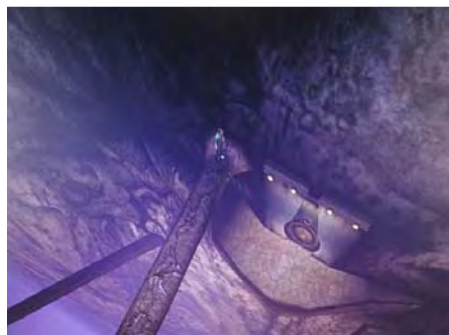
Heel voorzichtig draaide ik mij om en zag nu de hele route van een paar honderd meter in volle glorie voor mij liggen! Het was ondenkbaar dat ik vanaf deze positie weer op het platform zou

Het lukt mij om op de buis te komen en ook mijn evenwicht te bewaren.

kunnen klimmen, als ik dat zou willen. Voorzichtig zette ik een paar passen in de gewenste richting. De buisdikke kabel gaf geen krimp en het oppervlak was tamelijk stroef. Dat deed mijn zelfvertrouwen toenemen. Als ik maar vooral recht vooruit zou blijven kijken en niet teveel naar beneden, dan zou ik zo door kunnen wandelen.

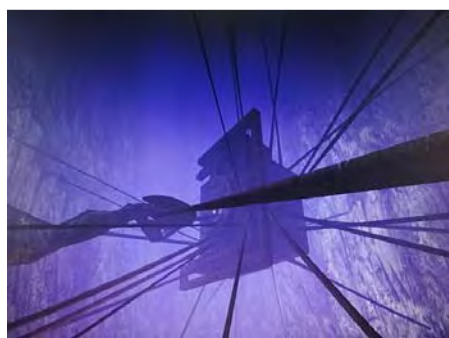
Zeer op mijn hoede vervolgde ik dit 'ommetje', maar na een aantal meters ontdekte ik

Na een behoedzame wandeling over de buis, arriveer ik bij de Bahrodeur.

vanzelf dat het toch vrij makkelijk ging. Ik prees mij gelukkig dat ik geen hoogtevrees had en waagde het er zelfs op mijn pas iets te versnellen. De buis was verder glad, in die zin dat ik niet hoefde te letten op uitstekende reuzenmoeren, koppelstukken, of iets dergelijks. Sneller dan ik gedacht had, arriveerde ik zo bij het einde van de borgkabel, boven het uitstekende plateautje dat voor de Bahrodeur was aangebracht. De buis bevond zich op gelijke hoogte als de bovenkant van deze deur, die er verder precies hetzelfde uitzag als de ingang

naar de Bahrogrot in Gahreesen. Ik moest nog een flinke sprong naar beneden maken om op het voorportaal van de deur te belanden, maar daar had ik wel ruimte genoeg voor enige uitloop. In vergelijking met de wandeling zojuist, was dit een peulenschil.

Voor de Bahrodeur staand, neem ik nog even de tijd om de zwevende kluis vanaf hier te bekijken.

Op het plateautje staand, veegde ik het zweet van mijn voorhoofd en sloeg mijn reisschakelboekje dicht. Dit waren toch wel heel spannende momenten, maar opnieuw had ik het er goed vanaf gebracht.

Alvorens de deur te openen en de Bahrogrot binnen te gaan, nam ik nog even de tijd om vanaf hier de route te bewonderen die ik zojuist had gelopen. Ik zag de zwevende kluis hier vanaf de zijkant en zag nu eigenlijk nog beter wat een bijzondere constructie dit was. Ik probeerde maar niet te verzinnen hoe men er in was geslaagd dit allemaal hier zo te bevestigen. Persoonlijk leek

het mij een onmogelijke klus, maar mijn ogen vertelden een ander verhaal. Maar goed, gold hetzelfde niet voor sommige kabelbanen in het hooggebergte?

Na deze overpeinzing talmde ik niet langer meer. Ik liep naar de deur en drukte mijn hand op het handsymbool. Het symbool gloeide paarsig op en de Bahrodeur schoof open. Net als bij de vorige twee keren zag ik een gangetje waarbij het einde zich in duisternis verloor. De verrassing was er nu echter af en dapper liep ik het donker tegemoet.

Omringd door totale duisternis, deed ik mijn best het gekras en gefladder rondom mij, te negeren. Na een ogenblik werd ik opgetild en vervolgens maakte het zoemende geluid duidelijk dat ik naar de Bahrogrot schakelde. Het duurde niet lang alvorens ik op het plateau werd neergezet waar zich ook de derde

Dapper loop ik het donker tegemoet.

Bahrototem bevond. Veel tijd om rond te kijken kreeg ik trouwens niet, want amper was ik in de grot gearriveerd, of de stem van Yeesha echode al door de ruimte.

“Je bent opnieuw teruggekeerd. Teruggekeerd om meer te horen. Teruggekeerd voor een derde totem. 't Is een interessante kringloop, dit komen en gaan – geven en nemen. Terugkeren is wat je moet doen. Want je hebt het diepste innerlijke van één van de minsten doormidden gescheurd. Je hebt hun pijn gehoord – aarzel niet.”

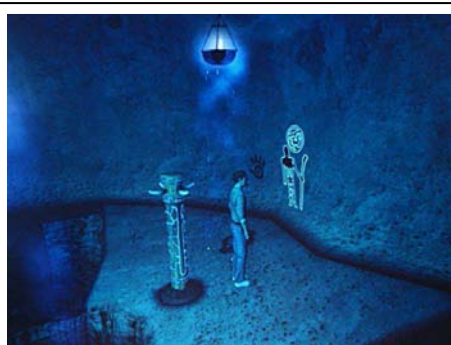

Amper ben ik in de grot gearriveerd, of de stem van Yeesha echoot al door de ruimte.

Hier deed Yeesha er even het zwijgen toe. Ik probeerde haar woorden op hun merites in te schatten. Uit wat zij zojuist opmerkte, moest ik nu wel de conclusie trekken dat ik met het verplaatsen van deze totems slechts één Bahro kon bevrijden, en niet vier. Betekende dit dat zijn ziel als het ware in vier stukken was geknipt en dat iedere totem een kwart stuk bevatte? Dan zou die ziel zich nu in twee verschillende Tijdperken bevinden en ik kon mij voorstellen dat dit geen prettige ervaring moest zijn. Meer tijd om over dit vraagstuk na te denken kreeg ik echter niet, want Yeesha nam opnieuw het woord.

“De botten van Gildemeester Kadish spreken luider dan woorden. Zijn botten zijn de botten van D’ni. Hij klampte zich vast aan de lessen van de goede koning Naghen die trouwe stedelingen nodig had om hun schat te bewaken. Deze Kadish die je hebt gezien, zou nooit iets teruggeven, nooit iets terugbrengen, nooit iets laten gaan. Hij is lange tijd een van de rijkste D’ni geweest, meer verdienend dan hij ooit zou kunnen opmaken. Hij heeft Tijdperken gebouwd om die extra’s te beschermen. En toen de ondergang kwam, hing hij aan zijn bezittingen boven al het andere. En zo heb je alleen maar de dood gezien in zijn kluis – een extravagante dood. Het is een beeld van de D’ni.”

Opnieuw zweeg Yeesha even. Met deze ontboezeming had ze veel duidelijk gemaakt. Het hele Tijdperk Kadish Tolesa was door een rijke D’ni, genaamd Kadish,

Yeesha heeft mij heel wat te vertellen.

gecreëerd, met als primair doel zijn vergaarde schatten te bewaren en te bewaken. Toch had ik het gevoel dat zelfs bij hem het besef was doorgebroken dat al die rijkdom, zolang je deze alleen maar voor jezelf houdt, tot niets leidt. Voor Kadish zelf was dat besef echter te laat gekomen. In de wereld van de doden had hij zelfs minder dan niets aan al zijn rijkdom. Ik luisterde weer naar wat Yeesha mij nog meer te vertellen had.

“De D’ni mensen keerden niet zo gemakkelijk terug. Ze zouden alleen maar nemen, totdat alles

was genomen van hen tijdens de Grote Terugkeer, de ondergang die hen verwoestte. D’ni viel pas een paar honderd jaar geleden. Alles van het is verplaatst. En mijn reis was vergelijkbaar. Ik kon dingen schrijven waar niet één D’ni zelfs maar van had gedroomd. Mijn schrijfsels doorbraken barrières die millennia lang als absoluut werden beschouwd. Ik kon dingen veranderen, ik kon dingen verplaatsen, ik

kon dingen beheersen. Ik leerde meer dan mijn ouders. Ik leerde meer dan iedereen. Ik schreef Tijdperken terwijl ik door D'ni werd uitgedaagd. Meesters van de Kunst, maar ze werden verslagen. Ik nam alles wat ik kon vasthouden."

Tijdens mijn zoektochten door de Tijdperken had ik al de indruk gekregen dat Yeesha een begenadigd schrijfster moest zijn. In de woestijnspleet had ik haar holografische afbeelding een reisdoek tevoorschijn zien toveren en mijn privé eilandje, mijn Relto, leek ook van haar hand te zijn. En dan waren er nog die 'Yeesha pagina's' die zich op een raadselachtige manier in mijn reisschakelboekje kopieerden en dan een verandering in mijn Relto teweeg brachten. Nee, eigenlijk verbaasde het mij niets dat Yeesha misschien wel een van de grootste schrijvers aller tijden was, en dat voor iemand die maar voor een achtste D'ni bloed in haar aderen had stromen! Ondertussen was Yeesha nog niet klaar met haar betoog. Ze had nog een toetje voor mij in de aanbieding.

"Alleen de dood kon een zo sterke trots verslaan. Voor de D'ni en voor Yeesha was het de dood die mij ertoe bracht om terug te keren.

Iedereen stierf. Iedereen, behalve de minsten, de 'niet-trotsen'. De Bahro beschouwden zichzelf al als zijnde gestorven. En zo gingen ze door met het observeren van D'ni, altijd klaar om nog meer weg te geven. En nu zullen ze terugkeren."

Yeesha's stem stierf weg. Het laatste wat ze zojuist had verteld was in feite de 'cruX' van mijn queeste die ze mij had opgedragen. Mijn taak was die ene Bahro te bevrijden uit zijn weinig benijdenswaardige positie van onderdrukt en weggecijferd worden, terwijl hij toch alles moest geven. Nu de D'ni waren uitgestorven, althans bijna, kregen zij de kans om een nieuw leven te beginnen. Hun onderdanige rol was echter zo sterk, dat ze niet in staat waren zélf dat nieuwe leven te starten. Yeesha en ik zouden ze daarbij het eerste duwtje moeten geven, door hun ketenen los te maken.

De eerste zin van haar slotbetoog was trouwens vreemd. Hoewel het haar stem was, leek het wel of hier een Bahro, met Yeesha als medium, tot mij sprak. Want hoe zou ik de zin 'voor de D'ni en voor Yeesha was het de dood die mij ertoe bracht om terug te keren' anders moeten uitleggen? Verder leek het wel dat Yeesha tot dezelfde fouten was vervallen als haar D'ni voorvaders, maar met een belangrijk verschil. Ergens tijdens haar zoektocht was ze op de Bahro gestuit en in tegenstelling tot de

Aan de overkant van de grot staat de laatste totem die ik moet ophalen.

D'ni had ze deze wezens wél met het nodige respect benaderd. Wat er daarna was gebeurd was in nevelen gehuld, maar ook voor Yeesha gold dat het beter was om ten halve te keren dan om ten hele te dwalen. Ik kon in ieder geval een nuttig steentje bijdragen door deze Bahro te bevrijden. Hiertoe moest ik de derde totem naar mijn Relto verplaatsen en had ik er daarna nog één te gaan.

Alvorens die handeling te verrichten, keek ik eerst even rustig om mij heen. Deze grot was op

zich ook al iets wonderlijks. Op dit uitgeschoven plateau stond de totem die bij Kadish Tolesa hoorde. Op de stam zag ik de etsen die de wolkenbomen voorstelden,

in het inmiddels bekende blauwige licht pulseren. Op het ingeschoven plateau hier recht tegenover, stond de laatste totem die ik moest ophalen. Het linker en rechter plateau waren al leeg. Ook op de vloer van dit plateau was een figuur geëtst, die voorkwam op het bedieningspaneel van de imager in de woestijnspleet. Het was een rare slinger, als een doorlopende platte 'S', waarbij de onderste tak ook nog van een aantal 'tandjes' was voorzien. Om het geheel was ook nog een soort 'stolp' getekend. Er werd hier toch een link gelegd tussen deze grot en de spleet in de woestijn, maar het 'hoe en waarom' ontging mij vooralsnog. Op dit moment had ik sowieso geen idee hoe ik naar de Aarde in het algemeen en naar die plek in de woestijn in het bijzonder kon terugkeren!

Ziezo! Ook de derde totem heb ik naar mijn Relto gezonden.

Na deze overpeinzing besloot ik mijn opdracht in dit Tijdperk te voltooien. Ik drukte mijn hand op het handsymbool op de muur. Met een geraas en in een vonkenregen verdween de totem. Ik wachtte tot de laatste vonken waren uitgedoofd. Ik wierp nog een laatste blik in het rond, stapte rustig naar de rand van het plateau en liet mij in het centrale gat vallen, de sterrenwolken tegemoet.

Terwijl de sterren om mij heen kolkten, vroeg ik mij af of dit ook door Yeesha zo was geschreven. Aangezien dit tochtje door het heelal (zo het leek) mij naar mijn Relto zou brengen, moest dat bijna wel zo zijn. Het vergde inderdaad schrijfkunsten van 'bovenmeesterlijke klasse' om dit klaar te spelen. Na een korte reis werd ik al op mijn rots boven de wolken neergezet, vlakbij de vier sokkeltjes.

Met een zacht gerommel zag ik hoe de derde totem vanuit de hut bezien op het sokkeltje rechtsachter was geplaatst en daar verzonk, net zoals de eerste twee die daar al stonden. Ook van deze derde totem kwam een hoeveelheid damp los, dat

De derde totem wordt vanuit de hut bezien, rechtsachter op het sokkeltje geplaatst.

vanuit de top ontsnapte. Ook bleven de tekeningetjes blauwig pulseren. Ik bekeek de totem nader en had inmiddels toch een deel van mijn angst en ontzag overboord gezet. In gedachten zond ik een boodschap naar de daarin huizende Bahro, waarin ik hem vroeg moed te hebben en nog even vol te houden. Ik was zeker van plan om hem, als hij eenmaal vrij was gekomen, met de nodige eerbied te behandelen, zoals ook Yeesha had gedaan.

Over Yeesha gesproken... Op het 'strand' van Kadish Tolesa had ik opnieuw een pagina van haar opgevist, met daarop de afbeelding van een

naaldboom. Om mij heen kijkend, zag ik echter niet direct wat voor een effect deze pagina op mijn Relto had gehad. De naaldboompjes waren niet zichtbaar gegroeid, of was het zo dat de naalden wat meer glansden? Ik wist het niet zeker. Ik wandelde tussen de vier sokkels door, passeerde de hut en liep naar het punt alwaar het water van de rotspunt zich in de poel verzamelde. Van daar had ik een goed overzicht op de hele rots. De veranderingen waren inderdaad minimaal. Het leek er meer op dat

Ook vanaf het uitzichtpunt bij de poel kan ik nauwelijks verschil in de aard van de vegetatie bespeuren.

de samenstelling van de dunne, vruchtbare bodemlaag op de rots wat was gewijzigd, waardoor planten hier beter konden groeien. Dat zou het dan wel zijn.

Ik bleef even tussen de beekjes staan die het water van de poel afvoerden, maar kwam toen opnieuw in actie. Nog één Tijdperk te gaan! In de hut pakte ik nog even het boek waarin de vier Tijdperken stonden benoemd. Het vierde Tijdperk leek wel uit twee delen te bestaan, getuige de namen 'Eder Kemo' en 'Eder Gira'. Terugbladerend zag ik dat de opmerkingen bij de andere drie Tijdperken een hint hadden gegeven

over wat ik in die Tijdperken had aangetroffen. Bij Teledahn werd gesproken 'over een waarheid die onder de oppervlakte in de duisternis was te vinden'. Dit sloeg overduidelijk op de slavenvertrekken. In Gahreesen stond de wetgeving centraal, wat na het bezoek aan dat Tijdperk geen nadere toelichting behoeft. De strofes die handelden over Kadish Tolesa konden achteraf ook niet missen. Vooral de laatste twee zinnen moest men in het achterhoofd houden bij het oplossen van de puzzels: 'een vluchtige blik kan misleiden. Kijk diep, overweeg en herken alles wat is verborgen.'

Helaas leken de zinnen die bij Eder Kemo en Eder Gira stonden, mij in dat opzicht weinig verder te helpen. Ik las nogmaals: 'Als alles is afgenomen van iemand, is de enige hoop die blijft datgene wat is geschonken door de ander. Door dit gegeven zullen beiden worden verlost.' Dit leek vooral aan te sluiten bij datgene Yeesha mij daarstraks had verteld. Een hint voor wat ik in dat Tijdperk zou aantreffen of voor het oplossen van een puzzel leken deze zinnen niet te bevatten. Jammer... dan maar niet. Ik zette het boek terug, verliet de hut en begaf mij naar de laatste sokkel die nog over was. Ik opende het inwendige en bekeek de foto in het schakelboek met hernieuwde belangstelling. Tja, dit was een woestijn met roodachtige rotsen, iets anders kon ik er toch niet van maken. Kurkdroog kon het er echter niet zijn, want op de foto waren ook duidelijk planten zichtbaar...

Ik schakelde nog niet, want in een opwelling ging ik terug naar de hut en opende daar de klerenkast. Ik verwisselde mijn overhemd voor een loszittend groenig sweatshirt, dat bij zowel vrij warme als tamelijk koele omstandigheden comfortabel zou zitten. Goed, ik was er nu klaar voor! Weer buiten bij de sokkel aangekomen, schakelde ik naar het laatste Tijdperk dat ik nog moest bezoeken.

Ik besluit mijn overhemd voor een sweatshirt te verruilen.

Ik schakel naar het laatste Tijdperk dat ik nog moet bezoeken.

Hoofdstuk 29: Eder Gira.

Na een kort ogenblikje landde ik op een roodbruinig gekleurde bodem die vol zat met krimpscheuren, maar verder behoorlijk hard was. Ik bevond mij in een niet al te grote kom die oorspronkelijk rechthoekig van vorm was geweest, maar nu meer de vorm van een maansikkel had gekregen. Dat kwam omdat de kom omgeven werd door roodachtige afgeronde rotsen, vanwaar vanuit één kant een tong van gladde rotsen afdaalde. Hierdoor werd een steil pad gecreëerd, waarlangs de bezoeker deze kom kon verlaten. Niet alleen de rotsen waren roodachtig gekleurd, ook het omringende landschap werd in een vreemd roodachtig licht gedompeld. Klaarblijkelijk was het hier vlak na zonsondergang of voor zonsopkomst. Boven de gindse heuvelrug zag ik de rode gloed in de hemel en recht omhoog kijkend, zag ik daar een paar sterren twinkelen, ook al was de lucht ietwat

Via een tong van gladde rotsen is de sikkelvormige kom te verlaten.

heilig en dreven er ook een paar wolkjes rond.

De atmosfeer ademde een vreemde mengeling van koelte en hitte tegelijkertijd. Het was niet moeilijk om te ontdekken waaraan dat lag. Op vier plekken kwam in dit kleine dal stoom uit de grond. De twee grootste fumarolen lieten met een ritmisch gesis hun stoom in regelmatige stoten los, alsof ze aan het ademen waren! Eén van die twee stoomfonteinen bevond zich slechts een paar meter van de plek waar het schakelboek mij had neergezet. Er kwam een behoorlijke hitte vanaf, terwijl de atmosfeer op zich vrij koel was.

Ik zag dat aan de rand van de grote fumarolen een zeshoekig houten blad was bevestigd. Door middel van een voetpedaal kon ik dit blad kantelen en op de stoombron laten zakken. Hierdoor kon de hete stoom op deze plaats niet meer ontsnappen. Ik hoorde en zag wel dat de tweede fumarool meteen wat krachtiger begon te spuiten. Ze stonden kennelijk met elkaar in

In de kom zijn een paar fumarolen aanwezig, die men desgewenst door middel van een houten deksel kan afsluiten.

verbinding en vormden een uitlaatklep, zeg maar een soort veiligheidsventielen voor het stoomreservoir in de diepte. Omdat ik niet wilde uittesten wat er zou gebeuren als de stoomdruk daar beneden te hoog zou worden, drukte ik het pedaal opnieuw in en maakte zo de fumarool weer vrij.

De grond mocht hier droog ogen, de krimpscheuren gaven aan dat deze bodem toch wel eens door water werd bevoeid, dat nu was verdampt of weggezakt. De ontsnappende stoom verklapte dat er, verstopt in de grond, nog steeds water moest zitten. Er groeiden hier dan ook verschillende soorten planten langs de randen van dit maansikkelvormige dal. Langs de rotswanden ontdekte ik enkele pollen met lang en dicht opeen staand gras en vanuit de hoogte hingen een paar lange en vrij dunne cactussen omlaag, als ware het stekelige lianen. Verder ontwaarde ik ook een paar vreemde kokervormige planten onderaan de rotswand. Die kelken, in de vorm van een vaas, waren ongeveer driekwart meter hoog en hadden vrijwel dezelfde kleur als

de omringende rotsen. Tot slot groeiden er op de bodem zelf ook nog planten in een krans van brede, ovale bladeren met paarse nerven, tezamen met een met een andere soort met dunne, langwerpige bladeren. Deze groeiden als een soort tentakels rondom een hart, dat wel een beetje op een geopende passiebloem leek.

Na deze inspectie van de flora, werd het hoog tijd om hier eens verder op onderzoek uit te gaan. Er was maar één manier om dit dal te verlaten, namelijk via die 'tong' van roodbruine klei die als het ware van een van de hellingen omlaag was gestroomd en vervolgens hard was geworden. Het was lastig om te zeggen of dit toevallig zo was gebeurd, of dat de mens de natuur een handje had geholpen. In ieder geval bood het de bezoeker een makkelijke route uit dit dal.

Er zit kennelijk toch nog genoeg water in de gebarsten grond, om deze planten te laten groeien.

Boven aangekomen, stuitte ik daar opnieuw op zo'n vaasvormige plant. Dit exemplaar was nog wat groter, ruim een meter! Wat een merkwaardige zaken kon men toch in deze tijdperken aantreffen!

Maar er was hierboven nog veel meer te zien. Zowel naar links als naar rechts liep het pad door. Rechts vormde dit pad als het ware de platte bovenkant van de heuvelrug, meer een wand, die het sikkelvormige dal scheidde van een veel diepere vallei. Vanuit de diepte van deze kloof stegen golven met hete lucht op en ontwaarde ik een onheilspellende rode gloed. Mijn oren vingen ook een flauw gebulder op dat vanuit deze diepte opsteeg en die zo af en toe vermengd werd met een meer bubbelend geluid, als van een kokende modderbron. Voorzichtig schuifelde ik naar de rand en keek in de diepte. Tja, dat was te verwachten... op de bodem van de kloof ontwaarde ik vurige lava, die zich in een trage stroom voortbewoog en waaruit soms gasbellen omhoog kwamen. Deze barstten vervolgens, waarmee er soms ook gloeiende brokjes steen als kleine vuurfonteinen de hoogte in werden geslingerd.

Er groeien hier ook vaasvormige planten, van een fors formaat.

Middenin een spleet waarin lava stroomt, bevindt zich een rotsstaak met daarop een fumarool met deksel.

In feite vormde deze lavaspleet het diepste punt van een wat bredere vallei. Aan de andere kant van de spleet lag een plateau, op ongeveer dezelfde hoogte als het maansikkeldal waaruit ik was geklommen. Dit plateau zag er verder ongeveer hetzelfde uit. Ook daar ontsnapte op diverse plekken stoom uit de grond en de twee grootste fumarolen waren eveneens van een houten deksel voorzien, dat was opengeklapt.

moest de top van die staak bereikbaar zijn. Iemand had immers die deksel geplaatst en zou hem desgewenst ook moeten bedienen. Het 'waarom' liet ik maar even rusten en keek verder om mij heen.

Dat hier mensen of D'ni waren of waren geweest, was ook aan andere tekenen te zien. Het pad naar links liep langs een hogere rotswand en slingerde wat verderop langs een viertal dikke buizen, die in de lavaspleet waren geslagen. Aha! De warmte van de lava werd hier afgetapt en als energiebron gebruikt. De buizen verdwenen ginds in een vreemdsoortig gebouwtje dat op de top van een rots was geplaatst. Zodra ik verder doorliep naar rechts, kon ik het wat beter zien. Het bouwsel was rond met een grote centrale antenne en twee kleinere antennes aan weerszijde. Deze prikten in de donkerblauwe nachthemel, die doorspekt werd door sterren. Onverwacht zag ik nu dat hier ook dieren huisden, want plots zag ik het silhouet van een vogel voor de sterren langs vliegen. Van achter de buizen overspande een natuurlijk gevormde grote stenen boog de lavaspleet en kwam daar aan de andere kant uit. Er stonden daar nog meer apparaten opgesteld om de vulkanische warmte af te tappen of te vervoeren.

Waar dit Tijdperk zijn water vandaan haalde, was vanaf dit punt ook duidelijk zichtbaar. Tussen de rotspieken door zag ik verderop een paar grote watervallen, waarlangs het water via twee trappen naar beneden stortte. Rechts daarvan ontwaarde ik in de diepte een meertje, dat echter door meer nabij gelegen rotsen voor het grootste deel aan mijn blik werd onttrokken. Het leek trouwens wel of de bergen achter de watervallen niet roodachtig waren, maar meer groenig. Tja, als daar ginds water in overvloed was, zou het landschap er wel eens weelderig begroeid kunnen zijn. Ik begon te vermoeden waarom dit Tijdperk twee namen had gekregen. Er was hier een vurig, tamelijk droog deel en een veel natter, begroeid gedeelte.

De platte bovenkant van de smalle heuvelrug waarop ik mij bevond, bleef naar rechts nog een heel eind doorlopen, waarbij hij nog langzaam iets steeg. Het pad liep hierbij

Waar in Eder Gira het water vandaan komt, is nu wel duidelijk. Ginds zie ik namelijk een paar watervallen!

Ginds zit de eerste reisdoek op de rotswand geplakt, maar via het pad is deze helaas niet bereikbaar.

als het ware om de bolle buitenkant van het maansikkeldal langs. Plots viel mijn oog op de eerste reisdoek in dit Tijdperk. Hij zat ginds op een rotswand geplakt, waar dit pad langs liep. Ik had mij echter te vroeg blij gemaakt, want het pad slingerde achter de rotszuil langs, waar de reisdoek juist aan de vóórkant zat geplakt. Ik kon hem dus vanaf hier niet bereiken. Doorlopend zag ik dat het kleine plateautje waarboven de reisdoek bevestigd was, ook vanaf de andere kant van dit pad niet bereikbaar was. Vervelend... hoe moest ik dit oplossen? Ik besloot dat probleem maar even te laten rusten

en nu ik toch deze kant was opgegaan, volgde ik het pad maar verder. Even later kreeg ik een fraai uitzicht over de hele sikkelvormige kom daar beneden en het pad dat daar uit leidde. Ook het ronde ketelhuisje op de top van de heuvel ginds kwam hier mooi uit. In de verte kon ik nog net een stukje van de watervallen zien en

Wat verderop krijg ik fraai zicht op het ketelhuisje op de rots, de twee manen en de watervallen in de verte.

nauwer pad wat steiler naar beneden en boog daarbij scherp naar rechts af. Het pad kwam hier uit op het punt alwaar deze onder de buizen doorliep en ging daarna bijna naadloos over in het begin van de grote stenen boogbrug. De brug was breed en over de barsten die het gesteente vertoonde, hoefde ik mij geen zorgen te maken. Die waren op veel meer plekken zichtbaar, maar zeiden niets over de stevigheid van het gesteente op zich. Het waren wellicht krimp-scheuren, ontstaan toen het gesteente stolde. Wat dat dit ook eens vloeibare lava was geweest, daaraan hoefde niemand te twijfelen.

De boogbrug was inderdaad zeer solide. Terwijl ik over de brug naar het hoogste punt liep, werd het geluid van de stromende, kokende en borrelende lava uit de spleet onder en rechts van de brug, steeds luider. Op het hoogste punt stilstaand, waagde ik het om mij iets meer naar de rechterkant te begeven en daar een blik in de diepte te werpen. Te zien was hoe een lavastroom traag om de rotsstaak met de fumarool heen

Vanaf het hoogste punt van de stenen boogbrug, zie ik de lava rondom de rotsstaak met de fumarool stromen.

De tweede reisdoek bevindt zich op een nóg moeilijker te bereiken plaats, namelijk op de wand van de lavaspleet!

bewoog en dat er soms fonteinën van vuur omhoog werden geslingerd, die echter bij lange na niet hoog genoeg kwamen om mij hier te bedreigen. Hoe dan ook, het uitzicht naar de andere kant was een stuk geruststellender. Daar lag het tweede, wat grotere plateau, dat ik daarstraks al vanuit de hoogte had zien liggen. De brug daalde ginds langzaam af en leek bij het begin van dit plateau uit te monden.

Vlak bij het einde van de brug verbreedde deze zich een weinig richting de lavaspleet. De langwerpige rots waarop zich ook een stoomfontein bevond lag hier dichtbij, een stukje in de diepte. In feite zat deze rotsstaak aan de brug vast. Ik wierp een blik richting de overkant van de vurige spleet en verbleekte. Leek de eerste reisdoek van Eder Gira die ik had ontdekt zich op een moeilijk bereikbare plaats te bevinden, hier zag ik een tweede die zich op een nóg ontoegankelijker plek bevond! Hij zat namelijk

op de loodrechte wand van de spleet geplakt. Wel bevond zich ruim een meter daaronder een richel. Of ik wilde of niet, vroeg of laat zou ik die doek, en ook die andere trouwens moeten zien te activeren, anders zou ik hier net zo goed meteen de pijp aan Maarten kunnen geven. Hmmm... wat déze reisdoek betreft, zag ik wel een mogelijkheid om veilig op de richel daaronder te geraken. Ik had al gemerkt dat ook hier in Eder Gira, net als in Kadish Tolesa en Gahreesen, sprake was van een geringe zwaartekracht. Ik zou mij daar van boven, waar het pad liep, langzaam op die richel kunnen laten vallen. Hoe ik vervolgens van daar weer weg kon komen, was vers twee. Desnoods moest ik dan maar terugschakelen naar mijn Relto, om vervolgens via het beginpunt in het maansikkeldal dit Tijdperk weer te betreden. Het was, linksom of rechtsom, een behoorlijke hindernis die ik moest nemen en dat gold ook voor die andere reisdoek. Dat beloofde nog wat voor het vervolg...

Hoe dan ook, de stenen boogbrug eindigde in ieder geval bij het begin van het tweede grote plateau. Hier waren langs de rand ook metalen staanders op rechthoekige stenen sokkels bevestigd, waar doorheen een buis liep. Ik hoorde een zwak gesis. Door deze buis werd wellicht stoom vervoerd en de rechte pijp die op iedere staander was aangebracht, zou wel een soort uitlaatklep zijn.

Ik schonk dit buizenstelsel echter maar even aandacht, want het uitzicht daarachter was veel interessanter! Het terrein lag daar nog een stuk lager en grensde aan het meer dat door de watervallen werd gevoed! Het water van het meertje zag er koel en kristalhelder uit. Op de voorgrond verliet een beek het meertje en stroomde het water naar rechts weg, om daar middels een waterval verder in de diepte te verdwijnen. Het watergordijn dat in het meertje stortte, was niet al te dik en het was te zien dat zich daarachter een paar grotten moesten bevinden. Zeker aan de rechterkant was dat goed te zien. Het moest daarbinnen heerlijk koel zijn, met dat voortdurend neerstortende water voor de ingang. Intrigerend waren ook de vreemde voorwerpen die hier en daar stonden opgesteld, deels op het land en deels in het water. Het leken wel de beenderen van een of ander reusachtig dier. Een plat rond bot was zelfs als een soort triomfboog over het beekje gespannen!

Het meertje en de beek werden gescheiden door een min of meer driehoekige zandplaat, in dezelfde kleur als de bodem van het maansikkeldal. Ook het terrein op de voorgrond was vlak, van dezelfde grondsoort en op vergelijkbare hoogte gelegen. Nabij de omringende rotswand zaten er ook droogtescheuren in de grond. Ook links was een zelfde plateautje te zien. Ik snapte hoe de vork in de steel stak. Soms was de watertoevoer groter en dan kwam dit allemaal onder water te staan. Het peil van het meertje zou daartoe met niet veel meer dan een half metertje hoeven te stijgen. Op het strandje was nog een vreemd groot rond bouwsel geplaatst, waar zo te zien de stoom naartoe werd geleid. Trouwens, nu ik goed keek, leek het wel alsof ik in dit bouwsel een schakelboek uitgestald zag liggen! De afstand was net iets te groot om dat duidelijk te kunnen zien en deze conclusie dus met zekerheid te trekken. Dit was hoe dan ook een zeer interessante plek om vervolgens te bezoeken. Het plateau waar ik nu was beland, zou daar ongetwijfeld toegang tot bieden?

Ik krijg hier een ombelemmerd uitzicht op het meertje met de watervallen en de bouwsels daar omheen.

Zie ik in dat ronde bouwsel daar een schakelboek liggen? Ik kan het net niet duidelijk zien...

Tot mijn genoegen zag ik het terrein hier al verder afdalen. Een teleurstelling werd echter mijn deel. Er bevonden zich hier twee grote fumarolen met een deksel, dat had ik daarstraks vanuit de hoogte al gezien, maar verder bezat het plateau geen doorgang en liep dus dood. Vlak achter de tweede stoomgeiser was de rotswand echter niet al te hoog. Daarachter lag een tweede, hogere rotswand, maar daar zat enige afstand tussen. Daar moest haast wel een pad tussendoor lopen, die leidde naar het meertje en de beek. Maar hoe kwam ik daar? De rots was glad en niet te beklimmen, zelfs niet toen ik de stoute schoenen

aantrok en op de fumarool ging staan, omdat die een tikje boven de bodem uitstak. De pulserende stoom was heet, maar ook weer niet zo heet dat men zich meteen zou branden. Sterker nog, die ritmische stoomstoten voelden wel aangenaam aan, ik kreeg er een soort 'sauna gevoel' van. Automatisch hief ik bij iedere stoomstoot mijn onderarmen en hield mijn handen opgevouwen in de stroom. Zelfs kreeg ik het gevoel dat mijn voeten even wat lichter werden...

Daar borrelde een idee omhoog. Achteraf leek het logisch dat al deze fumarolen door één en hetzelfde stoomreservoir werden gevoed. Ik liep naar de tweede spuit op dit plateau en sloot het deksel. Zie je wel, meteen begon de andere wat harder te blazen en zelfs vanaf hier kon ik horen dat dit ook gold voor de stoomgeiser op de platte rotspunt in de lavaspleet. Dat betekende dat alle zes de stoomfonteinen die ik hier had gezien, met elkaar in verbinding stonden. Nu kijken of mijn ideetje juist was geweest. Opnieuw ging ik nu op de andere fumarool staan. Zie je wel! Het was geen verbeelding geweest. De stoomstoot was duidelijk krachtiger geworden en dit, in combinatie met de geringe zwaartekracht hier, maakte dat mijn hele lichaam nu duidelijk een half decimeter of zo, werd opgetild!

De stoomstoot van de fumarool lijkt mij even op te kunnen tillen...

Dat was een nuttige constatering. Naarmate ik méér geisers zou afsluiten, zouden de stoomstoten van de overgebleven, nog geopende fumarolen, steeds krachtiger worden. Stel dat ze allemáál, behalve deze hier, dicht zouden zijn, dan moest de stoomstoot hier toch krachtig genoeg zijn om mij over dat rotsmuurtje te blazen?

Daarbij bedacht ik plots nog wat. De eerste reisdoek die ik hier had ontdekt, leek onbereikbaar hoog tegen de rotswand aangeplakt te zitten. Hoewel er daar tot dusver geen speciale aandacht aan geschonken had, had ik wel opgemerkt dat daaronder in het dal, ook een grote geiser zat. Als ik alle geisers hier zou afsluiten op die ene na, zou die stoomstoot mij dan ook kunnen lanceren tot aan de hoogte van het plateautje dat onder deze reisdoek was bevestigd?

Het was de moeite van het proberen waard. Daarom sloot ik hier ook de tweede geiser af. Via de boogbrug wandelde ik terug naar het plateautje waar slechts één stoombron aanwezig was en sloot ook daar het deksel. Tot mijn genoegen zag ik dat de inwendige druk al hoger begon te worden, want het deksel wiebelde af en toe lichtjes heen en weer. Vervolgens wandelde ik helemaal rond en daalde in het

sikkelvormige dal af. Beide fumarolen lieten daar nu krachtige stoomstoten los, maar het leek nog niet genoeg te zijn. Geen probleem, ik kon er nog ééntje afsluiten. Zo gezegd, zo gedaan. Het deksel van de laatst afgesloten geiser begon nu flink te wiebelen, maar hield het zaakje gesloten. Was het genoeg?

De stoomstoot van de fumarool is nu krachtig genoeg om mij een eind te liften, maar ik kom nog een stukje te kort om de reisdoek te bereiken.

Ik wandelde naar de andere fumarool, waarvan de stoomstoten nu nog krachtiger waren geworden. Half tussen hoop en vrees stapte ik op de geiser. Helaas... de vrees won het. De stoomstoot wist mij een heel eind de hoogte in te lanceren, maar ik kwam toch nog een klein stukje te kort. Dat betekende dat ik ook de fumarool op de rotsstaak in de lavaspleet moest zien te sluiten!

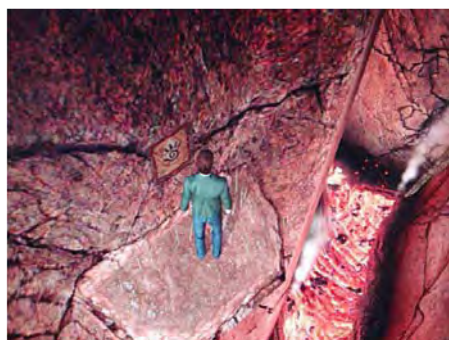
Dat was geen prettig vooruitzicht, maar wellicht kon ik nu twee moeilijke opdrachten met elkaar combineren. Ik liep via het hellende pad dit dal uit en sloeg, boven angekommen, rechtsaf. Vlakbij

het punt waar het pad aan mijn linkerhand in plaats van de spleet, aan een rotswand ging grenzen en waar ook zo'n vaasvormige plant groeide, hield ik halt. Voorzichtig over de rand in de diepte turend, zag ik dat ik het goed had ingeschat. Hieronder bevond zich het plateautje, waarboven de reisdoek aan de wand zat geplakt. Vlak daarachter en nog een stuk lager, was de platte staak aanwezig, waarop de laatste pulserende stoombron zich bevond. Als ik eerst probeerde voorzichtig op het plateautje hieronder te landen, kon ik na het activeren van de reisdoek daar, een poging doen om op die rotsstaak te springen. Hierbij moest ik wel mijn reisschakelboekje bij de hand houden. Eén misstap en ik had hooguit een paar seconden de tijd om een paniekluk terug naar mijn veilige Relto uit te voeren, alvorens ik door de lava zou worden verzwoegen.

Heel voorzichtig schuifelde ik naar de uiterste rand, totdat ik als het ware op het laatste richeltje balanceerde. Vlak voor ik definitief mijn evenwicht verloor, zette ik heel lichtjes af en sprong naar beneden. Het plateau daaronder was nog wat breder dan het op het eerste gezicht had geleken. Dat was maar goed ook, want bij het neerkomen moest ik, om mijn evenwicht te bewaren, wel een tweetal grote passen naar

Heel voorzichtig schuifel ik naar het uiterste randje...

Gelukt! Ik activeer de reisdoek.

voren maken. Bijna leek het of ik alsnog over de voorste rand verder naar beneden zou kukelen, maar in een achterwaartse wankeling slaagde ik erin om op het plateau te blijven staan. Oef! Het zweet brak mij uit en dat kwam niet alleen door de hitte van de lava onder mij. De eerste hindernis was genomen! Ik haastte mij om de reisdoek te activeren en terwijl het vertrouwde rommelige geluid boven het gesis en geborrel van de lava uitkwam, zag ik hoe de duim van de hand groenig oplichtte.

Mooi, dat was dat. Ik nam even de tijd om rond te kijken. Tot mijn verbazing zag ik dat zelfs in dit grimmige milieu een aantal grassprietten uit de platte bovenkant van het plateautje hadden weten te ontspruiten. Maar nu moest de tweede stap worden

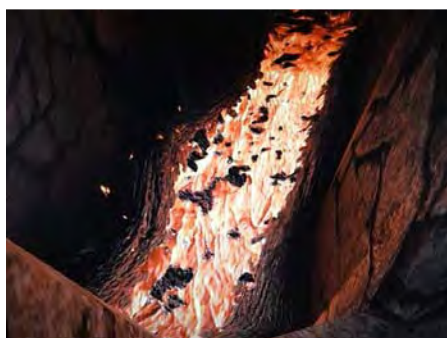

Nu moet ik vanaf het plateautje op die rotsstaak zien te springen...

uitgevoerd, die minstens net zo moeilijk leek. Ik moest op de rotsstaak daar beneden zien te springen. Hierbij kon ik mij niet simpelweg laten vallen, ik zou dan regelrecht in de lavastroom beneden terechtkomen. Nee, ik zou ook voorwaarts moeten springen. En daarin zat juist het probleem. De bovenkant van de rots was nauwelijks groter dan dit plateautje en bovendien min of meer langwerpig van vorm. De rotsstaak was zo gesitueerd, dat ik bij een sprong vanaf hier niet optimaal die lange zijde als uitloop kon benutten. Ik zou dus na mijn landing vrijwel

meteen tot stilstand moeten komen, als een turnatleet van wereldklasse die na een paardensprong of een rekoefening op de mat landt. Was dat niet teveel gevraagd? Maar ik had geen keus... Proberen maar, en mijn reisschakelboekje bij de hand houden!

Ik bleef zeker twee minuten op de rand van het plateautje staan, om mijn kansen in te schatten. Nadat ik de afstand en het hoogteverschil goed in mij op had genomen, was het duidelijk dat het een 'ingehouden' sprong moest worden, anders zou ik sowieso over de verste rand kukelen. Ik ging op de uiterste rand staan en zette af,

Ik raak gevangen op een rotsrichel, waarvan de open uiteinden slechts een enkele reis richting lava bieden.

onderwijl mijn rechterhand vlak boven mijn opengeslagen reisschakelboekje houdend.

Zie je wel... de geringe zwaartekracht speelde mij parten. Ik zeilde helemaal over de rots heen en juist toen ik mijn hand op de foto van mijn Relto wilde drukken om snel weg te schakelen, besepte ik dat dit nog niet nodig was. Ik landde namelijk veilig op een lager gelegen stuk rots, maar nog wel ruim boven de lava, tussen de staak met de fumarool en de tegenoverliggende rotswand van de lavaspleet in. Reden om mij blij te maken, had ik echter niet. Ik zat gevangen op deze, amper één meter brede en ruim twee lange

rotsrichel. De twee open einden boden slechts een enkele reis richting de lava en de meters hoge, gladde en steile rotswallen aan weerszijde, waren niet te beklimmen. Ik had zeer weinig tijd nodig om het hopeloze van mijn positie hier in te zien en schakelde daarom alsnog terug naar mijn Relto.

Daar aangekomen, zag ik dat de boekenkast een boek met een rode kaft rijker was geworden, waarvan de rug van een soort bloemetjespatroon was voorzien. Hij stond naast het paarse Kadish Tolesa schakelboek. Ik pakte het rode boek en zag dat dit – weinig verrassend – het schakelboek was

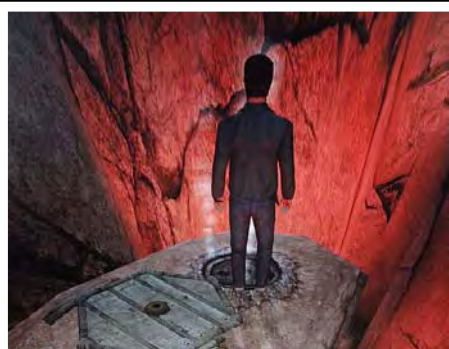
In mijn Relto is de boekenkast een rood boek rijker geworden.

dat mij terug naar Eder Gira kon brengen. Ik aarzelde even of ik naar het beginpunt terug zou schakelen, of naar de richel onder de eerste schakeldoek. Als ik vanaf dat laatste punt een nieuwe sprong zou wagen, dan zou ik deze nóg meer in toom moeten houden dan bij de eerste poging. Was het een optie om niet vanaf de rand van het plateau af te zetten, maar vanaf de achterkant, staand tegen de rotswand? Het was het proberen waard, dus ik drukte mijn hand op de reisboekenlegger.

Een kort ogenblik later stond ik opnieuw op de smalle richel, boven de rotsstaak die mijn volgende doel moest worden. Ik schuifelde zoveel mogelijk naar achteren en naar links, om op die manier zoveel mogelijk van de lengterichting van de rotsstaak te kunnen profiteren. Ik maakte slechts één kleine stap naar voren, en zette toen al af.

Dat scheelde niets! Met mijn voeten aaide ik even de achterrand van de bovenkant van de rotsstaak, maar helaas, mijn voorwaartse snelheid was toch te groot en een paar seconden later stond ik opnieuw op het stukje rots tussen de staak en de wand van de spleet. Terug dan maar weer, voor een derde poging. Gelukkig kostte het heen en weer schakelen tussen mijn Relto en Eder Gira niet al te veel tijd, dus binnen een paar minuten stond ik voor de derde keer op de richel. Ik probeerde nog wat verder naar achteren te kruipen, maar opnieuw bleef succes uit. Wederom landde ik achter de staak op de rotsrichel.

Terug in mijn Relto, gloorde het besef dat ik zo niet verder kwam. Ik moest vanaf een andere positie op die rotsstaak zien te springen. Helemáál van boven dan maar? Het nadeel was dat mijn sprong dan dieper was en mijn snelheid nóg groter. Aan de andere kant kon ik mijn sprong verder naar achteren aanvangen, om zo beter uit te komen. Ik schakelde nu dus naar het beginpunt van Eder Gira, liep naar boven en nam het geheel vanaf daar in ogenschouw. Ik zag dat ik zelfs een aantal meters naar links kon lopen, daar waar het pad een beetje richting de spleet uitstulpte. Kon ik vanaf daar een poging wagen? Het voordeel van deze plek was dat ik meer in de lengterichting van de rotsstaak zou landen, waardoor ik wellicht één of twee passen meer uitloop zou hebben. Het zou wel een 'blinde' sprong worden, want vanaf het punt van mijn afzet, kon ik de staak niet meer zien.

Uiteindelijk slaag ik erin om op de rotsstaak te springen.

Ik waagde het erop. Ik zette af en tot mijn eigen verrassing kwam ik meteen goed uit! Ik landde op de opgeklapte deksel van de fumarool en schoot door tot precies boven de stoombron zelf. Die liet op dat moment een stoomstoot los, waardoor ik werd gelanceerd, maar daarna landde ik precies op de rotsstaak. Het was gelukt!

Ik wist niet hoe snel ik het deksel van de fumarool moest sluiten. Ik zag hoe het houten paneel gevaarlijk heen en weer schommelde. De druk was nu zo hoog geworden, dat deze het nauwelijks kon houden. Tja, als dit nog niet

genoeg was, met slechts één geopende fontein om de stoom te laten ontsnappen, dan wist ik het niet meer. Dat moest ik nu maar snel uitvinden en de makkelijkste weg daarvoor was om vanaf hier opnieuw naar mijn Relto te schakelen en vanaf daar terug naar het beginpunt in dit Tijdperk. Dat was in een paar minuutjes gepiept.

Voor de zoveelste keer in de maansikkelvallei staand, hoorde ik het deksel van de tweede fumarool klapperen. Nee, veel meer druk konden die deksels niet meer hebben. De andere stoomfontein blies nu wel een héél krachtige straal de lucht in.

Het uitzicht vanaf het plateautje met de tweede reisdoek, levert geen nieuwe verrassende zaken op.

Hoopvol gestemd liep ik er naartoe en stapte op deze uitlaatklep. Ik hoefde niet eens te mikken, al bij de eerste stoomstoot was het raak! In een fraaie boog landde ik op het plateautje en activeerde de reisdoek die daarboven hing. Daarna keek ik in het rond, maar het vergezicht leverde geen nieuwe verrassende zaken op. Logisch ook, want het pad dat rondom deze kom liep en waarlangs ik al had gelopen, bevond zich hier vlak achter.

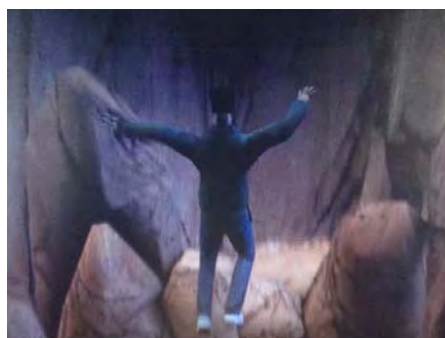
Nou, het leek erop dat ik in dit vurige deel van Eder Gira klaar was. Dan moest ik nu proberen

om in het watergedeelte van dit Tijdperk te komen, maar daarvoor zou ik hetzelfde truckje als hier kunnen uithalen.

Vanaf de richel sprong ik naar beneden, wat ik hier vanwege de geringe zwaartekracht, veilig kon doen. Ik stond al op het punt om het deksel van deze laatste spuitte te sluiten, maar bedacht bijtijds dat ik de fumarool met wiens hulp ik straks over de rotsen wilde springen, ook al had gesloten. Het was echt geen goed idee om álle fumarolen hier af te sluiten. De inwendige stoomdruk zou dan verder oplopen bij gebrek aan een geopend ventiel. Vroeg of laat zouden alle deksels dan openspringen! In de plaats daarvan zou ik éérst die andere stoombron moeten openen. Wie weet was de stoomstoot daarvan dan nog steeds krachtig genoeg om mij over de rotsen daar te lanceren. Zo niet, dan kon ik teruglopen om de fumarool hier alsnog af te sluiten. De bron ginds kreeg dan wellicht het laatste, benodigde zetje.

Ik liep dus naar boven en sloeg daar niet rechts-, maar linksaf, om zo een stukje af te snijden. Bij de buizen ginds was de lavaspleet namelijk erg smal en kon ik er daar gemakkelijk overheen springen, tot op het pad daarachter. Ik stond dan al meteen bij het begin van de stenen boogbrug en zo arriveerde ik snel bij de gesloten fumarool voor de rotsen. Ik opende deze stoombron en testte de kracht van de ritmische stoomstoot die uit het inwendige ontsnapte. Bijna goed, maar hij was nog net te slapjes. Mijn voeten kwamen bijna tot de bovenkant van de rotsen, maar ik kon er nét niet overheen springen. Wel kon ik al zien dat zich daarachter inderdaad een pad bevond, dat mij wellicht bij het meertje met de watervallen zou brengen. De fumarool onder de eerste reisdoek moest dus ook dicht en de snelste manier om daar te geraken, was wederom middels twee schakelacties, via mijn Relto.

Even later had ik gedaan wat ik nog kon doen, namelijk de eerste fumarool sluiten. Ik kruiste mijn vingers in de hoop dat de geiser bij de rotsen nu krachtig genoeg spoot om mij over die natuurlijke barrière heen te gooien. Zo op het oog hadden de stoomstoten die uit deze gasbron ontsnapten, nu net dat extra stukje nodige 'power' gekregen!

De krachtige stoomstoot lanceert mij tot over de bovenste rotsen heen!

En dat was het geval. Zodra ik in de stoombaan ging staan, lanceerde deze mij nu over de bovenste rotsen heen! Aan de andere kant bevond zich een kleine puimhelling van losse grote steenblokken, waarover ik naar beneden kon klauteren, tot op het pad. Ik kon hier maar één kant op, naar rechts. Ik liep hier al na een paar meter tussen een stel staanders door die aan weerszijde van het pad stonden opgesteld en waaraan ook buizen zaten om de stoom te vervoeren. De lava en het water bevonden zich hier zeer dicht bij elkaar! Aan de linkerkant van het pad was hier een kleine fumarool aanwezig zonder deksel, terwijl ik slechts een klein stukje verderop al de oever van het meertje zag.

Even later arriveerde ik bij de waterkant. Vreemd genoeg liep het pad, dat hier pal langs de oever van het meertje gelegen was, door een boog van reusachtige ribben door. Was dit een ribbenkast van een walvis of zo, die hier om onduidelijke redenen in de grond waren geplant? Ik wist het niet. Ik was trouwens zo ingespannen met die twee reisdoeken en met de fumarolen in de weer geweest, dat het mij nu pas opviel dat de omringende atmosfeer was veranderd. De twee manen waren ondergegaan, de hemel was een stuk lichter geworden en daar ontwaarde ik een bleke zon. Het was dag geworden! Toch zag ik recht boven mijn hoofd nog een paar sterren pinkelen. Dankzij het licht van de twee manen en het feit dat de zon minder fel was dan op Aarde, was het lichtverschil tussen dag en nacht hier minder groot. De rotsen gloeiden wat meer bruinrood op en de hemel was in plaats van donker blauwpaars, nu blauwgroenig van tint geworden.

Bewonderend nam ik het landschap in mij op. Die waterval ginds was een mooie, die in twee trappen naar beneden stortte. Links was er sprake van een breed watergordijn, rechts bevond zich een smallere strook. Het was duidelijk te zien dat zich achter het vallende water een tweetal grotten bevonden. Het watergordijn was zo dun, dat ik zelfs al vanaf hier kon zien dat daarbinnen een aantal voorwerpen lagen opgeslagen. Trouwens, hier nog dichterbij, kwam ook een kleine

Dit bot lijkt wel een gigantisch stuk van een ruggengraat te zijn...

Het pad lijkt hier tussen reusachtige ribben door te lopen. Nu valt het mij ook op dat het in Elder Gira dag is geworden.

Ik bewonder de watervallen en de beenderen die hier staan opgesteld.

waterstroom omlaag. Het meertje voor de watervallen was niet bepaald groot en evenmin diep. Ik kon de bodem door het kristalheldere water duidelijk zien en schatte de waterdiepte op hooguit driekwart meter.

Opmerkelijk was dat hier nog veel meer beenderen stonden opgesteld, hetgeen ik vanaf boven ook al had gezien. In het meertje stond een reusachtig been, en ook op de punt van oever aan de overkant van de beek, was een enorm been ingegraven. Gezien de vorm leek dit wel het bot van een dijbeen, maar als de

bovenkant daarvan in een knie zou moeten uitmonden wat zo leek te zijn, dan moest alleen die knie al een slordige anderhalve meter groot zijn! Het ronde stuk bot dat als een boog over de beek was neergezet, had ik al gezien. Verder leek hier, op het punt

Het 'strandje' hier oogt niet zo interessant.

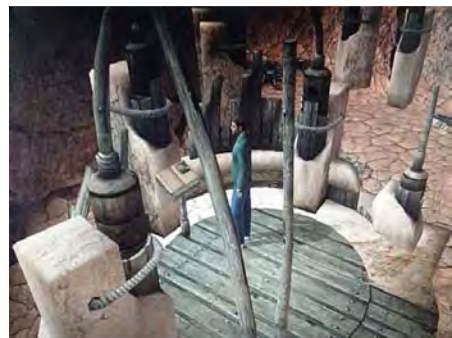
waar het pad aan de landzijde aan een groter stukje vlakke grond grensde, een gigantisch bot uit een ruggengraat te staan. Merkwaardig!

Het 'strandje' hier leek sprekend op de valleien uit het hoger gelegen deel van Eder Gira. De grond was net zo gebarsten, er groeiden dezelfde planten en zelfs twee fumarolen ontbraken hier niet. Deze waren echter niet van een houten deksel voorzien. De kleinste van de twee leek nu inactief te zijn, terwijl uit de grootste regelmatig wat stoom ontsnapte, zonder dat deze pulseerde. Ik liep even naar het einde van dit

vlakke terrein, daar waar ook weer een paar staanders stonden opgesteld om de stoom te vervoeren. Ik trof daar verder niets bijzonders aan en liep terug.

Nee, dan was het ronde bouwsel dat hier links van het 'strandje' stond opgesteld, een stuk interessanter! De stoombuizen leidden hier rechtstreeks naar toe en de staanders van de buizen waren hier in een driekwart cirkel rondom een houten vloer opgesteld, waaruit aan de rand, een sokkel omhoog stak. En op die sokkel lag een schakelboek! Vanaf boven, op een relatief grote afstand bezien, was er wat dat betreft eerst nog enige twijfel geweest, maar nu was die weggenomen. Het boek had precies dezelfde vorm en omvang als de andere schakelboeken die ik had gezien. Het lag opengeslagen op het plaatje dat een indruk gaf van de reisbestemming van het boek. Gelukkig was het een scherpe afbeelding van een soort prieeltje, dat op de rand van een rotswand was gelegen. Van daar leidde een stenen boogbrug weg. Te zien was dat deze weg door lage hekjes werd omzoomd. Daaronder bevond zich een vijver. Het was niet helemaal duidelijk te zien, maar daarin leken nogal wat waterlelies te groeien. Dat was een interessante plek om naar toe te schakelen, maar een aantal

redenen weerhielden mij ervan om dit oord nu al op te zoeken. Ten eerste zag ik dat dit boek niet voorzien was van een rood DRC stempeltje, wat aangaf dat het veilig was om dit boek te gebruiken. Aan de andere kant, een waarschuwing ontbrak ook. Was het schakelboek hier pas neergelegd nadat de onderzoekers van de DRC waren vertrokken? Ten tweede had ik hier beneden nog lang niet alles onderzocht en ten derde zou het sowieso prettig zijn als ik hier nabij het water een derde reisdoek zou aantreffen. Als ik hier weg zou schakelen en opnieuw terug wilde komen, moest ik nu een heel stuk lopen om weer hier te belanden. Ik liet het boek dus voor wat het was en besloot de oevers van dit meertje en van de beek, verder uit te kammen.

In het ronde bouwsel links naast het 'strandje', ligt een schakelboek!

Het reisdoel van het boek toont een prieeltje, een stenen boogbrug en daaronder een vijver met waterlelies.

De landtong hier liep trouwens dood. Ik keek voor de zekerheid nog even achter het ronde bouwsel of daar misschien een reisdoek verstopt zat, maar dat was niet het geval. Vervolgens liep ik naar de waterkant. Staand bij het boogvormige bot dat over de beek was aangebracht, blikte ik in de richting van waar de beek plots verdween. Daar stortte het water namelijk verder omlaag. Vanaf hier was duidelijk te zien dat

Ik besluit naar het einde van de beek te waden.

het landschap achter deze waterval veel meer begroeid was. Ik doopte voorzichtig mijn hand in het water. Dat was heerlijk fris en zelfs goed drinkbaar, zo het leek.

Ik trok de stoute schoenen aan en besloot om door de beek naar het einde te waden. Het water kwam inderdaad tot ruim boven de knie, maar mijn kruis wist ik droog te houden. Een kleine, overdwars verlopende rotsrichel aan het eind van de beek, hield het waterpeil wat hoger dan het zonder deze rand zou zijn geweest. Over deze richel stortte het water in een vrij diepe en ronde, door het water uitgeslepen kom in de rotsen.

Over de rand naar beneden glurend, zag ik de poel waar de waterval in stortte. De omringende rotswanden waren glad en hoog, dus mijn route liep hier dood. Dat was jammer, want het landschap daarachter zag er best mooi uit. Dicht achter de kom bevonden zich een aantal afgeronde rotspunten, waar ik nog tussendoor kon gluren. Daarachter waren vele boomkruinen zichtbaar, waaruit hier en daar een paar zeer steile, kale en hoge rotspunten omhoogstaken, als een paar enorme torens. Vanwege die vorm moest ik onwillekeurig denken aan de torens van Sauron en Sauruman, uit Tolkien's 'In de ban van de ring'. Achter de bossen bevonden zich bergen met steile wanden en platte toppen, die ook begroeid waren. Kennelijk was dit het leefgebied van die grote vogels die ik eerder had zien vliegen, want nu zag ik er daar een paar boven het gindse woud rondcirkelen.

Bij de waterval krijg ik zicht op het bos daarachter, samen met de vreemde 'torens' die daar uit omhoogsteken.

Na een ogenblik draaide ik mij om en wilde terugwaden. Op dat moment zag ik dat er

Een nieuwsgierige vis zwemt hier een rondje om mij heen.

ook in de beek leven voorkwam! Een grote vis, van ongeveer driekwart meter groot, kwam aangezwommen. Het dier, dat wel wat weg had van een rog, had wellicht de ongewone golving in het water opgemerkt die ik had opgewekt, en kwam nieuwsgierig een kijkje nemen. Hij draaide een rondje om mij heen, maar vond twee benen, gestoken in een inmiddels kletsnatte spijkerbroek, toch niet zo boeiend. Hij zwom terug naar het meertje en ook ik waadde die kant op, alwaar ik op de andere oever klom.

Met een mengeling van verbazing en bewondering bekeek ik het reusachtige bot dat hier op de punt stond opgesteld. Nou, als deze verzameling botten inderdaad het skelet van een zwemmend dier was

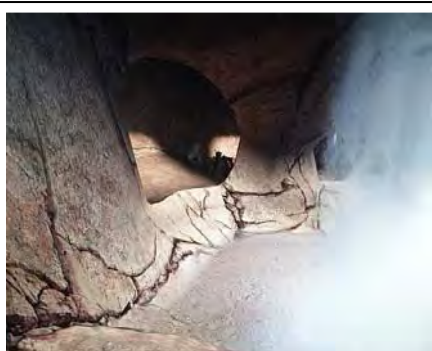

In deze enorme knieschijf zit een steen met schakeldoek verstopt, die, net als de anderen, naar Uru leidt.

geweest, dan was daarmee vergeleken een whark uit Riven, een guppie! Op deze landtong bevond zich trouwens nog een ander, veel lager, half rond bot, dat wel iets weg had van een enorme knieschijf. Ik liep daar naartoe en zag dat er in de holte van dit bot zo'n steen zat verstopt, waarop een schakeldoek zat geplakt. Net als bij die andere doeken, bevond de foto zich op het groffe weefsel van de doek en was het plaatje nogal donker. Toch meende ik enige details te zien, het leek wel alsof ik opnieuw in de richting van die straat in D'ni keek, die grensde aan de oevers van de deels afgebrokkelde riviervallei.

Deze schakeldoek zou mij dus opnieuw naar de oude Uru brengen, de D'ni stad in de enorme grot diep onder de grond, op Aarde.

Mooi! Er waren hier een aantal interessante uitwegen beschikbaar, maar ook nu schakelde ik nog niet. Eerst wilde ik het hier verder uitkammen. Ook de schakeldoek liet ik dus met rust. Deze landtong was verder leeg, dus ik besloot om door het

Vanaf het derde landtongetje is het mogelijk om min of meer droog, om de waterval heen, de grotten daarachter te betreden.

meertje, voor de watervallen langs, naar het derde en kleinste stukje oever te waden.

Ik had mij de moeite echter kunnen besparen. Afgezien van een kleine geiser en een stuk bot, trof ik daar niets aan. Wél handig was dat dit stukje oever doorliep tot onder een overhangende rots, waardoor ik vrijwel droog tot achter de watervallen kon kruipen en zo duidelijk zicht kreeg op de grotten die zich daarachter bevonden. Sterker nog, ik kon hier, zonder door de waterval te hoeven lopen, zo in die grot komen!

Dat liet ik mij geen tweemaal zeggen. Ik waadde door het poeltje, betrad de grot en draaide mij om. Fraai was zichtbaar hoe de waterval als het ware

een vloeibaar gordijn voor het grootste deel van de ingang spande. Nu bemerkte ik dat de grot een langwerpige ruimte was, met twee grote openingen aan de voorkant. Vanaf buiten gezien, was ik door de linkse naar binnen gegaan. Het vallende water, in combinatie met de rotsen, maakte dat het hier nogal kil was. De gebruikers van de grot hadden hierin echter voorzien en nu werd het mij duidelijk waarom de stoom naar hier werd vervoerd. Er stond hier een soort potkacheltje, met een pijp daarachter. Zodra ik op een knop drukte die aan de bovenkant van dit kacheltje zat, kwam er vanuit drie kanten een vrij fel licht uit dit toestelletje en ontsnapte er stoom uit de pijp daarachter. Zo werden er twee vliegen in één klap geslagen. De grot werd op die manier zowel verlicht als verwarmd. Achter dit kacheltje zag ik de onderdelen liggen voor een ander exemplaar, maar die had de bewoner van deze grot nog niet in elkaar gezet.

De waterval spant als het ware een vloeibaar gordijn voor het grootste deel van de ingang.

Een soort potkacheltje geeft in de grot tegelijkertijd licht en warmte. Interessant is ook dat hier een pad dieper de rotsen in leidt.

Interessant was verder dat er vanaf dit punt een pad dieper de rotsen in leidde, maar het was daar wel donker. Maar voor ik daar mijn licht zou opsteken, keek ik eerst wat er nog meer in deze rotsuitholling lag opgeslagen. Dat viel tegen. Er lag hier een min of meer langwerpig en rond houten voorwerp, dat, indien het rechtop zou worden gezet, als een tafeltje dienst zou kunnen doen. Ik twijfelde echter of dat wel de oorspronkelijke functie van het ding was. Het zou ook een houten fuik kunnen zijn, wellicht om de vis in het meer te vangen? Geen idee, en ik liep door naar het rechter deel van de grot.

Ook hier bevonden zich onderdelen voor een lampkacheltje en in de verste hoek een gemonteerd en geïnstalleerd exemplaar, dat ik eveneens ontstak. Achter dit kacheltje lagen nog meer onderdelen opgeslagen, als ook een aantal fuiken die, zo zag ik nu, toch wel wat te hoog waren om als tafel dienst te kunnen doen.

Ik had het hier dus snel gezien. Ook vanaf deze kant kon men desgewenst min of meer droog de grot betreden of weer verlaten. Dat deed ik nog niet, want ik wilde nu wel zien waar dat inpandige pad aan de andere kant, mij zou brengen.

Niet ver, zo bleek heel snel. De gang leidde omhoog, dieper de rotsen in, en boog daarbij al snel naar rechts af. Helaas was hier geen verlichting aanwezig, dus al na een paar meter kon ik letterlijk geen hand meer voor ogen zien. Dapper schuifelde ik nog een paar passen voorwaarts, maar zag spoedig het zinloze daarvan in. Niet wetend wat ik ginds in het pikkedonker zou aantreffen, was het heel onverstandig om zonder licht verder te gaan. Omdraaien dus maar. Dat

Naast een tweede potkacheltje, tref ik hier ook een aantal houten fuiken aan, maar een reisdoek vind ik niet.

Ik besluit gebruik te maken van de schakeldoek op de steen en reis naar de oude Uru.

was een tegenvaller, te meer daar ik ook in deze grot geen reisdoek had aangetroffen. Ik had er in dit Tijdperk pas twee van de zeven ontdekt! Niets aan te doen en ik besloot de grot aan de andere kant van waar ik hem was binnengegaan, weer te verlaten.

Wat nu gedaan? Ik besloot om eerst maar eens een kijkje te nemen op de plek in de oude Uru, waar de schakeldoek mij zou brengen. Ik liep dus naar het enorme kniegewricht, hurkte neer bij de steen en drukte mijn hand op de foto van de schakeldoek.

Hoofdstuk 30: Het DRC-kamp.

Met mijn voeten landde ik op een rechthoekig Perzisch aandoend tapijt, in donkerrode tinten. Om mij heen blikkend, kreeg ik meteen een idee waar ik mij wellicht bevond. Dit moest het bivak zijn dat de DRC had gemaakt in het centrum van de D'ni stad. Vanuit het kantoor van Douglas Sharper had ik via een daar opgestelde kijker op deze plek neergekeken. De DRC had simpelweg kamp gemaakt op het ommuurde dak van één van de gebouwen hier. Kennelijk was dit een gunstig gelegen uitvalsbasis. Dat men hier in de open lucht zat, maakte niet uit. Regenen en waaien deed het in deze enorme grot immers niet, hoewel temperatuursverschillen soms wel een zwak, variabel briesje veroorzaakte. Ik verbeelde mij namelijk dat ik toch een zuchtje wind voelde en zelfs leek ik even timmergeluiden te horen.

Het lijkt er sterk op dat ik hier in een kamp van de DRC ben beland, dat op het dak van een van de gebouwen is opgericht.

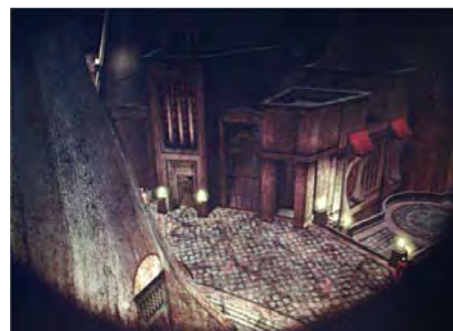
Dat zou wel de werking van hout of metaal zijn, de stad was immers verlaten. Er stonden hier nogal wat kisten gestapeld en ook ontdekte ik pylonen en wegafzettingen. Het was duidelijk, de restauratie van de stad werd destijds onder andere vanaf deze plek gecoördineerd. Verder deden een aantal geschraagde planken op metalen staanders dienst als tafels, waarachter simpele klapstoeltjes waren neergezet. Tja, dit kamp was wel erg 'basic' ingericht en dat gold zeker voor het bed dat ik, zodra ik mij had omgedraaid, in een hoek van het dak zag staan.

In een hoek van het dak bevindt zich, naast een primitieve tafel en een veldbed, ook een kijker in een nis.

Ik liep daar naartoe en zag dat dit bed ook niet meer was dan een simpel houten veldbed, met een tweetal dunne dekens. Twee op elkaar gestapelde kisten aan het hoofd- en voeteneind, deden dienst als nachtkastjes. Nee, de persoon die hier op deze manier de nachten moest doorbrengen, viel niet te benijden.

In deze hoek bevond zich een nis in de metershoge muur die het dak omringde. In deze nis was een kijker geplaatst, van hetzelfde type als in Douglas Sharper's kantoor en nieuwsgierig blikte ik erdoor. De telescoop keek uit op een deel van de centrale stad. Op de voorgrond was een brede straat zichtbaar, wat bijna een plein genoemd kon worden. Alleen een spits toelopende rots, die aan de voet meer leek op de stam van een grote boom dan op een rots, stond daarvoor hopeloos in de weg. De brede weg moest om deze rots heen slingeren. Te zien was dat deze boomstamachtige rots zowaar een ingang had. Het was dus tóch een gebouw, of misschien een lift, die de bezoekers naar beneden kon

De kijker blikt naar een soort plein, in het centrale deel van de stad.

De dikke stenen pilaren geven net te weinig doorzicht om te kunnen zien wat zich daarachter bevindt.

vervoeren?

Ik draaide de kijker meer naar links en zag dat de stenen wand daar uit dikke stenen pilaren bestond, waartussen kleine, rechthoekige uitsparingen zaten. Helaas viel er uit dit beeld niet op te maken wat er daarachter was te zien. Meer naar rechts kreeg ik zicht op een grote, brede trap, die vanaf het plein verder omhoog liep. Naast de trap stonden een paar gebouwen, bestaande uit meerdere verdiepingen en uiterst rechts mondde het plein uit in een lager gelegen, rond plateau. Qua oriëntatie kon ik mij voorstellen dat dit plateau een uitzichtplatform

was, maar wat dat uitzicht dan was, kon deze kijker niet in beeld brengen.

Alles was in een diepe schemer gedompeld en ik kon alleen het een en ander ontwaren, omdat er overal straatverlichting brandde en bij de ingangen van huizen, lantaarns. Weer naar links, maar dan maximaal omhoog zwaaiend, zag ik daar in de rotsen ook vensters zitten, waarachter licht brandde. Een groter gebouw, dat daar met een punt naar voren stak, was tussen twee rotsen in gebouwd. Dat zag er trouwens wel donker uit. Zou dat het kantoor van Douglas Sharper kunnen zijn? Qua hoogteverschil zou het kunnen, maar de buitenkant van het gebouw leek toch anders van vorm te zijn dan de inpandige ruimtes deden vermoeden. Belangrijk was het verder niet.

Terwijl ik de kijker terugschoof, verwonderde ik mij erover dat ook hier in het kamp de diverse lampen onverstoort bleven branden. Nabij en op de tafels brandden lantaarns, terwijl langs de omringende wand rode lampen waren aangebracht. Ik vermoedde dat het gevaar bestond dat de DRC onderzoekers in de wirwar van straten beneden soms dreigde te verdwalen en dat sommige gebouwen op elkaar leken. Die rode lichten waren wellicht vanaf veel plekken te zien en vormden zo een aardig oriëntatiepunt. Maar dat verklaarde nog niet welke energiebron de lampen nu al tientallen jaren lang aftapten. Het kon bijna niet anders dat deze energie automatisch steeds weer werd aangevuld, want anders was deze stad al lang in totale duisternis gehuld geweest!

Kijk ik hier naar het kantoor van Douglas Sharper? Mogelijk, maar het gebouw lijkt toch anders van vorm te zijn.

Stilstaand bij de eerste tafel die tegenover het bed stond, zag ik dat ik wellicht het een en ander kon opsteken over wat de DRC hier had gedaan en ontdekt. Er lagen namelijk een aantal aantekenschriften op deze tafel. Ik pakte het eerste, die voorzien was van een groene omslag. Er zaten vlekken op en er was met een ballpoint op gekrast, maar zo te zien was dit schrift van ene Sam, die verhaalde over koning Ri'neref. Was dit dezelfde 'Sam' waarover Douglas Sharper had geschreven in zijn journaal? Misschien wel, maar er waren natuurlijk meer hondjes die Fikkie heetten... Hoe dan ook, ik had inmiddels begrepen dat de D'ni heel wat koningen hadden gehad en als achtergrond was het wellicht nuttig dit verslag van Sam door te nemen. Ik zag dat het verhaal een flinke omvang had, dus ik ging er maar goed voor zitten. Sam had gelukkig een duidelijk handschrift, zodat ik het Amerikaans goed kon lezen. Kennelijk was het verslag een rechtstreekse vertaling van meerdere D'ni geschriften,

met behulp waarvan Sam een korte kroniek van de heersers hier in D'ni had gemaakt. Uit het verslag van Douglas Sharper had ik al begrepen dat Sam zich vooral met die vertalingen bezig hield, al was hij niet een van de snelste. Ik las het volgende:

Koning Rj'neref

Rj'neref werd in 207 BE (Before Earth) geboren, in Garternay. Hij werd tot het Schrijversgilde toegelaten toen hij vijf was (een standaard leeftijd). Terwijl de jaren verstreken, werd hij al snel een van de beste Schrijvers die de Ronay ooit hadden gezien. Sommige verslagen gingen zelfs zo ver om Rj'neref te omschrijven als 'ongeevenaard bekwaam' ^{*1} waarbij hij elke andere Schrijver uit die tijd in de schaduw zette.

Tegen de tijd dat hij 90 werd, had Rj'neref de rang van Gildemeester bereikt en was hard op weg om Oppermeester te worden. Echter, vanwege een uitgesproken eigen mening, verkreeg hij die rang nooit.

Rj'neref is lang een criticus geweest van de zienswijzen van het Schrijversgilde en zelfs van die van de Koning persoonlijk. Rj'neref was klaarblijkelijk erg bezorgd over de beeldvorming binnen de society, waar deze betrekking had op het doel van het schrijven en de uitdaging om verantwoordelijk om te gaan met het "...grote geschenk aan ons gegeven door Yahvo." ^{*2}

Omstreeks 73 BE kreeg Rj'neref het verzoek van de Oppermeester om een Beschrijvend Boek te vervaardigen voor een discutabel Tijdperk, althans in de ogen van Rj'neref. Hij beseftte dat het bewuste Tijdperk werd gebruikt om een onbeschaafd ras te huisvesten, dat kon worden gebruikt voor de noden van de Ronay. Aldus weigerde Rj'neref het bevel van de Oppermeester uit te voeren en na een langdurig debat werd hij wellicht afgeserveerd door het Schrijversgilde. Sommige geschriften geven echter aan dat Rj'neref maar al te graag bereid was de eer aan zichzelf te houden en zelf ontslag nam. Hoewel onwetend over de manier waarop hij was vertrokken, vond een meerderheid van de samenleving deze 'afservering' oneerlijk en soms ging men zelfs zo ver om dit 'nadelig voor de gemeenschap' te noemen. ^{*3}

Rond 59 BE werd het feit bevestigd dat Garternay niet langer meer in staat was om als een thuis voor de Ronay te dienen ^{*4} en deze informatie werd publiekelijk bekend gemaakt. Rj'neref was al lang op de hoogte van de slechte staat waarin Garternay verkeerde en al vanaf de tijd van zijn ontslag had hij klaarblijkelijk gewerkt aan een Tijdperk waarvan hij het idee had dat het een goed oord was om in verder te leven, samen met diegenen die maar wensten hem te volgen.

Uitgaande van diverse journaals, slaagde Rj'neref erin om een paar duizend Ronay te interesseren en te overtuigen op een manier die hij belangrijk achtte voor het Tijdperk dat hij had geschreven. De koning gaf Rj'neref toestemming om Garternay te verlaten, samen met een paar kleinere groepen, terwijl de meerderheid van de Ronay Garternay verliet om een nieuwe thuiswereld te stichten die Terahnee werd genoemd. Rj'neref nam zijn groep mee naar de Aarde, waar hij de D'ni vestigde (betekent 'Nieuw Begin').

Dat was belangrijke informatie, die goed aansloot bij hetgeen in 'Het Boek van D'ni' stond beschreven! Hier werd de reden van het vertrek van het volk dat zichzelf 'Ronay' noemde naar Terahnee, uit de doeken gedaan. De oorzaak was gelegen in

In dit schrift van Sam wordt de geboorte van het D'ni volk beschreven!

de afkoeling van de oorspronkelijke wereld van de Ronay. Hierdoor werd deze te koud voor bewoning, zo kon ik lezen in voetnoot '4'. De kiem van de feitelijke splitsing van de Ronay in D'ni en Terahneeanen, was echter het conflict tussen Ri'neref en het Schrijversgilde. Ik kreeg zelfs het gevoel dat het 'twijfelachtige' Tijdperk waarvoor Ri'neref geweigerd had een Beschrijvend Boek te maken, de wereld zou kunnen zijn waar de Ronay, en later de Terahneeanen, hun slaven, de 'ongezienen' vandaan haalden! En zo leek het cirkeltje rond te zijn. Want was ik nu niet bezig te proberen één zo'n slaaf van het ándere afgesplitste volk, namelijk een Bahro, te bevrijden?

En dan was er nog die sublieme schrijverskunst van Ri'neref zelf. Even borrelde het idee bij mij op dat hij zelfs de Aarde als geheel had 'geschreven' en zo had geschapen, maar dat was een onzinnige gedachte. Hij zou in dat geval nooit met zijn groepje volgers diep

onder de grond zijn gaan zitten. Nee, het was waarschijnlijker dat hij alleen die enorme grot had geschapen, wat meteen verklaarde waarom deze schijnbaar tegen de wetten van de zwaartekracht in, in tact bleef en niet ineens stortte. Daar kwam dus een snufje 'D'ni tovenarij' aan te pas! Waarom hij als nieuwe thuishaven een grote, al bewoonde planeet had gekozen en niet een nieuwe privé wereld had geschapen, was een goede vraag. Wellicht vergde dit veel minder arbeid? Of hoopte hij, veilig en wel in een grot diep onder de aarde, zo af te zijn van eventuele grillen van de zon die de planeet bescheen? Dat zou een prima verklaring kunnen zijn. Maar dat wierp nieuwe vragen op. Hoe was Ri'neref bijvoorbeeld achter het bestaan en de locatie van de Aarde gekomen?

Dat antwoord moest ik schuldig blijven, maar ik had in ieder geval hier wel meteen het beste boek ter hand genomen, dat een inkijkje gaf in de wieg van het D'ni volk. Het verslag was trouwens nog lang niet uit, dus met meer dan oppervlakkige belangstelling hervatte ik de lezing daarvan.

Ri'neref was een daadkrachtige leider die zichzelf meteen als Koning kroonde en 120 jaar regeerde tot aan zijn dood. Klaarblijkelijk respecteerden degenen die Ri'neref waren gevolgd naar D'ni, hem genoeg om te accepteren dat ze gescheiden bleven van hun families en vrienden. En zo meldden de verslagen dat er maar zeer weinig meningsverschillen en debatten waren binnen de gemeenschap onder de regering van Ri'neref.

Zo als het altijd het geval was bij de Ronay, voordat de groep zich daar officieel vestigde, werd er een aantal onderzoekers naar D'ni gestuurd, om daar de Grote Nul^{*5} te installeren en de lijn te ijken die er uitwaaierte. Een monument werd gebouwd op de Grote Nul in het jaar o DE.

In tegenstelling tot eerdere gelegenheden, richtte Ri'neref de ijklijn van de Grote nul niet langs de heilige gebouwen. Zonder toestemming van de Koning, was deze constructie verboden.

Hoewel het nooit expliciet werd vermeld, wekte de verslagen de sterke indruk dat het Ri'neréf was die bepaalde waar de stad zou worden gesticht. Het leek erop dat zijn beslissing op twee factoren was gebaseerd (wat waarschijnlijk de beslissing eenvoudig maakte). Ten eerste was daar de ijklijn van de Grote Nul. Dat leek een opgelegde plek te zijn voor de fundering van de stad, met de belangrijkste religieuze gebouwen die langs deze lijn werden gebouwd, waarna de rest van de stad dit centrum omringde. De tweede factor was een groepje watervallen die vanaf het dak van de grot naar een gebied vloeide dat in het verlengde lag van de ijklijn van de Grote Nul. Deze frisse stromen leverden prima drinkwater op.

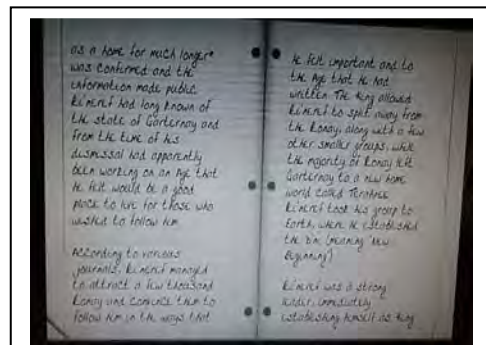
Ri'neréf liet er duidelijk geen gras over groeien, maar leek zijn zaakjes goed op orde te hebben. Hij had inderdaad een eigen, uitgesproken mening en zag er kennelijk geen been in om af te wijken van tradities, die wellicht al eeuwenlang in zwang waren. Het plaatsen van de Grote Nul was daar een goed voorbeeld van. Ook uit dit verslag kreeg ik de indruk dat dit een soort 'moederkompas' was, zeg maar een reuzen Tom-Tom, aan de hand waarvan men zijn positie kon bepalen. Volgens traditie werd de ijklijn van dit navigatietoestel langs een rechte straat van religieuze gebouwen gericht, maar was Ri'neréf daarvan afgestapt. Zonder dat dit expliciet werd vermeld, leek het erop dat hij daarvoor in de plaats deze ijklijn op een serie watervallen had gericht, die de prille D'ni gemeenschap van het onmisbare drinkwater voorzagen en daarom in zijn ogen belangrijker waren dan een paar gebouwen.

Met hun vestiging hier op Aarde, besloten de nieuwe bewoners ook meteen een andere jaartelling te beginnen. In het verslag werd deze aangeduid met 'DE'. Zonder met zekerheid te weten waar deze afkorting voor stond, was de kans groot dat deze 'D'ni Era' betekende.

Ik vroeg mij af wat Ri'neréf tijdens zijn regeerperiode nog meer had weten klaar te spelen. Ik hoefde niet lang naar het antwoord op deze vraag te zoeken, want meteen in de volgende alinea van het journaal werd daar op ingegaan. Ik las:

Een nieuw Schrijversgilde (met totaal andere regels dan degene die in Garternay hebben bestaan) werd vrijwel meteen (8 DE) opgericht, onder de supervisie van Ri'neréf. Ten tijde van het jaar 100 DE had Ri'neréf alle 18 Hoofdgilden heropgericht.⁶ De Gilden eerden Yahvo op 'De Dag van de Kringloop', een feest waarbij niet alleen de voltooiing van de Hoofdgilden werd gevierd, maar ook dat van de Nieuwe Gilden, waarvan Ri'neréf geloofde dat ze 'gezonder' waren dan degene die in Garternay bestonden.

"Gilden die zijn opgericht om Yahvo te behagen en niet voor henzelf..." zei Ri'neréf.⁷ Bepaalde verslagen legden uit dat Gilden op Garternay onderling erg concurrerend werden en zich meer concentreerden op het verkrijgen van de beste faciliteiten, dan op het uitoefenen van hun plicht jegens Yahvo en de mensen. In een poging dit soort concurrentie in de kiem te smoren, bouwde Ri'neréf een lijst van regels in tijdens de oprichting van de Gilden. De beperkingen omvatte

Gelukkig heeft Sam een duidelijk handschrift en kan ik het dus gemakkelijk lezen.

richtlijnen betreffende de plaatsing van de gildegebouwen (uitkijkend op de Grote Null), grootte, vorm en minder zichtbare zaken.

Hoewel een van Rj'neref's topprioriteiten het construeren van een tempel was, vonden er talloze vertragingen plaats in het voltooiën daarvan, vanwege meningsverschillen over de specificaties. Uiteindelijk werd de bouw in 48 DE gestart en was de tempel in 63 DE voltooid. Bekend als de Regeltovokum, de tempel gewijd aan Yahvo, was deze bedoeld als een plek van aanbidding, maar ook als een geheugensteun richting de Grote Koning, waarvan geprognosticeerd was dat die spoedig tot hen zou komen.^{*8}

Rj'neref gaf ook prioriteit aan de constructie van enorme ventilatoren, die de grot van frisse lucht zouden voorzien. Er waren natuurlijke openingen aanwezig, maar men kwam er al snel achter dat deze geen rijkelijke circulatie in de grot veroorzaakten. Aldus werden er enorme luchtkokers en ventilatoren gebouwd en geplaatst in een dertigjarige periode tussen 84 en 114 DE. Er moet worden opgemerkt dat in talloze verslagen viel te lezen dat een klein groepje D'ni verdween tegen de tijd dat de ventilatoren gereed waren. Meestal werd er aangenomen dat ze op de oppervlakte van de Aarde bleven, om daar te leven.

Dat laatste was interessant om kennis van te nemen! Als dat waar was, dan was er een mogelijkheid dat die oorspronkelijke D'ni zich onder de mensen hadden gemengd en dat er nakomelingen waren gekomen met D'ni bloed in zich. Dat kon op zich mede een verklaring zijn voor het feit dat ook 'gewone' mensen in staat waren zich de Schrijfkunst machtig te maken, waarvan Ti'ana of Anna een sprekend voorbeeld was geweest. Verder kreeg ik uit het voorafgaande een indruk van de moeilijkheden die de D'ni gedurende de eerste jaren dat ze op Aarde vertoefden, moesten overwinnen. Niet alles kon simpelweg een Tijdperk worden 'ingeschreven', maar moest ter plekke worden geconstrueerd. Maar ook op dat punt had Ri'neref de zaken voortvarend aangepakt.

Ik zag dat ik bijna bij het eind van het verslag in dit notitieboek van Sam was gekomen. Nog een paar bladzijden tekst en wat voetnoten, dat was al. Ik besloot dit staartje snel uit te lezen.

Tijdens meerdere gelegenheden wezen verslagen erop dat Rj'neref, terwijl hij regeerde, weigerde voor zichzelf een paleis te bouwen. In plaats daarvan woonde hij in een tamelijk doorsnee huis, dat qua stijl overeenkwam met dat van zijn stadsgenoten. Hij maakte ondubbelzinnig duidelijk dat, zolang Yahvo nog geen nieuwe woning had, hij het zich niet kon permitteren er een voor zichzelf te bouwen. Maar zelfs toen de tempel was voltooid, weigerde Rj'neref een paleis te bouwen, meer gefixeerd als hij altijd was op de religieuze- en regeringsgebouwen. Rj'neref's eigen filosofie centreerde zich op het feit dat het veel gemakkelijker was zich te focussen op Yahvo en zijn wensen, wanneer de omstandigheden moeilijk waren en er meer geworsteld moest worden. Men geloofde sterk dat Rj'neref's weigering om een paleis te bouwen, een uiting was van die filosofie.

In 120 DE stierf Rj'neref aan hartproblemen. Hij was 327 jaar oud. Hoewel hij was getrouwd, had hij geen kinderen gekregen. Daarom koos hij een van zijn leerlingen, genaamd Ailesh, om hem op te volgen.

Voetnoten:

1. Overgenomen uit de memoires van Ailesh.
2. Uit de 'Eed van de Nieuwe Gilden', geschreven door Ri'neref.
3. Overgenomen uit de journaals van Oppermeester Najun van het Wetgevende Gilde.
4. De zon van Garternay was stervende en zou uiteindelijk een dramatische daling van de temperatuur veroorzaken, waardoor het Tijdperk onbewoonbaar zou worden.
5. Op zichzelf was de Grote Nul natuurlijk gebaseerd op een prominent aanwezig landschapskenmerk in een Tijdperk. Vanuit de Grote Nul werd een lijn getrokken, die gewoonlijk naar het magnetische noorden wees als hulp bij het navigeren, bouwen, etc.
6. Het moet worden opgemerkt dat de 18 Hoofdgilden niet noodzakelijk hetzelfde hoefden te zijn als de 18 uit Ronay. In feite waren ze waarschijnlijk heel anders. Hoewel er geen gegevens zijn die de Hoofdgilden van Ronay in detail beschrijven, weten we wel dat de Gilden waren bedoeld om flexibel te zijn en de mensen te dienen in hun noden in die tijd.
7. Overgenomen uit een weergave van Ri'neref's toespraak op de eerste 'Dag van de Kringloop'.
8. Het profetische werk 'De Regeltavok van Oorpah', een boek waar Ri'neref veel geloof aan hechtte, voorzag in talloze profetieën over een Grote Koning die door Yahvo zou worden gezonden om de mensen te leiden.

Ik sloot het boek en legde het terug op de tafel. Het leek erop dat ik mijn mening over Sam, als hij dezelfde persoon was uit het dagboek van Douglas Sharper, moest herzien. Hij had hier een mooi stukje werk afgeleverd door het begin van de geschiedenis van de D'ni samen te vatten. Hij zou hiervoor heel wat verslagen van de D'ni hebben moeten vertalen en ik kon mij wel indenken hoeveel tijd dat zou hebben gekost. En Douglas Sharper maar klagen dat hij 'traag' was!

Het laatste stukje uit zijn verslag had aangetoond dat Ri'neref uiteindelijk redelijk bescheiden was gebleven en zijn leven in dienst had gesteld van een opperwezen, een soort God, die 'Yahvo' werd genoemd. Dat die god vereerd werd was geen wonder, want die werd geacht de gave van het Schrijven te hebben geschonken aan de Ronay, die zich later splitsen in de D'ni en de Terahneanen. De voetnoten suggereerden echter dat er ook een wêreld bestond die 'Ronay' heette. Lag dáár de oorsprong van de Ronay, vóór ze naar Garternay vertrokken? Wie weet...

Als één ding duidelijk was, dan was het wel dat op deze plek waar de schakeldoek mij had gebracht, veel meer te ontdekken viel dan op die balkons en dat kale dak in Uru waar de eerdere doeken mij hadden gedumpt. Nee, ik zou hier niet binnen een kwartiertje klaar zijn. Er lagen hier nog genoeg verslagen te wachten om door geïnteresseerde ogen te worden bekeken en ik voegde de daad bij het woord door het tweede boek van de tafel te pakken.

De omslag was niet te vergelijken met het eerste notitieboek. De harde kaft was zwart gemarmerd en de eigenaar had daar een sticker opgeplakt, waarop een doodshoofd stond afgebeeld. De sticker kondigde de komst van een of ander 'horror' spel aan voor op de PC, zo leek het. De nogal cryptische titel van het schrijfsel,

'inleiding tot de betekenis van schakel 242' was echter doorgekrast en daaronder stond simpelweg 'DRC'. Ik sloeg het boek open en trof daarbinnen opnieuw een fors verslag aan van Sam, waarin wederom de levensgeschiedenis van één van de D'ni Heersers werd beschreven, namelijk van Koning Demath. Ik maakte hierbij ten opzichte van het vorige verslag een zeer forse sprong voorwaarts in de tijd, wat meteen in het begin las ik dat Demath méér dan vierduizend jaar na Ri'neref aan de macht was gekomen. Ik ging er opnieuw goed voor zitten, en las:

Koning Demath

Demath kwam in 4692 DE, op 154 jarige leeftijd, op de troon. Aangezien de gemeenschap in het algemeen niet gelukkig was met de regering van Ji, leek het erop dat ze verheugd waren met zijn keuze om Demath als zijn opvolger aan te wijzen.^{*1}

Demath werd lid van het Onderhoudsgilde op vijfjarige leeftijd (zoals de meesten) en tegen de tijd dat hij als Koning werd gekozen, was hij opgeklommen tot het niveau van Gildemeester. Voor de meeste D'ni was het feit dat de keuze op hem was gevallen een verrassing, en, naar het leek, zelfs voor Demath zelf. Het was niet een post die hijzelf had gewenst te krijgen.

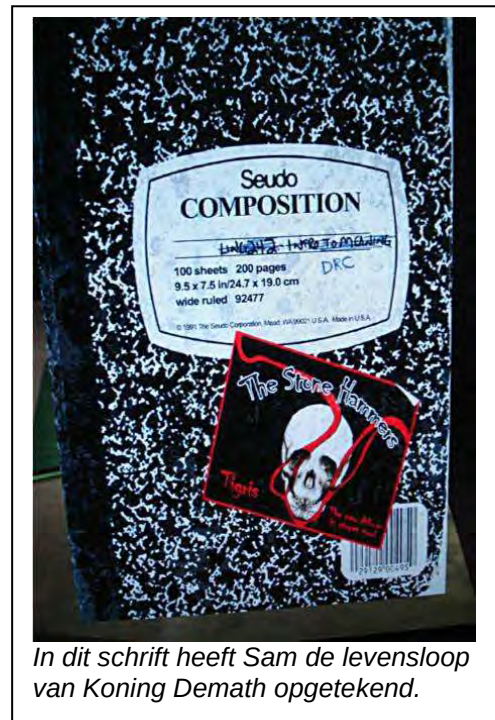
Vrijwel onmiddellijk vaardigde Demath een verbod uit (dat de Handhavers moesten uitvoeren) op het gebruik van alle onnodige schakels, terwijl de Raad spoedoverleg pleegde in een poging hun standpunt ten aanzien van de buitenstaanders te bepalen.

Tijdens deze bijeenkomsten concludeerde de Raad dat de betrekkingen met de buitenstaanders konden worden aangehouden, maar onder veel striktere regels en richtlijnen. Het was een lange lijst die Demath ondertekende als wet, samen met de beperking dat geen van de buitenstaanders D'ni machinerie of schakelboeken mochten gebruiken.

Belangrijker misschien nog was dat de Raad en de Koning een duidelijke boodschap stuurden naar alle fracties die er tegen waren dat buitenstaanders zich bemoeiden met D'ni zaken; hun ideeën zouden niet worden getolereerd als deze zouden leiden tot enige schending van de regels die eerder door Loshemanesh was ingesteld en die strikt zouden worden nageleefd. En hoewel het niet publiekelijk bekend werd gemaakt, kregen de Relyimah (betekent 'de Ongezien') de strikte opdracht hun aantal leden te verdubbelen en alles en iedereen op te sporen die illegale activiteiten ten aanzien van de buitenstaanders ontplooiden.

Daarbij deed Demath ook nog eens de woorden van de Waarnemer af als pure onzin en niets minder dan "een wanhopige, eenzame man die aandacht zoekt."^{*2}

Ook dit was een opvallend verhaal dat wonderwel aansloot bij het verslag dat ik had gelezen in 'Het Boek van D'ni'. De slaven die de Terahneeanen gebruikten, noemden

In dit schrift heeft Sam de levensloop van Koning Demath opgetekend.

zij 'de ongezien' of Relyimah. Dit verslag suggereerde dat ook de D'ni van deze slaven gebruik had gemaakt, maar misschien was 'Relyimah' wel de verzamelnaam voor slaven in het algemeen. Toch had ik uit 'Het Boek van D'ni' begrepen dat de slaven zichzelf ook 'Relyimah' noemden, maar wellicht hadden ze gewoon de benaming aangenomen die hun meesters aan hen hadden gegeven. De slaven hier in D'ni noemden zichzelf 'Bahro', zo had Yeesha mij verteld. Wellicht noemden de D'ni de Bahro hier net zo als de slaven die duizenden jaren daarvoor op hun oorspronkelijke thuiswereld Garternay leefden.

Het was hoe dan ook duidelijk dat de D'ni gemeenschap worstelde met het gegeven dat diverse werelden waarheen ze zelf schakels hadden gemaakt, door intelligente, mensachtige wezens werden bewoond. In 'Het Boek van Ti'ana' had ik al kunnen lezen dat de D'ni zich als een trots en verheven volk beschouwde, dat hoger op de evolutieladder stond dan alle andere 'lagere' intelligente schepsels, met inbegrip van de mens. Die denkwijze werd mede ingegeven door het idee dat de D'ni het enige ras was dat schakelboeken kon schrijven. Dat dit idee na de komst van Anna aan het wankelen werd gebracht, was vers twee. Die gebeurtenis had zich lang na de kroniek uit dit schrift afgespeeld, maar ook toen werden de D'ni dus al geconfronteerd met de gemakken en ongemakken van 'de bewoners uit de boze buitenwereld' en hoe daar mee om te gaan. Verder werd er, bijna terloops, ook nog een 'waarnemer' voor het voetlicht gebracht, waarvan ik niet kon bepalen of dit een hooggeplaatste autoriteit was (maar natuurlijk met een lagere status dan de Koning) of anders een soort godheid. In dat laatste geval voelde Demath ook geen belemmering deze te beschimpen. Misschien zou ik nadere informatie over dit persoon hier, of anders in een ander verslag, nog kunnen lezen. Ik hervatte de lezing van Sam's bevindingen en zag dat hij nu een ander onderwerp aansneed.

In 4721 DE drukte Demath een wetswijziging door dat de Hoofdgilden dwong om een zeker percentage studenten aan te nemen die alle toegangsexamens met goed gevolg hadden afgelegd, maar zich niet de peperdure collegegelden konden permitteren.^{*3} Het was voor het eerst in de geschiedenis van de D'ni dat een dergelijke actie werd afgekondigd en die riep bij velen vragen op, niet in de laatste plaats bij de Gilden zelf. Niettemin was Demath in staat hen ervan te overtuigen dat dit noodzakelijk was voor de hele gemeenschap en aldus gingen ze 'behoedzaam akkoord'.^{*4}

Verlagen gaven aan dat er in 4724 DE meer dan tien aparte groeperingen waren veroordeeld vanwege overtreding van de Loshemaneš Wetten (zoals die nu werden genoemd). Algemeen werd aangenomen dat de Relyimah een belangrijke rol speelden in deze veroordelingen, hoewel er geen officiële rapporten zijn die handelen over hun betrokkenheid. Ondanks dat werd iedere dader veroordeeld tot eenzame opsluiting in Gevangenis Tijdperken. Deze veroordelingen moesten een sterke invloed hebben gehad op de samenleving, omdat het publiek nog steeds zeer weinig wist over de Relyimah (of überhaupt al iets) en daarom had men geen idee waarom er zoveel veroordelingen plaatsvonden. Zoals een schrijver zei: "Er doen verhalen de ronde over donkere schaduwen en mysterieuze schepsels (...) over diegene die zulke activiteiten uitvoeren (...) werd gezegd dat de ogen van Demath alles zagen, terwijl zijn armen iedereen meenam die hij wilde." ^{*5} Het misdadcijfer, vooral dat wat betrekking had op de Loshemaneš Wetten, daalde gestaag tot in 4752, toen er nog maar drie overtredingen werden opgetekend.

Hmmm... Demath had de knoet er dus goed onder, maar zijn strenge handhaving ten aanzien van de omgang met de buitenstaanders had in ieder geval tot effect dat de gestelde regels gaandeweg steeds beter werden nageleefd. Over het oordeel of dat een goede, of op dit punt juist een slechte ontwikkeling was, wilde ik mij niet uitlaten. Als ik de mening van Yeesha en wellicht ook Atrus in deze kon peilen, dan waren ze wellicht tot het laatste geneigd. Verder was het opvallend om te lezen dat ook hier in D'ni de slaven hun werk kennelijk zó onopvallend verrichtte, dat velen van het 'gewone' volk niet eens van hun bestaan op de hoogte was! Dat was toch wel iets merkwaardigs...

Inmiddels had ik ook dit tweede verslag vrijwel uitgelezen. De laatste bladzijden handelden over een nogal dramatische gebeurtenis die zestig jaar later had plaatsgevonden. Ik las:

In 4764 DE werd Demath het slachtoffer van een moordaanslag, die mislukte. Twee leden van de Relyimah werden daarbij gedood, toen die tijdens de aanslag het leven van Demath wisten te redden. De aanslagplegers werden gevonden en twee jaar later gaf Demath opdracht tot hun executie. Het was de eerste executie die zowel bij het grote publiek als bij de Raad op weinig weerstand stuitte. De twee mannen moesten klaarblijkelijk naar een zogenaamd Dood Tijdperk schakelen, waarbij ze meteen het leven lieten. Hoewel de meeste zich konden vinden in deze terdoodbrenging, voelden anderen, die tegenstander waren van inmengingen van buitenaf, zich sterker dan ooit in deze kwestie. "Nu", zo beargumenteerde ze, "doden D'ni zichzelf, om wille van de buitenstaanders." *6

In 4826 werd Demath beloond voor zijn inspanningen om de toelatingseisen van de Hoofdgilden te versoepelen. De eerste 'niet betalende' leden van het Stenen Huizen Gilde ronden de pogingen af om een methode uit te denken voor een techniek om componenten in een vroeg stadium samen te voegen en te verbinden. Dit vormde de basis voor de uiteindelijke ontwikkeling van Nara. Demath prees het Gilde en de vele kansen die alle bewoners van D'ni nu kregen, zulks ten voordele van de hele gemeenschap.*7

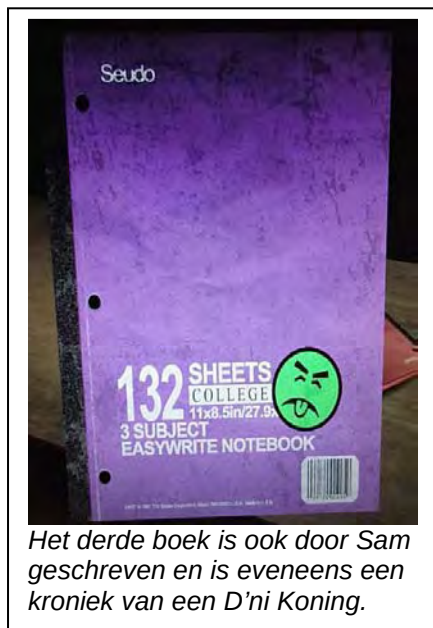
In 4843 ging Demath heen, op een leeftijd van 305 jaar. De troon liet hij na voor zijn oudste zoon.

Voetnoten:

1. Sommigen beargumenteerden dat het niet Ji was die voor Demath koos, maar dat het Oppermeester Imas van het Handhaversgilde was die deze keus maakte. De kwestie is nooit officieel bevestigd, maar verklaart de keuze van Ji het best.
2. Uit een toespraak van Demath, waarin hij voor het grote publiek de uitkomsten van de Raadsbeslagen toelicht.
3. Toentertijd waren de Hoofdgilden extreem prijzig geworden en een grote meerderheid van de gemeenschap kon zich dat bij lange na niet permitteren, zelfs al hadden ze zich gekwalificeerd om lid te mogen worden van de Gilden.
4. Overgenomen uit de privé verslagen van Oppermeester Reshan van het Archiveringsgilde.

5. Uit 'Onthulling van de Ongezien', geschreven door Besharen in 5999.
6. Goshen, leider van de cultgroep 'Bloed van Yahvo', maakte deze opmerking in een publiekelijke toespraak.
7. De opmerkingen werden gemaakt door Demath tijdens de publiekelijke bekendmaking van de samensmelting- en verbindingstechnologie.

Niets menselijks was de D'ni vreemd, zo kon ik hier lezen. Demath had een moordaanslag moeten doorstaan. Er waren dus groeperingen die het met zijn regering niet eens waren. Verder werd hier min of meer de uitvinding van 'Nara' beschreven, het oersterke erts waarvan onder andere de bezoekersruimtes in Haven en Spits waren vervaardigd, de Tijdperken waarin de beide zonen van Atrus, Sirrus en Achenar, gevangen hadden gezeten. Wat kreeg ik hier toch veel achtergrondinformatie toegespeeld! Zo te zien was de rijke bron die dit DRC-kamp

vormde, nog lang niet opgedroogd. Ik pakte het derde boek van de tafel, dat een paarsige kaft had en voorzien was van een ronde, groene sticker, die een vies kijkend gezicht uitbeeldde. Ik kreeg het vermoeden dat de onderzoekers hier soms in een melige bui waren en onderling nog wel eens aan het dollen waren. Ik kon mij dat wel voorstellen, als je hier misschien wel wekenlang moest doorbrengen, weg van vrienden en familie. Misschien was dat uiteindelijk wel de reden geweest dat de DRC hier was vertrokken. Niet alleen de geldkraan werd op een gegeven moment dichtgedraaid, maar toen de nieuwigheid er hier af was, werd het werk meer als routinematig en saai beschouwd. Toch was het vreemd dat dit kamp hier op deze manier verlaten was, zonder dat men zelfs de moeite had genomen om de diverse rapporten die hier lagen, mee te nemen. Misschien was het helemaal niet de

bedoeling geweest dat men de stad zou verlaten en verkeerden de vertrekkende onderzoekers in de veronderstelling dat ze spoedig weer zouden terugkeren. Om de een of andere reden was dat er niet meer van gekomen en was dit alles hier achtergebleven, om door de nieuwsgierige ogen van latere bezoekers te worden bekeken.

Ik sloeg het boek open en zag dat het wederom een handgeschreven verslag van Sam was. Opnieuw was het een kroniek van een van de koningen die D'ni had geregeerd. Ik las:

Koning Shomat

Shomat kwam op de troon in het jaar 300 DE (D'ni Era) toen hij 44 jaar oud was. Tot aan het punt van zijn inhuldiging was hij lid geweest van het Schrijversgilde. Ook na zijn troonbestijging zette hij de bestudering van de Kunst nog een aantal jaren voort, door middel van privé leraren. Het was het gebrek aan duidelijke instructies van het Gilde dat volgens de meeste D'ni geschiedschrijvers bijdroeg aan de tunnelvisie die Shomat later ten toon spreidde.

Het was een regeringsperiode met ups en downs, deels vanwege de enorme spanning die scheen te bestaan tussen hem en zijn oudere broers. Beide broers, hoewel ze wel enig respect toonde, deden alles wat in hun macht lag om de regeerperiode van Shomat tumultueus te maken.

Een van de eerste acties die Shomat uitvoerde, was de bouw van een paleis. Toen dit in 347 DE was voltooid, trok Shomat daar in met zijn familie. Zijn broers weigerden echter en bleven in hun eigen woningen wonen. Een dergelijke daad werd beschouwd als een enorme minachting jegens de familie en dit leidde er alleen maar toe dat de kloof tussen Shomat en zijn broers verder werd vergroot.

Verdere spanningen vonden niet alleen binnen Shomat's familie plaats, maar ook binnen de gemeenschap, vanwege de royale aankleding van het paleis. Rijkelijk beplante tuinen waren aanwezig binnen de paleisgronden en er werden ook 'tuin' Tijdperken geschreven die van binnen de paleismuren bereikbaar waren. Er gingen zelfs geruchten dat sommige van deze tuintijdperken werden ontdaan van hun oorspronkelijke bewoners om zo te bewerkstellingen dat Shomat daar zijn nodige rust kreeg. Waar of niet, publiekelijk sprak Shomat zich dikwijls uit over de noodzaak van Tijdperken om de D'ni te dienen. Dit was voor de gemeenschap het eerste punt dat direct in tegenspraak was met datgene wat de Gilden uitdroegen: de D'ni waren er om de Tijdperken te 'dienen'.

Het leek erop dat de spanning uiteindelijk te groot werd. Sommige zeiden dat Shomat gek was geworden. In 387 DE verdwenen zijn beide broers en ze werden nooit meer teruggevonden. Algemeen werd aangenomen dat Shomat een Dodenboek had geschreven, waarnaar beide broers hadden geschakeld, maar dat kon nooit worden bewezen.

In ieder geval was het een van de eerste grote uitdagingen waar het D'ni volk zich voor geplaagd zag en ze reageerde snel. Een profetes^{*1} werd in 400 DE aan Shomat toegewezen in een poging hem terug te leiden op de weg van Yahvo.^{*2} Het lijkt erop dat gedurende de resterende 155 jaren van zijn regeringsperiode de mensen geloofden dat Shomat een betere Koning was geworden. De profetes werd een perfecte mentor voor Shomat en ze wist hem er uiteindelijk van te overtuigen dat hij de zoon van een van zijn beste vrienden moest uitkiezen als opvolger van de troon. Zijn eigen kinderen werden als 'onhandelbaar' beschouwd. Als zou blijken, was het de afstammeling van dat kind dat jaren later tot de geboorte van de Grote Koning zou leiden.

Shomat stierf een natuurlijke dood op 299 jarige leeftijd.

Voetnoten:

1. Algemeen werd aangenomen dat vrouwen beter konden communiceren met Yahvo dan mannen. Logischerwijs waren de meeste profeten een vrouw.
2. Het kiezen van profetessen om de Koningen te begeleiden, begon met Shomat en werd een traditie voor alle navolgende Koningen van de D'ni. Normaal gesproken werd het aan de Koning zelf overgelaten bij welke profeet of profetes hij wijsheid zou zoeken.

Ik legde het boek terug. Uit deze relatief korte kroniek kon ik opmaken dat Shomat wellicht de derde D'ni koning was geweest, na Ri'neref en Ailesh, die dan van 120 tot

300 DE geregeerd moest hebben. Gezien het feit dat de D'ni zo rond 300 jaar oud werden, moest dat kunnen. In dit verslag kon ik trouwens lezen dat 'DE' inderdaad voor 'D'ni Era' stond, zoals ik al had gedacht.

Uit deze kroniek kon ik opmaken dat de belangrijkste daad van Shomat de bouw van een zeer weelderig paleis was geweest. Verder had hij bonje met zijn familie, vooral met zijn broers, die hij wellicht later subtiel had weggewerkt, om het zo maar eens te zeggen. Dat de Koning echter regeerde met de gratie van het volk, werd zo tussen de regels door, ook duidelijk gemaakt. Maar ja, dat gold natuurlijk evenzeer in de huidige wereld. Om de Koning te corrigeren, kreeg hij een vrouwelijke mentor toegewezen. Dat beviel kennelijk zo, dat daarna alle Koningen zich terzijde lieten staan door een dergelijke raadsheer of –vrouw.

Mooi, ik was weer wat wijzer geworden en liep naar de volgende tafel, die meer centraal in het kamp was geplaatst, dat aan de linkerzijde van het dak was

Ik loop naar de volgende tafel, die meer in het midden van het kamp staat opgesteld en waarop drie notitieboeken liggen.

opgetrokken. Het leek erop dat dit deel van het dak werd gebruikt om te werken, terwijl daarachter, meer centraal op het dak, diverse spullen werden opgeslagen.

Op de tafel, die net als de andere zeer simpel was uitgevoerd – een vrij dun ongeverfd houten blad met twee metalen staanders eronder, als ware het een marktkraam – lag een drietal notitieboeken met een harde kaft. Ik bekeek de meest linkse, die was getooid met een blauwe kaft. Dit opschrijfboek behoorde ook aan Sam toe, want zijn naam stond op de omslag. In de rechter bovenhoek stond 'Koning Naygen', dus ook dit was een kroniek. Ik prees mij gelukkig dat de D'ni

een lang leven hadden, zodat het totale aantal vorsten tijdens hun verblijf hier op Aarde nog enigszins binnen de perken bleef. Hoewel... gedurende duizenden jaren moesten dat er toch minstens tientallen zijn... Had ik trouwens al ergens gelezen hoeveel tijd er precies was versteken tussen de komst van de D'ni hier op Aarde hun ondergang? Ik meende dat ik zoiets in 'Het Boek van D'ni' had gelezen, vijf- tot zesduizend jaar. Als ik voor het gemak eens uitging van een gemiddelde regeerperiode per koning van 150 jaar, dan zouden er, naar boven afgerond, zo'n veertig D'ni Koningen moeten zijn geweest. Nou, zoveel boeken lagen er hier bij lange na niet, dus Sam was er niet in geslaagd een complete stamboom van D'ni Koningen te vervaardigen, wat logisch was, want dat zou wellicht een klus van vele jaren zijn geweest. Maar dat wat Sam wél had uitgevogeld, zou ik met interesse tot mij nemen. Ik nam plaats op het klapstoeltje en begon te lezen.

Koning Naygen

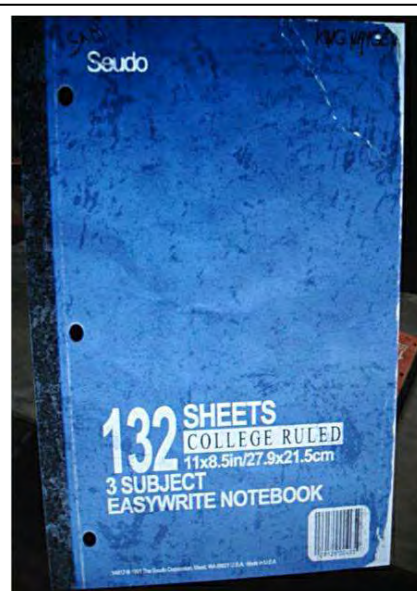
In 2356 DE kwam Naygen, 86 jaar oud, op de troon. Naygen deed veel om de groei van het Hoofdgilde van de Schone Kunsten aan te moedigen, als ook het zoeken naar andere 'waarheden'. Het jaar 2500 DE (duizend jaar na de dood van de Grote Koning) zouden we als het hoogtepunt kunnen markeren van wat sommigen 'de religieuze verwarring' noemde.^{*1} Er waren meer dan tweeduizend sekten geregistreerd en het originele geloof van Rj'nerref was nog maar bij zeer weinigen bekend. Naygen was overduidelijk niet een van hen.

Het jaar 2397 DE wordt het vaakst officieel aangemerkt als het begin van de D'ni Renaissance. In dat jaar presenteerde het Eamis Theater Gezelschap het eerste toneelstuk dat was geschreven door de toneelschrijver Sirreh. Het stuk handelde over de Pento Oorlog en de Grote Koning zelf en was er een dat Naygen aanbad. Het theater was drie opeenvolgende weken uitverkocht. Dit markeerde niet alleen het begin van het toneel als een populair vermaak binnen de gemeenschap, maar ook het begin van het Pento Oorlog onderwerp, dat zich ontwikkelde tot een van de meest behandelde historische onderwerpen in deze kunstuiting.

In 2408 DE begon de 33 jarige musicus Airem concertuitvoeringen te verkopen, waarmee nogmaals het begin van de carrière van een groot D'ni artiest werd ingeluid. Zijn muziek sloeg ook vaak op de Grote Koning waarbij hij vaak de draak met hem stak. Naygen prees zijn volk vanwege het feit dat zij "hun echte gevoelens in zulke prachtige kunstuitingen" konden uitbeelden.*²

Het was interessant om dit te lezen. Eigenlijk was ik er automatisch vanuit gegaan dat de D'ni zich altijd met diverse kunstuitingen hadden omringd. Uit dit verhaal maakte ik echter op dat dit honderden, wat heet, meer dan tweeduizend jaar lang niet echt het geval was geweest. Klaarblijkelijk had men tijdens de eerste 24 eeuwen hier op Aarde vooral andere dingen aan het hoofd gehad.

En passant las ik hier ook dat de Grote Koning, wier komst in andere kronieken soms werd aangekondigd, daadwerkelijk was gekomen, en tot het jaar 1500 DE had geregeerd. Ik hoopte dat ik hier in dit kamp ook een kroniek van deze Koning zou aantreffen. Maar de Grote Koning was ongetwijfeld ook de belangrijkste Koning geweest, dus daar zouden de onderzoekers van de DRC toch wel genoeg verslagen van hebben kunnen vinden? Ik moest alle kronieken hier maar rustig doorlezen en dan zou ik hem vanzelf wel tegenkomen, of niet. Ik hervatte de lezing van dit verslag, om te ontdekken hoe die 'D'ni renaissance' verder had uitgepakt.

Het notitieboek waarin Sam de Regeringsperiode van Koning Naygen beschrijft.

In 2488 DE voerde het Mijnerwerkersgilde de eerste succesvolle uitdrijvingstesten uit, wat tot een groot publiekelijk applaus leidde. Naygen gebruikte de gebeurtenis tot een 'voordeel van een ieder'. Hij promoveerde het Mijnerwerkersgilde tot een Hoofdgilde, ter vervanging van het Hoofdgilde van de Schone Kunsten. Hij splitste dit Gilde op in de Lagere Gilden van Beeldhouwers, Artiesten, Acteurs en Musici. De splitsing was gedaan om zowel de groei in de mijnbouw als in de kunsten aan te moedigen, de twee belangrijkste doelstellingen van Naygen tijdens zijn regering. Zijn voorstel werd sterk omarmd door Sirreh en Airem, maar ook door andere artiesten, die het Zagen als een uitstekende kans voor een verdere groei op hun terrein.

Naygen stelde in 2500 DE voor om een nieuwe gemeenteraadszaal te bouwen voor de Gilden. Het ietwat verrassende hiervan was dat hij voorstelde dat deze boven de

Tombe van de Grote Koning gebouwd zou worden. Dit voorstel vond enige tegenstand,^{*3} maar met de bouw werd twee jaar later begonnen. In 2504 DE was de Tombe van de Grote Koning nauwelijks meer zichtbaar, een enorm symbool van wat de D'ni waren geworden.

Later werd ontdekt dat binnen de gemeenteraadszaal een omvangrijke crypte aanwezig was, die door een soort 'puzzels' werd beschermd. De tombe had altijd bekend gestaan vanwege zijn patronen. Van sommige daarvan werd aangenomen dat deze een profetische boodschap uitbeelden. Klaarblijkelijk raakte Naygen vertrouwd met deze patronen en verspreidde ze door het onzichtbare gedeelte van de kamer, als ook door de zichtbare. Omdat het grote publiek nauwelijks op de hoogte was van het bestaan van de crypte toen deze werd gebouwd, dacht men jaren later dat deze enorme Koninklijke schatten moest bevatten, een gerucht dat Naygen geregeld publiekelijk aanwakkerde. Natuurlijk waren de meesten niet in staat die hoeveelheden te sparen als hetgeen Naygen deed, maar het idee van geld opzij leggen voor de toekomstige generaties was iets dat door hem sterk werd aangemoedigd.

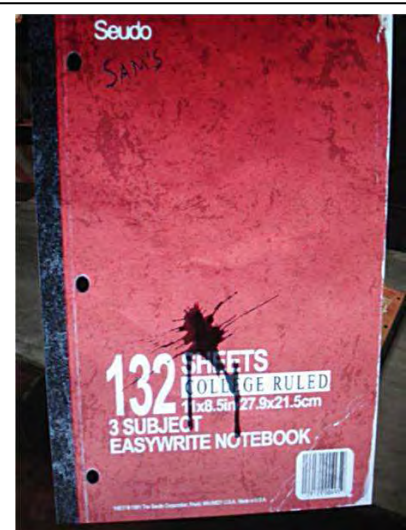
Naygen stierf op 263 jarige leeftijd in 2533 DE, en liet de troon na aan zijn derde zoon. Sirreh schreef een van zijn meest populaire toneelstukken als herdenking aan Naygen en noemde dat stuk 'Onze Grote Koning'. Het was het eerste toneelstuk dat werd uitgevoerd door het Lagere Gilde van Acteurs in 2535 DE.

Voetnoten:

1. Uit het journaal van Tevahr in 3075.
2. Uit een toespraak van Naygen, tijdens de inzegening van het Lagere Gilde van Muzikanten.
3. Hoewel de officiële Kerk een klacht indiende, vond deze maar weinig gehoor. Klaarblijkelijk ondersteunde zelfs de profetes van Naygen het gedane voorstel.

De belangrijkste wapenfeiten van Naygen, naast het aanmoedigen van mijnbouw en het beoefenen van kunst, waren dus dat hij op handige wijze Gilden wist te splitsen en op- of af te waarderen, maar op zo een manier dat niemand zich benadeeld voelde. Verder leek hij te beseffen dat de Tombe van de Grote Koning geheimen bevatte, die hij, alweer op een slimme manier, aan de ogen van het grote publiek wilde onttrekken. Mijn indruk was dat Naygen een 'goede Koning' was geweest, die wist hoe hij zijn onderdanen moest bespelen om ze tevreden te houden.

Ik pakte het tweede boek van de tafel, dat voorzien was van een rode kaft. Net als het eerste exemplaar zag dit er nogal versleten uit en er was zelfs een flinke druppel inkt op het omslag gemorst. Het notitieboek heette 'Koning Asemlef' en linksboven

Het rode notitieboek behandelt de wetenswaardigheden van Koning Asemlef.

had Sam zijn naam neergepend. Ik sloeg het boek open en zag dat deze Koning een van de laatste geweest moest zijn, want zijn heerschappij begon in 5999 DE. Ik las:

Koning Asemlef

Asemlef besteeg de troon in 5999 DE op 54 jarige leeftijd.

Hij erfde een volk dat filosofisch in de war was (De Waarnemer versus Gish versus De Grote Koning/Tevahr), maar technologisch ver gevorderd (vele grote constructies, mijnbouw, en wetenschappelijke uitvindingen), snel uitbreidend binnen de grot en verder gaand op het pad om de invloed van buitenstaanders binnen hun cultuur te beperken. Daarbij waren de onenigheden die hun verleden had verscheurd, op een minimaal peil gekomen.^{*1}

Asemlef continueerde deze vreedzame trend door te proberen niet één stroming te isoleren, maar in plaats daarvan iedereen te verwelkomen, die om het even welk geloof aanhing.

Het leek erop dat hij geen enkel standpunt innam ten aanzien van welke religieuze ideologie dan ook die langs kwam, dat hij iedere stroming accepteerde en iedere religieuze groepering gelijk behandelde voor wat betreft bezit, besturing, hulp, enz. Terwijl hij op geen enkel geloof neerkeek, was hij in staat zijn eigen vast te houden, waarvan enkele tot op dat moment onbekend waren bij de D'ni. Hoewel dat nooit publiekelijk werd toegegeven door Asemlef, was de algemene opinie dat Asemlef talloze bedienden gebruikte, die vanaf Tijdperken buiten werden aangevoerd. Ook historische verslagen maakten daar melding van. Meer nog waren daar de wedstrijden die Asemlef, naar het scheen, met deze 'bedienden' hield. Details zijn nauwelijks te vinden, maar het lijkt erop dat deze wedstrijden uiteenliepen van jachtpartijen, verricht door Asemlef zelf, tot een soort veldslagen in gladiatoren stijl, tussen de bedienden onderling. Het moet worden gezegd dat, onafhankelijk van wat voor activiteiten er precies werden ontplooid, dit onder het grote publiek maar weinig stof deed opwaaien.

Dit was opvallend om te lezen en ik kon mij herinneren dat Nick, de assistent van Douglas Sharper ook iets dergelijks had ontdekt. Waren die bedienden, die in dat opzicht dan beter slaven genoemd komen worden, misschien ook Bahro geweest, en/of de slaven die ook in het Tijdperk Teledahn gevangen hadden gezeten? Zonder het zeker te weten, vermoedde ik dat het zo was. Het gaf evenzeer aan dat de D'ni net zo beschaafd als barbaars waren als destijds ook de Romeinen waren geweest. Asemlef's credo leek te zijn: 'jullie kunnen allemaal doen en denken wat jullie willen, zolang ik mijn eigen denkbeelden mag blijven volgen.' Ik kreeg meteen een zeem van antipathie jegens deze Koning. Ik las verder, om te zien of in het tweede deel van dit verslag, dit beeld nog in positieve zin kon worden omgebogen.

In plaats van zich te concentreren op filosofische of religieuze zienswijzen, focuste Asemlef zich in de plaats daarvan op de uitbreiding van de mijnactiviteiten, de bouw van nieuwe wijken en het aanbieden van gelijke culturele kansen en sociale voordelen aan alle klassen. En voor wat betreft de invloed van de buitenstaanders, beargumenteerde Asemlef publiekelijk dat de bevelen van zijn vader aan alle Gilden niet realistisch was en dat een zekere invloed van buitenaf altijd tot op bepaalde

hoogte nodig zou zijn. Omdat hij wist dat zijn commentaar sommige partijen zou irriteren, werd hij de eerste Koning die publiekelijk de meer extreme fracties (die geen inmenging van buitenaf dulden) op zijn paleis uitnodigde, om daar met hen veelvuldig te discussiëren over deze onderwerpen.

Hoewel er tijdens deze ontmoetingen geen besluiten werden genomen, hadden de bijeenkomsten zélf wel een kalmerend effect op de fracties en zo werd het betere overkoepelende klimaat gecreëerd dat men er in de toekomst wel uit zou komen.

Op ongeveer hetzelfde tijdstip verlieten twee topschrijvers het Schrijversgilde om zich aan te sluiten bij de Schrijvers van Yahvo.^{*2} Tot op dat moment was deze schrijversgroep, wiens taak het was om het Volmaakte Tijdperk^{*3} te schrijven relatief bescheiden qua omvang geweest.

Net als de Schrijvers van Yahvo, richtten de meesten van de populaire cultgroeperingen zich op een of andere manier op Yahvo. De oude cultgroepen (zoals De Boom en de Heilige Steen) waren goeddeels verdwenen en gaven voeding aan de meningsverschillen in de beleving van het geloof jegens Yahvo in het algemeen.

Asemlef liet het leven in 6284 DE op 339 jarige leeftijd en liet de troon na aan zijn derde (en jongste) zoon.

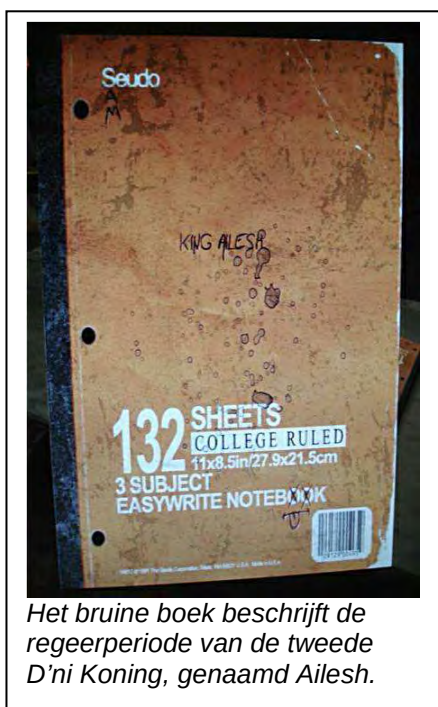
Voetnoten:

1. Uit 'De lijn van Kerath', geschreven door Fhal in 6985.
2. Het is waard om te vermelden dat de Schrijvers van Yahvo uiteindelijk een van de drie grootste sekten in geheel D'ni werden.
3. Na het Tijdperk des Oordeels geloofden de meeste D'ni dat ze zouden eindigen in het Volmaakte Tijdperk, of in het Tijdperk van Jakooth. Het is opgelegd dat de meesten in het Volmaakte Tijdperk wilden wonen, maar er was – natuurlijk – een verscheidenheid aan geloven over hoe dat doel bereikt kon worden.

Uit deze voetnoten kon ik opmaken dat de D'ni geschiedenis op Aarde een nog langere periode omvatte dan de vijf- tot zesduizend jaar, waarover in 'Het Boek van D'ni' gesproken werd. Er werd hier een geschrift aangehaald dat in 6985 was geschreven, dus ik kon er nog rustig iets tussen duizend en tweeduizend jaar bij optellen.

Verder had Koning Asemlef ook best wel goede dingen gedaan, vooral op het gebied van de groei van de samenleving. Ik stelde mijn mening over deze Koning dus in positieve zin bij. Ook had Asemlef er zo te zien goed aan gedaan om zich niet met de religie in het algemeen te bemoeien, maar had hij al die verschillende stromingen de gelegenheid gegeven zich op eigen kracht te ontwikkelen, zonder dat dit tot al te grote conflicten zou leiden. Goed, die spelen met die bedienden of slaven was dan wel een minpunt, maar welke heerser was volmaakt? In ieder geval bleek uit het slot van dit verhaal dat het oergeloof, uit de tijd dat D'ni werd gesticht, zo'n zesduizend jaar na dato opnieuw sterk aan populariteit won.

Ik legde het boek terug op tafel en richtte mijn aandacht op het derde en laatste exemplaar dat hier lag. Het was een vergelijkbaar exemplaar als de andere twee, maar ditmaal voorzien van een bruinige omslag. Het verslag was opnieuw van de hand van Sam en beschreef de levenswandel van Koning Ailesh. Ik had de kroniek

Het bruine boek beschrijft de regeerperiode van de tweede D'ni Koning, genaamd Ailesh.

van de eerste D'ni Koning, Ri'neref, al gelezen ook en van de derde, Koning Shomat. Dit was dus het verslag van de tweede D'ni Koning die had geregeerd. Zo kreeg ik een mooi beeld van de eerste eeuwen van de D'ni gemeenschap hier op Aarde en belangstellend liet ik mijn ogen over de handgeschreven tekst dwalen, die het minst omvangrijk was van de vijf die ik tot dusver had gelezen.

Koning Ailesh

Met inhuldigingsceremonies besteeg Ailesh in 120 DE de troon, toen hij 170 jaar oud was. Hoewel het erop leek dat Ailesh nooit lid was geweest van het Schrijversgilde in Garternay, heeft hij de eerste vijftig jaar van zijn leven doorgebracht bij Ri'neref (na zijn eigen ontslag), al werkend aan het Boek van de D'ni. Toen in het jaar 8 DE het D'ni

Schrijversgilde was geformeerd, arrangeerde Ri'neref het zo dat Ailesh werd aangesteld als de eerste Oppermeester van dit Gilde.

Als Oppermeester moest hij wel nauw met Ri'neref samenwerken om de eed van het nieuwe Gilde te schrijven. De eed, volgens welke ieder lid beloofde te zullen leven, bleef zo in stand (afgezien van een paar onbelangrijke wijzigingen) tot 9400 DE.

Oeps! Dat betekende dat de hele era van de D'ni niet zeventuizend, maar bijna tienduizend jaren in beslag had genomen! Tot dusver had dit korte verslag nog niets vermeld van de regeerperiode van Ailesh, maar was er een korte terugblik gegeven om te verklaren waarom Ailesh als tweede D'ni Koning was gekroond. Wat er echter na zijn inhuldiging was gebeurd, kon ik nu lezen.

Verslagen gaven de indruk dat Ailesh zijn leven vrijwel net zo als Ri'neref inrichtte. Hij weigerde voor zichzelf een paleis te bouwen totdat er een algemene bibliotheek was geopend; hij was een groot voorstander van de bouw van een plaats waar alle bewoners toegang hadden tot de Boeken. Hoewel er enige kleine meningsverschillen waren over onbelangrijke zaken, werd het gebouw uiteindelijk in 233 DE voltooid. Ondanks dat weigerde hij nog steeds, net als zijn mentor, om voor zichzelf een paleis te bouwen.

De regeerperiode van Ailesh was nagenoeg gelijk aan die van Ri'neref. Men was nog steeds zeer enthousiast over de nieuwe ideeën en wetten van de D'ni en zo was de steun jegens Ailesh groot, wat zijn regeerperiode zeer gladjes deed verlopen.

Voordat zijn derde zoon in 256 DE werd geboren, gaven verslagen aan dat er publiekelijk een beetje twijfel was over wie de volgende Koning zou worden. Ailesh's twee oudste zoons waren nogal opstandig en geen van beide leek een goede kandidaat te zijn voor de troon, althans volgens de publieke opinie. Maar, tijdens het opgroeien van Ailesh's derde zoon werd het duidelijk voor het publiek (hoewel verslagen daarvoor geen specifieke redenen gaven) dat deze jongen in de voetsporen

trad van de idealen van zijn vader. Ailesh moest het eens zijn geweest met de publieke opinie en zo werd het zijn derde zoon die hij uitkoos om hem op te volgen. Ailesh stierf een natuurlijke dood op 350 jarige leeftijd.

Ik kon mij voorstellen dat dit verslag een stuk korter was dan dat van de andere Koningen dat ik tot dusver gelezen had. Gedurende het tijdvak dat Ailesh aan de macht was, was er weinig schokkends gebeurd. De belangrijkste gebeurtenis tijdens zijn regeerperiode leek de bouw van een openbare bibliotheek te zijn. Dat zijn twee oudste zoons niet geschikt waren als troonopvolgers was gebleken, maar ook de jongste zoon bleek achteraf geen vlekkeloze regent te zijn, al kwam dat ook deels door de tegenwerking van zijn broers.

Goed, wat leesvoer betreft had ik nu ook de tweede tafel afgewerkt, maar er stonden er hier nog twee op mij te wachten. Ik besloot echter het lezen van alle verslagen, kronieken en rapporten even te staken, om daarvoor in de plaats eerst eens verder op dit dak rond te kijken.

Ik liep om de tafel heen en langs de linkerkant verder naar achteren. Het was duidelijk dat het centrale deel van het dak dat min of meer een driehoekige vorm had,

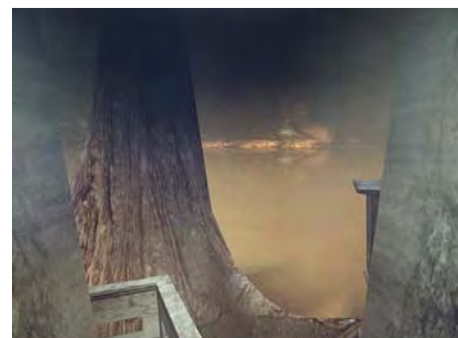
Het centrale deel van het dak wordt voor de opslag van goederen gebruikt.

gebruikt werd voor de opslag van goederen. Er stonden hier nogal wat houten kisten opgestapeld, waarover ook een aantal tapijten gedrapeerd lagen. Of deze tapijten uit woningen hier in de stad afkomstig waren, kon ik niet met zekerheid zeggen. Op zich deden de tapijten 'Aards' aan en zagen de patronen er niet 'D'ni-achtig' uit, althans dat gevoel kreeg ik er niet bij. De deels versleten tapijten die ik in het kantoor van Douglas Sharper had aangetroffen, leken wél van D'ni makelij te zijn. Lang bleef ik hier niet over prakkiseren. De kisten waren allemaal secuur dichtgetimmerd en bij gebrek aan

geschikt gereedschap om ze te kunnen openen, bleef de inhoud voor mij dus een geheim. Ze waren min of meer in een halve cirkel opgestapeld en daarbinnen hadden de DRC onderzoekers meer 'los spul' gedropt, zoals wegafzettingen, pylonen en andere stukken hout. Ik was hier snel uitgekeken.

Het rechterdeel van het dak was volkomen leeg gelaten, afgezien van een tapijt dat daar nabij het einde was neergelegd. Twee wanden van de driehoek liepen daar geleidelijk naar elkaar toe en op het punt waar deze elkaar ontmoette, was een grote uitsparing in de wand aangebracht. Een kijker was hier niet aangebracht, maar ik kon door deze vrij brede nis toch wel een stukje van de omgeving zien.

Het gebouw was dichtbij het grote onderaardse meer gelegen. Naar links blikkend zag ik daar een paar steile, afgeronde rotspieken omhoogsteken en een paar meter beneden mij zag ik een balkon, van de etage hier onder. Naar rechts turend zag ik nog juist een randje van het gebouw dat naast deze was gebouwd en dat wat meer naar voren sprong. Recht vooruit zag ik het rimpelloze water van het meer, waarvan de waterspiegel nog een flink stuk lager lag. Tijdens

Door de nis turend, zie ik het grote onderaardse meer in de diepte liggen.

mijn eerdere bezoeken aan URU had ik soms gezien dat de algen in dit meer een vrij felle oranje gloed afgaven, maar nu gaf het water slechts een zeer dof bruinig licht af. Toch was deze gloed nog helder genoeg om de oever aan de overkant ietwat bij te lichten. Veel details kon ik niet onderscheiden, het zag er steil en ontoegankelijk uit. Huizen of andere gebouwen kon ik dan ook niet ontdekken. Zo op het oog bevond deze oever zich op een paar kilometer afstand, wat eens te meer aangaf hoe enorm groot deze grot wel niet was.

Het was in ieder geval duidelijk dat ik ook vanaf dit dak niet in staat was om de stad te bezoeken. Ik vroeg mij af hoe de DRC onderzoekers dat hadden gedaan. Wellicht hadden ze simpelweg van schakelboeken gebruik gemaakt, op dezelfde manier was ik hier immers ook gekomen en zou ik hier ook weer weggaan, maar nu nog niet!

Ik wandelde terug, ditmaal langs de rechterkant van het dak. Ik arriveerde zo bij een van de twee andere tafels, waarop zowaar nog een ouderwetse schrijfmachine stond! Hoewel hier lampen continue brandden, realiseerde ik mij plots dat men hier niet simpelweg een stekker in een stopcontact kon steken om stroom te verkrijgen. In de vochtige atmosfeer liepen batterijen wellicht snel leeg en had men dus terug moeten grijpen op conventionele middelen om de verslagen te schrijven. Vandaar dat de vele rapporten met de hand waren geschreven, maar de persoon hier vond een typemachine kennelijk handiger.

Op deze tafel tref ik, naast een tweetal brieven en boeken, ook een schrijfmachine en een lunchzakje aan!

Dat men hier was vertrokken met het oogmerk om snel weer terug te keren, bleek wel uit het feit dat ik hier op tafel zelfs nog een lunchzakje aantrof dat zo te zien onaangeroerd was gebleven. Ik voelde weinig behoefte om de inhoud te bekijken...

Voor de typemachine lag een klein briefje, dat van de hand van Nick was, die nauw met Douglas Sharper had samengewerkt. Zijn handschrift leek veel op dat van Sam. Ik las:

Ik tref hier ook een brief aan van één van de leidinggevers van de DRC.

Wel verdorie, waar is mijn boek? En waarom heeft iemand het überhaupt meegenomen!

-Nick

Ik kon mij de ergernis van Nick voorstellen. Uit het verslag van Douglas Sharper had ik kunnen opmaken dat Nick een sympathieke vent was, en een harde werker, die net als Douglas zelf, de leiding van de DRC nogal star en bureaucratisch vond. Trouwens, als je over de duivel hebt... naast Nick's briefje lag een veel langere, getypte brief die van een van de leidinggevers van de DRC afkomstig was! Het briefhoofd werd getooid met een groot rood DRC stempel en ik las:

Matthew,

De laatste bundel papieren die je mij toestuurde, was zeer interessant. Goed werk. Omdat je je zo goed van je taak gekweten hebt, geef ik je hierbij een nieuwe lijst, waarvan ik wil dat je deze onder je team opdeelt. Hoe je dat doet, mag je helemaal zelf weten.

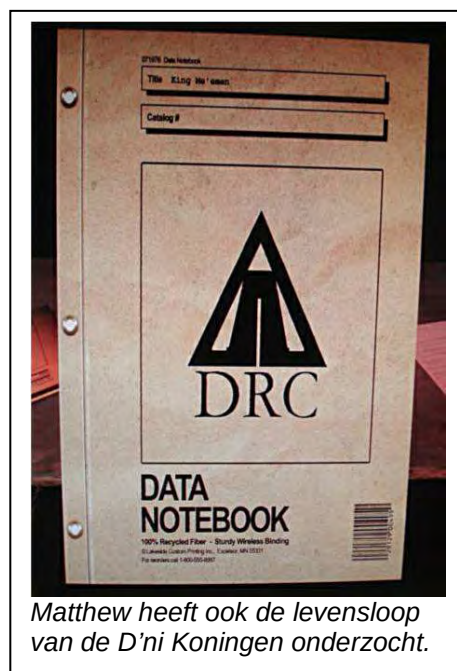
1. Ik zou graag wat meer willen weten over het gezinsleven; ceremonies, enz. ... Alles wat verband houdt met geboortes, trouwerijen, culturele gebeurtenissen. Ik weet dat we hierover nogal wat bronmateriaal hebben, dus alles wat jij vindt zal nuttig zijn. Ik denk dat we genoeg hebben verzameld over wetenschap en technologie, maar niet genoeg over het leven van alledag van deze mensen.
2. We hebben nogal wat informatie over de Gilden verzameld, maar het zou prettig zijn om dit alles op één plek te verzamelen.
3. De Ondergang is nog steeds een opvallend onderzoeksterrein waarvan we nog heel wat missen. Ik weet niet zeker of ik je kan helpen met het onderzoeksmateriaal, maar ik zal de laatste informatie die we hebben verkregen je binnenkort toespelen, we moeten dit nog heel goed doorspitten. Ik stel voor dat je iemand aanstelt die zich uitsluitend met De Ondergang bezighoudt.
4. Ga door met de Koningen. Een korte samenvatting van alle Koningen helpt ons om de vormgeving te vervolgen die je bij je vorige bundel bent gestart.
5. We hebben nog steeds religieuze geschriften die we vertaald willen hebben. Dit zal de moeilijkste klus worden, maar ik denk dat we hieruit zeer veel nuttige informatie kunnen peuren.
6. We hebben nog een stapel journaals van verschillende D'ni residenties, enz. ... om maar te zwijgen over Tijdperken.

Ik denk dat dit voor nu meer dan genoeg is. Nogmaals, bedank je team en vertel ze dat ze fantastisch werk verrichten.

-Dr. Watson

Met deze brief was de hiërarchie in dit kamp duidelijk geworden. Matthew was kennelijk de leider van het team hier en om zijn positie wat meer status te geven, mocht hij dus van een schrijfmachine gebruik maken! Van hogerhand kreeg hij opdrachten, die zijn team moest uitvoeren. Een deel van die opdrachten was al in uitvoering of zelfs al voltooid zo had ik kunnen lezen, al zou een complete afronding natuurlijk vele jaren van onderzoek vergen.

Ik zag dat Matthew zelf ook de handen uit de mouwen had gestoken, want op deze tafel lagen twee verslagen, die hij keurig had uitgetypt en in harde kaften ingebonden. Ik bekeek de titel van de beide boeken en zag dat hij zich, net als Sam, met de levensloop van de D'ni Koningen had beziggehouden. Ik pakte het schrift dat verhaalde over 'Koning Me'emen' en begon te lezen.

Koning Me'emen

In 5240 DE kwam Me'emen op 83 jarige leeftijd op de troon.

Een van de grootste bekendmakingen uit Me'emen's regeerperiode kwam behoorlijk snel en had betrekking op de Gilden van Mijnbouw en Stenen Huizen (die samenwerkten). In 5307 onthulden zij Nara,^{*1} dat een aantal weken daarvoor in het laboratorium was gemaakt. Nara leverde enorme mogelijkheden voor mijnbouw en de bouw van constructies op en het had een doorslaggevende invloed op de toekomstige kansen voor de D'ni. Zelfs ten tijde van haar ontdekking was er klaarblijkelijk erg veel opwindning aangaande haar potentie.

In 5312 DE brak er een ziekte uit in de industriewijk van D'ni, die hoogstwaarschijnlijk zijn oorsprong vond in het Tijdperk van Yasefe.^{*2} De uitbraak veroorzaakte grote paniek omdat velen opnieuw een plaag verwachtten, vergelijkbaar met degene die gedurende de jaren 2100 had plaatsgevonden. Gelukkig was de ziekte bij lange na niet zo dodelijk als de vorige en het Helersgilde reageerde ongebruikelijk snel om een geneesmiddel te vinden. Ondanks dat gaf dit nieuwe voeding aan het idee om het Nehw'eril District^{*3} tenminste van de beschaafde stadsdelen te scheiden.

Het leek erop dat dit idee Me'emen wel aanstond en hij stimuleerde de Karteerders om een begin te maken met het kijken naar zo een uitbreiding.

De D'ni kregen in 5359 DE een andere belangrijke reden om te beginnen met een grote uitbreiding en die kwam in de vorm van de Stenen Tand. Het was de tweede van de Grote Gravers en technologisch een stuk geavanceerder en ook behoorlijk krachtiger dan de oudere Steen Eter. Onmiddellijk gaf Me'emen de opdracht aan het Mijnbouw-gilde om te beginnen met het 'schoonmaken' van een gebied (samen met de Steen Eter) voor de bouw van een nieuwe industriële wijk die Nehw'eril moest vervangen. Het was niet eerder dan in 5475 DE dat met de constructie van de nieuwe industriële wijk Uran werd begonnen.

Minder dan honderd jaar na Stenen Tand, maakte het Handhaversgilde bekend dat het nieuw ontdekte Deretheni gebruikt kon worden om sterk verbeterde en ook veel beter beschermende Handhaverspakken te maken. Hoewel een dergelijke bekendmaking op zich niet zo belangrijk leek te zijn, hadden deze nieuwe pakken toch wel een grote invloed op de D'ni cultuur. Omdat de Handhavers nu in staat waren om grotere risico's te nemen tijdens het onderzoeken van bepaalde type Tijdperken, werd het toegestaan dat het Schrijversgilde wat meer ruimdenkend zou gaan schrijven. De nieuwe geboorte van Tijdperken begon zo.^{*4}

Hier werden een aantal belangrijke fases in de ontwikkeling van de D'ni beschaving uit de doeken gedaan. De ontdekking van keiharde metaalachtige gesteente Nara was er één, en de mogelijkheid van de Handhavers om meer 'uitdagende' Tijdperken te onderzoeken, was een ander. Verder wist ik dat de Ondergang in feite door een kunstmatig opgewekte plaag werd veroorzaakt, maar hier kon ik lezen dat er in het verleden ook natuurlijke epidemieën waren geweest. Het leek er op dat de D'ni toch erg gevoelig waren voor dit soort ziekten, want ook in 'het Boek van D'ni' werd de bevolking gedecimeerd door een ziekteplaag. Maar dat was wellicht het risico wat direct verband hield met reizen naar diverse Tijdperken. Zelfs op Aarde was het verstandig dat Europeanen die naar tropische oorden op vakantie gingen, zich lieten inenten tegen ziektes die in hun thuisland niet voorkwamen. Laat staan als je naar een heel andere wereld reist! Daar kwam ook bij dat de D'ni hier in hun grot wel erg geïsoleerd leefden. Wat dat betreft hadden 'normale' mensen die aan de oppervlakte woonden, wellicht al van nature een veel betere weerstand. Tja, zo had ieder volk haar eigen zwakheden. Dit was best wel een interessant verslag en ik hervatte de lezing ervan.

Tijdens Me'emen's regering werden 'woorden' een normaal onderwerp van gesprek en de aandacht ging opnieuw uit naar de oudere tempels. Bewezen is dat er nogal wat renovaties en veranderingen werden doorgevoerd aan veel van de godslasterlijke tempels die jaren eerder langs de 'nieuwe' lijn van de Grote Nul waren gebouwd.

Het lijkt erop dat Me'emen zelf maar weinig aandacht schonk aan deze religieuze oprisping van zijn volk, omdat hij veel meer geïnteresseerd was in de technologische vooruitgang en de uitbreidingen van de stad, waar hij zorg voor moest dragen.

Zodra Me'emen inzag dat Steen Eter en Stenen Tand niet langer nodig waren, verordonneerde hij dat ze gebruikt zouden worden om een ondergrondse tunnel te bouwen om Het Eiland op een betere manier met de stad te verbinden, zodat de noodzaak om van boten gebruik te maken, geminimaliseerd kon worden. Zijn voorstel werd echter bepaald niet omarmd, vooral niet bij de hogere klassen die op Het Eiland woonden. Er waren overduidelijk een aantal protesten uit angst wat voor effect de tunnel op Het Eiland zou hebben. Het voorstel werd ook door de meeste Gilden afgewezen, wat als resultaat had dat Me'emen zijn plan niet doordrukte.

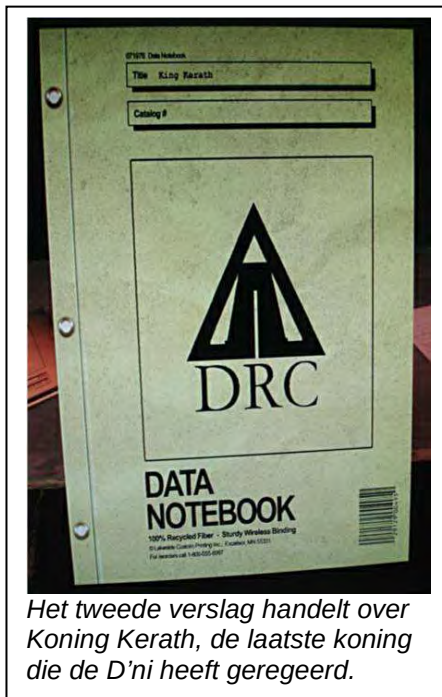
In 5500 DE werden de eerste importen uit andere Tijdperken doorgeschakeld naar het nieuwe Uran district, veel verder van de stad verwijderd. Van Uran werd gezegd dat deze "een enorme verbetering inhield ten opzichte van het oude Nehw'eril ... veel meer geavanceerd ... veel veiliger," en er werden grote feesten gehouden op de dag van zijn 'opening'.⁵ De beveiliging was strak in die nieuwe buurt en later werd onthuld dat de Relyimah een verscheidenheid aan samenzweringen had blootgelegd die tot doel hadden om de belangen van de partijen die in tegenspraak waren met deze wijk, te verhullen.

In 5540 DE werd Me'emen's enige zoon zwaar ziek, wat zes maanden later tot zijn dood leidde. Als een lid van het Helersgilde behoorde Ashem vaak bij één van de eersten om nieuwe Tijdperken te onderzoeken om er zeker van te zijn dat deze veilig waren in relatie tot ziekten. Het gevolg van zijn dood was dat een Tijdperk niet werd goedgekeurd zolang er geen geneesmiddel gevonden kon worden. Me'emen vond de daden van zijn zoon heroïsch en een jaar na zijn dood veranderde hij de naam van het Uran district in 'Ashem'en'.

Er werd beweerd dat deze dood Me'emen "diep bedroefde ... en hem beroofde van het temperament dat hij had getoond gedurende zijn regeerperiode." ⁶ Velen zeiden dat dit hem dreef in de armen van Profetes Trisari.⁷ Gedurende zijn laatste dagen bracht hij klaarblijkelijk veel tijd met Trisari door en was aldus in staat om als een tevreden man te sterven "vanwege haar." ⁸ Me'emen stief in 5549 DE op de zeer respectabele leeftijd van 392 jaar en koos zijn neef als opvolger, wellicht op aanraden van Trisari.

Voetnoten:

1. Een metaalachtig grijs gesteente dat dertig keer zo massief is als staal en het hardst van alle D'ni gesteenten.
2. Yasefe was grotendeels bebost en dekte een groot deel van de totale D'ni behoefte aan hout, inclusief het dure en zeldzame Yema.
3. De industriële wijk werd gesticht tijdens de regeerperiode van Needrah en diende ook als een belangrijk centrum voor de meeste buitenlandse goederen.
4. Voor wat betreft de nieuwe Tijdperken had men toestemming om veel meer te experimenteren met de atmosfeer, de fauna en energiebronnen.
5. Uit het journaal van de Oppermeester Veshar van het Gilde van Steendelvers.
6. Uit de rapporten van de Profetes Trisari, toegewezen aan Koning Me'emen.
7. Opgemerkt moet worden dat profetessen aan alle Koningen werden toegewezen, maar dat in de meeste gevallen zij niet meer dan figuranten waren, die zelden werden geraadpleegd.
8. Uit 'Ashem', geschreven door Ramena in 5589.

Het tweede deel van dit verslag leverde minder opzienbarende zaken op. Het bleek dat Me'emen wel luisterde naar de wil van zijn volk en zijn ideeën niet tegen de heersende opinie in, doordrukte. Verder was het natuurlijk een persoonlijke tragedie voor hem dat zijn zoon aan een geheimzinnige ziekte was bezweken. Verder was ik er al achtergekomen dat D'ni gemiddeld zo'n drie tot viermaal zo hoge leeftijd bereikte als een mens. Me'emen had echter bijna vier eeuwen vol gemaakt! Ik legde het boek terug op tafel en pakte de ander die er, afgezien van een iets anders gekleurde kaft, hetzelfde uitzag. De titel van dit getypte verslag luidde: 'Koning Kerath'. Dat was interessant! De grote poort die hier de ingang van de haven domineerde, werd 'de Poort van Kerath' genoemd, zo kon ik mij herinneren. Zou dat dan de 'Grote Koning' zijn geweest, waarover in sommige andere verslagen werd gesproken? Dat maakte deze kroniek extra boeiend. Ik sloeg het schrift open en

zag vrijwel meteen dat ik het bij het verkeerde eind had. Kerath was niet de Grote Koning geweest, maar de láátste. Dat betekende dat D'ni niet tot haar ondergang aan toe, een koninkrijk was geweest. Ik las:

Koning Kerath

Kerath kwam op de troon in 6731 DE op 54 jarige leeftijd. Kerath is waarschijnlijk de meest bekende koningsnaam van alle Koningen, niet omdat hij zo nodig als de beste werd beschouwd, maar omdat hij de laatste was. Zijn naam werd representatief voor alle Koningen in de jaren daarna, tezamen met de herbenoeming van de Koningspoort in de Poort van Kerath.

Zijn moeder had hem opgevoed om de lessen van Gish te volgen en tegen de tijd dat hij op de troon kwam werd hij beschouwd als een gelovige van de Volgers in hart en ziel. Vanwege dat feit en gezien zijn ervaring in het waarnemen van hoe zijn vader met zijn adviseurs omging, besliste Kerath al op jonge leeftijd dat het niet langer meer de juiste manier was om D'ni door een Koning te laten leiden. Uiteindelijk beargumenteerde hij het onjuist was totdat de echte Grote Koning zou komen.

Het feit dat Kerath, tijdens één regeerperiode, in staat was zijn volk ervan te overtuigen dat de manier waarop ze duizenden jaren lang geregeerd werden, verkeerd was en moest worden veranderd, moet als niets anders dan miraculeus worden bestempeld. Kerath omkleedde zijn argumenten zorgvuldig als zijnde een voorrecht voor de Gilden, meer dan iets anders. Uiteindelijk, zo beargumenteerde hij, "D'ni is de Gilden... laten we ons laten beschermen door hun vesting en laten regeren door hun wijsheid."¹

Het was zwaar voor de Gilden om een voorstel niet te steunen dat de Koning als hoogste autoriteit werd vervangen door Vijf Heren, Heren die automatisch gekozen zouden worden uit de groep Oppermeesters van de Gilden. Het gaf alle macht van de D'ni aan de Gilden en er waren maar een paar Oppermeesters die tegen dit voorstel leken te zijn. Dit groepje stond bekend als trouwe aanhangers van de Grote Koning en Ri'neref, die altijd de rol van de Koningen had ondersteund.

Omdat zijn volk geloofde in een verscheidenheid van verschillende filosofische ideologieën, was het een gelukje voor Kerath dat alleen diegenen die trouw de originele lessen van Ri'neref en de

Grote Koning hadden gevolgd, ontstemd werden bij de gedachte geen Koning meer te hebben. Een meerderheid van D'ni hing die denkbeelden niet meer aan, maar in plaats daarvan die van Nemiya, Gish, De Waarnemer en diverse anderen. Het gevolg was dat het volk een culturele schok moest ondergaan en niet een religieuze.^{*2}

Kerath probeerde de Gilden verder tevreden te stellen door voorstellen te doen aangaande nieuwe renovaties en toevoegingen aan de Gemeenteraadszaal en de bouw van een nieuw Gildehuis, bedoeld om de nieuwe macht te vieren die nu de hunne zou zijn – een symbool van de nieuwe kracht van de Gilden en Heren en een nieuwe belediging richting de Grote Koning, waarbij de herinnering aan hem nu nog verder onder regeringsgebouwen werd begraven.

In 6970 DE werd met de bouw van het nieuwe Gildehuis begonnen. Er was geen beter symbool van de opvatting van de D'ni in 6970 DE. De Tombe van de Grote Koning werd verder begraven onder statige gebouwen ter ere van de regering en de Gilden.

Tegen het einde van zijn regeerperiode had Kerath een meerderheid van de D'ni van zijn eigen geloof overtuigd. De meesten daarvan waren aanhangers van Gish en zijn geschriften en de meesten zagen buitenstaanders als een bedreiging. “Als het niet nu gebeurt, dan in ieder geval spoedig,” zei Kerath vaak.^{*3}

Na zijn dood werden zijn woorden als waarachtig beschouwd met het uitbreken van de Mee-Dis oorlog. Een invasie van groeperingen van buiten probeerden het Inkt-Maken- en Boek-Maken Gilde te vernietigen, wat bijna lukte. Tegen de tijd dat de oorlog afliep, waren er nog maar weinigen over die Gish niet volgden en dus geloofden in het einde van de meeste invloed van buiten. De ontdekking dat conservatieve partijen tot het begin van de Mee-Dis oorlog hadden geleid, kwam pas veel later, toen het al veel te laat was om de behoudende trends te keren.

Ondanks dat trad Kerath in 6977 DE af en gaf de macht van de Koningen over aan de eerste Vijf Heren uit de geschiedenis van D'ni. Het waren Lord Taeri van het Boodschappersgilde, Lord Hemelah van het Helingsgilde, Lord Moleth van het Cateringsgilde, Lord Kedri van het Schrijversgilde en Lord Korenen van het Analistengilde. Kerath stierf acht jaar daarna.

Het tijdperk van de Koningen was voorbij.

Voetnoten:

1. Uit een publiekelijke toespraak van Kerath waarin hij voor het eerst dit idee voorstelde.
2. Uit ‘De Eerste Vijf’, geschreven door Tarvis in 7000.
3. Uit ‘Hoe Ze Kwamen; Een Gedetailleerde Kijk op Wat de Mee-Dis Oorlog Deed Beginnen’, door Jamen. Geschreven in 7201.

Ik had hier het moment in de D'ni geschiedenis gelezen, waarbij D'ni van een koninkrijk tot een republiek was geworden. Die stap was des te opmerkelijk, omdat die overgang door de zittende koning in gang was gezet. Deze omwenteling was zeer vreedzaam verlopen, er was geen sprake van een staatsgreep, of zoiets. Tot slot had ik kunnen lezen dat de D'ni te maken hadden gehad met een ernstige bedreiging. Groeperingen van buiten hadden geprobeerd het maken van inkt en schakelboeken te verhinderen, iets dat bijna was gelukt. Tja, de D'ni mochten zich dan wel superieur achten, zeker jegens de volken die de Tijdperken bevolkten die ze met hun schakelboeken konden bereiken, maar het was logisch dat die volken niet altijd hun onderdanige rol accepteerden. Gezien de vele werelden die de D'ni hadden bezocht, was het simpelweg wachten op het moment waarop een volk besloot terug te slaan om zo de ongewenste indringers te verdrijven en daar ook de kracht voor had. Onwillekeurig moest ik denken aan de streken die Sirrus en Achenar hadden uitgehaald, onder andere met het volk van Saavedro. Destijds hadden bijna alle Narayanen zich gewillig in hun lot geschikt, maar als er toen méér mannen als

Saavedro waren geweest, dan zou het er voor Atrus en zijn familie slecht hebben uitgezien.

Het rapport stipte de oorlog waarin de D'ni verzeild waren geraakt, slechts terloops aan. Het was in ieder geval duidelijk dat de aanval, zij het ternauwernood, kon worden afgeslagen. Ik begreep nu ook beter waarom de D'ni zo huiverig waren geworden om buitenstaanders in hun midden op te nemen, iets wat vooral uit 'het Boek van Ti'ana' was gebleken.

Met het verslag over Koning Kerath had ik de hele tafel van Matthew afgewerkt. Daarnaast bevond zich een van de hoeken van het dak en daar had men ook een hele stapel houten kisten opgeslagen, die echter dichtgetimmerd waren. Op een van deze kisten stond een brandende lantaarn, die het geheel bijlichtte. Aangezien ik geen gereedschap had om de kisten te openen, schonk ik ze echter niet veel meer dan een paar vluchtige blikken. Dat was echter voldoende om op te merken dat op één van die kisten een interessant voorwerp lag! Ik stuitte hier namelijk op een reisdoek, die klaarblijkelijk door een van de DRC onderzoekers was ontdekt. Hij vond het kennelijk een zeer vreemd stukje stof (daar had hij gelijk in) en wellicht daarom had hij ook een verklarend briefje toegevoegd. Ik zag dat het Nick was die het briefje had geschreven en ik las:

Naast de tafel van Matthew zijn er in een hoek van het dak, een stapel kisten opgeslagen.

Zoek dit uit. Ik weet dat de DRC liever niet heeft dat we deze aanraken, maar ik weet wel zeker dat Watson graag wil weten hoe deze ook met de deuren zijn in te passen. Het slaat nergens op.

En verlies het niet! Ik slaagde er amper in om het van de muur af te krijgen en het was behoorlijk griezelig om dat te proberen. Het meest vreemde was nog dat toen ik later op dezelfde plek terugkeerde, het doek waarvan ik dit stuk had losgescheurd, weer helemaal gaaf was geworden.

Op een van die kisten ligt een schakeldoek, samen met een verklarend briefje.

– Nick

Dat was een opvallende ontdekking! Je zou nu de conclusie moeten trekken dat Yeesha al bezig was haar 'ontdekkingstocht' uit te zetten, toen het hier in D'ni nog wemelde van onderzoekers van de DRC. Zouden meerdere personen haar queeste hebben uitgevoerd en wellicht volbracht? Maar dat impliceerde ook dat die Bahro totems wellicht al eerder verplaatst waren en misschien weer teruggebracht? Maar ik moest bekennen dat ik wat betreft Yeesha's opdracht aan mij, nog niet alle details wist. Feit was in ieder geval dat Nick er in geslaagd was om (een deel van) een reisdoek los te maken, zonder hem tegelijkertijd te activeren. Ik zag dat deze doek verder niet actief was, omdat er aan de rechter onderkant een rechthoekig stuk ontbrak. Ik kon mij voorstellen dat Nick zeer verbaasd moest zijn geweest toen hij

later ontdekte dat het achtergebleven stukje doek op raadselachtige wijze opnieuw tot een compleet exemplaar was aangegroeid! Maar wellicht was de veel logischer verklaring dat Yeesha de vermissing had opgemerkt en simpelweg het achtergebleven stukje doek door een geheel nieuw exemplaar had vervangen. Nogal wat reisdoeken konden vrij gemakkelijk worden opgemerkt in de diverse Tijdperken, zo had ik ervaren. Uit het feit dat Nick hier wellicht als eerste op een dergelijke doek was gestuit, moest ik wel concluderen dat Yeesha toen kennelijk pas net was begonnen haar ontdekkingsroute uit te zetten en nog lang niet al haar reisdoeken had geplaatst.

Op de laatste tafel die ik nog moet onderzoeken, liggen vier verslagen en een ronde button.

Ik liet het stuk doek en het briefje achter op de plek waar ik het had aangetroffen en liep naar de laatste tafel die hier op het dak stond opgesteld. Er lagen hier een viertal notitieboeken en ook een ronde button. Op het witte oppervlak was een blauwe afbeelding aangebracht met het jaartal '2000', en een man, die wel leek te vallen of te 'verdrinken' in dat jaartal. Onwillekeurig moest ik denken aan het beeld van Atrus die vanuit Riven in de sterrenspleet sprong om zo te ontsnappen naar Myst...

Ik pakte het eerste notitieboek van de tafel, dat getooid werd door een fraaie afbeelding. 'The Manhole' stond er als titel boven, 'het mangat'. De afbeelding zelf toonde een konijntje, dat bezig was een enorme bonenstaak te beklimmen. Rechts zag ik een logo van 'Cyan' staan. Dat was een firma die al eeuwen geleden computergames vervaardigde, zo wist ik. Met pen was linksboven 'huwelijk' geschreven en rechtsonder 'Michelle'. Dan zou dat wel de schrijfster van dit verslag zijn. Ik sloeg het schrift open en zag dat Michelle het onderwerp 'trouwen' behoorlijk diepgaand had onderzocht, want ze had er een flink verslag aan gewijd. Toch was ook dit een interessant onderwerp, dus ik nam de moeite om het rapport in zijn geheel door te lezen.

Huwelijk

Veel meer dan in hedendaagse culturen, wordt binnen de D'ni gemeenschap van alle bewoners verwacht dat ze gaan trouwen. In feite werd er zelfs geloofd dat het huwelijk een belangrijke onderdeel vormde van de relatie met Yahvo, zoals werd onderwezen. Het onthulde de noodzakelijke levensbehoefte voor zo een relatie. Zowel de verbondenheid door het huwelijk als de relatie met Yahvo werden beschreven door hetzelfde D'ni woord, 'taygahn'. Letterlijk vertaald betekent dit woord 'liefhebben met de geest', wat een diep begrip, respect en het allerbelangrijkste, een onbaatzuchtige liefde voor de ander impliceerde.

Overduidelijk was er een sterke religieuze invloed te bespeuren in veel van de D'ni samenleving en het gevolg was dat in het huwelijk treden niet iets was wat men lichtvaardig moest opvatten. Het werd beschouwd als een verbintenis voor het leven en gezien het feit dat een D'ni rond 300 jaar oud kon worden, was het overduidelijk niet een

beslissing die een D'ni overhaast zou nemen. Het lijkt erop dat dit ook bijna nooit het geval was.

Sommige verslagen maken melding van een geregeld huwelijk, maar in de meeste gevallen lijkt het toch een beslissing tussen individuen te zijn. Trouwen voordat je 25 jaar was geworden werd niet toegestaan en een huwelijk tussen bloedverwanten was zelfs streng verboden. Hoewel het wel werd toegestaan dat D'ni uit verschillende sociale klassen huwden, werd daar doorgaans op neergekeken. Van een huwelijk met buitenstaanders werd nauwelijks iets gehoord. Ik vond sommige verslagen uit de 9000-jaren die zover gingen om het vermengen van D'ni bloed met andere culturen als iets pervers te beschouwen, terwijl anderen schreven in de trant van dat een kind (die een buitenstaander huwde) beter dood kon zijn. Ondanks dat zijn er verslagen in andere rapporten die vermelden dat zelfs Koningen buitenstaanders huwden. Ik ben een tikje in de war...

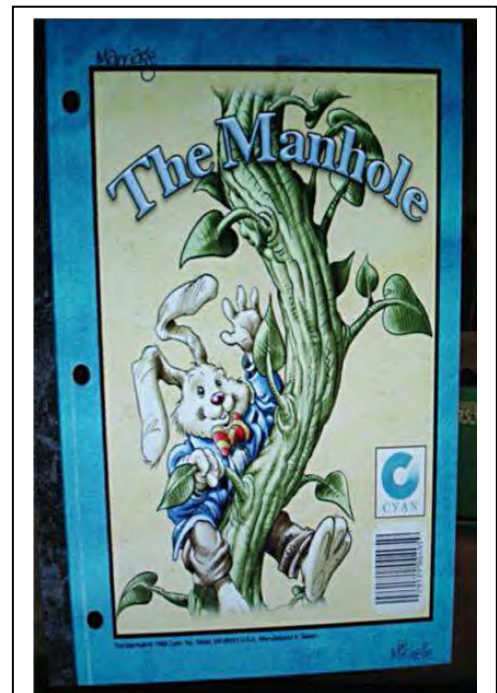
Tja, nu begreep ik goed wat een schok er door de D'ni gemeenschap voer toen Aitrus met Anna wilde trouwen. Hoewel, zij had zich destijds al goed aan de D'ni gemeenschap aangepast en sprak zelfs hun taal vloeiend. Hierdoor bleken toch minder D'ni hier moeite mee te hebben, omdat ze inmiddels Anna, die ze Ti'ana noemden, niet echt meer als een 'vreemde' zagen. Maar Veovis was destijds minder ruimdenkend en toeschietelijk geweest.

Ik las verder in het verslag dat Michelle afwisselend in rode en zwarte inkt had geschreven. In het navolgende bracht ze de eigenlijke huwelijksceremonie ter sprake en alles wat daarbij kwam kijken.

De huwelijksvoltrekking was niet een gebeurtenis van één dag, maar duurde vijf dagen. Het was zeer belangrijk voor genodigden om aandacht te schenken aan die onderdelen van de ceremonie waarvoor men was uitgenodigd. Het werd als zeer vernederend gezien als gasten die wel waren uitgenodigd, het lieten afweten.

De gebeurtenis begon normaal gesproken met een kleine plechtigheid die gehouden werd op de avond voor de eerste dag van de huwelijksvoltrekking. De ceremonie vond altijd plaats in de woning van de bruidegom (of zijn ouders) en was bedoeld om de beslissing van zowel de bruid als de bruidegom om verbonden te worden te bevestigen in het bijzijn van hun directe familie.

De bruidegom verraste zijn bruid-in-wording met een geschenk om zijn keuze te bevestigen. Het aanvaarden van het cadeautje door de bruid-in-wording was de erkenning van haar beslissing. Meteen na haar aanvaarding van het geschenk werd de bruid-in-wording weggevoerd door haar familie en werd ze niet meer samen met de bruidegom gezien, tot tijdens de Verbintenis Ceremonie, die zou plaatsvinden op de Vijfde Dag.

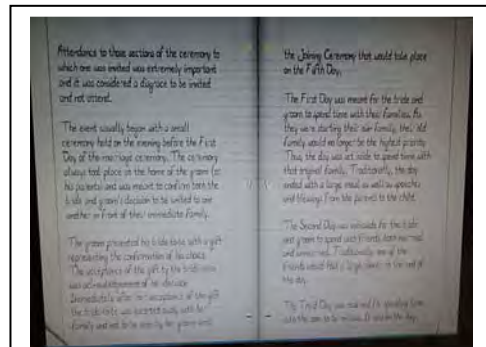

Michelle heeft haar 'huwelijksverslag' in een notitieschrift geschreven, dat voorzien is van een wel zeer opvallende omslag.

De Eerste Dag was bedoeld voor de bruid en de bruidegom om tijd met hun eigen families door te brengen. Omdat ze zouden beginnen hun eigen familie te vormen, zou hun oude familie niet meer de hoogste prioriteit hebben. Zo werd deze dag ingeruimd om samen te zijn met de oorspronkelijke familie. Traditioneel eindigde deze dag met een uitgebreide maaltijd, begeleid met toespraken en gelukwensen van de ouders jegens hun kind.

De Tweede Dag gaf de bruid en de bruidegom de gelegenheid om met hun vrienden samen te zijn, zowel getrouwd als ongehuwd. Volgens traditie zou één van die vrienden aan het eind van de dag een uitgebreid diner verzorgen.

De Derde Dag was gereserveerd om tijd door te brengen met de spoedig aangetrouwden. Op deze dag ontvingen de bruid en de bruidegom de gelukwensen van hun schoonfamilie en van andere familieleden. Opnieuw was er aan het eind van de dag een traditionele langdurende maaltijd en werden er toespraken gehouden door de eventuele aangetrouwden en anderen die spoedig tot de familie zouden gaan behoren.

Michelle heeft haar verslag afwisselend met rode en zwarte inkt geschreven.

Op de Vierde Dag werd het paar geacht tijd te spenderen om alleen met Yahvo te zijn, individueel. Hoewel velen deze dag als een formaliteit zagen, vonden anderen het de meest belangrijke dag van alle. De dag werd meestal gevuld met gebeden, waarin het uitspreken van Yahvo's zegen over de gebeurtenis werd gevraagd. Ook werd er tijd ingeruimd om Yahvo's verlangen te begrijpen betreffende hun nieuwe levens samen. Het werd ook

beschouwd als een dag waarbij men zichzelf jegens Yahvo kon zuiveren. Sommigen kozen ervoor om tijd door te brengen met priesters of profeten, terwijl anderen de Heilige Boeken lazen of met Yahvo zelf spraken.

De Vijfde Dag was de Verbintenisdag. Het eerste deel van de dag was bedoeld voor een geestelijke voorbereiding, terwijl het tweede dagdeel voor de eigenlijke plechtigheid was ingeruimd.

Voor degenen die geen toegang hadden tot private Tijdperken, vond de ceremonie meestal plaats in 'Huwelijks Tijdperken'. Voor de hogere klassen vond de plechtigheid plaats in Familie Tijdperken. Van alle familieleden werd verwacht dat deze aan de plechtigheden deelnamen, net als bevriende Gildenleden.

Alle genodigden werden in twee groepen ingedeeld. De ene groep representeerde de bruidegom, terwijl de andere groep aan de bruid werd toegewezen. Tussen de beide groepen was een lang gangpad aanwezig en in het centrum daarvan werd een driehoekig podium geplaatst. De bruid en bruidegom naderden ieder aan hun kant het podium, door via het gangpad langs hun eigen familie en vrienden te lopen. Het was per slot van rekening deze familie en die vrienden die de bruid en bruidegom hadden gemaakt tot wat

ze nu waren en de D'ni geloofden dat het deze familie en vrienden waren die de bruid en bruidegom representeerde en tot echtgenoten maakten. Gewoonlijk stond de priester op de derde zijde van het podium.

Zoals bij alle belangrijke gebeurtenissen en vooral tijdens de huwelijksvoltrekking, droegen de bruid en bruidegom armbanden die hen waren geschonken tijdens hun geboorte en ook toen ze volwassen werden. Nadat de bruid en bruidegom op het podium waren gearriveerd, verwijderde de vader van de bruid haar armbanden en gaf die aan de bruidegom. De D'ni geloofden dat het weggeven van deze armbanden symbool stond aan het schenken van de puurheid en de volwassenheid van de bruid aan de bruidegom. Na deze handeling werd vaak een korte toespraak gehouden. Daarna verrichtte de vader van de bruidegom dezelfde handelingen, om daarmee zijn zoon aan de bruid te schenken.

Het schenken van beide kinderen werd gevolgd door een voordracht van beide ouders, waarbij ze hun gelukwensen uitspraken jegens het paar dat verbonden werd, als ook jegens een ieder die aanwezig was. De bruid en bruidegom verwisselden vervolgens symbolisch van plaats als om aan te geven dat de familie en vrienden van de bruid de bruidegom accepteerden en vice versa. Zowel de bruid als de bruidegom overhandigden vervolgens alle vier de armbanden aan de priester.

Terwijl de priester het paar opmerkzaam maakte op hun verplichtingen jegens de ander en Yahvo, plaatsten de bruid en bruidegom hun handen op het podium. Tijdens het hardop voordragen van hun verplichtingen, maakte het paar ook toezeggingen aan de ander en vervolgens ook aan Yahvo.

Gewoonlijk herinnerde de priester het paar er aan dat het huwelijk een nagedachtenis was van 'taygahn' (om te weten met het verstand) en dat hun liefde altijd een weergave moest zijn van hun liefde jegens Yahvo.

Na deze plichtnemingen deed de priester twee nieuwe en grotere armbanden bij de bruid en bruidegom om. Die van de bruidegom werd om de linker pols geplaatst en die van de bruid om de rechter pols. Deze nieuwe armbanden werden geacht zowel de puurheid- als de volwassenheid armbanden te representeren die beide echtelieden eerder hadden gedragen. De D'ni benadrukten dat de verbintenis nu hun eigen verantwoordelijkheid was om zuivere kennis te behouden over het goede en kwade. De armbanden waren bedoeld als een aanhoudende herinnering aan die verantwoordelijkheid, als ook de belofte om het beste uit deze verbintenis te halen.

Nadat de nieuwe armbanden om hun polsen waren geplaatst, werden de handen van de bruid en bruidegom samen omwikkeld met een strak zittend koord, die de handen en polsen geheel bedekte. Als afronding deed de priester een ring aan de pink van iedere 'vrije' hand. De ringen waren symbolische herinneringen aan de gehele ceremonie en werden geplaatst aan de vijfde vinger, om aan te geven dat de verbintenis op de vijfde dag had plaatsgevonden.

De priester zou zichzelf / haarzelf vervolgens van het podium verwijderen, zodat het paar zijn / haar plaats kon innemen. Samen wandelde het paar nu via het gangpad tussen beide 'partijen' door tot aan het eind daarvan, waar een glas met wijn op hen wachtte. Alvorens daarvan te drinken knielde het paar en bidden beiden naar Yahvo.

Na het gebed dronken ze beiden uit de bokaal waarna de twee partijen in de zaal samensmolten tot één groep, meestal met luide toejuichingen. Ze werden nu beschouwd verbonden te zijn en de viering kon beginnen.

Families volgden gewoonlijk een ieder en er werd muziek gemaakt en gedanst. Van het paar werd verwacht dat ze hun handen gedurende de hele nacht vastgebonden hielden, om hen eraan te herinneren dat ze nu verbonden waren, zowel in de ogen van de mensen als Yahvo. Klaarblijkelijk was het vastgebonden zijn van hun handen wat ongemakkelijk. Dat symboliseerde het feit dat er moeilijke tijden in hun relatie zouden aanbreken, maar dat die momenten niet het feit verdoezelden dat ze nu echtgenoten waren.

Na de feestelijkheden was het traditie dat het paar elkaar omhelsden en dat de priester een Schakelboek tegen hun huid drukte, zodat ze beiden naar een soort 'vakantie' of 'wittebroodsweken' Tijdperken zouden schakelen. Hoewel deze vakanties doorgaans kort duurden, was het niet ongebruikelijk dat de man daarna een vol jaar niet werkte, opdat hij zijn huwelijk kon opbouwen.

Het moet ook worden opgemerkt dat het koord dat gebruikt was om de handen van de beide echtelieden samen te binden, als een heilig item werd gezien. Het lijkt erop dat verschillende paren deze koorden op diverse manieren gebruikten. Sommige maakten er halskettingen van en anderen hingen hem op in hun woning.

Het verslag had inderdaad zeer uitgebreid uit de doeken gedaan hoe een D'ni huwelijk volgens het boekje voltrokken had moeten worden. Ik was benieuwd hoeveel rapporten en verslagen Michelle daarvoor had moeten doorspitten. Ze had in ieder geval een zeer gedegen verslag afgeleverd.

Schijnbaar in tegenstelling met het geklieder op de kaft, handelt dit rapport over 'volwassenwording'.

Ik legde het rapport terug op tafel en pakte het tweede op, dat daar vlak naast lag. Ook deze was geschreven door Michelle. De kaft toonde een ruitjespatroon, samen met een blauwe lucht met wolken, waarin een zon scheen, voorzien van zwarte ogen en een breed lachende mond. Met pen had Michelle van deze zon een soort mannetje met voelsprietten gemaakt en schuin daaronder had ze nog zo'n tweede mannetje getekend. Tja, ik had al geconcludeerd dat hier in het DRC-kamp soms de verveling kon toeslaan en dan gingen mensen dit soort dingen doen. Rondom één van de ringbandgaten had ze een explosie getekend en een ander gat vormde het hart van een bloem. In tegenspraak met dit gekladder op de kaft was de titel van dit rapport, die 'volwassenwording' luidde. Ik sloeg het schrift open en zag dat het verslag een stuk korter was dan datgene die het huwelijk had behandeld. Het

beschreef wanneer en hoe een D'ni geacht werd om van een kind tot een volwassene te zijn geworden. Ook dat was interessante kost. Het verslag was in zijn geheel in rode inkt geschreven. Ik las:

Volwassenwording

Net als bij een grote verscheidenheid van andere culturen, vieren de D'ni de komst van een kind in termen van reden en volwassenheid. De D'ni geloven dat echte volwassenheid, of de Leeftijd van de Rede zoals zij het noemen, wordt bereikt op 25-jarige leeftijd. De D'ni waren van mening dat voor die tijd de hersens en harten van de kinderen nog niet geheel gevormd waren. Tot die tijd gingen ze zelfs zover om te zeggen dat het voor een kind onmogelijk was om echt een juiste beslissing te nemen, omdat ze te gemakkelijk door andere drijfveren werden gestuurd. Dat betekende niet dat wat ze deden niet goed of verkeerd kon zijn, maar de D'ni geloofden dat Yahvo ze niet verantwoordelijk stelde voor deze beslissingen. Tot dat punt was het klaarblijkelijk een taak van de ouders om te beschermen en te oordelen en dit was nog een andere reden waarom de gemeenschap ouders stimuleerden om op ieder moment slechts één kind te hebben dat jonger was dan 25 jaar.

Dat een volk, dat een stuk ouder werd dan 'gewone' mensen, ook de grens van het bereiken van de volwassen leeftijd wat hoger legde, leek mij logisch. Maar dat de opvoeding zo ingrijpend zou zijn dat het verstandig werd geacht dat ouders slechts één onvolwassen kind zouden hebben, was behoorlijk ingrijpend. Dat betekende dat in een gezin met meerdere kinderen de broertjes en zusjes méér dan 25 jaar in leeftijd zouden verschillen. Kinderen zouden thuis dan altijd door louter volwassenen worden omringd. Of dat ideaal was, viel te bezien. Maar ik besloot mijn waardeoordeel in deze opzij te zetten en las verder.

In de 'ceremonie van gereedheid' vieren de D'ni de binnenkomst van het kind in de wereld van rede en volwassenheid.

Tijdens deze plechtigheid kreeg het kind als geschenk een armband van kennis (ook vertaald als 'volwassenheid'). Ik moet toegeven dat de vertaling ietwat onjuist is en het meer laat klinken als een magisch of een heidens voorwerp – een vertaling die niet aansluit bij de manier waarop ze hierover praten. Maar feitelijk was het wel een zeer belangrijk voorwerp.

De D'ni zagen de armband als een teken van verantwoordingsplicht. Het individu dat de armband had gekregen werd geacht verantwoordelijk te zijn voor zijn / haar daden, omdat hij / zij nu echte kennis had over goed en kwaad en de wijsheid om de juiste keuzes te maken tussen beide. Verbonden met de armband waren bepaalde rechten, samen met de verwachtingen dat men zich om op een meer correcte manier zou gedragen.

Vanuit een religieus standpunt, was de 'ceremonie van gereedheid' een signaal van verantwoordingsplicht richting Yahvo, alsmede aan de D'ni staatsburgers. De ouders werden niet langer beoordeeld op de daden van hun kinderen op religieus niveau en gebrek aan kennis was niet langer een excuus voor Yahvo. De Maker, zo werd geloofd, verwachtte nu veel meer van hen.

Hoewel de Leeftijd van de Rede vijfentwintig was, was het voor de D'ni geen punt van overweging dat echte wijsheid pas veel later werd bereikt. Met totaal niet de tamtam die de Leeftijd van de Rede bracht, werd op een leeftijd van 125 een andere viering gehouden, die het bereiken van de Leeftijd van Wijsheid inluidde. Wellicht veel belangrijker was dat bij

het bereiken van die status het de D'ni werd toegestaan om toe te treden tot de hoogste orde van leraren of leiders (Oppormeesters of Heren).

Dezelfde regels waren van toepassing op vrouwen en niet één vrouw, jonger dan 125 jaar, werd het technisch gesproken toegestaan te adviseren, zeker Koningen niet. Daarbij lijkt het erop dat de vruchtbaarheidsperiode van vrouwen rond hun 125-jarige leeftijd eindigde. Tijdens het tijdvak van de Koningen, waren er adviseurs benodigd voor die Koningen die nog jonger waren dan 125, omdat de Koning zelf dan nog niet de Leeftijd van Wijsheid had bereikt. De Grote Koning Ahlsendar was de enige Koning die niet een officiële adviseur had, ondanks het feit dat hij gedurende het grootste deel van zijn regeerperiode jonger was dan de Leeftijd van Wijsheid.

Het venijn van dit verslag zat hem duidelijk in de staart! Eindelijk werd hier de naam van de Grote Koning bekend gemaakt, maar dat was dan ook meteen vrijwel het enige wat over hem werd onthuld. Ik verbaasde mij er nogmaals over dat de DRC onderzoekers er kennelijk niet in waren geslaagd om meer informatie over deze legendarische Koning te vinden. Maar dat was wellicht een voorbarige conclusie. Ik had immers nog twee verslagen te gaan, die hier rechts op de tafel lagen. Verder was het goed mogelijk, om niet te zeggen waarschijnlijk, dat zich elders nog andere DRC kampen bevonden, met andere verslagen.

Wat had het rapport dat ik zojuist had gelezen nog meer opgeleverd? Eigenlijk niet zoveel. De belangrijkste conclusies waren dat een D'ni kind op 25 jarige leeftijd geacht werd volwassen te zijn geworden, maar dat echte wijsheid pas honderd jaar later werd bereikt. Verder was er terloops opgemerkt dat rondom die leeftijd de D'ni vrouwen in hun menopauze terechtkwamen en dat was, gezien de hoge ouderdom die een D'ni kon bereiken, gemiddeld wat eerder dan bij een mens. Gecombineerd met de eerste alinea's uit dit rapport betekende dat, dat een gemiddeld D'ni gezin hooguit drie, of in het uiterste geval vier kinderen kon krijgen. Inmiddels had ik sowieso de indruk gekregen dat de D'ni bevolking in al die duizenden jaren niet bepaald explosief was gegroeid. Maar wellicht waren sommige families van hier vertrokken en hadden ze zich definitief op één van de door hun geschapen werelden gevestigd...

Ik legde het notitieboek terug op tafel en richtte mijn aandacht op de laatste twee rapporten die in dit kamp aanwezig waren en die in een meer standaardkافت waren gestoken. De bovenste van de twee had een groene kaft, zonder opsmuk of getekende krabbels. Alleen in de rechter bovenhoek stond geschreven: 'zwangerschap – Iricia'. Tja, het was logisch dat zo'n typisch 'damesonderwerp' door een vrouw was geschreven. Ik sloeg het schrift open en zag dat Iricia een duidelijk handschrift had, in grote letters. Ze had in totaal slechts vier pagina's volgeschreven, dus dit was een kort verslag dat ik snel zou hebben uitgelezen. Het volgende las ik:

In dit 'normale' notitieschrift schrijft een zekere Iricia een verslag over zwangerschap.

Zwangerschap

Nou, dat is verrassend. Ik kan het niet met absolute zekerheid zeggen, maar het lijkt tamelijk duidelijk dat D'ni vrouwen slechts gedurende één D'ni 'dag' vruchtbaar zijn gedurende twee D'ni 'maanden'. In oppervlakte termen is dat ruwweg maar dertig uur gedurende iedere tweeënzeventig dagen.

Als dat waar is, dan verklaart dat nogal wat zaken. Als eerste waarom er zo weinig kinderen zijn voor mensen die driehonderd jaar oud kunnen worden en als tweede de reden waarom een zwangerschap relatief uitbundig wordt gevierd.

Voor zover ik heb kunnen zien, beperkten deze vieringen zich gewoonlijk tot de familieleden, hoewel ze behoorlijk uitbundig waren. Natuurlijk werd er ook veel gebeden tot Yahvo en waren er ook zegenwensen van de familieleden. Deze 'zegeningen' werden gewoonlijk met plechtige beloftes ingekleed om aldus voor de zwangere moeder en het kind te zorgen gedurende de komende maanden.

Zoals ik in andere rapporten heb aangestipt, werd gelooft dat zwangere vrouwen veel meer inzicht kregen. Het resultaat was dat dit onderdeel van de zwangerschapsbeleving (hoewel het geen deel uitmaakte van de officiële ceremonie) werd gebruikt om onthellingen van Yahvo te verkrijgen. Hoewel er nogal wat religieuze meditatie werd verwacht van vrouwen gedurende deze tijd, ga ik daar hier nu niet verder op in. Hoewel, van deze meditatie werd verwacht dat deze de vrouw primair leidde naar de toekomst van haar kind en zijn doel. Hij werd daarom behoorlijk serieus genomen.

Daar waar een zwangerschap binnen een huwelijk reden was voor een groot feest, kon hetzelfde niet worden gezegd voor een zwangerschap buiten het huwelijk. Voor zover ik kan achterhalen werd van iedere vrouw die zwanger werd, verwacht dat ze onmiddellijk zou trouwen. Voor ieder buitenechtelijk kind was het zijn gehele leven onmogelijk om lid te worden van een Gilde. Daarbij werd verwacht dat zo een moeder geen onthulling kreeg te horen. Zulk een vloek was afschuwelijk voor een vrouw uit de lagere klassen, want haar kind zou zo nooit een kans krijgen om deel te nemen aan een van de Gilden van de hogere klassen en zo aan status te winnen.

Voor zover ik kan zien duurde de dracht een vol jaar. Tien D'ni maanden - 290 D'ni dagen - komen overeen met één Aardjaar. Ik heb geen verslagen gevonden over de geboorte van tweelingen.

Een aantal vragen die ik mijzelf na lezing van het vorige rapport had gesteld, waren in dit verslag meteen beantwoord. De langzame groei van de bevolking werd mede veroorzaakt door het feit dat het helemaal niet zo makkelijk was voor een D'ni vrouw om zwanger te raken. Het was daarom ook logisch dat een zwangerschap reden was voor een uitbundig feestje. De belangrijkste andere conclusie was dat een buitenechtelijk kind als een grote zonde werd beschouwd. Nogal onredelijk was het feit dat het kind zélf daar vooral voor gestraft werd, terwijl hij of zij daar in feite niets aan kon doen. Tot slot kreeg ik aan het eind van het verslag voor het eerst een aanwijzing dat de D'ni tijd niet precies synchroon liep met de aardse tijd. Een D'ni maand bestond kennelijk uit 29 D'ni dagen van elk ongeveer 30 uren en tien van deze maanden pasten in een gewoon jaar. Maar hoe lang een D'ni jaar duurde, werd hiermee nog niet uit de doeken gedaan.

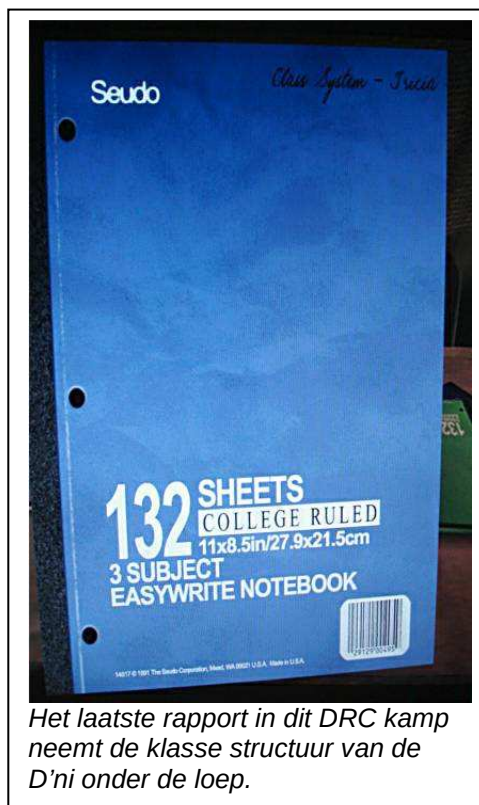
Ik legde het boek terug op tafel en pakte het laatste exemplaar op. Deze had een donkerblauwe kaft en was ook geschreven door Iricia. De titel luidde 'klasse systeem'. Goed, de kroniek van de Grote Koning zou ik hier in dit kamp dus niet onthuld krijgen, maar de hoeveelheid achtergrondinformatie over de D'ni die ik hier tot mij had kunnen nemen, was indrukwekkend te noemen. Gegevens over de

sociale opbouw van de D'ni samenleving kon daar nog wel bij en met interesse begon ik ook dit rapport te lezen.

Klasse structuur

Het lijkt erop dat mijn eerste mening omtrent de klasse structuur, onjuist was. Hoewel aanvankelijk maar weinig wees in de richting van een klasse structuur, werd zo een hoog ideaal al snel weggeveegd. In 9400 DE waren er zeven zeer duidelijk te onderscheiden klassen.

- **Elite:** De Heren en de Oppermeesters van de Hoofdgilden. Het was mogelijk voor individuele stedelingen om bij deze groep te komen, maar, als dat al gebeurde, werden er ruime financiële offers gevraagd. Het was alleen de elite die de beschikking had over privé bibliotheken met Schakelboeken en privé eilanden.
- **Gildeleden:** Ja, het was mogelijk voor de lagere klassen om zich hierin te voegen, maar het lijkt erop dat de scholen uiteindelijk veel te duur en te prestigieus waren om hen dat toe te staan. Het resultaat was dat de afgestudeerden een klasse op zichzelf werden. Een bijzonder hoge, bovendien.
- **Hoge Klasse:** De laagste van de drie hoogste klassen. Dergelijke bewoners hadden succes gehad in privé ondernemingen en hoogstwaarschijnlijk leverden ze aan de elite met hun banken, cafés, enz... Voor het grootste gedeelte had men geen Hoofdgilde opleiding genoten, maar met de beschikking over genoeg geld kon men zichzelf in de hoogste klassen inkopen.
- **Middenklasse:** Meestal winkeleigenaren en vergelijkbare personen. Waren in staat zich enige luxe van de D'ni te permitteren, maar bleven ondanks dat op grote afstand van de Elite staan. Zeldzaam, maar mogelijk was het voor hen om Schakelboeken te kopen en Privé Tijdperken te bezitten. Het lijkt erop dat ze het grootste deel van de inschrijvingen bij de Lagere Gilden voor hun rekening namen.
- **Hoge Armen:** De hogere klasse van de armen leek grotendeels te bestaan uit arbeiders in de industrie, waarvan velen in tijd doorbrachten in buitenlandse Tijdperken (voordat dit verboden werd, natuurlijk). Het lijkt erop dat deze klasse, samen met de laagste twee, niet zelf over Schakelboeken beschikte.
- **Lage Armen:** Ik slaag er niet in om een betere naam voor hen te vinden. In ieder geval is het duidelijk dat er twee klassen van armen waren. Deze lage armen waren veroordeeld tot hun eigen buurten en werden zelfs nauwelijks gezien tussen leden van de Middenklasse en nooit met leden uit de klassen daarboven. Wellicht werden ze gebruikt als bedienden, maar het was gebruikelijk dat er altijd op ze werd neergekeken.
- **Sub-Laatste?:** Verwezen wordt naar 'de Minsten' (een niet nader bepaalde subklasse?) die tijdens zeldzame gelegenheden werd aangetroffen. Niet genoeg gegevens voor een sluitende verklaring.

Er zijn best een aantal duidelijke pogingen gedaan om te bereiken dat de klassen meer eenduidig werden, maar ik ben er niet zeker van of dit wel goed uitpakte. Openbare bibliotheken, Hoofdgilden stageplaatsen, renovatie van arme buurten, dit alles leken meer politieke acties te zijn dan een verandering van levenshouding. Niet verrassend, neem ik aan.

Dat de D'ni samenleving in een aantal zeer specifieke klassen was ingedeeld, was mij al uit andere rapporten gebleken, maar bijvoorbeeld ook uit de boeken die Atrus destijds aan mijn betovergrootvader had geschonken, vooral 'Het Boek van Ti'ana' en 'Het Boek van D'ni'. Die indeling bleek nogal strikt te zijn, zo strikt zelfs dat vermenging tussen de verschillende klassen maar zelden voorkwam, en dan eigenlijk alleen nog bij de hoogste klassen. In dit rapport werden voor het eerst de Bahro aangestipt die tot de zevende, en allerlaagste klasse behoorden. Mij werd in ieder geval langzaam duidelijk dat die 'Minsten' wellicht over onverwachte eigenschappen beschikten, iets waarvan ook Yeesha overtuigd was geraakt. Tot slot werd uit dit verslag duidelijk dat de D'ni zelfs een kleine tienduizend jaar hier op Aarde hadden vertoefd, voordat hun ondergang kwam. Een enorme tijdspanne!

Ik legde het boek terug op tafel en keek om mij heen. Ik had op het dak van dit gebouw in het centrum van de oude Uru heel wat tijd doorgebracht, maar zo te zien had ik mijn onderzoekingen hier nu afgerond. Me dunkt dat die vruchtbaar waren geweest! Dan werd het nu hoog tijd om mijn queeste opnieuw op te pakken daar waar hij was blijven liggen en daartoe zou ik eerst naar mijn Relto moeten afreizen. Ik haalde mijn reisschakelboekje voor de dag, sloeg het open en drukte mijn hand op de foto.

Hoofdstuk 31: Eder Kemo.

Terug in mijn Relto, aarzelde ik even. Hoe zou ik terugreizen naar Eder Gira? Het was vervelend dat ik in het deel met de watervallen geen reisdoek had gevonden. De reisdoeken in het gedeelte met de lava bevonden zich op zeer ontoegankelijke plaatsen, dus het was het beste om gewoon naar het beginpunt in dit Tijdperk te schakelen. Dat ik vervolgens een behoorlijk stuk moest lopen, moest noodgedwongen voor lief worden genomen.

Zo gezegd, zo gedaan. Ik haalde het Eder Gira schakelboek voor de dag, opende het en legde mijn hand dus op de foto. Even later stond ik opnieuw in het maansikkelvormige dal.

Uiteindelijk was het niet eens zo'n lange wandeling naar de plek in het 'waterige' gedeelte in Eder Gira, waar zich ook een schakelboek bevond. Ik kon namelijk een stuk afsnijden, door handig over de lavaspleet heen te springen bij het smalste gedeelte alwaar de buizen de vulkanische warmte aftapte. Ook was het mogelijk om al vanaf het begin van de stenen boogbrug op het plateau te springen waar zich de fumarool bevond die mij naar het watergedeelte kon lanceren. Zodoende stond ik al snel op het ronde platform met het opengeslagen schakelboek en bekeek opnieuw de afbeelding in dat boek.

Dat zag er niet verontrustend uit. Zou deze schakel mij in Eder Kemo brengen? Want uit het boekje dat zich in de andere boekenkast in mij Relto bevond, was al duidelijk geworden dat dit Tijdperk uit twee delen bestond. Eerst had ik nog gedacht dat die twee delen zich hier bevonden en bestonden uit het 'vuur' en het 'water' buurtschap, maar het schakelboek suggereerde dat het een locatie elders was. Misschien werd ik wel vervoerd naar de andere kant van de bergen hier, aan de rand van het woud met die twee rotspieken, die wel wat op torens leken. Dat zou, hoe dan ook, een interessante plek zijn om naartoe te reizen.

Toch deed het ontbreken van het DRC stempeltje mij even aarzelen. Was het veilig om dit boek te gebruiken? Maar wat kon mij gebeuren? In geval van nood zou ik razendsnel naar mijn Relto kunnen terugschakelen. Ik klapte mijn reisschakelboekje voor de zekerheid alvast open en hield mijn linkerhand daar in de buurt, terwijl ik mijn rechterhand op de foto drukte.

Ik word keurig in het prieeltje afgezet door het schakelboek.

Zie je wel! Niets aan de hand. Ik werd keurig in het prieeltje neergezet dat op de foto zichtbaar was geweest. Met een tevreden gevoel sloeg ik mij reisschakelboekje weer dicht en daarbij werd mijn blik bijna automatisch naar de vloer getrokken. Voor mijn voeten bevond zich een groot rond symbool dat wel wat weg had van het Yeesha teken dat ik op diverse plekken was tegengekomen, maar deze zag er toch een tikje anders uit. Ik haalde mijn reisschakelboekje opnieuw voor de dag om de voorstelling op de vloer te vergelijken met het ronde teken onder de

foto van mijn Relto. Inderdaad... er waren duidelijk enkele verschillen te zien, maar met die constatering alleen kon ik hier verder niets doen. Ik keek dus verder om mij heen.

Het prieeltje vormde het einde van een natuurlijke stenen boog, die hier geen lavastroom, maar een ovale vijver overspande, waarin waterlelies dreven. De stenen boog werd omzoomd door paaltjes die door stevige kabels werden verbonden. Nee, wie hier nog naar beneden kukelde, moest dat wel bijna expres willen doen.

Naar rechts kijkend, bevond de oever van de niet al te grote vijver zich vrijwel onder de rotsboog, maar aan de linkerkant had ik beter zicht op het wateroppervlak. Er waren daar stapstenen in de vorm van een pad aangelegd, waardoor men droog de vijver kon oversteken. Ze kwamen uit op een pad dat al snel een bocht nam en in een tunnel in de rotswand verdween. Die rotsen waren steil, glad en verder kaal. Toch viel het mij op dat er vlak onder de afgeronde en platte toppen een brede

De stenen boog kijkt uit op een vijver met stapstenen en een pad dat in de rotsen verdwijnt.

Het is hier winderig en bewolkt. De donkere rand langs de rotsen onder de toppen is ook opvallend.

strook van zo'n twee meter was te zien, alwaar de rotsen veel zwarter oogde. Het leek wel alsof daar iets langs had geschraapt. Tot zover ik kon kijken, liep die zwarte rand door.

Er viel mij nog wat op. Koud was het niet, maar er stond hier behoorlijk wat wind en de lucht was gevuld met wolken, die in een hoog tempo langs de hemel joegen. Het gevolg was dat het daglicht sterk gefilterd werd.

Na deze eerste constatering liep ik over de stenen boog naar de andere kant. Het was namelijk duidelijk dat er geen andere route gekozen kon worden. Sterker nog, het einde van

de stenen brug ging vrijwel naadloos over in een vrij breed pad van aangestampt steengruis. Dat liep rechtdoor tussen de rotsen door, maar maakte ginds een flauwe bocht naar rechts. In die bocht was in een van de rotswanden een grote lantaarn aangebracht.

Tot aan dit punt bevond deze route zich op vrijwel dezelfde hoogte als de boogbrug, maar daarna daalde het pad af in een grote lus, om uit te komen in een ondiepe vlakte. Vanaf dit hooggelegen punt had ik een prachtig uitzicht over dit dal. De lus in de weg omzoomde een eenzame rotspunt die naar boven toe breder uitwaaierde. Tussen deze stenen staak en de weg was aldus een ondiepe kom gevormd, waarin wat losse afgeronde rotsblokken lagen. De grond werd bedekt door een soort mos, maar er groeide ook een aantal bomen.

Maar wat voor bomen! Deze soort had ik nog nooit gezien! De stammen waren glad en voorzien van horizontale ringen, in tinten bruin en geel, maar er zaten ook een paar oranjebruinen en roodbruine streken tussen. De stammen vertakten zich maar een paar keer en mondden tenslotte uit in een krans van dikke twijgen die steeds een bladerkroon torsten, die ongeveer de vorm van een

Ik heb een prachtig uitzicht over dit dal, waar vreemde bomen groeien.

Ieder hartvormig blad bestaat uit dicht in elkaar verweven blaadjes.

gruispad naar beneden, alwaar ik zag dat dit overging in een keurig aangelegde stenen route van platte, grillig gevormde stenen, die door een laag, opstaand stenen randje werd omzoomd. Dit 'tuinpad' spitte zich en opnieuw gaf dat reden tot vreugde. Eén splitsing liep namelijk naar de Bahrodeur van dit Tijdperk, die hier in een rotswand was aangebracht op de begane grond en dus voor de verandering nu eens super eenvoudig te bereiken was! Ik hoefde ditmaal dus geen halsbrekende toeren uit te halen, zoals in Gahreessen en Kadish Tolesa.

Het tuinpad loopt langs een prieel en eindigt ginds bij een trap, die leidt naar een plateau met een fontein.

om te genieten van de natuur en de zorgen van alledag van zich af te zetten. Ook de oevers van de 'zee' aan de rand van het reuzenwoud in Kadish Tolesa zouden daarvoor dienst kunnen doen, maar deze omgeving hier, met vegetatie die meer menselijke proporties had aangenomen, was daar toch meer geschikt voor. Hoewel ik hier was gekomen met een duidelijke taak, was ik toch ook van plan om tegelijkertijd van de natuur te genieten.

Ter hoogte van het prieel stapte ik van het pad af en kon zo via de kortste route doorsteken naar de steenstaak, alwaar ik de reisdoek activeerde. Ik zag hoe de hele handpalm en de duim groenig oplichtte. Het was nu helemaal duidelijk waarom hier voor de kleur 'groen' was gekozen. Nog vier reisdoeken te gaan. Het leek mij toch niet dat deze alle vier in dit park te vinden zouden zijn. Zeven kon je niet door twee delen, maar de meest eerlijke verdeling van drie om vier (of andersom, natuurlijk) leek mij het meest logisch. In Eder Gira zou er

hart had. Het leek wel alsof dit één enorm blad was, dat langzaam op en neer wiegde in de wind. Ik liep een klein stukje door tot daar waar het pad niet ver langs de kruin van een van deze bomen liep. Daar zag ik dat het blad wellicht toch was opgebouwd uit een groot aantal zeer kleine blaadjes, die echter zo strak in elkaar verweven zaten, dat het een geheel leek.

Tussen de stammen van deze boom heen turend, zag ik tot mijn vreugde dat er op de gindse rotsstaak een reisdoek zat geplakt! Dat was goed nieuws! Ik vervolgde nu snel het

Die deur kon echter nog wel even wachten, want ik had in Eder Gira pas twee reisdoeken gevonden. De eerste in Eder Kemo, en in totaal dus de derde, kon ik nu echter activeren. Ik sloeg rechtsaf, alwaar het pad langs een wat groter en vierkant prieel liep en daarna uitkwam bij een stenen trap, die de bezoeker op een aangelegd plateau zou brengen. Dit stenen plateau omzoomde een fontein. Zo-even had ik vanuit de hoogte al zicht op die waterspuwer gekregen. Zo langzamerhand werd het mij duidelijk waar dit Tijdperk voor diende. Het was een soort tuin, of meer een park, alwaar de bezoeker kon verpozen

Ik loop naar de eenzame steenstaak en activeer de reisdoek die daarop zit geplakt.

nog wel minstens ééntje ergens verstopt zitten, en wellicht zou die donkere doorgang in de grot achter de waterval daar toegang tot bieden. Maar dat was van later zorg. Eerst maar eens kijken of ik hier inderdaad nog andere reisdoeken zou aantreffen.

Het viel mij op dat het hier, op dit laag gelegen punt, vrijwel net zo hard waaide als zo-even daar ginds boven. Het geruis van de wind door de hartvormige reuzenbladeren van de bomen overstemde met gemak het geklater van de fontein. Ze bewogen ook woester heen en weer. Nee, de wind was simpelweg verder in kracht toegenomen en nu viel het mij ook op dat het licht fletser was geworden en dat de wolken zich samenpakten. Ze werden zienderogen dreigender en nu meende ik zelfs in de verte gerommel te horen. Zat er een flinke bui aan te komen?

Nauwelijks had die gedachte door mijn hoofd gespeeld, of een dikke regendruppel trof mijn neus. Razendsnel viel er nu een vrij diepe duisternis in en de lampen, die hier op diverse plaatsen rondom waren geplaatst, werden automatisch ontstoken. Meer regendruppels begonnen met een geraas op de boomkruinen te vallen. Ik aarzelde niet lang, maar sprintte de kom uit en besloot in het prieel te schuilen.

Net op tijd! Koud was ik onder het afdak aangekomen, of een stortbui barstte los. Het was nu aardedonker en plots doorkliefde een bliksem het zwerk, binnen een paar seconden gevolgd door een krakende donder. Binnen een minuut volgden er meer bliksems en luide donderklappen, die tussen de rotsen weerkaatst werden. De wind ging plotseling liggen en de regendruppels vielen nu loodrecht neer. Lang duurde de rust echter niet, want nieuwe windvlagen geselden het landschap, die de regenvlagen voor zich uit joegen. Op die manier was het zelfs lastig om in dit prieel droog te blijven, vanwege de open zijcanten. Ik ging maar zo ver mogelijk aan de luwtekant staan. Gelukkig

duurde het noodweer maar kort. Na nog een paar felle bliksems en dito donderslagen, hield de regen even plotseling op als hij was begonnen. De meest

De sterk verweerde tekening op de prieelvloer lijkt op een kompasroos.

donkere wolken trokken over de gindse bergen weg en hoewel het niet echt opklaarde, werd het toch wel een stuk lichter en doofden de lantaarns. Ik besloot nog even te wachten tot het meeste lekwater van de bomen was afgewaaid en nam de gelegenheid te baat om ondertussen het mozaïek dat op de vloer van het prieel was aangebracht, nader te bekijken.

De beschildering was sterk verweerd, maar desondanks was nog wel enige kleuring en een patroon in de tekening te herkennen. Het leek wel of er op de vloer een grote kompasroos was aangebracht met grote, dunne sterpunten. De

Een fikse onweersbui barst los!

Gelukkig duurt de bui kort. Maar het klaart daarna niet echt op.

sterpunten die de hoofdwindrichtingen aanwezen, waren voorzien van grote cirkels in vervaagde tinten blauw en rood, terwijl de achtergrondtint van het hele patroon groen en groengelig was. Aan de noordoost-, maar vooral aan de zuidoostkant was zowel binnenin als aan de buitenkant van de kompasroos een paarsig patroon aangebracht, maar de afbeelding was zover verweerd, dat niet meer te zeggen was wat dit moest voorstellen.

Tijdens het schuilen voor het noodweer had ik niet alleen de vloer nader bekeken, maar had ik ook tijd gekregen om de omgeving hier nader in mij op te nemen. Zo viel het mij op dat het prieel aan de rand van een bamboebosje was neergezet. Het meer

Aan het eind van de inham, tussen de bamboescheuten, zit een reisdoek verstoep!

dan manshoge bamboe groeide welig en zetten zich voort tot in een nauwe inham van dit dal. Deze werd aan drie kanten door rotswanden omringd, al was de rotsmuur aan de kant waar het pad langs liep sterk verlaagd en niet veel hoger dan anderhalf tot drie meter.

Nieuwsgierig liep ik even tussen de bamboescheuten door, het dalletje in. Was ik even blij dat ik dat deed! Aan het eind van de inham zat opnieuw een reisdoek op de wand geplakt! Vanaf een andere plek zou de bezoeker deze

niet hebben kunnen zien, dus wie dit dalletje letterlijk links liet liggen, zou nooit op deze doek stuiten. Ik liep er naartoe en activeerde hem. Met het bekende rommelende geluid lichtte nu de duim, de handpalm en de wijsvinger op. Nog drie reisdoeken te gaan!

Verder was hier niets meer te ontdekken, dus ik maakte rechtsomkeert. Terug op het pad wandelde ik in de richting van de stenen trap, die mij bij de fontein zou brengen. Onderaan de trap had ik goed zicht op de veel hogere rotswand die zich daarachter bevond. Nu pas zag ik dat Eder Kemo ook dieren huisvestte. En wat voor dieren... hoog op de rotswand ontwaarde ik een... ja, wat eigenlijk? Het leek wel een soort kever, maar dan wel één van reuzenformaat. Hij zat op de donkere strook hoog op de rots, was effen zwart en had een druppelvormig lichaam, dat uitliep in een dunne en lange staart. Zelfs van deze afstand kon ik duidelijk zien dat de 'rotsklever' zoals

Ik activeer de reisdoek.

Deze 'rotsklevers' zijn niet bepaald 'aai vriendelijk'!

ik de kever maar even noemde, zich met twee weerhaakachtige poten aan de rots vastklemde. Met twee kleinere voorpootjes schraapte de rotsklever kennelijk iets van de rotsen af, wat hij in zijn bek stopte. Aha! Dat maakte veel duidelijk! Die donkere band die hier overal over de rotsen liep, was dus door deze kevers veroorzaakt! Dat betekende wellicht dat ze zich uitsluitend daar ophielden, en eerlijk gezegd, was ik daar wel blij om. Ik vond het beest er niet bepaald 'aai vriendelijk' uitzien en het feit dat hij ongeveer even groot was als een volwassen mens (of zelfs

nog iets groter), maakte dat er niet bepaald beter op. Nee, de aanwezigheid van deze reuzeninsecten was toch wel een minpuntje dat op het conto van dit Tijdperk moest worden geschreven. Want uiteraard was dit niet het enige exemplaar dat hier rondscharrelde. Nu ik er eenmaal eentje had gezien, kostte het mij weinig moeite om ook op andere plekken hoog op de rotsen rotsklevers te ontdekken. Gelukkig leken ze niet nieuwsgierig van aard. Ze bleven onverstoorbaar op de rotsen foerageren en kwamen niet trippelend naar beneden om te zien welk wezen hier nu opeens rondliep. Eerlijk gezegd, was ik daar erg blij om...

Met enige moeite wist ik mijn blik van de rotsklevers af te schudden. Ondertussen was ik de trap opgelopen en arriveerde zo bij de fontein. Het centrale ornament had wel iets weg van een plant of bloem. Het water ontsprong aan de top van een bol en stroomde via een tweetal zeskantige schalen in een rond bassin daaronder, dat door een brede, zeskantige rand werd omgeven. Het was een vrij strakke, maar toch sierlijke vormgeving, die hierdoor niet te pompeus of kitscherig overkwam. Het hele plateau rondom de fontein was overduidelijk bedoeld om te verpozen en van het uitzicht te genieten, want het keek in lengterichting uit over het dal. Er waren hier dan ook een paar lampen aangebracht en een aantal stenen bankjes neergezet. Die lampen waren trouwens weggewerkt bovenin een paar hoge, vierkante pilaren, die bestonden uit een viertal dikke houten balken. Ze zaten onder een roodkoperen afdakje. Het licht scheen eerst op een glimmende, geelkoperen bol, waardoor dit in een vrij brede bundel werd gebroken en in de rondte uitgestraald. Vergelijkbare ornamenten kwamen trouwens terug bovenaan de trap, maar de pilaren daar eindigden met de geelkoperen bollen, de lampen daarboven ontbraken. Over dit ontwerp, en vooral de symmetrie, was kennelijk terdege nagedacht en de architect had hier een goed stukje werk afgeleverd.

De fontein heeft wel wat weg van een plant of bloem.

Opvallend was verder dat er hier op de rotswand een aantal tekeningen waren aangebracht. Ze deden wat primitief aan, maar met een schok herkende ik de eerste voorstelling, die het meest links was aangebracht, in zwart krijt, koolstof of verf. Dit moest wel een scène zijn uit Teledahn, waarbij bovenaan een groepje reuzenpaddenstoelen en een aantal loopbruggen waren geschetst, met daaronder het water. Daar rechts onder was een soort machinerie weergegeven. Zou dit de zonne-energiemachine uit dat Tijdperk moeten voorstellen? In ieder geval waren links daarvan een tweetal kooien getekend, waar een drietal gevangenen pogingen ondernamen om te ontsnappen. Ook elders waren een

De rotswand is voorzien van tekeningen die scènes uit Teledahn en Gahreesen voorstellen.

aantal mensachtige figuren getekend. Wie had deze tekening gemaakt? Waren het mensen, D'ni of Bahro? Het antwoord moest ik schuldig blijven, maar ik kreeg het gevoel dat het de Bahro waren. Het geheel leek wel een beetje op de schets die ik

had gezien in de afvoerbuis in Teledahn, die leidde naar de slavenvertrekken. Sterker nog, midden boven leken een aantal personen geketend te zijn en twee hadden zelfs een touw om hun middel...

De kunstenaars hadden zich hier trouwens uitgeleefd. Naast deze tekening was een tweede aangebracht en wat deze schets moest voorstellen, was ook meteen duidelijk. Hier was een van de roterende gebouwen uit Gahreesen weergegeven, zo te zien het tweede, grootste gebouw. Daaromheen waren ook de nodige mensenfiguren getekend, als ook bewakingsapparatuur, die wel wat weg had van robots. De ontwerper had zich hier de moeite getroost om bepaalde accenten in rood en in lichte tinten weer te geven.

Vlak naast de Gahreesen tekening was een kleine schets op de rotsen aangebracht. Hij was nogal vaag, omdat hij uitsluitend in een vaal groene tint was uitgevoerd. Wat stelde dit voor? Het leek wel een grot met water en een huis met een puntdak op de oever, dat omzoomd werd door bomen. Ik kon mij niet herinneren dat ergens hier gezien te hebben.

De tekening daar weer naast was van een vergelijkbare vaagheid. Keek ik hier naar een halfrond hekwerk wat uitkwam in water? De tekening leek deels uitgewist te zijn, maar daar omheen waren nog een aantal vlekken zichtbaar die wellicht ook mensen, D'ni of Bahro moesten voorstellen. Nee, het 'hoe en waarom' van deze tekeningen, ontging mij voorlopig.

Er was er hier trouwens nóg eentje aanwezig, die ditmaal weer in de zwarte kleurstof was uitgevoerd. Personen gaf deze ets niet weer, maar opnieuw leek ik de scène te herkennen. Deze tekening moest wel de wolkenbomen van Kadish Tolesa weergeven en rechts had de ontwerper wellicht geprobeerd om de zwevende kluis uit dat Tijdperk op de rotsen te tekenen.

Van de vage tekeningen links kan ik geen chocola maken, maar de ets rechts daarvan is overduidelijk een scène uit Kadish Tolesa.

Aan de andere kant moest ik ook weer niet denken dat ik hier op iets bijzonders was gestuit. Wellicht brachten D'ni hier destijds hun vrije uurtjes door en ik kon mij zo voorstellen dat dit een romantisch plekje was voor verliefde stelletjes, om te verpozen. Net als op Aarde, alwaar men op vergelijkbare plekjes bijvoorbeeld hartjes en namen in de bast van boomstammen uitkerfde, had men hier misschien iets vergelijkbaars gedaan, om de tijd te doden.

Ik draaide mij om en wierp een korte blik in het bassin van de fontein. Nee, dit was geen drinkwater. Door algen of zoiets, was het water behoorlijk groenig geworden. Alvorens het plateau te verlaten, bleef ik toch nog even staan langs de rand, bij de zijkant van de trap. Op het talud had men namelijk lage planten aangeplant die er werkelijk prachtig uitzagen. De bladeren leken wel op bloemen, zo fraai gekleurd waren ze. Sommige waren min of meer ovaal en groeiden in een soort van krans. Anderen hadden meer een puntvorm, maar geen van de planten

De lage planten die op het talud naast de trap groeien, zijn prachtig!

Ik draaide mij om en wierp een korte blik in het bassin van de fontein. Nee, dit was geen drinkwater. Door algen of zoiets, was het water behoorlijk groenig geworden. Alvorens het plateau te verlaten, bleef ik toch nog even staan langs de rand, bij de zijkant van de trap. Op het talud had men namelijk lage planten aangeplant die er werkelijk prachtig uitzagen. De bladeren leken wel op bloemen, zo fraai gekleurd waren ze. Sommige waren min of meer ovaal en groeiden in een soort van krans. Anderen hadden meer een puntvorm, maar geen van de planten

was meer dan een paar decimeter hoog. De meesten waren roodachtig of paarsachtig van kleur, maar diverse bladeren werden door lichte nerven doorsneden. Sommige planten hadden ook lichtblauwe bladeren, met donkere vlekjes. Biologen en met name plantdeskundigen zouden hier hun hart kunnen ophalen, maar ook ik genoot van de pracht van deze vegetatie.

Na een ogenblik daalde ik de trap af en vervolgde het pad tot aan de splitsing. Ook hier groeiden een paar van die bomen, die ik, gezien de vorm van hun kruinen, dan maar 'hartbomen' noemde. Verder was de grond ook hier bedekt door die groene

Ik sla het pad in dat naar de Bahrodeur leidt.

vegetatie, die nog het meest leek op een zeer kort, maar stug en toch vrij zacht tapijt van mos. Verder waren er, wat meer verspreid, van die kleurige plantjes te zien. Het begon er meer en meer op te lijken dat ik in een 'aangelegd' Tijdperk rondwandelde, zoals in een park of plantsoen in een stad. Ik sloeg rechtsaf, het pad in dat naar de Bahrodeur leidde. Wat een verademing dat ik daar ditmaal gewoon naar toe kon lopen! Ik drukte mijn hand op het handsymbool midden op het enorme ronde paneel, maar het was geen verrassing dat de

deur op die aanraking niet reageerde en gesloten bleef. Ik moest immers nog drie reisdoeken zien te vinden...

Rechts naast de Bahrodeur was opnieuw een ets op de rotsen aangebracht, met zwarte kleurstof. Ik had geen idee wat de tekening voorstelde. Het leek wel een soort

Ik slaag er niet in om de betekenis van de tekening die naast deze deur is aangebracht, te doorgronden.

weegtoestel met links en rechts een kledingstuk. Links leek wel een jurk te zijn en rechts een effen zwart tenue, dat iemand aangetrokken leek te hebben. Helemaal kloppen deed de tekening echter niet, want het hoofd van de persoon (als de zwarte cirkel dat tenminste moest voorstellen) bevond zich ten hoogte van het borstgedeelte en nog onder de mouwen. Nee, ik snapte hier niet veel van. Tussen de kledingstukken en de hefbomen van het weegtoestel waren, in het klein, ook nog een paar personen getekend. Tja, ik wist niet wat ik hiermee moest beginnen, maar de tekening die aan de andere kant van de

Bahrodeur was aangebracht, dacht ik wel te herkennen. In een lichte kleurstof waren daar twee vissen getekend die veel leken op de vissen die ik in de poel en het beekje van Eder Gira had zien zwemmen. Na deze constatering besloot ik terug te lopen en het pad verder te vervolgen.

De route rondde hier namelijk de rotspartijen waarlangs het pad aan de andere kant was afgedaald, helemaal vanaf het punt alwaar de bezoeker hier Eder Kemo binnenkwam. Aan deze kant bleef het aangelegde tuinpad langs de rotsen lopen, maar dook daar al snel een tunneltje in. De ingang van de tunnel was rijkelijk van rotstekeningen voorzien. Links op de voorgrond was een enorm persoon getekend. Misschien was dit wel een slavendrijver, want daar schuin boven was, iets kleiner, een tweede persoon getekend die aan korte paaltjes vastgeketend leek te zitten.

Nou, bij nader inzien waren dit niet bepaald voorstellingen die door verliefde stelletjes op de rotsen zouden worden gekalkt. Maar wie was hier dan wel verantwoordelijk voor? De Bahro zélf misschien? Het bleef gissen van mijn kant... Dat gold ook voor de afbeeldingen die links waren aangebracht. Eerst was daar, in vaag groen een soort hagedis getekend, maar misschien was het ook wel een schets van de rotsklevers die hier voorkwamen. Ik kon deze tekening niet in het juiste perspectief bekijken, omdat hij aan de bovenkant van de tunnel was aangebracht, waar de rots een beetje naar achteren week. Het beest leek toch meer poten te hebben dan die keverachtigen, dus het zou in dat geval toch een ander dier zijn.

Meer naast de ingang aan de rechterkant was een groot figuur getekend met rode kleurstof. Deze had maar liefst vier armen en werd omringd door allemaal groenige vierkantjes, alsof de persoon in een soort sneeuwbus stond. Hier leek de kunstenaar toch écht zijn fantasie te hebben gebruikt, want zelfs maar een suggestie van het bestaan van een menselijk wezen met twee benen en vier armen had ik nergens gekregen. Na een ogenblik liep ik schouderophalend het tunneltje in.

Kwam dat even goed uit! De lucht werd opnieuw donker en een volgend onweer barstte los, maar net als de eerste keer duurde de bui niet lang en dreef al snel over de bergen weg.

Is deze enorme figuur misschien een slavendrijver? Ik weet het niet...

En wat te denken van de rode figuur die aan de andere kant is getekend?

De tunnel was maar kort en te zien was dat aan de andere kant de uitgang vrij was gebleven van tekeningen. Het bleef buiten zwaar tot geheel bewolkt en winderig. De wind maakte hier trouwens een soort huilend geluid en dat werd veroorzaakt door de wel zéér vreemdsoortige bomen die hier groeiden. Bijna als vanzelf had ik een naam

Dit zijn uiterst merkwaardige bomen!

voor deze plantaardige speling van de natuur verzonnen, namelijk 'hersenenbomen'. Vanuit een enkelvoudige rechte stam, die dik begon, maar in fasen steeds dunner werd, bestonden de kruinen van deze bomen namelijk uit een grote, compacte bol. Het oppervlak daarvan toonde in een zeer grillig patroon blauwige aderen, op een wat meer roodachtige achtergrond. Het patroon leek sterk op de windingen van de hersenen van een mens. Aan de onderkant van deze 'hersenenbol' hingen een aantal rechte staken omlaag, die blauwachtig van kleur waren. Wellicht waren dit luchtwortels. Onderaan waren ze dikker en meer gelig van kleur. Het leken hierdoor wel gordijnroeden, die zachtjes in de wind heen en weer wiegden en allemaal tussen een halve en anderhalve meter boven de grond

eindigden. Tezamen met de bollen die ook heen en weer schommelden, veroorzaakten ze het huilen van de wind.

Stond er aan de rechterkant van het pad maar een klein groepje hersenbomen, aan de linkerkant had een grotere groep wortel geschoten. Lichtelijk verwonderd stapte ik tussen dit groepje bomen door en daarbij bemerkte ik dat ik niet alleen was. Tussen

Onbedoeld beland ik middenin een zwerm vuurvliegjes, waarbij er prompt een aantal rond mijn hoofd blijven rondvliegen.

de hersenbomen vloog een zwerm helder groene vliegjes rond. Onbedoeld kwam ik even midden in deze zwerm terecht en snel stapte ik opzij. De meeste vliegen kozen daarbij het hazenpad, maar een aantal bleef rondom mijn hoofd zoemen. Tja, insecten blijven insecten, waar ze ook voorkomen... Ook op Aarde heeft een muggenzwerm de neiging om zich nabij een uitstekend punt te verzamelen en zo'n 'punt' kan ook een passerende voorbijganger zijn. Ik maaide met mijn armen om ze te verjagen, maar daar waren ze niet echt gevoelig voor. Dan maar een meer bruuske beweging. Met één

sprong gooide ik de zwerm die mij volgde in de war en na een tweede sprong had ik de vliegen definitief verjaagd. Ondertussen had ik trouwens gezien dat dit geen gewone vliegen waren. Helder groene vliegen waren sowieso al vrij ongewoon, maar ik zag nu ook dat ze daadwerkelijk licht gaven, dit waren dus vuurvliegjes! Leuk hoor, maar ik wilde ze toch liever niet om mij heen hebben, al deden ze verder geen kwaad en staken ze niet.

De architect van Eder Kemo heeft een afdakje boven de driesprong geplaatst.

Ondertussen was ik een stukje verder op het pad uitgekomen, bij een aftakking naar rechts. Boven de aldus ontstane driesprong had de architect van dit geheel een klein, stenen afdak geplaatst, waarin een ronde, gelige lamp was weggewerkt. Midden op deze driesprong was een manshoge menhir geplaatst, als een soort wegwijzer, net als zo'n ANWB paddenstoel. Bestemmingen, richtingen en afstanden werden hier echter niet weergegeven. Op de vier zijden van

deze wegwijzer stond alleen weer zo'n ingewikkeld rond teken, wat wel leek op de afbeelding dat ik hier op de vloer in het prieeltje bij binnenkomst in dit Tijdperk had gezien.

Dit gedeelte van het dal was vrij omvangrijk qua oppervlakte. Ik kon rechtdoor lopen, alwaar het pad via een korte trap een stukje afdaalde, onder een stenen boog doorliep en wat verderop opnieuw in een tunneltje verdween. Zelfs vanaf hier was te zien dat in de laagte tussen de trap en het tunneltje misschien wel nóg vreemdere planten groeiden...

De splitsing hier in het pad leidde naar een zijdal, alwaar

De menhir die midden op de driesprong staat, lijkt een wegwijzer, maar is het niet.

De ovalen holte ginds is als een oase te midden van de rotsen.

de route al vrij snel eindigde bij een soort van monument, waar ook iets bijzonders mee aan de hand was...

Dit alles liet ik echter nog even voor wat het was. Recht vooruit ontwaarde ik namelijk een ovale holte in de rotsen, waarvan de rand op een steeds lager peil uitkwam. Zodoende kon men, beginnend bij het laagste punt, over deze rand lopen, totdat men uitkwam bij een staander van een grote lantaarn die, indien nodig, de holte daaronder kon verlichten. Dat alleen was echter

geen reden om daar als eerste naar toe te gaan, maar dat gold wel voor de reisdoek die op de houder van de lantaarn zat vastgeplakt!

Ik liep daar dus heen en activeerde ook deze doek. Nog maar twee vingers van de hand werden nog niet verlicht, dus dat schoot wel lekker op! In betrekkelijk korte tijd had ik hier nu al drie reisdoeken gevonden die ook nog eens, stuk voor stuk, gemakkelijk te bereiken waren. Een heel verschil met de exemplaren in Eder Gira!

Ik activeer de reisdoek die op de staander van de lantaarn zit geplakt.

Staand naast de lantaarn, was te zien dat de ontwerpers hieronder een ronde stenen oase hadden geschapen, waar ook een bankje was geplaatst en die de bezoekers aan één kant via een trappetje konden betreden. Tja, men had hier zo heel wat hoekjes en plekjes gecreëerd

waar gezeten kon worden. Gezien de geringe zwaartekracht nam ik niet de moeite om over de rand naar dat trappetje te lopen, maar sprong simpelweg naar beneden. De vlakke, stenen grond vormde hier een cirkel met een doorsnede van vijf à zes meter. In het midden hiervan was een grote ronde afbeelding uitgebeiteld, waardoor deze een decimetertje verzonken was ten opzichte van de omringende vloer. Glimlachend vroeg ik mij af hoeveel argeloze bezoekers hier per ongeluk over dat kleine opstaande randje gestruikeld zouden zijn... De afbeelding zelf was door de tand des tijds vervaagd, waardoor niet meer was te zien wat het voorstelde. Ik ontwaarde nog net een kleine cirkel in het hart en een brede, cirkelvormige rand langs de buitenkant. Wat daartussen had gezeten, viel niet meer te ontdekken.

Nee, dan waren de etsen en tekeningen die ook hier op de rotswand waren aangebracht, een stuk duidelijker. Althans... ze waren contrastrijk, maar wat ze voorstelden, was minder stellig te zeggen. Links van de lantaarn waren een drietal vissen getekend, maar van een andere soort dan bij de Bahrodeur te zien was geweest. De ets daar schuin voor, kon ik niet plaatsen. "Een soort zeester," mompelde ik, want dat was de eerste gedachte die in mij opkwam.

De rotstekeningen op dit plekje lijken een onderwaterlandschap uit te beelden.

Achter het stenen bankje en rechts daarvan waren een paar grotere tekeningen aangebracht. Omzoomd door opnieuw een aantal vissen en zeesterren, kon ik mij niet aan de indruk onttrekken dat het leek alsof ik hier naar een onderwaterlandschap keek met een tweetal onderzeeërs of duikerklokken. Het ding achter het bankje bestond uit twee compartimenten boven elkaar, waarbij de onderste ruimte de aandrijving bevatte. Het meer blauwige ding daar rechts van bestond zelfs uit vijf bollen, die aan elkaar geketend waren. Daarom leek dit niet op een simpele duikboot, maar meer op een semi-permanente leefruimte onder water. Iedere bol had een ander detail en wellicht functie, waarbij de centrale bol in het midden als corridor dienst leek te doen. Althans, dat gokte ik maar, want er was hier niemand die mijn vermoedens kon bevestigen. Linksboven dit tafereel was trouwens één menselijk figuurtje getekend.

Na bestudering van deze rotstekeningen nam ik het trapje en stak rechtdoor naar het monument ginds. Dat was toch wel een heel vreemd geval. Het tuinpad ging naadloos over in een cirkelvormige grote rand, die voorzien was van een aantal lampjes, terwijl de 'ingang' van de cirkelvormige uitsparing daarbinnen werd geflankeerd door twee korte zuiltjes aan weerszijde, waarop geelkoperen bollen waren aangebracht. In het centrum van de cirkel bevond zich een vierkant, ietwat taps toelopend verhoog van ongeveer een halve meter. Dat was op zich nog niet heel bijzonder, maar dat gold wel voor de grote

Ik steek door naar het monument ginds.

steen die daar weer een halve meter boven, zomaar leek te zweven en ook langzaam in de rondte draaide. De steen oogde zeer massief en ook dik. Hij was ruim een meter breed en wel drie meter hoog! Dat ding moest tonnen wegen, maar hij zweefde hier alsof hij nog lichter was dan een veertje! De D'ni hadden kennelijk iets met levitatie, want ik herinnerde mij dat mijn betovergrootvader in een Tijdperk

Dit is niet zomaar een zwevende en ronddraaiende steen, dit is een waar kunstwerk!

genaamd 'Serenia' ook zwevende stenen had gezien. En dan had ik het nog niet eens over het Tijdperk Spits, waarin Sirrus gevangen had gezeten. Spits bestond louter uit zwevende stenen!

Maar dit was niet zomaar een steen. Het was een waar kunstwerk met ruwe en gladde vlakken, inkepingen en uitsparingen. Hier en daar waren geelkoperen ornamenten aangebracht, vooral aan de bovenkant, maar ook midden aan de voorkant. Hoewel het er niet één was, leek het zwevende beeldhouwwerk zo wel wat op een enorme klok. Ik kon zelfs de cirkelvormige

omgang betreden en om het verhoog heenlopen, wat bij nader inzien, vijfhoekig was. Aan niets was te merken welk krachtenspel die steen hier in de lucht hield en in een draaibeweging. Ik kon de onderkant van de stenen 'klok' zelfs aanraken, maar ik voelde wel dat iedere poging om deze kolos tot staan te brengen, gedoemd was te mislukken. De vijf lampen die hier op de ronde rand waren aangebracht leken

gedoofd wel op grote donkerblauwe bollen, die enige gelijkenis vertoonden met de vuurknikers waarover mijn betovergrootvader eveneens geschreven had.

Meer viel hier niet te ontdekken, of het moest de tekening zijn die op de rotswand, achter de roterende steen, was aangebracht. Deze ets gaf mij een prettig gevoel want het was tot dusver de enige die niet een neutrale of negatieve uitstraling had, maar een positieve. Dit moest wel een vrouw voorstellen, die zelfs een glimlach op haar gelaat had getoverd. Met haar linkerhand leek ze een boodschappentas te dragen en met haar rechterhand hield ze een lange bloemsteel vast. Er waren nog andere details die ik minder goed kon plaatsen, maar rechtsboven was wellicht een lantaarn uit dit Tijdperk geschetst. Was dit simpelweg een weergave van een blijde bezoekerster aan dit park? Ik wist het niet, maar in ieder geval liep ik met een aangenaam inwendig gevoel terug richting de driesprong.

Dit is, voor de verandering, een ets die mij een positief gevoel geeft.

Voor ik daar arriveerde, nam ik echter even een kijkje bij een ondiepe kom, die zich vanaf hier bezien, linksvoor het stenen beeld bevond. Hij was geschapen vanwege een lage ronde rotsrichel die daar omheen was gedrapeerd. De bodem van de kom was, afgezien van wat mos, niet begroeid, maar toch rijkelijk voorzien van groen.

Vanuit een overhangende rots hangen treurlianen tot in de kom daaronder, die ook een markeringslicht bevat...

Boven de kom was namelijk een stuk overhangend rotswand aanwezig en daaruit was een bos lianen ontsproten die helemaal tot aan de grond waren doorgegroeid. Ze bestonden uit zeer dunne buigzame takjes, die van langwerpige, veervormige blaadjes waren voorzien. Op een afstand bezien leken ze wel wat op de takken van een treurwilg. De blaadjes kietelden mijn lichaam op een aangename manier toen ik langs ze heen liep om in de kom te geraken. Maar daar ontbrak dus de stam van deze treurwilg. Zou ik de lianen daarom maar 'treurlianen' noemen? Geen gekke naam, vond ik zelf. Opvallend was trouwens dit hier in de grond een zogenaamd markeringslicht was geslagen. Het Gahreesen symbool op de lamp, in de vorm van een opengeslagen boek, kon niet missen. Wéér werd er zo een vraag opgeworpen, want ik wist niet waarom dit hier was gedaan. Hoewel... in Teledahn, vlakbij de Bahrodeur in de grot, zat er ook eentje. Misschien had ieder Tijdperk er wel een gekregen. Zou het niet zo zijn dat de Handhavers, die immers als taak hadden om de leefbaarheid van nieuwe Tijdperken te onderzoeken, ieder wat dat betreft goedgekeurd Tijdperk van zo'n lamp voorzagen, als een soort keurmerk? Dat leek mij geen gekke gevolgtrekking. Ik kon mij echter niet meer herinneren óf en wáár ik er een in Kadish Tolesa

... als een soort keurmerk om de leefbaarheid van dit Tijdperk te bevestigen?

had gezien. Nou ja, belangrijk leek dit verder niet te zijn. Proefondervindelijk had ik ontdekt dat ook Kadish Tolesa zéér leefbaar was...

Zodra het begint te gieten, vluchten de vuurvliegjes weg in een van de 'hersens' van de bomen.

Vanaf deze plek had ik een goed totaaloverzicht op het hersenboomwoud aan de overkant van het pad en ik zag hoe de zwerm vuurvliegjes tussen de stammen heen en weer dartelde. Ik maakte aanstalten om mijn weg te vervolgen, maar op dat moment begon het opnieuw te rommelen in de verte en kwam er snel een volgende bui opzetten. Onder de overhangende rotswand stond ik min of meer droog en ik besloot hier even te schuilen.

Zodra de eerste dikke regendruppels begonnen te vallen, duurde het niet lang of de zwerm vuurvliegjes volgde mij voorbeeld. De

lichtgevende insecten vluchtten weg in een van de 'hersens' van de bomen, waar het wellicht droog bleef. Tja, dat was te verwachten... vuur en water, dat gaat moeilijk samen.

Ook ditmaal is de bui van korte duur.

Daar waar muggen vaak de waterkant opzoeken, zou een vuurvliegje juist de pest hebben aan water, en onwillekeurig moest ik grinniken. Zo had ook Eder Kemo, net als Eder Gira iets met water en vuur!

Ook ditmaal was de bui van korte duur, maar opnieuw brak het zonnetje niet door. Toch werd het duidelijk lichter en voelde ik enige straling. Het duurde dan ook niet lang of de vuurvliegjes kwamen weer uit hun schuilplaats tevoorschijn.

Dat deed ik ook, nam het pad bij de driesprong

rechtdoor dat ik nog niet genomen had en bewonderde, bovenaan de trap aangekomen, het wonderlijke uitzicht dat daarachter opdoemde.

Onderaan de trap liep het pad min of meer rechtdoor, in een zeer flauwe bocht, om verderop wederom in een tunneltje te verdwijnen. Daarvoor overspande een rotsboog deze route. Rechts was opnieuw een prieel neergezet, zo te zien precies hetzelfde type als het exemplaar dat nabij de fontein in het bamboewoud was geplaatst. Dat was allemaal niet heel bijzonder, maar dat gold niet voor de bomen die hier geplant waren.

Alhoewel... bomen? Nog nooit van mijn leven had ik zo iets merkwaardigs zien groeien. Op korte stammetjes stonden hier allemaal peervormige, groenige knollen, zo leek het, die aan de bovenkant in langwerpige tuiten uitliepen. Dat op zich was al curieus genoeg, maar het meest opvallende aan deze 'peren' was dat ze konden bewegen! In regelmatige tussenposen

Nog nooit heb ik zulke merkwaardige 'bomen' zien groeien!

zag ik dat de peerplanten zichzelf samentrokken, om vervolgens hun tuiten in een snelle opwaartse beweging uit te strekken. Daarbij stootten de tuitmonden tientallen geelgroenige sporen uit, die door de wind hier al snel werden weggeblazen. Dit alles ging gepaard met een ritmisch puffend geluid. In de gauwigheid telde ik hier zo'n

twintig exemplaren van deze 'peerpuffers', zoals ik deze planten maar noemde. Hoewel iedere plant na een eruptie een ogenblik rust in acht nam, kwam het geregeld voor dat twee of meer peerpuffers tegelijkertijd hun sporen in de lucht spuwden.

Ik daalde de trap af en besloot eerst even bij het prieel rond te kijken, waar zich trouwens ook een paar peerpuffers bevonden. De tekening op de vloer van het prieel was hetzelfde als in het andere prieel, maar deze leek iets minder verweerd te zijn. Nieuwe details werden hierdoor echter niet onthuld. Ook deze tekening leek het meest op een kompasroos met vier ringen.

De rotswanden rondom het prieel waren gevrijwaard van tekeningen, maar ik prees mij gelukkig dat ik toch even de moeite had genomen hier iets nauwkeuriger rond te kijken. Stand in het prieel en kijkend richting het pad, zag ik dat aan de rechterkant een reisdoek op de rotswand zat geplakt! De doek zat, vanaf het tuinpad gezien, in de dode hoek van de rotsen en was daarom nergens vanaf het pad zichtbaar. Iemand die dit prieel simpelweg voorbij zou

Tot mijn vreugde vind ik naast het prieel de zesde reisdoek!

lopen omdat hij immers precies hetzelfde was als het andere prieel en daarom geen nader onderzoek behoefde, zou deze reisdoek dan niet opmerken. Ik wurmde mij tussen de rotswand en een peerpuffer door en activeerde de doek. Tevreden zag ik hoe de hele hand groenig oplichtte, met uitzondering van de pink. Zes reisdoeken had ik nu dus al gevonden, waarvan vier in dit park. Nog één te gaan dus, en aangezien ik er in Eder Gira pas twee had gevonden, en sowieso nog niet één bij het watergedeelte in dat Tijdperk, kon het bijna niet anders dan dat die laatste doek daar ergens te vinden moest zijn. Dit alles verliep zeer voorspoedig en ik genoot van mijn onderzoeken hier. Wat dat betreft was Eder Kemo wel een van de 'vriendelijkste' Tijdperken. Mijn speurtocht hier was trouwens nog niet voltooid. Zou ik in Eder Kemo nog meer opvallende zaken tegenkomen?

Ik zocht het pad weer op en liep onder de rotsboog door. In het ovale dal daarachter en voor de volgende rotswand, groeiden aan weerszijde van het pad de peerpuffers. Verder stonden en lagen er hier ook een paar forse, meer dan manshoge rotsblokken.

Te zien was dat het pad hier al snel een niet al te lange tunnel indook. Aan het eind van deze tunnel was een soort reling zichtbaar, die geflankeerd werd door twee pilaren, van dezelfde 'snit' als de zuilen die hier de trappen flankeerden. Ik liep echter nog niet de tunnel in, want ik zag dat er boven de tunnelingang weer tal van tekeningen waren aangebracht. Tussen de peerpuffers door, en vlak langs een van die

Vanaf het tuinpad leidt een vaag spoor naar de linker onderkant van de tunnelingang.

grote rotsblokken langs liep hier een vaag spoor over de bemoste grond weg van het tuinpad naar de linker onderkant van de tunnelingang. Dat maakte duidelijk dat meerdere bezoekers hierlangs waren gelopen om de rotsen rondom de tunnelingang te beklimmen en nader te bekijken. Ik moest hun voorbeeld maar volgen.

Hoofdstuk 32: Vermist goed teruggevonden.

Het was hier heel gemakkelijk om de rotsen te beklimmen. De tunnelingang sprong ten opzichte van de eigenlijke rotswand wat naar voren, zodat er bijna als vanzelf een soort van pad was gecreëerd. Op de schuine wand daarachter, en onder een stukje overhellende rots, waren tal van kleine zwarte tekeningetjes aangebracht, maar daar schonk ik maar even aandacht aan. Mijn blik werd namelijk vrijwel onmiddellijk getrokken naar een blauwig rechthoekig voorwerp dat hier midden tussen de schetsjes lag.

Het was een licht verweerd en lichtblauw notitieboek, dat overduidelijk eenzelfde type was als de exemplaren die ik in het DRC-kamp op het dak in Uru had aangetroffen. Het boek had de weersinvloeden hier verrassend goed doorstaan, wat kwam omdat het onder de overhangende rotswand lag en dus beschermt werd voor de regenbuien. Daarbij ving het wél de zwakke, diffuse straling op, waardoor het notitieboek zelfs niet vochtig werd. Ik pakte het op.

De tunnelwand springt naar voren, waardoor als vanzelf een soort van pad is gecreëerd.

Omringd door zwarte tekeningetjes, ligt er hier een blauwig notitieboek.

Op de omslag stond in zwarte inkt geschreven 'Het verhaal van Shomat'. Nee maar! Dat was het handschrift van Sam! Was dit dan het bewuste boek dat hij was kwijtgeraakt en waarover hij een nogal nijdig briefje in het DRC-kamp had achtergelaten? Dat zou heel goed kunnen. Wie het boek had weggenomen en waarom, daar kon ik alleen maar naar gissen, net zo goed als de reden waarom de dief het vervolgens hier had achtergelaten.

De naam 'Shomat' kwam mij trouwens bekend voor. Na enig graven in mijn geheugen schoot

het mij te binnen dat dit de derde D'ni koning was geweest en dat het ook Sam was geweest die daar een kroniek over geschreven had. Ik herinnerde mij dat de regeringsperiode van Shomat niet bepaald gladjes was verlopen, wat mede was veroorzaakt door de tegenwerking van zijn beide broers die hij had moeten ondervinden. Was het niet zo dat Shomat zijn twee oudere broers uiteindelijk had 'weggewerkt' door ze naar een zogenaamd 'dood' Tijdperk te sturen? Sam had in zijn kroniek over koning Shomat enige toespelingen in die richting gemaakt, zonder écht in detail te treden. Misschien had hij later wel aanvullende informatie over Shomat aangetroffen en had hij die gegevens in dit verslag samengevat. Kortom, dit zou best wel eens een interessant verhaal kunnen zijn...

Goedbeschouwd was dit een prima plekje om dit boek te lezen. De wind kwam hier van achteren, de rotsen lagen dus in de luwte en gecombineerd met de vage zonnestraling was het op deze plek zelfs ronduit behaaglijk. Bovendien zat ik hier beschermt tegen de regen, want turend naar de wolken hoefde je geen afgestudeerd meteoroloog te zijn om te verwachten dat er binnen korte tijd opnieuw een bui zou volgen... ik wist natuurlijk niet of ik hier toevallig tijdens een natte fase was beland, of

dat die buien hier in Eder Kemo altijd dagelijkse koek waren. Gezien de staat van de vegetatie, was het duidelijk dat deze over een gebrek aan hemelwater niet had te klagen.

Ik nestelde mij op de rotsen die hier bijna lauw aanvoelden, sloeg het boek open en begon te lezen.

Het verhaal van Shomat – overgenomen uit boek 43C. (We hebben het heden nog geen naam gegeven).

Vertaling – Nick

Eerste ontwerp

Shomat had twintig jaar in zijn paleis gewoond toen hij 121 jaar oud was. Hoewel het vijfenveertig jaar had gekost om het paleis te bouwen en er ieder jaar nieuwe aanvullingen (?) waren toegevoegd, was Shomat nog steeds niet tevreden over alle pracht die hem omringde. Zijn paleis was groter dan enig ander bouwwerk uit de stad en de paleistuinen waren mooier dan welke verzameling planten dan ook waar het volk ooit van had gehoord. Maar Samoth verzocht om meer van dit bij degenen die zijn paleis en tuinen hadden ontworpen.

Shomat stuurde boodschappers uit om Lemash, het paleishoofd, te gebieden onmiddellijk naar zijn tuinen te komen (het woord 'hoofd' lijkt te verwijzen naar een soort leider van de bedienden – hoewel ze nooit als 'bedienden' werden aangeduid. Moet dit aan Dr. Watson vragen). En Lemash gehoorzaamde.

"Ja, mijn Koning, wat is het dat u van mij verlangt?"

"Zie je deze oranje lampen en bruine bladeren die mij omringen?"

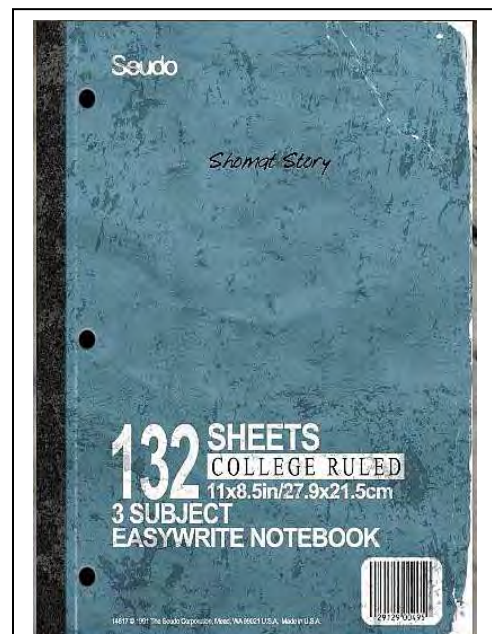
"Natuurlijk, mijn Koning. Ze lijken in niets op wat er hier groeit in de grot."

"En zie je het geaderde gesteente dat mij hier omringd?" Vroeg Shomat.

"Natuurlijk, en ook dat vindt nergens zijn gelijke in de grot."

En Shomat werd plotseling kwaad, schold zijn bedienden uit (niet echt 'bedienden' maar ik zal het daarmee moeten doen) en schreeuwde naar een ieder die zich in zijn nabijheid bevond.

"Wie denk je wel dat ik ben? Denk je dat ik nooit de Boeken heb gebruikt om de pracht te aanschouwen die zich buiten deze grot bevindt? Ik heb deze Boeken zelf

Dit lijkt het boek te zijn dat eigendom is van Sam en dat is weggenomen uit het DRC-kamp in Uru. Nu kan ik het alsnog lezen.

Onmiskenbaar is dit verhaal door Sam geschreven, ik herken zijn handschrift.

geschreven, zelfs terwijl je hebt gezien dat ik werd getraind door de Grootmeester! En toch gedraag je je nog alsof ik tevreden zou moeten zijn met alle pracht die mij nu omringd. Schoonheid die alleen uit deze grot komt, een holte zonder licht, zonder warmte en gespeend van kleur? Denk je dat stenen en duisternis het enige is wat ik nodig heb? Wie denk je wel dat ik ben?"

"Mijn Koning, is het dat wat u van mij vraagt?"

"Breng Grootmeester Kenri bij mij. Samen met hem zal je werken ('werken' in overdrachtelijke zin?) en voor mij échte schoonheid creëren. Stromend water. Kleuren buiten ieders voorstellingsvermogen. Levende wezens, niet van steen! Dit zijn de tuinen die ik eis! Ga nu, en breng ze mij."

Aldus ging Lemash naar Kenri, Grootmeester van het Schrijversgilde en samen vervaardigden ze een Tijdperk wiens schoonheid was verheven boven al wat een ieder ooit had aanschouwd. En tezamen brachten ze hun Koning naar dat Tijdperk, acht maanden (dit zijn D'ni maanden) nadat hij zijn verzoek had gedaan.

Shomat was in zijn nopjes met alles wat hij daar zag. Grote groene en gele bladeren, bloemen in iedere kleur en stromend water in tinten blauw en turquoise, als de meest fraai gekleurde stenen van D'ni. Hij promoveerde Lemash (gezien het feit dat hij al 'hoofd' was, ben ik hier niet zeker van, maar het woord 'promotie' was ondubbelzinnig duidelijk) en hij maakte van Kenri de meest geprezen Grootmeester van allen in D'ni. Shomat was dagelijks in zijn nieuwe Tijdperk te vinden, vroeg om meer van zulke tuinen en verzocht zijn architecten om structuur aan te brengen in deze Tijdperken.

Terwijl dit alles plaatsvond, werden de broers van Shomat jaloers en hun woede sloeg om in razernij. Zij waren niet uitgenodigd om in het paleis van hun broer te komen wonen en nu, terwijl meerdere groepen gewone burgers werden uitgenodigd om de tuinen van Shomat te bezoeken, werd het hen nooit toegestaan een visite af te leggen. En hun harten brandden van haat jegens hun Koning en broer.

Zo gebeurde het dat Shomat alleen in zijn Tijdperk vertoefde, toen hij werd benaderd door twee wezens. Hoewel ze menselijk waren, liepen ze op vier ledenmaten en konden zo zeer snel bewegen. De creaturen joegen Shomat angst aan en onmiddellijk riep hij zijn bewakers. De schepsels vluchtten weg voor de bewakers, maar Shomat droeg zijn wachten op hen te achtervolgen en de wachten gehoorzaamden. Pas de volgende dag keerden ze terug. Ze beweerden dat ze een stad hadden gezien waarin honderden van deze wezens woonden, waar ze met elkaar communiceerden en legers samenstelden. Deze legers leefden dus in de Tuintijdperken van Shomat. En Shomat was erg bevreesd.

Shomat beval dat alle mannen die het dorp hadden gezien, gevangen werden gezet (weet niet zeker of dit een Boek is, of een 'echte' gevangenis) vanwege wat ze hadden gezien. En hij ontbood zijn meest betrouwbare adviseur (?) Lemash naar zijn

residentie in de stad. Toen Lemash hoorde van de creaturen en hun organisatie, werd ook hij bevangen door angst.

“We hebben geen andere keuze dan het Boek te verbranden,” zei Lemash als aanbeveling. “U weet dat dit Tijdperk niet van ons is, als het al bewoond is. U kent de regels van het Schrijven, van onze Boeken en van onze gemeenschap.”

Maar Shomat's hart werd niet geraakt door de woorden van Lemash. Hij werd bozer en raakte vertoornd. “De wereld was door mij en voor mij geschapen. Als daar anderen leven, dan moeten die worden gedood. Het behoort nu tot D'ni.”

Dus Shomat verzocht dat zijn broers naar zijn paleis werden gebracht en hij maakte hen deelachtig van zijn dilemma. Shomat vroeg zijn broers of zij degenen zouden willen doden die in zijn Tuintijdperken leefden en hij kocht ze om middels zijn macht en door overtuigend te spreken. En zo gingen ze akkoord, ook al haatten ze hun broer.

De broers reisden naar het Tijdperk en bezochten de schepsels met de intentie ze te vernietigen. Maar terwijl ze met de creaturen praatten, raakten ze er van overtuigd dat de wezens niet moesten worden gedood, maar dat ze in plaats daarvan gebruikt konden worden om hun broer te elimineren. En zo smeedden ze een plan, om hun broer, de Koning, te vermoorden.

Terwijl Shomat in zijn paleis in de stad wachtte, verschenen zijn broers bij hem.

“We zijn klaar,” maakten ze bekend. “De schepsels zijn allemaal dood.”

Shomat was verheugd om dergelijke woorden te horen bij monde van zijn broers en uiterlijk liet hij zijn genegenheid blijken jegens hen. “Mijn broers, ik heb jullie veel onrecht aangedaan. Er zijn veel gelegenheden geweest dat ik jullie zelfs slechter heb behandeld dan degene die hier in mijn paleis werken. Het spijt mij dat ik dat heb gedaan. Maar vandaag hebben jullie bewezen dat jullie niet zo haatdragend zijn als ik ben geweest. Jullie zijn beter dan ik. Jullie hebben mij een dienst bewezen en ik vraag jullie om te accepteren wat ik jullie heb te bieden. Neem alsjeblieft dit geschenk aan.”

Vervolgens gaf Shomat een Schakelboek aan zijn broers. De pagina's waren gevuld met beschrijvingen van pracht en leven, zoals Shomat's eigen Tuintijdperk.

Vervuld met vreugde en hun grief jegens Shomat vergetend, schakelden zijn broers snel naar het Tijdperk. En het was daar dat zij stierven, denkend dat ze hun broer hadden misleid. Shomat verbrandde het boek in zijn eigen haardvuur, daarmee voor altijd zijn broers en hun gebreken uit zijn geheugen wissend.

En Shomat gaf de Grootmeester de opdracht om zijn Tuintijdperk zo te veranderen dat degenen die daar leefden, zouden omkomen. Kenri gehoorzaamde de Koning, hoewel hij wist dat het verkeerd was. En zijn leven werd vervuld met onrust, tot op de dag dat hij stierf.

Maar Shomat vervolgde zijn leven met alles te verwerven wat hij wilde hebben, ook al wist hij dat dit niet juist was.

Dit verhaal gaat nog verder, maar dit lijkt mij een goed punt om te stoppen. Ik zou het graag nog een paar keer willen doornemen met een paar betere vertalers – misschien zelfs Dr. Watson. Ik heb een aantal woorden naar beste weten ingevuld, voor zover mogelijk.

‘Tja, dat was een gevalletje van oog om oog, tand om tand’, bedacht ik bij mijzelf, terwijl ik het boek dichtsloeg en teruglegde op de plek waar ik het had gevonden. Of misschien kon ik nog beter zeggen: “wie een kuil graaft voor een ander, valt er zelf in...”

Er viel die Koning Shomat niet eens zoveel te verwijten. Hij kon het niet helpen dat zijn vader hém als troonopvolger had aangewezen en niet een van zijn beide broers. Men zou wellicht kunnen beweren dat hij zich wel nadrukkelijk met pracht en praal omringde, maar er waren maar weinig koningen die dat niet deden. Ik kreeg het sterke gevoel dat Shomat ondanks dat, geen slechte koning was geweest en dat hij zeker oog had voor zijn onderdanen. Uit dit verslag bleek dat overduidelijk uit het feit dat hij ook het ‘gewone’ volk liet delen in de geneugten van zijn Tuintijdperken. Bovendien was hij kennelijk erg slim. Hij had de plannen van zijn snode broers doorzien en daar zijn maatregelen voor genomen. Had ik in de originele kroniek van Shomat niet gelezen dat zijn broers zijn wijze van regeren op allerlei manieren trachtten te dwarsbomen?

Wellicht was het helemaal niet toevallig dat het boek hier in Eder Kemo terecht was gekomen. Was dit misschien een van die ‘Tuintijdperken’ van Shomat geweest? Ik wist het niet. En hoewel het verder natuurlijk geen enkele betekenis had, was het wel grappig om te zien dat mijn eigen officiële voornaam ‘Thomas’ precies dezelfde letters bevatte als de naam van deze derde D’ni Koning...

Tijdens de lezing van dit verslag had ik trouwens even gedacht dat die wezens alwaar men in dat Tuintijdperk op was gestuit, Bahro waren. Maar uit het feit dat die schepsels uiteindelijk toch geëlimineerd leken te zijn, maakte dat toch erg onwaarschijnlijk. Alhoewel, wezens die in staat waren om zonder Boek te schakelen, leefden wellicht op diverse werelden. Nee, de raadsels die rondom de Bahro hingen, bleven voorlopig bestaan.

Juist op dat moment was de hemel opnieuw donkerder geworden en begonnen er dikke regendruppels te vallen. Onder de overheellende rotswand stond ik echter droog en ik gebruikte de schuilpauze om de kleine, zwarte tekeningetjes te bekijken, die hier in grote getale op de rotsen waren aangebracht. Sommige waren vaag, andere veel duidelijker, maar vrijwel allemaal leken ze een scène uit het dagelijks leven van de schepsels weer te geven die deze schetsjes hadden gemaakt. Zo te zien hoedden ze vee, reden ze paard en looiden ze huiden, want één tekeningetje leek wel veel op een raamwerk, waartussen een huid gespannen was. Lang niet alle etsjes kon ik thuisbrengen, maar het accent lag toch op de weergave van groepjes en kuddes dieren. Zeker na lezing van dit verslag kreeg ik het gevoel dat al die tekeningen hier niet waren vervaardigd door D’ni die aan Eder Kemo een bezoek hadden gebracht,

De meesten van deze tekeningetjes lijken kuddes dieren uit te beelden.

maar dat dit Tijdperk al vóór hun komst bewoond was geweest en dat deze kunstuitingen door de oorspronkelijke bewoners waren vervaardigd.

Wederom vroeg ik mij af wie Sam's notitieboek uit het DRC-kamp had weggenomen en het hier had neergelegd. Was het tóch een Bahro geweest, die mij op die indirecte manier wilde vertellen welke verschrikkelijke dingen zich in het verre verleden hadden afgespeeld? Of was het wellicht Yeesha zelf geweest, met een vergelijkbaar oogmerk? In dat laatste geval zou zij mij dat wellicht nog gaan vertellen, misschien wel op het moment dat ik de vierde, en laatste totem zou gaan ophalen. Dat moment was trouwens niet zo heel ver weg meer, zo leek het...

Ondertussen was het alweer gestopt met regenen en draaide ik mij om. Vanaf dit punt had ik een fraai uitzicht over de ovalen laagte, waar de peerpuffers groeiden. Daarnaast had ik ook nog goed zicht op de trap en de wat hoger gelegen vlakke daarachter, waar de hersenbomen hun domein hadden. Maar ik zag meer! De rotsboog voor de trap liep aan de linkerkant niet helemaal door tot aan de grond, maar eindigde bijna drie meter daarboven in een min of meer rechthoekig plateautje van twee bij drie meter. Dat plateautje was ook door mos bekleed, maar vanaf hier was duidelijk te zien daar daarop een rechthoekig, bruینگelig voorwerp lag. De afstand was net iets te groot om met zekerheid te kunnen zeggen wat het was, maar qua kleur en formaat leek de kans groot dat dit een Yeesha pagina was. Die kon ik natuurlijk niet laten liggen!

Vanaf de bovenkant van de tunnelingang heb ik een fraai uitzicht. Maar wat ligt daar op dat plateautje rechts onder de rotsboog?

Ik sprong vanaf hier op het pad en wandelde naar het rotsuitsteeksel, om daar al snel te bemerken dat de rand net te hoog zat om mij daar aan vast te grijpen en vervolgens op te hijsen, wat zelfs na een sprong niet lukte. Ook bood de gladde rotswand geen enkel houvast om daarlangs omhoog te klauteren, zelfs niet voor een klein stukje. Wat nu? Besluiteloos bleef ik voor de rotswand staan. Yeesha had die pagina daar niet voor niets neergelegd. Hij moest dus bereikbaar zijn. Maar hoe? Teruglopend naar het pad, bekeek ik het geheel van een wat grotere afstand.

Net als in de andere Tijdperken die ik had bezocht, was de zwaartekracht hier geringer dan op Aarde. Dat betekende dat ik hier hogere, maar ook verdere sprongen kon maken. Bij gebrek aan een ladder of een touw of zo iets, rijpte er plots een ideetje. In de kom waar de peerpuffers groeiden, stonden en lagen een aantal

Het valt niet mee om daar te komen...

behoorlijk grote rotsblokken. Een zo'n afgerond, langwerpige blok stond ietwat scheef linksvoor de tunnelwand. Hoewel ook deze glad was, kon ik wellicht via die scheve wand op de top komen en daarmee op ongeveer gelijke hoogte met het plateautje. Misschien was het mogelijk om vanaf dat punt met een welgemikte en krachtige sprong op dit plateautje te komen! Het was het proberen waard...

Het plan was goed, maar de uitvoering bleek nog niet eens zo makkelijk te zijn. Zelfs de

schuine kant van de kei liep nog te verticaal om tegenop te kunnen klimmen, maar vervolgens bedacht ik dat ik met twee sprongetjes wellicht wél verder kwam. Als ik eerst op de schuine kant sprong en vervolgens meteen afzette voor een tweede 'jump', kon ik wellicht op de top van de steen komen. De rand van de steen was uiteraard niet volmaakt glad en egaal en halverwege zat een stukje dat net iets minder verticaal liep, al kon het ook weer niet een richeltje worden genoemd. Hoe dan ook, dáár zou ik wellicht net voldoende houvast onder mijn voeten vinden voor een tweede afzet.

Dat bleek te kloppen, maar dan nog was het moeilijk om de juiste hoogte en afstand te kiezen. Tweemaal sprong ik pardoes over de kei heen en belandde daarachter nabij het pad. Een derde keer kwam ik weliswaar op de top terecht, maar verloor daar mijn evenwicht, zodat ik toch van de kei af moest springen. Maar na het zorgvuldig kiezen van mijn aanloop, slaagde ik er de vierde keer in om op de top van de kei te belanden en daar te blijven staan!

Pas bij de vierde poging slaag ik er in om bovenop de kei te blijven staan.

De top was krap bemeten en niet vlak, dus ruimte voor een tweede aanloop was er nauwelijks. Hooguit kon ik een klein pasje naar voren maken en daar dan afzetten.

Op het plateautje ligt inderdaad een Yeesha pagina, die ik opraap.

Maar ik kon niet anders dan proberen of dat genoeg was. Gezien de afstand en het hoogteverschil tot het plateautje, moest het voldoende zijn.

Ik haalde diep adem, maakte het pasje en zette af... daar aaiden mijn voeten de rand van het plateau, maar struikelend slaagde ik erin om net op het plateautje te landen. Nou, dat scheelde niets! Als het plateau een decimeterdje hoger was geweest, of een halve meter verder had gelegen, dan was het mij

niet gelukt.

Ik zag dat het inderdaad een Yeesha pagina was, die hier lag en raapte hem op. De afbeelding kon ik niet precies plaatsen. Het leken wel drie versierde steenstrips, boven elkaar. Hmmm... misschien zou mijn Relto vanwege deze pagina van wat sierpleisters worden voorzien. Dat zou ik vanzelf ontdekken, zodra ik naar mijn Relto terug zou schakelen.

Dat deed ik nu nog niet. Ik wilde eerst mijn onderzoeken in dit Tijdperk voortzetten en als het even kon, zelfs voltooien. Ik sprong dus van het plateau af, volgde het pad verder en liep de tunnel in.

Aan de andere kant zag ik onmiddellijk waar ik uitkwam. Dit was de vijver die ik vanaf de stenen boog bij mijn binnenkomst hier in Eder Kemo, in de diepte had zien liggen.

In de hoogte kon ik nog juist het driehoekige prieeltje zien, waarin de reiziger door het schakelboek werd afgezet. Nu zag ik ook dat de route hier niet geheel doodliep.

Wat voor effect zal deze pagina op mijn Relto hebben?

Ik arriveer bij de vijver die ik bij binnenkomst in Eder Kemo in de diepte zag liggen.

De stapstenen in de vijver leidden regelrecht naar een doorgang in de rotswand. Deze bevond zich precies onder de stenen boog en was daarom vanaf daar niet zichtbaar geweest. Lopend over de stapstenen zag ik dat de vijver kristalhelder water bevatte en op het diepste punt een dikke twee meter diep moest zijn. Ik bewonderde de waterlelies en de korte rietstengels die langs de oever aan de overkant groeiden. Er zwommen ook een paar flinke karperachtige vissen in de vijver rond, die fraai gekleurd waren. Het leken wel

regenboogkarpers. Ik bleef even staan om deze vissen te bekijken, terwijl ze in een traag tempo op korte afstand langs de stapstenen zwommen.

Onderwijl werd het echter opnieuw donkerder en zodra er een donderslag weerklonk en de eerste druppels het wateroppervlak troffen, haastte ik mij naar de gindse doorgang in de rotsen, waarbinnen het droog was.

Ik arriveerde in een vrij kleine, ronde ruimte. Aan de achterzijde hiervan bevond zich een rechthoekige tafel, waarop een schakelboek lag, dat zag ik meteen. Dat bleek ook de enige functie van deze ruimte te zijn, want voor de rest was deze kaal. De foto van het schakelboek herkende ik zonder moeite. Ik zag de poel met de watervallen in Eder Gira. Tja, dat zat er in. Van daar kon men naar hier schakelen, maar via dit schakelboek desgewenst ook weer terug. Het leek erop dat mijn onderzoeken hier inderdaad voltooid waren, dus ik legde mijn hand op de foto en werd zo de schakel ingezogen, onderweg naar Eder Gira.

Deze kleine ronde ruimte doet dienst als bergplaats voor een schakelboek.

Hoofdstuk 33: Bruggen voor levend licht.

Het schakelboek zette mij op het 'strandje' neer, naast de constructie die het Eder Kemo schakelboek bevatte en amper een meter achter een van de twee kleine, en permanent stomende fumarolen die op dit strandje aanwezig waren. Tijdens mijn afwezigheid was er hier weinig veranderd. Het was opnieuw, of het was nog steeds dag. Tja, het zat er dik ik dat de laatste reisdoek die ik moest zien te vinden, in dít Tijdperk aanwezig was. Goedbeschouwd had ik hier ook nog niet alles gezien. In de grot achter de waterval bevond zich namelijk nog een gang, die ik echter niet kon betreden omdat het daar pikkedonker was. Op de één of andere manier moest ik aan licht zien te komen.

Ik vond dat het wel even tijd werd voor een rustpauze en daarom besloot ik terug te schakelen naar mijn Relto. Ik kon dan meteen zien welke verandering de zojuist door mij vergaarde Yeesha pagina daar teweeg had gebracht. Ik opende mijn reisschakelboekje dat nog steeds aan mijn broeksband bij mijn linkerzij zat gesespt en drukte mijn linkerhand op de foto.

Hoewel ietwat versleten, is het toch een mooi tapijt wat in mijn Relto is verschenen.

Zoals steeds, zette mijn reisschakelboekje mij in de hut neer. Daar zag ik dat het niet nodig was om naar buiten te lopen, om naar de verandering in mijn Relto te zoeken. De Yeesha pagina had namelijk een prachtig rond tapijt op de vloer van mijn hutje gedeponneerd! Het textiel was duidelijk een tikje versleten en ook ietwat vaal, waardoor de oorspronkelijke kleuren van het tapijt wat flets waren geworden. Maar zelfs nu was nog duidelijk te zien dat dit een kleurrijk en origineel D'ni tapijt moest zijn geweest. De basiskleur was geelgroenig, maar daarin waren meer bruinige streken verweven. Het hart van het tapijt werd

gevormd door een bruine cirkelrand, waarbinnen in dezelfde kleur D'ni symbolen waren verweven. Tussen deze cirkel en de buitenrand, die werd gevormd door een fraaie bies met franje, waren meer abstracte patronen verweven. Toch had ik het gevoel dat ze wel iets moesten voorstellen en met wat fantasie zou men hierin een drietal vogels kunnen herkennen in een patroon dat in de andere helft van het tapijt werd herhaald. Twee vogels waren voorzien van een groene hanenkam en een groen oog en verder waren er in dezelfde groene tint nog een paar bladmotieven in het kleed verwerkt. Als laatste detail was de gelige achtergrond van het tapijt door middel van dunne, donkergrijze lijntjes in allemaal vlakjes opgedeeld, waardoor het geheel wel een beetje op een mozaïek leek. Ik vond het een erg mooi kleed en zeker een verfraaiing van mijn hutje.

Ik liep even naar buiten en zag daar dat ook aan de buitenkant van mijn huisje verfraaiingen waren verschenen. Zowel langs de bovenrand van de muren, vlak onder het rieten dak, als langs de pilaren die aan weerszijde van het bordes stonden, waren abstracte

De muren en pilaren van mijn hutje zijn ook verfraaid met mozaïeken.

Deze spiralen hebben wel wat weg van die gedraaide zeeschelpen...

versierselen aangebracht in oranjeachtige en blauwgroenige tinten. In de verticale stenen stutbalken daarnaast waren een drietal spiralen uitgebeiteld, waarin ook een soort patroon zat weggewerkt. Hierdoor hadden deze wel wat weg van die gedraaide zeeschelpen. Nou, dit was in ieder geval een stuk mooier dan die losse keien en stukken boomstam die een andere Yeesha pagina – ik meen uit Gahreesen – hier had gedeponereerd. Nog steeds vond ik dat nogal rommelig staan en omdat ik geen idee had wat ik ermee moest beginnen, kon ik dat ook niet echt een verfraaiing vinden en evenmin was het nuttig.

Enfin, als ik mij er écht aan zou storen, kon ik al die troep simpelweg over de rand kieperen...

Goed, wat nu gedaan? Ik wierp een blik op de drie, nog steeds licht rokende totems en het lege zuiltje linksvoor, dat het schakelboek naar Eder Gira had bevat. Opnieuw liep ik mijn hutje in en zag dat de boekenkast er weer een schakelboek bij had gekregen. Dat lag natuurlijk voor de hand. Naast het rode schakelboek van Eder Gira was nog een plekje vrij geweest en daar was nu een vrijwel identiek schakelboek verschenen, maar dan in het groen. Het patroon op de rug was hetzelfde, alleen het D'ni cijfer daaronder was verschillend. Zo te zien was het groene boek nummer zeven, maar het getal op het rode boek durfde ik niet met zekerheid te noemen. Twee maal het getal 'drie', dat was duidelijk, maar het symbool leek boven de '25' uit te komen. Als het symbool op zijn kop stond (een vrij onaannemelijke suggestie), dan zou het '18' kunnen zijn. Na een ogenblik haalde ik mijn schouders op. Wat deed het ertoe?

Naast het rode schakelboek is een vrijwel identiek groen exemplaar in mijn boekenkast verschenen.

De harde waarheid was dat ik hier in mijn Relto nu een beetje aan het rondlummelen was, omdat ik niet wist wat ik verder moest doen. Ik moest op de een of andere manier aan licht zien te komen, om daarmee die donkere gang in de grot achter de watervallen in Eder Gira te kunnen verkennen. Tja, ik kon moeilijk een brokje gloeiende lava uit de lavastroom plukken... maar wat dan wel?

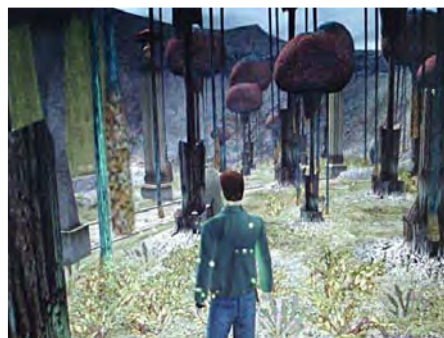
Plots borrelde het inzicht omhoog. Hoe kon ik zo stom zijn? Ik had nota bene al even met dat licht rondgelopen! De vuurvliegjes in Eder Kemo! Toegegeven, ieder individueel vuurvliegje was niet meer dan een zeer zwak groenig lichtpuntje, maar zelfs een klein zwermpje was omvangrijk genoeg om de omgeving tenminste iets te verlichten, dat had ik zelfs in het schemerige daglicht van Eder Kemo kunnen zien. Dan moest dat in een totaal duistere tunnel zéker genoeg licht geven om enige details te kunnen onderscheiden.

Het was het proberen waard. Voorzichtig manoeuvreren dus, want ditmaal wilde ik dat de vuurvliegjes mij zouden blijven volgen. Ik diende langzaam te lopen en geen bruuske bewegingen te maken. Ook bij water zou ik moeten uitkijken, want het was

al gebleken dat de vuurvliegjes – net als de meeste andere insecten trouwens – een broertje dood aan water hadden. Aldus schakelde ik terug naar Eder Kemo, via de reisdoek die ik als laatste had geactiveerd. Vanaf daar hoefde ik maar een klein stukje terug te lopen om middenin het hersenbomenwoud terecht te komen. Gelukkig vloog daar de zwerm vuurvliegjes nog steeds rond. Ik liep een paar maal door de zwerm heen, totdat ik een flink aantal vliegjes had verzameld die mijn persoontje interessant genoeg vonden om rondom te blijven vliegen.

Als liep ik op eieren, schuifelde ik voorzichtig terug naar het pad, maar ik kwam er al snel achter dat de vliegjes gelukkig iets vasthoudender waren dan ik eerst had gevreesd. Behoedzaam verhoogde ik mijn tempo wat en bleken de vuurvliegjes genegen te zijn om mij zelfs bij een vrijwel normaal wandeltempo te volgen. Zo daalde ik de trap af, passeerde de peerpuffers en ontdekte in het tunneltje daarachter dat ik de vuurvliegjes die rondom mij cirkelden, inderdaad als vriendjes kon beschouwen. In de tunnel was het ook behoorlijk donker, maar hoewel de duisternis daar zeker niet totaal was, zag ik duidelijk hoe de vliegjes een groenig lichtschijnsel op de tunnelwand wierpen. Voor ik de tunnel verliet, keek ik even argwanend naar de lucht, maar het leek nog even droog te blijven. Voorzichtig liep ik over de stapstenen van de vijver naar de opening in de rotswand. De vuurvliegjes oordeelden kennelijk dat ik hierbij op voldoende afstand van het water bleef, want ze bleven mij allemaal vergezellen.

In de ronde ruimte met het schakelboek aangekomen, brak er een volgend spannend moment aan. Ik kon nu terugschakelen naar Eder Gira, maar in hoeverre zou de schakel ook de zwerm vuurvliegjes meenemen? Die waren immers 'los' van mij en zou daarom de hele zwerm niet simpelweg hier achterblijven? Er was maar één manier om daar achter te komen en dat was om te schakelen. Ik had geen keus, dus zonder verder te dralen legde ik nu mijn hand op de foto.

Ik verzamel een flinke voorraad vuurvliegjes om mij heen.

Een volgend spannend moment... Schakelt de zwerm vuurvliegjes met mij mee naar Eder Gira?

De fumarool vlak voor mijn voeten maakt de vuurvliegjes zenuwachtig...

Het rommelende geluid van de schakel die in actie kwam, echode in mijn oren en even werd het zwart voor mijn ogen. Het bleef toch een volstrekt mysterieus en onbegrijpelijk reismedium, maar effectief was het wel.

Na een ogenblik doemde het waterlandschap van Eder Gira voor mij op. Tot mijn grote opluchting bleek de hele zwerm met mij mee te zijn geschakeld. Toch leek het alsof de vuurvliegjes wat nerveus waren geworden. Al snel kwam ik erachter wat daar de oorzaak van was. De reden was niet het schakelen op zich,

maar vlak voor mijn voeten bevond zich die stomende geiser. Stoom is ook water, die bovendien opsteeg. Het was duidelijk te zien dat de vuurvliegjes daarvan uit de buurt wilden blijven en daarom hun vliegroutes aanpasten.

De rust in de zwerm keerde terug, zodra ik een stap achteruit deed, verder van de fumarool vandaan. Heel snel kwam ik er echter achter dat ik te vroeg had gejuicht. Om in de grot achter de watervallen te belanden, moest ik niet alleen die watergordijnen passeren, maar op de route daar naartoe, moest ik ook de beek hier oversteken. Het water was méér dan kniediep en het was ondenkbaar dat er ook maar één vuurvlieg bij mij zou blijven, zodra ik wadend de beek zou oversteken. Bij het smalste stuk zou ik met één sprong kunnen oversteken, maar het was op zijn minst twijfelachtig of de vliegjes die abrupte beweging op prijs zouden stellen. Maar ik moest het toch maar proberen...

Deze waterige hindernis wordt door de vuurvliegjes niet geapprecieerd.

In een welgemikte sprong bereikte ik droog de overkant, maar wat ik al had gevreesd, gebeurde ook. De hele zwerm vuurvliegjes raakte even hun oriëntatiepunt kwijt en het gevolg was dat hij uiteenviel. Een flink deel vloog weg en zag ik niet meer terug. Een klein deel had mij echter alweer snel gevonden, omdat ik een tijdje stil bleef staan. Na een tweetal minuten had ik tenminste weer een aantal vuurvliegjes om mij heen verzameld.

Het was echter uitstel van executie. Over de landtong liep ik naar de waterval. Het goede nieuws was dat ik ook aan deze kant droog achter het vallende water kon komen (de vuurvliegjes bewezen dat dit het geval was), maar het slechte nieuws was dat er voor de ingang van de grot nog een strookje water overbleef. Om in de grot te komen was het dus een kwestie van tóch een stukje waden, of wederom springen. Ik waagde opnieuw een sprong en arriveerde droog bij de grotingang, maar helaas...

Daar sta ik dan met lege handen voor de ingang van de grot... Mijn licht is letterlijk weggevlucht!

de vliegjes die mij nog hadden teruggevonden, waren nu ook het spoor bijster geraakt. Er vloog er niet eentje meer om mij heen en hoewel ik nog even wachtte, kwam er niet één meer terug. Daar stond ik dan... letterlijk met lege handen. Mijn licht was hem gesmeerd!

Besluiteloos betrad ik de grot. Hoe kon ik dit probleem tackelen? Het vraagstuk was duidelijk genoeg. Eén sprong was acceptabel voor de vliegjes, maar twee niet. Met andere woorden, óf hier bij de grot, of ginds bij de beek moest ik een droge overtocht zonder sprong zien te creëren.

Vooraf bij de beek moesten daar wel mogelijkheden voor zijn. Het punt waar ik het water was overgesprongen, was behoorlijk smal. Kon ik daar niet een paar planken neerleggen die dan als een eenvoudige brug konden dienen, of zoiets? Verdorie... ik zou nu een paar van die stammetjes uit mijn Relto naar hier moeten kunnen vervoeren...

Maar dat was toch helemaal niet nodig? Hier in deze grot was immers ook hout te vinden? Naast materiaal om van die lampkacheltjes te maken, waren hier ook houten visfiken opgeslagen. Die waren best wel behoorlijk groot uitgevallen. Zelfs als ze op

Wellicht kan ik deze visfuik als een primitieve 'brug' gebruiken?

Ik probeer de fuik klem te zetten bij het smalste stuk van de beek.

hun kant lagen, bevond de bovenkant zich ter hoogte van mijn kruis, terwijl het ding ook ruim een meter lang was.

Een idee was snel geboren. Halverwege tussen beide grotingangen lag er zo een losse fuik op de grond en met enige moeite was deze het water in te schuiven. Daar bleek dat ik het goed had ingeschat. Het water was hier overal zo ondiep, dat zelfs op de zijkant gelegen, de bovenkant van het ding nog een stukje boven het wateroppervlak uitstak. Ik begaf mij ook het water in en rolde de fuik, zo goed en zo kwaad als het ging, naar het punt alwaar de poel in de beek overging. Tijdens mijn arbeid werd ik nieuwsgierig gadegeslagen door de vissen die hier rondzwommen.

Hoewel het water bij het smalste punt van de beek behoorlijk snel stroomde, waren de vorm en open structuur van de fuik van dien aard, dat ik dit houten voorwerp in lengterichting hier min of meer klem kon zetten. Tja, een 'brug' kon ik dit onmogelijk noemen, maar het was in ieder geval mogelijk om van de ene oever in één pas op de

fuik te stappen en van daar in een tweede stap op de andere oever. En nu maar hopen dat die route voor de vuurvliegjes 'droog' genoeg was!

De snelste manier om een nieuwe voorraad vuurvliegjes op te halen was om terug te gaan naar mijn Relto en daar gebruik te maken van de reisboekenlegger in het Eder Kemo schakelboek. Zo gezegd, zo gedaan. Al binnen een paar minuten stond ik wederom bij de beekoever, maar nu met een verse vuurvliegjeszwerm.

Alsof er niets aan de hand was, besloot ik in een constant tempo op de fuik te stappen en door te lopen. Het ding bleek toch wiebelig en gammelt te zijn en dreigde om te rollen terwijl ik er op- en afstapte. Bijna verloor ik mijn evenwicht, maar ik slaagde erin om op de andere oever te stappen. Dit alles liet de zwerm niet onberoerd, maar nadat deze kruitdampen waren opgetrokken, bleek ik bijna alle vuurvliegjes nog bij mij te hebben. Mooi zo! Monter stapte ik richting de waterval en sprong daarachter naar de ingang van de grot.

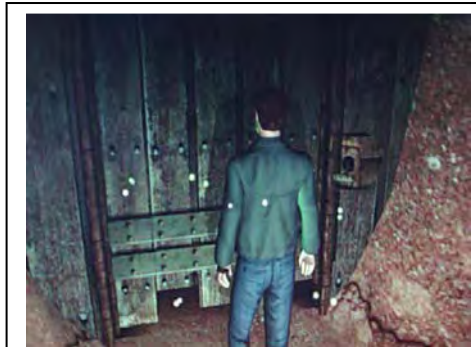
Uiteraard verloor ik door die actie een belangrijk deel van de zwerm die mij vergezelde, maar gelukkig bleven er nog genoeg vuurvliegjes over om mijn directe omgeving in een zwak groen licht te hullen. Ik doorkruiste de grot en in de donkere gang aangekomen, was het verbazend te constateren hoe een paar van die vliegjes, tóch nog zoveel licht konden geven! De gang maakte een scherpe bocht naar rechts (dat was de reden waardoor ik zonder licht al snel niets meer kon zien) en klom ook. Al vrij snel na deze bocht kwam ik in een nieuwe grot terecht. Dankzij het 'levende

Dapper stap ik over de 'brug' heen. Bijna alle vuurvliegjes accepteren dat!

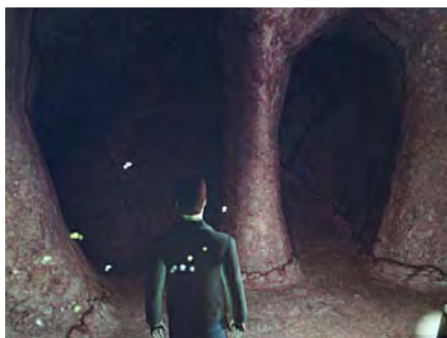
licht' dat ik bij mij droeg, kon ik zien dat ook hier een lichtkachelkje stond opgesteld. Ik drukte op de knop van dit apparaat. Te zien was hoe de grot zich in een veel feller licht onderdompelde, waarin de zwakke groenige gloed van de vuurvliegjes, vrijwel verdronk.

Nu zag ik dat 'grot' een erg groot woord was. Het was meer een ovale ruimte met een middellijn van slechts een viertal meters, maar die werd aan één kant door een houten deur afgesloten! Kon ik deze openen? Rechts zat een hendel die ik testte en zowaar, de deur schoof naar boven

Een deur lijkt de weg te versperren, maar hij gaat gemakkelijk open!

open. Daarachter was het opnieuw donker, maar er gloorde wel enig licht in de verte. Via een ietwat omhoog hellende, maar niet al te lange gang kwam ik opnieuw in een kleine grot terecht. In de vloer was weer zo'n markeringslamp geslagen, met daarop dat Gahreesen symbool, en in de hoek lagen een paar van die houten pijpen opgeslagen. De route liep hier echter wel dood. Daglicht viel hier naar binnen door een grote ovale opening, maar daarvoor viel over de volle breedte van dit 'raam' het watergordijn van een waterval. Door het vallende water heen kon ik de poel en het landschap daarachter nog wel zien liggen. Dit moest een van de twee hogere watervallen zijn. Het water viel hier immers in twee trappen de diepte in.

Nu pas zie ik dat de grot een tweede gang heeft, pal naast de eerste.

De bezoeker kon desgewenst door deze opening de grot verlaten, maar dan zou hij met zekerheid een nat pak halen. Ik zou in dat geval mijn vliegjes verliezen, dus ik liet dat maar achterwege. Na een ogenblikje besloot ik terug te wandelen.

Weer in de grot met de deur gearriveerd, wachtte mij daar een verrassing. Er was hier nog een tweede gang aanwezig, pal naast de eerste! Ik betrad deze en zag dat ook daar het pad verder steeg. De gang maakte een flauwe 'S'-bocht en kwam plots in de open lucht uit. Ik was op een

rotspad gearriveerd, aan de overkant van de poel, ter hoogte van de bovenkant van de onderste waterval. Ik liep een klein stukje door en kreeg vanaf dit punt perfect zicht op de gehele waterval. De onderste waterval viel in een breed front in de poel daaronder, terwijl het vallende water daarboven in twee smallere watervallen was gespitst. Achter de meest linkse kon ik vaag de contouren zien van de bodem waar ik zo-even had gestaan, maar ook achter de meest rechtse waterval leek zich een grot te bevinden. De bovenste poel waar de twee watervallen in vielen, leek net als de grotere plas water beneden, niet al te diep te zijn. Weliswaar ten koste van een nat pak, zou ik wadend een kijkje bij die andere grot kunnen nemen. Maar eerst besloot ik dit pad verder te volgen.

Vanaf het rotspad krijg ik perfect zicht op de gehele waterval.

Er rest mij geen andere keuze om ten koste van mijn vliegjes, over dit watervalletje heen te springen.

Oeps! Een stukje verderop was er nog een kleine waterval die hier mijn pad kruiste. Tja, het pad liep aan de andere kant gewoon verder... er restte mij dus geen andere keus dan om mijn vuurvliegjes op te offeren, wilde ik althans zien waar dit pad naartoe zou leiden. Jammer... maar helaas. Ik sprong naar de overkant en zag hoe alle vliegjes op de wieken gingen. Zonder mijn zwerm, die mij zo goed had geholpen, liep ik verder. Het rotspad bleef de rotswand volgen, boog naar rechts af en liep zo zelfs weg van de poel in de diepte. Aan mijn linkerhand zag ik in de diepte het pad lopen dat uiteindelijk bij de

stapel rotsen uitkwam waar de bezoeker overheen werd gelanceerd door in de krachtige stoomstoot van de geiser daarachter te gaan staan. Voordat ik ter hoogte van dat punt was gearriveerd, maakte het pad bijna een 'U'-bocht en liep opnieuw een grot in. De ingang werd door de zon beschenen, maar de grot zelf bevond zich links hiervan en was helaas niet voorzien van enig licht. Ik kon nog net een aantal van die houten visfuiken in het schemerlicht onderscheiden die hier waren opgeslagen, maar de ruimte daarnaast en daarachter was ruim bemeten en in totale duisternis gehuld. Ik probeerde nog even op de tast mijn weg te vinden, maar moest die poging al snel staken.

De ingang wordt nog door de zon beschenen, maar de grot zelf is in totale duisternis gehuld.

Omkeren was dus het parool en ik besloot langs dezelfde route terug te lopen. Wellicht was het een goed idee om te proberen in de tweede, meest rechtse grot van de bovenste watervallen te komen. Dat ik daarbij doorweekt zou raken, moest ik maar op de koop toe nemen. Gelukkig waren nu in alle grotten achter de watervallen de lichtkacheltjes ontstoken en waren de gangen die deze holtes verbonden niet al te lang. Zodoende kon ik daar, zelfs zonder vuurvliegjes, toch mijn weg vinden.

Weer terug in de bovenste linker grot, nam ik het vallende watergordijn voor de ingang in ogenschouw. Het was maar een dun gordijn, dus als ik er met mijn armen

Een grote kei spitst de poel en de waterval in twee delen.

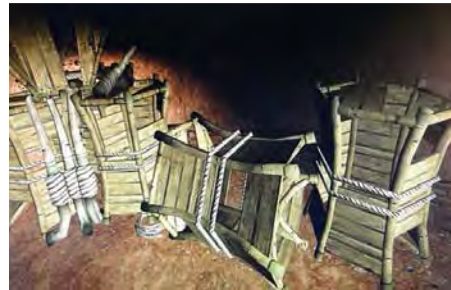
boven mijn hoofd snel doorheen sprintte, zou ik wel nat, maar misschien niet tot op mijn laatste draad doorweekt worden. Ik nam een aanloopje en wist inderdaad heel snel door de waterval heen te duiken, met het verwachte resultaat: nat, maar niet geheel doorweekt.

De poel hierboven was net als die beneden niet al te diep, hooguit driekwart meter. Een droge rotswand en een grote kei daarvoor, splitste de poel in twee delen. Ik waadde rondom deze kei en arriveerde bij de tweede, rechter waterval. Inderdaad was hier te zien dat ook achter dit

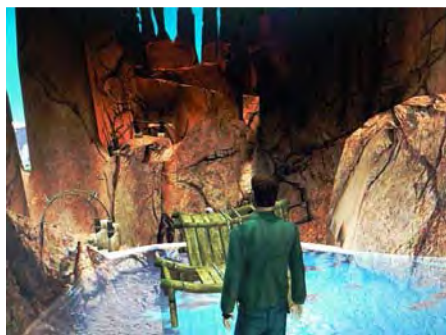
watergordijn een holte verscholen zat. Tja, dan zou ik mij toch ook door deze

waterval moeten laten besproeien, maar dat moest dan maar. Dapper trotseerde ik deze douche en stapte, nu wel totaal doorweekt, de ruimte achter deze waterval binnen.

Wederom was ik in een kleine grot terecht gekomen, die als opslagruimte voor een aantal van die visfuike werd gebruikt en onderdelen van de lichtkacheltjes. De meeste spullen zaten hier stevig vastgesjord, maar twee fuien lagen los op de vloer. Hmmm... het probleem waarmee ik mij hier nu geconfronteerd zag, was dat ik met een aantal vuurvliegjes in die laatste grot moest zien te komen. Daarbij moest ik drie stroken water zien te passeren. Eerst de beek, dan het strookje water voor de grotingang rechts achter de grote waterval en tenslotte een kleine waterval, die het rotspad doorsneed. Eén van die waterlopen kon ik met een sprong overbruggen en de beek had ik al van een alternatieve brug voorzien. De oplossing was simpel. Hier had ik twee fuien tot mijn beschikking, waarmee ik nóg een 'brug' moest bouwen. De kleine waterval viel af. Het water stroomde daar veel te snel en bovendien zou ik het niet voor elkaar krijgen om deze behoorlijk zware fuien helemaal daar naartoe te slepen. Nee, dan was het een veel beter idee om ze, net als die eerste, hier in het water te duwen en vervolgens over de rand te kieperen. In het hoekje voor de grotingang beneden was het water wat ondieper en min of meer in rust. Wellicht kon ik daar deze twee fuien naast elkaar neerleggen om zo een langere 'brug' te fabriceren.

Hmmm... met deze fuien moet toch ook wat te doen zijn... Een langere brug fabriceren, bijvoorbeeld?

Met een klein duwtje kan ik de twee visfuien over de rand kieperen.

Met enig duw en trekwerk slaagde ik er in om de twee toch vrij logge en zware visfuien in het water te duwen. Geholpen door de opwaartse kracht en stroming van het water was het vervolgens makkelijker om ze door de poel naar de rand en de bovenkant van de onderste waterval te duwen. Daarna was slechts een klein zetje voldoende om ze over de rand te laten vallen.

Gelukkig waren deze visfuien alles behalve gammal en naar beneden turend zag ik dat ze hun val ongeschonden hadden doorstaan. Ik

volgde hun voorbeeld en sprong ook naar beneden.

Daar was ik vervolgens nog een tijdje bezig met zorgvuldig schuiven en duwen, om beide fuien in de gewenste positie te krijgen. Het mini inhammetje was precies groot genoeg om beide exemplaren daarin klem te zetten, hoewel 'klem' een groot woord was. Door de iets smallere onderkanten tegen de achterliggende rotswand te duwen, en de wat bredere bovenkanten naar de poel te laten wijzen, verkreeg ik de meest stabiele positie. Was het genoeg? Het was duidelijk dat ik hier in totaal drie grote

Even later is mijn tweede 'brug' klaar!

stappen zou moeten nemen. Als bij het nemen van de eerste twee stappen de eerste fuik al zou verschuiven of omrollen, zou ik zeker mijn evenwicht verliezen. Een wankeling richting het water zou fataal zijn, mijn begeleidende vuurvliegjes zouden dan “adieu” zeggen! Daarom testte ik zonder vliegjes de door mij gefabriceerde ‘brug’

Ik overtuig mij ervan dat beide fuiken opnieuw goed liggen.

even uit. Echt stabiel was het allemaal niet, maar zonder al te veel wankelingen slaagde ik erin om droog van de oever, via de twee fuiken in de grotopening te stappen. Hoewel... droog? Ik was nog steeds doorweekt. Nadat ik mij ervan vergewist had dat de beide fuiken opnieuw goed lagen, besloot ik naar mijn Relto te schakelen om mij daar van mijn kletsnatte plunje te ontdoen.

Tot mijn verbazing trof ik in mijn klerenkast nog precies eenzelfde set kleren aan die ik nu droeg. Ik ontdeed mij van mijn kleding en droogde mij af.

Bij gebrek aan een paar handdoeken, gebruikte ik daarvoor enkele T-shirts, die gelukkig net als theedoeken, redelijk wateropnemend waren. Binnen tien minuten was ik opnieuw net zo gekleed als voorheen, maar gelukkig helemaal droog. Buiten zocht ik even een beschut plekje op waar ik ook enige straling opving. Na nog een ogenblik was ook de kilte uit mijn lichaam verdwenen en was ik er helemaal klaar voor om met een nieuwe lading vuurvliegjes op stap te gaan!

Zonder verder oponthoud schakelde ik via de reisboekenlegger naar Eder Kemo en tussen de buien door haalde ik daar een nieuwe voorraad ‘levend licht’ op. Minder dan een half uur nadat ik de twee visfuiken in de juiste positie had gebracht, arriveerde ik opnieuw in Eder Gira. Zou het allemaal goed gaan?

Ik voelde dat mijn hart duidelijk harder en sneller bonkte van de spanning, terwijl ik naar de eerste ‘brug’ over het beekje liep. Maar wat kon er eigenlijk misgaan? In het ergste geval zou ik wederom naar Eder Kemo moeten schakelen om een voorraad vuurvliegjes op te halen, om het opnieuw te proberen...

Zonder aarzeling stapte ik op de fuik en aan de andere kant er weer af. Het lot was mij gunstig gezind. Hoewel ook ditmaal de fuik een stukje omrolde, gebeurde dat nu op zo een manier dat ik zonder mijn evenwicht te verliezen, op de andere oever kon stappen. Daar aangekomen bleef ik even staan, om met genoegen te constateren dat de hele zwerm vuurvliegjes mij nog omringde. Ik liep door naar de tweede ‘brug’ achter de waterval en voor de grotgang. Daar bleef ik even staan, om goed in te schatten waar ik op de beide fuiken het best mijn voeten kon plaatsen. Terwijl ik in gedachte een schietgebedje maakte, liep ik door.

Daar arriveerde ik in de grot en tot mijn vreugde kwam de lichte onrust in de vuurvliegenscherm snel tot een eind. Hoewel het onmogelijk was om precies te tellen hoeveel vliegjes er nu nog om mijn hoofd zoemden, was het duidelijk dat ik er hooguit een paar was verloren en dat ik verreweg de meesten nog bij mij had. Zou het lukken? Vol verwachting vervolgde ik mijn tocht... Na een korte

Schijnbaar onverstoorbaar loop ik over de beide fuiken. Het lukt! De zwerm vuurvliegjes vlucht niet weg!

wandeling arriveerde ik bij de kleine waterval die het rotspad in tweeën splitste. Voor deze stroom hield ik halt en wachtte tot de onrust in de zwerm tot een minimum was teruggelopen. Vervolgens sprong ik over het watervalletje heen.

Ook de laatste 'waterhindernis' weet ik met succes te nemen. Er blijven nog ongeveer tien vuurvliegjes bij mij.

Natuurlijk kon het door deze actie niet uitblijven dat de hoeveelheid vuurvliegjes sterk werd uitgedund, maar er bleven er toch nog wel een stuk of tien om mij heen vliegen. Die moesten voldoende licht verspreiden om in de grot, waar ik aanstonds zou arriveren, tenminste iets te zien.

Dat bleek een correcte inschatting. De tien vuurvliegjes slaagde er bij lange na niet in om de hele grot te verlichten, maar tot een paar meter om mij heen, konden toch wel enige details worden onderscheiden. Aldus werd het al snel duidelijk dat ook deze grot voor opslag van

de visfuiken en onderdelen van de lichtkacheltjes werd gebruikt. Ik liep om een stapel vastgesjorde fuien heen en zag daarachter een lichtkacheltje staan, dat intact leek te zijn! Ik drukte op de knop van dit toestel en zag hoe een veel fellere lichtbundel de grot verlichtte. Die bleek achteraf toch een stuk kleiner te zijn dan ik eerst had ingeschat. Eigenlijk kon mij dat geen zier schelen, te meer daar ik op een van de wanden de zevende en laatste reisdoek zag zitten! Ik activeerde hem en zag hoe de hele hand en alle vingers oplichtten!

Wauw! Een sterk triomfgevoel welde in mij omhoog. Heel wat hindernissen moesten worden overwonnen, maar nu leek het er toch op dat de queeste van Yeesha bijna was voltooid! Eder Gira en Eder Kemo waren 'klaar'. Nu kon de Bahrodeur geopend worden en kon ik de vierde, en laatste totem naar mijn Relto vervoeren. En dan? Yeesha had al eerder gesuggereerd dat mijn Relto maar voor een korte tijd als verblijfplaats van de totems zou dienen en dat altijd moest worden teruggegeven wat eerst was weggenomen. Ongetwijfeld zou zij mij nu vertellen welke stappen ik vervolgens moest ondernemen.

Weer buiten de grot probeerde ik een manier te verzinnen om mijn vliegjes te 'bedanken'. Het was niet mogelijk om ze weer terug te brengen bij hun vriendjes in Eder Kemo. Ze moesten hier dan maar van hun vrijheid genieten. Wellicht vonden ze het woud ginds, waar ik zelf niet kon komen, een prettige leefomgeving. Daar zouden ze zich dan bij de andere vuurvliegjes kunnen voegen die ik hier los had gelaten...

Zonder omhaal sprong ik op het pad beneden en zag hoe de tien vuurvliegjes het contact met mij verloren en zich op de wind lieten meevoeren. Al snel kon ik ze niet meer zien. Ik zond in gedachten de wens naar ze toe dat ik hoopte dat ze hier een nog lang 'vliegenleven' zouden hebben. Zonder omhaal liep ik vervolgens naar het plateau met het schakelboek en schakelde naar Eder Kemo.

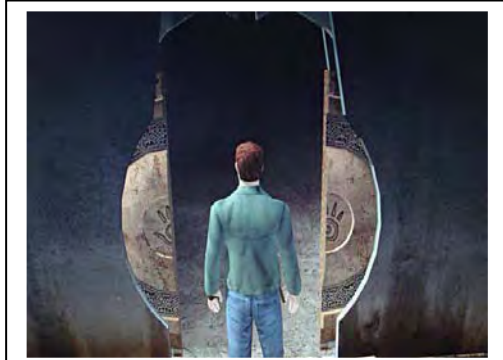
In de grot zit de zevende reisdoek!

De hand en alle vingers lichtten op.

Hoofdstuk 34: Halen en weer terugbrengen.

Het was een korte wandeling door Eder Kemo, waar het weer sterk wisselvallig bleef. Toch genoot ik van het ommetje en zelfs de rotsklevers leken er nu vriendelijker uit te zien... Mijn humeur was dan ook opperbest geworden. Mijn queeste zat er bijna op! Nog even, en ik kon de vierde en laatste Bahro totem naar mijn Relto zenden. Nog vóór de volgende onweersbui losbarstte, was ik al bij de Bahrodeur gearriveerd en

De metalen panelen schuiven vaneen.

zonder omhaal activeerde ik het handsymbool op het metalen gevaarte, dat ook wel een beetje op een enorme kluisdeur leek.

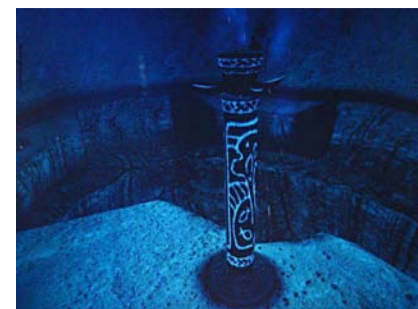
Met een metalig gerommel schoven de panelen vaneen. Het werd al vertrouwd... Ik stapte de donkere gang in, sloeg geen acht op het gekras en gefladder om mij heen, maar wachtte rustig af tot ik werd opgenomen en in de Bahrogrot afgezet.

Daar aangekomen, kreeg ik maar net de tijd om de laatste totem te aanschouwen die daar nog

stond. Ik herkende de symbolen van vissen en bomen, die kenmerkend waren voor Eder Gira en Eder Kemo. Maar het symbool van Yeesha op de wand van de grot was opgelicht en daar begon ze al te spreken.

“Er waren vele verhalen waar de D’ni van konden leren, maar ze hoorden deze niet. De oude vertellingen van de Oceaan van Thu’it. Of natuurlijk ook het verhaal van Koning Shomat en zijn broers, dat zelfs verhaalt over tuinen en dood, maar er was niemand die er ook maar écht naar luisterde. De Tuintijdperken van de Trotsen zijn schitterend, maar ze zijn gebouwd over de ruggen van de Minsten.

De Tijdperken, zoals Kemo en Gira, zijn voorbeelden van de speeltjes van de D’ni. Zonder mededogen werden de Minsten van hun woonplaatsen beroofd. Het leven in deze Tijdperken werd opgesoupeerd en de D’ni gaven er niets voor terug. En wat niet wordt teruggegeven, zal worden genomen!”

Ik kan nog net de laatste totem bekijken, met zijn kenmerkende vissen en bomen.

Hier liet Yeesha even een veelbetekende pauze vallen. Opnieuw werd ik hier met de neus op de feiten gedrukt dat de D’ni niet dat ‘verheven’ volk was dat het beste voor had voor alles en iedereen. In feite hadden ze zich in de bewoonde werelden net zo barbaars gedragen als de Europeanen in en rondom de 16^e eeuw, toen die zich als slavenhalers ontpopten in Afrika, en de inheemsen daar beroofden van hun rijkdom. Wat later verging het de Indianen, Azteken en Maya’s in Noord-, Midden- en Zuid-Amerika weinig beter... Ik onderbrak mijn mijmeringen, want Yeesha hervatte haar betoog.

“De reizen zijn voltooid. Neem nu de laatste totem. Neem hem, maar luister naar alles wat ik je heb te zeggen. Het is het gemurmel en het gefluister dat de simpele waarheid onthult. Je houdt nu de kostbare ziel van een Bahro in je Relto – in je hand. Deze dingen zijn niet bedoeld om te houden.

Doe wat ik doe.

Ik heb dingen geleerd, dingen gezien en dingen geschreven die ze nooit voor mogelijk hadden gehouden. Ik heb de echte schatten gezien die werden beschermd door de kleine hekjes, opgetrokken door hun regels. Ik heb het kostbare goud gevonden dat lag begraven onder de zware bergen van hun wetten.

Dit is ook mijn tocht. Ik breng terug wat is gegeven. Al die jaren die ik hier heb doorgebracht, de weg die ik ben gevolgd, dit geschenk dat mij is gegeven, dit doel, mijn last – de nalatenschap van mijn vader Atrus, valt mij zwaar. Want wij veranderen D'ni, vervormen wat hierna zal komen. We kunnen niet de kracht en de trots vasthouden van dit verpeste nieuwe D'ni, maar we kunnen wel degenen voorbereiden die genegen zijn om tussen de regels te lezen.

De Minsten keren terug. De stroom in de scheur komt terug. Het leven keert terug. De spleet komt terug.

De kringloop wordt voltooid als je teruggeeft wat je hebt genomen. Je moet terugkeren.”

Onwillekeurig had ik kippenvel op mijn rug gekregen. Ik voelde dat ik hier op het meest belangrijke punt van mijn queeste was aanbeland. Hoewel Yeesha deels in beeldspraken had gesproken, was het duidelijk wat zij van mij verlangde. Ik had nu de ziel van een Bahro in mijn bezit, die echter nog steeds geketend was. Met het verplaatsen van de vierde totem naar mijn Relto, had ik hem figuurlijk ‘genomen’. Maar nu moest ik niet in de fout vervallen van de D'ni, of van de Europeanen na de Middeleeuwen. Ik moest teruggeven wat ik had weggegrist. De laatste zinnen van Yeesha waren wat dat betreft veelbetekenend. De Minsten waren de Bahro, zoveel was wel duidelijk. Ze zouden terugkeren, althans, ik zou er ééntje kunnen bevrijden. Maar ook de stroom in de scheur zou terugkeren. Wat bedoelde ze daarmee? ‘Het leven keert terug’, dat was duidelijk, maar wat te denken van ‘de spleet komt terug’? Ik wist dat er alleen in Riven sprake was geweest van een spleet, zelfs een ‘sterrenspleet’! Zou die ergens opdoemen? Dat was een beetje een griezelig vooruitzicht, maar aan de andere kant... hier zou ik zo dadelijk in een rond gat met sterren springen en dat dan zelfs voor de vierde keer! Was dit feitelijk ook niet zoiets? Ik kon er beter maar niet diepgaand over nadenken en de gebeurtenissen gewoon over mij heen laten komen. Als ik namelijk nader zou proberen al die

De vierde en laatste totem is nu naar mijn Relto gestuurd.

wonderlijke zaken te verklaren die mij hier waren overkomen, zou ik waarschijnlijk gek worden. Had mijn betovergrootvader ook niet in een van zijn boeken geschreven dat het soms leek alsof er met alle bestaande natuurwetten werd gegoocheld?

De volgende stap die ik moest nemen, was duidelijk genoeg en ik kon hem beter maar snel zetten. Ik liep naar het handsymbool op de grotmuur en drukte erop. De laatste totem werd in een waaier van vonken naar mijn Relto

getransporteerd. Even keek ik nog rond in de nu lege grot, maar zonder omhaal liep ik naar het gat in het midden en sprong er in, de sterren tegemoet.

Na een ogenblik voelde ik hoe ik naar mijn Relto werd vervoerd en op de rots buiten, bij de totems, werd neergezet. Zo was ik er nog juist getuige van hoe de vierde en laatste totem op zijn sokkel werd gezet en in de aarde verzonk.

Maar daar bleef het ditmaal niet bij! Met een gerommel kwamen nu alle vier de totems in beweging en werden ze weer opgeheven! Na een ogenblik hadden de zuiltjes hun oorspronkelijke hoogte opnieuw bereikt en kwamen tot rust. Nu ontdekte ik dat deze voorzien waren van dezelfde zeeschelpachtige tekening die ook op de stutbalken aan weerszijde van de ingang van mijn hutje was verschenen. Ik liep even tussen de vier totems rond, waarvan de toppen nog steeds lichtjes rookten. Verder leek er echter niets te gebeuren...

De vier totems komen in beweging en worden allemaal opgeheven.

Ja, dat was logisch, natuurlijk. Ik had de Bahro naar mijn Relto gebracht, maar Yeesha was duidelijk genoeg geweest. Wat ik had genomen, diende ik nu terug te brengen. Dat kon toch niets anders betekenen dan dat ik wederom via de vier Bahrodeuren naar de Bahrogrot zou moeten

afreizen om daar de totems van hier opnieuw terug te zenden? Ik had eerder al ontdekt dat dit op dezelfde manier ging als het wegzenden ervan, namelijk door op het handsymbool te drukken dat op de grotwand aanwezig was. Een kind kon de was doen...

Hmmm... zou ik dezelfde volgorde moeten aanhouden als bij het ophalen? Dat leek niet noodzakelijk te zijn. Nou, in dat geval kon ik het beste beginnen met de twee Bahrodeuren die het moeilijkst te bereiken waren, namelijk die uit Gahreesen en Kadish Tolesa. Ik besloot met de deur uit dat eerste Tijdperk te beginnen en betrad mijn hutje. Ik prees mij gelukkig dat de reisboekenlegger die in Gahreesen het laatst was geactiveerd, degene op de rots was vanwaar ik via die andere rots naar de Bahrodeur kon springen. Met wat geluk kon ik dat varkentje dus binnen een paar minuten wassen.

Ik legde mijn hand op de reisboekenlegger en arriveerde een momentje later inderdaad op de rotspunt vanwaar ik mijn twee welgemikte sprongen moest zien uit te voeren. Het scheelde dat dit nu de tweede keer was en ik nog enig idee had waar en hoe ik mijn aanloop moest nemen en hoe hard ik moest afzetten.

Goh... het leek nu bijna makkelijk te gaan! In een fraaie boog landde ik op de rotsstaak, keek even richting de Bahrodeur in de diepte en het in de rotsen uitgehouwen pad dat daar naartoe liep en zette af voor de tweede sprong.

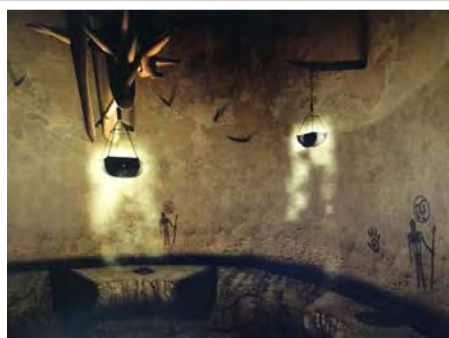
Zie je wel... appeltje eitje. Ik landde precies op het midden van het pad, liep rustig uit en legde de laatste meters af naar de Bahrodeur. Ik opende de deur en betrad de ruimte daarachter. Zo was ik inderdaad binnen enkele minuten in de Bahrogrot teruggekeerd.

Dit is niet dezelfde Bahrogrot van waaruit ik de totems heb verwijderd.

Maar... was dat wel zo? Niet dus! Verwonderd keek ik om mij heen. Oké, de overeenkomsten waren onmiskenbaar. Dezelfde symbolen van de krijger en de hand zag ik op de wanden en ook waren hier vier plateaus aanwezig. De uitgangssituatie was weer hersteld, want het plateau waar ik op was neergezet, was als enige uitgeschoven, terwijl de andere drie nu waren ingetrokken. De plek waar de totem

moest komen te staan, was dezelfde gebleven en ook het symbool op de vloer daarvoor was aanwezig, in dit geval het teken dat wel een beetje op een insect leek. Zelfs de lampen hingen op dezelfde plaats, maar het licht dat ze verspreidden was

De lampen zijn hetzelfde gebleven, maar verspreiden nu een gelig licht.

anders geworden. De grot was in een blauwig licht gehuld geweest, maar hier verspreidden de vlammen een meer gebruikelijk gelig licht, waardoor de grot nu in een geelbruinige gloed werd gezet.

Ik wandelde voorzichtig naar de rand en gluurde in de diepte. Zie je wel! Ik was toch ergens anders! Daar beneden pinkelden mij ditmaal geen sterren tegemoet, maar wat wel? Meer dan een egale, donkerrode waas viel er niet te ontwaren. Hmmm... het leek er dus op dat de totems niet naar dezelfde locatie werden

teruggebracht dan van waar ik ze had opgehaald. Opvallend...

Plots schoot mij dat balkon te binnen in de oude Uru, waar ik door middel van die Bahrosteen naar toe werd getransporteerd. De balkondeur daar werd versperd door een grote platte steen, waarop min of meer was geschetst hoe het verplaatsen van de totems in zijn werk ging. Toen had ik daar het fijne nog niet van geweten, maar inmiddels was mijn kennis completer geworden. Op die steen waren twee Bahrogrotten getekend, één met sterren daaronder, maar de andere toonde op de bodem van het centrale gat water en een paar eilanden.

Wacht eens even! Die doffe rode gloed die ik hier zag... keek ik niet naar het onderaardse meer van Uru, dat immers oranjeroodachtig werd verlicht? Dat zou betekenen dat ik hier naar Uru kon springen! Maar zover zou het wel niet komen. Zelfs gegeven de geringe zwaartekracht hier, zou dat een dodensprong worden. Ik zou ook in dit geval maar weer op mijn reisschakelboekje moeten vertrouwen. Ook de vorige keren had ik bemerkt dat ik, na een stukje vrije val, als vanzelf naar mijn Relto werd verplaatst. Dat zou hier toch ook wel gebeuren? Maar geheel gerust was ik er niet op...

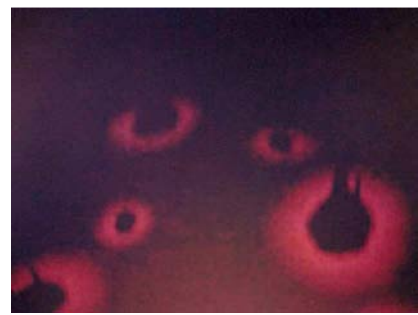
Enfin, ik wandelde terug naar de grotwand en activeerde de schets met de krijger. Het was mij al opgevallen dat het in deze grot stil bleef en dat Yeesha niet automatisch tegen mij begon te praten. Al snel kwam ik er achter dat zij mij ook niets nieuws meer te vertellen had. Het activeren van de rotstekening had tot gevolg dat ze haar speech herhaalde die ze had afgestoken nadat ik via Gahreesen in de eerste Bahrogrot was terechtgekomen. Ik liet haar rustig uitspreken, waarna ik naar het handsymbool liep en daar op drukte. Het was niet verrassend om te constateren dat met een gezoem de Gahreesen totem hier werd teruggeplaatst.

Nou... zo makkelijk was het dus. Het viel mij op dat de top van de totem ook niet meer rookte en ik bewonderde even de blauwige tekeningen op de paal, die nog steeds op een raadselachtige manier langzaam uitdoofden en vervolgens weer oplichtten. Goed, ik was dus klaar hier en moest nu maar de grote stap nemen om ook in dit gat te springen. Ik raapte mijn moed bijeen en liet mij in de diepte vallen.

De Gahreesen totem heb ik als eerste teruggeplaatst.

Het donkerrode water was toch verder weg dan het van boven gezien had geleken. Ik viel naar mijn gevoel best wel een tijdje, zonder dat het oppervlak merkbaar naderbij kwam. De rotswanden om mij heen verdwenen en ik kreeg een wat weidser uitzicht. Nu zag ik inderdaad een paar rotspunten en –eilandjes beneden mij en vaag zag ik in de verte de oevers van het meer. Daar bleef het bij, want de rotspunten kwamen nu toch snel naderbij en op dat moment kwam mijn reisschakelboekje in actie. Met een gezoem schakelde ik weg. Een ogenblikje later werd ik in mijn Relto neergezet, aan de rechterrاند van de vier totems. Althans, dat waren er nu nog maar drie. Het zuiltje waar de Gahreesen totem had gestaan, was nu leeg. Maar er gebeurde meer. Er klonk kortstondig een dof gerommel en even had ik het gevoel dat de hele rots

Ik zie vaag een paar rotseilandjes in het rode water, alvorens naar mijn Relto te schakelen.

Een lichte aardbeving doet Relto schudden en langs een lus licht de grond even fel op.

ingang van het hutje. Merkwaardig... De stevigheid van de grond leek er niet onder geleden te hebben en evenmin was de scheur diep, maar hij was onmiskenbaar aanwezig. Wat was hier gaande? Je hoefde geen genie te zijn om te concluderen dat deze gebeurtenis naadloos was gekoppeld aan het weer verwijderen van de totems hier. Wat hier in gang was gezet, zou ongetwijfeld doorzetten, zodra ik mijn Relto van de overige totems zou ontdoen.

Dat moest ik nu maar gaan doen. De tweede en laatste 'moeilijke' totem was aan de beurt, die van Kadish Tolesa. Ik zou opnieuw mijn evenwichtskunsten op die lange buis moeten uitproberen om in dat Tijdperk bij de Bahrodeur te komen. In mijn hutje opende ik het Kadish Tolesa schakelboek en maakte wederom gebruik van de reisboekenlegger, die mij in de kluis van Kadish Tolesa bracht.

Ik verliet de kluis, wandelde naar het begin van de buis die tot linksboven de Bahrodeur doorliep en begon voor de tweede keer aan een voorzichtige overtocht. Opnieuw was het lastigste punt het begin. Het was zaak om goed op de buis te komen en was die hindernis eenmaal genomen, dan was het moeilijkste gedeelte achter de rug. Zo ook nu. Na een geslaagde 'op-de-buis-stap' was de wandeling daarover betrekkelijk eenvoudig. Toch was ik opnieuw blij dat ik, veilig en wel, op het uitstekende portaaltje voor de Bahrodeur was aanbeland.

Daar aangekomen, ging het nu allemaal behoorlijk snel. Ik ging naar binnen en liet mij meevoeren naar de Bahrogrot, waar nu een tweede plateau was uitgeschoven en

waarop ik werd afgezet. Ik activeerde het handsymbool op de wand en zag hoe de Kadish Tolesa totem op zijn plekje werd neergezet. Ik vergat niet om het symbool dat

Ziezo... ook de Kadish Tolesa totem is geplaatst. Nog twee te gaan!

voor deze totem was aangebracht, in mijn geheugen te prenten. Of ik het ergens voor nodig had, wist ik niet, maar onderhand had ik wel geleerd dat alles hier, vroeg of laat, zijn nut had. Het was een slangvormige lijn met vier 'tanden' aan de onderkant, die werd omhuld door een rechthoek, die aan de onderkant open was.

Mooi zo! Ook die was klaar! Nog maar twee totems te gaan, en die waren verreweg het makkelijkst. Zo zag het er naar uit dat deze laatste fase van mijn queeste, niet de moeilijkste zou zijn. Of lag er nog een addertje onder het gras?

Ik sprong wederom het gat in, schakelde bijtijds weg naar mijn Relto en zag daar hoe de gebeurtenissen van zo-even zich herhaalden. Wederom schudde het eiland even nadat de tweede totem was verwijderd, waarna de spleet in de grond opnieuw kort oplichtte. Verder leek hij niet van vorm veranderd te zijn, maar ik kreeg wel de indruk dat hij hier en daar wat duidelijker en ook wat dieper was geworden. Enfin, ik zou snel merken wat er hier zou gebeuren.

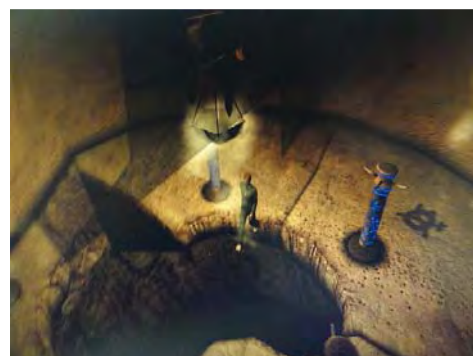
Welke totem zou ik als derde wegsturen? Allebei de overgebleven totems waren eenvoudig te doen, maar die van Eder Kemo vergde de langste wandeling. Oké, het mocht zo zijn dat dit Tuintijdperk over de ruggen van de Bahro was gecreëerd door de D'ni, prachtig was hij zeker en ik zou absoluut van de wandeling in Eder Kemo genieten. In mijn hutje besloot ik daarom nog eens het begin van mijn onderzoekstocht daar over te doen en schakelde daarom via de foto naar Eder Kemo, zodat ik tevens het uitzicht vanaf de stenen boog nog eens in mij op kon nemen.

Zo gezegd, zo gedaan. Ik schakelde naar het prieeltje, nam rustig de tijd om vanaf de stenen boog de vijver beneden te bewonderen en volgde toen kalmpjes het rotspad naar beneden, waarbij ik langs de hartbomen liep. Bij de Bahrodeur aangekomen, wachtte ik zelfs even totdat de volgende onweersbui begon los te barsten, maar zodra de eerste dikke regendruppels begonnen te vallen, nam ik in gedachte toch afscheid van dit schitterende park. Ik opende snel de deur en betrad het donkere, maar droge inwendige.

In de grot was nu ook het derde platform uitgeschoven, en dit werd vergezeld door het cirkelvormige symbool, dat aan de onder- en bovenkant van een paar 'haren' was voorzien, terwijl er in het hart van de cirkel nog een klein cirkeltje was getekend. Het had zo wel iets weg

De scheur in de grond lijkt wat dieper en ook duidelijker te worden.

Na het plaatsen van totem drie, spring ik opnieuw het rode water tegemoet.

van een oog. Ik besloot niet lang te dralen, maar stuurde de totem van Eder Gira en –Kemo van mijn Relto naar hier en sprong vervolgens het rode water tegemoet.

Terug in mijn Relto waren de veranderingen niet erg groot. De derde totem was, zoals verwacht, nu ook weg en de grond beefde wederom een weinig, maar de scheur in de grond werd hooguit iets breder en nauwelijks dieper. De hele vorm was

Het verwijderen van de derde totem heeft zo te zien niet veel effect gehad op de scheur in de rotsbodem.

inmiddels wel erg duidelijk geworden. Ik moest toegeven dat dit qua vorm wel een beetje begon te lijken op de sterrenspleet in Riven... Zou hier in mijn Relto ook zo een sterrenspleet in de maak zijn? Maar in dat geval zou ik wellicht, net als mijn bedovergrootvader via die spleet naar de Aarde kunnen terugkeren! En mijn hart sloeg even over van opwinding. Terug naar huis! Toch wel een prettig vooruitzicht...

Maar er stond hier nog meer te gebeuren. Nog één totem te gaan en dan zou ik een Bahro hebben bevrijd. Hoe zou die 'verlossing' in zijn werk gaan? Geen idee, maar de gedachte dat ik

straks misschien een Bahro de hand zou kunnen schudden, was even opwindend als spannend. Ik liep dus naar mijn hutje om naar Teledahn te schakelen. De reisboekenlegger uit het schakelboek van Teledahn zou mij in de grot vlakbij de Bahrodeur brengen, dus dit karweitje zou in een wip gepiept zijn. Binnen een paar minuten nadat ik in mijn Relto was gearriveerd, was ik alweer onderweg naar het vierde en laatste Tijdperk, Teledahn.

Het was inderdaad een klusje van niks. In een paar stappen was ik bij de Bahrodeur gearriveerd en even later stond ik in de grot. Daar verspilde ik geen tijd. Ik stuurde de vierde totem terug en nadat dit was gebeurd, nam ik goed nota van het vierde symbool dat hier bij de Teledahn totem in de rotsbodem van het plateau was gekerfd. Het leek op een 'H' die door een vierkant werd omsloten. Nu ook het vierde plateau was uitgeschoven, kon ik hier gemakkelijk rondlopen en nogmaals de symbolen bij de drie andere totems bekijken. Ze kwamen mij achteraf bekend voor. In de woestijnspleet op Aarde kon men vergelijkbare, en wellicht zelfs precies dezelfde symbolen als code in de imager invoeren. Destijds had die code mij de welkomtspeech van Yeesha opgeleverd. Ik kreeg het sterke gevoel dat mij hier opnieuw zo'n combinatie werd toegespeeld en dat daarmee deze queeste zou kunnen worden voltooid.

Alle vier de totems heb ik nu naar de Bahrogrot teruggebracht.

Er was echter één probleem... Hoe kon ik naar de woestijnspleet terugkeren? Waren de voorbereidselen daartoe in mijn Relto nu in volle gang? Zojust had ik al geconstateerd dat de scheur die in de bodem daar was ontstaan, ongeveer dezelfde vorm had als destijds de sterrenspleet in Riven. Zou ik het trucje van mijn bedovergrootvader kunnen herhalen? Maar hij kwam destijds niet in de woestijn in New Mexico terecht, maar in Tomahna, daar waar Atrus en Catherine hun nieuwe thuis hadden gevestigd. Maar die woonplek was ook ergens in een Amerikaanse

woestijn geweest. Was het wellicht in de buurt van de vulkaan en de spleet? Ik overdacht de voorbije gebeurtenissen en datgene wat Yeesha mij had verteld en kwam tot de conclusie dat ik simpelweg niet wist wat er nu ging gebeuren. Net als eerder moest ik alles maar gewoon over mij heen laten komen.

Na deze constatering sprong ik zonder aarzeling in het gat in het midden van de grot, dat nu, vanwege alle uitgeschoven plateaus, nog maar een gaatje was.

Hoofdstuk 35: Bevrijding.

Opnieuw landde ik veilig in mijn Relto. Alhoewel... veilig? Ik kon nog net zien dat ook de vierde totem was verdwenen, toen de hele rots door een zwaardere aardbeving fors door elkaar werd geschud. Terwijl de hemel vervuld raakte van het gekraak en geknars van rotsen die langs elkaar schoven en versplinterde, beschermde ik instinctief mijn gezicht met mijn armen. De gebeurtenissen van Riven leken zich te herhalen! Snel besepte ik echter dat mij weinig kon gebeuren. Ik stond op een veilige afstand van de rotswand en boven mij was louter de blote hemel. Ik kon dus niets op mijn hoofd krijgen. Voor mij zag ik hoe de scheur tussen de zuiltjes kleine vertakkingen kreeg en dat de grond daarbinnen in elkaar zakte, waarbij wolken met fijn steengruis werden opgeworpen. Na een ogenblik was de bodem die de spleet omsloot, in de diepte verzonken. Tegelijkertijd met het optrekken van de wolken gruis, kwam de hele rots weer tot rust. Wat overbleef was een gapende scheur in de grond, tussen de vier nu lege zuiltjes, als een diepe wond in de rotsbodem.

Voorzichtig schuifelde ik naar de rand en wierp een blik in de zojuist ontstane scheur. Diep was het inderdaad... om niet te zeggen onpeilbaar diep! Een bodem kon ik niet onderscheiden, maar er gloorde daar wel een blauwig licht dat doorspekt werd door sterren! Dat kon niet waar zijn, maar totaal verrast was ik ook weer niet. Yeesha had al gezegd dat 'de spleet zou terugkeren' en zelf had ik al bedacht dat er zekere parallellen waren te trekken met Riven. Maar daarnaast waren er duidelijke verschillen. Het openen van de sterrenspleet in Riven had de onvermijdelijke ondergang van dat Tijdperk definitief in gang gezet. De atmosfeer van Riven werd door de geopende sterrenspleet weggezogen en de stormwind die daar het resultaat van was, sleurde alles met zich mee, te beginnen met de telescoop die op die spleet had gestaan. Vervolgens was het wel een compleet raadsel hoe de restanten van deze kijker daarna in de woestijn in New Mexico terecht waren gekomen...

Hier gebeurde echter niets van dit alles. Mijn

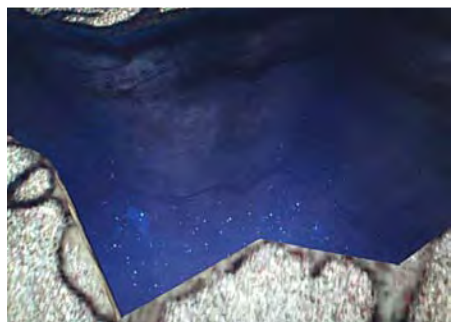
Ik zie nog net dat de vierde totem is verdwenen, als een zwaardere aardbeving de rots doet schudden.

De grond binnen de scheur begint weg te zakken...

Een diepe wond in de rotsbodem is het resultaat!

Waar, in de diepte, zelfs sterren twinkelen...

Relto was nu even vredig als weleer, met een zwak tot matig, lauw aanvoelend briesje. Ik liep helemaal rondom de spleet en kon geen verklaring vinden voor het feit waarom de lucht hier niet werd afgevoerd. Rouwig was ik daar uiteraard niet om... Aldus arriveerde ik bij mijn hutje en ik zag dat deze de aardbeving goed had doorstaan. Sterker nog, niet het minste scheurtje kon ik in de muren ontdekken. Het hutje mocht dan Spartaans ogen, stevig was het dus zeker! Binnen stonden ook alle schakelboeken nog keurig op hun eigen plaatsje in de boekenkast. Ik liep weer naar buiten en ging even op het bordes voor mijn hutje zitten.

Tja, was dit nu een climax of een anticlimax? Ik had mij niet echt een voorstelling gemaakt van wat er zou kunnen gebeuren, maar onwillekeurig had ik toch wel verwacht een Bahro te zien, of iets dergelijks. Ik had de mij opgedragen taak volbracht, maar verder kwam ik daar nu niet mee. Ik zat nog steeds in mijn Relto en kon desgewenst opnieuw naar de door mij bezochte Tijdperken reizen, maar dat was het dan. Terwijl ik naar de voorttrekkende wolken keek die hier door het eeuwige avondlicht ietwat rozeachtig werden gekleurd, spoelde er een licht, melancholiek gevoel door mijn lichaam.

Na een paar minuten schrok ik op uit mijn gemijmer. Dat was toch helemaal niet waar? Die sterrenspleet was hier niet voor niets gevormd! Zou het niet simpelweg de bedoeling zijn dat ik daar gebruik van zou maken? Natuurlijk! Dat kon niet anders! Toch kon ik niet nalaten om vol ongeloof mijn hoofd te schudden. Ik had hier al

Ik loop naar de rand van de sterrenspleet en laat mij daarin vallen.

meerdere malen schijnbaar halsbrekende sprongen uitgevoerd en was diverse keren in onpeilbare gaten gesprongen, alsof ik onkwetsbaar was. Wat was het toch voor wonderlijk avontuur dat ik hier meemaakte? Nou, dat 'wonder' moest dan nog maar één sprong blijven aanhouden... Ik liep naar de rand van de sterrenspleet, op het punt waar deze het breedst was, en blikte opnieuw in de diepte. Nadat ik had gecheckt of mijn reisschakelboekje nog steeds aan mijn broeksriem vast zat, liet ik mij rustig in de spleet vallen.

Even kreeg ik het gevoel alsof ik mijn Relto vanaf grote hoogte bekeek, wat een vreemde gewaarwording was. In een flits zag ik hoe ik met gespreide armen, als een grote vogel in de spleet verdween, maar na een kort ogenblik vervaagde dat beeld. Al heel snel kwamen de rotswanden op mij af en half had ik verwacht dat ik een ogenblik later wel door de sterren omringd zou worden, maar dat gebeurde niet. Het werd donker om mij heen, volslagen donker zelfs, zodat ik aan niets meer kon afmeten of ik überhaupt nog wel viel, of niet. Ik kon mij herinneren dat mijn betovergrootvader hetzelfde was overkomen toen hij van Riven naar Tomahna reisde, via de sterrenspleet. Dat reisje had hem destijds tien jaar gekost, al leek het voor hemzelf meer een kwestie

Als was ik een grote vogel, zie ik mijzelf in de diepte van de sterrenspleet verdwijnen.

van een aantal minuten te zijn geweest. Was ik nu, op dit moment, ook bezig met het uittesten van de relativiteitstheorie van Einstein? Ik wist het niet, en wachtte maar rustig af, terwijl ik mij in het immense reismedium bevond tussen mijn Relto en alle andere werelden in...

De grond komt wel héél snel naderbij!

Ongeschonden krabbel ik overeind.

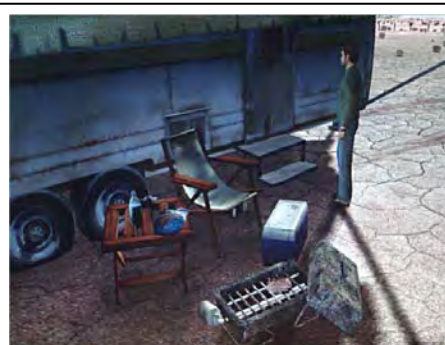
Plots leek ik enig licht te zien. Amper gloorde het inzicht dat ik inderdaad naar de rotsige woestijnbodem keek van het omheinde terrein rondom de vulkaan in New Mexico, of ik bemerkte dat die grond wel héél snel naderbij kwam! Met een behoorlijke harde klap kwam ik neer, sloeg helemaal over de kop, maar kon vervolgens toch ongedeerd overeind krabbelen. Tja, ik was nu weer een prooi van de 'normale' zwaartekracht geworden!

Ik sloeg het woestijnstof van mijn kleren en nadat ik nogmaals had gecontroleerd en gevoeld dat deze val mij ongeschonden had gelaten, keek ik om mij heen. Dit was de plek waar ik aan het begin van dit avontuur was vertrokken, geen twijfel mogelijk! Ik was in de buurt van de restanten van de Riven telescoop terecht gekomen en alles zag er net zo uit als tijdens mijn vertrek. De zon stond niet al te hoog aan de hemel en de blauwe lucht werd doorspekt met een paar vriendelijke stapelwolkjes. De temperatuur aarzelde tussen koel en warm. Het

was opnieuw ochtend, zoveel was duidelijk. Maar hoeveel dagen zouden er hier sinds mijn vertrek zijn verstreken? Ik had geen idee, en besloot richting de telescoop te lopen en vervolgens langs de spleet naar de camper. Wellicht dat Jeff Zandi mij daarover opheldering kon geven?

Dat bleek tegen te vallen. Bij de camper aangekomen was te zien dat Zandi de plaat had gepoetst. Al zijn spullen stonden onaangeroerd, zelfs lag er nog een stuk vlees op zijn barbecue. Op het tafeltje naast zijn lege tuinstoel stond nog een fles cola en een aangebroken zak chips. Ook de transistorradio stond nog bij een van de stoelpoten, al was de muziek wel afgezet. Misschien was Jeff even naar binnen gegaan? Ik

klopte op de deur van de camper, maar daar kwam geen reactie op. Na nogmaals tevergeefs geklopt te hebben, probeerde ik voorzichtig de deurkruk... De deur was afgesloten. Wat nu? De kamper kon ik dus niet betreden.

Zandi heeft echter de plaat gepoetst.

Bij gebrek aan een beter idee besloot ik naar de spleet te wandelen en daalde daar via de ladder af. Zo op het eerste gezicht straalde alles daar beneden een serene rust uit en was er sinds mijn laatste bezoek hier, niets veranderd. Ik maakte gebruik van de ongebroken touwbrug om naar de keuken over te steken en begaf mij van daar naar de ruimte waar zich de imager bevond. Tijdens mijn wandelingetje naar de

spleet was namelijk het idee opgekomen om te proberen de code die ik in de tweede Bahrogrot had gekregen, hier in de imager in te voeren. Het enige probleem was dat ik wel wist wélke vier symbolen ik moest invoeren, maar hoé? Het leek een redelijke veronderstelling dat ik ze in dezelfde volgorde moest zetten als ze op de vloer waren gekerfd, maar dan nog wist ik niet met welk symbool ik bovenaan moest beginnen. De instelling van de imager toonde nog de configuratie die ik had gebruikt om de welkomtspeech van Yeesha af te spelen. Twee van die vier symbolen had ik ook bij de nieuwe code nodig, namelijk de 'H' links en onderaan het 'insect'. Hmm... in de grot stond het insectensymbool juist tegenover de 'H'. Die 'H' stond trouwens symbool voor Teledahn, het Tijdperk dat ik het eerst had bezocht en voltooid en dat ook als eerste Tijdperk in het kleine, verklarende boekje in mijn Relto werd genoemd.

Als ik dit teken eens als uitgangspunt zou nemen en er vanuit zou gaan dat deze al goed zou staan, dan moest het 'insect' dus rechts worden geplaatst. Gezien vanuit de Bahrogrot, moest vervolgens het symbool van het 'oog' bovenaan komen, en de 'slang' beneden. Aldus had ik de nu verkregen configuratie toch aardig beredeneerd, vond ik zelf. Maar was hij ook correct? Ik drukte op de blauwe knop in het centrum van het apparaat...

Is dit de juiste code van de imager?

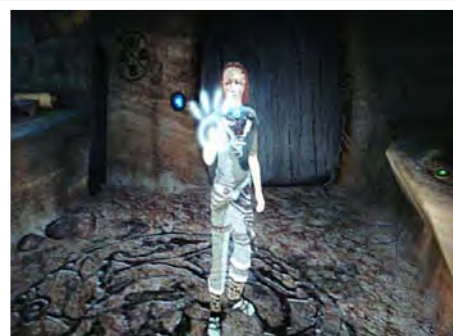
Ik had er op voorbereid moeten zijn, maar toch deed ik van schrik een tweetal passen achteruit. Daar verscheen opnieuw een holografische afbeelding van Yeesha, die als het ware zélf op de knop van de imager drukte en zich daarna omdraaide. Ik zag dat ze nog precies hetzelfde gekleed was als de eerste keer. Terwijl ze langzaam van de imager wegliep richting de deur, sprak ze:

“Een einde is geschreven.

Je hebt alles gedaan wat er van je werd gevraagd. Je hebt de hele kringloop doorlopen, je bent teruggekomen in de Spleet, via de scheur, je zwom tussen de sterren en zag de restanten van vorige reizen. Je bent teruggekomen en de totems zijn teruggekomen en nu is er opnieuw iemand van de Bahro, de Minsten, teruggekeerd naar D’ni. Het is niet nodig dat je begrijpt wat dat betekent, behalve dan dat de hand van de Maker dit alles in beweging heeft gezet.”

En daarbij vouwde ze, vlak voor de deur staand, haar handen samen, als in een gebed. Ze draaide zich om en hervatte haar betoog.

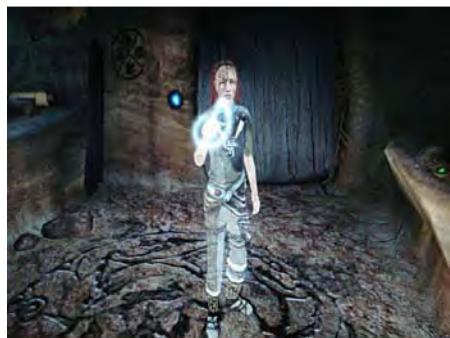
“Nu de kringloop is voltooid, is de boom opnieuw gaan groeien. De route ligt nu open en aldus zal het symbool van de reis moeten veranderen. Nu is het begin verbonden met het eind. Nu kan je gaan daar waar je wilt gaan. De restauratie van D’ni wacht op je – de onderaardse stad ademt. Uru opnieuw!”

Yeesha tekent een symbool in de lucht. Het is het handsymbool...

Terwijl ze deze woorden sprak, tekende ze een symbool in de lucht. Tot mijn verrassing werd dit symbool zichtbaar, alsof Yeesha de lucht tot mistige, witte draden

kon omvormen. Daar verscheen het symbool dat ik op zo veel plaatsen had gezien en aangeraakt – het handsymbool dat alle reisdoeken had gesierd.

... dat ze echter vervangt door een ander teken, dat van een schelp.

Maar het bleef maar even zichtbaar. Yeesha bleef in de lucht tekenen met de wijsvinger van haar rechterhand en wiste daarmee als het ware de 'hand' uit. Daarvoor in de plaats verscheen een ander symbool, dat nog het meest weg had van een schelp. Ik kreeg niet de tijd om erover na te denken wat dit te betekenen had, want onderwijl sprak ze verder, terwijl ze naar de glazen, ronde bak liep met het groene lichtje, rechts van de deur.

"En ik zal mij bezighouden met andere dingen. De Minsten worden machtiger. Zij zullen nu ook

hun invloed krijgen op de restauratie... wellicht niet op de wijze zoals anderen hadden uitgestippeld."

Onderwijl was Yeesha weer mijn kant opgelopen. Hoewel ik wist dat dit slechts een driedimensionale afbeelding van haar was, deed ik toch haastig een stap opzij, om haar ongehinderd te laten passeren.

"Je bent onderwezen over de trots van de D'ni. De grote Schrijvers van de werelden werden geïnfecteerd door trots dat als een kanker werd. Het groeide kalmpjes onder de oppervlakte, maar het groeide totdat de D'ni niet meer konden leven.

Maar deze zaken zijn verteld. Ik denk dat je ze goed begrijpt. Laten we deze kringloop beëindigen met beloningen, voordat we de volgende cyclus gaan starten."

Yeesha was nu weer vlak voor de imager gaan staan en greep nu naar haar rechterheup, op de plek waar ik mijn reisschakelboekje had zitten. Ik zag dat haar

Yeesha geeft mij Relto. Dat is een prachtig geschenk!

afbeelding dat boekje ontbeerde, maar toch sneed ze Relto als onderwerp aan.

"Relto – de hoge plek – is nu jouw Tijdperk. Het was het eerste Tijdperk dat ik schreef – een geschenk voor mijn ouders – en nu zoveel meer. Het herinnert mij aan een ander thuis, een andere plek. Ik heb zelfs de bibliotheek geplaatst op de plek waar hij thuishoort. Maar Relto zal veranderen. Het zal jouw ziel worden en laten zien wie je bent. Ik was de enige die Relto kon schrijven – het overstijgt hetgeen de D'ni konden bereiken. Houdt het."

Yeesha had zich omgedraaid en liet haar handen even rusten op het stenen blad naast de projector. Ze draaide zich echter opnieuw om en, om haar woorden extra kracht mee te geven, balde ze haar rechterhand tot een vuist, drukte deze even op haar borst en vouwde haar vingers

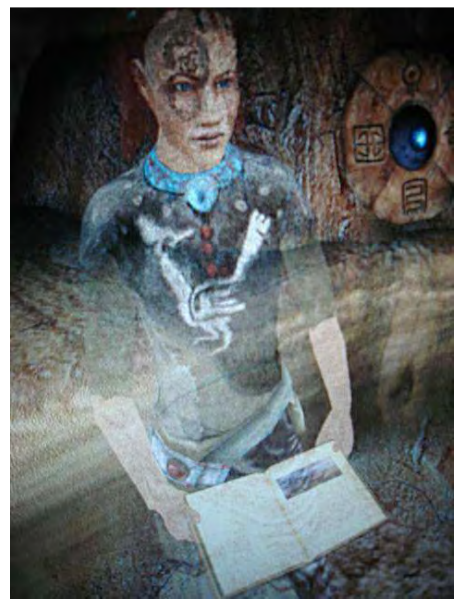
weer open. Dat was een prachtig geschenk dat ze mij daar gaf! Eigenlijk was ik Relto al daadwerkelijk een beetje als mijn eigendom en mijn 'thuis' gaan zien. Maar dat was nog niet alles. Yeesha had nog meer cadeaus voor mij in petto, want ze zei:

“En ik zal je kleren geven die een afspiegeling vormen van jouw tocht. Draag ze om aan anderen te laten zien welke kant je hebt gekozen, wanneer er standpunten worden ingenomen. Als je het draagt, dan zal je iedereen vertellen dat je aan onze kant staat, met Yeesha, en met de Bahro. Het zal niet altijd makkelijk zijn.

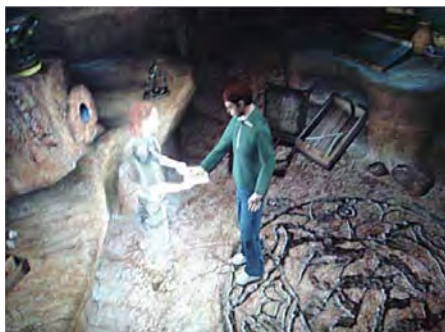
En een ander geschenk is ‘hier’, een schakel naar de spleet hier in Tomahna. Je was nooit in staat om hier terug te keren, maar nu je dat wel kan, zal dit Boek een speciale plek op je boekenplank innemen. Deze locatie is niet bedoeld om te delen. Keer hier terug in je eentje als het je wens is om de kringloop van dit alles te herbeleven.”

Terwijl Yeesha deze laatste zinnen sprak, had ze zich wederom omgedraaid. Als bij toverslag verscheen daar opeens een boek op het stenen blad, wat ze oppakte en opensloeg. Ze draaide zich om richting mij en stak het boek uitnodigend mijn kant op.

Dat kon niet waar zijn... een driedimensionale afbeelding was tot daar aan toe, maar dat die afbeelding ook eens een schakelboek bij zich droeg dat ook nog kon werken als een écht schakelboek, was iets dat boven mijn voorstellingsvermogen lag. Ik kwam nader, tot ik slechts een paar decimeter voor de projectie stond. Het was in ieder geval een afbeelding van een schakelboek, zoveel was duidelijk. Het holografische beeld gaf net iets te veel licht om te kunnen ontwaren wat de foto uit het schakelboek liet zien. Yeesha bleef, zo leek het, rustig wachten totdat ik genegen zou zijn om het geschenk te aanvaarden wat ze mij hier aanbood. Ik dacht wat ik hier al vaak eerder had gedacht, namelijk “wat kan mij gebeuren?”

De projectie van Yeesha houdt een schakelboek voor mij op. Is het mogelijk dat deze écht werkt?

Ik probeer te schakelen. Wat kan mij gebeuren?

Vervolgens tastte ik met mijn hand en probeerde zo goed en zo kwaad als het ging, de foto van het boek aan te raken, net alsof het een echt, tastbaar boek was.

Er was hier al zoveel wonderbaarlijks gebeurd, dat ik niet eens verrast was dat het schakelboek ook op deze manier bleek te werken. Het vertrouwde gezoem klonk in mijn oren en even werd het zwart voor mijn ogen, maar na een ogenblik leek het er toch op dat de schakel niet echt had gewerkt. Ik stond namelijk nog steeds in

dezelfde ruimte, al keek ik nu richting de deur.

Vervolgens viel de verandering mij op. De deur was nu open! Daarachter oogde het vrij donker, alsof de zon vrijwel was ondergegaan. Was ik toch op een andere plek beland? Of op dezelfde plek, maar dan op een ander tijdstip?

Opnieuw werd mij weinig tijd gegund om daar over na te denken, want er wandelde iemand door de deuropening naar binnen. Het was Yeesha, ditmaal niet een projectie, maar haar eigen zelf, van vlees en bloed! Ze had nog steeds dezelfde,

Ik ontmoet de 'echte' Yeesha, van vlees en bloed!

aparte D'ni kleding aan, maar nu zag ik dat deze in werkelijkheid nog donkerder, in verschillende tinten donkergrijs was uitgevoerd. Alleen de renkoekoek op haar borst, haar riem en de neuzen van haar met bont gevoerde laarzen, waren in lichte tinten uitgevoerd. Yeesha zag de mengelmoes van verbazing en verrassing op mijn gezicht en zei:

“Terugkeren... Een laatste geschenk – iets waar niet één D'ni Schrijver tot in staat was te doen in meer dan tienduizend jaar tijd. Ik ben de enige die dit geschenk kan schrijven... en meer.

Dit geschenk is waar mijn vader Atrus naar verlangd zou hebben om dat zijn grootmoeder Ti'ana te geven... waar Ti'ana naar verlangde, waar ze om danste... het geschenk van leven in de woestijn.”

En daarbij maakte Yeesha als het ware een dansje, terwijl ze langzaam weer naar buiten liep. Het leek nu wel of ik een gerommel hoorde... Dat was geen verbeelding, want zodra was Yeesha weer in de deuropening aanbeland, of de spleet buiten werd even fel verlicht door een bliksemstraal, na een aantal seconden gevolgd door een krakende donder. En daar begonnen de eerste dikke regendruppels te vallen. Yeesha liep naar buiten en hief haar handen ter hemel, als om haar regendans te voltooien. Ik zag hoe de druppels haar gezicht bevochtigden en met haar handen veegde ze dit kostbare levensvocht tot een dun waterfilmpje over haar hele gezicht. Vervolgens keek ze even kort in mijn richting en merkte op: “Misschien is het einde nog niet geschreven.”

Ze voert een regendans uit, die zijn uitwerking niet mist.

En zonder omhaal liep ze naar rechts weg, uit mijn gezichtsveld. Ik wilde haar snel volgen, want er was nog zoveel wat ik haar moest vragen! Ik werd echter in dat voornemen gestuit. Terwijl ze wegliep, kwam de deur in beweging en hoe snel ik ook was, op een smalle reet na was hij al gesloten alvorens ik bij deze in- en uitgang arriveerde. Snel drukte ik op de knop links om de deur opnieuw te openen, maar de knop leek te weigeren. Verdorie!

Mijn blik werd echter getrokken naar een groenig geflikker rechts van de deur. Dat

Tenslotte krijg ik nog een laatste Yeesha pagina aangeboden.

was de knop van dat ronde glazen ding dat niet goed leek te functioneren. Ik liep er naartoe en testte de knop opnieuw. De werking van het apparaat was nog steeds niet 'je van het', want ook nu verscheen er niet meer dan een flakkerende afbeelding. Hij verdween echter niet en was ook wat duidelijker dan de vorige keer. Het leek wel een Yeesha pagina! Zou deze net zo werken als het schakelboek zonet? Op goed geluk greep ik in de ruimte, als het ware door het beeld heen en zowaar, de pagina werd aan mijn reisschakelboekje toegevoegd. Ik sloeg het open

en bekeek de afbeelding nader. Dit was onmiskenbaar een tekening van mijn Relto, waarboven nu een drietal regenwolken waren gearriveerd. Nou, in Eder Kemo had ik daar al een voorproefje van gehad, maar nu leek het weer wel overal om te slaan... Toch had Yeesha helemaal gelijk. Regen was inderdaad het leven brengende elixer voor de woestijn, en eigenlijk ook voor alle andere gebieden, want zonder water kan niet één levend wezen – plant, dier, mens, D'ni of zelfs Bahro.

Ik besepte dat het nu te laat was om te proberen Yeesha te achterhalen. Ik had ook het idee gekregen dat ze gezegd had wat er viel te zeggen en dat ze niet gesteld was op een nader onderonsje met mij. Toch moest ik maar eens buiten een kijkje gaan nemen, al hoopte ik wel dat het onweer niet al te nabij zou komen.

Op de een of andere manier bleef de deur hier weigeren om open te gaan, dus nam ik maar de andere doorgang, in de keuken. Buiten gearriveerd, kletterde de regen daar neer en was het hier beneden in de spleet behoorlijk donker. De meest dreigende wolken hadden echter nog niet de zon bereikt en deze scheen nog waterig door dunnere wolkenluiers heen. Het gevolg was dat er hier sprake was van een behoorlijk 'vals' licht, donker en helder tegelijk. Daarbij viel het mij ook op dat de zon inderdaad een stuk lager stond en dat het hier bijna avond was geworden.

Via de touwladder klom ik uit de spleet en was zo getuige van een bijzonder schouwspel. De regen die viel, viel natuurlijk ook in de vulkaanmond. Daarbinnen was de grond kennelijk nog heet en werd het hemelwater tot stoom getransformeerd. Het gevolg was dat de hele krater was gaan stomen, alsof er een eruptie aan de gang was, wat gelukkig niet zo was.

Wat mij echter meer verontrustte was dat ik langs de hellingen van de vulkaan en de kraterrand een viertal zwarte figuren zag kruipen. De afstand was net wat te groot om te zien wat het precies waren, maar de figuren zagen er ietwat onheilspellend en niet menselijk uit. Twee verdwenen er snel in de vulkaanmond, maar de derde bleef op

Een viertal donkere en onheilspellende figuren kruipen naar de stomende rand van de vulkaankrater.

Een dikke bliksemslang slaat aan de andere kant van de kraterrand in.

wezen beide armen en slaakte een ijselijke kreet. Vervolgens draaide hij zich half om, liep een paar passen langs de kraterrand en verdween, net als zijn drie metgezellen, in de vulkaan.

De rillingen liepen over mijn rug, toen ik besepte wat ik had gezien. Dit was de Bahro die ik had bevrijd! Hij werd opgewacht door drie vrienden. Het wezen zag er afschrikwekkender uit dan ik had verwacht. En wat hield die kreet in? Een triomfkreet? Een woord van dank jegens mij, zijn bevrijder? Of een strijdkreet? In mijn oren klonk het als het laatste.

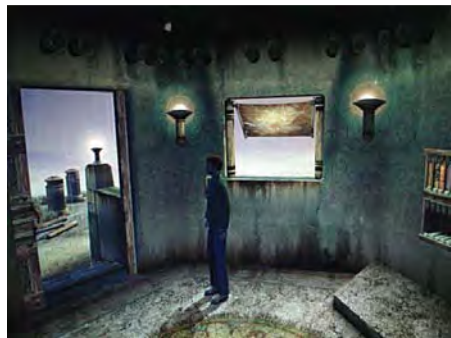
Plotseling voelde ik mij hier totaal niet meer op mijn gemak. Bovendien was dit een gevaarlijk punt om te blijven staan. Misschien zou de volgende bliksemstraal mij als doelwit uitzoeken. Daarbij werd ik zo langzamerhand ook kletsnat vanwege de regen. In een reflex greep ik mijn reisschakelboekje, drukte mijn hand op de foto en liet de link naar mijn Relto zijn werk doen.

De Bahro die ik heb bevrijd, heft zijn armen en slaakt een ijselijke kreet in mijn richting. Een dankwoord? Of een strijdkreet?

Hoofdstuk 36: Een nieuw begin?

Het schakelen naar mijn vertrouwde Relto hielp aanvankelijk niet om het ongemakkelijke gevoel van mij af te schudden. Koud had het reisschakelboekje mij namelijk in het hutje afgezet dat ik nu écht als mijn eigendom kon beschouwen, of ik hoorde de regen op het rieten dak roffelen. Het was duidelijk... ook hier was het weer

Te horen en te zien is hoe ook in mijn Relto de regen neervalt.

dus totaal omgeslagen, iets wat uit de tekening van de laatste Yeesha pagina die ik had bemachtigd, overduidelijk was te halen. De schemer was ook dieper geworden en, niet onlogisch, de wolken donkerder en dikker. En dat terwijl ik nu eigenlijk een beetje behoefte had aan zonneschijn...

Nadat ik, via de ramen en de deuropening de weersomstandigheden buiten had aanschouwd, voelde ik nu toch wel iets van trots en voldoening in mij omhoog wellen. Goedbeschouwd was dit een uniek geschenk dat Yeesha mij had

aangeboden. Maar daar was het niet bij gebleven. Ze had mij ook kleding geschonken die ik kon dragen, om zo te tonen dat ik haar queeste had volbracht en aan de kant van de Bahro stond. Maar was dat wel zo? De bevrijding van de Bahro was niet gegaan zoals ik had verwacht. Maar had het echt zoveel anders kunnen gaan? En uit de eerdere gebeurtenissen en indirecte beschrijvingen was eigenlijk toch al gebleken dat de Bahro geen 'gewone' mensen waren? Hoe dan ook was het een goede daad geweest om een Bahro te bevrijden. Wellicht zou hij mij daarvoor dankbaar zijn en wie weet, zou dat ooit nog van pas komen. Hoewel de waas van geheimzinnigheid die rondom dit vreemde volk hing, eerder groter was geworden dan was weggenomen, was het mij wel duidelijk geworden dat ik ze beter als vriend kon houden dan als vijand.

Ondertussen was ik voor mijn klerenkast gaan staan en opende de deur. Zie je wel! Daar was een nieuw kledingstuk verschenen, een kruising tussen een sweatshirt en een T-shirt. Het zag er inderdaad prachtig uit en ik was nauwelijks verrast toen ik bemerkte dat ook dit shirt precies mijn maat was. Ik trok het namelijk aan en het zat als gegoten. Qua kleurstelling had het wel iets weg van het ronde tapijt dat hier op de grond lag, alleen waren de kleuren veel helderder. De hoofdkleur was geelbruin en ik was gecharmeerd van het grote handsymbool dat de borst sierde. De kraag en de mouwen waren afgezet met een fraaie groenige bies, die ook terugkwam op de rug en onderaan de voorkant. In het blauwgroen was een zwart sierpatroon aangebracht, terwijl langs de randen een dun roodachtig stiksel was bevestigd. Ook dit was een mooi cadeau!

Dit is een fraai shirt dat Yeesha mij heeft geschonken.

Aldus gekleed, besloot ik toch even buiten te kijken. Hier onweerde het gelukkig niet, want dat zou, hoog op deze rots, toch niet zo plezierig zijn. De regen was ook minder intensief dan in de woestijn en aarzelde tussen licht en matig. Er zat dan ook nog

behoorlijk wat tekening in de lucht en ook hier slaagde de laagstaande zon er in om af en toe waterig door te breken. De regen zou de toch wat spaarzame begroeiing hier goed doen en de lucht werd zo op een aangename manier opgefrist.

Verrassend genoeg is de sterrenspleet weer gesloten. Wat is mijn Relto toch prachtig!

Tot mijn verrassing was de sterrenspleet weer gesloten. Ik liep naar de ruimte tussen de vier zuiltjes en onderwiep de rotsbodem aan een nadere inspectie. Aan niets was meer te zien dat hier eerder een diepe, gapende scheur was geweest. De wonderbaarlijkheden bleven zich hier in een hoog tempo opvolgen!

Terwijl ik een tijdje bleef rondrentelen en daarbij ook het hogere plateau opzocht waar het water stroomde, was het ongemakkelijke gevoel eigenlijk al vrijwel weggevoerd. Ik

genoot van het uitzicht over Relto – mijn Relto – en liet mij daarbij niet hinderen door de regen, die mijn kleding bevochtigde...

Oké... was dit het dan? Ik had het gevoel toch nog niet helemaal klaar te zijn. Ik betrad opnieuw mijn hutje en zag nu dat er uiterst links, naast het Gahreesen schakelboek een nieuw boek was verschenen. De kaft was bruinig en was zowel aan de boven- en onderkant van metaalbeslag voorzien. In het midden van de kaft was in het groen de sterrenspleet weergegeven. Dit moest het schakelboek zijn waar Yeesha het over had gehad, het boek dat ik alleen kon gebruiken. Daarom stond het wellicht op deze speciale plek in mijn boekenkast. Ik haalde het tevoorschijn en sloeg het open.

Inderdaad... dit was een heel speciaal schakelboek. Het had niet één, maar twee foto's. Beide plaatjes toonde de woestijn, links in de regen en rechts met de meer normale zonnige omstandigheden. Maar dat betekende dat ik via mijn Relto dus gemakkelijk naar de Aarde zou kunnen terugreizen en vice versa! Dan was dit inderdaad wel het mooiste geschenk dat Yeesha mij kon geven.

Wat zou ik doen? Ik had al bemerkt dat er in de zonnige woestijn weinig meer te doen was. De camper daar was verlaten, dus dan wachtte mij het weinig aantrekkelijke vooruitzicht om te proberen alleen, en lopend de bewoonde wereld

te bereiken. Maar hoe zat het dan met de woestijn waar het regende? Goed beschouwd had ik daar nog amper rondgekeken. Ik was uit de spleet geklommen, was daar getuige geweest van de bevrijding van de Bahro, maar was vervolgens weggeschakeld naar hier. Om écht mijn onderzoekingen te voltooien, moest ik daar nog even gaan rondneuzen. Ik legde mijn hand dus op de linkerfoto en liet mij door de link meevoeren.

Uiterst links op de boekenplank is een nieuw schakelboek verschenen.

Het is inderdaad een heel speciaal schakelboek met twee foto's van de woestijn, in de regen en in de zon.

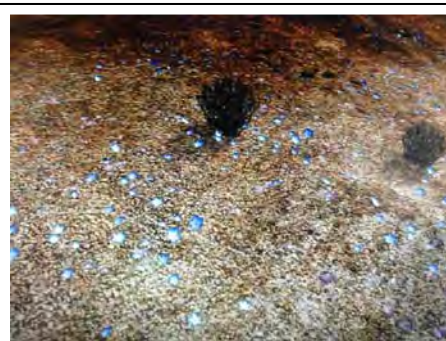

Zo te zien is hier beneden in de spleet, niets veranderd sinds mijn eerste bezoek.

De schakel zette mij neer in de kamer in de spleet, vlak naast de imager. Duidelijk was te zien en te horen dat het nog steeds aan het gieten en onweren was. Ik nam de tijd om de spleet nader aan een onderzoek te onderwerpen, maar alles was daar nog net zo als tijdens mijn eerste bezoek. Uiteindelijk klom ik via de touwladder naar boven.

Tjonge... wat had die regen al een effect gehad op de droge woestijnbodem! Hier en daar waren zaadjes ontkiemd en verspreid over de grond waren er groepjes met

kleine blauwige bloemetjes verschenen. Inderdaad... regen brengt leven terug in de woestijn! Blikkend richting de vulkaan was te zien dat de vulkaanmond nog steeds rookte, maar dat daar verder de rust was weergekeerd. Het onbehaaglijke gevoel was nu helemaal weg en ik genoot van het uitzicht. Het onweerde nog steeds

Dankzij de regen zijn hier allemaal blauwige bloempjes verschenen.

flink, maar duidelijk was te zien dat de

Gelukkig slaan de verticale bliksems nu op een veilige afstand in, nabij de gindse bergen.

verticale, onvertakte bliksems op een veilige afstand ginds nabij de bergen insloegen en dat het onweer niet naderbij leek te komen. Voorlopig stond ik hier dus veilig. Ik aanschouwde hoe de dreigende wolken langs het zwerk trokken, maar nog steeds was de zon, helemaal aan de andere kant van de hemelkoepel, nog niet geheel achter de wolken verdwenen. Zodoende wierp ik een lange schaduw op de grond en bleef het licht 'vals'. Ik keek rond of ik misschien een regenboog kon

ontwaren, maar dat was niet het geval.

Na een tijdje was te voelen dat ik toch behoorlijk nat was geworden en besloot daarom de helling verder af te dalen en richting de camper te lopen. Zelfs als deze afgesloten was, kon ik daar onder het uitgeklapte zonnescherm schuilen. Links van de camper was te zien dat zich daar in een laagte een flinke plas regenwater had gevormd. De harde, gebarsten grond slaagde er nog niet overal in om het hemelwater op te zuigen. Ik waadde door de plas die ondiep was, en marcheerde naar de caravan. In

In een laagte heeft zich een flinke plas met regenwater gevormd.

Bij de camper wacht mij een verrassing.

ieder geval waren daar alle spullen die eerst nog buiten stonden, naar binnen gehaald, wat gezien de regen, geen onverstandige actie was. Betekende dit dat Zandi was teruggekeerd?

Die vraag werd sneller beantwoord dan ik had verwacht. Nog voor ik bij de deur was gearriveerd, zwaaide deze open. Er verscheen een man in de deuropening, duidelijk iemand anders dan Zandi! Hij had een vriendelijk voorkomen en glimlachte in mijn richting. “Zou

je liever niet even binnenkomen?” Vroeg hij en in een uitnodigend gebaar wees hij naar het inwendige van de camper.

Op dat moment gloorde het besef dat mijn avonturen hier nog lang niet waren voltooid...

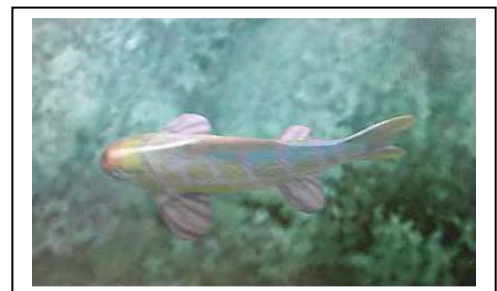
Nawoord.

Dit verhaal draag ik op aan mijn beide ouders.

Aan mijn vader, omdat ik van hem mijn bewondering voor de wereld om mij heen heb geërfd en bovenal zijn belangstelling voor de natuur. Zonder die gave was het niet mogelijk geweest om van het wonderlijke D'ni universum te genieten, op de manier zoals ik nu heb gedaan. Ik prijs mij gelukkig dat hij dit boek, wat daarvan het resultaat is, nog kan aanschouwen.

Maar dit verhaal is ook voor mijn moeder. Terwijl ik ronddwaalde in Eder Gira en Eder Kemo, besloot zij om te schakelen naar de eeuwigheid, waar het misschien zelfs nóg mooier is...

Tom van der Spek, 13 april 2012.

INHOUDSOPGAVE

Proloog	A: Terugblik	blz.	2.
Proloog	B: Het Boek van Ti'ana.....	blz.	6.
Proloog	C: Het Boek van Atrus.....	blz.	14.
Proloog	D: Het Boek van D'ni.....	blz.	26.
Hoofdstuk	1: Een opmerkelijk nalatenschap.....	blz.	35.
Hoofdstuk	2: Ontdekkingen in de woestijn.....	blz.	40.
Hoofdstuk	3: Relto	blz.	60.
Hoofdstuk	4: Teledahn	blz.	71.
Hoofdstuk	5: Het kantoor van Douglas Sharper	blz.	89.
Hoofdstuk	6: Een doodlopende weg?.....	blz.	110.
Hoofdstuk	7: De duistere kant van Teledahn.....	blz.	114.
Hoofdstuk	8: De vijfde reisdoek.....	blz.	119.
Hoofdstuk	9: Virtueel gevangen.....	blz.	123.
Hoofdstuk	10: Schoten richting het einddoel	blz.	129.
Hoofdstuk	11: De Bahro grot	blz.	135.
Hoofdstuk	12: Gahreesen.....	blz.	141.
Hoofdstuk	13: Onthullende beelden	blz.	145.
Hoofdstuk	14: De naaf van het gebouw.....	blz.	149.
Hoofdstuk	15: Naar buiten.....	blz.	163.
Hoofdstuk	16: In de vesting	blz.	169.
Hoofdstuk	17: Een glimp van de oude Uru	blz.	186.
Hoofdstuk	18: Op het dak van de gevangenis.....	blz.	190.
Hoofdstuk	19: Het ophalen van de tweede Bahro totem	blz.	194.
Hoofdstuk	20: Kadish Tolesa.....	blz.	198.
Hoofdstuk	21: Het museum	blz.	203.
Hoofdstuk	22: De oplossing van het drieluik.....	blz.	210.
Hoofdstuk	23: Pauze in Uru.....	blz.	216.
Hoofdstuk	24: De vloer doen	blz.	219.
Hoofdstuk	25: Vergezichten.....	blz.	225.
Hoofdstuk	26: De geheimen van de piramide.....	blz.	230.
Hoofdstuk	27: De zwevende kubus	blz.	240.
Hoofdstuk	28: En dat is driel.....	blz.	247.
Hoofdstuk	29: Eder Gira	blz.	253.
Hoofdstuk	30: Het DRC-kamp	blz.	268.
Hoofdstuk	31: Eder Kemo.....	blz.	304.
Hoofdstuk	32: Vermist goed teruggevonden	blz.	319.
Hoofdstuk	33: Bruggen voor levend licht	blz.	327.
Hoofdstuk	34: Halen en weer terugbrengen	blz.	337.
Hoofdstuk	35: Bevrijding.....	blz.	345.
Hoofdstuk	36: Een nieuw begin?	blz.	354.
Nawoord		blz.	357.

